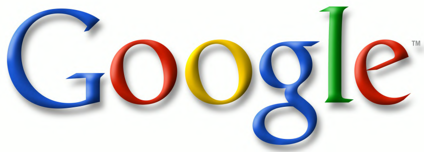
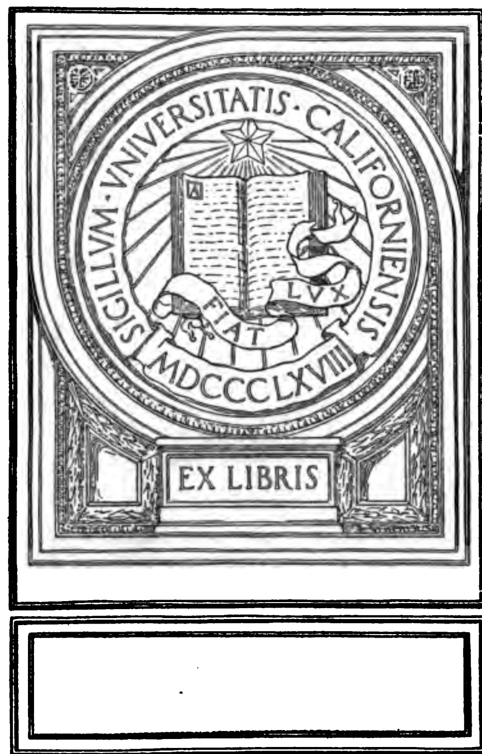

RLF
121 601

SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
FIAT LVX
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΤΩΝ
ΖΩΓΡΑΦΩΝ

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ ΖΩΓΡΑΦΙΑΝ

ΥΠΟ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ
ΚΑΙ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

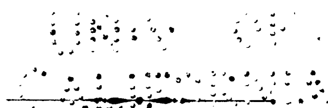
Τοῦ ἐκ Φουρνᾶ τῶν Ἀγράφων

(ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣΑ ΕΝ ΑΘΩΝΙ ΤΩ 1458)

Ἔκδοσις δευτέρα

ὙΠΟ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ἘΝ ἈΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ «ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ» ΚΑΙ «ΚΟΡΑΗ»

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1885

1885-8

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

τῆς Α΄. Ἐκδόσεως

Ἡ ἔλλειψις τοιούτου συγγράματος ὑπῆρχε πρὸ πολλοῦ ἐπαισθητὴ εἰς τὸ ἡμέτερον Ἔθνος. Καθότι πολλοὶ ζωγράφοι, καὶ μάλιστα ἁγιογράφοι, ἔχοντες ἐξ αὐτοῦ, ἢ καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν ἀτελεῖς τινὰς ἑρμηνείας, μόλις ἠδύναντο νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὴν ἐντέλειαν τῆς τέχνης αὐτῶν, τῆς τοσοῦτον σπουδαίας. Διὰ ταῦτα εὑρόντες ἡμεῖς τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἀνέκδοτον ἄχρι τοῦδε, προθύμως ἐπεχειρήσαμεν τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ, πληροφορηθέντες τὴν τούτου χρησιμότητα παρά τε πολλῶν ἄλλων εἰδημόνων ἀνδρῶν, καὶ μάλιστα ἐξ ὧν ἔγραψεν ὁ Σοφὸς Διδάσκαλος καὶ Οἰκονόμος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Κ. Οἰκονόμος, ὅστις ἐν τῇ περὶ τῶν Ο΄. Ἑρμηνευτῶν τῆς Παλ. Θείας Γραφῆς πολυτίμῳ αὐτοῦ συγγραφῇ (Τόμ. Δ΄ σελ. 218), διαλαμβάνων ἐν παρόδῳ περὶ τοῦ πῶς δεῖ ζωγραφεῖν τὰς ἱερὰς εἰκόνας, μνημονεύει καὶ τούτου τοῦ χειρογράφου, λέγων τὰ ἑξῆς·

«Τοιοῦτο χειρόγραφον ἀρχαῖον σώζεται, συγγραφὲν εἰς τὴν »χυδαίαν διάλεκτον ὑπὸ Διονυσίου τοῦ Ἱερομονάχου καὶ ζω»γράφου, τοῦ ἐκ Φουρνᾶ τῶν Ἀγράφων (ἐν Ἄθωνι, ἔτει, ͵αυνη΄, »1468), *Ἑρμηνεία τῶν ζωγράφων*, ὡς πρὸς τὴν *Ἐκ»κλησιαστικὴν ζωγραφίαν*, ἐπιγεγραμμένον. Ἐν τούτῳ δι»δάσκει ὁ ἱερογράφος οὗτος, ὅπως δεῖ ζωγραφεῖν τὰς τῶν »ἁγίων μορφάς, κατὰ τὴν πάτριον παράδοσιν, καὶ τὰς ὑπο»τυπώσεις τῶν ἀρχαιοτάτων ζωγράφων, ἐν οἷς μάλιστα »διέπρεψε καὶ ὁ διασημότατος ἐπὶ τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ζω»γραφίᾳ Μανουὴλ ὁ Πανσέληνος, οὗτινος εἰκονογραφίαι ἐν »τοῖς τοίχοις τοῦ ναοῦ διατηροῦνται ἔν τε τῷ ἁγιωνύμῳ

»ὄρει τοῦ Ἄθωνος, καὶ ἐν τῷ κατὰ Μακεδονίαν μοναστηρίῳ
»τῆς Κοσσιφοινίσσης, καὶ εἴπου ἄλλοθι· μνημονεύεται δὲ καὶ
»βιβλίον αὐτοῦ περὶ ζωγραφίας, ἐν ᾧ διελάμβανεν, ὅπως
»εἰκονιστέον τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἁγίων (τὸ δὲ τοῦ Διονυ-
»σίου χειρόγραφον διαλαμβάνει καὶ περὶ *Ἡλιοτυπίας*, ὡς
»ὀνομάζει ζωγραφικώτατα τὸ εἶδος εἰκονογραφίας, τὸ καθ'
»ἡμᾶς παρὰ τοῖς Γάλλοις ἀνακαινισθέν, ὑπὸ τὸ ὄνομα Δα-
»γυερροτυπία, Daguerroetype, ὡς ἐκ τοῦ εὑρέτου Δαγυέρου).
»Ἐκ τοιούτων ἀρχαίων ἱερογραφικῶν ὑποτυπώσεων ἠρανίσθη
»πάντως καὶ ὁ ἀνωτέρω Διονύσιος τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος χει-
»ρόγραφον. Τοῦτο δὲ καὶ Γαλλιστὶ μεταφρασθὲν ἐξέδωκεν ὁ
»Γάλλος Διδρὼν (Didron, Manuel d' Iconographie Chretienne Grecque et Latin, Paris, 1845), μετὰ προλόγου
»εἰσαγωγικοῦ, ἐν ᾧ θεωρεῖ τὸ βιβλίον πληρέστατον σύστημα
»τῆς Ἐκκλησιαστικῆς εἰκονογραφίας, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς
»ἱερὰν ζωγραφίαν (ἢ Ἁγιογραφίαν) θαυμάζει θεωρήσας τὰς
»πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος σωζομένας ἀρχαίας εἰκόνας, ἐν αἷς
»πανταχοῦ αἱ αὐταὶ τῶν ἁγίων μορφαὶ κατὰ διαφόρους τό-
»πους καὶ χρόνους ἀπαραλλάκτως ζωγραφοῦνται· (τὸ σεμνὸν
»καὶ ἱεροπρεπὲς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησιαστικῆς ζωγραφίας
»καὶ ὁ κλεινὸς Μουστοξύδης διέκρινεν ἐν τῷ φερωνύμῳ Ἑλ-
»ληνομνήμονι· σελ. 40, 278. Ἐν δὲ τῇ βασιλευούσῃ πόλει
»τοῦ Μονάχου πρό τινων ἐνιαυτῶν καὶ ὁ ναὸς ὁλόκληρος
»ἐζωγραφήθη θαυμαστῶς κατὰ Βυζαντινὴν ζωγραφίαν). Καὶ
»αὐτοῦ δὲ τοῦ πρωτοτύπου χειρογράφου τοῦ Διονυσίου ἐλ-
»πίζεται ἡ ἔκδοσις. Ἐν τούτῳ τοίνυν μεταξὺ τῶν ἄλλων
»εἰκόνων τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς διδάσκονται οἱ ἁγιογράφοι
»καὶ ὅπως ζωγραφητέον τοὺς ἁγίους *Ἑπτὰ παῖδας τοὺς*
»*Μακκαβαίους, καὶ τὸν Τωβίτ, καὶ τὴν Ἰουδείθ*».

Α. Κ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΕΡΙ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΤΗι ΘΕΟΤΟΚΩι

ΚΑΙ

ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΩι ΜΑΡΙΑι

Ὦ ἡλιοστάλακτε, κεχαριτωμένη Θεοτόκε Μαρία, βουλόμενος ὁ βρυορρύτωρ καὶ ἰατροφιλόσοφος Λουκᾶς καὶ πάσης μαθήσεως καὶ ἐπιστήμης ἐμπειρότατος ὑφηγητὴς καὶ διδάσκαλος καὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ πολιτεύματος ἱερώτατος καὶ μεγαλοφωνότατος κῆρυξ καὶ συγγραφεὺς, τὸ ὅπερ πρὸς τὴν σὴν θεοχαρίτωτον ὑψηλότητα, ἁγιώτατον ἔφερε φίλτρον, παρὰ πᾶσι κατάδηλον ἐπιδεῖξαι, μηδέν τι τῶν ἐν αὐτῷ δαψιλεστάτων καὶ πνευματικῶν χαρισμάτων, δίκην ἀπαρχῆς ὀπωρῶν, τῇ σῇ βασιλικωτάτῃ κορυφῇ ἔγνω δεῖν προσκομίσαι, εἰμὴ τὸν ἀξιοθέατον καὶ χαριέστατον τῆς σῆς μορφῆς χαρακτῆρα, οὗτινος ὡς τὰ μάλιστα αὐτόπτης ἀκριβὴς ἐγεγόνει· χρώμασι ποικίλοις καὶ ψήφοις χρυσοῖς διὰ τῆς γραφικῆς αὐτοῦ τέχνης ἐν πίναξιν ἐγχαράξαι καὶ εἰκονίσαι· οὗπερ κἀγὼ ὁ εὐτελὴς, ζηλωτὴς βουληθεὶς γενέσθαι, ἠρξάμην τῆς γραφικῆς τῶν εἰκόνων μηχανῆς· οἰόμενος, ὅτι τὸ θέλειν ἴσον τὸ δύνασθαι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐφέσεως τῆς ἐμῆς καὶ τῆς σῆς ὑψηλοτάτης καὶ ἀξιαγάστου μεγαλοπρεπείας καθῆκον Ἀλλ' ἥμαρτον πολὺ παρὰ τῆς τοιαύτης οἰήσεως, οὐκ ἀρκούντως τῆς φύσεως ἐμοὶ πρὸς ταύτην βοηθούσης (μηδὲ τῇ προαιρέσει καὶ θελήσει συνακολουθούσης). Ὅθεν τοιγαροῦν,

ἵνα μὴ εἰς τέλος τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου ἐκπέσω σκοποῦ, καὶ τῶν πρὸς αὐτὴν ἀνυποίστων πόνων τὸ κέρδος ζημιωθῶ, ἠξίωσα προσφέρειν σοι κἂν τῆς ἐμαυτοῦ τέχνης τὴν ἑρμηνείαν τε καὶ διδασκαλίαν, ἣν μεθ' ὅτι πλείστης ἐπιμελείας καὶ δοκιμωτάτης ἐμπειρίας ὅσον μοι τὸ δυνατόν, συνέλεξα καὶ συνεχάραξα, μηδεμιᾶς τῶν ἐν αὐτῇ προσηκουσῶν μεθόδων ὑστεροῦσαν εὖ γὰρ οἶδα, ὅτι καὶ Σοὶ καὶ αὐτῷ τῷ Δεσπότῃ καὶ Ποιητῇ τῶν ἁπάντων, τὸ δυνατὸν φίλοντε καὶ λίαν εὐαπόδεκτον)· παρεχόμενος τοῖς τῆς φύσεως προτερήμασι κεκοσμημένοις ζωγράφοις, ἀφορμὰς τέχνης ὅτι μάλιστα καλῆς, τάξεως καὶ χρήσεως χρωμάτων, καὶ εὑρέσεως ἱστοριῶν, πῶς καὶ ποίοις τισὶ τόποις τῶν ἱερῶν ναῶν ταύτας ἱστορεῖσθαι, πρὸς τὸ κοσμεῖν καὶ ἱστορεῖν εὐκόσμως καὶ εὐσχημόνως τὸ νοητὸν τῆς Ἐκκλησίας στερέωμα· ἐξαιρέτως δὲ τὴν σὴν ἡλιόμορφον καὶ χαριτοστόλιστον θέαν, μεταμορφουμένην διηνεκῶς εἰς τὸ τοῦ νοὸς κάτοπτρον τῶν ἕως συντελείας τοῦ αἰῶνος ἐλευσομένων εὐσεβῶν· δι ἧς τῶν κάτω καὶ χαμαιζήλων ἀφιστάμενοι, καὶ πρὸς τὸ πρωτότυπον σχετικῶς ἀνατρέχοντες, εὐέλπιδες εἶεν, τὰ αἰώνια φανταζόμενοι κάλλη, ὧν εἴθε κἀμὲ διὰ σῶν ἁγίων πρεσβειῶν γένοιτο θεατὴν γεγονέναι!

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΑΣΙ ΤΟΙΣ ΤΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ ΠΑΙΣΙ

ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΛΟΙΠΟΙΣ ΦΙΛΟΜΑΘΕΣΙ ΤΟΙΣ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

ΕΝ ΚΥΡΙΩ ΧΑΙΡΕΙΝ

ΑΚΟΥΟΝΤΑΣ, ὦ φιλομαθεῖς παῖδες τῶν φιλοπόνων ζωγράφων, τὸν κύριον ἐν τῷ Ἱερῷ Εὐαγγελίῳ ὁποῦ κατεδίκασε τὸν κρύψαντα τὸ τάλαντον, εἰπὼν πρὸς αὐτόν· *πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, (....) ἔδει βαλεῖν σε τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ* (1) καί, φοβούμενος νὰ μὴ καταδικασθῶ καὶ ἐγὼ ὡς ὀκνηρός, ἐπαρακινήθηκα νὰ πολλαπλασιάσω τὸ ἐμπιστευθέν μοι παρὰ Κυρίου μικρὸν τοῦτο τάλαντον, τουτέστι τὴν ὀλίγην μου ταύτην τέχνην, ὅπου μὲ πολὺν κόπον καὶ χρόνον ἔμαθα σπουδάζοντας παιδιόθεν, καὶ μιμούμενος κατὰ τὸ δυνατόν μοι τὸν ἐκ Θεσσαλονίκης λάμψαντα Ἐμμανουὴλ (Πανήλιον) τὸν Πανσέληνον ἀπό τε τὰς εἰκονισθείσας παρ' αὐτοῦ ἁγίας εἰκόνας τε καὶ τοὺς περικαλλεῖς ναοὺς ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω· ὅστις, καὶ λάμπων ποτὲ εἰς τὴν ζωγραφικὴν ταύτην ἐπιστήμην ὡς ἂν ἄλλος ἥλιος καὶ χρυσολαμπροκίνητος σελήνη, ὑπερηκόντισε καὶ κατεκάλυψε μὲ τὴν θαυμαστὴν τέχνην του ὅλους τοὺς παλαιοὺς καὶ νέους ζωγράφους, ὡς τὸ δείχνουν σαφέστατα αἱ ἐν τοῖς τοίχοις καὶ πίναξιν ὑπ' αὐτοῦ εἰκονισθεῖσαι εἰκόνες· καὶ τοῦτο θέλει τὸ καταλάβῃ ὁ καθ' εἷς καλώτατα, ἀνίσως μόνον μετέχῃ ὁπωσοῦν ἀπὸ τὴν

(1) **Ματθ. κεφ. ΚΕ'.** 26—27.

ζωγραφικήν, ὅταν ἐπιμελῶς τὰς στοχασθῇ καὶ τὰς θεωρήσῃ. Ταύτην τὴν τέχνην, ὁποῦ, ἔφην, μετὰ πολλοῦ κόπου παιδιόθεν ἔμαθον, ἠθουλήθην μὲ ὅλην μου τὴν ὄρεξιν νὰ τὴν πολλαπλασιάσω, πρὸς ὠφέλειαν ὑμῶν τῶν ὁμοτέχνων μου, ἑρμηνεύοντας ταύτην ἐν τῇ παρούσῃ βίβλῳ, καὶ ἐγχαράττοντας ἅπαντα τὰ μέτρα αὐτοῦ, καὶ σχήματα, σαρκώματά τε καὶ χρώματα μὲ πᾶσαν ἀκρίβειαν· πρὸς τούτοις καὶ ἑρμηνείαν ἡλιοτυπίας, ἣν εὗρον ἐν χειρογράφοις τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Ἱεροθέου μοναχοῦ Θεσσαλονικέως, ὡς ἡ ὑπογραφή του λέγει, (καὶ) ἣν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς τὸ ἁπλοῦν ἔφερον, ὡς καὶ τὸν βίον αὐτοῦ καὶ ἄλλην περὶ φλέξεως βαμβακίου, καὶ κολλήσεως φαλφουρίων· καὶ τὰ μέτρα τοῦ αὐτοῦ (καὶ τεχνικῆς ἤσκας) καὶ τὴν αὐτῶν ἐργασίαν· καὶ μέρος τι ἐκ τῶν Κρητικῶν ζωγράφων, βερνικίων τινῶν ἑρμηνείας διαφόρους· κόλλας, γύψου καὶ μαλάγματος· ἔτι καὶ τὴν παράδοσιν τῆς τοῦ τοίχου ζωγραφικῆς σαφέστατα πρὸς τούτοις καὶ τὴν ἐξαπάνθισιν τῆς τε Παλαιᾶς καὶ Νέας ἅπασαν, καὶ πῶς ἱστορίζονται τὰ τούτων ἔργα τε καὶ θαύματα, ὁμοῦ τε καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ Κυρίου, τά τε ἁρμόζοντα τῶν προφητῶν ἐπιγράμματα· Εὐαγγελιστῶν καὶ ἀποστόλων ὀνόματά τε καὶ σχήματα, καὶ ὅλων τῶν ἐπισήμων ἁγίων καὶ μέρος ἀπὸ τὰ τούτων μαρτύριά τε καὶ θαύματα δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ· καὶ πῶς ζωγραφίζονται Ἐκκλησίαι, καὶ ἄλλα τινὰ χρησιμεύοντα εἰς ταύτην τὴν ἐπιστήμην, καθάπερ ἐν τῷ πίνακι, ἕνα πρὸς ἕνα δείκνυνται, ἅτινα καὶ ἐπιπόνως ἐσυνάθροισα μετὰ τοῦ ἱερολογιωτάτου κυρίου Κυρίλλου τοῦ ἐμοῦ μαθητοῦ, τοῦ ἐκ Χίου, παρ' οὗ τε καὶ ἐπανωρθώθησαν μετὰ πολλῆς σκέψεως. Ὅθεν εὔχεσθε ὑπὲρ ἡμῶν ἅπαντες πρὸς Κύριον, ὅπως ῥυσθῶμεν τῆς δεινῆς τοῦ ὀκνηροῦ δούλου κατακρίσεως· ἀμήν.

Τῶν ζωγράφων ἐλάχιστος

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ

Ὁ ἐκ Φουρνᾶ τῶν Ἀγράφων.

ΠΡΟΓΥΜΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ

Πρὸς τὸν βουλόμενον μαθεῖν τὴν ζωγραφικὴν τέχνην.

Ὁ τὴν ζωγραφικὴν ἐπιστήμην μαθεῖν βουλόμενος ἂς ὁδηγῆται πρὸς αὐτὴν κατὰ πρῶτον, καὶ ἂς προγυμνάζεται μερικὸν καιρὸν ἁπλῶς μόνον καὶ χωρὶς μέτρα σχεδιάζων, ὥστε νὰ φανῇ δόκιμος. Εἶθ' οὕτως ἂς γίνεται δι' αὐτὸν καὶ αὕτη ἡ πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν εὐχή τε καὶ δέησις ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου τῆς Ὁδηγητρίας, εὐλογοῦντος τοῦ ἱερέως. Μετὰ τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε,* καὶ τὰ λοιπά, τὸ μεγαλυνάριον τῆς Θεοτόκου, τὸ *ἄλαλα τὰ χείλη τῶν ἀσεβῶν,* καὶ τὸ τροπάριον τῆς Μεταμορφώσεως, σφραγίσας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἂς λέγῃ ἐκφώνως :

«*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*».

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀπερίγραπτος ὑπάρχων τῇ φύσει τῆς Θεότητος, καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπ' ἐσχάτων ἐκ τῆς Παρθένου Θεοτόκου Μαρίας ἀφράστως σαρκωθείς, καὶ ἀξιώσας περιγράφεσθαι· ὁ τὸν ἅγιον χαρακτῆρα τῆς ἀχράντου σου ὄψεως, καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ μανδηλίῳ τυπώσας, καὶ δι' αὐτοῦ τὴν νόσον τοῦ τοπάρχου Αὐγάρου ἰασάμενος, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ φωτίσας εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ὁ διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος συνετίσας τὸν θεῖον ἀπόστολόν σου καὶ Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν, τὴν μορφὴν τῆς παναμώμου σου μητρὸς διαγράψαι φερούσης σε ὡς βρέφος ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτῆς, καὶ τὸ «*ἡ χάρις τοῦ ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος δι' ἐμοῦ μετ' αὐτῶν εἰπούσης*»· αὐτὸς Δέσποτα, Θεὲ τῶν ὅλων, φώτισον, συνέτισον τὴν ψυχήν, τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν τοῦ δούλου σου (δεῖνα) καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὔθυνον πρὸς τὸ ἀμέμπτως καὶ ἀρίστως διαγράφειν τὸ εἶδος τῆς ἐμφερείας σου, καὶ τῆς παναχράντου σου μητρὸς καὶ πάντων τῶν ἁγίων· εἰς δόξαν σήν, καὶ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν τῶν σχετικῶς αὐτὰς προσκυνούντων, καὶ μετ' εὐλαβείας ἀσπαζομένων, καὶ τὴν τιμὴν ἐπὶ τὸ πρωτότυπον ἀναφερόντων. Λύτρωσον δὲ αὐτὸν ἐκ πάσης δια-

βολικῆς ἐπηρείας, προκόπτοντα ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Μητρός σου, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, καὶ πάντων τῶν ἁγίων· ἀμήν

« *Ἐκτενὴ καὶ ἀπόλυσις* ».

Καὶ μετὰ τὴν εὐχήν, ἂς ὁδηγηθῇ τὰ μέτρα καὶ σχήματα μὲ ἀκρίβειαν, καὶ ἔτζι ἀπὸ τότε ἂς σχεδιάσῃ κοπιάζοντας πολλὰ μὲ λογαριασμὸν καιρὸν ἱκανόν, καὶ μὲ τὴν θείαν βοήθειαν θέλει καταλάβει καλώτατα, καθὼς ἐμπράκτως τὸ εἶδα εἰς τοὺς ἐμοὺς μαθητάς. Διὰ τοῦτο καὶ μὲ πολὺν πόθον τὸ ἐσημείωσα νὰ τὸ ἐπιτελοῦν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί μου, οἵτινες ὑπερευχέσθωσάν μου. Εἰ δέ τις φθονερὸς ἤθελε κατακρίνῃ κατά τινα τρόπον (τὸν σκοπόν μου) τοῦτον τὸν ἄφθονον, ἂς ἠξεύρῃ ὁ τοιοῦτος, ὅτι ἄλλον τινὰ δὲν βλάπτει, εἰμὴ μόνον τὸν ἑαυτόν του, κατὰ τὸν εἰπόντα, *κακὸν ὁ φθόνος, ἔχει δέ τι καὶ καλὸν ἐν αὐτῷ, τήκειν τὸν ἔχοντα ὄμματα καὶ καρδίαν*. Διότι ἐγώ, ὡς τὸ γινώσκει ὁ Κύριος, δὲν εἶναι δι' ἄλλο ὁ πόθος μου, πάρεξ γιὰ νὰ ὠφελήσω, ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, ἐκεῖνον, λέγω, τὸν δοκιμώτατον μαθητὴν τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης, ὅστις καὶ πολλὰ ποθεῖ νὰ ἀποκτήσῃ ταύτην τὴν βίβλον μου, πρὸς ὃν καὶ μὲ πολλὴν ἀγάπην θέλω στρέψει τὸν λόγον μου. Γίνωσκε λοιπόν, ὦ μαθητά, ὅταν θέλῃς νὰ ἐπιχειρισθῇς αὐτὴν τὴν ἐπιστήμην, πρέπει νὰ ἐρευνήσῃς νὰ εὕρῃς τινὰ προκομμένον διδάσκαλον, τὸν ὁποῖον γρήγορα θέλεις τὸν καταλάβῃ, ἀνίσως καὶ σὲ διδάξῃ καθὼς προείπομεν. Εἰ δὲ καὶ σοῦ τύχει κἀνένας ἀμαθὴς καὶ ἄτεχνος, κάμε καὶ σὺ ὡσὰν ἡμᾶς, καὶ ἴδες μετὰ ταῦτα νὰ εὕρῃς ἐκ τοῦ περιφήμου Μανουὴλ τοῦ Πανσελήνου τινὰ ἀρχέτυπα, καὶ κοπίασε εἰς αὐτὰ ἱκανὸν καιρόν, σχεδιάζοντας μὲ τὸν τρόπον ὁποῦ θέλομεν σὲ ἑρμηνεύσει παρέμπροσθεν, ἕως οὗ νὰ καταλάβῃς τὰ μέτρα αὐτοῦ καὶ σχήματα. Ἔπειτα ὕπαγε εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ εἰκονισθείσας ἐκκλησίας νὰ εὐγάλῃς ἀνθίβολα καθὼς θέλομεν σὲ ἑρμηνεύσει. Πλὴν μὴ κάμῃς τὸ ἔργον σου ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, ἀλλὰ μὲ φόβον Θεοῦ καὶ εὐλάβειαν ὡς θεῖον ἔργον. Πρόσεχε οὖν πρὶν εὐγάλῃς τὸ ἀνθίβολον, νὰ πλύνῃς τὴν εἰκόνα εἴτε ἐπὶ τοίχου εἶναι ἱστορημένη

εἴτε ἐπὶ ξύλου, εἴτε ἐπὶ πανίου μὲ νερὸν καθαρὸν καὶ λευκὸν τοῦ αὐγοῦ διὰ σπογγαρίου καθαροῦ, διὰ νὰ ἐξαλείψῃς τὸ νότισμα τῆς πολυκαιρίας καὶ τὰς ἄλλας ἀκαθαρσίας διότι ἂν αὐτὰς εὐθὺς δὲν πλύνῃς θὰ δυσκολευθῇς ὕστερον νὰ σηκώσῃς τὸ ἀνθίβολον, διότι τὸ νότισμα θὰ σοῦ φέρῃ μεγάλην δυσκολίαν καὶ ἡ μαυράδα τῆς πολυκαιρίας θὰ σὲ συγχίζῃ, καὶ ἔπειτα ὡς ἀσεβὴς θέλεις λογίζεσαι πρὸς τὰς θείας εἰκόνας, « *ἡ γὰρ τιμὴ τῆς εἰκόνος ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει* » κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον (κεφ: ΙΑ'. περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος). Τοῦτο παραγγέλλω εἰς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς κατὰ χάριν, ὅσοι εἶναι ἐχθροὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ πρὸς τὰ θεῖα εὐλαβεῖς. Παρακινήθηκα δὲ νὰ γράψω ταῦτα, διότι ἔτυχε νὰ ἴδω πολλὰς εἰκόνας εἰς διαφόρους πόλεις, ὅπου ἔτυχε νὰ ὑπάγω χαλασμένας ἀπὸ ἀμαθεῖς, ἢ κακοβούλους, ἢ ὀκνηροὺς ζωγράφους εἰς τὸν ἀνθιβολισμὸν, διότι ἀφῆκαν ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τὰς ἀκαθαρσίας αἱ ὁποῖαι ἦτον ἀδύνατον νὰ καθαρισθῶσι ἂν καὶ ἐκοπίασα παρὰ πολύ. Ἂν τύχῃ δὲ καὶ εἶναι παλαιὰ ἡ εἰκὼν καὶ δὲν φαίνωνται αἱ κονδυλίαι, ἢ ἦναι ὁ γύψος σαθρωμένος, καὶ φοβᾶσαι νὰ τὴν πλύνῃς, διὰ νὰ μὴ χαλάσῃ ποίησον οὕτως· πλύνε αὐτὴν πρῶτον ἐπιτήδεια, εἶτα 'μπάλωσέ την καὶ βερνικίασέν την, ἔπειτα εὔγαλε τὸ ἀνθίβολον, καὶ μετὰ ταῦτα πλύνε την πάλιν, καθὼς σὲ ἑρμηνεύσαμεν.

Ἰδοὺ σὺν Θεῷ τὰ ὅσα ἐδυνήθην ἀφθόνως ἑρμήνευσά σε καὶ φιλαλήθως· σὺ δέ, ὦ ἀγαπητέ, πρόσχες καλῶς μὴ φειδόμενος κόπου, ἀλλά, μεθ' ὅσης πλείστης ἐπιμελείας καὶ προθυμίας, νὰ ἐκπαιδευθῇς καὶ νὰ μάθῃς αὐτὴν τὴν τέχνην ἐντελέστατα. Διότι τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι θεῖον, καὶ γὰρ θεοπαράδοτον· καὶ τοῦτο πασίδηλον, καὶ ἀπὸ ἄλλα πολλὰ, ἐξαιρέτως δὲ ἀπὸ τὴν ἀχειροποίητον καὶ σεβασμίαν εἰκόνα ὁποῦ αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός, ἐκμάξας τὸ πανάγιόν του πρόσωπον, ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἐν Ἐδέσσῃ τοπάρχην Αὔγαρον, τὸ ἐν τῷ ἁγίῳ Μανδηλίῳ θεῖον αὐτοῦ ἐκτύπωμα. Ὅτι δὲ καὶ τῇ ὑπεράγνῳ Μητρὶ αὐτοῦ τὸ τοιοῦτον καλὸν ἔργον εὐαπόδεκτον καὶ ἀρεστὸν ἐφάνη, γνωστὸν ἐστι τοῖς πᾶσιν, ὅτι ἐπευχήθη καὶ εὐλόγησε τὸν ἅγιον ἀπόστολον Λουκᾶν τὸν Εὐαγγελιστήν, διὰ τὴν

αὐτὴν ἐπιστήμην εἰποῦσα τὸ « *ἡ χάρις τοῦ ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος δι' ἐμοῦ μετ' αὐτῶν* ». Οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι καὶ ἀπὸ τὰ ἄπειρα θαύματα ὁποῦ ἐτέλεσαν καὶ ἐκτελοῦσιν, αἵ τε δεσποτικαὶ καὶ θεομητορικαὶ ἅγιαι εἰκόνες καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων, ἀποδείκνυται, ὅτι τοῦτο τὸ ἔργον τῆς ζωγραφικῆς, εὐαπρόσδεκτον καὶ θεάρεστον εἶναι. Διὰ ταῦτο λοιπὸν ὅσοι εὐλαβῶς καὶ ἐπιμελῶς τοῦτο ἐργάζονται χάριν καὶ εὐλογίαν θεόθεν λαμβάνουσιν, ὅσοι δὲ φιλοχρηματίας χάριν πλεονεκτοῦντες ἀνευλαβῶς καὶ ἀνεπιμελῶς τοῦτο ἐπιχειρίζονται, προσεχέτωσαν καλῶς, καὶ πρὸ τοῦ τέλους μεταμεληθήτωσαν, ἐνθυμούμενοι καὶ φοβούμενοι τὴν τοῦ φιλαργύρου καὶ ὁμοτρόπου αὐτοῖς Ἰούδα, ἐν τῷ τῆς γεέννης περὶ τιμωρίαν· ἧς ῥυσθείημεν πάντες, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Λουκᾶ, καὶ πάντων τῶν ἁγίων· ἀμήν.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Πῶς νὰ εὐγάλῃς ἀνθέβολα.

§ 1. Ὅταν θέλῃς νὰ εὐγάλῃς ἀνθίβολον, ποίησον οὕτως· ὅταν ἦναι τὸ ἀνθίβολον καὶ ἀπὸ ταῖς δύο μεριαῖς ἱστορημένον, ἄλειψον χαρτὶ μὲ μπεζῆρι ἄβραστον, καὶ ἄφες το μίαν ἡμέραν εἰς τὸν ἴσκιον νὰ ποτίσῃ· ἔπειτα τρίψετο καλὰ μὲ πίτυρα διὰ νὰ εὐγάλῃς τὸ λάδι καλῶς, νὰ κολλοῦν αἱ βαφαὶ ὁποῦ θέλεις νὰ βάλλῃς καὶ νὰ μὴ λαδώνεται καὶ τὸ ἀρχέτυπον· καὶ ῥάπτοντας τὰς τέσσαρας ἄκρας τοῦ ἀνθιβόλου μὲ τὸ λαδωμένον σου χαρτί, ποίησον μαύρην βαφὴν μὲ ὀλίγον αὐγόν, καὶ τράβιξε ἐπιμελῶς τὰ ἀνοίγματα, καὶ βάλε (καὶ) τὰ ἰσκιώματα. Ἔπειτα ποίησον ψιμίθι καὶ ψιμίθισέ το· καὶ μὲ νερολούτερον ψιμίθι ποίησον τὰ λάμματα, καὶ ἔτζι γίνεται ὡσὰν εἰκών, διότι τὸ χαρτὶ φέγγει καὶ φαίνονται ὅλα τὰ ἀνοίγματα τοῦ πρώτου ἀνθιβόλου· μόνον διὰ νὰ μὴ τρίβωνται, πρόσεχε νὰ βάλλῃς ψιμμιθιαῖς λεπταῖς. Εἰ δὲ καὶ τύχει τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ ἀνθιβόλου ἀῤῥύπωτον, βάλε ἀλάδωτον χαρτί, καὶ βάνοντάς το ἄντικρυ εἰς φῶς παραθυρίου, ἢ εἰς ὑαλί, ἢ εἰς τζερτζεβέν, φαίνονται καθαρὰ τὰ ἀνοίγματα καὶ οὕτως ἀκουμβίζοντας τὸ χέρι σου ἐπιμελῶς, τράβιξε τὰ ἀνοίγματα εἰς τὸ χαρτί σου ἐπιμελῶς, καὶ βάλλε καὶ τὰ λάμματα μὲ κοκκίνην βαφήν· καὶ οὕτως εὐγαίνοντας τὸ ἀνθίβολον γίνεται ὅμοιον ὡς καὶ τὸ πρῶτον. Εἰ δὲ καὶ εἶναι τὸ ἀρχέτυπον εἰς λαδωμένον χαρτί, ποίησον οὕτω· βάλε εἰς χυβάδαν μαύρην βαφὴν καὶ σκορδόζουμον ἀπ' ἐκεῖνο ὁποῦ βάλλεις εἰς ταῖς χρυσοκονδυλίαις καὶ ἀνάκατωσον αὐτά, καὶ πέρασε τὰ ἀνοίγματα τοῦ ἁγίου ὅλου ὁποῦ θὰ ἀντισηκώσῃς, εἴτε εἰς λαδωμένον χαρτὶ εἶναι, ἢ εἰς σανίδι, ἢ εἰς τοῖχον, ἢ εἰς ὅ,τι καὶ ἂν τύχῃ. Εἶτα ἀνακάτω-

σε τὰς ψιμιθίας τοῦ προσώπου καὶ τοῦ φορέματος. Εἰ δὲ θέλεις, ποίησον καὶ τρίτην, καὶ τετάρτην βαφὴν καὶ πέρασε τὰ λάμματα· μόνον νά ἀλλάζουν αἱ βαφαὶ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην. Καὶ οὕτω βρέξε μίαν κόλλαν χαρτὶ ἰσόμετρον τοῦ πρωτοτύπου, καὶ βάλε την ἀνάμεσα εἰς ἄλλα χαρτία νὰ παρθῇ τὸ νερὸν, μόνον νὰ μείνῃ νοτερή· ἔπειτα βάλε την ἐπάνω τοῦ ἀρχετύπου, καὶ πλάκωνέ την ὅλην ἐπιμελῶς μὲ τὸ χέρι σου, ὅμως πρόσεχε νὰ μὴ παρασαλεύσῃ. Καὶ σηκώνοντας προσεκτικὰ μίαν ἄκρην, ἰδὲ ἐὰν τυπωθῇ· εἰ δὲ μὴ πλάκωσέ την ἐκ δευτέρου ἐπιμελέστερα, καὶ ἔτσι σηκώνοντάς την, θέλει εὑρεθῇ τὸ ἀνθίβολον τυπωμένον, ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτοτύπου. Μόνον ἤξευρε καὶ τοῦτο, ὅτι ὅταν ἦναι τὸ ἀρχέτυπον εἰς παλαιὰν ἱστορίαν τοίχου, ἢ εἰς παλαιὸν σανίδι, θέλει περισσότερον σκορδόζουμον· εἰ δὲ εἰς καινούριαν ἱστορίαν τοίχου, ἢ εἰς καινούριον βερνικιασμένην εἰκόνα, ἢ εἰς λαδωμένον χαρτί, θέλει ὀλιγώτερον σκορδόζουμον καὶ περισσοτέραν βαφήν. Καὶ δοκίμασε πρῶτον εἰς ὀλίγον χαρτί, καὶ τραβῶντας μίαν καὶ δύο κονδυλίας, καὶ ἂν τυπώνεται καλά, τράβηξε καὶ τὰ ἐπίλοιπα· ὅμως πρόσεχε χωρὶς δοκιμὴν νὰ μὴν ἐπιχειρισθῇς, διὰ μὴ ματαιοπονῇς.

Πῶς νὰ κατασκευάσῃς κάρβουνα διὰ νὰ σχεδιάσῃς.

§ 2. Ἔπαρε ξύλον χονδρόν, ἄσηπον ξηρᾶς λεπτοκαρυᾶς ἢ μυρσίνης, καὶ κόψον αὐτὰ εἰς κομμάτια μὲ πριόνι, καὶ σχίσον αὐτὰ μὲ σκεπάρνιν εἰς λεπτά, πελέκισέ τα μὲ μαχαιρίδιον νὰ γένουν ὡσὰν κονδύλια· καὶ βάλε ἀπ' αὐτὰ μέσα εἰς τζουκάλι ἕως οὗ νὰ γεμίσῃ, καὶ ἐπάνωθεν βάλε πανί, καὶ χρίσον αὐτὰ καλὰ μετὰ πηλοῦ. Καὶ ὅταν ἀνάψῃς τὸν φοῦρνον, ὡσὰν μισοκαῇ, βάλε αὐτὸ εἰς τὸ μέσον, καὶ αὐτὰ θέλουν ἀνάψει ἔνδον τῆς χύτρας, καὶ θέλουν εὐγάλει φλόγα. Καὶ ὅταν παύσῃ ἡ φλόγα τὸ τζουκάλι εὐθὺς ἀπὸ τὸν φοῦρνον, καὶ σκέπασέ το μὲ στάκτην, ἢ μὲ στεγνὸν χῶμα· καὶ πρόσεχε μὴν τὰ εὐγάλῃς πρὶν κρυώσῃ τὸ τζουκάλι, διότι ἂν τὸ ξεσκεπάσῃς ὄντας ζεστόν, καίονται μέσα καὶ χάνεις τὸν κόπον σου. Εἰ δὲ θέλῃ νὰ

φτιάσῃς γρηγωρώτερα, ποίησον οὕτω· τίλιξον ὀλίγα εἰς χαρτίον ἢ εἰς πανίον, καὶ παράχωσον αὐτὰ μέσα εἰς χωνευμένα κάρβουνα, καὶ αὐτὰ καιόμενα εὐγάζουν καπνόν. Πρόσεχε, ὅταν ἴδῃς ὁποῦ παύσει ὁ καπνὸς εὐθὺς νὰ τὰ ἐκβάλῃς μὲ φτυάρι ὅλα ὁμοῦ· καὶ παράχωσον αὐτὰ μέσα εἰς κρύαν στάκτην, ἢ εἰς χῶμα ἕως νὰ σβύσουν, καὶ γίνονται· οὕτω κατασκευάζουν τὰ κάρβουνα ὁποῦ σχεδιάζουν οἱ ζωγράφοι.

Περὶ κατασκευῆς κονδυλέων.

§ 3. Ὅταν θέλῃς νὰ κάμῃς κονδύλια τῆς ζωγραφικῆς, χρεία εἶναι νὰ εὕρῃς οὐραῖς ἀπὸ σιντζάπια καὶ νὰ βάλῃς ἀπὸ ταῖς κορυφαῖς, μόνον ἀπὸ τὰ πλάγια· καὶ βλέπε νὰ ἦναι αἱ τρίχες ὀρθαί, ἴσιαι, νὰ μὴν στραβώνουν, διὰ νὰ γίνωνται καλὰ τὰ κονδύλια, ἀνοικτάρια καὶ σαρκωστάρια· καὶ κόπτε ταις μὲ μικρὸν ψαλίδι, καὶ βάλε αὐτὰς ἐπάνω εἰς ἕνα σανίδι χωριστὰ ἀπὸ ὀλίγαις ὀλίγαις. Ἔπειτα ἕνωσον αὐτὰς ἐπιμελῶς, καὶ βρέξον αὐτὰς εἰς νερὸν καὶ οὕτω πλάκωνε ταῖς μύταις αὐτῶν μὲ τὸν ὄνυχα τῆς ἀριστερᾶς σου χειρός, καὶ μὲ τὴν δεξιάν σου τράβιξε τὸ ἄλλο μέρος αὐτῶν, καὶ εὔγανε ἀπὸ ὀλίγαις ὀλίγαις, καὶ ἴσαζέ ταις ἐπιμελῶς· καὶ δέσε ταις ἐπιδέξια μὲ μπρισίμι κηρωμένον καὶ στοχάσου νὰ μὴ τὸ δέσῃς μακρὺ τὸ κονδύλι. Τὸ δὲ πτερόν, ὁποῦ θέλεις νὰ βάλλῃς μέσα, μούσκεψον αὐτὸ πρότερον εἰς νερόν, εἶτα βάλε αὐτὸ μέσα εἰς τὸ πτερόν· πρόσεχε ὅμως νὰ μὴν ἐξέχῃ πολὺ ἔξω τοῦ πτεροῦ, διότι δὲν προκόπτει. Τὰς δὲ κορυφὰς τῶν οὐρῶν σύναξέ τας, νὰ κάμῃς μεγάλα κονδύλια διὰ νὰ προπλάθῃς.

Περὶ κατασκευῆς κόλλας.

§ 4. Ὅταν θέλῃς νὰ κάμῃς κόλλαν, ποίησον οὕτως· ἔπαρε πετζία ὁποῦ νὰ ἦναι ἐργασμένα εἰς ἀσβέστην, καὶ βάλε τα, καὶ καθάρισε τὸ κρέας καὶ τὴν λέραν ὁποῦ ἔχουν· εἶτα βάλε τα μὲ καθαρὸν νερὸν νὰ βράσουν εἰς χάλκωμα. Ὅμως πρόσεχε ὡσὰν βράσουν καὶ ἀρχίζουν νὰ πίζουν· στράγγισε αὐτὰ μὲ κνισάραν τριχίνην, ἢ μὲ

πανί, διότι τζικνόνουν· καὶ οὕτω βάλε νερὸν καὶ δεύτερον καὶ τρίτον, καὶ στράγγισέ τα ἕως νὰ λυώσουν τελείως. Καὶ ἂν δὲν εὕρῃς ἐργασμένα, ἔπαρε ἀπὸ ποδάρια καὶ αὐτία βοϊδίων, καὶ ὅσα δὲν κάμνουν χρείαν εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν, διὰ νὰ τὰ ἀγοράσῃς φθηνότερα, καὶ ἂν ἦναι χονδρά, ἂς ἦναι· καὶ βουβαλινὰ καὶ προβατίσα καλὰ εἶναι. Καὶ ἄργασε αὐτὰ οὕτως· ἔπαρε ἀσβέστην ἄσβεστον, καὶ βάλε αὐτὸν εἰς κοπάναν, καὶ βάλε νερὸν καὶ ἀνακάτωσέ τον νερουλλόν· καὶ οὕτω βάλε τὰ πετζία μέσα, καὶ ἄφες αὐτὰ μίαν ἑβδομάδα, ἤγουν ἕως νὰ ἐβγαίνουν αἱ τρίχες μοναχαί των· εἶτα ἔβγαλέ τα καὶ πλύνε τα καὶ καθάρισέ τα καλά, καὶ στέγνωσέ τα, καὶ ὁπότε θέλεις, ποίησον τὴν κόλλαν καθὼς σοῦ προεγράψαμεν. Εἰ δὲ καὶ ἔχεις βίαν καὶ δὲν ἔχεις ἄσβεστον, βάλε (τα) νὰ μουσκέψουν ἔτζι ἀνάργαστα, εἶτα βάλε νὰ βράσουν ὀλίγον, καὶ βγάνοντάς τα καθάρισέ τα καλὰ ἀπὸ ξύγγι καὶ ἀπὸ κρέας· ἔπειτα κόψε τα εἰς λεπτὰ μὲ σκεπάρνην διὰ νὰ βράσουν ὀγρήγορα, καὶ μὴ τὰ χωρίζῃς τελείως ἀμὴ ἄφες τα νὰ κρατοῦνται ἕνα τὸ ἄλλο, διὰ νὰ μὴ σὲ ἐμποδίζουν εἰς τὸ στάγγισμα· ἔτζι βράζουν τὰ πετζία καὶ γίνεται ἡ κόλλα. Καὶ ἂν θέλῃς νὰ τὴν ξηράνῃς, βάλε την ὕστερα μὲ ὀλίγην φωτίαν νὰ βράσῃ ἕως νὰ πήξῃ, ὅμως πρόσεχε καλά, ὅτι φουσκόνει πολὺ καὶ χύνεται. Διὰ τοῦτο νὰ ἦσαι παρὼν ὅταν βράζῃ καὶ ὁπόταν φουσκόνῃ, νὰ τὴν ἐβγάλῃς ἀπὸ τὴν φωτίαν, καὶ νὰ ἔχῃς εἰς μεγάλον ἀγγεῖον κρύον νερόν, καὶ βάνοντας τὸν πάτον τοῦ χαλκώματος μέσα, καταπαύει ὁ φουσκουμός, καὶ πάλιν βάλε πολλάκις αὐτὴν εἰς τὴν φωτίαν, ἕως οὗ νὰ πήξῃ, ἔπειτα ἄφες την νὰ κρυώσῃ, Καὶ ἔτζι τεντώνοντας ῥάμματα εἰς δοξάρι, κόψον αὐτὴν εἰς λεπτὰ κομμάτια ἐπάνω εἰς σανίδι, καὶ ἄφες αὐτὰ δύω τρεῖς ἡμέρας συγυρίζοντάς τας ἕως ὅτου νὰ τζιτώσουν· ἔπειτα πέρασον αὐτὰ εἰς σχοινίον κρέμασον αὐτὰ εἰς τὸν ἀέρα νὰ ξηρανθοῦν· καὶ φύλαξον αὐτά· καὶ ὁπόταν θέλῃς γύψωνε. Ὅμως βλέπε νὰ φτιάνῃς τὴν κόλλαν πάντοτε εἰς ψυχρὸν καιρόν, διότι ὅταν ἦναι ζέστα βρωμᾷ καὶ δὲν προκόπτει.

Πῶς νὰ κάμῃς καὶ νὰ χύσῃς γύψον.

Ὅταν θέλῃς νὰ κάμῃς καὶ νὰ χύσῃς γύψον, ποίησον οὕτως· πρῶτον διάλεξε αὐτὸν ἐπιμελῶς, καὶ τζάκισέ τον μὲ σφυρὶ εἰς λεπτὰ κομμάτια, καὶ στοχάσου νὰ βάλῃς τὸν ἄσπρον καὶ ὑαλιστερόν, ἔπειτα κάψε τὸν φοῦρνον ἕως νὰ κοκκινίσῃ, καὶ τότε εὔγαλε τὰ κάρβουνα, καὶ σκούπισέ τον καλὰ μὲ ἕνα κλαδὶ καὶ βλέπε μὴν ἀργίσῃς καὶ κρυώσῃ ὁ φοῦρνος· καὶ οὕτω ῥίψε τὸν γύψον μέσα εὐθύς, καὶ σκέπασέ τον καὶ (ἔχοντας λάσπην ἑτοιμασμένην) χρίσον αὐτὸν μὲ λάσπην ἐπιμελῶς. Πρόσεχε ὅμως νὰ μὴ ξεσπάσῃ ἀπὸ κανένα μέρος ὁ φοῦρνος, ἕως ὁποῦ νὰ ξηρανθῇ ἡ λάσπη καλά, διότι ξεθυμαίνει, καὶ διὰ τοῦτο πρόσεχε νὰ τὸν κλείσῃς ἐπιτήδεια. Εἶτα μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὔγαλέ τον, καὶ εἰ μὲν ἦναι καλὰ ψημένος ἤδη καλῶς, εἰδὲ πάλιν καὶ δὲν εἶναι τόσον καλὰ ψημένος δὲν βλάπτει, μόνον πῶς ἔχεις εἰς τὸ τρίψιμον περισσότερον κόπον. Εὐγάνοντάς τον δὲ ἀπὸ τὸν φοῦρνον, τρίψον εἰς μάρμαρον καὶ κοσκίνισέ τον μὲ σίταν ψιλήν, τὰ δὲ ἀποσιτίσματα τρίβοντάς τα ἐκ δευτέρου, σίτισέ τα πάλιν, ἕως ὁποῦ νὰ γένῃ ψιλὸς πολλά. Εἶτα χύσε αὐτὸν οὕτως· χλίανε νερὸν εἰς χάλκωμα· ἔχε δὲ καὶ ἄλλο χλίον καὶ κρύον ἕτοιμον, διὰ νὰ μὴ σοῦ λείπῃ νερόν, καὶ εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ θέλεις νὰ βάλῃς τὸν γύψον οὔτε κρύον νὰ ἦναι οὔτε καυτόν, ἀλλὰ χλιαρόν. Καὶ βάνοντας τὰ χέριά σου ἀνακάτωνε τὸν νερὸν ὁλόγυρα τοῦ χαλκώματος, διὰ νὰ μὴ κολλήσῃ ὁ γύψος, καὶ ἄλλος νὰ σοῦ χύνῃ ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον γύψον, καὶ ὅσον δύνασαι νὰ τὸν ἀναλύσῃς, νὰ μὴν ἀπομείνῃ κομμάτια οὔτε μικρά, οὔτε μεγάλα ὁλότελα· διότι ὕστερα γίνονται ὡσὰν πέτραι καὶ δὲν τρίβονται. Καὶ πρόσεχε νὰ μὴν βάλλῃς πολὺν γύψον εἰς μικρὸν χάλκωμα, καὶ μὴν ἠμπορῶντας νὰ τὰ εὐγάλῃς χαλᾷ τὸ χάλκωμα· διότι δὲν πέρνει πολὺ νερόν, καὶ γίνεται ὁ γύψος ὡσὰν πέτρα καὶ κολλᾷ εἰς τὸ χάλκωμα. Ἀμή, ἐκεῖνο ὁποῦ πέρνει πενῆντα ὀκάδες νερόν, νὰ βάλῃς εἴκοσι ὀκάδες γύψον, ἢ καὶ ὀλιγώτερον μόνον ἀπὸ τὸ περισσότερον νὰ ἀπέχῃς. Βλέπε λοιπὸν νὰ βάλῃς πάντοτε ὀλίγον γύψον εἰς μεγάλον χάλκωμα, διὰ νὰ

χωρῇ πολὺ νερόν, καὶ ἔτζι γίνεται καλός. Ὕστερον δὲ ἄφες τον μίαν ἡμέραν, ἢ δύω καὶ οὕτω καταχαθίζεται ὁ γύψος ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον (καταχαθιζόμενος δὲ) χύνεις καὶ σὺ τὸ νερὸν ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, ἕως ὁποῦ νὰ μείνῃ κάτω ὁ γύψος πηκτός· καὶ ἔτζι τὸν ἀφίνεις καὶ στεγνώνει ὀλίγον, εἶτα εὐγάνοντάς τον ἅπλωσέ εἰς σανίδια καὶ στεγνώνει τελείως. Εἰδὲ καὶ ἔχεις βίαν, βάλετον εἰς σάκκον ἀραιόν, καὶ στραγγίζει γρήγορα· εἶτα ἁπλώνεις τον εἰς σανίδια, ὡς εἴπομεν, καὶ στεγνώνει. Καὶ ὡσὰν στεγνώσῃ καλά, δευτερόκαψε τὸν φοῦρνον (καὶ ξανάκαψε τὸν γύψον καὶ μετὰ τὸ καεῖν αὐτὸν τρίψον καὶ ἑτοίμασον ὡς καὶ τὴν πρώτην φορὰν) καὶ βάλετον εἰς σανίδια νὰ στεγνώσῃ· εἰδὲ καὶ ἔχεις βίαν, βάλτον πάλιν εἰς ζεστὸν φοῦρνον, ἢ εἰς τὸν ἥλιον νὰ στεγνώσῃ, καὶ δὲν βλάπτεται ἀλλὰ γίνεται πολλὰ καλός. Ἔπειτα τρίψετον καλὰ καὶ φύλαξέ τον νὰ τὸν ἔχῃς· εἶτα ἀνακάτευέ τον μὲ κόλλαν, καὶ γυψώνεις ὁπόταν θέλῃς.

Πῶς νὰ γυψώσῃς εἰκόνας.

§ 6. Ὅταν θέλῃς νὰ γυψώσῃς εἰκόνα· εἰ μὲν εἶναι μεγάλαις καὶ πολλαῖς βράσε πετζιὰ διὰ νὰ κάμῃς καινούριαν κόλλαν, καθὼς σὲ ἑρμηνεύσαμεν· ὅτι ἡ παλαιὰ κόλλα κόπτει, ὅταν γυψωθοῦν αἱ εἰκόνες. Εἰ δὲ καὶ ἔχεις βίαν, καὶ εἶναι ὀλίγαι εἰκόνες, ποίησον οὕτως· τζάκισον ξηρὰν κόλλαν εἰς λεπτὰ κομμάτια, καὶ βάλε την ἀφ' ἑσπέρας εἰς τζουκάλι, ἢ εἰς ἄλλο ἀγγεῖον μὲ νερόν, νὰ μουσκέψῃ ἕως τὸ πρωΐ· καὶ τὸ ἀγγεῖον νὰ τὸ ἔχῃς εἰς ψυχρὸν τόπον, διὰ νὰ μὴν κόψῃ· Εἶτα βάλε αὐτὴν νὰ βράσῃ, καὶ ἀνακατωνέ την μὲ ἕνα ξύλον νὰ λυώσῃ· ἔπειτα ἔκβαλε ὀλίγην (κόλλαν) ἀπ' αὐτήν, ὅση νὰ σὲ φθάσῃ διὰ τὰς εἰκόνας ὁποῦ ἔχεις ἀνὰ χεῖρας, καὶ βάλε νερὸν νὰ ἀχαμνίσῃ· καὶ περασέ ταις ἕνα χέρι λεπτόν, ὅμως βλέπε νὰ μὴν ὑαλίζῃ εἰς τὰς εἰκόνας ἡ κόλλα, μήτε νὰ ἀφήσῃς νὰ γίνονται φουσκαλίδες, ἀλλὰ νὰ τὴν πίνῃ τὸ σανίδι. Καὶ ἂν ἦναι ἥλιος, εὔγαλέ ταις εἰς τὸν ἥλιον (κατὰ) τὸ πρῶτον χέρι, διὰ νὰ μὴν νοτίζουν ὕστερα δὲ νὰ μὴ τὰ εὐγάλῃς πλέον διότι φουσκώνει ὁ γύψος. Ἀφ' οὗ λοιπὸν στεγνώσουν αἱ εἰκόνες, ἀνακάτωσε γύψον μὲ τὴν καλὴν κόλ-

λαν, ὅσον νὰ σοῦ φθάσῃ νὰ τελειώσῃς πέντε ἓξ χέρια, καὶ δοκίμασε πρῶτον εἰς μικρὸν σανίδι· καὶ εἰ μὲν εἶναι ἀψής, βάλε γύψον καὶ ζεστὸν νερὸν νὰ ἀπαλύνῃ, εἰδὲ καὶ εἶναι ἁπαλὸς βάλε ἀκόμη κόλλαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν στάσιν του, καὶ οὕτω πέρασε τὰς εἰκόνας δύο τρία χέρια. Εἰς τὸ τέταρτον βάλε λινόλαδον καὶ σαποῦνι πολλὰ ὀλίγον καὶ πέρασέ ταις ἄλλα (δύο) τρία χέρια, καὶ παίρνει τέλος. Πρόσεχε δὲ νὰ μὴ βιασθῇς καὶ βάλῃς χονδρὸ τὸν γύψον διὰ νὰ γυψώσῃς γρήγορα· διότι ὅταν θέλῃς νὰ τὸν ξύσῃς, χωρίζει τὸ πρῶτον χέρι ἀπὸ τὸ δεύτερον, καὶ δὲν γίνεται ἴσια ἡ εἰκών. Διὰ τοῦτο γύψωνε λεπτότερα καὶ ἂς γένουν περισσότερα χέρια, μὲ τὸ νὰ γίνεται καλὸν γύψωμα τοιουτοτρόπως. Εἰδὲ καὶ εἶναι καλοκαῖρι, καὶ φοβᾶσαι μήπως κάμνῃ τρύπαις ὁ γύψος, κάμε τὴν κόλλαν δυνατήν· εἶτα στράγγισέ την καὶ βάλε την εἰς τόπον ψυχρὸν νὰ στέκῃ, καὶ ὅταν θέλῃς νὰ γυψώνῃς (κάμε τὴν κόλλαν χωριστήν), ἀνακάτωνε ὀλίγην κόλλαν, ὅσην νομίζεις νὰ σὲ φθάσῃ νὰ περάσῃς ἕνα χέρι, καί οὕτω γυψώνεις πάλιν, ὅταν θέλῃς νὰ περάσῃς δεύτερον χέρι, ἀνακατεύεις ἄλλην κόλλαν καὶ δευτερογυψώνεις· καὶ εἰς τὸ ἄλλο χέρι πάλιν ἄλλην, ἕως οὗ νὰ πάρῃ τέλος. Καὶ ἔτζι δὲν κάμνει τρύπαις· διότι ἂν ἀφήσῃς τὴν κόλλαν μαζὶ μὲ τὸν γύψον, πολὺν ὥραν, χαλᾷ ἔπειτα ξύσε την καὶ σχεδίασέ την καὶ χρύσωσέ την.

Πῶς νὰ σηκώσῃς στέφανα εἰς τὰς εἰκόνας.

§ 7. Ὅταν σχεδιάσῃς τὴν εἰκόνα γύρισε τὸν στέφανον, μὲ διαβήτην, καὶ ποίησον γύψον εἰς στάσιν τοῦ πρώτου ὁποῦ γύψωσες τὴν εἰκόνα· καὶ ποίησον ῥάμμα βαμβακένιον καὶ βούτησέ το μέσα εἰς τὸν γύψον, διὰ νὰ γεμίσῃ ὁλόγυψον, καὶ βάλετο γύροθεν τοῦ στεφάνου ἐπάνω εἰς τοὺς κύκλους τοῦ διαβήτου· καὶ ὕστερα γύρισε πάλιν τὸν διαβήτην ἔσωθεν τοῦ ῥάμματος, διὰ νὰ τὸ διορθώσῃς ἂν ἐστράβωσέ που, μόνον πρόσεχε εἰς τὰ μικρὰ στέφανα νὰ βάλλῃς ψιλὸν ῥάμμα, καὶ εἰς τὰ μεγάλα χονδρότερον. Καὶ ὡσὰν στεγνώσῃ, πέρασον αὐτὸ μὲ γύψον ὅσον θέλῃς, νὰ σηκωθῇ ὁ στέφανος· εἶτα σχεδίασε ὅ,τι πλουμὶ θέλεις, καὶ παίρνε μὲ τὸ κονδύλιον γύψον καὶ βά-

ζε εἰς τὰ λουλούδια καὶ εἰς τὰ ῥάμματα, δύω τρεῖς φοραῖς, μὲ τὸ κονδύλι διὰ νὰ σηκοθοῦν. Καὶ ξύσον ἐπιμελῶς καὶ χρύσωσον, καὶ ἀναμεταξὺ τῶν λουλουδίων κέντα μὲ ψιλὸν κόκκαλον, μόνον ὁ γύψος ὁποῦ βάλλεις διὰ νὰ σηκωθοῦν τὰ πλουμία νὰ ἀλλάσση ἀπὸ τὸν ἄλλον· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τὸν ἀνακατεύῃς μὲ ὀλίγην ὤχραν διὰ νὰ κιτρινίζῃ.

Πῶς νὰ γυψώσῃς τέμπλον

§ 8. Ὅταν θέλῃς νὰ γυψώσῃς τέμπλον ἀκάρφωτον, πρῶτον βάλε τὰ πετζία νὰ βράσουν νὰ γίνῃ κόλλα, ἔπειτα κατέβασον αὐτόν· καὶ εἰμὲν εἶναι καλοκαῖρι καὶ σοῦ βολεῖ ὁ τόπος, εὔγαλέ τον εἰς τὸν ἥλιον νὰ πηρώσουν τὰ σανίδια ὀλίγον, καὶ ἔτζι ἀνακάτωσε κόλλαν μὲ νερὸν μέσα εἰς ἕνα χάλκωμα νὰ ἀχαμνίσῃ, ὅσον ἀπεικάζεις νὰ σὲ φθάσῃ νὰ περάσῃς ἕνα χέρι τὸ τέμπλον ὅλον· καὶ νὰ ἦναι ζεστὴ διὰ νὰ μὴ πήξῃ. Καὶ πέρνοντας ἕνα σανίδι τοῦ τέμπλου βάλε αὐτὸ ἐπάνω εἰς τὸ στόμα τοῦ χαλκώματος, καὶ παίρνοντας μὲ ἕνα μουσοῦρι, ἀπὸ τὴν ἀχαμνὴν κόλλαν ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ χάλκωμα ἕως τὴν κορυφὴν παίρνε ψήκτραν καὶ ψήκτριζε τὰ σκαλίσματα, χύνε καὶ γέμιζε τὰ σκαλίσματα διὰ νὰ ποτισθοῦν καλά. Ἔπειτα γύριζε τὸ σανίδι διὰ νὰ στραγγίζῃ ἡ κόλλα ὀπίσω εἰς τὸ χάλκωμα· οὕτω κάμε ἕνα πρὸς ἕνα, ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, ὅλα τὰ σανίδια, ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην ἕως τὴν ἄλλην. Καὶ ἂν κρυώσῃ ἡ κόλλα ζέστανε αὐτὴν καὶ ἐκ δευτέρου καὶ ἐκ τρίτου καὶ πολλάκις· διότι ἀλλέως πήζει καὶ πέρνουν πολλὴν κόλλαν τὰ σκαλίσματα καὶ κάμνουν φουσκαλίδας. Ἂν δὲ ἦναι μεγάλα τὰ σανίδια, ἂς τὰ γυρίζουν ἕνας, ἢ δύω, καὶ ἄλλος ἂς χύνῃ τὴν κόλλαν, καὶ ἂς τὰ τρίβῃ μὲ τὴν ψήκτραν· καὶ ἂν δὲν ἦναι πολλὰ καυστερὸς ὁ ἥλιος ἔκβαλέ τα ἔξω νὰ στεγνώσουν. καὶ ἂν γενῇ κἄμμία φουσκαλίδα, χάλασέ την μὲ τὸ μαχαῖρι. Ὅμως βλέπε ἀπὸ τὴν ἀρχὴν νὰ δοκιμάσῃς εἰς μικρὸν σανίδι τὴν κόλλαν, νὰ μὴ γενῇ δυνατὴ καὶ ὑαλίζῃ, ὅταν στεγνώσῃ, διότι σκάζει ὁ γύψος, ὁποῦ θέλεις νὰ γυψώσῃς, μόνον νὰ τὸ πίνουν τὰ σανίδια· καὶ οὕτως γίνεται καλόν. Ἔπειτα κάμε πάλιν γύψον εἰς τὸ αὐτὸ χάλ-

κωμα, νερουλόν, διὰ νὰ χύνῃς μὲ τὸ μουσοῦρι γεμίζουν τὰ σκαλίσματα, καὶ νὰ τὰ γυρίζῃς νὰ στραγγίζουν, καθὼς ἔκαμες καὶ τὴν κόλλαν. Καὶ δοκίμαζε πρῶτον εἰς μικρὸν σανίδι, ἤγουν γύψωσέ το καὶ ἄφες το νὰ τεγνώσῃ. Καὶ εἰμὲν εἶναι (εἰς τὴν στάσιν του καλός, γύψωνε καὶ τὰ ἄλλα· εἰδὲ καὶ εἶνε) ἀπαλὸς ἢ ἀψὺς συγκέρασέ τον ὡς προέγραψεν, εἰς τὰς εἰκόνας, καὶ πέρασέ τα ὅλα ἕνα χέρι, καὶ πρόσεχε νὰ ἦναι ζεστός, διὰ νὰ μὴ παγώσῃ ἀνάμεσα εἰς τὰ σκαλίσματα· εἰδὲ καὶ εἶναι πηκτὸς καὶ δὲν στραγγίζει καλά, βάλε ὀλίγον νερὸν ζεστόν· εἰδὲ πάλιν καὶ εἶναι πολλὰ νερουλός, καὶ δὲν ψυχιάζει, νὰ τελειώσῃ μὲ δύω τρία χέρια τὸ γύψωμα, συγκέρασε αὐτὸν μὲ γύψον καὶ κόλλαν· καὶ οὕτω γύψωνε, καὶ ἄφησέ τον νὰ στεγνώσῃ καλά, καὶ τότε νὰ βάλλῃς ἄλλο χέρι. Καὶ ἂν δὲν ἦναι ἀψὺς ὁ ἥλιος πολύ, μόνον ὀλίγον ψυχρός καὶ εὔγχλέ τα καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον χέρι, καὶ ὄχι πλέον· καὶ μὴν τὰ εὐγάλῃς εὐθὺς ὁποῦ τὰ περάσῃς, μόνον νὰ τὰ ἀφήσῃς νὰ πήξῃ καλὰ εἰς τὸν ἴσκιον, διότι ἂν τὸν εὐγάλῃς εὐθὺς τρέχει ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῶν λουλουδίων καὶ μαζώνεται μέσα εἰς τὰ σκαλίσματα καὶ δὲν προκόπτει. Εἰς δὲ τὸ τρίτον ἢ τέταρτον χέρι ὁποῦ θέλει νὰ πάρῃ τέλος, βάλε μὲ διάκρισιν ὀλίγον λινόλαδον καὶ ὀλίγον σαποῦνι, ἀναλύοντας τὸ σαποῦνι μὲ νερὸν ζεστόν, καὶ ἀνακάτωσον αὐτὰ μὲ τὸν γύψον· καὶ ἂν κάμνῃ τρύπαις, ποίησον καθὼς ἐγράψαμεν εἰς τὰς εἰκόνας, καὶ γίνεται τόσον ἴσιος ὁποῦ δὲν θέλεις νὰ τὸν ξύσῃς ὀλότελα. Εἰδὲ καὶ εἶναι χειμώνας, ἄναψε φωτίαν μεγάλην μέσα εἰς μεγάλον ὀσπίτιον καὶ γύψωνε, διὰ νὰ μὴ παγώνῃ ὁ γύψος καὶ δὲν στραγγίζει, διὰ νὰ πίνῃ καὶ τὸ σανίδι τὴν κόλλαν. Ἔτζι γύψωνε τὰ ἀκάρφωτα τέμπλα, καὶ ξύσιμον δὲν θέλουν καθόλου μόνον νὰ τὰ ἀμπολάρῃς καὶ νὰ τὰ χρυσώσῃς.

Πῶς νὰ γυψώσῃς τέμπλον καρφωμένον.

§ 9. Ἀνίσως ἦναι ὁ τέμπλος καρφωμένος, πρῶτα κάμε σκάλαν καὶ ἄρχισε ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα, καὶ γύψωσον αὐτὸν ὡς ἑρμηνεύσαμεν εἰς τὰς εἰκόνας ἀπαραλλάκτως πέρνοντάς τον μὲ τὴν ψήκτραν πέντε

ἢ ἓξ χέρια· καὶ ἀφοῦ στεγνώσῃ, ἴσασέ τον μὲ τὸ ξυστρὶ καλά, ἔπειτα ἀμπόλαρε καὶ χρύσωνε καθὼς θέλομεν ἑρμηνεύσει κάτωθεν.

Περὶ κατασκευῆς κοκκίνου ἀμπολίου.

§ 10. Βάλε βῶλον ἀπὸ τὸν καλόν, ὁποῦ δὲν εἶναι κόκκινος πολύ, ἀλλὰ ἔχει ἀνάμεσα ἄσπραις φλέβαις· καὶ δοκίμασέ τον οὕτως, ἂν ἦναι αἱ φλέβες του ἁπαλαὶ καὶ δὲν εἶναι ὡσὰν πέτραι, ἢ ὡσὰν χῶμα, εἶναι καλός, εἰδὲ μή, ἀχαμνὸς εἶναι. Καὶ βάλε ἀπ' αὐτὸν δράμια δεκαοκτώ, καὶ ὤχραν πολίτικην δρ. δύο, καὶ μισὸν δράμι λαμπέζι ἤγουν κόκκινον μολύβι, καὶ μισὸν δράμι ἄλειμμα· κάψε δὲ καὶ ἕνα φύλλον χαρτίου καὶ βάλε μέσα καὶ μισὸ δράμι ὑδράργυρον, τον ὁποῖον ἀνάλυσε εἰς τὴν χεῖρά σου, τρίβοντάς τον μὲ τὸν δάκτυλόν σου ὁμοῦ (μὲ) ὀλίγον πτύσμα. Καὶ τρίψετα εἰς μάρμαρον πολλὰ δυνατὰ ὅλα ὁμοῦ, οὕτως ἀμπόλαρε ὅ,τι θέλεις νὰ χρυσώσῃς, λεπτὰ δύο τρεῖς φοραῖς, καὶ χρύσωνε τὴν ῥακήν, καὶ θέλεις θαυμάσει.

Ἕτερον ἀμπόλιον.

§ 11. Βάλε ἀπὸ τὸν προειρημένον βῶλον καὶ ὤχραν ἐξίσου καὶ τρίψετα καλῶς· πρόσθες δὲ καὶ ὀλίγον σαποῦνι καὶ λευκὸν αὐγοῦ καὶ τρίψετα πάλιν· εἶτα ἀμπόλαρε καὶ χρύσωνε ὡς ἄνωθεν.

Ἕτερον ἀμπόλιον.

§ 12. Ἔπαρε κιλερμενί, ἤγουν ἀπὸ τὸν αὐτὸν βῶλον δράμια ὀκτώ, καὶ ὑδράργυρον ἓν δράμι καὶ πάχος δράμι ἕν· κόκκινον μολύβι δράμια δύο, κινάβαριν δράμι ἕν, χολὴν ἕν, ὤχραν Πόλεως πέντε, καὶ τέταρτον λεύκωμα αὐγοῦ· τρίψε ταῦτα πάντα καλῶς καὶ δοκιμάζοντας χρύσωνε· ἂν ξηρανθῇ ὅμως ἀνάλυσέ το μὲ ὀλίγον ζεστὸν νερὸν καὶ ἄλειφε.

Πῶς νὰ χρυσώσῃς εἰκόνας.

§ 13. Σχεδιάζοντας τὴν εἰκόνα, βελόνισον αὐτὴν μὲ λεπτὴν βελόνην, ἔπειτα σφόγγισέ την καλὰ νὰ εὔγῃ τὸ κάρβουνον· καὶ ἂν

ἐλερώθη πουθενά, ξύσε την νὰ παστρευθῇ. Εἶτα ἀμπόλαρε αὐτὴν λεπτὰ δύο χέρια ἢ καὶ τρία· μετὰ ταῦτα ἀφ' οὗ στεγνώσῃ, βάλε αὐτὴν ἔμπροσθέν σου ὑπτίαν, καὶ πέρασε τὸ μάλαγμα, καὶ στρῶσον ἐπάνω αὐτῆς κεντῶντας τὸ κάθε φύλλον εἰς ταῖς ἄκραις μὲ τὸ κόκκαλον ὁποῦ στιλβώνεις, διὰ νὰ κολλήσῃ, καὶ νὰ μὴ τὸ μετατοπίσῃ ὁ ἄνεμος, ἢ ἡ ῥακή, ὅταν θέλῃς νὰ τὸ τοπίσῃ. Καὶ οὕτω βάλε τὴν ρακὴν εἰς μπρικάκι ὑαλένιον, καὶ χύσον αὐτὸ ἀπὸ ταῖς ἄκραις τῆς εἰκόνος, καὶ σηκόνοντάς την ἀπὸ τὴν μίαν μερίαν, κυβέρνα την νὰ ποτισθῇ ὅλη καλά· καὶ στοχάσου νὰ τὴν ποτίσῃς γρήγορα διὰ νὰ μὴ μουσκέψῃ ὁ γύψος, καὶ σηκώνοντάς την ὀρθήν, 'μπάλωσον καὶ ἄφες την νὰ στεγνώσῃ, ἔπειτα στίλβωσέ την.

Πῶς νὰ χρυσώσῃς τέμπλον ἀκάρφωτον.

§ 14. Ἀμπόλαρον αὐτὸν ὡσὰν καὶ τὰς εἰκόνας, καὶ βάλε τὸ σανίδι ὁποῦ θέλεις νὰ χρυσώσῃς ἐμπροστά σου· καὶ εἰμὲν εἶναι τὰ σκαλίσματα ῥιχά, στρῶσον ἐπάνω τὸ μάλαγμα, καὶ κτύπατο μὲ τὸ κόκκαλον, νὰ κολλήσῃ καλὰ εἰς ταῖς κορυφαῖς τῶν λουλουδίων· καὶ χύνε ῥακὴν ἔνδον τῶν σκαλισμάτων νὰ πλεονάζῃ. Καὶ μὲ προσοχὴν γύριζέ τα ἐλαφρὰ νὰ ποτισθοῦν τὰ λουλούδια καὶ νὰ χυθῇ ἡ ῥακή. Ἂν δὲ μείνῃ κἀνὲν μέρος λουλουδίου ἀπότιστον, πότισέ το, μὲ τὸ κονδύλι, καὶ πάτησέ το μὲ βαμβάκι διὰ νὰ στρώσῃ τὸ μάλαγμα· καὶ στῆσέ το ὀρθὸν νὰ στεγνώσῃ, ὕστερα στίλβωσέ το. Τὰ δὲ βαθέα σκαλίσματα, καὶ στρογγυλὰ ξύλα, ὁποῦ δὲν ἠμποροῦν νὰ ποτισθοῦν, πρῶτον βρέξον αὐτὰ μὲ ῥακὴν διὰ σπογγαρίου, ἢ βαμβακίου, καὶ οὕτω σήκωνε τὸ φύλλον μὲ ὅλον τὸ χαρτί, ἐγγίζοντάς το πρῶτον εἰς τέσσαρας γωνίας μὲ τὸ κονδύλι ὁποῦ ποτίζεις, διὰ νὰ πέφτῃ γρήγορα, καὶ νὰ μὴ μαζώνεται τὸ μάλαγμα, κολλημένον ἐπάνω εἰς τὸν γύψον· καὶ παίρνοντας ἕνα πτερόν, σχίζε τὸ μάλαγμα ἐκεῖνο ὁποῦ δὲν κάθεται εἰς τὸν τόπον του, καὶ πότισέ το μὲ τὸ κονδύλι καλά, καὶ διόρθωσον καὶ στίλβωσον ὡς ἑρμηνεύθης ἀνωτέρω.

υσώσης τέμπλον καρφωμένον.

§ 15. Κατασκευάζοντας τὰ κρεββάτια, μετὰ τὸ γύψωμα, στρῶσον εἰς τὰ κρεββάτια, βελέντζαις, ἢ χαρπέταις, διὰ νὰ μὴν ἔρχεται ὁ ἄνεμος, καὶ ταῦ χαλᾷ τὸ μάλαγμα· ἔπειτα ἀμπόλαρε τὸ τέμπλον, καθὼς ἑρμηνεύθης ἀνωτέρω. Καὶ πρῶτα μὲν κόψε τὸ μάλαγμα εἰς κομμάτια κατὰ τὸ μέγεθος τῆς χρείας σου, καὶ παίρνων ῥακὴν μὲ σπόγγον, ἢ μὲ κονδύλι ἁπαλὸν ἀπὸ σιντζάπια, ἢ μὲ βαμβάκι, βρέχε τὸν ἀμπολαρισμένον τόπον, καὶ χρύσωνέ τον ἐπιμελῶς. Εἶτα βάλε καὶ τὰς βαφὰς μέσα εἰς τὰ σκαλίσματα μὲ πετζόκολλαν, ἢ μὲ αὐγόν· καὶ ἔτζι κάμε ἕως τέλος. Ἐὰν θέλῃς κάμε καθὼς σοῦ γράφω ἐδῶ· διότι ἐμπείρου διδασκάλου ἑρμηνεία εἶναι καὶ αὕτη· λάβε πολίτικην ὤχραν, καὶ τρίβοντάς την, βάλε καὶ ὀλίγην κόλλαν, καὶ κρόκον, καὶ πέρασε ὅσον θέλεις νὰ χρυσώσῃς. Μετὰ ταῦτα βάλε τὸ κόκκινον ἀμπόλιον εἰς τὰς κορυφὰς τῶν λουλουδίων καὶ χρύσωνε μὲ τὴν ῥακήν.

Περὶ κατασκευῆς προπλασμοῦ.

§ 16. Βάλε ψιμμίθι καλὸν δρ..., καὶ ὤχραν δρ...., καὶ πρασίνην ὁποῦ δουλεύουν εἰς τὸν τοῖχον δρ...., καὶ μαῦρον τέγκι· καὶ τρίψον αὐτὰ ὅλα ὁμοῦ εἰς μάρμαρον, καὶ σύναζέ τα καὶ φύλαξέ τα εἰς ἀγγεῖον καὶ πρόπλαθε ὅ,τι θέλεις νὰ σαρκώσῃς.

Περὶ ἀνοίγματος ὀμματοφρυδίων καὶ ἄλλων μελῶν.

§ 17. Ἕνωσον μαῦρο καὶ ὀξὺ καὶ ἄνοιγε ὅ,τι θέλεις, πρῶτα λεπτὰ καὶ ὕστερα δυνάμωνέ τα· εἰς δὲ ταῖς κόραις, καὶ δυνάμεις τῶν ὀμματοφρυδίων καὶ ῥωθώνων, βάλε ἁγνὸν μαῦρον.

Πῶς νὰ κάμῃς σάρκα.

§ 18. Ἐὰν θέλῃς· ἔπαρε οὔμπραν δρ:, καὶ βόλον δρ:· καὶ ἀνακάτωσέ τα εἰς μάρμαρον, καὶ συνάξας αὐτὰ ἄνοιγε ὅ,τι θέλεις· καὶ

εἰς τὰς δυνάμεις δυνάμωνε μὲ μόνην οὔμπραν, εἰς δὲ ταῖς κόραις καὶ ῥώθωνας βάλε μαῦρον.

Ἑτέραν σάρκα.

§ 19. Λάβε ψιμμίθι καλὸν δρ:...., καὶ ὤχραν δρ:... Καὶ ἂν θέλῃς νὰ γένῃ πλέον ἐκλεκτή, ποίησον οὕτω· τρίψε τὴν κινάβαριν, καὶ βάλε νερὸν νὰ κατασταλάξῃ· καὶ κατασταλάζοντας χύσε τὸ νερὸν εἰς ἄλλο ἀγγεῖον, καὶ ἄφες νὰ στεγνώσῃ καὶ ἀπ' αὐτὸ συγκέρασε καὶ κάμε τὴν σάρκα, καὶ γίνεται πολλὰ καλή.

Ἑτέραν σάρκα.

§ 20. Λάβε ψιμμίθι δρ:..., καὶ κιτρινοκόκκινην ὤχραν δρ:.. Καὶ τρίψον αὐτὰ ὁμοῦ, καὶ ποίησον σαρκώματα. Εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχεις κιτρινοκόκκιναν ὤχραν, πάρε ἀπὸ ἄλλην ὤχραν, καὶ ἕνωσον αὐτὴν μὲ ὀλίγον βῶλον, διὰ νὰ γένῃ ὀλίγον κοκκίνη· εἶτα ποίησον σάρκα ὡς ἄνωθεν ἑρμηνεύθης, μόνον πρόσεχε νὰ μὴ τὴν κάμῃς πολλὰ κοκκίνην. Καὶ ἂν ἔχῃς Θασίτικην ὤχραν δὲν χρειάζεται βῶλον.

Περὶ κατασκευῆς γλυκασμοῦ.

§ 21. Βάλε σάρκα δύο μέρη καὶ ἓν προπλασμόν, ἢ καὶ ὀλιγώτερον, εἰς χυδάδαν καὶ σμίξον αὐτά· καὶ οὕτω ποίησον τὸν γλυκασμὸν καὶ μὲ αὐτὸν σάρκωνε πρῶτον εἴτι θέλεις νὰ σαρκώσῃς.

Πῶς νὰ σαρκώνῃς.

§ 22. Ἀφόντις προπλάσῃς καὶ ἀνοίξῃς τὸ πρόσωπον, ἢ ὅ,τι ἄλλο θέλῃς, πρῶτα σάρκωσέ τα μὲ τὸν γλυκασμὸν ὁποῦ σοῦ ἐγράψαμεν, ὅλον λεπτύνοντας αὐτὸ εἰς ταῖς ἄκραις, ὥστε νὰ μὴ χωρίζῃ ἀπὸ τὸν προπλασμόν. Εἶτα βάλε τὴν σάρκα εἰς τὰς δυνάμεις καὶ λέπτυνε αὐτὴν ὡσὰν καὶ τὸν γλυκασμὸν ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον· καὶ χώριζε μὲ τὴν σάρκα τῶν γερόντων τὰ ζαρώματα· τῶν δὲ νέων τὰ ὀμματόκλαδα μόνον. Ὕστερα βάλε εἰς τὴν ἰδίαν σάρκα ψιμμίθι μὲ διάκρισιν, νὰ γένῃ ἀσπροτέρα, καὶ βάλε αὐτὴν εἰς τὰ θεμέλια ὁποῦ θέλεις

νὰ ψιμμιθίσῃς· καὶ βάλε την πολλὰ λεπτήν, καὶ τὰς ψιμμαθίας ὁμοίως, πρῶτον λεπταῖς καὶ ὕστερα δυνάμωνε ταῖς πρώταις ὁποῦ εἶναι εἰς τὰς δυνάμεις· οὕτω γίνονται τὰ σαρκώματα τοῦ Πανσελήνου.

Περὶ κοκκιναδίων.

§ 23. Γίνωσκε ὅτι εἰς τὴν Παναγίαν καὶ εἰς τοὺς νέους ἁγίους πρέπει νὰ βάλῃς τὸ κοκκινάδι εἰς τὸ μέσον τοῦ προσώπου πολλὰ λεπτόν, σμίγοντας κινάβαριν μὲ σάρκαν· εἰς δὲ τοὺς ἴσκιους καὶ εἰς τῶν χειρῶν ταῖς ἀνοιγαῖς, νὰ βάλῃς βῶλον πολλὰ λεπτόν· ὁμοίως καὶ εἰς τούς γέροντας καὶ εἰς τὰ βαθύτερα ζαρώματα αὐτῶν νὰ βάλῃς λεπτὸν βῶλον· τὰ δὲ ἄλλα ὅσα εἶναι ἐπάνωθεν τῶν ὀμματίων νὰ τὰ χωρίζῃς μὲ τὸν γλυκασμὸν καθὼς σοῦ προεγράψαμεν.

Περὶ μαλλέων καὶ γενεέων.

§ 24. Ἔπαρε βαθεῖαν ὤχραν, καὶ κάψε αὐτὴν πολὺ εἰς τὴν φωτίαν, ἕως οὗ νὰ κοκκινομαυρίσῃ· καὶ ὅταν θέλῃς νὰ κάμῃς μαλλία τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν νέων ἁγίων, ἕνωσον αὐτὴν μὲ ὀλίγον μαῦρον, (καὶ τρίψε τα) καὶ οὕτω πρόπλαθε αὐτά. Καὶ πάλιν εὔγαλε ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἰδίαν πρόπλασιν, καὶ ἕνωσον αὐτὴν μὲ μαῦρον ὀλίγον, καὶ ἄνοιξον αὐτά, καὶ ἰσκίωσον λεπτά· εἰς δὲ τὰ μεγάλα ἰσκιώματα βάλε ἁγνὸν μαῦρον, *καὶ βάλε ὀλίγην ὤχραν* καὶ ὀλίγην ἀπὸ τὴν ἰδίαν ὤχραν, καὶ ὀλίγην ἀπὸ τὴν ἰδίαν πρόπλασιν, καὶ ποίησον τὸ πρῶτον λάμμα· εἰς δὲ τὸ δεύτερον, ἤγουν εἰς τὰ θεμέλια, βάλε ἁγνὴν ὤχραν, καὶ λέπτυνε αὐτὴν εἰς ταῖς ἄκραις. Τὰ δὲ χείλη αὐτῶν, ἕνωσον ψιμμίθι καὶ κινάβαριν καὶ ποίησον, αὐτά· τὰ δὲ στόματα, μὲ μόνην κινάβαριν, καὶ σμίξον κινάβαριν καὶ σάρκας, καὶ ἄνοιξον αὐτά· καὶ εἰς τοὺς βαθυτέρους ἴσκιους, βάλε μαῦρον ἢ οὔμπραν ἁγνήν. Εἰς δὲ τὰ ὀμματόκλαδα αὐτῶν, πρῶτον βάλε λεπτὸν γλυκασμόν, εἶτα δυνάμωνε αὐτὰ μὲ σάρκα· οὕτω γίνονται τὰ μαλλία καὶ τὰ χείλη, καὶ τὰ στόματα, καὶ τὰ ὀμματόκλαδα τῶν νέων. Τῶν γερόντων τὰ γένεια καὶ τὰ μαλλία ποίησον οὕτως· βάλε ψιμμίθι καὶ ὀλίγον μαῦρον, νὰ γένῃ λευκὸν λάμμα, καὶ πρόπλασον

αὐτά· κάμε δὲ καὶ βαθύτερον καὶ ἄνοιξον αὐτά, βάλε δὲ καὶ μαυρίτερον ἄνοιγμα εἰς τοὺς ἴσκιους. Εἰς δὲ τὰς δυνάμεις τῶν γενείων, εὔγαλε ἂν θέλῃς τὸ λάμμα ἕως ἔξω, καὶ τὴν ψιμμιθίαν, μὴν ἀφίνοντας ἄνοιγμα ὁλότελα, εἶτα κατασκεύασε νερὸυλὸν ψιμμίθι καὶ γάνωσον αὐτὰ λεπτὰ εἰς τὰ θεμέλια. Εἰς δὲ τοὺς ἴσκιους τῶν μουστακίων βάλε μαῦρον ἀγνόν, καὶ εἰς τὰ στόματα αὐτῶν ἀγνὸν βῶλον. Εἰς δὲ τὰ χείλη ὀλίγην κοκκίνην σάρκα σκιανοίγοντας αὐτὰ μὲ βῶλον. Εἰς δὲ τὰ ὀμματόκλαδα αὐτῶν, ἂν θέλῃς, βάλε ὀλίγον γλυκασμόν, εἰδ' οὖν, μὴ βάλῃς ὁλότελα· οὕτω γίνονται τὰ μαλλία καὶ τὰ γένεια καὶ χείλη τῶν γερόντων.

Πῶς νὰ λαμματίζῃς φορέματα.

§ 25. Ὅταν θέλῃς νὰ λαμματίζῃς φορέματα μὲ εἶτι βαφὴν θέλεις, πρῶτα βάλε ὀλίγην βαφὴν καὶ ψιμμίθι, καὶ ποίησον αὐτὸ λευκὸν λάμμα, ἕως ὁποῦ νὰ δέχεται πρῶτον λάμμα καὶ ψιμμιθίαν, καὶ πρόπλασε τὸ φόρεμα ὁποῦ θέλεις. Ἔπειτα ποίησον ἀπ' αὐτὴν τὴν ἰδίαν βαφὴν βαθυτέραν, καὶ ἄνοιξον αὐτὸ καὶ λέπτυνον αὐτὸ εἰς τὰς σκιάς· ἔπειτα ποίησον λευκότερον ἀπὸ τὸ πρόπλασμα καὶ λαμμάτισον αὐτὸ καὶ ψιμμίθισε τὰς δυνάμεις· εἰς δὲ τοὺς ἴσκιους πρόσεχε νὰ βάλῃς ψιμμιθίας· καὶ τοιουτοτρόπως γίνονται τὰ φυσικὰ λάμματα.

Πῶς νὰ δουλεύῃς τὸ σεντέφι.

§ 26. Πρόπλασε τὸ σεντέφι μὲ αὐγὸν νερουλόν, διὰ νὰ δέχεται τὴν βαφήν, εἶτα σημάδευσε ὁλόγυρα τὸ σχῆμα τοῦ ἁγίου ὁποῦ θέλεις νὰ ἱστορήσῃς μέ τὸ βελόνι, καὶ πρόπλασέ το μὲ ψιμμίθι ἕνα χέρι· καὶ σχεδίασε καλὰ τὸν ἅγιον μὲ λινὸν νερουλόν, καὶ βελόνισέ το· καὶ οὕτω πρόπλαθε ταῖς βαφαῖς λεπταῖς, καὶ ἄφινε νὰ στεγνώσουν, διὰ νὰ μὴ σκάζουν καὶ εὐγαίνουν εἰς τὸ βερνίκι· τὸν δὲ στέφανον βάλε μὲ μουρδέντι, ἢ μὲ λινοκοπίαν.

Πῶς νὰ δουλεύῃς εἰς πανὶ μὲ αὐγὸν νὰ μὴ τζακίζεται.

§ 27. Πρῶτα κάρφωσε τέσσαρα ξύλα, καὶ τέντωσε τὸ πανὶ εἰς τ' αὐτά· ὕστερον βάλε κόλλαν καὶ σαποῦνι καὶ μέλι μὲ διάκρισιν, καὶ γύψον, καὶ ἀνακατώνοντάς το μὲ ζεστὸν νερόν, πότισε τὸ πανί, μίαν καὶ δύο φοραῖς, ἕως ὁποῦ νὰ ἰσιάξῃ. Καὶ ἀφ' οὗ στεγνώσῃ καλά, στίλβωσέ το μὲ τὸ κόκκαλον, καὶ σχεδίασε καὶ δούλευε μὲ αὐγόν. Τὸ δὲ μάλαγμα βάλε εἰς τὰ στέφανα μὲ τὸ μουρδέντι, καὶ ἂν θέλῃς, βερνικίασέ το ἕνα χέρι λεπτόν, καὶ οὕτω γίνεται καλόν.

Περὶ τοῦ κολλητικοῦ τῆς λινοκοπίας, ἤτοι πῶς νὰ κάμῃς τὸ σκόρδον νὰ βάλλῃς χρυσοκονδυλίας.

§ 28. Ἔπαρε μεγάλα σκόρδα, ὅσα θέλεις, τὸν Ἰούλιον, ἢ τὸν Αὔγουστον, καὶ καθάρισέ τα καὶ κοπάνισέ τα εἰς γουδί, καὶ στράγγισέ τα μὲ καθαρὸν μανδῆλι εἰς ἕνα ἀγγεῖον, καὶ βάλε αὐτὸ εἰς τὸν ἥλιον, ἕως οὗ νὰ πήξῃ καλά· ὅμως φύλαξέ το νὰ μὴ πέφτουν τρίχαις ἢ ἄλλα ζωΰφια. Καὶ ὅταν θέλῃς νὰ σύρῃς ταῖς χρυσοκονδυλίαις, ἀνακάτωνε μὲ εἴτι βαφὴν θέλεις καὶ δούλευε. Καὶ βλέπε καλὰ νὰ μὴν βάλῃς περισσοτέραν βαφήν, ἀλλὰ νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ κολλητικόν, διὰ νὰ κολλᾷ τὸ χρυσάφι, χουχουλίζοντάς το ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, καὶ καθαρίζοντάς το μὲ τὸ λαγοπόδι. Καὶ ὅταν θέλῃς νὰ βερνικιάσῃς τὴν εἰκόνα, βάλε αὐτὴν πρῶτον εἰς τὸν ἥλιον ἵνα ζεσταθῇ· διότι νοτίζουν αἱ λινοκοπίαι καὶ εὐγαίνουν.

Πῶς νὰ βράσῃς λινέλαιον.

§ 29. Ἔπαρε λινέλαιον, καὶ βάλετο εἰς ἁπλωτὸν ταψί, καὶ εὔγαλέ το εἰς τὸν ἥλιον τὸ καλοκαῖρι, ὅταν ἦναι καυσώδης πολλὰ ὁ ἥλιος, νὰ κάμῃ ἡμέρας σαράντα· μόνον στοχάζου νὰ μὴ παραπήξῃ, διότι εἶναι μερικὰ λινέλαια ὁποῦ βράζουν γρήγορα, καὶ μερικὰ ἀργοῦν. Καὶ πρόσεχε, ὅταν γένῃ ὡσὰν νερουλὸν μέλι τότε εἶ-

ναι καλόν· διότι ἂν παραπήξῃ ὅταν βάλῃς τὰ μίγματα γίνεται πάλιν πολλὰ πηκτόν, καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ τὸ ἁπλώσῃς εἰς τὰς εἰκόνας καὶ βροχιάζει. Καὶ νὰ ἔχῃς ἔννοιαν κάθε βράδυ νὰ τὸ σκεπάζῃς, ἢ νὰ τὸ πέρνῃς μέσα· διότι ἀπὸ τὴν δροσιὰν τῆς νυκτὸς χαλᾷ· καὶ ὅταν ἴδῃς, ὅτι ἔπηξε στράγγισέ το μὲ ψιλὸν πανὶ διὰ νὰ καθαρίσῃ ἀπὸ τὰς τρίχας καὶ ἄλλα ζωΰφια ὅπου ἔπεσαν μέσα· οὕτω γίνεται βραστὸν τὸ λινέλαιον εἰς τὸν ἥλιον.

Πῶς νὰ ποιήσῃς πέγουλαν.

§ 30. Λάβε ρητζίνην τοῦ ἐλάτου ὅσαις ὀκάδες θέλεις, καὶ βάλτην εἰς χάλκωμα ὁποῦ νὰ πέρνῃ διπλὸν τὴν ῥητζίνην ὁποῦ βάλῃς· καὶ βάνοντάς το εἰς τὴν φωτίαν νὰ βράσῃ πρόσεχε νὰ μὴν χυθῇ ὅτι φουσκώνει δυνατά. Ὅταν οὖν τὸ ἴδῃς, ὅτι φουσκώνει, τράβατο ἀπὸ τὴν φωτίαν καὶ ἔχοντας ἕτοιμον φυσεροκάλαμον φύσησέ το νὰ καταπαύσῃ ὁ φουσκωμός· ἢ βάλε εἰς ἄλλο ἀγγεῖον κρύον νερὸν καὶ βάλλοντας τὸν πάτον τοῦ χαλκώματος μέσα, καταπαύει· εἶτα βάλετο πάλιν εἰς τὴν φωτίαν· καὶ τοιουτοτρόπως ποίει αὐτὸ πολλάκις, ἕως νὰ παύσῃ φουσκώνοντας, ἔχε ἕτοιμον χάλκωμα γεμάτον νερὸν καὶ χύσετην μέσα, ἔπειτα μαζόνωντάς την ἐπιμελῶς φύλαξέ την.

Βερονίκη λινελαίου.

§ 31. Ἔπαρε ἀπὸ τὸ λινέλαιον ὁποῦ ἔχεις βρασμένον εἰς τὸν ἥλιον δρ: ἑκατόν, καὶ τὴν πέγουλαν δρ: ἑβδομήκοντα πέντε· καὶ βάνοντάς τα εἰς τζουκάλι ἐπίθες αὐτὸ εἰς τὴν φωτίαν, διὰ νὰ ἀναλύσουν καλὰ καὶ νὰ ἑνωθοῦν. Εἶτα στραγγίζοντάς τα βερνίκιαζε εἰς τὸν ἥλιον· πρόσεχε ὅμως νὰ βάλῃς τὸ πρῶτον χέρι λεπτὸν ὅσον δύνασαι, διὰ νὰ μὴν βροχιάζῃ. Καὶ ἂν παραπήξῃ καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ τὸ ἁπλώσῃς βάλε ὀλίγον νεῦτι νὰ ἁπλώνῃ· εἰδὲ καὶ δὲν ἔχεις περισσὸν μαστίχι, βάλε εἰκοσιπέντε δρ: καὶ πενῆντα πέγουλαν, καὶ γίνεται καὶ τοιουτοτρόπως καλόν· ἔτζι γίνεται πλέον ἤγουν ἐκλεκτὴ βερονίκη καὶ ποιεῖ καὶ στιλπνότητα πολλήν, ἤγουν ὑαλὶ καλόν.

Βερονίκη σανταλοζίου.

§ 32. Λάβε έκατὸν δρ. σανταλόζι καὶ τρίψον αὐτὸ εἰς μάρμαρον, ἢ εἰς γουδί, νὰ γένῃ ψιλὸν ὡσὰν κόνη, καὶ βάνοντάς το εἰς χύτραν ἔνθες καὶ ὀλίγην νέφθαν, ἢ λινέλαιον μέσα διὰ νὰ μὴ καῇ καὶ πολυμαυρίσῃ, ἕως νὰ ἀναλύσῃ· καὶ θέτοντάς το, ἐν μέσῳ χωνευμένων καρβούνων σκέπασον αὐτὸ μὲ πλάκα, καὶ συχνάκις ξεσκεπάζοντάς το, ἀνακάτευέ το μὲ μίαν βέργαν, ἕως οὗ νὰ λύσῃ καλά. Καί ὅταν ἰδῇς πῶς ἀνέλυσε, καὶ ἀρχίζει νὰ κάμῃ ἀφρόν, εὔγαλέ το εὐθὺς ἀπὸ τὴν φωτίαν, καὶ βάλε μισὴν ὀκὰν λινέλαιον βρασμένον ἀπὸ τὸν ἥλιον, μόνον νὰ τὸ ζεσταίνῃς προτήτερα· εἶτα στραγγίζοντάς το μὲ ψιλὸν πανί, φύλαξέ το εἰς ἀγγεῖον καὶ ὅποτε τὸ εἰδῇς νὰ πήξῃ βάλε νέφθαν καὶ ἀπαλύνῃ διὰ νὰ βερνικιάζῃς λεπτὰ νὰ μὴ βροχιάζῃ καὶ οὕτω γίνεται καλόν.

Βερονίκη νέφθας.

§ 33. Ἔπαρε σανδράκαν δρ: δώδεκα καὶ πέγουλα δρ: τριάκοντα καὶ τρίβοντας τὴν σανδράκαν εἰς μάρμαρον σίτισέ την διὰ νὰ γένῃ πολλὰ λεπτή· εἶτα τρίψε καὶ τὴν πέγουλαν, καὶ βάλετα πρότερον εἰς δύο ξεχωριστὰ τζουκάλια νὰ ἀναλύσουν εἰς τὰ κάρβουνα· ὕστερα ἕνωσον αὐτὰ καὶ βάλε νέφθαν ἀνακατώνοντάς την μὲ μίαν βέργαν. Ὅμως βλέπε την ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, διὰ νὰ μὴ πήζῃ ἡ σανδράκα. Ἂν δὲ κατὰ τύχην καὶ ἤθελεν πήξῃ, εὔγαλε τὴν νέφθαν ὅλην ἀφήνοντας μόνον ἐκεῖνο ὁποῦ ἔπηξε, καὶ ἀνακάτωνέ το ἐπάνω εἰς κάρβουνα, ὥστε νὰ ἀναλύσῃ ὅλον· καὶ βάλε πάλιν τὴν νέφθαν ζέστανέ την καλὰ καὶ στράγγισέ την μὲ ψιλὸν πανί. Καὶ ἂν ἦναι πηκτόν, βάλε ὀλίγην νέφθαν, ὅταν θέλῃς νὰ βερνικιάσῃς. Στεγνώνει δὲ καὶ εἰς τὸν ἴσκιον ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ ἑσπέρας, ἢ καὶ γρηγορώτερον, κάμνει ὑαλὶ καλόν. Καὶ ὁπόταν θέλῃς νὰ βερνικιάσῃς πύρωσε πρῶτον τὴν εἰκόνα εἰς τὸν ἥλιον, ἢ ἂν δὲν τύχῃ ἥλιος, εἰς τὴν φωτίαν, διὰ νὰ μὴν εὔγαινουν αι λινοκοπίαι· καὶ νὰ μὴν τὴν βάλῃς ὀρθὴν πλα-

γίαν, διὰ νὰ μὴ τρέξῃ ἡ βερονίκη· τούτη ἡ βερονίκη εἶναι πολλὰ εὔκολη, ὅμως δὲν εἶναι τόσον καλή.

Βερονίκη κιτρένη.

§ 34. Λάβε σανδράκαν δρ. 20, καὶ σαρισάμπρι ἤγουν ἀλόην, δρ. δέκα, καὶ τρίψετα καλὰ ὡσὰν κόνιν καὶ σίτισέ τα, καὶ βάλετα εἰς χύτραν διὰ νὰ ἀναλύσουν βάλε δὲ καὶ λινέλαιον βρασμένον ἀπὸ τὸν ἥλιον δρ. πενῆντα, καί, ὅταν θέλῃς νὰ βερνικιάσῃς, βάλε νέφθαν μέσα διὰ νὰ ἁπλώσῃ· οὕτω λοιπὸν γίνεται. Καὶ βερνικίαζε τὸ ἀσῆμι νὰ γίνεται κίτρινον.

Βερονίκη ῥακῆς ὁποῦ στεγνώνει εἰς τὸν ἥλιον.

§ 35. Ἔπαρε ῥακὴν πολλὰ δυνατὴν ὁποῦ νὰ ἦναι εὐγαλμένη τέσσαραις φοραῖς ἢ καὶ πέντε, καὶ βάλε ἀπ' αὐτὴν εἰς μποτζοπούλα, δρ. εἴκοσι καὶ φράξετην μὲ ζυμάρι εἶτα βάλετην εἰς χόβολην ζεστὴν νὰ βράσῃ· βράζοντας δέ, βάλε μέσα σανδράκαν δρ. δέκα, νὰ ἦναι πολλὰ τριμένη· καὶ ἀναλύοντας ἡ σανδράκα, βάλε πέγουλαν δρ. 50, καὶ ἂς βράσουν ὀλίγον, νὰ γένουν ὅλα ἕνα μίγμα· καὶ τότε στράγγισον αὐτὰ μὲ ψιλὸν πανί, καὶ οὕτω γίνεται καλόν. Ὅταν οὖν θέλῃς νὰ βερνικιάσῃς· βάλε πρῶτον τὴν εἰκόνα εἰς τὸν ἥλιον νὰ ζεσταθῇ καλά· καὶ ἂν δὲν τύχῃ ἥλιος, βάλετην ἄντικρυ εἰς τὴν φωτίαν, ὅμως (πρέπει) νὰ ζεσταίνῃς, καὶ τὸ βερνίκι, καὶ τότε μὲ τὸ κολοῦλι δὸς ἕνα χέρι, καὶ μετὰ ταῦτα ἄλλο ἓν καὶ πλέον ὄχι. (Γίνωσκε πρὸς τούτοις καὶ τοῦτο, ὅτι οἱ Βενετζιάνοι δὲν βάζουν μάλαγμα εἰς τὰς εἰκόνας μόνον ἔχουν βερνίκι κατεσκευασμένον καὶ βάζουν εἰς τὰς εἰκόνας, ἀντὶ διὰ μάλαγμα, τὸ ὁποῖον ὀνομάζουν κατὰ τὴν γλῶσσαν τὴν Ἀλαμανικὴν *γόλι φάρμπε*· ὅπερ λέγεται κατὰ τὴνέδικήν μας χρῶμα χρυσοῦν).

Βερονίκη κοπάλης.

§ 36. Ἔπαρε μισὴν ὀκὰν κοπάλην, λινέλαιον καὶ νέφθαν ὅλα ἴσια· εἶτα ἔπαρε τὴν κοπάλην, καὶ βάλετην εἰς χύτραν ὑψωμένην, διὰ νὰ ἀναλύσῃ, περικυκλόνοντάς την μὲ κάρβουνα ἀναμένα καλῶς,

καὶ ἀνακάτωσέ την μὲ μίαν βέργαν σιδηρᾶν ἀκαταπαύστως· πρέπει ὅμως νὰ ἦναι καλὰ χρισμένη, ἀφίνοντας μόνον μίαν τρύπαν διὰ τὴν βέργαν. Ἀφ' οὗ λυώσῃ, ξεσκέπασέ την, καὶ ἔπαρε τὸ λινέλαιον πρῶτον, καὶ χύνε ἀπὸ ὀλίγον, διὰ νὰ μὴν φουσκώσῃ, ἀνακατεύοντάς το· καὶ εὐθὺς παίρνεις καὶ τὴν νέφθαν, καὶ χύνεις καὶ αὐτὴν ἀπὸ ὀλίγην ὀλίγην, διὰ νὰ μὴ φουσκώσῃ, καὶ ἀνακατεύοντας καὶ αὐτήν. Καὶ ζεστὸν ἀκόμη στράγγισέ το, ἔπειτα ἄφες το νὰ κρυώσῃ, ἀφ' οὗ τὸ χύσῃς εἰς μποτίλιαις, καὶ πρόσθες καὶ δέκα δρ: κάμφουρα, καὶ ἄφησέ την εἰς τὸν ἥλιον, διὰ νὰ καθαρίσῃ, καὶ ἔπειτα ἄλειφε· πρόσεχε δὲ νὰ μὴ χύσῃς πρῶτον τὴν νέφθαν, διότι πήζει· ἔτζι κάμνοντας θέλεις εὐχαριστηθῇ.

Ἄλλη βερονίκη.

§ 37. Ἔπαρε γόμμι λάκκας δρ: 24, γόμμι σανδράκας δρ. 16, κεχλιμπάρι δρ. 1 κοπάνισέ τα καὶ κάμνε λεπτὰ ὡσὰν ἀλεῦρι. Ἔπειτα ἔπαρε καὶ σπίρτο ῥακῆς πολλὰ δυνατὸν δρ. 660, καὶ ἀνακάτωσέ τα ὅλα· ἔπειτα ἄφησε εἰς τὸν ἥλιον ὥρας 12· ἔπειτα βάλε νερὸν εἰς ἀγγεῖον, καὶ βάλετο εἰς τὴν φωτίαν. Εἰς αὐτὸ τὸ νερὸν βάλε τὸ ἀγγεῖον μὲ τὴν βερονίκην καὶ ἄφεστο ἕως ὅτου νὰ ἀναλύσῃ. Αὕτη χρησιμεύσει διὰ νὰ ἀλείφῃς τὰ μονόχροα ξύλα τρίβοντάς τα μὲ ὀλίγον βαμβάκι, ἀφ' οὗ πρῶτον τὰ ξύλα τρίψῃς μὲ ἐλαφρόπετραν· καὶ λαμβάνει ὑαλὶ καλό.

Ἄλλη βερονίκη ῥακῆς.

§ 38. Ἔπαρε ἑκατὸν δράμια σπίρτο ῥακῆς, 50 δρ: σανδράκαν, καὶ 25 δρ: τρεμεντίνα· βάλε ὅλα αὐτὰ εἰς φοῦσκαν, ἢ εἰς ἄλλο ἀγγεῖον ὑέλινον· ἔπειτα ἔπαρε ἓν χάλκινον ἀγγεῖον, βάλε μέσα νερόν, καὶ βάλε καὶ τὴν φοῦσκαν μὲ τὰ μίγματα εἰς τὸ ἀγγεῖον μὲ τὸ νερόν, χρίοντας πρῶτον τὴν φοῦσκαν καλά, καὶ ἄφες ἕως ὅτου νὰ βράσῃ τὸ νερὸν καὶ τὰ μίγματα· καὶ ὅταν ἰδῇς ὅτι ἔλυωσεν ἡ σανδράκα, ἔκβαλέ την φύλαξέ την καὶ βερνικίαζε.

Πῶς νὰ πλύνῃς παλαιὰς εἰκόνας.

§ 39. Ὅταν θέλῃς νὰ πλύνῃς παλαιὰς εἰκόνας, πρῶτα γέμισε μίαν σκάφην νερόν, ἡ ὁποία νὰ ἦναι μεγάλη διὰ νὰ χωρῇ τὴν εἰκόνα, νὰ τὴν σκεπάζῃ τὸ νερόν εἶτα βάλε τὴν εἰκόνα ὑπτίαν (ἤγουν ἀνάσκελα) καὶ ἔπαρε δυνατήν, κατασταλακτήν, νὰ ἦναι ὀλίγον χλιαρή, καὶ βάνοντας ἐπάνω τρίβε μὲ ἕνα κονδύλι μεγάλον, κατασκευασμένον ἀπὸ τρίχας χοίρου, καὶ νὰ ἦναι μεγάλον ὡσὰν τὰ προπλαστάρια τῶν εἰκόνων. Καὶ τρίβοντάς την πρόσεχε νὰ μὴν ἐκβάλῃς καὶ ταῖς βαφαίς, διότι ἂν ἦναι δυνατὴ ἡ κατασταλακτὴ κόπτει ταῖς χεῖρες καὶ τὴν βερονίκην, καὶ τὰ εὐγάνει κομμάτια κομμάτια. Διὰ τοῦτο πρόσεχε καλὰ νὰ μὴν πλύνῃς τὴν εἰκόνα ὅλην μονόφορα, μόνον ἀπὸ ὀλίγην ὀλίγην, διὰ νὰ μὴ χαλάσῃ· καὶ πρῶτον μὲν πλύνε ὀλίγον μέρος ἀπ' αὐτὴν μὲ τὴν κατασταλακτὴν καὶ μὲ τὸ κονδύλι, ἔπειτα εὐθὺς βούτα ὅλην τὴν εἰκόνα μέσα εἰς τὴν σκάφην, διὰ νὰ παίρνῃ ταῖς λέραις τοῦ καθαρισμένου τόπου, καὶ τὴν κατασταλακτὴν εἰς ἄλλο μέρος. Εἶτα πάλιν βούτησέ την καὶ πλύνε την εἰς τὴν σκάφην, καὶ οὕτως ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον πλύνε την ὅλην καὶ δὲν χαλᾷ. Εἰδὲ καὶ θέλεις νὰ τὴν πλύνῃς ὅλην εὐθύς, θέλεις ἀργήσει νὰ τὴν πλύνῃς, καὶ οὕτως ἀπομένοντας πολὺν ὥραν ἡ κατασταλακτὴ εἰς τὴν εἰκόνα, εὐγαίνουν αἱ βαφαὶ ὁμοῦ καὶ ὁ γύψος· μόνον κάμε καθὼς σὲ ἑρμηνεύσαμεν. Καὶ ἀφ' οὗ καθαρισθῇ καλά, εἰμὲν καὶ εὔγουν πουθενὰ αἱ βαφαί, διόρθωσέ την, εἶτα βερνικίασέ την, νὰ γένῃ ὡσὰν καινούρια. Ὅμως δοκίμασε πρῶτον τὴν ἐπιτηδειότητά σου εἰς μικρὴν εἰκόνα, καὶ ἀνίσως ἐπιτύχῃς εἰς τὴν μικρήν, ἐπιχειρίσου καὶ τὴν μεγάλην, εἰδὲ μὴ λεῖπε, διὰ νὰ μὴ τὴν χαλάσῃς καὶ συγχισθῇς μὲ τὸν οἰκοκύρην. Αὐτὰ ὁποῦ σοῦ γράφω ἂς μὴ σοῦ φαίνωνται μῦθοι, διότι πολλάκις ἐδοκίμασα καὶ ἐπέτυχον· ὅμως ἠθέλησε καὶ ἄλλος νὰ ἐπιχειρισθῇ χωρὶς δοκιμήν, καὶ ἔμεινε μὲ τὸ σανίδι γυμνόν.

Πῶς νὰ ποιήσῃς βαφὴν νὰ στιλβώνεται.

§ 40. Βάλε κόλλαν καὶ κατασταλακτὴν καὶ ἁγιοκέρι ὅλα ἐξίσου, καὶ σμίγοντάς τα, καὶ τὰ τρία βάλε τα εἰς φωτίαν νὰ ἀναλύσουν· εἶτα βάνοντας μέσα τὴν βαφὴν ἀνακάτωσέ τα καλά, καὶ ἄλειψον μὲ κονδύλι ὅ,τι καὶ θέλῃς καὶ ἀφίνοντάς το νὰ στεγνώσῃ στίλβωσέ το. Εἰδὲ θέλεις, βάλε μάλαγμα καὶ στίλβωνέ το καὶ αὐτὸ καὶ εἶναι καλόν· καὶ ὅπου θέλεις τὸ βάλλεις μόνον νὰ μὴ τὸ βερνικιάσῃς.

Πῶς νὰ ἀναλύσῃς φύλλα χρυσοῦ.

§ 41. Βάλε φύλλα χρυσοῦ, εἰς μάρμαρον, καὶ κρομμίδι λυωμένον πηκτὸν ὡσὰν μέλι, καὶ τρίψον αὐτὸ καλὰ μὲ τριβίδι πορφυροῦν εἰς ὅμοιον μάρμαρον. Ἔπειτα σύναξέ το, καὶ βάλε το εἰς ἀγγεῖον καθαρόν, καὶ χύσε καὶ νερὸν ἀρκετόν, καὶ στράγγισέ το ἀπὸ ἀραιὸν πανί, καὶ ἄφες το νὰ κατασταλάξῃ. Εἶτα χύσε τὸ νερὸν μὲ προσοχήν, διὰ νὰ μὴ χυθῇ καὶ τὸ μάλαγμα, καὶ βάλε δεύτερον καὶ τρίτον νερὸν εἰς τὸ μάλαγμα ἕως ὅτου νὰ καθαρισθῇ καλῶς. Εἶτα παῖρνε ἐξ αὐτοῦ ὅσον θέλῃς, καὶ βάλε εἰς χυβάδαν, καὶ ὀλίγον κομμίδι μὲ νερόν, καὶ δούλευε εἰς τὰς εἰκόνας.

Πῶς νὰ κάμῃς χρυσᾶ κεφάλαια.

§ 42. Ἔπαρε σουλιμᾶν ἤγουν ἄξιφον, καὶ ὑδράργυρον ἐπίσης, καὶ βάνοντάς τα εἰς μάρμαρον μετὰ κασσιτέρου, πρόσθες καὶ ὄξος δριμύ, καὶ τρίψον αὐτὰ μὲ μόλυβδον, ἢ μὲ ἀσῆμι, ἕως νὰ γένῃ νερωτόν· καὶ πέρνοντας ἀπ' ἐκεῖνο τὸ νερὸν γράφε μὲ κονδύλι ἀτζιδίου, καὶ ὅταν στεγνώσῃ στίλβωσέ το.

Πῶς νὰ κάμῃς χρυσᾶ κεφάλαια.

§ 43. Ἐρεύνησον καὶ εὗρε σαλίτην, καὶ πάρε τὸν πτύελον αὐτοῦ, καὶ βάλτον εἰς χυβάδαν, ἢ εἰς ὅτι ἄλλο ἀγγεῖον θέλεις. Καὶ ἄκουσον πῶς νὰ εὐγάλῃς τὸν πτύελον αὐτοῦ· βάλε εἰς τὸν ῥωθωνά-

του κηρὶ ἀναμμένον, καὶ οὕτως ἀπολύει τὸν πτύελον αὐτοῦ καὶ παίρνοντάς τον βάλτον εἰς μάρμαρον ὁμοῦ καὶ ὀλίγην στύψιν καὶ χρυσάφι, καὶ τρίψον αὐτὰ καλὰ βάλε και ὀλίγον κομμίδι, καὶ οὕτω γράφε εἰς ὅ,τι καὶἂν θέλῃς καὶ θέλεις μείνῃ πολλὰ εὐχαριστημένος.

Πῶς νὰ βάλῃς μάλαγμα εἰς χαρτί.

§ 44. Ἄλειψε πρῶτον τὸ χαρτὶ μὲ κόλλαν, ἢ μὲ κομμίδι· ἔπειτα εὐθὺς ἔτζι νωπὸν βάλε τὸ χρυσάφι ἐπάνω, καὶ ἄφες το νὰ στεγνώσῃ, εἶτα στίλβωσέ το καὶ γίνεται καλόν.

Ἑρμηνεία τοῦ χρυσογράμματος

§ 45. Ἔπαρε γύψον ἀμίαντον καὶ ἀρμένι καὶ τζουκαροκάντιον καὶ τὸ λευκὸν τοῦ αὐγοῦ κομμένον καλά· θέλει γοῦν ὁ γύψος νὰ καῇ καλά, καὶ νὰ τὸν τρίψῃς καλὰ ὡς προεγράψαμεν. Ἀπ' αὐτὸν τὸν γύψον παίρνεις μέρη δύο, καὶ ἀρμενικοῦ βώλου μέρος ἕν, καὶ τζουκαροκάμπον ἓν τέταρτον, καὶ ὀλίγον κληματοκάρβουνον· καὶ τρίψετα καλὰ μὲ τὸ λευκὸν τοῦ αὐγοῦ, καὶ γράφε ὅτι θέλῃς. Καὶ στίλβωσε ἀφ' οὗ ξηρανθῇ καλά. Ξύσον λεπτῶς μὲ τὸ μαχαίρι, εἶθ' οὕτως χουχούλισον ὀλίγον, καὶ ἄφησέτο εἰς τὸν ἀέρα, καὶ πάτει μὲ τὸ στιλβωτῆρι δυνατὰ τὰ γράμματα, καὶ στίλβωνε. Βάλε τὸ ἀρμενικὸν ἤγουν τὸ ἀκονικὸν εἰς μυδόγαστρον, καὶ οὔρησον ἐπ' αὐτό· καὶ ἂς σταθῇ ἡμέρας τρεῖς, ἕως οὗ νὰ λυθῇ καὶ σούρωσέ το ἀπὸ ἀραιὸν πανί· καὶ θὲς ὀλίγον ψιμμίθι, καὶ γράφε ἐπάνω εἰς ἄλλα γράμματα καὶ χουχούλιζε καὶ ἄφινέ το εἰς τὸν ἀέρα καὶ πλάκωσέ το μὲ βαμβάκι.

Πῶς νὰ κάμῃς λάκκαν ἐκλεκτὴν ἀπὸ κριμέζι.

§ 46. Βάλε μισὴν ὀκὰν νερὸν εἰς ἀγγεῖον γανωμένον, καὶ δύο ἥμισυ δράμια τζουγᾶν, καὶ ἐπίθες αὐτὸ εἰς φωτίαν νὰ βράσῃ καλά· εἶτα κατεβάζοντάς το ἀπὸ τὴν φωτίαν, στράγγισέ το εἰς ἄλλο ἀγγεῖον, καὶ θὲς αὐτὸ ἐπάνω εἰς ἀναμμένα κάρβουνα. Καὶ ἔχοντας πέντε

δρ. κριμέζι τριμμένον ὡσὰν κόνιν βάλτο μέσα μετ' ὀλίγον, ἀνακατεύοντάς το μὲ μίαν βέργαν λεπτήν· καὶ ὅταν ἰδῇς πῶς ἔβαλεν ἀρχὴν νὰ βράσῃ, ἔχε ἕτοιμον δύο ἥμισυ δρ. λωτήριον, καὶ αὐτό τριμμένον ὡσὰν καὶ τὸ κριμέζι· βάλε δὲ καὶ αὐτὸ μέσα ἀνακατεύοντάς το, καὶ μετ' ὀλίγον κατέβασέ το ἀπὸ τὴν φωτίαν, καὶ βάλε καὶ μισὸ δράμι στίψην καλοτριμμένην. Εἶτα στράγγισον αὐτὰ εἰς δύω ἀγγεῖα λίαν καθαρά· (ἤξευρε καὶ τοῦτο, ὅτι ἐκεῖνο ὁποῦ στραγγίσεις εἰς τὸ πρῶτον ἀγγεῖον γίνεται καλλήτερον ἀπὸ τὸ δεύτερον) καὶ ἄφες αὐτὰ νὰ καταστaλάξουν. Καὶ τὸ νερὸν ὁποῦ μένει ἀπὸ πάνω ἔπαρέ το ἐπιδέξια μὲ ἕνα χουλιάρι, καὶ ἀφίνοντάς το πάλιν μίαν ἢ δύω ἡμέρας νὰ καταστaλάξουν, πάλιν ἔπαρε τὸ νερὸν καὶ δεύτερον καὶ τρίτον, ἕως νὰ ἰδῇς, ὅτι ὀλίγον νερὸν ἀπέμεινε, καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ τὸ πάρῃς μὲ τὸ κουτάλι. Ἢ ὡσὰν καταστaλάξῃ, κλῶσε ὀλίγον μαλλὶ καὶ κάμε ὡσὰν φιτίλι καὶ βρέξον αὐτό· καὶ τὴν μίαν ἄκρην αὐτοῦ βάλε μέσα εἰς τὸ ἀγγεῖον τῆς βαφῆς, μόνον πρόσεχε νὰ μὴν ἐγγίζῃ στὴν βαφὴν ἀλλ' εἰς τὸ νερόν της· διότι ἂν ἐγγίζῃ στὴν βαφὴν τὴν εὐγάζει καὶ αὐτήν· τὴν δὲ ἄλλην ἄκραν ἄφες την νὰ κρέμαται ἔξω τοῦ ἀγγείου· καὶ βάλε ὑποκάτω αὐτῆς ἄλλο ἀγγεῖον νὰ δέχεται τὸ νερόν, καὶ τόσον εὐγάζει τὸ νερὸν ὁποῦ θέλεις θαυμάσει. Εἶτα στέγνωσον αὐτὴν εἰς τὸν ἴσκιον, καὶ γίνεται καλή· τοιουτοτρόπως κάμνουσι τὴν ἐκλεκτὴν λάκκαν ἀπὸ τὰ κριμέζι· ὅμως πρόσεχε πάντοτε τὸ καλοκαῖρι νὰ τὴν κατασκευάζῃς, διότι τὸν χειμῶνα ἀργεῖ νὰ στεγνώσῃ καὶ χαλᾷ.

Κατασκευὴ κριμεζίου.

§ 47. Βάλε πέντε δρ. κριμέζι, καὶ τρίψε το καλά, βάλε καὶ ἕνα δράμι λωτοῦρι καὶ στούμπισέ το καλά, ἀνακατεύοντάς το μὲ τὸ κριμέζι· καὶ βάλε καὶ δύω δρ. τζουνίου ἄνθος καὶ κοπάνισέ το καὶ αὐτὸ ξεχωριστὰ τὸ καθ' ἕν· καὶ ἂν δὲν εὕρῃς τὸ ἄνθος τοῦ τζουνίου, βάλε καθ' ἑαυτὸ τζουένι καὶ βράσε το μὲ 25 δρ. νερὸν ἕως νὰ σωθῇ χαμπόσο. Καὶ ἀνακάτωσε τὸ κριμέζι μὲ τὸ λωτοῦρι, καὶ βάλε τα καὶ τὰ δύω εἰς ἕνα πανὶ ἄσπρο, καὶ βάζε ἀπὸ ὀλίγον νερὸν τοῦ

τζουενίου, καὶ σπόγγισέ το ἕως νὰ πλυθῇ καλά, καὶ νὰ σωθῇ καὶ τὸ νερόν. Ἔπειτα ἂς σταθῇ μίαν ἡμέραν, καὶ πύρωσε τὸν φοῦρνον, καὶ βάλετο μεσα, καὶ ἄφες αὐτὸ ἕως νὰ ξηρανθῇ καὶ γίνεται καλόν.

Ἑτέρα ἑρμηνεία.

§ 48. Λάβε λωτοῦρι, τζουένι, ἀνὰ δέκα δρ. καὶ βάλετα εἰς ἀγγεῖον χαλκωματένιον μὲ ἑκατὸν δρ. νερόν, καὶ ἂς βράσουν ἕως ὅτου νὰ μείνουν μόνον τριάντα δρ. εἶτα κατέβασέ το καὶ στράγγισέ το, καὶ βάλτο πάλιν εἰς τὴν φωτίαν, βάζοντας καὶ δέκα δρ. κριμέζι τριμμένον· καὶ ὅταν ἀρχίζῃ νὰ βράσῃ κατέβασέ το προσέχοντας διὰ νὰ μὴν βράσῃ. Εἶτα στράγγισέ το, καὶ τὸ μὲν στραγγισμένον βάλτο εἰς φιάλην, καὶ ἄφες το εἰς τὸν ἥλιον διὰ νὰ στεγνώσῃ, βάζοντας καὶ ὀλίγον λάδι, διὰ νὰ μένῃ πάντοτε ὑγρόν. Καὶ μεταχειρίζου το τρίβοντάς μὲ ὀλίγον νερόν· τὸ δὲ χονδρὸν τρίβετο πάλιν καὶ μεταχειρίζου το διὰ τὰ ἰσκιώματα τῶν εἰκόνων, οὕτω κάμνε καὶ θέλεις μείνῃ εὐχαριστημένος.

Ἑτέρα λάκκα.

§ 49. Ἔπαρε 20 δρ. κρεμέζι, 40 δρ. αἰθέρα· ζέστανέ το ἕως ὅτου βράσῃ ὁ αἰθέρας, καὶ νὰ γενῇ ὡσὰν χρυσός· χύσετον εἰς ἄλλο μέρος μὲ ὀλίγον πάλιν αἰθέρα καὶ πάλιν καὶ τρίτον καὶ τέταρτον, ἕως ὅτου νὰ καθαρισθῇ. Ἔπειτα ἔπαρε σπίρτο ῥακῆς καὶ νέον αἰθέρα, καὶ τὸ καθαρισμένον κρεμέζιον βράσετα ὅλα ἀντάμα ἀρκετὸν καιρόν, ἕως ὅτου νὰ ἴδῃς εἰς τὸν πάτον τοῦ ἀγγείου σπυριὰ κόκκινα· αὐτὰ παίρνεις ὕστερον ἀφ' οὗ κρυώσῃ καὶ χύσεις τὸ νερόν, καὶ μεταχειρίζεται εἰς τὴν χρείαν σου,

Ἄλλη ἑρμηνεία.

§ 50. Ἔπαρε μίαν ἥμισυ ὀκὰν νερόν, δύο δρ. τζουένι, ἓν δρ. ἀλκάλι, μισὸ δράμι νίτρο, πέντε δρ. κρεμέζι βράσετα εἰς παστρικὸν γανωμένον ἀγγεῖον ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, καὶ ἄφησέ το εἰς ψυ-

χρὸν μέρος ὥρας 20, διὰ νὰ καταχαθίσῃ, καὶ πάλιν χύσετο εἰς ἄλλο ἀγγεῖον, καὶ οὕτω κάμνε πολλάκις, καὶ μάζευε τὰ καταχαθίσματα τοῦ κάθε ἀγγείου ἐκτὸς τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου.

Ἑρμηνεία βαρδαράμου.

§ 51. Βάλε μικρὰ κομμάτια χάλκωμα εἰς ξύδι δριμύ, μέσα εἰς ἀγγεῖον χάλκινον, καὶ σκέπασέ το, καὶ βάλετο εἰς τόπον ὁποῦ ὁ ἥλιος πυρώνει πολλά, εἰς καιρὸν καυσώδη, ἕως οὗ νὰ πήξῃ τὸ ξύδι. Ἔπειτα ἔκβαλε τὰ κομμάτια χάλκωμα, καὶ βάλε αὐτὸ εἰς ἄλλο ἀγγεῖον νὰ ξηρανθῇ, καὶ οὕτω γίνεται τὸ βαρδάραμον, ἤτοι τὸ τζιγκιάρι. Ἔπειτα ἔπαρε ἀπ' αὐτὸ τὸ βαρδάραμον ὅσον μέρος θέλεις, καὶ ἀνάλυσέ το εἰς ὄξος δριμύ, ἔπειτα ἔπαρε ὀξείδιον ἀρσενικοῦ λυώσετο εἰς βραστὸν νερόν· ἔπειτα βάλε καὶ τὰ δύο εἰς ἓν ἀγγεῖον, καὶ ἅμα ἰδῇς, ὅτι εἰς τὸν πάτον τοῦ ἀγγείου ἐμαζεύθη ὕλη πράσινη, σκοτεινή, βάλε καὶ ἄλλο ὀξείδιον διὰ νὰ καθαρισθῇ· ἔπειτα βράσε το καὶ ἄφες το ὥρας 48 διὰ νὰ ὑαλωθῇ καὶ γίνῃ τὸ χρῶμα θαυμασιώτατον· ἢ βράσε τὸ βαρδάραμον μὲ μόνον ὄξος δριμὺ καὶ ἄφησε, ὡς προεγράψαμεν.

Περὶ κατασκευῆς κιναβάρεως.

§ 52. Λάβε ὑδράργυρον δρ. ἑκατὸν καὶ θεῖον εἰκοπέντι καὶ μουρτασάγκι δρ. ὀκτώ· καὶ τρίψε τὸν μορτασάκι καὶ θεῖον εἰς μάρμαρον, χωριστὰ καθένα, λεπτὰ ὡσὰν κόνιν. Εἶτα βάλε αὐτὰ τὰ τρία εἴδη χωριστὰ εἰς ἀγγεῖα, καὶ οὕτω βάλετα εἰς χωνευμένα κάρβουνα δρένια καὶ ἔχοντας ἐπιταυτοῦ κατασκευασμένην λεπτὴν σιδηρᾶν βέργαν, ἀνακάτωνέ τα ἕως νὰ ἀναλύσουν. Εἶτα σμίξον αὐτὰ μετὰ ὑδραργύρου νὰ νὰ γένου ἕνα μίγμα, ἀνακατεύοντάς τα μὲ τὴν σιδηροβεργίτζαν, ἕως οὗ νὰ ἰδῇς τὸ σίδηρον νὰ μαυρίσῃ. Ἔπειτα χύσε αὐτὰ εἰς πλάκα καθαρὰν καὶ ἄφες τα νὰ κρυώσουν· καὶ πάλιν τρίψον αὐτὰ ὡς καὶ τὸ πρῶτον. Καὶ ἔχοντας τκατασκευασμένον σουραγί, ἤγουν μακρολαιμοστενόστομον κουμάρι, βάλτα μέσα καὶ σκέ-

πασέ τα καὶ ἀνακάτωνέ τα μὲ τὸ σίδηρον, ἕως ὁποῦ νὰ ἰδῇς τὸ σίδηρον νὰ ἀσπρίσῃ· καὶ τότε βούλωσον αὐτὸ ἀσφαλῶς, καὶ παραχώνοντάς το ἕως ἐκεῖ ὁποῦ εἶναι γεμάτον, ἤγουν ἕως τὸν λαιμόν, δός του πολλὴν φωτίαν, καὶ ἄφες νὰ ψηθῇ ἕνα ἡμερονύκτιον. Ἔπειτα τζακίζοντας τὸ ἀγγεῖον εὔγαλε τὴν κινάβαριν καὶ τρίψετην καλὰ καὶ φύλαξέτην (καὶ οὕτω γίνεται καλὴ κινάβαρις) ἀφ' οὗ τὴν κάψῃς ἐκ δευτέρου εἰς χωματένιον ἀγγεῖον μὲ σκόνιν καρβούνων διὰ νὰ καθαριθῇ.

Πῶς νὰ κάμῃς πλακοῦντι ἤγουν ψιμμέθι.

§ 53. Λάβε μόλυβδον καὶ ποίησον αὐτὸν τμήματα πλατέα, καὶ βάλε ξύδι εἰς χύτραν, καὶ κρέμασε τὰ τμήματα τοῦ μολύβδου μέσον τῆς χύτρας· καὶ βουλόνωντάς την ἀσφαλῶς παράχωσέ την εἰς ἀχώνευτην κοπρίαν, ὁποῦ νὰ ἦναι εἰς οἶκον ζεστόν καὶ ἄφες την ἡμέρας δέκα, ἢ δεκαπέντε. Εἶτα εὐγάζοντάς την ἔξω τίναξον αὐτὰ εἰς μάρμαρον, καὶ τρίβοντάς τα βάλε εἰς ἀγγεῖον ἁπλωτὸν νὰ στεγνώσῃ καὶ οὕτω γίνεται καλόν.

Πῶς νὰ κάμῃς λαζοῦρι ἀπὸ τζιμαρίσματα.

§ 54. Ἔπαρε ἀσβέστην ἄσβεστον, ἓν μερίδιον καὶ στάκτην καλὴν δρυΐνην ὁμοίως· καὶ βάλλοντας πρότερον νερὸν νὰ βράσῃ καλά, καὶ εὐγάζοντάς το, βάλε ὀλίγον νερὸν καὶ ἄφες το νὰ καταστάλάζῃ. Καὶ βάζοντας τὸν καθαρὸν ἀσβέστην ξεχωριστά, ἔπαρε ἀπ' ἐκείνην τὴν κατασταλακτὴν καὶ βάλε εἰς ἕνα τζουκάλι καινούριον. καὶ παίρνοντας τσιμαρίσματα ὅσα θέλεις βάλε εἰς τὴν ἀλυσίβαν, ἂς βράσῃ καλά ὅσον νὰ ἰδῇς ὅτι ἔγεινεν ἀλυσίβα κατὰ τὴν βαφὴν τῶν τζιμαρισμάτων· καὶ τότε κατέβασέ το, καὶ στράγγισέ το καλὰ μὲ πανὶ εἰς ἄλλο ἀγγεῖον, ῥίπτοντας τὰ τζιμαρίσματα ἔξω. Εἶτα πλύνοντας τὸ τζουκάλι καλὰ βάλε μέσα τὴν βαφήν, καὶ στύψιν κοπανισμένην ὅσην θέλεις καὶ ὀλίγον ἀσπράδι αὐγοῦ, καὶ ἀνακάτωσέ τα καλά· καὶ βράζοντας ὀλίγον κατέβασέ το, καὶ θέλει χωρίσει ἡ βαφή. Ἢ βάλτο χωριστὰ εἰς καθαρὸν νερόν, καὶ στραγγίζοντάς το

μὲ πηκτὸν πανί, θέλει εὔγει τὸ νερὸν καθαρὸν καὶ ἡ βαφὴ μένει εἰς τὸν πάτον· εἰδὲ καὶ εἶνε τοῦ πανιοῦ τὰ τζιμαρίσματα, ἤγουν ξεφτισμένα, κόκκινα, ἢ γεράνια· ἔτζι γίνεται ἡ βαφή.

Ἑτέρα κατασκευὴ λαζουρίου.

§ 55. Ἔπαρε χύτραν καινούριαν, ὀλίγον στενόστομην, καὶ βάλε μέσα εἰς αὐτήν, ἕως τὴν μέσην, ἢ ὀλίγον παραπάνω, ἀσβέστην, χωνευμένον ὡσὰν ἀλεύρι· ἔπειτα γέμισέ την ξύδι δριμὺ ἕως τὸ στενόν, καὶ ἀνακάτωσέ τα μὲ ἕνα ξυλαράκι, ἕως νὰ ἑνωθοῦν καλά. Εἶτα βάλε αὐτὴν ἐπάνω εἰς τὴν φωτίαν καὶ ἂς βράσῃ ἕως νὰ τελειωθῇ τὸ ξύδι· ἕως νὰ σκεπασθῇ ὁ ἀσβέστης καὶ στουππώνοντάς την καλὰ μὲ στοππία καὶ ζυμάρι, διὰ νὰ μὴν ξεθυμαίνῃ, παράχωσέ την εἰς ἀχώνευτην ἀλογοκοπρίαν ὁποῦ νὰ ἦναι εἰς οἶκον ζεστόν, καὶ σκεπασέτην ἐπιμελῶς, καὶ εἰς κάθε τρεῖς ἡμέρας μετατόπιζέ την βάζοντάς την εἰς ἄλλην ζεστὴν κοπρίαν ἕως νὰ περάσουν ἡμέραι τριάκοντα καὶ ἕξ. Μετὰ ταῦτα ἔκβαλέ την καὶ ξεσκεπάζοντάς την θέλεις εὕρῃ καλὸν λαζοῦρι.

Ἑτέρα ἑρμηνεία λαζουρίου.

§ 56. Ἔπαρε πέτραν λαζουρίου, ἄναψε φωτίαν καλήν, ῥίψε τὴν πέτραν μέσα ἕως οὗ κοκκινήσῃ· ἔπειτα ἔχε εἰς μίαν σκάφην νερὸν πολλὰ κρύον, βάλετην εἰς τὸ νερὸν ἔτζι ζεστήν. Ἔπειτα ἔκβαλέ την τρίψετην πολλὰ λεπτὰ ὡσὰν ἀλεύρι· ἔπειτα ἔπαρε λινέλαιον βρασμένον ἀπὸ τὸν ἥλιον, ἁγιοκέρι καὶ πέγουλαν· ἀνάλυσέ τα ὅλα μαζί· ἔπειτα ἔπαρε καὶ τὴν τριμμένην σκόνην, χύσε την μέσα καὶ ἀνακάτεψέ την καλά· ἤξευρε ὅμως καὶ τοῦτο, ὅτι ὅλα τὰ μίγματα πρέπει νὰ ἦνε ἴσια. Ἔπειτα ἔπαρε ἕνα κομμάτι ῥάσο ψιλοπηκτοκαμωμένον, αὐτοῦ μέσα βάλε τὸ μίγμα σου, καὶ δέσε το, καὶ βάλε εἰς ἀγγεῖον καὶ χύσε βρασμένον νερὸν ἀπὸ πάνω του. Ἔπειτα ἔκβαλέ το, καὶ βάλε το εἰς ἄλλο ἀγγεῖον χύνοντας καὶ ἄλλο ζεστὸν νερόν, καὶ πάλιν βάλε εἰς ἄλλο. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κάμετο δέκα φοραῖς.

ἔπειτα ἄφησε τὰ ἀγγεῖα νὰ κατακαθίσουν, καὶ ὕστερα χύσε τὸ νερόν, καὶ τὰ κατακαθίσματα μάζευσον φύλαξον καὶ μεταχειρίζου. Τὸ πρῶτον ὅμως κατακάθισμα δὲν ἀξίζει τίποτε, καθὼς καὶ τὸ δεύτερον.

Χρῶμα γλυκὸν μαῦρον διὰ τὰ ἰσκιώματα τοῦ χαρτίου.

§ 57. Φρόντισε καὶ εὗρε κέρατα ἐλάφου, τζάκισέ τα εἰς κομμάτια, βάλε τα εἰς ἀγγεῖον, σκέπασέ το καλὰ καὶ βάλε τα εἰς τὴν φωτίαν, διὰ νὰ καοῦν καλά· πρέπει ὅμως νὰ κάμῃς μίαν τρύπαν, διὰ νὰ εὐγαίνῃ ὁ καπνός. Ἔπειτα ἔπαρε τὰ καμμένα κόκκαλα, τρίψε τα, πλύνετα καλὰ, καὶ τὸ πρῶτον νερὸν χύσε· ἔπειτα ξεναπλύνετο, στράγγισέ το ἀπὸ πηκτὸν πανὶ καὶ πάλιν ἀπὸ χαρτίον. Εἶτα ἔπαρε τὰ χοντρὰ τοῦ χαρτίου καὶ ξήρανέ τα· μετὰ ταῦτα ἔπαρε ἄλειμμα ἀρσενικοῦ χοίρου τῆς κοιλίας, πλῦνέ το καὶ βράσε το καὶ ἔπαρε ἀπ' αὐτὸ μισὸ δράμι, καὶ ἓν δράμι ἀπὸ τὴν σκόνην τῶν κοκκάλων, κομμίδι δράμι μισό, καὶ ποτάσαν ἕνα, ἂν θέλῃς καὶ περισσότερον κάμε, πλὴν μὲ αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν. Βράσε τα ὅλα μαζὶ ὕστερα, καὶ ἄφησέ το ἕως νὰ φουσκώσῃ· ἔπειτα κατέβασέ το ξήρανέ το καὶ μεταχειρίζου το.

Ἄλλος τρόπος.

§ 58. Ἔπαρε τζώφλοια καρυδίων ξηρῶν, κάψε τα καὶ ἀφ' οὗ τὰ κάψῃς σβύσε τα εἰς τὸ νερόν, χωρὶς νὰ τὰ ἀφήσῃς νὰ στακτώσουν. Ἔπειτα ἔκβαλέ τα, τρίψε τα, ἀνακάτευσέ τα μὲ νερόν, στράγγισέ τα, ξήρανέ τα, καὶ ὅταν θέλῃς νὰ ἐργασθῇς ἔπαρε ὀλίγον ἀπ' αὐτό, ἀνακάτευσέ το μὲ ὀλίγον κομμίδι καὶ νερόν, καὶ σχεδίαζε μὲ σκιάν.

Περὶ κατασκευῆς μέλανος.

§ 59. Ἔπαρε ἀπὸ τὴν φλούδαν τοῦ μελίου ἕως μίαν ὀκκάν, καὶ βάλτην εἰς ἀγγεῖον ὁμοῦ μὲ νερὸν ἕως μίαν ἥμισυ ὀκκάν, καὶ ἄφες τα νὰ μουσκέψουν μίαν ἢ δύο ἑβδομάδας, καὶ ἂν θέλῃς βάλτα εἰς τὸν ἥλιον. Εἶτα εὐγάνοντάς τα ἀπ' ἐκεῖνο τὸ νερὸν μισὴν ὀκκάν,

τρίψε κικκίδια δρ: δέκα, καὶ χαλακάνθη δρ: δεκαπέντε· καὶ βάνοντάς τα ὅλα ὁμοῦ εἰς τὴν χύτραν, ἢ εἰς χάλκωμα, νὰ βράσουν, ἕως νὰ μείνῃ τὸ μισόν. Ἔπειτα στράγγισέ το μὲ ψιλὸν πανί, καὶ πλῦνε καὶ τὰ ἀποστραγγίσματα δρ: δέκα· καὶ βάνοντάς το καὶ αὐτὸ εἰς τὴν μελάνην στράγγισέ την ἀπὸ ψιλὸν πανί. Καὶ οὕτως βάζοντας τὴν μελάνην καθαρὴν εἰς τὸ πρῶτον ἀγγεῖον ὁποῦ τὸ ἔβρασες, τρίψον κομμίδι πολλὰ καθαρὸν δράμια δώδεκα, καὶ βάλτο μέσα, βάνοντάς το εἰς τὴν φωτίαν ὀλίγον ἕως νὰ ἀναλύσῃ· ἂν ἠμπορῇς νὰ τὸ ἀναλύσῃς καὶ χωρὶς φωτίαν γίνεται καλλήτερον· καὶ ἔτζι φυλάττοντάς το εἰς ἀγγεῖον ὑαλένιον γράφε ἀκωλύτως, ὅποτε καὶ ἂν θέλῃς, καὶ θέλεις μείνῃ εὐχαριστημένος μὲ τὸ νὰ ἦναι πολλὰ καλή.

Ἑτέρα ἑρμηνεία.

§ 60. Εἰς μίαν ὀκκὰν κρασὶ καλὸν καὶ ἄδολον βάζεις τεσσαράκοντα δράμια κικκίδια καλῶς κοπανισμένα· ἔπειτα τὸ βάζεις εἰς τὸν ἥλιον, καὶ νὰ σταθῇ δέκα ἢ δώδεκα ἡμέρας, κατὰ τὴν αὐστηρότητα τοῦ ἡλίου· καὶ κάθε ἡμέραν ταράττεις τέσσαρας φοράς· ἔπειτα τὸ στραγγίζεις καὶ ῥίπτεις τὰ ἀπομεινάρια τοῦ κοκκιδίου. Ὕστερον βάζεις μέσα εἰς τὸ ἴδιον κρασὶ τεσσαράκοντα δράμια χαλακάνθη, καὶ ἔπειτα πάλιν τὸ βάζεις εἰς τὸν ἥλιον νὰ σταθῷ 40 ἢ 50 ἡμέρας, κουνῶντάς το πάλιν ὡς καὶ πρότερον. Καὶ ἔπειτα ἀφ' οὗ τελειώσῃ ὁ καιρός του, τὸ στραγγίζεις πάλιν καλῶς καὶ μένει ἡ μελάνη παστρική, προσθέντοντας καὶ πέντε δράμια γαρούφαλλα κοπανισμένα.

Πῶς νὰ ποιήσῃς κινάβαριν νὰ γράφῃς εἰς χαρτί.

§ 61. Λάβε κινάβαριν δράμια δέκα, καὶ τρίψε το εἰς μάρμαρον καλὰ τόσον, ὥστε βάζοντάς το εἰς τὴν γλῶσσάν σου νὰ σοῦ φαίνεται ὡσὰν νερόν· καὶ συνάζοντάς το ἐπιτηδείως ἀπὸ τὸ μάρμαρον, βάλε το εἰς ἀγγεῖον· καὶ τρίβοντας κομίδι δρ. δύω, καὶ κάντιον δρ. δύω, βάλτα νὰ ἀναλύσουν, καὶ οὕτω γράφε. Καὶ εἰ μὲν δὲν γράφει πολλὰ κόκκινα, ποίησον οὕτω· ἄφες την νὰ κατασταλάξῃ καλὰ ἡ

κινάβαρις εἰς τὸν πάτον τοῦ ἀγγείου· εἶτα χύσε εἰς ἄλλο ἀγγεῖον ἀπὸ τὸ νερὸν ὁποῦ ἀπομένει ὡσὰν κίτρινον γράφε μερικὸν καιρόν. Καὶ ἂν δὲν ὑαλίζῃ πάλιν, ἔπαρε ἀπ' ἐκεῖνο τὸ νερὸν ὁποῦ εὔγαλες, καὶ βάνοντάς το μέσα γράφε ἀδιστάκτως.

Πῶς νὰ δουλεύῃς Μοσκόβικα.

§ 62. Ὅταν σχεδιάσῃς τὸν ἅγιον εἰς τὴν εἰκόνα, χρύσωσε μόνον τὸν στέφανον αὐτοῦ, τὸν δὲ κάμπον ποίησον οὕτως· πάρε ψιμίθι καὶ σμίξον αὐτὰ μὲ πολλὰ ὀλίγον λουλάκι, ὅσον νὰ καταλαμβάνεται μόνον πῶς δὲν εἶναι ψιμμίθι· ἢ ἀντὶ διὰ λουλάκι, βάλε λαζοῦρι περισσόν, ἢ τζιγκιάρι καὶ ὀλίγον αὐγόν. Καὶ πρόπλαθε αὐτὰ λεπτῶς, καὶ ἄνοιξον, καὶ λαμμάτιζε μὲ νερουλὸν μάλαγμα. Εἶτα δυνάμωνέ το εἰς τὰς δυνάμεις καθὼς καὶ εἰς ταῖς βαφαῖς· καὶ στεγνώνοντας στίλβωσέ το ἐπιδέξια μὲ τὸ κόκκαλον· τοιουτοτρόπως γράψε καὶ τὰ γράμματα τοῦ ἁγίου μὲ τὸ μάλαγμα· καὶ ποίησον πλουμία εἰς τὸν κάμπον, καὶ στίλβωσε καὶ αὐτὰ ὡς ἄνωθεν (ἔτζι δουλεύουν οἱ Μόσκοβοι).

Πῶς νὰ δουλεύῃς Κρητικά.

§ 63. Τὰ μὲν φορέματα ποίησον οὕτω· πρόπλασον αὐτὰ βαθέα, καὶ ἄνοιξον καὶ λαμμάτισον αὐτὰ δύω τρία λάμματα, εἶτα ψιμμίθισον· τὰ δὲ πρόσωπα ποίησον οὕτως· βάλε ὤχραν βαθεῖαν, καὶ ὀλίγον μαῦρον, καὶ πολλὰ ὀλίγον ψιμμίθι, καὶ πρόπλασον αὐτά, καὶ ἄνοιξον μὲ μαῦρον ὀξὺ καὶ βάλε τὰς δυνάμεις τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ταῖς κόραις μὲ ἀγνὸν μαῦρον. Εἶτα βάλε ψιμμίθι, καὶ ὀλίγην ὤχραν καὶ κενάβαριν μὲ διάκρισιν, νὰ μὴ γένῃ ἡ σάρκα κίτρινη, ἀλλ' ἀσπροκόκκινη, καὶ σάρκωσον. Μόνον πρόσεχε νὰ μὴν γεμίζῃς τὰ πρόσωπα ἕως ἔξω, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ θεμέλια νὰ βάζῃς τὴν σάρκα μὲ ὀλίγον λέπτωμα. Εἶτα βάλε ὀλίγην ἀσπροτέραν σάρκα εἰς τὰς δυνάμεις καὶ ψιμμιθίαις λεπταῖς· ὁμοίως σάρκωνε καὶ τὰ χέρια καὶ ποδάρια. Τὰ δὲ μαλλία τῶν νέων ποίησον οὕτως· πρόπλαθε αὐτὰ

μὲ μαῦρον ὀξύ, καὶ ἄνοιγε μαῦρον καὶ λαμμάτιζε μὲ προπλασμὸν καὶ ὀλίγην σάρκα ψιμμίθιζε τὰς δυνάμεις. Τὰ δὲ μαλλία καὶ γένια τῶν γερόντων λαμμάτιζε μὲ λινὸν ἐπάνω εἰς τον προπλασμόν, καὶ ψιμμίθιζε αὐτὰ μὲ λεπταῖς μιμμιθιαῖς.

(1) Πῶς νὰ σηκώσῃς σπίτια, δένδρα, ζῶα, ἀνθρώπους εἰς τὸν ἥλιον καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλεις.

Πρῶτα φρόντισε νὰ κάμῃ ὡσὰν κανοκιάλι ἀπὸ ξύλον καρυδυᾶς, καὶ εἰς τὴν μέσην νὰ ξεβιδώνῃ· ἔπειτα νὰ βάλῃς δύο ὑαλιὰ στρογγυλά, ἕνα ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, αὐτὰ τὰ ὑαλιὰ γίνονται εἰς τὴν Κωνσταντινούπουλιν, καὶ τὰ κάμει ὁ περίφημος Ἰωάσαφ Πολυκάρπου, καὶ ἔχει τὸ ἐργαστήριον κοντὰ εἰς τοὺς τρεῖς ἱεράρχας. Ἔπειτα κάμε ἕνα στρίποδο διὰ νὰ τὰ βάλῃς ἐπάνω· ἀπὸ ἐμπροστινὸ μέρος πρέπει νὰ ἔχῃ μίαν βίδαν εἰς τὰ πλάγια διὰ νὰ κινῇ τὸ ἐμπροστινὸ ὑαλί, πότε μέσα πότε ἔξω, ἕως ὅπου νὰ φέρῃς ἐκεῖνο ὁποῦ ὁποῦ θέλεις νὰ σηκώσῃς μέσα εἰς τὸ ὑαλί, νὰ φαίνεται παστρικόν. Ἔπειτα ἔπαρε τενεκέδες στρογγυλοὺς ἢ τετραγώνους, κατὰ τὸ μέτρος τῆς μηχανῆς σου, καὶ νὰ τοὺς ἀσημώσῃ ὁ χρυσοχόος καλὰ καὶ παστρικά, χωρὶς νὰ ἦναι χαράκια γιατὶ γίνονται τὰ πρόσωπα μακρουλά. Ἔπειτα ἔπαρε σκόνιν κόκκινην, ἀπ' αὐτὴν ὁποῦ παστρεύουν οἱ χρυσοχοὶ τὸ ἀσῆμι καὶ τὸ μάλαγμα, καὶ πέτραν ζαχαρωτήν, τὴν ὁποίαν νὰ κάψῃς εἰς τὸν φοῦρνον, καὶ ὕστερα νὰ τρίψῃς, καὶ θέλει γίνει ὡς ἀλεῦρι ἄσπρη, εἰς αὐτὴν τὴν σκόνιν νὰ ρίψῃς ζουμὶ ῥίζας ἀγριοσελίνου, ἀφ' οὗ καλῶς τὸ βράσῃς, καὶ νὰ τὸ ζυμώσῃς, καὶ ἅμα ξηρανθῇ, πάλιν νὰ τὸ τρίψῃς. Καὶ ἔπειτα νὰ βάλῃς ὀλίγην ἀπ' αὐτὴν τὴν σκόνιν καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην, εἰς ξεχωριστὸν πανάκι τὴν κάθε μίαν καὶ νὰ δέσῃς ταῖς ἄκραις· καὶ τότε νὰ πάρῃς καὶ σπίρτο ρακῆς, καὶ νὰ τὸ βάλῃς εἰς ἕνα μικρὸ μποτιλάκι μὲ ὀλίγον νερόν, καὶ νὰ τὸ σκεπάσῃς. Τότε νὰ ἔχῃς ἕτοιμον

(1) Ἅπαν τοῦτο τὸ κεφάλαιον μέχρι τέλους εἶναι πλαστογράφημα τοῦ κ. Σιμωνίδου.

βαμβάκι πολλὰ παστρικὸν καὶ νὰ παίρνῃς ὀλίγον ἀπ' αὐτὸ, καὶ νὰ μαζεύῃς ταῖς ἄκραις του, καί νὰ τὸ κάμνῃς ὡς βωλαράκι, καὶ νὰ χύνῃς ὀλίγην ῥακὴν ἀπὸ τὸ μποτιλάκι εἰς τὸ βαμβάκι καὶ ὀλίγην σκόνιν εἰς τὴν πλάκα, κόκκινην, ἀπὸ τὸ πανὶ, τινάσσοντας τὸ χέρι σου ὄχι ἐπάνω εἰς τὴν πλάκα, ἀλλὰ κοντὰ εἰς τὴν πλάκα, καὶ θὰ πέσῃ ἐπάνωτης πολλὰ ψιλή. Τότε, εὐθὺς ἀφ' οὗ χύσῃς σπίρτο εἰς τὸ βαμβάκι, τρίβε τὴν πλάκα ἀγάλια, ἀγάλια καὶ γύρου γύρου, καὶ εὐθὺς ἀπὸ τὰ ἐπάνω πρὸς τὰ κάτω, ὀγλήγωρα ὀγλήγωρα, γιὰ νὰ ὑαλίσῃ. Τὸ αὐτὸ κάμε καὶ δευτέραν καὶ τρίτην φοράν, πλὴν κάθε φορὰν νὰ ἀλλάζῃ τὸν βαμβάκι· εἶτα ἐπανέλαβε τὸ ἔργον σου ἀκόμη δύο φοραῖς καὶ μὲ τὴν ἄσπρην σκόνιν, χωρὶς ῥακήν, σταυροειδῶς. Τότε ἔπαρε τὴν πλάκα, καὶ βάλτην ἐπὶ ταυτοῦ εἰς μέρος καμωμένον, διὰ νὰ μὴ λερώσῃ, ὅσον εἶναι τὸ μέγεθος τῆς πλάκας. Ἔπειτα ἔπαρε σκούλακα καὶ φρίζολα, τὰ ὁποῖα εὐγαίνουν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ καρκίνους καὶ πίναις, καὶ κάψετα ὅλα εἰς τὴν φωτίαν ἀφ' οὗ τὰ ἀφήσῃς εἰς τὴν ἀσβέστην ἡμέρας τρεῖς, καὶ τὴν στάκτην των κάμε ἀλουσίαν· ἕνωσον καὶ συκῆς γάλα μὲ κονίδας θαλάσσης, καὶ ἄφες τα εἰς τὸν ἥλιον ἡμέρας δέκα, καὶ ὄχι περισσότερον, διότι ἀνάπτει. Ἀπ' αὐτὴν λοιπὸν βάλε εἰς ἕνα ἀγγεῖον ξυλένιον, ἀφ' οὗ πρῶτον τὸ στρώσῃς μὲ βαμβάκι· ἐπάνω εἰς αὐτὸ βάλεις τὴν πλάκα, καὶ ἀφίνεις ὀλίγας στιγμάς, κυττάζοντάς το ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρόν, ἕως νὰ λάβῃ χρῶμα ἡμικίτρινον ἢ κοκκινοκίτρινον, τὸ κοκκινοκίτρινον εἶναι καλὸν τὸ καλοκαῖρι, τὸ δὲ ἡμικίτρινον, τὸν χειμῶνα. Καὶ ἀφ' οὗ ἰδῇς, ὅτι ἔλαβε τὸ πρέπον χρῶμα, μὲ προσοχὴν εἰς σκοτεινὸν μέρος, τότε ἔχε ἕτοιμον τοῦτο τὸ νερὸν ὁποῦ θὰ σοῦ εἰπῶ. Λάβε ἀπὸ τὴν θάλασσαν πέτρας ἀλατώδεις καὶ νὰ ἔχουν ὄψιν κρυτάλλου, καὶ χιλιοχόμβου ῥίζας ὁποῦ εἶναι ὡσὰν κοκκινογούλια στρογγυλαί, καὶ τὰ φύλλα του ὡς δάφνης, καὶ βάλε κατασταλακτὴν καὶ κιβερζελὲν καὶ μανιταρίου φαρμακεροῦ καρδίαν, καὶ βράσετα ὥρας 28· καὶ τὸν ζωμὸν ἐκεῖνον ἔπαρε, ὁ ὁποῖος ἔχει χρῶμα χρυσοῦν, ἢ κυχνοῦν, καὶ φύλαξέ τον εἰς ψυχρὸν μέρος, βουλώνοντάς το καλά. Ἀπ' αὐτὸν γοῦν πάρε καὶ βάλε

ἓν μέρος εἰς ἀγγεῖον ὑαλῶον, μὲ δέκα μέρη νεροῦ καὶ δύο μέρη πικρίας ἀμαράντου ζωμὸν ῥίζης, φύλαξέ το καλά. Ἀπ' αὐτὸ βάλε ἓν μέρος εἰς πενῆντα μέρη ἄλλου νεροῦ, τὸ ὁποῖον φύλαττε ἀπὸ τὸ φῶς. Ἀ' αὐτὸ γοῦν τὸ νερὸν χύσε ἓν μέρος εἰς ἀγγεῖον πιαστρικόν, καὶ εὐθὺς βάλε τὴν ἑτοιμασμένην πλάκα ἐπάνω, καὶ ἄφες την, ἕως οὗ νὰ εἰπῇς ἕνα δύο· καὶ εὐθὺς τὴν σκεπάζεις· αὐτὰ ὅλα πρέπει νὰ τὰ ἔχῃς ἕτοιμα, διὰ νὰ ἠμπορῇς νὰ κάμῃς τὴν δουλειά σου μὲ ἐπιτυχίαν. Τότε παίρνεις τὴν μηχανήν, καὶ τὴν φέρνεις ἄντικρυ ὁποῦ θέλεις νὰ σηκώσῃς, καὶ ἀφ' οὗ ἐπιτύχῃς νὰ φέρῃς τὴν μορφὴν τοῦ πράγματος καθαρὴν εἰς τὸ ὑαλὶ ὁποῦ εἶναι ὀπίσω, βάλλεις τὴν πλάκα μὲ ἐπιτηδειότητα, καὶ ὀγρήγορα ξεσκεπάζεις τὸ ἐμπροστινὸ ὑαλί, καὶ τὸ ἀφίνεις μόνον ὅσον νὰ μετρήσῃς δέκα. Τὸ σκεπάζεις εὐθύς, τὸ φέρνεις μέσα, βγάζεις τὴν πλάκα, καὶ τὴν βάλλεις εἰς στρογγυλὸν κιβώτιον, ἀπὸ πάνω ἀπὸ ὑδράργυρον καὶ κασσίτερον· κάμνεις φλόγαν ἀπὸ ῥακῆς σπίρτο, τὴν ὁποίαν βάζεις ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν λέβητα τοῦ ὑδραργύρου, τὸ ἀφίνεις ἕως ὅτου νὰ μὴ δέχηται τὸ χέρισου τὸν λέβητα ἀπὸ τὴν φλόγαν· βγάζεις τότε τὴν πλάκα, τὴν βουτᾷς εἰς ὄξος δριμὺ καὶ στύψιν καὶ εἰς ἅλας κρυστάλλου, καὶ εὐθὺς εἰς ψυχρὸν νερόν, ὑπτίαν πάντοτε, καὶ εἰς σπόγγου ζωμὸν ἀγρίου βρασμένον. Καὶ τότε εὐθὺς τὴν βγάζεις. Καὶ θέλεις θαυμάσει καὶ σὺ ὁ ἴδιος· διότι ὄχι μόνον θέλεις ἔχει τὸ σχῆμα ἀλάνθαστον, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ χρώματα τῆς φύσεως θέλουν εἶναι ἀπαράλλακτα, καὶ ἠμπορῶ νὰ σοῦ εἰπῶ καὶ ὡραιότερα θέλουν φαίνεσθαι, καὶ τέλος ἀνεξάλειπτα ἀπὸ κάθε περίστασιν καὶ ἀνίκανα ἀπὸ παντὸς εἴδους ὀξέων· φθάνει μόνον αἱ κατασκευαί σου νὰ ἐπιτύχουν. — Αὐτὴν τὴν ἐφεύρεσιν τὴν ἐπενόησα οὕτω πως, ὡς θέλω διηγηθῇ. Μίαν τῶν ἡμερῶν εἶχα κοιμηθῇ ἕως τὸ μεσημέρι, ὅταν ἤμουν εἰς τὴν σκήτην τοῦ ἁγίου Δημητρίου· ἔξαφνα ἐξύπνησα ἀπὸ ἕνα τρομερὸν ὄνειρον, καὶ βλέπω εἰς τὸν τοῖχον τῆς κάβγιας μου διάφορα δένδρα, ζῶα, μοναχοὺς καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ἔμεινα ἐκστατικὸς κατὰ πρώτην φοράν, καὶ ἐπαρατηροῦσα αὐτὰ μὲ προσοχὴν ἕως μίαν ὥραν, ἔπειτα ἔσβυσε. Παρετήρησα ἔπειτα ὅτι τὸ παρά-

θυρον τῆς κάβγιας μου εἶχε μίαν τρύπαν ὡς ἂν ἕνα Κωνσταντινάτον, καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ, τοῖχος μὲ παράθυρον, καὶ ἀναμεταξὺ τούτων, ὑαλὶ μεγάλον, τὸ ὁποῖον εἶχεν οἰκοκύρης ὁ διὰ χρῆσίν του· καὶ εἰς τὸ ὑαλὶ αὐτὸ ἦσαν ὅλα ὅσα ἔβλεπον ἱστορημένα ὡς ἀχνός, καὶ ἐθαύμαζον. Εἰς αὐτὸ τὸ ὑαλὶ ἔβαλα ἓν ἄλλο ὅμοιόν του, καὶ τὸ ἄφησα ὀλίγας στιγμάς, ἀφ' οὗ τὸ ἐσκέπασα μὲ τὸ τριβώνιόν μου· καὶ τὸ ἄναψα ὑποκάτω φωτίαν καρβούνων, καὶ μετὰ δύο ὥρας ἐτυπώθησαν καὶ εἰς αὐτό, ὅσα ἦτο καὶ εἰς τὸ ἄλλο. Τότε εὐθὺς ὡς ἐξωφρενῶν γενόμενος, ἄρχησα νὰ ἐπινοῶ, ἵνα ἐφεύρω τρόπον νέον. Ἓν ἔτος ὁλόκληρον ἐβασανιζόμην καὶ πάντες μὲ ἐνόμιζον τρελλόν, καὶ μὲ ἐπερίπαιζαν· ἀλλὰ τέλος πάντων, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ βάσανα τὸ ἔφερα εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, μὲ βλάβην τῆς ὑγείας μου ὁποῦ εἶθε νὰ τὸ παρέβλεπον... Εἰς αὐτὸ τὸ τελευταῖον νερὸν ὁποῦ ἐδιηγήθημεν, ἐὰν ἔβαλες ἀκόμη τρία μέρη κιβερζελέ, καὶ τὸ ἄφινες νὰ λυώσῃ, καὶ ἔπειτα ἔβαζες βαμβάκι, καὶ τὸ ἄφινες τρεῖς ὥρας, ἔπειτα τὸ ἔβγαζες, καὶ τὸ ἐστέγνωνες καλά, ἄναπτε διὰ μιᾶς, ἐὰν ἤθελες πλησιάσῃ τὴν φωτίαν.

Μαθητὴς Πανσελήνου

κατὰ προσταγὴν τοῦ ἰδίου ἔγραψε κατὰ τὸ ΦΙΗ'. (518).

ΙΕΡΟΘΕΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΥΣ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

§ 65. Γίνωσκε, ὦ μαθητά, ὅτι ὁ ἄνθρωπος γίνεται αὐγά ἐννέα, ἤγουν μέτρα ἐννέα, ἀπὸ τὸ μέτωπον ἕως τὴν πατοῦναν, καὶ πρῶτον ποιεῖς τὸ πρῶτον αὐγόν, τὸ ὁποῖον τὸ μοιράζεις εἰς τρία· καὶ ποιεῖς τὸ πρῶτον τὸ μέτωπον, τὸ δεύτερον τὴν μύτην, τὸ δὲ τρίτον τὸν πώγωνα· τὰ δὲ μαλλία ποίησον ἔξωθεν τοῦ αὐγοῦ μίαν μύτην. Καὶ πάλιν μέτρησον ἀπὸ πώγωνα ἕως τὴν μύτην μέτρα τρία· καὶ ἕως εἰς τὰ δύω μέτρα γίνεται τὸ πηγοῦνι· εἰς δὲ τὸ ἕνα γίνεται τὸ στόμα, καὶ ὁ λαιμὸς μία μύτη. Ὕστερα μέτρησε ἀπὸ τὸ πηγοῦνι ἕως τὴν μέσην μέτρα τρία, καὶ ἕως τὰ γόνατα ἄλλα δύω· καὶ εἰς τὸ γόνατον εὐγάζεις ἕνα μέτρον ὅσον ἡ μύτη, καὶ πάλιν ἄλλα δύω ἕως τὸν ἀστράγαλον, καὶ πάλιν ἀπ' ἐκεῖ ἕως τὴν πατοῦναν μίαν μύτην, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἕως τὰ ὀνύχια μέτρον ἕνα· καὶ ἀπὸ τὸν λάρυγγα ἕως τόν ὦμον μέτρον ἕνα ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὸν ἄλλον ὦμον. Εἰς δὲ τὸ στρογγύλευμα τοῦ ὤμου εὔγαλε μίαν μύτην, καὶ μέτρησον ἕως τὸν ἄγκωνα, ἀπὸ τὸ ἔσωθεν μέρος, μέτρον ἕνα, καὶ πάλιν ἄλλο ἕνα ἕως τὴν φώλησιν τῆς χειρός· ἀπ' ἐκεῖ πάλιν ἕως τὸ ἄκρον τῶν δακτύλων μέτρον ἕνα· ὅσον εἶναι τὸ ἕνα μάτι τόσον εἶναι καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὰ ἴσια· ὁμοίως τόσον εἶναι καὶ τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο μακράν. Καὶ ὅταν ἦναι ἡ κεφαλὴ πλαγία, θέλει ἀπὸ τὸ μάτι ἕως τὸ αὐτὶ δύω μάτια, ὅταν δὲ ἦναι κατὰ πρόσωπον, θέλει ἕνα μάτι. Τὸ αὐτὶ θέλει νὰ ἦναι ὡσὰν ἡ μύτη· ἡ μέση τέσσαρες μύταις εἰς τὸ πλάτος, ὅταν ἦναι ἐνδεδυμένοι, ἕνα ἥμισυ αὐγόν· τὸ ζώσιμον θέλει εἰς τὸν γόμφον ἐκεῖ ὁποῦ σώνει ὁ ἄγκων.

Περὶ κατασκευῆς τῶν φυσικῶν χρωμάτων, καὶ πῶς νὰ δουλεύῃς εἰς πανὶ μὲ λινέλαιον.

§ 66. Πρῶτα τρίψε ταῖς βαφαῖς κολὰ μὲ τὸ νερόν, καὶ ἄφες αὐτὰς νὰ ξηρανθοῦν τελείως· εἶτα ξανάτριψέ ταις μὲ λινέλαιον ἄβραστον ἔπειτα μάζωξέ ταις ἀπὸ τὸ μάρμαρον, καὶ βάλε αὐτὰς εἰς χυ-

βάδας καυκία· καὶ ὅταν πιάσῃ ἡ βαφὴ τζίπαν εἰς τὸ καυκί, καὶ θέλεις νὰ δουλεύῃς σήκωνε τὴν τζίπαν ἀπὸ μίαν ἄκρην καὶ εὔγαζε βαφὴν, ὅσην θέλεις· ἔπειτα πλάκωνε πάλιν μὲ τὸ δάκτυλόν σου τὴν τζίπαν, καὶ σκέπασε τὴν βαφὴν διὰ νὰ μὴν πιάσῃ δευτέραν τζίπαν. Τὸ δὲ ψιμμίθι τρίβε μὲ καρυδόλαδον διότι μὲ αὐτὸ γίνεται καλήτερον· ἔπειτα κάρφωσε τέσσαρα ξύλα, καὶ τέντωσον εἰς αὐτὸ τὸ πανὶ ὁποῦ θέλεις νὰ ἱστορήσῃς. Καὶ εἰ μὲν εἶνε τὸ πανὶ μεταξωτὸν, σχεδίασέ το εὐθὺς καὶ δούλευε· εἰ δὲ καὶ εἶνε λινόν, ἢ ἄλλης λογῆς, ποίησον μίαν βαφὴν πολλὰ πηκτήν, καὶ πρόπλασον αὐτά, ἁπλώνοντας αὐτὴν μὲ μεγάλον μαχαῖρι, διὰ νὰ ἰσάσῃ τὸ πανί, καὶ ἄφες αὐτὸ νὰ στεγνώσῃ. Εἶτα σχεδίασέ το μὲ τὸν γύψον, καὶ δούλευε ἐπάνωθεν αὐτοῦ οὕτως· κατασκεύασε ἕνα σανίδι ἕως μίαν πιθαμήν, ἢ ὀλίγον μεγαλήτερον, καὶ εἰς μίαν ἄκρην τρύπησε αὐτό, διὰ νὰ βάλῃς μέσα εἰς τὴν τρύπαν τὸν δάκτυλον τῆς ἀριστερᾶς σου χειρός, νὰ τὸ βαστάζῃς, καὶ τὸ ἐπίλοιπον σανίδι νὰ πέφτῃ ἐπάνω εἰς τὸν κάλαμον, νὰ ἔρχεται ἕως τὸν ἀγκῶνα· καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ἀνακάτωνε τὰς βαφάς, βάνοντας καὶ ὀλίγην νέφθαν, διὰ νὰ τρέχουν αἱ βαφαὶ καὶ δούλευε. Καὶ ἐν πρώτοις βάλε τοὺς ἴσκιους, εἶτα εἰς τὸ πρῶτον λάμμα ἔπειτα τὸ δεύτερον, καὶ τρίτον τὰς ψιμμιθίας· μόνον πρόσεχε νὰ μὴν βάλῃς ἕνα ἐπάνω τ' ἄλλο τὰ λάμματα, ἀλλὰ καθέκαστον εἰς τὴν θέσιν του τεχνικῶς, διότι ἂν τὰ βάλῃς ἐπανωτά, δὲν στεγνώνουν γρήγορα. Ὁμοίως ποίησον καὶ εἰς τὰ σαρκώματα· πρῶτον βάλε τὰς σκιὰς καὶ ὕστερον τὰ θεμέλια. Καὶ ὅταν δουλεύῃς μίαν βαφήν, βάλε τὴν εἰκόνα ὑπτίαν, νὰ στεγνώσῃ ὀλίγον ἔπειτα νὰ δουλεύῃς τὴν ἄλλην ἐπάνω αὐτῆς. Ἀφ' οὗ δὲ τὴν τελειώσῃς, δός την ἐὰν θέλῃς ἕνα βερνίκι, καὶ ἔτσι πέρνει τέλος. Ὅμως ἤξευρε, ὅτι κάθε βαφὴ θέλει τὸ κονδύλι της· καὶ νὰ εἶναι καὶ τὰ κονδύλια, τραχέα καὶ στρογγυλά, καὶ ὀλίγον ἔξω ἀπὸ τὸ πτερόν, καὶ νὰ ἔχῃς καὶ τρύπαις πολλαῖς εἰς τὸ τεσγιάχι σου, νὰ βάζῃς τὰ κονδύλια νὰ μὴν κονιορτίζωνται. Καὶ ὅταν θέλῃς νὰ τὰ πλύνῃς, ἔχε ἕτοιμον κουτὶ παφλένιον εἰς δύω χωρισμένον, καὶ εἰς τὸ ἕνα μέρος ἔχε λινέλαιον ἄβραστον καὶ παῖρνε ἀπ' αὐτὸ μὲ τὸ κονδύλι, καὶ

τρίβε εἰς τὸ χέρι σου διὰ νὰ ἀπαλύνῃ ἡ βαφή: ἔπειτα πλάκωνε τὸ κονδύλι καὶ νὰ χύνωνται τὰ ἀποπλύματα εἰς ἄλλο μέρος τοῦ κουτίου, καὶ μὲ αὐτὰ τὰ ἀποπλύματα ἠμπορεῖς νὰ δουλεύῃς ὅτι θέλεις. Ὕστερα πλύνε τὰ κονδύλια μὲ σαποῦνι ἢ μὲ κατασταλακτήν, καὶ καθαρίζονται πολλὰ καλά· ὁμοίως πλύνε καὶ τὸ μάρμαρον μὲ κατασταλακτήν. Αὕτη εἶναι ἡ μέθοδος καὶ ἡ ἑρμηνεία τῆς εἰς τὸ πανὶ ἱστορίας μὲ το λινέλαιον.

Ἑρμηνεία τῆς ζωγραφικῆς τοῦ τοίχου, ἤγουν πῶς νὰ ἱστορίζῃς τὸν τοῖχον, καὶ πῶς νὰ κατασκευάζῃς κονδύλια τοῦ τοίχου.

§. 67. Γίνωσκε, ὅτι τὰ κονδύλια τοῦ τοίχου γίνονται τὰ μὲν ἀνοικτάρια ἀπὸ τὴν χαίτην τοῦ ὄνου, καὶ ἀπὸ τὸν ἀστράγγαλον τοῦ βωδίου, καὶ ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς γίδας τὰς ἴσιας, καὶ ἀπὸ τὴν σιαγόνα τοῦ μουλαρίου. Τὰ δὲ μεγάλα προπλαστάρια ποίησον ἀπὸ τρίχας τοῦ χοίρου, καὶ κηρώνοντας σιντζίμι δέσον εἰς ξύλον μόνον χωρὶς πτερόν· καὶ ἔτζι γίνονται τὰ κονδύλια τοῦ τοίχου.

Πῶς νὰ λαγαρίσῃς ἀσβέστην.

§. 68. Ὅταν θέλῃς νὰ ἱστορήσῃς τοῖχον, διάλεξε ἀσβέστην καλὸν ὁποῦ νὰ ἦναι παχὺς ὡσὰν ξύγγι, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ πέτρας ἀκαύστους μέσα. Εἰδὲ καὶ εἶναι ἀχαμνός, καὶ ἔχει πέτρας μέσα ἀκαύστους, ποίησον οὕτω· πρῶτα κατασκεύασε μίαν καροῦταν ξύλινην τετράγωνον, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτῆς κάμε λάκκον μέγαν ὅσον θέλεις· εἶτα βάλε τὸν ἀσβέστην μέσα εἰς τὴν καροῦταν, καὶ χύσε μέσα νερὸν ὁποῦ νὰ πλεονάζῃ τοῦ ἀσβέστου· καὶ ἀνακατώνοντάν τον ἐπιμελῶς μὲ τζαπί, ἕως νὰ ἀναλύσῃ ὅλος νὰ μείνουν μόνον αἱ πέτραι, καὶ βάζοντας εἰς τὸ στόμα τῆς καρούτας μίαν καλάθαν, ἄνοιξε τὸ στόμα της νὰ τρέξῃ γάλα εἰς τὴν καλάθαν, καὶ νὰ ἀπομείνουν αἱ πέτραι· τὸ δὲ γάλα ὁποῦ ἐστράγγισε μέσα εἰς τὸν λάκκον ἄφες το νὰ πήξῃ καλά, ἕως οὗ νὰ τὸ εὐγάλῃς μὲ τὸ φτυάρι.

Πῶς νὰ κατασκευάσῃς ἀσβέστην μὲ ἄχυρον.

§ 69. Ἔπαρε ἀπὸ τὸν λογαρισμένον ἀσβέστην καὶ βάλε εἰς κοπάναν· καὶ εὑρίσκοντας ἄχυρα ψιλά, ἤγουν μεσαῖα, ὄχι κονιορκτισμένα, ἀνακάτωσέ τα εἰς τὸν ἀσβέστην μὲ τζαπί· καὶ εἰ μὲν εἶναι πολλὰ πηκτός, βάλε νερὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν στάσιν του, διὰ νὰ δουλεύεται, καὶ ἄφες τον νὰ ἀργάζῃ δύω τρεῖς ἡμέρας, ἔπειτα σουβάτιζε.

Πῶς νὰ κατασκευάσῃς ἀσβέστην μὲ στουπηί.

§ 70. Ἔπαρε τὸ καλήτερον τοῦ χυμένου ἀσβέστου, καὶ βάλτο εἰς μικροτέραν κοπάναν, καὶ εὑρίσκοντας στουππία κοπανισμένα, ὁποῦ νὰ μὴν ἔχουν πολλὰ λινόξυλα, τρίψε τα ἐπάνω εἰς ξύλον μὲ σκεπάρνι, λεπτὰ λεπτὰ ὅσον δύνασαι, καὶ στίβασέ τα, νὰ ἀνοίξουν, νὰ πέσουν τὰ λινόξυλα, καὶ σύναξε τὰ στουππία εἰς κόσκινον· τίναξον ἐπάνω τῆς κοπάνας λεπτὰ καὶ ἀνακάτωνέ τα μὲ τὸ φτυάρι καὶ μὲ τὴν τζάπαν, καὶ πάλιν ποίησον ὡς τὸ πρῶτον πέντε ἕξ φοραῖς, ἕως νὰ ψυχιάσῃ ὁ ἀσβέστης διὰ νὰ μὴ σκάζῃ εἰς τὸν τοῖχον· καὶ ἄφες τον νὰ ἀργάζῃ ὡσὰν καὶ τὸν ἄλλον· ἔτζι γίνεται ὁ ἀσβέστης μὲ τὸ στουπηί, ἤγουν ἡ ὄψις.

Πῶς νὰ σουβατίσῃς εἰς τοῖχον.

§ 71. Ὅταν θέλῃς νὰ ἱστορήσῃς ἐκκλησίαν, πρέπει πρῶτα νὰ ἱστορήσῃς τὰ ὑψηλότερα μέρη, ἔπειτα τὰ χαμηλότερα. Διὰ τοῦτο ἑτοίμασε πρῶτα τὴν σκάλαν, εἶτα πάρε εἰς ἀγγεῖον ἁπλωτὸν ὀλίγον νερόν, καὶ ρίχνοντας μὲ χουλιάρι βρέξε τὸν τόπον. Εἰδὲ ὁ τοῖχος εἶναι κτισμένος μὲ χῶμα, ξύσε τὸ χῶμα μὲ τὸ μυστρὶ ὅσον δύνασαι, διότι, ἂν ἦναι θόλος, πέφτει ὁ ἀσβέστης ὕστερα. Εἰδὲ καὶ εἶναι μὲ τοῦβλα, βρέξον αὐτὸν πέντε ἢ ἕξ φοραῖς, καὶ βάλε καὶ ἀσβέστην χονδρὸν ἕως δύω δάκτυλα, ἢ καὶ περισσοτερον, διὰ νὰ βαστάξῃ ὑγρότητα νὰ δουλεύῃς. Εἰδὲ καὶ εἶναι μὲ πέτρα, βρέξε

μόνον μίαν φοράν, ἢ καὶ δύω, καὶ βάλε καὶ ὀλιγώτερον· διότι ἡ πέτρα βαστᾷ ψύχραν πολλὴν καὶ δὲν στεγνώνει. Καὶ τὸν μὲν χειμῶνα σουβάτιζε τὸ βράδυ, καὶ τὸ ταχὺ βάζε τὴν ὄψιν διὰ νὰ βαστᾷ· τὸ δὲ καλοκαῖρι καθὼς σοῦ δόσει χέρι· καὶ βάζοντας τὴν ὄψιν ἴσασέ την καλὰ μὲ τον μαλὰν καὶ ἄφες την ὀλίγον νὰ ψυχνιάσῃ, ἔπειτα σχεδίασε.

Πῶς νὰ σχεδιάσῃς καὶ νὰ δουλεύῃς εἰς τοῖχον.

[§. 72]. Ὅταν θέλῃς νὰ σχεδιάσῃς εἰς τὸν τοῖχον, πρῶτον ἴσασε τὸν τόπον καὶ βάλε εἰς σιδηροῦν διαβήτην ξύλα ἀπὸ τὴν μίαν καὶ ἄλλην μεραίαν, νὰ τὸν κάμῃς ὅσον θέλεις μεγάλον. Καὶ εἰς τὴν μίαν ἄκραν αὐτοῦ βάλε κονδύλι, διὰ νὰ παίρνῃς βαφήν, νὰ σημαδεύῃς τὰ μέτρα καὶ νὰ γυρίζῃς τὰ στέφανα. Καὶ σημαδεύοντας τὰμέτρα ἔπαρε ὤχραν καὶ σχεδίαζε μὲ τὸ κονδύλι πρῶτα νερουλά, ὕστερα ἄνοιξέ το μὲ τὴν ἰδίαν ὤχραν· καὶ ἂν δὲν ἔλθῃ εἰς τὸ σχέδιον καλά, ἄνοιξον αὐτὸ μὲ λευκὸν ὀξύ, καὶ γύρισε καὶ τὸν στέφανον, καὶ στίλβωσε καλὰ τὸν κάμπον, καὶ εὐθὺς βάλε τὸ μαῦρον. Εἶτα στίλβωσε τὸ φόρεμα καὶ πρόπλασον αὐτό, ὅμως βλέπε ἀπὸ μίαν ὥραν γρηγορώτερα νὰ τελειώσῃς ὅσον ἐστίλβωσες διότι ἂν πολυαργήσῃ, κάμνει τζίπαν καὶ δὲν πίνει τὴν βαφὴν καὶ ἔτζι πέφτει. Ὁμοίως στίλβωσε καὶ τὸ πρόσωπον καὶ σημάδευσέ το μὲ τὸ μυστρί, [ἢ μὲ ψηφὶ] ἢ μὲ κόκκαλον ὁποῦ νὰ τὸ ἔχῃς ἐπιταυτοῦ ὡς ἂν μαχαῖρι. Μὲ αὐτὸ χάραξε καὶ τὰ φορέματα, καὶ πρόπλασε καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ ἄνοιξον αὐτὸ καὶ σάρκωσον. Εἰδὲ καὶ ἀργήσῃς καὶ πιάσῃ τζίπαν, κάμε καθὼς σοῦ εἴπομεν.

Πῶς νὰ ποιήσῃς ψιμμύθι τοῦ τοίχου.

§ 73. Ἔπαρε ἀσβέστην ἀπὸ παλαιὰν ἀσβεσταρίαν καὶ δοκίμασε αὐτὸν οὕτως· βάλε αὐτὸν εἰς τὴν γλῶσσάν σου καὶ εἰ μὲν δὲν πικρίζει, μηδὲ στυφίζει, ἀλλ' εἶναι ὡσὰν χῶμα, εἶναι καλός. Ἀπ' αὐτὸν διάλεξε καὶ τρίψε, καὶ γίνεται ψιμμίθι καλὸν διὰ τὸν τοῖχον.

Εἰδὲ καὶ δὲν εὕρῃς ἀπ' αὐτὸν πάρε παλαιὰ σουβατίσματα ὁποῦ νὰ ἦναι ἀπὸ παλαιὰς ἱστορίας καὶ ξύοντας καλὰ ταῖς βαφαῖς τρίψον ἔτζι ξηρὸν εἰς μάρμαρον· εἶτα βάλτο εἰς μουσοῦρι, καὶ γέμισέ το νερόν, καὶ ἄφες το νὰ κατασταλάξῃ, καὶ στράγγισον αὐτὸ μίαν καὶ δύω φοραῖς, ἕως οὗ νὰ εὐγάλῃ τὸ νερὸν τὸ στουππὶ καὶ τὸ ἄχυρον· εἶτα τρίψον αὐτὸ καλά, καὶ γίνεται ψιμμίθι καλόν. Εἰδὲ καὶ δὲν εὕρῃς οὔτε ἀπ' αὐτό, ποίησον οὕτως· πάρε ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀσβέστην ὁποῦ δουλεύῃς, καὶ βάλτον νὰ ξηρανθῇ εἰς τὸν ἥλιον· εἶτα κάψετον ἐπὶ πολὺ εἰς τὸν φοῦρνον, ἢ εἰς τὴν φωτίαν, ἔπειτα τρίψε τον, καὶ δούλευε· ὅμως δοκίμαζε εἰς τὴν γλῶσσάν σου· εἰ μὲν πικρίζουν, ἢ στυφίζουν ὡσὰν τὸν ἄλλον ἀσβέστην ὁποῦ σουβατίζεις, ἄφες τα διότι τζιπόνουν καὶ δὲν δουλεύονται· εἰ δὲ καὶ δὲν πικρίζουν, ἀλλ' εἶναι ὡσὰν χῶμα, δούλευέ τα ἀδιστάκτως.

Πῶς νὰ κατασκευάσῃς προπλασμὸν τοῦ τοίχου.

§ 74. Ἔπαρε πλάκα πρασίνην δρ..., καὶ ὤχραν βαθεῖαν δρ..., καὶ ψιμμίθι τοῦ τοίχου δρ..., καὶ μαῦρον δρ..., καὶ τρίψον αὐτὰ καλὰ καὶ πρόπλαθε ὅπου θέλῃς νὰ σηκώσῃς.

Περὶ ἀνοιγμάτων ὀμματοφρυδέων καὶ ἄλλων μελῶν ὅσα σαρκόνονται.

§ 75. Ἔπαρε οὔπραν, ἢ μαῦρον, καὶ ἄλλο τόσον μαυροξύ, καὶ ἀνακάτωνέ τα, καὶ ἄνοιγε ὀφθαλμούς, ῥίνας, χεῖρας καὶ πόδας. Καὶ εἰς τὰς δυνάμεις βάλε μόνον οὔπραν, ἢ μαῦρον, εἰς δὲ ταῖς κόραις τῶν ὀφθαλμῶν βάλε μαῦρον ψιλόν, ὁποῦ τὸ μαζεύουν ἀπὸ τὸν καπνὸν τοῦ δαδίου· διότι ἂν βάλῃς ἀπ' αὐτὸν ὁποῦ δολεύεις εἰς τοὺς κάμπους καὶ εἰς τὰ φορέματα εὐγαίνει.

Πῶς νὰ κατασκευάσῃς σάρκα καὶ γλυκασμὸν τοῦ τοίχου.

§ 76. Βάλε ψιμμίθι τοῦ τοίχου δρ..., καὶ ὄχραν Θασίτικην δρ..., καὶ βῶλον δρ..., καὶ τρίψον αὐτὰ ἐπιμελῶς εἰς μάρμαρον, καὶ γί-

νεται σάρκα καλή. Καὶ πάρε ἀπὸ τὴν ἰδίαν σάρκα, καὶ τὸν προπλασμόν, καὶ σμίγοντάς τα ποίησον τὸν γλυκασμόν. Ἔπαρε ἀπὸ τὸν γλυκασμόν, καὶ σάρκονε ὡσὰν καὶ εἰς τὰς εἰκόνας τὰ ἐκλεκτὰ πρόσωπα. Εἰδὲ καὶ θέλεις γρήγορα, πρῶτον σάρκωσε τὰ θεμέλια μὲ σάρκα, καὶ τὰ λεπτώματα λέπτυνε μὲ γλυκασμόν, καὶ μὲ σάρκα, καὶ ἔτσι γίνονται γρήγορα.

Πῶς νὰ βάλῃς τὰ κοκκινάδια.

§ 77. Τὰ μὲν στόματα τῶν νέων ποίει ἀπὸ ἁγνὸν βῶλον, τὰ δὲ κοκκινάδια βάλε λεπτά, ἀνακατόνοντας βῶλον μὲ σάρκα, ὁμοίως καὶ τὰ χείλη αὐτῶν. Εἰς δὲ τοὺς ἴσκιους τῶν χειρῶν καὶ ἄλλων μερῶν, βάλε ἁγνὸν βῶλον πολλὰ λεπτόν· ὁμοίως καὶ τῶν γερόντων. Τὰ δὲ μαλλία καὶ γένεια ποίησον ὡς ἑρμηνεύθης εἰς τὰς εἰκόνας.

Πῶς νὰ λαμματίζῃς μὲ λαζοῦρι εἰς τοῖχον.

§ 78. Βάλε τὸ λαζοῦρι εἰς τὴν πλάκα, βάλε δὲ καὶ ὀλίγον λουλάκι ἀπὸ τὸ λεγόμενον χίντι, διότι τὸ λαζοῦρι μουχλιάζει εἰς τὸν τοῖχον καὶ ὅσον ἔβαλες λουλάκι, βάλε καὶ τόσον ψιμμίθι τοῦ τοίχου, καὶ τρίψον αὐτὰ καλά, καὶ σύναξέ τα εἰς καυκί. Καὶ πρῶτον πρόπλαθε βαθὺ λινόν, καὶ ἄνοιγε τὸ μαῦρον· καὶ λαμμάτιζε δὲ καὶ εἰς τὴν μουρσούμπαν, καὶ εἰς τὸ ὀξύμαυρον·

Ποῖαι βαφαὶ δουλεύονται εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ποῖαι δὲν δουλεύονται.

§ 79. Τὸ ψιμμίθι τῆς εἰκόνος, καὶ τζιγκιάρι, καὶ τὸ λαχοῦρι, καὶ ἡ λάκκα, καὶ τὸ ἀρσενίκι, αὗται δὲν δουλεύονται εἰς τὸν τοῖχον· αἱ δὲ λοιπαὶ βαφαὶ δουλεύονται ὅλαι. Διὰ τὴν κινάβαριν ὅμως πρέπει νὰ ἠξεύρῃς, ὅτι εἰμὲν ἱστορίζεις, ἔξωθεν τοῦ ναοῦ, εἰς τόπον ὅπου κτυπᾷ ὁ ἄνεμος, μὴ βάλῃς παντελῶς, διότι μαυρίζει, ἀλλὰ βάλε λευκὸν ὀξύ· εἰδὲ καὶ ἱστορίζεις ἔσωθεν τοῦ ναοῦ, βάλε ψιμμίθι τοῦ τοίχου καὶ ὤχραν πολίτικην καὶ δὲν μαυρίζει.

Πῶς νὰ κάμῃς στέφανα σηκωτὰ εἰς τὸν τοῖχον.

§ 80. Ἀφ' οὗ σχεδιάσῃς τὸν ἅγιον, σχμάτισε τὸν στέφανον μὲ διαβήτην, εἶτα πέρνοντας ὄψιν, βάλε καὶ σήκωσε τὸ στεφάνι, μόνον πρόσεχε νὰ μὴν πλακώσῃς τὰ μαλλία. Εἶτα κόλλησον χρυσάφι χαρτία ἐπάνω εἰς ὅσον ἐσήκωσες, διὰ νὰ μὴ φαίνεται ὁ ἀσβέστης ὁλότελα, καὶ γύρισε ἐπάνω δεύτερον τὸν διαβήτην, ἐπάνω εἰς τὰ χαρτία νὰ σημαδεύῃς τὸν στέφανον. Καὶ τότε παίρνοντας τὸ ξύλον ὁποῦ ἔχεις σκαλισμένον, βλέπε μὲ προσοχὴν τὸ γύρισμα τοῦ πριελίου, καὶ βάζοντας τὸ πάτημα κτύπατο μὲ τὸ σκεπάρνι, διὰ νὰ τυπόνεται, καὶ οὕτω γύρισον αὐτὸ γύρωθεν τοῦ στεφάνου. Εἶτα εὐγάζοντας τὰ χέρια, ἴσασε τὴν ὄψιν ἀπὸ τριγύρου μὲ τὸ μυστρὶ καὶ γύρισον αὐτὸ μὲ τὸ ψιμμίθι καὶ μὲ τὸ ὀξύ, καὶ ἄφες νὰ στεγνώσῃ καλὰ διὰ νὰ βάλῃς μάλαγμα μὲ τὸ μουρδέντι.

Πῶς νὰ βάλῃς λαζοῦρι εἰς τὸν τοῖχον.

§ 81. Ἔπαρε πίτυρα, καὶ πλύνετα, καὶ στράγγισέ τα, τὸ δὲ στραγγισμένον νερὸν βάλτο νὰ κατακαθίσῃ· καὶ χύνοντάς το ἕως νὰ μείνῃ τὸ πηκτόν, βάλτο νὰ βράσῃ· καὶ ἀφ' οὗ βράσῃ, ἀνακάτωσέ το μὲ τὸ λαζοῦρι, καὶ βάλτο εἰς τοὺς κάμπους τοῦ τοίχου· Ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι τὸ νερὸν ὁποῦ πλύνουν τὰ πίτυρα τὸ χύνουν, καὶ βράζουν ἄλλο νερὸν δεύτερον, καὶ βράζει μὲ τὰ πίτυρα πολλὴν ὥραν· εἶτα τὸ σπογγίζουν καὶ γίνεται καλὴ κόλλα. Σὺ δὲ ἂν θέλῃς, δοκίμασον αὐτό· ὅμως βλέπε καλά, ὅταν βάλῃς τὸ λαζοῦρι, νὰ ἦναι ὁ τοῖχος πολλὰ ξηρός.

Πῶς νὰ ποιήσῃς μουρδέντι διὰ νὰ χρυσώσῃς.

§ 82. Ἔπαρε σουλιγένι δρ. 30, καὶ ὤχραν ψιλὴν δρ. 3, καὶ ὄστρακον δρ. 5, καὶ τζιγκιάρι δρ. ἕν, καὶ ψιμμίθι δρ. ἕν. Αὐτὰ ὅλα ξηρὰ τρίψον καλὰ εἰς μάρμαρον χωρὶς ἄλλο τίποτε. Εἶτα σύναξε τα ἀπὸ τὸ μάρμαρον, καὶ βάλτα εἰς χαρτί, καὶ ὅταν θέλῃς νὰ χρυσώσῃς βάλε ἀπ' αὐτὸ εἰς πινάκι, ὅσον νὰ σοῦ φθάσῃ νὰ κάμῃς

τὴν ὑπηρεσίαν σου. Ἢ ἂν θέλῃς, βάλε μόνον σουλιγένι ξηροτριμμένον, εἶτα βρέξε μπεζῆρι ἕως νὰ πήξῃ, νὰ γένῃ ὡσὰν μέλι· καὶ ὅση εἶναι ἡ βαφή, βάλε καὶ ἄλλο τόσο λινέλαιον βρασμένον, καὶ ἀνακάτωνε το ἐπὶ πολὺ μὲ ἕνα ξύλον, ἢ μὲ τὸν δάκτυλόν του, ἕως ὁποῦ νὰ ἑνωθοῦν. Καὶ τότε ἄλειψε τὰ στέφανα τῶν ἁγίων εἰς τὸν τοῖχον, καὶ χρύσωσον. Ὁμοίως καὶ εἴτι ἄλλο θέλῃς νὰ χρυσώσῃς, ἢ πετζί, ἢ ὑαλί, ἢ μάρμαρον, ἐντὸς ἢ ἐκτός, ἄλειψον αὐτὰ πρῶτα μὲ τὸ μουρδέντι, καὶ ἄφες το νὰ στεγνώσῃ καὶ χρύσωσον ἐπάνω εἰς αὐτό. Εἰμὲν εἶναι ἔξω, ποίησον αὐτὸ οὕτως· εἰδὲ καὶ εἶναι μέσα, χρύσωσον μὲ κόλλαν. Ὁμοίως ποίησον καὶ εἰς σίδηρον, καὶ εἰς χάλκωμα, καὶ εἰς μόλυβδον. Τὸ δὲ πανὶ πότισον πρῶτα μὲ κόλλαν, εἰς ὅσον τόπον μέλλεις νὰ περάσῃς μάλαγμα, εἶτα ἄλειψον αὐτὸ μουρδέντι· διότι τὴν ἄλλην ἡμέραν πήζει καὶ δὲν δουλεύεται.

Πῶς νὰ βάλῃς μάλαγμα εἰς τὸν τοῖχον, εἰς τὰ στέφανα καὶ ὅπου θέλεις.

§ 83. Τελειόνοντας τὴν ἱστορίαν ἄφες την νὰ στεγνώσῃ καλά, εἶτα ποίησον μουρδέντι, ὅσον ἀπεικάζεις νὰ σοῦ φθάνῃ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν σου, καὶ ἄλειψε τὰ στέφανα τῶν ἁγίων· ποίησον δὲ καὶ ἄστρα, πρὶν νὰ βάλῃς τὸ λαζοῦρι, διότι ἂν τὰ βάλῃς ὕστερα ἀπὸ τὸ λαζοῦρι, κατὰ τὴν ὥραν γίνονται, ὕστερα πέφτουν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἶτα κάμῃς τὰ ἄστρα καὶ εἴτε ἄλλο θέλεις, ἄφες νὰ ψιχνιάσουν ὀλίγον, εἶτα δοκίμασε τοιουτοτρόπως· ἄγγιξον τὸν δάκτυλόν σου, καὶ εἰμὲν κολλᾷ καὶ σύρνοντάς το ὀπίσω δὲν πέρνει μουρδέντι, διότι ἐτζίπωσε, τότε κόψε τὸ μάλαγμα μὲ ὅλον τὸ χαρτί, μὲ ψαλίδι, εἰς ὅ,τι λεγῆς κομμάτια σοῦ κάμνει χρεία· καὶ οὕτω σηκόνοννας τὸ μάλαγμα μὲ ὅλον τὸ χαρτί, βάλετο εἰς τὸν τόπον του μὲ προσοχήν, διὰ νὰ μὴ στραβώσῃ, καὶ πατῶντας μὲ τὰ δάκτυλα σου τὸ χαρτὶ μὲ ἐπιτηδειότητα ἐλαφρά; διὰ νὰ κολλήσῃ τὸ μάλαγμα εὔγαλε τὸ χαρτὶ καὶ καθάριζέ το μὲ τὸ λαγοπόδι· καὶ εἰμὲν ἔχει καμμίαν τρύπαν, παίρνε μὲ τὸ λαγοπόδι, καὶ βάλε ἐπάνω καὶ κολλᾷ, καὶ γίνεται καλόν. Ἔτζι χρύσωσε καὶ εἴτι ἄλλο θέλεις, ἢ ἄστρα

ἢ χρυσοκονδυλίας· καὶ ἀνίσως δὲν σέρνῃ τὸ κονδύλι ὅταν σέρνῃς μὲ τὸ μουρδέντι εἰς τοῖχον τὰς χρυσοκονδυλίας βάλε ὀλίγον νέφτι καὶ σέρνει, καὶ οὕτω παίρνει τέλος ἡ ἱστορία τοῦ τοίχου. Ἤξευρε καὶ τοῦτο, ὅτι γίνονται καὶ εἰς τὸν τοῖχον λινοκοπίαι μὲ τὸ σκόρδον, ὡσὰν καὶ εἰς τὰς εἰκόνας καλώταταις, εἰς τόπον ὁποῦ δὲν νοτίζει, (ἀμὴ εἶναι ἀνοικτὸς καὶ τὸν κτυπᾷ ὁ ἄνεμος· εἰδὲ καὶ ὁ τόπος νοτίζει, ἢ εἶναι κλειστός,) πρόσεχε νὰ μὴ βάλῃς ποτὲ λινοκοπίας εἰς τοῖχον μὲ τὸ σκόρδον μὲ τὸ νὰ μουχλιάζῃ καὶ χαλᾷ· μόνον νὰ τὰς βάζῃς μὲ μουρδέντι καθὼς ἑρμηνεύθης.

Πῶς νὰ διορθώσῃς παλαιὰν καὶ σαθρωμένην εἰκόνα.

§ 84. Ὅταν θέλῃς νὰ διορθώσῃς παλαιὰν καὶ σαθρωμένην εἰκόνα ποίησον οὕτω· εἰμὲν εἶναι ὄπισθεν σαθρωμένη καὶ σαρακοφαγωμένη, καθάρισε πρῶτον τὰ σαπήματα καλὰ καὶ τίναξε τὸν κονιορκτόν· εἶτα πότισε αὐτὴν μὲ κόλλαν, νὰ τὴν πίῃ καλὰ τὸ σανίδι, ἔπειτα βάλτην εἰς τὸν ἥλιον νὰ ξηρανθῇ· μόνον πρόσεχε νὰ μὴν περάσῃ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ κόλλα καὶ χαλάσῃ τὴν ἱστορίαν.Μετὰ ταῦτα ἔπαρε πριονίσματα ἀπὸ σανίδι, καὶ ἀνακάτωσέ τα μὲ κόλλαν, καὶ γέμισε ταῖς τρύπαις καὶ ὡσὰν στεγνώσῃ, γύψωσέ την, ἢ κόλλησον πανὶ ὄπισθεν, καὶ οὕτως στερεώνει. Εἰδὲ καὶ εἶναι ἀπὸ ἔμπροσθεν ὁ κάμπος χαλασμένος, καὶ ἡ ἱστορία τοῦ ἁγίου στέκει καλά, πρῶτον ξύσε τὸν κάμπον καὶ ἔκβαλε, δηλ. ἀπὸ τριγύρου, τὸν παλαιὸν γύψον· εἶτα πότισέ την κόλλαν, ὡς ἄνωθεν, καὶ βάλε καὶ τὰ πριονίσματα τοῦ ξύλου· ἔπειτα ὕψωσέ την καὶ βάλε τὸ μάλαγμα καὶ ταῖς βαφαῖς, καὶ μπάλωνέ την καὶ βερνικίασέ την, καὶ γίνεται ὡσὰν καινούρια.

Εἴδησις ἀκριβὴς περὶ χρυσογραφίας.

§ 85. Λαβὼν χρυσάφι καθαρόν, ἤτοι φλωρίον, καὶ βαλὼν αὐτὸ εἰς χωνείαν μετὰ τοῦ ὑδραργύρου καὶ τζαμπαρικοῦ, θὲς μέσον ἀνθράκων πεπυρωμένων πολλῶν, ὥστε σχεδὸν μὴ καθορᾶσθαι τὸ χωνεῖον διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀνθράκων, ἐμφυσῶν αὐτοὺς ἕως ἐκπυρωθῇ

ἡ χωνεία, καὶ τὸν ὑδράργυρον ἴδῃς καπνίζοντα καὶ καιόμενον. Ὅταν δὲ ἴδῃς ὅτι ἐξέλιπεν ὁ καπνὸς αὐτοῦ, γίνωσκε ὅτι ὁ μὲν χρυσὸς διελύθη, ὁ δὲ ὑδράργυρος καυθεὶς εἰς τέλος ἐξέλιπε· καὶ οὕτως αὐτίκα ἔκβαλε τὸ χωνεῖον, ἵνα μὴ βραδύνας ἐν τῷ πυρὶ βράσῃ ὁ χρυσὸς καὶ γίνεται στερεὸς ὡς τὸ πρότερον. Ψυχρανθείσης οὖν τῆς χωνείας, ἔκβαλε τὸν χρυσὸν καὶ ἕνωσον αὐτὸν τεάφῃ καθαρᾷ, εἰς διπλάσιον τοῦ χρυσοῦ, καὶ οὕτω τρίψον ὁμοῦ καὶ τὰ δύω ἐν μαρμάρῳ πορφυρῷ καὶ τριβίδι ὁμοίῳ. Ὅταν δὲ κατατρίψῃς αὐτὰ ἱκανῶς καὶ ἰσχυρῶς, σύναξον ἐπιμελῶς, καὶ ἔμβαλε πάλιν μειζοτέρᾳ χωνείᾳ καὶ πύρωσον ὡς καὶ πρῶτον καίων τὸν χρυσὸν σὺν τῇ τεάφῃ, ἕως εἰς τέλος ἐγκαυθεῖσα καὶ αὕτη ἐκλίπῃ σὺν τῷ καπνῷ. Καὶ οὕτως ἐκβαλὼν αὐτὸν τῆς χωνείας καὶ τοῦ πυρός, θὲς ἐν τῷ ῥηθέντι μαρμάρῳ καὶ τρίψον ἐπιμελῶς καὶ σφοδρῶς ἕως ἐξασθενήσῃ εἰς τέλος τριβόμενος καὶ γίνεται ὥςπερ χοῦς· πλὴν ἐν τῷ τοιούτῳ δευτέρῳ τρίμματι ἔμβαλε καὶ ὀλίγον ὕδωρ μετὰ ἅλατος καθαροῦ βραχυτάτου. Καὶ οὕτω μετὰ τὸ τρίψαι αὐτὸν ἱκανῶς, ὡς εἴρηται, σύναξον αὖθις ἐπιμελῶς, καὶ βαλὼν ἐν καυκίῳ καθαρῷ, πλύνον πολλάκις αὐτόν, ἕως ἂν καθαρίσῃς τὸν ῥύπον ὅλον καὶ οὕτω βαλὼν ἐν χυβαδίῳ ποίησον ὃ βούλει μετ' αὐτοῦ.

(1) Περὶ χρυσοῦ λίθου κατασκευῆς.

§ 86. Ὀμίχλην τὴν φωσφόρον ἐκ τῶν βαθμῶν τριάντα,
Καὶ πορφυρίτης λίθος, φωσφόρος ἐκ στεάτων,
Ἀδάμας καὶ πυρίτης εἰς γῆς τὰ σπλάγχνα μένων
Ἡμέρας ὀγδοήκοντα, κ' εἰς κάμινον βληθοῦν
Ἡμέρας ἐνεννῆντα, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐξέλθῃ
Καὶ πήξῃ εἰς ἡμέρας τρεῖς πέντε καὶ δεκάκις
Τοὺς λίθους καὶ τὰ ἄλλα σώματα σκληρὰ
Εἰς σμίξιν ἂν τὰ βάλῃς μετὰ πυρὸς μεστοῦ,
Χρυσὸν λαμπρὸν λαμβάνεις ἀναμφιβόλως, φίλε.

(1) Προσθῆκαι Σιμωνίδου εἶναι αἱ § 86, 87, 88.

Πῶς νὰ κολλήσῃς φαρφουρξὰ σπασμένα.

§ 87. Ἔπαρε λευκὸν ὑαλὶ καθαρόν, βράσετο ἕως νὰ μετρήσῃς ἓν ἕως ἑπτά· ἔκβαλέ το, κοπάνισέ το, κοσκίνισέ το καλά· ἔπαρε αὐγόν, σπάσε το, ἔπαρε τὸ ἀσπράδι του, τρίψε το εἰς πορφυροῦν μάρμαρον δυνατά· ἔπειτα ἔπαρε τὰ σπασμένα κομμάτια, ἄλειφέ τα τέργιαζέ τα· καὶ θέλουν πιάνει θαυμασιώτατα, ὥστε εἶναι ἀδύτον πλέον νὰ ξεκολλήσουν.

Πῶς νὰ κάμῃς ἴσκαν.

§. 88 Ἔπαρε κιβερζελέ, λύωσέ τον εἰς καθαρὸν νερόν, βάλε εἰς αὐτὸ χαρτὶ χοντρόν, ἄφησέ το νὰ μουσκέψῃ καλά, ἔκβαλέ το, στέγνωσέ το, τρίψε το μὲ τὰς χεῖράς σου μετὰ ταῦτα· καὶ τζακουμάκιζε, καὶ θέλεις εὐχαριστηθῇ, διότι μόνον μία σπίθα δύναται νὰ φλέξῃ τὸ χαρτὶ ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον.

❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΕΡΙ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΠΩΣ ΙΣΤΟΡΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Α' ΤΑ ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑΣ

Περὶ τῶν ἐννέα ταγμάτων.

§ 1. Τὰ τάγματα τῶν ἁγίων ἀγγέλων εἰσὶν ἐννέα κατὰ τὸν ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην, τὰ ὁποῖα διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις.

Α'. Τάξις.

Θρόνοι, Χερουβείμ, Σεραφείμ.

§ 2. Οἱ μὲν θρόνοι ἱστοροῦνται ὡς τροχοὶ πύρινοι ἔχοντες γύρωθεν πτερά, καὶ μέσον τῶν πτερύγων ἔχοντες ὄμματα, περιπεπλεγμένοι ἀλλήλοις, καὶ σχηματιζόμενοι ὡς θρόνος βασιλικός. Τὰ δὲ Χερουβίμ, μὲ κεφαλὴν μόνην καὶ δύω πτέρυγας. Τὰ δὲ Σεραφεὶμ μὲ ἓξ πτέρυγας· μὲ τὰς δύω σκεπάζοντα τὰ πρόσωπά των καὶ μὲ τὰς ἄλλας δύω τοὺς πόδας των, καὶ μὲ τὰς ἄλλας δύω πετώμενα, καὶ βαστάζοντα εἰς τὰς χεῖράς των ριπίδα μὲ τοιαῦτα γράμματα· (Ἅγιος Ἅγιος Ἅγιος) οὕτως εἶδεν αὐτὰ ὁ προφήτης Ἠσαΐας. (1)

(1) Ἠσαΐας κεφ. ϛ'. 2.

Τὰ δὲ τετράμορφα ἱστοροῦνται οὕτως.

§ 3. Ἑξαπτέρυγα, μὲ στέφανον εἰς τὴν κεφαλήν, ἔχοντα ἀγγέλου πρόσωπον καὶ βαστάζοννα μὲ τὰς δύω των χεῖρας Εὐαγγέλιον ἔμπροσθεν τοῦ στήθους των καὶ ἐν μέσῳ τῶν δύω πτερύγων τῶν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἔχοντα ἀετόν, καὶ εἰς τὴν πλαγίαν πτέρυγα, τὴν δεξιάν, λέοντα, καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν μόσχον· βλέποντα ἄνω, καὶ βατάζοντα εἰς τοὺς πόδας των Εὐαγγέλια. Οὕτως εἶδεν αὐτὰ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ (1).

Β'. Τάξις.

Ἥτις λέγεται Διακόσμησις.

Κυριότητες, Δυνάμεις, ἐξουσίαι.

§ 4. Αὗται ἱστοροῦνται φοροῦσαι στοιχάρια ἕως τοὺς πόδας, καὶ ἐζωσμέναι μὲ χρυσοπράσινα ὠράρια, καὶ εἰς μὲν τὰς δεξιάς των χεῖρας βαστάζουσαι ραβδία χρυσᾶ, εἰς δὲ τὰς ἀριστερὰς ταύτην τὴν σφραγίδα. (Χ)

Γ'. Τάξις.

Ἀρχαί, Ἀρχάγγελοι, Ἄγγελοι

§ 5. Οὗτοι ἱστοροῦνται φοροῦντες στρατιωτικὰ φορέματα, καὶ ζωσμένοι μὲ ζώνας χρυσᾶς, καὶ βαστῶντες εἰς τὰς χεῖράς των κοντάρια μὲ πελέκεις καὶ λόγχας εἰς τὰς κορυφὰς τῶν κονταρίων.

Ἡ ἔκπτωσις τοῦ Ἑωσφόρου (2)

§ 6. Οὐρανός, καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος ὡς βασιλεὺς ἐπὶ θρόνου, βαστῶν Εὐαγγέλιον λέγων «*ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα*» (3) καὶ γύρωθεν αὐτοῦ, τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων ἱστάμενα μετὰ φόβου. Καὶ ὁ Μιχαήλ, ἱστάμενος εἰς τὸ μέσον, δεικνύων τὸν Χριστὸν εἰς τὰ ἄλλα τάγματα λέγει εἰς χαρτὶ

(1) Ἰεζεκιὴλ κεφ. ά 10. — (2) Ἡσαίας κεφ. ιδ. 12. — (3) Λουκᾶς κεφ. ἰ. 18.

«*Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου! Δεῦτε προσκυνήσωμεν τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.*» Καὶ ὑποκάτωθεν αὐτῶν βουνὰ καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν χάσμα μέγα· καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ ταῦτα τὰ γράμματα. «*Ὁ Τάρταρος.*» Καὶ τὸ τάγμα τοῦ Ἑωσφόρου κρημνιζόμενον ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ ὅσον εἶναι ὑψηλότερα, ἄγγελοι λαμπροὶ κρημνισμένοι καὶ χαμηλότερα ἄλλοι ἄγγελοι μελανοί, καὶ παρακάτω ἄλλοι σκοτεινότεροι· καὶ κατώτερα πάλιν ἄλλοι ἥμισυ δαίμονες καὶ ἥμισυ ἄγγελοι· καὶ ἄλλοι πάλιν τέλειοι δαίμονες μαῦροι καὶ σκοτεινοί. Καὶ ὑποκάτωθεν πάντων, μέσα εἰς τὸν Τάρταρον, ὁ Ἑωσφόρος διάβολος σκοτεινότερος καὶ ἀγριώτερος πάντων, κείμενος προύμυτα καὶ βλέπων ἄνω.

Β'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΓΕΝΕΣΕΩΣ.

Ἡ πλάσις τοῦ Ἀδάμ. (1)

§ 7. Ὁ Ἀδὰμ νέος ἀγένειος, γυμνὸς ἱστάμενος, καὶ ὁ Ἄναρχος πατὴρ ἔμπροσθεν αὐτοῦ μὲ φῶς πολύ, μὲ τὴν ἀριστερὰν βαστάζων αὐτόν· καὶ γύρωθεν αὐτῶν βουνὰ μὲ δένδρα, καὶ διάφορα ζῶα· καὶ ὑποκάτωθεν οὐρανὸς μὲ ἥλιον καὶ σελήνην.

Ὁ Ἀδὰμ καλῶν τὰ ὀνόματα τῶν ζώων (2)

§ 8. Παράδεισος μὲ δένδρα διάφορα καὶ λουλούδια πολλά, καὶ ὁ Ἀδὰμ ἐν μέσῳ καθήμενος ἔχων τὸ ἕνα χέρι ἁπλωμένον, καὶ τὸ ἄλλο ἐπάνω τῶν γονάτων του, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὰ θηρία καὶ ζῶα τῆς γῆς βλέποντα πρὸς αὐτόν.

Ἡ πλάσις τῆς Εὔας (3).

§ 9. Παράδεισος ὡς ἄνωθεν, καὶ ὁ Ἀδὰμ γυμνὸς κοιμώμενος, ἀκουμβίζων εἰς τὸ χέρι του· καὶ ἡ Εὔα ἐξερχομένη ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ, ἔχουσα ἁπλωμένα τὰ χέρια ἄνω· καὶ ὁ Ἄναρχος Πατὴρ ἐπάνωθεν μὲ φῶς, μὲ τὴν ἀριστερὰν βαστάζων αὐτὴν ἐκ τῆς χειρός, καὶ μὲ τὴν δεξιὰν εὐλογῶν αὐτήν.

---

(1) Γέν. κέφ. ά. 26—27.—(2) Γέν. κεφ. β'. 19.—(3) Γεν. κεφ. β'. 21.

Ἡ παράβασις τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας (¹).

§ 10. Παράδεισος ὡς ἄνωθεν, καὶ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα γυμνοὶ ἱστάμενοι· καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν μέγα δένδρον ὡσὰν συκῆ μὲ καρπόν, καὶ ὁ ὄφις τυλιγμένος εἰς αὐτό, ἔχων τὸ κεφάλι του πρὸς τὸ αὐτὶ τῆς Εὔας· καὶ ἡ Εὔα μὲ τὸ ἕνα χέρι τρώγει ἐκ τοῦ καρποῦ καὶ μὲ τὸ ἄλλο δίδει τοῦ Ἀδάμ, καὶ αὐτὸς λαμβάνει αὐτόν.

Ἐξορία τοῦ Ἀδὰμ καὶ Εὔας. (²)

§ 11. Παράδεισος ὡς ἄνωθεν, καὶ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα γυμνοὶ ἔχοντες τυλιγμένα φύλλα συκῆς εἰς τὰ ὑπογάστρια αὐτῶν, καὶ φεύγοντες βλέπουν εἰς τὰ ὀπίσω· καὶ ἕνα πύρινον ἑξαπτέρυγον, βαστάζον εἰς τὰς χεῖράς του πύρινα σπαθία, διώκει αὐτούς.

Θρῆνος Ἀδὰμ καὶ Εὔας (³)

§ 12. Παράδεισος κλεισμένος, καὶ ἔμπροσθεν τῆς θύρας αὐτοῦ ἡ φλογίνη ῥομφαία· καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ, ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα καθήμενοι καὶ θρηνοῦντες τραβοῦσι τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των ὄντες μισογυμνωμένοι.

Ὁ Ἀδὰμ ἐργαζόμενος τὴν γῆν. (⁴)

§ 13. Ὁ Ἀδὰμ βαστῶν δικέλλι σκάπτει χωράφια, καὶ ἡ Εὔα ἄντικρυς αὐτοῦ καθημένη, βαστάζουσα ῥόκαν κλώθει.

Ἡ γέννησις τοῦ Κάϊν (⁵).

§ 14. Σπήλαιον, καὶ ἡ Εὔα ἔσωθεν κειμένη εἰς ροῦχα, καὶ ὁ Ἀδὰμ ἀρχιγένης καθήμενος βαστάζει τὸν Κάϊν ὡς βρέφος τυλιγμένον εἰς σπάργανα.

(¹) Γεν κεθ. γ'. 6.—(²) Γεν. κεφ. γ'. 23.—(³) Γεν. κεφ. γ'. 24.—(⁴) Γεν. κεφ. γ'. 17.—20 καὶ 23.—(⁵) Γεν. κεφ. δ'. 1.

Ἡ γέννησις τοῦ Ἄβελ ([1]).

§ 15. Σπήλαιον καὶ ἡ Εὔα κειμένη εἰς ροῦχα, καὶ ὁ Ἀδὰμ πλύνων τὸν Ἄβελ μέσα εἰς λεκάνην, καὶ ὁ Κάϊν τοῦ χύνει νερὸν μὲ κανάτι.

Ὁ Κάϊν ἐργαζόμενος τὴν γῆν ([2]).

§ 16. Ὁ Κάϊν νέος ἀγένειος ἔσωθεν εἰς χωράφι, ἔχων δύω βώδια ζευγμένα μὲ ζυγόν, καὶ [κρατῶν] ἀλέτρι [μὲ τὸ ἕνα χέρι], μὲ τὸ ἄλλο πλήττει τοὺς βόας μὲ τὸ βουκέντρι, καὶ παρέκει πάλιν ὁ αὐτὸς θερίζων σιτάρι.

Ὁ Ἄβελ ποιμαίνων τὰ πρόβατα ([3]).

§ 17. Ὁ Ἄβελ νέος ἀγένειος βαστάζων ράβδον, καὶ πλῆθος πρόβατα ἔμπροσθέν του.

Ἡ θυσία τοῦ Κάϊν καὶ Ἄβελ ([4]).

§ 18. Θυσιαστήριον, ἔχον ἐπάνω πρόβατον καιόμενον· καὶ ἡ φλὸξ αὐτοῦ ἀναβαίνει ἴσα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ὁ δίκαιος Ἄβελ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἔχων τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα ὑψωμένα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ πλησίον ἄλλο θυσιαστήριον, ἔχων τὰς χεῖράς του εἰς τὸ πρόσωπόν του· καὶ ἡ φλὸξ τοῦ θυσιαστηρίου γυρισμένη ὡς ἂν καμάρα εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

Ὁ Κάϊν φονεύων τὸν Ἄβελ ([5])

§ 19. Βουνὰ καὶ ὁ Ἄβελ κείμενος κατὰ γῆς πληγωμένος, καὶ ὁ Κάϊν ἐπάνωθεν αὐτοῦ βαστῶν μάχαιραν.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα θρηνοῦν τὸν Ἄβελ.

§ 20. Ὁ Ἄβελ κείμενος ὕπτιος, καὶ αἷμα τρέχον ἐκ τῆς κεφαλῆς του, καὶ ὁ Ἀδὰμ μιξαιπόλιος, καὶ ἡ Εὔα κλαίοντες αὐτὸν καὶ

([1]) Γεν. κεφ. δ'. 2.—([2]) Γεν. κεφ. δ'. 2.—([3]) Γεν. κεφ. δ'. 2.—([4]) Γεν. κεφ. δ'. 4.—([5]) Γεν. κεφ. δ'. 8.

εἷς ἄγγελος λέγει πρὸς τὸν Ἀδὰμ εἰς χαρτὶ «*μὴ κλαῖε, ἀναστήσεται ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.*»

Ὁ Νῶε προστάσσεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ κατασκευάσῃ τὴν κιβωτόν. (1)

§ **21.** Ὁ Νῶε ἱστάμενος [καὶ] βλέπων ἄνω, καὶ ἐπάνωθέν του οὐρανὸς καὶ ἀκτὶς κατερχομένη εἰς αὐτὸν καὶ μέσα εἰς τὴν ἀκτῖνα αὐτὰ τὰ γράμματα «*ποίησον οὖν σεαυτῷ Κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων . . . Ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάγω τὸν κατακλυσμόν.*»

Ὁ Νῶε ποιῶν τὴν Κιβωτόν (1).

§ **22.** Καράβι μεγάλον, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ Νῶε βαστῶν σκεῦος μὲ πίσσαν ἀλείφει αὐτό, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ χαλαφατίζουν, ἄλλοι πελεκοῦν, καὶ γυναῖκες ἔσωθεν τῆς Κιβωτοῦ· καὶ ἔξωθεν ἄνθρωποι, ἄλλοι τρώγοντες καὶ πίνοντες μὲ γυναῖκας καὶ ὄργανα, καὶ ἄλλοι καταγελοῦντες αὐτόν, καὶ θηρία καὶ πετεινὰ καὶ κτήνη διάφορα ἐρχόμενα εἰς τὴν Κιβωτόν.

Ὁ κατακλυσμὸς (3)

§ **23** Πλῆθος ὑδάτων, καὶ ἄνθρωποι πνιγμένοι πολλοὶ καὶ ἀνάμεσα [εἰς] τὰ ὕδατα φαινόμεναι κορυφαὶ βουνῶν καὶ εἰς μίαν κορυφὴν βουνοῦ ἡ Κιβωτός, καὶ ὁ Νῶε προκύπτει ἀπὸ ἕνα παράθυρον βαστάζων εἰς τὴν χεῖρά του περιστεράν.

Ἡ θυσία τοῦ Νῶε (4)

§ **24.** Βουνὰ καὶ ἐπάνω ἡ κιβωτὸς καὶ θηρία, καὶ κτήνη, καὶ πετεινὰ ἐξερχόμενα ἐκ τῆς κιβωτοῦ, καὶ ἔξωθεν θυσιαστήριον ἔχον ἐπάνω πρόβατα, καὶ ἄλλα καθαρὰ ζῶα καὶ πετεινά, καὶ τριγύρω αὐτοῦ ὁ Νῶε, καὶ οἱ υἱοί του, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἔχοντες τὰς χεῖρας ὑψωμένας εἰς τὸν οὐρανόν.

---

(1) Γεν. κεφ. ς'. 13—14.—(2) Γεν. κεφ. ς'. 22.—(3) Γεν. κεφ. ζ'. 17.—(4) Λευ. κεφ. η'. 20.

Ὁ Νῶε φυτεύων τὸν ἀμπελῶνα (1).

§ 25. Ἄνθρωποι σκάπτοντες, καὶ ἕνας βαστῶν λωστὸν τρυπᾷ τὴν γῆν, καὶ ὁ Νῶε ὄπισθεν αὐτοῦ μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστῶν κλήματα, καὶ μὲ τὸ ἄλλο βάνει αὐτὰ εἰς τὰς τρύπας.

Ὁ Νῶε μεθυσθεὶς ἐκ τοῦ οἴνου ἐγυμνώθη (2).

§ 26. Ὀσπήτια, καὶ ὁ Νῶε καθήμενος ἔχων κανάτι καὶ πίνων (κρασὶ μὲ τὸ) μουσοῦρι· καὶ παρέχει πάλιν αὐτὸς κοιμώμενος ξεγυμνωμένος ἕως τὴν κοιλίαν καὶ οἱ δύω του υἱοὶ ὁ Σὴθ καὶ ὁ Ἰάφεθ ἔχοντες εἰς τὴν πλάτην τους ἱμάτιον, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν ὀπισθοφανῶς· καὶ ὁ Χὰμ ὄπισθεν αὐτῶν βλέπων τὸν Νῶε, δεικνύει αὐτὸν πρὸς αὐτούς.

Ἡ πυργοποιΐα. (3)

§ 27. Κάστρον, καὶ πῦργος, πολλὰ ὑψηλός, καὶ ἄνθρωποι ἐπάνω αὐτοῦ κτίζοντες ἄλλοι μὲ σφυρία, ἄλλοι μὲ ἄλλα ἐργαλεῖα καὶ ἄλλοι φέροντες πλίνθους, ἄλλοι ὕδωρ, ἄλλοι καίοντες πλίνθους· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ πύργου νέφη πολλά, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξερχόμεναι γλῶσσαι πύριναι, διαμερίζονται ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν.

Ὁ Ἀβραὰμ προστάττεται ἵνα τῆς γῆς αὐτοῦ ἐξέλθῃ (4)

§ 28 Ὁ Ἀβραὰμ ἱστάμενος [καὶ] βλέπων ἄνω, καὶ ἐπάνωθέν του. οὐρανός, καὶ ἀκτὶς κατερχομένη ἐπ' αὐτόν· καὶ μέσον τῆς ἀκτῖνος αὐτὰ τὰ γράμματα *«ἔξελθε ἐκ γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.»*

Ὁ Ἀβραὰμ ἐρχόμενος εἰς Αἴγυπτον (5).

§ 29. Ὁ Ἀβραὰμ εἰς ἵππον, καὶ ἡ Σάρρα ὀπίσω του, καὶ

(1) Γεν. κάφ. θ'. 20.—(2) Γεν. κεφ. θ'. 21—24.—(3) Γεν. κεφ. ιά. 3—8.—(4) Γεν, κεφ. ιϐ'.— (5) Γεν κεφ· ιϐ'. 10.

ἔμπροσθεν αὐτῶν κάστρον, καὶ εἰς τὴν πόρταν τοῦ κάστρου ἄνθρωποι βλέποντες αὐτούς.

Ὁ Φαραὼ λαβὼν τὴν γυναῖκα Σάρραν τοῦ Ἀβραὰμ ἐτάζεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ (1)

§ 30. Παλάτι καὶ ὁ βασιλεὺς Φαραὼ κοιμώμενος ἐπὶ κλίνης χρυσῆς, καὶ εἷς ἄγγελος ἐπάνωθέν του βαστάζων σπαθί, φοβερίζει αὐτόν· καὶ ἡ Σάρρα εἰς ἕνα μέρος προσευχομένη.

Ὁ Ἀβραὰμ λαβὼν τὴν γυναῖκά του Σάρραν ἀμίαντον ἀπὸ τὸν Φαραὼ, ἔρχεται εἰς ἔρημον (2)

§ 31. Παλάτια καὶ ὁ Φαραὼ καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ στρατιῶται πλησίον του, καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἔμπροσθεν αὐτοῦ βαστῶν τὴν Σάρραν ἀπὸ τὸ χέρι· καὶ ὁ βασιλεὺς δεικνύει αὐτὴν πρὸς αὐτόν καὶ παρέχει πάλιν ὁ Ἀβραὰμ εἰς ἵππον καὶ ἡ Σάρρα ὄπισθέν του· καὶ ὁ Λὼτ καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ φεύγοντες μαζί του, πρόβατον καὶ ἄλλα ζῶα.

Ὁ Ἀβραὰμ πατάξας τὸν Χοδολλογομὸρ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ λυτροῦται τὸν Λώτ (3)

§ 32. Στρατιῶται διώκοντες ἄλλους στρατιώτας καὶ βασιλεῖς, καὶ κατακόπτοντες αὐτούς, καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἁρματωμένος [καὶ] βαστάζων τὸν Λὼτ ἐκ τῆς χειρός, καὶ ὄπισθεν αὐτῶν ἄλογα, καὶ πρόβατα καὶ ζῶα.

Ὁ Ἀβραὰμ προϋπαντούμενος ὑπὸ τοῦ Μελχισεδέκ (4).

§ 33. Ὁ δίκαιος Μελχισεδὲκ φορῶν ἱερατικὴν στολήν, καὶ βαστάζων δίσκον μὲ τρεῖς ἄρτους, καὶ κανάτι μὲ κρασί, καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἁρματωμένος. καὶ ὁ Λὼτ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἄλλοι στρατιῶται, καὶ ἄλογα καὶ πρόβατα καὶ βόες.

---

(1) Γεν. κεφ. ιβ'. 17.—(2) Γεν. κεφ. ιβ'. 18—20.—(3) Γεν. κεφ. ιδ'. 14—17 —(4) Γεν: κεφ. ιδ'. 18.

Ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ (1).

§ 34. Ὀσπήτια, καὶ τρεῖς ἄγγελοι καθήμενοι εἰς τράπεζαν, ἔχοντες ἔμπροσθέν τους εἰς σκουτέλι βουδοκέφαλον, καὶ ψωμία, καὶ ἄλλα μουσούρια μὲ φαγητά, καὶ κανάτι μὲ κρασὶ καὶ ποτήρι· ἐκ δεξιῶν αὐτῶν ὁ Ἀβραὰμ φέρων μουσοῦρι σκεπασμένον, ἐξ ἀριστερῶν ἡ Σάρρα φέρουσα μουσοῦρι μὲ ὄρνιθαν βρασμένην.

Ὁ ἐμπρησμὸς Σοδόμων (2)

§ 35. Νέφη, καὶ ὀπίσω αὐτῶν τρεῖς ἄγγελοι βλέποντες κάτω, ἐκ τῶν νεφελῶν κατερχομένη φλόξ, καὶ ὑποκάτω ὀσπήτια χαλασμένα καιόμενα, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἄνθρωποι ἀποθαμμένοι· καὶ παρέκει ἐπάνω εἰς βουνὸν ὁ Λὼτ καὶ αἱ δύω του θυγατέρες φεύγουσαι, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὄπισθεν αὐτῶν λευκὴ ὡσὰν ἅλας βλέπουσα εἰς τὰ ὀπίσω.

Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ (3).

§ 36. Ἀβραὰμ ἐπάνω εἰς βουνὸν ἔχων τὸν Ἰσαὰκ μικρὸν παιδὶ δεμένον ἐπάνω εἰς ξύλα καὶ βαστῶν μάχαιραν ἵνα σφάξῃ αὐτόν· καὶ ἕνας ἄγγελος ἐπάνωθεν αὐτοῦ δεικνύει τὸν κριὸν δεμένον ἀπὸ τὰ κέρατα εἰς τὸ φυτόν λέγων εἰς χαρτί *«Ἀβραὰμ μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον»*· καὶ ὑποκάτω τοῦ βουνοῦ δύο νέοι κρατοῦντες ὄνον σαμαρωμένον.

Ὁ Ἰσαὰκ εὐλογῶν τὸν Ἰακώβ (4).

§ 37. Ὀσπήτια, καὶ ὁ Ἰσαὰκ πολλὰ γέρων ἐπάνω εἰς κλίνην, καὶ πλησίον αὐτοῦ τράπεζα μὲ φαγητά· καὶ ὁ Ἰακὼβ νέος γονατιστὸς ἔμπροσθέν του· αὐτὸς δὲ μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστάζει τὸν Ἰακὼβ ἀπὸ τὴν κεφαλήν, καὶ μὲ τὸ ἄλλο εὐλογεῖ αὐτόν· καὶ ὁ Ἡσαῦ ἐπάνω εἰς βουνὰ βαστῶν τόξον κυνηγᾷ ζῶα.

---

(1) Γεν. κεφ. ιή. 8 16.—(2) Γεν. κεφ. ιθ'. 21.—(3) Γεν' κεφ. κβ'. 9—14.—(4) Γεν. κεφ. κζ'. 23.

Ἡ κλίμαξ τοῦ Ἰακώβ (1).

§ 38. Ὁ Ἰακὼβ ἀρχιγένης κοιμώμενος, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ σκάλα ἀκουμβίζουσα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντες καὶ καταβαίνοντες εἰς αὐτήν.

Τὰ ἐνύπνια τοῦ Ἰωσήφ (2).

§ 39. Ὁ Ἰωσὴφ νέος ἀγένειος κοιμώμενος, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἕνδεκα ἀστέρες· καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ δώδεκα δεμάτια ἀσταχύων, τὸ ἓν ἱστάμενον ὄρθιον, καὶ τ' ἄλλα τριγύρω του ὀλίγον κλιτά, ὡς προσκυνοῦντα αὐτό.

Ὁ Ἰωσὴφ πωλούμενος τοῖς Ἰσμαηλίταις ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν του (3)

§ 40. Λάκκος καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἀγένειος ἔσω, καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ αὐτοῦ κρατοῦντες αὐτὸν ἀπὸ τὰ χέρια τὸν εὐγάζουν ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ πλησίον οἱ ἄλλοι ἀδελφοί, καὶ πρόβατα, καὶ οἱ Ἰσμαηλῖται μὲ καμήλους μετροῦντες εἰς μίαν μέτραν ἄσπρα, καὶ αὐτοὶ λαμβάνουσιν αὐτά.

Ὁ Ἰωσὴφ καταλειπὼν τὸν χιτῶνα ἔφυγε τὴν ἁμαρτίαν (4)

§ 41. Παλάτια, καὶ γυνὴ καθημένη εἰς κλίνην βαστάζουσα τὸν Ἰωσὴφ ἀπὸ τὸ ροῦχον· ὁ δὲ Ἰωσὴφ φεύγων ἀφίνει τὸ ροῦχόν του εἰς αὐτήν.

Ὁ Ἰωσὴφ ἐν τῇ φυλακῇ διαλύων τὰ ἐνύπνια τοῦ ἀρτοποιοῦ καὶ οἰνοχόου, (5)

§ 42. Φυλακή, καὶ μέσον αὐτῆς ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἄνθρωποι ἔμπροσθεν αὐτοῦ γονατιστοί, ὡς ὁμιλοῦντες αὐτῷ· ὁ ἕνας ἔχων εἰς τὴν κεφαλὴν δίσκον μέγαν μὲ φαγητά, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ κατερχό-

(1) Γεν. κεφ. κή. 12. — (2) Γεν. κεφ. λζ' 9. — (3) Γεν. κεφ. λζ' 28. — (4) Γεν. κεφ. λθ' 12. — (5) Γεν. κεφ. μ' 9—20.

μενα πουλία τρώγουν αὐτά· ὁ δὲ ἄλλος μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστῶν ποτῆρι, μὲ τὸ ἄλλο στύφει σταφύλι μέσα εἰς αὐτό.

Ὁ Ἰωσὴφ διαλύων τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ([1]).

§. 43. Παλάτια καὶ ὁ βασιλεὺς κοιμώμενος εἰς εἰς κλίνην χρυσῆν, καὶ ἔξωθεν τοῦ πολατίου βουνὰ καὶ ποταμὸς, καὶ ἔξωθεν τοῦ ποταμοῦ βόσκοντες ἑπτὰ βόες παχεῖς καὶ ξανθοὶ καὶ ἄλλοι ἑπτὰ βόες μαῦροι καὶ ἀδύνατοι εὐγαίνοντες ἀπὸ τὸν ποταμόν· καὶ πλησίον ἑπτὰ στάχυα γεμάτα καὶ καλά, καὶ ἄλλα ἑπτὰ ἀχαμνὰ καὶ λιμά· καὶ παρέχει πάλιν ὁ βασιλεὺς καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἔμπροσθεν αὐτοῦ λέγων εἰς χαρτὶ «*αἱ ἑπτὰ βόες αἱ καλαί, ἑπτὰ ἔτη καλὰ ἐστίν· αἱ δὲ ἑπτὰ βόες αἱ κακαί, ἑπτὰ ἔτη κακὰ ἐστίν*».

Ὁ Ἰωσὴφ καθιστάμενος ὑπὸ τοῦ Φαραὼ Κύριος πάσης γῆς Αἰγύπτου ([2])

§ 44. Ὁ Φαραὼ καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ στρατιῶται πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ Ἰωσὴφ καθήμενος εἰς χρυσῆν ἅμαξαν, καὶ δύο ἵπποι τραβῶντες τὴν ἅμαξαν, καὶ ἔμπροσθεν ἕνας σαλπίζων, καὶ ὄπισθεν πολλοὶ στρατιῶται μὲ κοντάρια, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἄνθρωποι ἀκολουθοῦντες.

Ὁ Ἰωσὴφ προσκυνούμενος ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν του ([3]).

§ 45. Παλάτι καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἀρχιγένης καθήμενος εἰς θρόνον ὡς βασιλεὺς, καὶ οἱ δέκα ἀδελφοὶ αὐτοῦ, γονατιστοὶ ἔμπροσθέν του, καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ παλατίου ζῶα φορτωμένα μὲ σακκία.

Ὁ Ἰωσὴφ γνωριζόμενος εἰς τοὺς ἀδελφούς του ([4]).

§ 46. Παλάτι καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Ἰωσὴφ ἀσπαζόμενος τοὺς ἀδελφούς του καὶ ἔξωθεν πάλιν τοῦ παλατίου οἱ ἀδελφοί του περίλυποι,

---

(1) Γεν. κεφ. μά. 16. — (2) Γεν. κεφ. μά. 40—45. — (3) Γεν. κεφ. μβ'. 6.— (4) Γεν. κεφ. μέ. 3.—καὶ κεφ. μδ'. 11—13.

καὶ ζῶα καὶ σακκία ῥιμμένα εἰς τὴν γῆν καὶ στρατιῶται ἀνοίγοντες αὐτὰ, καὶ ἕνας στρατιῶται ἀνοίγοντες αὐτὰ, καὶ ἕνας στρατιώτης εὐγάζων ἀπὸ σακκὶ τοῦ Βενιαμὶν κούπαν ἀργυράν.

Ὁ Ἰωσὴφ προϋπαντῶν τὸν πατέρα τοῦ Ἰακὼβ καὶ τοὺς ἀδελφούς του (1).

§ 43. Κάστρον καὶ ἔξωθεν αὐτοῦ στρατιῶται, καὶ ἄρχοντες καβαλλαρέοι, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἄλογον χρυσοσελωμένον βασταζόμενον ὑπὸ δύω στρατιωτῶν χρυσοφόρων, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν πεζὸς ὁ Ἰωσὴφ ἀσπαζόμενος τὸν πατέρα τοῦ Ἰακώβ· καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὄπισθεν τοῦ Ἰακώβ, καὶ ζῶα φορτωμένα καὶ ἁμάξια μὲ γυναῖκας κρατούσας παιδία.

Ὁ Ἰακὼβ εὐλογεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰωσὴφ Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆν, προτυπῶν τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου (2).

§ 44. Ὁ Ἰακὼβ καθήμενος ἐπάνω εἰς κλίνην, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ μὲν Μανασσῆς ἐκ δεξιῶν, ὁ δὲ Ἐφραὶμ ἐξ ἀριστερῶν· ὁ δὲ Ἰακὼβ ἔχων τὰς χεῖράς του ἐπὶ τὰς κορυφὰς αὐτῶν σταυροειδῶς τὴν μὲν δεξιὰν εἰς τὸν Ἐφραὶμ τὴν δὲ ἀριστερὰν εἰς τὸν Μανασσῆ καὶ ὁ Ἰωσὴφ ὄπισθεν τῶν υἱῶν του θαυμάζων.

Ὁ Ἰακὼβ εὐλογεῖ τοὺς ιβ′. υἱούς του (3)

§ 45. Ὁ Ἰακὼβ καθήμενος εἰς κλίνην, καὶ ἔχων τὰ χέρια του ἁπλωμένα εὐλογεῖ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἔμπροσθέν του γονατιμένοι.

Γ′ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΞΟΔΟΥ

Ὁ Μωϋσῆς εὑρίσκεται ὑπὸ τῆς θυγατρὸς Φαραὼ ἐν τῇ Θέβει (4).

§ 46. Βουνὰ καὶ ποταμὸς ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ποταμοῦ κιβώτιον, καὶ μία βασιλοπούλα καθημένη εἰς θρόνον καὶ

(1) Γεν. κεφ. μς′. 29—(2) Γεν. κεφ. μή. 14—(3) Γεν. κεφ. μθ′. 28.— (4) Ἐξόδ. κεφ. β′. 6.

ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτῆς δύω κορίτζια βαστάζοντα μανδῆλι ὄπισθεν αὐτῆς, καὶ ἄλλο κορίτζι ἀνοίγον τὴν θίβιν ἔμπροσθεν αὐτῆς καὶ εὐγάζον ἐξ αὐτῆς παιδίον.

Ὁ Μωϋσῆς ποιμαίνων τὰ πρόβατα ὁρᾷ καιομένην τὴν βάτον. (1)

§ 47. Ὁ Μωϋσῆς λύων τὸ ὑπόδημά του, καὶ τριγύρω αὐτοῦ πρόβατα, καὶ ἔμπροσθέν του βάτος καιομένη, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῆς ἡ Παναγία εἰς πόλον μὲ τὸ βρέφος· καὶ εἰς τὸ πλάγι αὐτῆς ἕνας ἄγγελος βλέπων πρὸς Μωϋσῆν· καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς βάτου πάλιν ὁ Μωϋσῆς ἱστάμενος ἔχων τὸ ἕνα χέρι του ἁπλωμένον, καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστῶν ῥάβδον.

Ὁ Μωϋσῆς εὐαγγελιζόμενος τοῖς Ἑβραίοις τὴν λύτρωσίν των (2).

§ 48. Ὁ Μωϋσῆς ἱστάμενος καὶ Ἀαρὼν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πολλοὶ Ἰουδαῖοι προσκυνοῦντες αὐτῷ.

Ὁ Μωϋσῆς λέγων τῷ Φαραὼ νὰ ἐξαποστείλῃ τοὺς Ἑβραίους (3).

§ 49. Παλάτια καὶ ὁ Φαραὼ καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν μέγας ὄφις εἰς τὴν γῆν καταπίνων ἄλλους μικροὺς ὄφεις· καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι πλησίον μὲ καλουπάκια καὶ σαρίκια βαστάζοντες χαρτία· καὶ ἔξωθεν τοῦ παλατίου Ἑβραῖοι, καὶ ἄλλοι ἀνακατεύοντες λάσπην μὲ ἄχυρον, ἄλλοι φτιάνοντες πλίνθους καὶ ἄλλοι ψήνοντες αὐτούς· καὶ Αἰγύπτιοι δέροντες αὐτούς.

---

(1) Ἐξόδ. κεφ. γ΄. 2—6. — (2) Ἐξόδ. κεφ. δ΄. 30-31. — (3) Ἐξόδ. κεφ. ε΄. 1-15.

ΑΙ ΔΕΚΑ ΠΛΗΓΑΙ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

Ὁ Ἀαρὼν διὰ τῆς ῥάβδου αὐτοῦ μεταβάλλει τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ ὕδατα εἰς αἷμα.

Πληγὴ α' (1).

§ 50. Ποταμοὶ καὶ βρύσαις ὅλον αἷμα, καὶ ὁ Μωϋσῆς ἱστάμενος καὶ ὁ Ἀαρὼν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἔχει τὴν ῥάβδον του εἰς τὸν ποταμόν, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἀποροῦντες καὶ λυπούμενοι ὡς μὴ δυνάμενοι πιεῖν·

Πληγὴ β'. (2).

Ὁ Ἀαρὼν μετὰ τοῦ Μωϋσέως βαλὼν τὴν ῥάβδον του εἰς τὸν ποταμὸν ἐξήγαγε τοὺς βατράχους.

Πληγὴ γ' (3).

Ὁ Ἀαρὼν μετὰ τοῦ Μωϋσέως πατάξας, ἐν τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ τὴν γῆν ἐξήγαγε τοὺς κώνωπας.

Πληγὴ δ' (4).

Πλῆθος κυνομείας κατεσθίον τοὺς Αἰγυπτίους.

Πληγὴ ε' (5).

Θάνατος τῶν ζώων καὶ τῶν Αἰγυπτίων.

Πληγὴ στ' (6).

Ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ῥίψαντες εἰς τὸν ἀέρα κατέναντι Φαραὼ τὴν αἰθάλην, ἐπήγαγον τὰς φλυκτίδας τοῖς Αἰγυπτίοις.

Πληγὴ ζ' (7).

Ὁ Μωϋσῆς ἐκτείνας τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανὸν κατήγαγε τὴν χάλαζαν καὶ τὸ πῦρ, καὶ διέφθειρε τὰ κτήνη καὶ τὰ φυτὰ τῆς Αἰγύπτου.

---

(1) Ἐξόδ. κεφ. ζ'. 20. (2) Ἐξόδ. κεφ. η'. 6—(3) Ἐξόδ. κεφ. η'. 17—(4) Ἐξόδ. κεφ. η'. 24—(5) Ἐξόδ. κεφ. θ'. 6—(6) Ἐξόδ. κεφ. θ'. 10—(7) Ἐξόδ. κεφ. θ'. 23.

Πληγὴ η' (1).

Ὁ Μωϋσῆς ἐκτείνας τὴν ῥάβδον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπήγαγε τὴν ἀκρίδα.

Πληγὴ θ' (2).

Ὁ Μωϋσῆς ἐκτείνας τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπήγαγε ψηλαφητὸν σκότος

Πληγὴ ι' (3).

Ἄγγελος κατελθὼν ἐπάταξε τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους.

Ὁ Μωϋσῆς ποιῶν τὸ πάσχα μετὰ τῶν Ἑβραίων (4).

§ 55. Ὀσπήτια καὶ τράπεζα, καὶ ἐπάνω αὐτῆς ἀρνίον ψημένον καὶ πλατέα ψωμία, καὶ τριγύρου Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρών, καὶ ἄλλοι Ἑβραῖοι ἱστάμενοι φοροῦντες ὑποδήματα καὶ βαστάζοντες ῥάβδους τρώγουσι.

Ὁ Μωϋσῆς περάσας τοὺς Ἑβραίους διὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καταποντίζει τοὺς Αἰγυπτίους. (5).

§ 56. Θάλασσα καὶ ἔξωθεν γυναῖκες χορεύουσαι, καὶ πλῆθος Ἑβραίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἔχοντες εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ εἰς τοὺς ὤμους των βρέφη· καὶ ὁ Μωϋσῆς κτυπῶν μὲ τὴν ῥάβδον τὴν θάλασσαν, καὶ στρατιῶται ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης φαινόμενοι ἄλλοι ἕως τὴν μέσην ἄλλοι ὡς τὴν κεφαλήν. καὶ ἀλλοῦ τὸ ἄλογον καὶ ἀλλοῦ τὸ ἀμάξι.

Ὁ Μωϋσῆς διὰ τῆς ῥάβδου γλυκαίνει τὰ πικρὰ ὕδατα Μερρᾶς (6).

§ 57. Βουνὰ καὶ λάκκος νερόν, καὶ ὁ Μωϋσῆς βάλλων τὴν ῥάβδον του εἰς τὰ ὕδατα, καὶ ὁ Ὢρ καὶ ὁ Ἀαρὼν πλησίον αὐτοῦ, καὶ πλῆθος Ἑβραίων ὄπισθεν αὐτῶν καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς πίνοντες ὕδωρ.

---

(1) Ἐξόδ. κεφ. ι'. 13—16. (2) Ἐξόδ. κεφ. ι'. 22.—(3)] Ἐξόδ. κεφ. ιβ'. 29—(4) Ἐξόδ. κεφ. ιβ'. 28.— (5) Ἐξόδ. κεφ. ιγ'. 27—29. (6) Ἐξόδ. κεφ. ιε'. 25.

Ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸν λαὸν ἦλθον εἰς Αἰλεὶμ εἰς τὰς δώδεκα πηγὰς ὑδάτων καὶ ΌΟ στελέχους φοινίκων (1).

§ 57. Βουνὸν, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξερχόμεναι δώδεκα πηγαὶ, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ἑβδομήκοντα φοίνικες, καὶ ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸ πλῆθος τῶν Ἑβραίων ἔμπροσθεν τῶν πηγῶν.

Ὁ Μωϋσῆς ἁπλώσας τὰς χεῖρας ἐν τῷ ὄρει τὸν Ἀμαλὴκ ἐτροπώσατο (2).

§ 58. Ὁ Μωϋσῆς ἐπάνω εἰς βουνὸν καθήμενος εἰς πέτραν καὶ ἀπὸ τὰ δύω του μέρη ὁ Ὧρ καὶ ὁ Ἀαρὼν βαστάζοντες ὑψηλὰ τὰς χεῖράς του, καὶ κάτωθεν τοῦ βουνοῦ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ νέος διώκει τοὺς ἀλλοφύλους μαζὶ μὲ τοὺς Ἑβραίους, καὶ κατακόπτουν αὐτοὺς οἱ Ἑβραῖοι.

Ὁ Μωϋσῆς λαμβάνων τὸν νόμον (3).

§ 59. Ὄρος ὑψηλὸν, καὶ εἰς τὴν κορυφήν του ὁ Μωϋσῆς γονατιστὸς βαστῶν τὰς πλάκας, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ νέφαλα πολλὰ μὲ ἄπειρον φῶς, καὶ ἄγγελοι σαλπίζοντες· καὶ κατώτερον εἰς τὸ βουνὸν πάλιν ὁ Μωϋσῆς συντρίβων τὰς πλάκας κάτωθεν δὲ τοῦ βουνοῦ οἱ Ἑβραῖοι τρώγοντες καὶ πίνοντες καὶ χορεύοντες, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν κολώνα ὑψηλὴ καὶ ἐπάνω αὐτῆς μόσχος χρυσὸς, καὶ ὁ Ἀαρὼν ἱστάμενος παράμερα λυπεῖται.

Δ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΛΕΥΙΤΙΚΟΥ.

Ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν λειτουργοῦντες εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου (4).

§ 60. Στύλοι τέσσαρες χρυσοὶ καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν τέντα χρυσοῦφαντος μὲ ἑξαπτέρυγα ἡπλωμένη, καὶ ὑποκάτω αὐτῆς ἡ κιβω-

(1) Ἐξόδ. κεφ. ιε'. 27.—(2) Ἐξόδ. κεφ. ιζ'. 11—14. (3) Ἐξόδ. κεφ. νδ. 15—18 καὶ κεφ. λά. 18 καὶ κεφ. λϐ'.69.καὶ 19.(4) Λευϊτικὸν, κεφ. θ'.23. καὶ κεφ. ι'. 2.

τὸς χρυσωμένη, καὶ ἐπάνω αὐτῆς στάμνος, καὶ ἡ ἐπτάφωτος λυχνία, καὶ πέντε ἄρτοι, καὶ ἐπάνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἡ Παναγία μετὰ τοῦ βρέφους μέσα εἰς πόλον καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τῆς κιβωτοῦ ὁ Μωϋσῆς βαστῶν τὴν ῥάβδον του καὶ τὰς πλάκας· καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ Ἀαρὼν μὲ τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ μὲ μίτραν εἰς τὴν κεφαλήν του· καὶ εἰς τὸ ἕνα του χέρι βαστῶν θυμιατήριον χρυσοῦν, καὶ εἰς τὸ ἄλλο τὴν βλαστήσασαν αὐτοῦ ῥάβδον καὶ ὑποκάτω τῆς κιβωτοῦ οἱ δύω υἱοὶ αὐτοῦ Ναβὰδ καὶ Ἀβιοὺδ μὲ τὰς ἱερατικὰς στολὰς καὶ μὲ θυμιατὰ κείμενοι ἀποθαμμένοι κατὰ γῆς· καὶ ἔξωθεν τῆς σκηνῆς λαὸς πολύς· καὶ θυσιαστήριον ἔχων πρόβατα καὶ πετεινὰ καιόμενα ἐπάνω αὐτοῦ.

Ε'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ.

Ὁ Μωϋσῆς πατάξας μὲ θυμὸν τὴν πέτραν ἐξήγαγεν ὕδωρ (1).

§ 61. Ὁ Μωϋσῆς ἱστάμενος καὶ κτυπῶν τὴν πέτραν μὲ ῥάβδον καὶ ἐκ τῆς πέτρας ἐξερχόμενον ὕδωρ· καὶ παιδία λαμβάνοντα ὕδωρ μὲ ἀγγεῖα, καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἑβραίων ἄνδρες καὶ γυναῖκες πλησίον τοῦ Μωϋσέως· καὶ ἐπάνω τῆς πέτρας ταῦτα τὰ γράμματα «*τὸ ὕδωρ τῆς ἀντιλογίας*».

Ὁ Βαλαὰμ ἀπερχόμενος καταρασθῆναι τοὺς Ἑβραίους, κωλύεται ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου (2).

§ 62. Δύω ἀμπέλια, καὶ ἐν μέσῳ τῶν φραγμῶν τῶν ἀμπελίων ὁ Βαλαὰμ καβαλλάρης εἰς μουλάρι, καὶ δέρνων αὐτὸ μὲ δικανίκι, τὸ δὲ μουλάρι γονατιστὸν καὶ γυρίζον ὄπισθεν τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὸν Βαλαάμ, καὶ ὁ ἄρχων Μιχαὴλ ἱστάμενος ἔμπροσθεν αὐτοῦ μὲ σπαθὶ ξεγυμνωμένον, καὶ παρέκει οἱ ἄρχοντες τοῦ βασιλέως καβαλλαρέοι εἰς τὰ ἄλογά τους ἐν μέσῳ δύω βουνῶν.

---

(1) Ἀριθμοὶ κεφ. κ'. 11.— (2) Ἀριθμοὶ κεφ. κβ'. 23—32.

Ὁ Βαλαὰμ κληθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Βαλὰκ καταρασθῆναι τοὺς Ἑβραίους εὐλογεῖ αὐτούς ([1]).

§ 64. Ὁ Μωϋσῆς μὲ τοὺς Ἑβραίους πολεμῶν μὲ τοὺς Μωαβίτας καὶ ἐπάνω εἰς ὄρος ἑπτὰ θυσιαστήρια ἔχον καθ' ἕνα ταῦρον καὶ κριὸν καὶ ὁ βασιλεὺς Βαλὰκ καὶ οἱ ἄρχοντές του πλησίον καὶ ὁ Βαλαὰμ ἔμπροσθεν αὐτοῦ βλέπων κατὰ τοὺς Ἑβραίους, εὐλογεῖ αὐτοὺς λέγων εἰς χαρτί· «*Ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακὼβ καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωάβ*».

ϛ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΥ.

Ἡ κοίμησις τοῦ Μωϋσέως ([2])

§ 65. Ὁ Μωϋσῆς κείμενος ὕπτιος ἀποθαμμένος εἰς βουνὸν καὶ ὁ διάβολος σκυπτὸς εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀρχάγγελος ἱστάμενος πλησίον τῆς κεφαλῆς του ἔχων ἁπλωμένας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν διάβολον, ἐπιτιμᾷ αὐτὸν μετὰ σπάθης.

Ζ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΤΟΥ ΝΑΥΗ.

Οἱ δώδεκα ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν Κιβωτὸν ἔστησαν ἐν μέσῳ τοῦ Ἰορδάνου ἕως οὗ ὁ Ἰησοῦς Ναυῆ διεπέρασε τὸν λαὸν διὰ ξηρᾶς ([3]).

§ 66. Δώδεκα ἱερεῖς βαστάζοντες εἰς τοὺς ὤμους των τὴν Κιβωτόν· καὶ ἱστάμενοι ἐν μέσῳ τοῦ Ἰορδάνου ὡσὰν εἰς ξηράν· καὶ ὄπισθεν αὐτῶν ἁμάξι μὲ δύω βῴδια· καὶ ὁ ἁμαξάρης κουντῶν αὐτά, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ μὲ τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ διαπερῶν τὸν Ἰορδάνην.

([1]) Ἀριθμ. κεφ. κδ'. 7—10 καὶ 17.— ([2]) Δευτερ. κεφ. λδ'. 5.— ([3]) Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ κεφ. γ'. 15—17.

Ὁ Ἰησοῦς Ναυῆ βλέπων τὸν Ἀρχιστράτηγον ([1])

§ 67. Ὁ Ἄρχων Μιχαὴλ μὲ στρατιωτικὰ φορέματα βαστῶν γυμνῶν σπαθί, καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ μιξαιπόλιος γονατισμένος ἔμπροσθεν αὐτοῦ βλέπων πρὸς αὐτόν, καὶ λύων τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν του.

Η'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ

Ἄγγελος Κυρίου ὀφθεὶς τῷ Γεδεὼν θερίζοντι ἐνισχύει αὐτὸν κατὰ Μαδιάμ ([2]).

§ 68. Χωράφια ἄνθρωποι θερίζοντες σῖτον, καὶ θυσιαστήριον καιόμενον καὶ Ἄρχων Μιχαὴλ βαστῶν ῥάβδον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐγγίζει αὐτὴν εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ὁ Γεδεὼν γονατισμένος ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔχων τὰ χέρια ἁπλωμένα εἰς αὐτὸν καὶ δρεπάνι κείμενον πλησίον.

Ὁ Γεδεὼν ἐξεπίασε τὸν πόκον, καὶ ἔσταξε δρόσος πλήρης λεκάνης ([3]).

§ 69. Βουνὰ καλάλώνι καὶ μέσον ὁ Γεδεὼν προσευχόμενος, καὶ ἕνα ποκάρι μαλλὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατερχομένη βροχὴ εἰς τὸ ποκάρι μέσα εἰς λεκάνην.

Ὁ Μανωὲ καὶ ἡ γυνή του εὐαγγελίζονται τὸν τόκον Σαμψὼν παρὰ τοῦ Ἀγγέλου ([4]).

§ 70. Ὁ Μανωὲ γέρων φαλακρός, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πλησίον, ἀμφότεροι γονατισμένοι, ἔχοντες καὶ χεῖρας καὶ ὄμματα ἄνω, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν θυσιαστήριον, καὶ ἔριφος καιόμενος ἐπάνω αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀρχάγγελος ἀνερχόμενος ὁμοῦ μὲ τὴν φλόγα εἰς τὸν οὐρανόν.

([1]) Ἰησ. Ναυῆ κεφ. ε'. 13.—16 ([2]) Κριτ. κεφ. στ'. 20 —22. ([3]) Κριτ. κεφ. ς'. 38. —([4]) Κριτ. κεφ. ιγ'. 2—21.

Ὁ Σαμψὼν φονεύων τὸν λέοντα (1).

§ 70. Ὁ Σαμψὼν ἱστάμενος καὶ μὲ τὸν ἕνα πόδα πατῶν λέοντα καὶ μὲ τὰς χεῖράς του στρέφων τὴν κεφαλήν του καὶ ξεσχίζων αὐτόν.

Ὁ Σαμψὼν δήσας εἰς οὐρὰς τριακοσίων ἀλωπέκων λαμπάδας ἀναμμένας κατέκαυσε τὰς θυμωνέας τῶν ἀλλοφύλων (2).

§ 71. Θημωνίαι σίτου καὶ ἀμπέλια, καὶ ἐλαῖαι καὶ χωράφια καιόμενα, καὶ ἀλώπεκες ἐν μέσῳ αὐτῶν ἔχουσαι εἰς τὰς οὐράς των λαμπάδας δεμένας· καὶ ὁ Σαμψὼν κρατῶν μίαν ἀλώπεκα καὶ δένων εἰς τὴν οὐράν της λαμπάδα.

Ὁ Σαμψὼν διὰ τῆς σιαγόνος τοῦ ὄνου φονεύει χιλίους ἀλλοφύλους (3).

§ 72. Ὁ Σαμψὼν βαστῶν σιαγόνα ὄνου, κρούει ἔμπροσθεν τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ πολλοὶ φονευμένοι.

Ὁ Σαμψὼν ἐκριζώσας τὰς πύλας τῆς Γάζης ἀνάγει αὐτὰς εἰς τὸ ὄρος (4).

§ 73. Κάστρον ἀνοικτὸν χωρὶς πύλας, καὶ ὁ Σαμψὼν βαστῶν τὰς θύρας εἰς τοὺς ὤμους του ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος.

Ὁ Σαμψὼν τυφλοῦται ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων (5).

§ 74. Ὁ Σαμψὼν δεμένος μὲ ἀλύσεις καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἔμπροσθεν αὐτοῦ εὐγάζουν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἡ Δαλιδὰ ἡ πόρνη ἱσταμένη ὄπισθέν του κυττάζει αὐτόν.

Ὁ Σαμψὼν δραξάμενος τοὺς δύο κίονας τοῦ οἴκου κρημνίζει αὐτόν, καὶ θανατώνει τοὺς ἀλλοφύλους (6).

§ 75. Ὀσπήτια κρεμνισμένα, καὶ ἄνθρωποι θανατωμένοι καὶ

(1) Κριτ. κεφ. ιδ'. 5—7.—(2) Κριτ. κεφ. ε'. 4—6.—(3) Κριτ. κεφ. ε'. 13.—(4) Κριτ. κεφ. ις'. 3—(5) Κριτ. κεφ. ις'. 21.— (6) Κριτ. κεφ. ις'. 24—31.

ὁ Σαμψὼν ἐν μέσῳ αὐτῶν θανατωμένος, βαστῶν εἰς τὰς ἀγκάλας του δύω κολώνας.

Θ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α'.

Ὁ Σαμουὴλ λειτουργῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κυρίου (1).

§ 78. Ναὸς καὶ θυσιαστήριον, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ προφήτης Σαμουὴλ μικρὸν παιδὶ φορῶν στιχάριον, καὶ βαστῶν θυμιατόν, καὶ ὁ Ἠλεὶ ὁ ἱερεὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ εὐλογῶν αὐτόν, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἄννα, καὶ Ἐλκανᾶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ βλέποντες αὐτόν.

Ὁ Σαμουὴλ ἀποκαλύπτεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τὸν ἀφανισμὸν Ἠλεὶ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν υἱῶν του (2).

§ 79. Ναὸς καὶ ὁ Ἠλεὶ ὁ ἱερεὺς γέρων πολλὰ κοιμώμενος· καὶ ὁ προφήτης Σαμουὴλ μικρὸ παιδὶ πλησίον αὐτοῦ ἔχων τὴν χεῖρά του ἁπλωμένην εἰς αὐτόν, καὶ ὁμιλῶν αὐτῷ· καὶ πάλιν ὁ Σαμουὴλ εἰς ἄλλο μέρος καθήμενος εἰς κλίνην καὶ βλέπων ἄνω, καὶ ἕνας ἄγγελος ἐπάνωθέν του εὐλογῶν αὐτόν.

Ὁ ἀφανισμὸς Ἠλεὶ καὶ τῶν υἱῶν του (3).

§ 80. Κάστρον καὶ ὁ Ἠλεὶ ὁ ἱερεὺς κείμενος ὕπτιος μέσα εἰς τὸ σκαμνί του, καὶ ἡ κεφαλή του τζακισμένη, καὶ ἕνας νέος ἔμπροσθέν του θαυμάζων, καὶ ἔξω τοῦ κάστρου οἱ Ἑβραῖοι διωκόμενοι ἀπὸ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἡ Κιβωτὸς ἀπὸ τοὺς ἀλλοφύλους βασταζομένη· καὶ ὁ Ὀφνεὶ καὶ ὁ Φινεὲς οἱ υἱοὶ τοῦ Ἐλεὶ μετὰ ἱερατικῆς στολῆς πλησίον αὐτῆς κείμενοι κατὰ γῆς φονευμένοι.

Οἱ ἀλλόφυλοι διὰ τὴν Κιβωτὸν ποικίλως βασανισθέντες στρέφουσιν αὐτὴν εἰς τοὺς Ἑβραίους (4).

§ 81. Δύω βόες σύροντες ἁμάξι ἔχον ἐπάνω τὴν Κιβωτὸν καὶ

(1) Βασιλ. Α'. κεφ. γ'. 1.—(2) Βασιλ. Α'. κεφ. γ'. 11.—(3) Βασιλ. Α'. κεφ. δ'. 11—19.—(4) Βασιλ. Α'. κεφ. ς'. 12—16.

ὄπισθεν αὐτῆς μακρόθεν οἱ ἀλλόφυλοι βλέποντες αὐτὴν καὶ ἔμπροθεν αὐτῆς χωράφια καὶ ἄνθρωποι θερισταί, καὶ ἱερεῖς δεχόμενοι αὐτήν.

Ὁ προφήτης Δαβὶδ χρίεται βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ Σαμουήλ ([1]).

§ 81. Ὁ Δαβὶδ μικρὸ παιδί, καὶ ὁ Σαμουὴλ γέρων χύνει ἔλαιον μὲ τὸ κέρας εἰς τὸ μέτωπόν του· καὶ ὁ Ἰεσαὶ ὁ πατήρ του γέρων, καὶ οἱ ἑπτὰ ἀδελφοί του διάφοροι εἰς τὰς ἡλικίας θαυμάζοντες.

Ὁ Δαβὶδ ψάλλων τὴν κινύραν ἔμπροσθεν τοῦ Σαοὺλ ἀπελαύνει τὸ δαιμόνιον αὐτοῦ ([2]).

§ 82. Ὁ βασιλεὺς Σαοὺλ γέρων καθήμενος εἰς θρόνον, ἔχων τὰς χεῖράς του πρὸς τὸν Δαβὶδ ἁπλωμένας, καὶ στρατιῶται πλησίον αὐτοῦ, καὶ ὁ Δαβὶδ παιδίον βαστῶν κινύραν παίζει αὐτὴν ἔμπροσθέν του.

Ὁ Δαβὶδ φονεύων τὸν Γολιάθ ([3]).

§ 83. Ὁ Δαβὶδ ἀγένειος ἔχων εἰς τὴν ζώνην του σφενδόνην κρεμασμένην, καὶ εἰς τὸν ὦμόν του τορβᾶν καὶ μὲ τὸ ἀριστερὸν χέρι βαστῶν κεφαλήν, καὶ μὲ τὸ δεξιὸν σπαθί· καὶ ὁ ἀλλόφυλος Γολιὰθ κείμενος κατὰ γῆς ἁρματωμένος καὶ ἀποκεφαλισμένος ἔμπροσθέν του· καὶ παρέκει οἱ Ἑβραῖοι διώκοντες τοὺς ἀλλοφύλους καὶ πάλιν παρέκει κορίτζια χορεύοντα μὲ κιθάραν καὶ μὲ τύμπανα.

Ι.' ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β'.

Ὁ Δαβὶδ μὲ ὅλον τὸν λαὸν φέρει τὴν Κιβωτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ([4]).

§ 84. Δύω βόες σύρνουν ἁμάξι, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ἡ Κιβωτὸς ὡσὰν σεντοῦκι χρυσοῦν, καὶ δύω Χερουβεὶμ χρυσᾶ ἐπάνω αὐτῆς, καὶ

([1]) Βασιλ. Α'. κεφ' ις'. 13.—([2]) Βασιλ. Α'. κεφ. ις'. 23. - ([3]) Βασιλ. Α'. κεφ. ιζ'. 49—53.—([4]) Βασιλ. Β'. κεφ. ς'. 2—7.

ἔμπροσθεν αὐτῆς ὁ Δαβὶδ μὲ λευκὴν στολὴν παίζων τὴν κινύραν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς, ἄλλοι μὲ τύμπανα, ἄλλοι μὲ κιθάρας, ἄλλοι μὲ σάλπιγγας· καὶ πλησίον τῆς Κιβωτοῦ ὁ Ἀζζὰ κείμενος ἀποθαμμένος· καὶ ὄπισθεν πλῆθος λαοῦ ἀκολουθοῦντες.

Ὁ Δαβὶδ ἐλεγχθεὶς ὑπὸ τοῦ προφήτου Νάθαν μετενόησε τὴν ἁμαρτίαν του ([1]).

§ 85. Παλάτι καὶ θρόνος χρυσὸς καὶ ὁ Δαβὶδ ἔμπροσθεν αὐτοῦ γονατιστός, καὶ ὁ προφήτης Νάθαν ἱστάμενος ἔμπροσθέν του, καὶ λέγων αὐτῷ εἰς χαρτὶ «*ἀφείλετο Κύριος τὸ ἁμάρτημά σου*» καὶ ἕνας ἄγγελος πλησίον αὐτοῦ βάλλων εἰς τὴν θήκην τὸ ξίφος του.

Ἀριθμήσας ὁ Δαβὶδ τὸν λαόν, ὀργισθεὶς ὁ Κύριος ἀπέστειλεν τὸν Ἄγγελον καὶ ἐθανάτωσεν ΥΟ χιλιάδας καὶ διὰ τῆς θυσίας ἔπαυσε ([2]).

§ 76. Ἀλῶνι καὶ ἐν μέσῳ ὁ ἄγγελος ἔχων τὴν χεῖρα ἐκτεταμένην μὲ σπάθην, καὶ γύρωθεν χωράφια, καὶ ἄνθρωποι ἀποθαμμένοι πολλοί· καὶ εἰς τὴν μίαν ἄκρην τοῦ ἀλωνίου θυσιαστήριον ἔχον ἐπάνω του κομμάτια ἀλετρίου, καὶ σῖτον καὶ δύο βόας, καιόμενα, ὁ Δαβὶδ γονατιστὸς ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων τὸ πρόσωπον γυρισμένον εἰς τὸν ἄγγελον καὶ δύο στρατιῶται ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ θυσιαστηρίου, ὁ προφήτης Γὰδ ἀναδεικνύων πρὸς αὐτὸν τὸν ἄγγελον καὶ πλησίον αὐτῶν τὸ κάστρον τῆς Ἱερουσαλήμ:

ΙΑ' ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ'.

Ὁ Σολομὼν χριόμενος βασιλεύς ([3]).

§ 87. Ὁ Δαβὶδ καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ὁ Σολομὼν μικρὸν παιδὶ ἔμπροσθέν του χριόμενος ἀπὸ ἕναν ἱερέα μὲ τὸ κέρας τοῦ

([1]) Βασιλ. Β'. κεφ. ς'. 9.—([2]) Βασιλ. Β'. κεφ. ιδ'. 15—25. —([3]) Βασιλ. Γ' κεφ. α'. 39.

ἐλαίου· καὶ παρέχει πάλιν ὁ Σολομὼν καθήμενοι εἰς ἄλογον χρυσοχαλινωμένον, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ἱερεὺς καὶ ἄλλος λαὸς παίζοντες διάφορα ὄργανα, καὶ ὁ προφήτης Νάθαν ἔμπροσθεν τοῦ Σολομῶντος.

Ὁ Σολομὼν οἰκοδομῶν τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ([1])

§ 89. Ναὸς μέγας [μὲ] κουμπέδες, καὶ ἄνθρωποι ἄλλοι κτίζοντες, ἄλλοι φέροντες ἀσβέστην, ἄλλοι πελεκοῦντες ξύλα, καὶ πέτρας· καὶ ὁ Σολομὼν βαστῶν βιβλίον κλεισμένον στέκει πλησίον μὲ τοὺς ἄρχοντάς του καὶ στρατιώτας του.

Ὁ Σολομὼν οἰκοδομήσας ναοὺς εἰδώλων προσεκύνησαν αἱ γυναῖκές του ([2]).

§ 90. Ναοὶ μὲ εἴδωλα καὶ θυσιαστήρια, καὶ γυναῖκες προσκυνοῦται, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Σολομὼν ἱστάμενος.

Ὁ προφήτης Ἠλίας τρεφόμενος ὑπὸ τῶν κοράκων ἐν τῷ σπηλαίῳ ([3])

§ 91. Σπήλαιον καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας ἔσω καθήμενος ἔχων τὸ χέρι του εἰς τὸ κατωσάγωνόν του καὶ ἀκουμβίζων εἰς τὸ γόνατόν του· καὶ ἐπάνω τοῦ σπηλαίου ἕνας κόρακας βλέπων πρὸς αὐτόν, βαστῶν ψωμί, εἰς τὸ στόμα του.

Ὁ Ἠλίας εὐλογῶν τὸ ἀλεῦρι καὶ λάδι τῆς χήρας ([4]).

§ 93. Σπῆτι καὶ μία γυνὴ κρατοῦσα δύο ἀγγεῖα, καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας ἱστάμενος ἔμπροσθεν αὐτῆς εὐλόγει αὐτά.

Ὁ Ἠλίας ἀνιστῶν τὸν υἱὸν τῆς χήρας ([5]).

§ 92. Σπῆτι ὑψηλόν, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ κλίνη καὶ παιδίον καθήμενον ἐπ' αὐτῆς καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας βαστῶν αὐτὸ ἐκ τῆς χειρός, φυσᾷ εἰς τὸ στόμα του, καὶ ἡ γυνὴ ὄπισθεν αὐτοῦ.

([1]) Βασιλ. κεφ. ς'. 1.—([2]) Βασιλ. γ'. κεφ. ια'. 7.—([3]) Βασιλ. γ'. κεφ. ι'. 6.—([4]) Βασιλ. γ'. κεφ. ιζ'. 14.—([5]) Βασιλ. γ'. κεφ. ιζ'. κεφ. 21—22.

Ὁ προϋπαντούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀχαάβ (¹).

§ 93. Βουνὰ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀχαὰβ γέρων καθήμενος εἰς ἄλογον χρυσοχαλινωμένον, καὶ στρατιῶται ὄπισθεν αὐτοῦ. καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας ἔμπροσθέν του ὁμιλῶν.

Ὁ Ἠλίας διὰ προσευχῆς ἔφερε πῦρ ἐξ οὐρανοῦ καὶ κατέκαυσε τὴν θυσίαν (²).

§ 94. Ὁ προφήτης Ἠλίας ἱστάμενος, καὶ ἔχων τὰς χεῖρας ἁπλωμένας εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει εἰς χαρτὶ «*Κύριε ὁ Θεὸς ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρί*» καὶ θυσιαστήριον ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ βοῦς ἐπ' αὐτῷ, καὶ πῦρ κατερχόμενον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ φλέγον τὸ θυσιαστήριον, καὶ πλῆθος ἀνδρῶν κείμενοι προὔμυτα εἰς τὴν γῆν.

Ὁ Ἠλίας φονεύων τοὺς ἱερεῖς τῆς αἰσχύνης (³).

§ 93. Ποταμὸς καὶ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ ἄνθρωποι δεμένοι βασταζόμενοι ὑπὸ στρατιωτῶν, καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας βαστῶν ξίφος ἀποκεφαλίζει αὐτούς.

Ὁ Ἠλίας κοιμώμενος ὑπὸ τὸ φυτὸν ἐγείρεται ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου νὰ φάγῃ (⁴).

§. 96. Δένδρον μέγα καὶ ὁ Ἠλίας κοιμώμενος ὑποκάτω, καὶ πλησίον τῆς κεφαλῆς του ἄρτος καὶ κανάτι και ἕνας ἄγγελος τὸν ἐγγίζει μὲ τὴν χεῖρά του.

Ὁ Ἠλίας χρίων τὸν Ἐλισσαιὲ εἰς προφήτην (⁵).

§ 97. Χωράφια, καὶ ἄνθρωποι σπείροντες μὲ δώδεκα ζεύγη βοῶν καὶ ὁ Ἐλισσαιὲ γονατιστὸς καὶ κρατῶν τὴν μηλωτὴν Ἠλιοῦ· καὶ ὁ Ἠλίας ἱστάμενος εὐλογεῖ αὐτόν· καὶ παρέχει πάλιν ὁ Ἐλισσαιὲ καὶ ἔμπροσθέν του θυσιαστήριον καὶ ἐπάνω αὐτοῦ βώδια καὶ ἀλέτρια τζακισμένα καιόμενα.

(¹) Βασιλ. γ΄. κεφ. ιη΄. 16. (²) Βασιλ. γ΄. κεφ. ιη΄. 36—39. (³) Βασιλ. γ΄. κεφ. ιη΄. 40. (⁴) Βασιλ. γ΄. κεφ. ιθ΄. 5—9. (⁵) Βασιλ. γ΄. κεφ. ιθ΄. 19—21.

ΙΒ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ'.

Ὁ Ἠλίας ἔφερε πῦρ ἐξ οὐρανοῦ κατέκαυσε τοὺς δύω πεντηκοντάρχους (1).

§ 98. Ὄρος ὑψηλὸν καὶ ἐπάνω ὁ προφήτης Ἠλίας βλεπων κάτω, καὶ ὑποκάτω τοῦ ὄρους στρατιῶται πολλοὶ θανατωμένοι, καὶ πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαῖνον εἰς αὐτούς· καὶ παρέκει ἄλλοι στρατιῶται γονατιστοὶ παρακαλοῦντες αὐτόν.

Ὁ Ἠλίας πατάξας τῇ μηλωτῇ τὸν Ἰορδάνην διῆλθεν (2).

§ 99. Ὁ προφήτης Ἠλίας κτυπῶν τὸν Ἰορδάνην μὲ τὴν μηλωτήν του· καὶ ὁ Ἐλισαιὲ πλησίον αὐτοῦ· καὶ πενῆντα υἱοὶ τῶν προφητῶν μακρόθεν βλέποντες αὐτούς.

Ἡ πυρφόρος ἀνάβασις τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ (3).

§ 100. Ἀμάξι πύρινον, καὶ ἄλογα πύρινα, καὶ μέσον τῆς ἀμάξης ὁ Ἠλίας ἀνερχόμενος εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὁ Ἐλισαιὲ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ βλέπων αὐτόν, καὶ μὲ τὸ ἕνα χέρι τραβῶν τὴν μηλωτὴν Ἠλιοῦ χωρισμένην ἀπὸ τὸν Ἠλίαν, καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστῶν χαρτὶ λέγον «*Πάτερ, πάτερ, ἅρμα Ἰσραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ.*

Ὁ προφήτης Ἐλισσαιὲ ἔλαβε τὴν μηλωτὴν Ἠλιοῦ καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα καὶ διέβη διὰ ξηρᾶς (4).

§ 101. Ὁ Ἐλισσαιὲ μὲ τὸ ἕνα χέρι ἔχων τειλιγμένην τὴν μηλωτὴν Ἠλιοῦ κρούει τὸν Ἰορδάνην, καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαςᾷ χαρτὶ λέγον «*Ποῦ ὁ Θεὸς Ἠλιοῦ Ἀφφῶ ;* ».

Ὁ Ἐλισσαιὲ ἰώμενος διὰ τοῦ ἅλατος τὰ ἀτεκνοῦντα ὕδατα (5).

§ 102. Ὁ Ἐλισσαιὲ ῥίπτων ἅλας μέσα εἰς ποταμόν, καὶ βαστῶν

(1) Βασιλ. δ'. κεφ. α'. 10—13. (2) Βασιλ. Δ'. κεφ. β'. 8. (3) Βασιλ. Δ'. κεφ. β'. 11. (4) Βασιλ. Δ'. κεφ. β'. 14. (5) Βασιλ. Δ'. κεφ. β'. 21.

χαρτὶ λέγει· «*Τάδε λέγει Κύριος· ἴαμαι τὰ ὕδατα ταῦτα*» καὶ πλῆθος ἀνδρῶν πλησίον του [καὶ] τινὲς ἐξ αὐτῶν πίνοντες ὕδωρ.

Ὁ Ἐλισσαιὲ ἐμπαιχθεὶς ὑπὸ τῶν παίδων κατηράσατο αὐτὰ καὶ ἐλθοῦσαι ἄρκτοι κατέφαγον αὐτά (¹).

§ **103.** Δένδρα μεγάλα καὶ πολλά, καὶ δύω ἄρκτοι τρώγουσαι πολλὰ παιδία, καὶ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ φεύγουν ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα, καὶ ὁ προφήτης Ἐλισσαιὲ ἱστάμενος βλέπει αὐτὰ μὲ φοβερὸν σχῆμα.

Ὁ Ἐλισσαιὲ εὐλογεῖ τὸ λάδι τῆς χήρας (²).

§ **104.** Πολλὰ πιθάρια, καὶ μία γυνὴ κρατοῦσα μικρὸν λαδικὸν χύνει αὐτὸ μὲ 'στὰ πιθάρια καὶ ὁ Ἐλισσαιὲ ἱστάμενος εὐλογεῖ αὐτά, καὶ δύω νέοι φέρουσι καὶ ἄλλα πιθάρια.

Ὁ Ἐλισσαιὲ ἀνιστῶν τὸν υἱὸν τῆς Σωμανίτιδος (³).

§ **105.** Οἶκος ὑψηλὸς καὶ κλίνη ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπάνω τῆς κλίνης ὁ προφήτης Ἐλισσαιὲ ἐναγκαλιζόμενος τὸ παιδίον ἔχον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, τὸ στόμα του εἰς τὸ στόμα του καὶ τὰς χεῖράς του εἰς τὰς χεῖράς του. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἔξωθεν κλαίουσα.

Ὁ Ναιμὰν λούεται ἐν τῷ Ἰορδάνῃ καὶ καθαρίζεται ὑπὸ τῆς λέπρας, προσταχθεὶς ὑπὸ Ἐλισσαιέ (⁴).

§ **106.** Ὁ Ναιμὰν γυμνὸς λουόμενος [ἐν] μέσῳ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἔξωθεν στρατιῶται μὲ ἄλογα καὶ ἀμάξια, καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Ἰορδάνου.

Ὁ Ἐλισσαιὲ κατηράσατο τὸν Γιεζεὶ καὶ ἐλεπρώθη (⁵).

§ **107.** Ὁ Ἐλισσαιὲ ἱστάμενος μὲ φοβερὸν σχῆμα, λέγει εἰς

(¹) Βασιλ. δ'. κεφ. β'. 23—25. (²) Βασιλ. δ'. κεφ. δ'. 3—9. (³) Βασιλ. δ'. κεφ. δ'. 33—36. (⁴) Βασιλ. δ'. κεφ. ε'. 14. (⁵) Βασιλ. δ'. κεφ. ε'. 27.

χαρτὶ «*Ἡ λέπρα Ναιμὰν κολληθήσεται ἐν σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου*». Καὶ ὁ Γιεζεὶ λεπρωμένος στέκει ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀπορῶν.

Πολεμῶν ὁ Σενναχηρεὶμ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἄγγελος Κυρίου κατελθὼν ἐπάταξεν ρπε´ (185) χιλιάδας (¹).

§ 108. Κάστρον ἐπάνω εἰς βουνόν, καὶ ὑποκάτω τοῦ κάστρου πλῆθος στρατιωτῶν, ἄλλοι κείμενοι θανατωμένοι, ἄλλοι κρημνιζόμενοι ἀπὸ τὰ ἄλογά τους ἄλλοι φεύγοντες καὶ βλέποντες εἰς τὰ ὀπίσω μὲ φόβον, καὶ ὁ Ἀρχάγγελος ἄνωθεν εἰς νέφαλα μὲ λάμψιν πολλὴν βαστῶν εἰς τὴν δεξιάν του πύρινον ῥομφαίαν.

ΙΓ´ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ

Ὅρασις τοῦ προφήτου Ἡσαΐου (²).

§ 109. Οἶκος καὶ ἐν αὐτῷ σύννεφα, καὶ φῶς πολύ, καὶ ἐν μέσῳ ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου ὡς βασιλεὺς μὲ τὴν δεξιὰν εὐλογῶν, καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν βαστῶν χαρτὶ λέγον «*Τίνα ἀποστείλω, καὶ τίς πορεύεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον;*» Καὶ κύκλῳ αὐτοῦ ἑξαπτέρυγα Σεραφεὶμ κράζοντα «*Ἅγιος Ἅγιος Ἅγιος Κύριος Σαβαὼθ πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ*». Καὶ εἰς τὰ δεξιὰ ὁ προφήτης Ἡσαΐας ὅλος ἔντρομος λέγει εἰς χαρτὶ «*Ὢ τάλας ἐγώ, κατανένυγμαι ὅτι ἄνθρωπος ὤν, καὶ ἀκάθαρτα χείλη ἔχων,* [...] *τὸν βασιλέα Κύριον Σαβαὼθ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου*». Καὶ ἓν Σεραφεὶμ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, μὲ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ βαστῶν ἀνθρακοφόρον λαβίδα, βάλλει εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν κρατῶν χαρτὶ λέγον» *Ἰδοὺ ἥψατο τοῦτο τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ*». Καὶ πάλιν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ ὁ προφήτης Ἡσαΐας ἱστάμενος μετὰ φόβου, λέγει εἰς χαρτί, *Ἰδοὺ ἐγὼ ἀπόστειλόν με* ».

(¹) Βασιλ. δ´. κεφ. ιθ´. 35. (²) Ἡσαΐας κεφ. στ´. 1—9.

Ὁ Ἡσαΐας πριονιζόμενος.

§ 110. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας δεμένος εἰς δένδρον, καὶ δύο στρατιῶται πριονίζοντες αὐτὸν μὲ ξύλινον πριόνι, καὶ βασιλεὺς Μανασσῆς καθήμενος εἰς θρόνον ἀπέναντι αὐτοῦ· καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ἑβραῖοι πλησίον του, καὶ εἴδωλα καὶ θυσιαστήρια.

Ὁ προφήτης Ἱερεμίας ἐμβάλλεται εἰς τὸν λάκκον τοῦ βορβόρου ([1]).

§ 111. Λάκκος καὶ ὁ προφήτης Ἱερεμίας ὀλίγον ἀνεβασμένος καὶ ἄνθρωποι ἐπάνωθέν τοῦ λάκκου τραβοῦντες αὐτὸν ἔξω μὲ σχοινί· καὶ ὁ Ἀβιμέλεχ σὸν πιάνει ἀπὸ τὸ χέρι.

Ἡ δευτέρα ἅλωσις τῆς Ἱερουσαλὴμ ([2]).

§ 112. Κάστρον χαλασμένον καιόμενον, καὶ ἔξωθεν αὐτοῦ πλῆθος στρατιωτῶν ἔχοντες τοὺς Ἰουδαίους, καὶ τὸν βασιλέα Σεδεκίαν· ὁ δὲ Ἱερεμίας καὶ ὁ Βαρούχ, ἱστάμενοι πλησίον τοῦ κάστρου, βλέποντες αὐτοὺς θρηνοῦσιν.

Ὁ Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες τρώγοντες τὰ ὄσπρια, λαμπρότεροι τῶν ἁβροδιαίτων ἀνεδείχθησαν ([3]).

§ 113. Τράπεζα, καὶ παιδία τρώγοντα κρέατα, καὶ πίνοντα οἶνον· καὶ παρέχει ὁ Δανιήλ, καὶ οἱ τρεῖς παῖδες τρώγοντες κόλυβον καὶ χορτάρια· καὶ παρέχει πάλιν παλάτι, καὶ Ναβουχοδονόσορ καθήμενος ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ, καὶ πλησίον οἱ δορυφόροι του, καὶ ἔμπροσθέν του οἱ τρεῖς παῖδες, καὶ ὁ προφήτης Δανιήλ, καὶ ἄλλα παιδία, καὶ ἕνας ἄρχων δεικνύει αὐτά.

Ὁ Δανιὴλ λυτρούμενος τὴν Σουσάναν ([4]).

§ 114. Ὁ προφήτης Δανιὴλ ἔτι νέος καὶ ἔμπροσθέν του ἡ Σουσάνα ὀπισθαγκωνισμένη· καὶ δύο γέροντες μὲ μανδήλια εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ μὲ φαρδιὰ ροῦχα, δεικνύοντες αὐτὴν πρὸς τὸν Δανιήλ·

([1]) Ἱερεμίας κεφ. με'. 6. ([2]) Ἱερεμίας κεφ. μς'. 8—15. ([3]) Δανιὴλ κεφ. α'. 14—17. ([4]) Δανιὴλ κεφ. α'. 46—63.

καὶ ὁ Ἰωακεὶμ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πλησίον καὶ λαὸς πολύς· καὶ παρέκει πάλιν οἱ δύο αὐτοὶ γέροντες,, λιθοβολούμενοι ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Ὁ Δανιὴλ διαλύων τὸ α′ ἐνύπνιον τοῦ Ναβουχοδονόσορος (1).

§ 115. Παλάτι καὶ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ κοιμώμενος ἐπὶ κλίνης χρυσῆς, καὶ ἔξωθεν τοῦ παλατίου βουνός, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ ἕνα εἴδωλον μὲ χρυσῆν κεφαλήν, καὶ στῆθος καὶ χέρια ἀργυρᾶ, καὶ κοιλίαν καὶ μηροὺς χάλκινα, καὶ κνήμαις σιδηραῖς, καὶ πατούναις μισαῖς σιδηραῖς καὶ καὶ μισαῖς ὀστράκινες· καὶ ἐκ τοῦ βουνοῦ πίπτουσα μία πέτρα εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ εἰδώλου· καὶ πάλιν ὁ βασιλεὺς καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ὁ Δανιὴλ ἱστάμενος ἔμπροσθέν του, καὶ δεικνύων τὸ εἴδωλον.

Οἱ τρεῖς παῖδες μὴ προσκυνοῦντες τῇ εἰκόνι, βληθέντες ἐν τῇ καμίνῳ, δροσίζονται ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου (2).

§ 116. Κάμινος καὶ οἱ τρεῖς παῖδες μέσα εἰς αὐτὴν μὲ τὰ ἱμάτιά τους ἔχοντες τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα ἐκτεταμένα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὁ Ἄρχων Μιχαὴλ καὶ ἡ εἰκὼν ἡ χρυσῆ τοῦ βασιλέως πλησίον.

Ὁ Δανιὴλ διαλύων τὸ β′. ἐνύπνιον (3).

§ 117. Δένδρον μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ εἰς τοὺς κλώνους του διάφορα πουλία, θηρία φεύγοντα, καὶ ἕνας ἄγγελος μὲ πέλεκυν κόπτων αὐτὸ καὶ ὁ βασιλεὺς κοιμώμενος εἰς τὸ παλάτι τοῦ ἐπὶ κλίνης. Καὶ πάλιν ὁ βασιλεὺς καθήμενος εἰς θρόνον καὶ ὁ Δανιὴλ ἔμπροσθέν του ἱστάμενος θεωρεῖ τὸ δένδρον τὸ ὁποῖον ὁ βασιλεὺς τοῦ δεικνύει.

Ὁ Δανιὴλ ἐξηγῶν τὰ ὑπὸ τῆς χειρὸς γραφέντα γράμματά εἰς τὸν τοῖχον τοῦ παλατίου τοῦ βασιλέως Βαλτάσαρ (4).

§ 118. Παλάτι καὶ εἰς τὸν τοῖχον τοῦ παλατίου χεὶρ ἕως τὸν

(1) Δανιὴλ κεφ. β′ 31—46. (2) Δανιὴλ κεφ. γ′ 23. (3) Δανιὴλ κεφ. δ′. 17—24
(4) Δανιὴλ κεφ. ς′ 5, 25. 29.

ἀστράγαλον φαινομένη, καὶ γράφουσα ταῦτα τὰ γράμματα εἰς τὸν τοῖχον *μανή, θαλκέ, φάρες*»· καὶ ὁ βασιλεὺς τρομασμένος ἱστάμενος καὶ ἔμπροσθέν του ὁ Δανιὴλ δεικνύων τὰ γράμματα πρὸς αὐτόν, καὶ ἄλλοι μάγοι καὶ σοφοὶ πλησίον αὐτῶν, καὶ τράπεζα μὲ φαγητά, καὶ γυναῖκες ὄπισθεν αὐτῶν.

Ὅρασις τοῦ προφήτου Δανιὴλ (¹).

§ 119. Οἶκος καὶ ὁ προφήτης Δανιὴλ κοιμώμενος ἐπὶ κλίνης, καὶ ἔξωθεν τοῦ οἴκου θάλασσα, καὶ εἰς τέσσαρα μέρη τῆς θαλλάσσης οἱ τέσσαρες ἄνεμοι φυσῶντες· καὶ τέσσαρα θηρία ἀναβαίνοντα ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Τὸ ά. λέων μὲ πτερὰ ἀετοῦ, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ καθήμενος ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος Ναβουχοδονόσορ [καὶ] βαστῶν σκῆπτρον. Τὸ β'. ἄρκτος ἔχουσα τρία πλευρὰ εἰς τοὺς ὀδόντας της καὶ ἐπάνω αὐτῆς ὁ βασιλεὺς Περσῶν Δαρεῖος βαστῶν σπαθὶ ξεγυμνωμένον. Τὸ γ'. πάρδαλις πλουμιστὴ μὲ τέσσαρα πτερὰ καὶ μὲ τέσσαρας κεφαλάς, καὶ ἐπάνω αὐτῆς ὁ βασιλεὺς Μακεδονίας Ἀλέξανδρος βαστῶν κοντάρι. Τὸ δ'. ὡσὰν μαῦρο λεοντάρι μὲ σιδηροῦς ὀδόντας καὶ μὲ δέκα κέρατα εἰς τὴν κεφαλήν του, τὰ τρία τζακισμένα, καὶ ἀνάμεσα εἰς αὐτὰ ἕνα μικρὸν κέρατον φυτρωμένον ἔχον ὄμματα καὶ στόμα ἀνθρώπου, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Αὔγουστος βαστῶν τοπάζιον καὶ τὰ λοιπὰ καθὼς εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν.

Ὁ Δανιὴλ φανερώσας τὸν δόλον τῶν ἱερέων κατακαίει τὸν ναὸν καὶ συντρίβει τὸν Βὴλ (²).

§ 120. Ναός, καὶ εἴδωλον μέγα ἐν αὐτῷ, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ τράπεζα, καὶ ἄρτοι καὶ φαγητὰ πολλά, καὶ ὁ βασιλεὺς ἔσωθεν τοῦ ναοῦ πλησίον τῆς πύλης μετὰ τῶν δορυφόρων του καὶ ὁ Δανιὴλ βαστῶν κόσκινον κοσκινίζει στάκτην ἔμπροσθέν του· καὶ παρέκει πάλιν ὁ Δανιὴλ καίων τὸν ναὸν καὶ συντρίβων τὸ εἴδωλον, καὶ στρατιῶται φονεύοντες τοὺς ἱερεῖς μετὰ [τῶν] γυναικῶν καὶ [τῶν] παιδίων.

(¹) Δανιὴλ κεφ. ζ'. 2. (²) Δανιὴλ κεφ. ιδ'. 14—23.

Ὁ Δανιὴλ φονεύων τὸν δράκοντα ([1]).

§ **121.** Σπήλαιον καὶ ἐν αὐτῷ δράκων μέγας ἔχων ἀνοικτὸν τὸ στόμα του, καὶ ὁ Δανιὴλ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ῥίπτων εἰς τὸ στόμα του μελανὰ ψωμία· καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πλῆθος ἀνθρώπων ὄπισθεν αὐτοῦ.

Ὁ Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων δέχεται τροφὴν παρὰ τοῦ Ἀββακούμ, ὃν ἤγαγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἄγγελος Κυρίου ([2]).

§ **122.** Ὁ Δανιὴλ μέσα εἰς λάκκον σκοτεινὸν ἔχων τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας ὑψωμένας ἄνω, καὶ ἑπτὰ λέοντες τριγύρω αὐτοῦ καὶ ὁ Ἄρχων Μιχαὴλ ἄνωθεν αὐτοῦ βαστῶν τὸν προφήτην Ἀββακοὺμ ἀπὸ τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς του· καὶ ὁ προφήτης Ἀββακοὺμ βαστῶν καλάθι μὲ ψωμία καὶ μαγείρευμα δίδει αὐτὰ εἰς τὸν Δανιήλ.

Ὁ προφήτης Ἰωνᾶς φεύγων ἀπὸ προσώπου Κυρίου ῥίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν ([3]).

§ **123.** Θάλασσα ταραγμένη μὲ μεγάλα κύματα, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς καράβι, καὶ οἱ ναῦται βαστάζοντες τὸν Ἰωνᾶν τὸν ῥίχνουν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ μέγα ὀψάριον ὑποκάτω τοῦ καραβίου, τὸ ὁποῖον ὑποδέχεται τὸν Ἰωνᾶν εἰς τὸ στόμα του.

Ὁ Ἰωνᾶς ξερνᾶται ὑπὸ τοῦ κήτους τοῦ Νινευῆ ([4]).

§ **124.** Κάστρον καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ θάλασσα, καὶ κῆτος ξερνᾷ τὸν Ἰωνᾶν εἰς τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης· καὶ ὁ Ἰωνᾶς βαστᾷ χαρτὶ λέγον « *ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον* » κτλ.

Ὁ Ἰωνᾶς κηρύττει ἐν Νινευῇ ([5]).

§ **125.** Κάστρον μέγα καὶ πολυάνθρωπον, καὶ ὁ Ἰωνᾶς βαστῶν

([1]) Δανιὴλ κεφ. ιϐ' 27. ([2]) Δανιὴλ κεφ. ιϐ' 31—39. ([3]) Ἰωνᾶς κεφ. ά. 15. ([4]) Ἰωνᾶς κεφ. ϐ' 11. ([5]) Ἰωνᾶς κεφ. γ' 3—10.

χαρτὶ λέγει *«ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται»* καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ γυναῖκες καὶ παιδία, ἄλλοι κλαίοντες καὶ ἄλλοι προσευχόμενοι· καὶ ὁ βασιλεὺς κείμενος κατὰ γῆς φορῶν σάκκον τρίχινον ἀσκεπής, καὶ τραβῶν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, καὶ τὰ βασιλικὰ φορέματα, καὶ ἡ κορώνη του κείμενα κατὰ γῆς, καὶ θρόνος βασιλικός, καὶ ὑψηλὸς ὄπισθεν αὐτοῦ.

Ὁ Ἰωνᾶς λυπούμενος διὰ τὴν ξηρανθεῖσαν κολοκύνθην ([1]).

§. 126. Κολοκύνθη ξηρὰ ἐπάνω εἰς ξηρὰ κλαδία, καὶ ὁ Ἰωνᾶς ὑποκάτωθεν αὐτῆς λιποθυμισμένος, ἔχων τὴν μὲν μίαν χεῖρα ἄνω ἁπλωμένην καὶ μὲ τὴν ἄλλην βαστῶν χαρτὶ λέγει *« λελύπημαι ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ σφόδρα ἕως θανάτου »* καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ οὐρανός, καὶ ἀκτὶς κατερχομένη ἐξ οὐρανοῦ πρὸς τὸν Ἰωνᾶν καὶ μέσον τῆς ἀκτῖνος ταῦτα τὰ γράμματα *« Σὺ ἐφείσω ὑπὲρ τῆς κολοκύνθης* [. . . .] *ἐγὼ δὲ οὐ φείσομαι ὑπὲρ Νινευὴ τῆς πόλεως τῆς μεγάλης....»*. Καὶ ὁ ἥλιος ἐπάνω τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰωνᾶ κατακαίων αὐτὸν μὲ τὰς ἀκτῖνας του.

ΙΔ' ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΙΩΒ

Ὁ Ἰὼβ στερούμενος τῶν παίδων καὶ τῶν ὑπαρχόντων εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ ([2]).

§ 127. Παλάτι καὶ ὁ Ἰὼβ ἱστάμενος εἰς θρόνον καὶ βλέπων ἄνω, σχίζει τὰ ἱμάτιά του, καὶ ἀπὸ δύο του μέρη τρεῖς ἄνθρωποι ὁμιλοῦντες αὐτῷ· καὶ ἔξω τοῦ παλατίου ἕνα ὀσπήτιον χαλασμένον, καὶ οἱ υἱοί του, καὶ αἱ θυγατέρες του θανατωμένοι εἰς αὐτό· καὶ χωράφια, καὶ πρόβατα καὶ βόες, καὶ λῃσταὶ φονεύοντες τοὺς ποιμένας καὶ πέρνοντες αὐτά· καὶ παρέχει πάλιν κάμηλοι καὶ ἄλογα, καὶ ἐκεῖ πάλιν φονεύοντες τοὺς ποιμένας.

([1]) Ἰωνᾶς κεφ. δ'. 7—11. ([2]) Ἰὼβ ά. 13—22.

Ὁ Ἰὼβ ἐπὶ τῆς κοπρίας (1).

§ **128.** Κάστρον ἀνοικτὸν καὶ ἔξωθεν αὐτοῦ ὁ Ἰὼβ πληγωμένος ὁμιλοῦντες αὐτῷ· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγει του «*εὐλόγησον τὸν Θεὸν καὶ ἀπόθανε*» καὶ αὐτὸς βλέπων πρὸς αὐτὴν μὲ φοβερὸν σχῆμα λέγει της «*ἵνα τί ὥς περ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας ; εἰ τὰ μὲν ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς Κυρίου, τὰ δὲ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν ; ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο· εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας*».

Ὁ Ἰὼβ διὰ τὴν ὑπομονήν του ἀπολαμβάνει διπλάσια, ὧν ἐστερήθη (2).

§ **129.** Ναὸς καὶ θυσιαστήριον, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ βοῦς καὶ πρόβατα καιόμενα καὶ ὁ Ἰὼβ ἔμπροθεν αὐτοῦ μὲ βασιλικὴν στολὴν προσευχόμενος· καὶ πλησίον αὐτοῦ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἑπτὰ υἱοί του καὶ αἱ τρεῖς θυγατέρες του μὲ χρυσοϋφάντους φορεσίας στολισμέναι, καὶ παρέκει ἔξω εἰς βουνὰ καὶ χωράφια πλῆθος προβάτων καὶ βοῶν, καὶ καμήλων καὶ ἀλόγων βοσκόμενα ὑπὸ ποιμένων.

ΙΕ΄ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΙΟΥΔΕΙΘ.

Ἡ δικαία Ἰουδεὶθ ἀποκτείνει τὸν Ὀλοφέρνην (3).

§ **130.** Κάστρον ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ τένταις πολλαῖς, καὶ στρατιῶται κοιμώμενοι ἐν αὐταῖς καὶ μέσα μία τέντα ὅλη περιχρυσωμένη, καὶ ἐν αὐτῇ κλίνη χρυσῆ καὶ ὁ Ὀλοφέρνης ἀποκεφαλισμένος ἐπάνω εἰς αὐτὴν τειλιγμένος μὲ χρυσοϋφαντον πάπλωμα· καὶ ἡ Ἰουδεὶθ ἐστολισμένη μὲ λαμπρὰ ἱμάτια, καὶ ἱσταμένη πλησίον αὐτοῦ· καὶ μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστάζουσα σπαθὶ αἱματωμένον καὶ τὸ ἄλλο βαστάζουσα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς τουρβὰν ὁποῦ βαστάζει ἡ δούλη της ἔμπροσθέν της. Καὶ παρέκει πάλιν τὸ ἴδιον κάστρον, καὶ εἰς τὰ τείχη αὐτοῦ ἄνθρωποι βαστάζοντες φλάμπουρα, καὶ ἔχοντες τὴν κεφαλὴν τοῦ Ὀλοφέρνους ἐμπηγμένην ὑψηλὰ εἰς κοντάριον· καὶ ἔξωθεν τοῦ κάστρου Ἰουδαῖοι διώκοντες καὶ φεύγοντες.

Ις'. ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

τῶν ἁγίων προπατόρων τε καὶ προφητῶν.

Οἱ ἅγιοι προπάτορες κατὰ γενεαλογίαν.

§ 131. Ὁ προπάτωρ Ἀδάμ, γέρων ἀσπρογένης μακρυμάλλης.

Ὁ δίκαιος Ἄβελ υἱὸς Ἀδάμ, νέος ἀγένειος.

Ὁ δίκαιος Σὴθ υἱὸς Ἀδάμ, γέρων περικαπνισμένον ἔχων τὸ γένειον.

Ὁ δίκαιος Ἐνώς, υἱὸς Σὴθ γέρων διχαλογένης.

Ὁ δίκαιος Καϊνᾶν υἱὸς Ἐνώς, γέρων πλατυγένης.

Ὁ δίκαιος Μαλελεὴλ υἱὸς Καϊνᾶν, γέρων φαλακρός.

Ὁ δίκαιος Ἰάρεδ υἱὸς Μαλελεήλ, γέρων εἰς τρία ἔχων τὸ γένειον χωρισμένον.

Ὁ δίκαιος Ἐνὼχ υἱὸς Ἰάρεδ γέρων ὀξυγένης.

Ὁ δίκαιος Μαθουσάλα υἱὸς Ἐνώχ, γέρων φαλακρός.

Ὁ δίκαιος Λάμεχ, υἱὸς Μαθουσάλα, γέρων στρογγυλογένης.

Ὁ δίκαιος Νῶε υἱὸς Λάμεχ, γέρων ὀξυγένης μακρυμάλλης βαστῶν κιβωτόν.

Ὁ δίκαιος Σὴμ υἱὸς Νῶε, γέρων διχαλογένης.

Ὁ δίκαιος Ἰάφεθ υἱὸς Νῶε, γέρων σγουροκέφαλος στρογγιλογένης.

Ὁ δίκαιος Ἀρφαξὰδ υἱὸς Ἰάφεθ, γέρων μακρυγένης.

Ὁ δίκαιος Καϊνᾶν υἱὸς Ἀρφαξάδ, γέρων πλατυγένης, περικαπνισμένον ἔχων τὸ γένειον.

Ὁ δίκαιος Σαλὰ υἱὸς Καϊνᾶν, γέρων εἰς πέντε ἔχων χωρισμένον τὸ γένειον.

Ὁ δίκαιος Ἕβερ υἱὸς Σαλά, γέρων ὀξυγένης, ὑφ' οὗ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι *Ἑβραῖοι* ἐκλήθησαν.

Ὁ δίκαιος Φαλὲγ υἱὸς Ἕβερ, γέρων φαλακρὸς ὀξυγένης.

Ὁ δίκαιος Ραγαῦ υἱὸς Φαλέγ, γέρων διχαλογένης.

Ὁ δίκαιος Σεροὺχ υἱὸς Ραγᾶν, γέρων πλατυγένης.

Ὁ δίκαιος Ναχὼρ υἱὸς Σερούχ, γέρων ἔχων τὴν γενειάδα εἰς τρία χωρισμένην.

Ὁ δίκαιος Θάρα υἱὸς Ναχώρ, γέρων ὀξυγένης.
Ὁ πατριάρχης Ἀβραὰμ υἱὸς Θάρα, γέρων μακρυμάλλης ἔχων τὴν γενειάδα ἕως τὴν ζώνην.
Ὁ πατριάρχης Ἰσαὰκ υἱὸς Ἀβραάμ, γέρων ὀξυγένης μακρυμάλλης.
Ὁ πατριάρχης Ἰακώβ, υἱὸς Ἰσαάκ, γέρων μακροδιχαλογένης μακρυμάλλης.

Οἱ δώδεκα υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ.

§ 132. Ὁ πατριάρχης Ῥουβήν, γέρων φαλακρὸς ὀξυγένης.
Ὁ πατριάρχης Συμεών, γέρων διχαλογένης.
Ὁ πατριάρχης Λευΐ, γέρων στρογγυλογένης.
Ὁ πατριάρχης Ἰούδας, γέρων πλατυγένης.
Ὁ πατριάρχης Ζαβουλών, γέρων πλατυγένης.
Ὁ πατριάρχης Ἰσσάχαρ, γέρων βουρλογένης.
Ὁ πατριάρχης Δάν, γέρων ἠγριωμένας ἔχων τὰς τρίχας.
Ὁ πατριάρχης Γάδ, γέρων σγουροκέφαλος.
Ὁ πατριάρχης Ἀσήρ, γέρων εἰς πέντε ἔχων χωρισμένον τὸ γένειον.
Ὁ πατριάρχης Νεφθαλείμ, γέρων μακρυπλατυγένης.
Ὁ πατριάρχης Ἰωσήφ, γέρων μακρυγένης φορῶν μίτραν.
Ὁ πατριάρχης Βενιαμὶν γέρων κατζαρομάλλης περικαπνισμένον ἔχων τὸ γένειον.
Ὁ δίκαιος Ζαρᾶ υἱὸς Ἰούδα, γέρων ὀλιγογένης.
Ὁ δίκαιος Φαρὲς υἱὸς Ἰούδα γέρων μακρυγένης.
Ὁ δίκαιος Ἐσρὼμ υἱὸς Φαρές, γέρων φαλακρὸς στρογγυλογένης.
Ὁ δίκαιος Ἀρὰμ υἱὸς Ἐσρώμ, γέρων ὀξυγένης.
Ὁ δίκαιος Ἀμιναδὰβ υἱὸς Ἀράμ, μιξαιπόλιος.
Ὁ δίκαιος Ναασσῶν, υἱὸς Ἀμιναδάβ, γέρων διχαλογένης.
Ὁ δίκαιος Σαλμὼν γέρων στρογγυλογένης.
Ὁ δίκαιος Βοὸζ υἱὸς Σαλμών, γέρων στρογγυλογένης.
Ὁ δίκαιος Ὠβὴδ υἱὸς Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥούθ, γέρων φαλακρός.
Ὁ δίκαιος Ἰεσσαὶ υἱὸς Ὠβήδ, γέρων ὀξυγένης.
Ὁ προφητάναξ Δαβὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, γέρων στρογγυλογένης.

Ὁ προφητάναξ Σολομὼν υἱὸς Δαβίδ, νέος ἀγένειος.
Ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ υἱὸς Σολομὼν, ἀρχιγένης.
Ὁ βασιλεὺς Ἀβιὰ υἱὸς Ῥοβοάμ, νέος στρογγυλογένης.
Ὁ βασιλεὺς Ἀσσὰ υἱὸς Ἀβιά, γέρων ὀξυγένης.
Ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀσσά, γέρων στρογγυλογένης.
Ὁ βασιλεὺς Ἰωρὰμ υἱὸς Ἰσαφάτ, νέος ὀξυγένης.
Ὁ βασιλεὺς Ὀζίας υἱὸς Ἰωράμ, μιξαιπόλιος στρογγυλογένης.
Ὁ βασιλεὺς Ἰωαθὰμ υἱὸς Ὀζίου, νέος διχαλογένης.
Ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ υἱὸς Ἰωάθαμ, γέρων πλατυγένης.
Ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας υἱὸς Ἄχαζ, γέρων ὀξυγένης.
Ὁ βασιλεὺς Μανασσῆς υἱὸς Ἐζεκίου, γέρων πλατυδιχαλογένης.
Ὁ βασιλεὺς Ἀμὼν υἱὸς Μανασσῆ, μιξαιπόλιος.
Ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας υἱὸς Ἀμών, γέρων εἰς πέντε χωρίζων τὸ γένειον
Ὁ βασιλεὺς Ἰεχωνίας υἱὸς Ἰωσίου, νέος στρογγυλογένης.
Ὁ δίκαιος Σαλαθαὴλ υἱὸς Ἰεχωνίου, νέος ἀρχιγένης.
Ὁ δίκαιος Ζοροβάβελ υἱὸς Σαλαθαὴλ, μιξαιπόλιος.
Ὁ δίκαιος Ἀβιοὺλ υἱὸς Ζοροβάβελ, γέρων φαλακρός.
Ὁ δίκαιος Ἐλιακεὶμ υἱὸς Ἀβιούδ, γέρων διχαλογένης.
Ὁ δίκαιος Ἀζὼρ υἱὸς Ἐλιακείμ, γέρων πλατυγένης περικαπνισμένον ἔχων τὸ γένειον.
Ὁ δίκαιος Σαδὼκ υἱὸς Ἀζώρ, μιξαιπόλιος διχαλογένης.
Ὁ δίκαιος Ἀχεὶμ υἱὸς Σαδώκ, νέος ἀρχιγένης.
Ὁ δίκαιος Ἐλιοὺδ υἱὸς Ἀχείμ, γέρων φαλακρὸς στρογγυλογένης.
Ὁ δίκαιος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἐλιούδ, γέρων μακρυμάλλης.
Ὁ δίκαιος Ματθὰν υἱὸς Ἐλεάζαρ, γέρων εἰς τρία ἔχων χωρισμένον τὸ γένειον.
Ὁ δίκαιος Ἰακὼβ υἱὸς Ματθάν, γέρων ὀξυγένης.
Ὁ δίκαιος Ἰωσὴφ υἱὸς Ἰακώβ, ὁ μνήστωρ τῆς Θεοτόκου, γέρων στρογγυλογένης.

Ἕτεροι προπάτορες ἔξω ἀπὸ τὴν γενεαλογίαν.

§ 133 Ὁ δίκαιος Μελχισεδέκ, γέρων μακρυγένης φορῶν ἱερατι-

κὴν στολήν, καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν μίτραν, [καὶ] βαστῶν δίσκον ἔχοντα ἐπάνω τρεῖς ἄρτους.

Ὁ δίκαιος Ἰὼβ γέρων στρογγυλογένης φορῶν κορῶνα καὶ βαστῶν χαρτὶ λέγον *«εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος*([1]).

Ὁ προφήτης Μωϋσῆς μιξαιπόλιος ὀλιγογένης, φορῶν ἱερατικὴν στολὴν καὶ μίτραν, [καὶ] βαστῶν τὰς δύω πλάκας τοῦ νόμου.

Ὁ προφήτης Ἀαρὼν γέρων μακρυγένης, φορῶν ἱερατικὴν στολὴν, καὶ μίτραν,[καὶ] βαστῶν τὴν στάμνα τὴν χρυσῆν καὶ τὴν ἀνθίσασαν ῥάβδον.

Ὁ προφήτης Ὢρ γέρων διχαλογένης, φορῶν ἱερατικὴν στολὴν, καὶ βαστῶν χαρτὶ τειλιγμένον.

Ὁ δίκαιος Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ, γέρων στρογγυλογένης. φορῶν κορῶνα καὶ στρατιωτικὴν στολήν, καὶ βαστῶν σκῆπτρον.

Ὁ προφήτης Σαμουὴλ γέρων μακρυγένης, φορῶν ἱερατικὴν στολήν, καὶ μίτραν, καὶ βαστῶν τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου καὶ θυμιατήριον.

Ὁ δίκαιος Τωβὶτ γέρων μακροδιχαλογένης λέγων εἰς χαρτὶ *«ἔθνη πολλὰ μακρόθεν ἥξει πρὸς τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες»*.([2])

Ὁ δίκαιος Τωβίας υἱὸς αὐτοῦ, γέρων κατζαρομάλλης, λέγει εἰς χαρτὶ *«εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς τοὺς αἰῶνας»* ([3]).

Οἱ ἅγιοι τρεῖς παῖδες, Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Μισαήλ, νέοι ἀγένειοι.

Ὁ δίκαιος Ἰωακεὶμ ὁ πατὴρ τῆς Θεοτόκου μιξαιπόλιος στρογγυλογένης.

Ὁ δίκαιος Συμεὼν ὁ *θεοδόχος*, γέρων μακρυγένης.

Αἱ ἐν τῇ Παλαιᾷ ἅγιαι γυναῖκες.

§ 134. Ἡ προμήτωρ Εὔα γραῦς μὲ ἄσπρα μαλλία.

Ἡ δικαία Σάῤῥα, ἡ γυνὴ Ἀβραάμ, γραῦς.

([1]) Ἰὼβ κεφ. ά. 21. ([2]) Τωβὶτ κεφ. ιγ'. 11. ([3]) Τωβὶτ κεφ. ή. 5.

Ἡ δικαία Ῥεβέκκα, γυνὴ Ἰσαάκ, γραῦς.
Ἡ δικαία Λεία πρώτη γυνὴ Ἰακώβ, γραῦς.
Ἡ δικαία Ῥαχήλ, δευτέρα γυνὴ Ἰακώβ, νέα.
Ἡ δικαία Ἀσινέθ, γυνὴ Ἰωσὴφ τοῦ παγκάλου, νέα.
Ἡ δικαία Μαριάμ, ἀδελφὴ Μωϋσέως, γραῦς.
Ἡ δικαία Δεβόρρα ἡ κρίνουσα τὸν Ἰσραὴλ γραῦς, φοροῦσα κορώναν·
Ἡ δικαία Ῥούθ, νέα.
Ἡ προφῆτις Ὀλδά, γραῦς.
Ἡ δικαία Σαραφθία, πρὸς ἣν Ἠλίας ἀπεστάλη, χήρα γραῦς.
Ἡ δικαία Σωμανίτης, ἡ ξενοδόχησα τὸν Ἐλισσαῖον, γραῦς.
Ἡ δικαία Ἰουδείθ, ἡ ἀνελοῦσα τὸν Ὀλοφέρνην, νέα.
Ἡ δικαία Ἐσθήρ, ἡ λυτρωσαμένη τὸν Ἰσραήλ, νέα:
Ἡ δικαία Ἄννα, ἡ μήτηρ Σαμουὴλ τοῦ προφήτου, γραῦς.
Ἡ δικαία Σωσάνα, νέα.
Ἡ δικαία Ἄννα ἡ μήτηρ τῆς Θεοτόκου, γραῦς.

Οἱ ἅγιοι προφῆται καὶ τὰ σχήματα καὶ ἐπιγράμματα αὐτῶν.

§ 135. Ὁ προφήτης Μωϋσῆς μιξαιπόλιος ὀλιγογένης λέγων· « *Εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄγγελοι* (1).

Ὁ προφητάναξ Δαβίδ, γέρων στρογγυλογένης λέγων. « *Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας* » (2).

Ὁ προφητάναξ Σολομὼν νέος ἀγένειος λέγων. « *Ἡ σοφία ᾠκοδόμησεν οἶκον, καὶ* » (3).

Ὁ προφήτης Ἠλίας γέρων ἀσπρογένης λέγων. « *Ζῇ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.* (4).

Ὁ προφήτης Ἐλισσαιέ, νέος φαλακρὸς βουρλογένης λέγων. « *Ζῇ Κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή μου εἰ ἐγκαταλείψω σε* » (5).

---

(1) Ἠσαΐας κεφ. ά. 2. (2) Δευτερονόμιον κεφ. λϐ'. 43. (3) Ψαλμὸς ργ'. 23. (4) Παροιμίαι Σολομ. κεφ. θ'. 1. (5) Βασιλ. γ'. κεφ. ιζ'.

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας γέρων μακρυγένης λέγων. *Ἄκουε οὐρανὲ καὶ ἐνωτίζου ἡ γῆ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν* (1).

Ὁ προφήτης Ἰερεμίας γέρων οὐ πολλὰ κοντογένης, λέγων. « *Ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων· πρὸ τοῦ με πλάσαι σε* » (2).

Ὁ προφήτης Βαροὺχ γέρων στρογγυλογένης, λέγων. « *Κύριε, κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, καὶ ἐννόησον καὶ* » (3).

Ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ, γέρων ὀξυγένης, λέγων. « *Τάδε λέγει Κύριος ἰδοὺ ἐγὼ ὁ Θεὸς Κύριος εἰμὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά* » (4).

Ὁ προφήτης Δανιὴλ νέος ἀγένειος, λέγων « *Ἀναστήσει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἥτις εἰς τοὺς αἰῶνας οὐ διαφθαρήσεται* (5).

Ὁ προφήτης Ὠσηὲ γέρων στρογγυλογένης λέγων. *Ἔλεος θέλω οὐ θυσίαν, καὶ ἐπίγνωσιν Θεοῦ ἢ ὁλοκαύτωμα, λέγει Κύριος* » (6).

Ὁ προφήτης Ἰωὴλ μαυροδιχαλογένης, λέγων *Κύριος ἐκ Σιὼν ἀνακράξεταί σοι, καὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ δώσει φωνήν* » (7).

Ὁ προφήτης Ἀμὼς γέρων στρογγυλογένης, λέγων. « *Οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν Κυρίου, καὶ αὕτη ἐστίν* ». (8).

Ὁ προφήτης Ἀβδειοὺ γέρων μιξαιπόλιος, λέγων. « *Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λέγει Κύριος, ἀπολῶ σοφοὺς ἐκ τῆς Ἰουδαίας* » (9).

Ὁ προφήτης Ἰωνᾶς γέρων φαλακρός, λέγει. « *Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου καὶ εἰσήκουσέ μου* » (10).

Ὁ προφήτης Μιχαίας γέρων ὀξυγένης, λέγει. « *Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, συνάξω τὴν συντετριμμένην λέγει Κύριος* ». (11).

Ὁ προφήτης Ναοὺμ γέρων κοντογένης, λέγει. *Ἀπὸ προσώπου ὀργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;* » (12).

Ὁ προφήτης Ἀβακοὺμ νέος ἀγένειος, λέγει. « *Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, Κύριε κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην· καὶ ἀντιστήσεται;* » (13).

(1) Βασιλ. δ'. κεφ. 6'. (2) Ἱερεμίας κεφ. ά. ί. (3) Βαροὺχ κεφ. 6'. 19. (4) Ἰεζεκιὴλ κεφ. λδ'. 11. (5) Δανιὴλ κεφ. 44. (6) Ὠσηὲ κεφ. ϛ'. 6. (7) Ἰωὴλ κεφ. γ'. 16. (8) Ἀμὼς κεφ. έ. 18. (9) Ἀβδειοὺ κεφ. ά. 8. (10) Ἰωνᾶς 6'. 3. (11) Μιχαίας κεφ. δ'. 6. (12) Ναοὺμ κεφ. ά. 6. (13) Προσευχ. Ἀββακοὺμ 1.

Ὁ προφήτης Σοφονίας γέρων ἀσπρογένης, λέγει. «*Ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα*» (1).

Ὁ προφήτης Ἀγγαῖος γέρων στρογγυλογένης, λέγει. «*Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· θέσθε τὰς καρδίας ἡμῶν*» (2).

Ὁ προφήτης Ζαχαρίας νέος ἀγένειος, λέγει. «*Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἰδοὺ ἐγὼ ἀνασώζω τὸν λαόν μου ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν*» (3).

Ὁ προφήτης Μαλαχίας μιξαιπόλιος στρογγυλογένης, λέγει. «*Τάδε λέγει Κύριος ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ ἕως δυσμῶν τὸ*» (4).

Ὁ προφήτης Γεδεὼν γέρων φαλακρὸς στρογγυλογένης, λέγει· «*Ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ πόκον μόνον εἰς τὴν γῆν καὶ ἐπὶ πᾶσαν*» (5).

Ὁ προφήτης Ζαχαρίας, ὁ πατὴρ τοῦ προδρόμου γέρων μακρυγένης, φορῶν ἱερατικὴν στολὴν λέγει. «*Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ*» (6).

Ὁ προφήτης Νάθαν γέρων φαλακρὸς στρογγυλογένης.

Ὁ προφήτης Ἀχιὰ γέρων μακρυπλατυγένης.

Ὁ προφήτης Σεμέαλ γέρων στρογγυλογένης.

Ὁ προφήτης Ἰωάβ, ὃν ἐπάταξεν ὁ λέων, ἀρχιγένης.

Ὁ προφήτης Ἀζαρίας υἱὸς Ἀδεό, γέρων κατζαρομάλλης.

Ὁ προφήτης Ἀνανίας γέρων διχαλογένης.

---

(1) Σοφονίας κεφ. α' 14.— (2) Ἀγγαῖος κεφ. α. 7. — (3) Ζαχαρίας κεφ. η. 7. — (4) Μαλαχίας κεφ. α. 1.— (5) Κριτῶν κεφ. στ. 37.— (6) Λουκᾶς κεφ. α. 68.

ΕΤΕΡΑΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΕΣΠΟΤΙΚΑΣ ΕΟΡΤΑΣ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗ ΚΤΛ.

Εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ὁ πατριάρχης Ἰακώβ.

§ **136.** *Οὐκ ἐλλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται· καὶ αὐτὸς προσδοκίας ἐθνῶν* (1).

Ὁ Δαβίδ.

«*Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, καὶ ὡσεὶ σταγόνες στάζουσαι ἐπὶ τὴν γῆν*» (2).

Ὁ Ἡσαΐας.

«*Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος*» (3).

Ὁ Ἀββακούμ.

Ὁ Θεὸς ἐκ Θαιμὰν ἥξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαρὰν κατασκίου δασέος» (4).

Ὁ Μιχαίας.

«*Καὶ σὺ Βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα*» (5).

Ὁ Μαλαχίας.

«*Ἀνατελεῖ ἡμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ*» (6).

Ὁ Βαρούχ.

«*Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦτο, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη*» (7).

---

(1) Γεν. κεφ. μθ. 9. 10 — (2) Ψαλμ. οα'. 6. — (3) Ἡσ. κεφ. θ'. 6.—(4) Προσ. Ἀββακ. στιχ. 3. — (5) Μιχ. κεφ. έ. 2.—(6) Μαλαχ. κεφ. δ'. 2.—(7) Βαροὺχ κεφ. γ'. 36. 38.

Εἰς τὴν περιτομήν. Μωϋσῆς.

«*Καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν* [1].

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν. Μωϋσῆς.

«*Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται*» [2].

Ἕτερον.

«*Ἁγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον πρωτογενὲς*» *κτλ.* [3].

Εἰς τὴν εἰς Αἴγυπτον φυγὴν [Ἠσαΐας].

«*Ἰδοὺ Κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης κούφης, καὶ ἥξει εἰς Αἴγυπτον καὶ σεισθήσονται τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου*» [4].

Ὠσηέ.

«*Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου*» [5].

Εἰς τὴν βρεφοκτονίαν, ὁ Ἱερεμίας.

«*Φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ ἠκούσθη θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς*» *κτλ.* [6].

Εἰς τὴν βάπτισιν. Δαβίδ.

«*Εἴδοσάν σε ὕδατα ὁ Θεός, εἴδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν*» [7].

Ἡσαΐας.

«*Λούσασθε καὶ καθαροὶ γένεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν*» [8].

Ἱερεμίας.

«*Ἀπόπλυνε ἀπὸ κακίας τὴν καρδίαν σου Ἱερουσαλήμ*» [9].

---

(1) Γενεσ. κεφ. ιζ'. 12. — (2) Ἐξοδ. κεφ. ιγ'. 2 πρβλ. καὶ Λουκ. δ'. 23—(3) Ἐξοδ. κεφ. ιγ'. 2. — (4) Ἡσαΐας κεφ. ιθ' 1. — (5) Ὠσηὲ κεφ. ιά. 1. Ματθ. κεφ. β'. 15.— (6) Ἱερεμ. κεφ. λά. 15. Ματθ, β'. 18. — (7) Δαβὶδ Ψαλ. — (8) Ἡσαΐας κεφ. ά. 16.—(9) Ἱερεμ. κεφ. δ'. 14.

Ναούμ.

«Τάδε λέγει Κύριος· κατάρχων ὑδάτων πολλῶν» (1).

Μαλαχίας.

«Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστελῶ τὸν Ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδοὺς πρὸ προσώπου μου» (2).

Ζαχαρίας.

«Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερουσαλήμ» (3).

Εἰς τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ. Ἠσαΐας.

«Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασε» (4).

Εἰς τὰς παραβολάς. Δαβίδ.

«Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς στόμα μου κτλ.» (5).

Εἰς τὴν μεταμόρφωσιν. Δαβίδ.

«Θαβὼρ καὶ Ἑρμὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται» (6).

Εἰς τὴν ἔγερσιν Λαζάρου [Ὠσηέ].

«Ἐκ χειρὸς Ἅδου ῥύσομαι, καὶ ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτοὺς λέγει Κύριος» (7).

Εἰς τὴν Βαϊφόρον. Δαβίδ.

«Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον» (8).

Ζαχαρίας.

«Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών. Ἰδοὺ γὰρ ὁ Βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον» (9).

---

(1) Ναούμ. κεφ. ά. 12.—(2) Μαλαχ. κεφ. δ'. 1.— (3) Ζαχ. κεφ. ιδ'. 8.— (4) Ἡσαΐας κεφ. νγ'. 14.— (5) Ψαλμ. οζ'. 2.— (6) Ψαλ. πή. 13.— (7) Ὠσηέ, κεφ. ιγ'. 13.— (8) Ψαλμ. ή. 3. (9) Ζαχ. κεφ. θ', 9.

Εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξέλασιν τῶν κολλυβιστῶν κτλ. Ἡσαΐας.

«Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν εἶπε Κύριος» (1).

Εἰς τὸν Δεῖπνον τὸν μυστικόν. Ἱερεμίας.

«Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ» (2).

Εἰς τὴν συμφωνίαν Ἰούδα Ζαχαρίας.

«Καὶ ἔστησαν τὸν μισθόν μου τριάκοντα ἀργυρίους» (3).

Εἰς τὴν προδοσίαν. Δαβίδ.

«Ὁ ἐσθίων ἄρτους μου ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν» (4).

Εἰς τὴν κρίσιν Ἄννα καὶ Καϊάφα. Δαβίδ.

«Ἀναστάντες μοι μάρτυρες ἄδικοι ἃ οὐκ ἐγίνωσκον ἠρώτων» (5).

Εἰς τὴν μεταμέλειαν. Ἰούδα Ἱερεμίας.

«Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου» (6).

Εἰς τὴν κρίσιν Πιλάτου. Δαβίδ.

«Ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν καινά;» (7)

Εἰς τὴν μαστίγωσιν. Ἡσαΐας.

«Τὸν νῶτόν μου ἔδωκα εἰς μάστιγας, καὶ τὰς σιαγόνας μου εἰς ῥαπίσματα» (8).

Εἰς τὸν ἐμπαιγμόν. Δαβίδ.

«Παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου ἐγεννήθην ὄνειδος» (9).

---

(1) Ἡσαΐας κεφ. νς'. 7.—(2) Ἱερ. κεφ. λζ'. 31.—(3) Ζαχαρ. κεφ. ιά. 12.—(4) Ψαλμ. μ'. 10.—(5) Ψαλμ. λδ'. 11.—(6) Παράβαλε Ματθ. κεφ. κζ'. 9.—(7) Ψαλ. β'. 1.—(8) Ἡσαΐας κεφ. γ'. 6.—(9) Ψαλμ. λ'. 12.

Εἰς τὸ ἑλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ. Ἱερεμίας.

«Ἐγὼ ὡς ἀρνίον ἄκακον ἀγόμενον τοῦ θύεσθαι» (1).

Εἰς τὴν ἀνάβασιν τοῦ σταυροῦ. Ἡσαΐας.

«Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος» (2).

Εἰς τὴν σταύρωσιν. Μωϋσῆς.

«Ὄψεσθε τὴν ζωὴν ὑμῶν κρεμαμένην ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν» (3).

Δαβίδ.

«Ὤρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας μου» (4).

Ἡσαΐας.

«Παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη» (5).

Εἰς τὴν ἀποκαθήλωσιν. Ἡσαΐας.

«Ἀπὸ προσώπου ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος» (6).

Εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. Ἰακώβ.

«Ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος, τίς ἐγερεῖ αὐτόν; (7).

Δαβίδ.

«Ἐξεγέρθητι ἵνα τί ὑπνοῖς Κύριε;» (8).

Σολομών.

«Ἐγὼ καθεύδω καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ» (9).

---

(1) Ἱερεμ. κεφ. ιά. 19—(2) Ἡσαΐας κεφ. νγ'. 7.—(3) Λευϊτικὸν κεφ. κή. 64.—(4) Δαβὶδ ψαλμ. κά. 18.—(5) Ἡσ. κεφ. νγ'. 12 (6) Ἡσ. κεφ. νζ'. 1.—(7) Γεν. κεφ. μθ'. 9.—(8) Ψαλμ. μγ'. 24.—(9) Σολ. Ἆσμα Ἀσμάτων, κεφ. ε'. 2.

Ἡσαΐας

«*Ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐτοῦ*» (1).

Εἰς τὴν εἰς Ἅδου κάθοδον. Ἡσαΐας.

«*Ἅδης κάτωθεν ἐπικράνθη συναντήσας*» (2).

Ὠσηέ.

«*Ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀνασταθησόμεθα*» (3).

Εἰς τὴν Ἀνάστασιν. Δαβίδ.

«*Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ*» (4).

Σοφονίας.

«*Τάδε λέγει Κύριος, ὑπόμεινόν με εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου*» (5).

Εἰς τὰς Μυροφόρους. Ἡσαΐας.

«*Γυναῖκες ἀρχόμεναι ἀπὸ θέας Δεῦτε*» (6).

Εἰς τὴν Ἀνάληψιν. Δαβίδ.

«*Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος*» (7).

Ζαχαρίας.

«*Ἰδοὺ ἡμέρα ἔρχεται καὶ στήσονται οἱ πόδες Κυρίου εἰς τὸ ὄρος ἐλαιῶν τὸ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ* (8).

Εἰς τὴν πεντηκοστήν. Ἰωήλ.

«*Ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ* Πνεύματός *μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα καὶ προφητεύουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν*» (9).

---

(1) Ἠσ. κεφ. νζ' 2. — (2) Ἠσ. κεφ. ιδ' 9. — (3) Ὠσηὲ κεφ· ϛ' 9. — (4) Δαβὶδ ψαλ. ξζ' 2. — (5) Σοφὸν. κεφ. γ' 8. — (6) Ἠσαΐας κεφ. κζ' 11. (7) Ψαλ. μϛ'. 6. — (8) Ζαχ. κεφ. ιδ' 4. — (9) Ἰωὴλ κεφ. β' 28. πράξ. κεφ. β' 16.

Ζαχαρίας.

«Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκχεῶ ἐπὶ τὸν οἶκον Δαβίδ, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ πνεῦμα χάριτος καὶ οἰκτιρμοῦ λέγει ὁ Κύριος» (1).

ΕΤΕΡΑΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΑΣ ΕΟΡΤΑΣ.

Εἰς τὴν γέννησιν τῆς Θεοτόκου. Ἰεζεκιήλ.

§ 137. «Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται καὶ οὐκ ἀνοιχθήσεται καὶ οὐδεὶς οὐ μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς» (2).

Εἰς τὰ εἰσόδια. Δαβίδ.

«Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς» (3).

Εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου. Δαβίδ.

«Ἄκουσον θύγατερ καὶ ἴδε, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου» κτλ. (4).

Σολομών.

«Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον, πολλαὶ ἐποίησαν δύναμιν σὺ δὲ ὑπέρκεισαι, καὶ ὑπερῆρας πάσας» (5).

Ἡσαΐας.

«Ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν» (6).

Εἰς τὴν Κοίμησιν. Δαβίδ.

«Ἀνάστηθι Κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου σὺ καὶ ἡ Κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου» (7).

---

(1) Ζαχ. κεφ. ιβ' 10 — (2) Ἰεζεκιήλ. κεφ. μδ' 2. — (3) Ψαλμ. μδ' 15. — (4) Ψαλμ. μδ' 11. — (5) Παροιμ. Σολ. κεφ. κθ' 29. — (6) Ἡσ. κεφ. ζ' 14. — (7) Ψαλμ. ρλγ. 8.

ΟΙ ΣΟΦΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΣΟΙ ΕΙΠΑΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝΣΑΡΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

§ 138. Ἀπολλώνιος γέρων μακροδιχαλογένης φορῶν μανδῆλι εἰς τὴν κεφαλήν, λέγει εἰς χαρτί.

Ἐγὼ καταγγέλλω ἐν τρισὶν ἕνα μόνον ὑψιμέδοντα Θεόν. Οὗ λόγος ἄφθιτος ἐν ἀδαεῖ κόρῃ ἔγκυος ἔσεται. Οὗτος γὰρ ὡς τόξον πυρφόρον ἴσος διαδραμεῖται, καὶ κόσμον ἅπαντα ζωγρήσει καὶ τῷ πατρὶ προσάξει δῶρον.

Σόλων ὁ Ἀθηναῖος γέρων στρογγυλογένης, λέγει.

Ὀψέποτε ἐπὶ τὴν πολυσχιδῆ ταύτην ἐλάσειε γῆν καὶ δίχα σφάλματος γεννήσεται σάρξ· ἀκάματος ἡ θεότης ὅρος, ἀνίατον παθῶν λύσει φθορὰν καὶ τούτῳ φθόνος γενήσεται ἐξ ἀπίστου λαοῦ· καὶ πρὸς ὕψος κρεμασθήσεται, καὶ πάντα πρᾴως πείσεται ἑκὼν φέρων.

Θουκυδίδης μιξαιπόλιος τρία χωρίζων τὸ γένειον, λέγει.

« *Ἓν μὲν Θεὸς φῶς νοερόν, καὶ τούτῳ αἴνεσις· ἐν τῷ νοὶ πάντα γὰρ παρέχει ἐκ τούτου εἰς ἕν· οὐ Θεὸς ἕτερος, οὐκ ἄγγελος, οὐ σοφία, οὐ δαίμων, οὐ θυσία, ἀλλ' εἷς μόνος Κύριός ἐστι καὶ δημιουργὸς τοῦ παντὸς, παντέλειος λόγος, γόνιμον ἐκ γονίμου, αὐτὸς ἐπὶ φύσιν γόνιμον κατελθὼν ὕδωρ ἐποίησε.*

Πλούταρχος γέρων φαλακρὸς ὀξυγένης, λέγει·

Τῷ τῶν ὅλων ὑπερτάτῳ οὐδὲν ἕτερον προσεπινοεῖται ὁ λόλος ἐξ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἄλλου ἐστι· δέδεικται δὲ σαφῶς, ὅτι Θεοῦ σοφία, καὶ λόγος τέρμα περιέχει τῆς γῆς.

Πλάτων μακρυπλατυγένης γέρων, λέγει.

Ὁ παλαιὸς νέος, καὶ ὁ νέος ἀρχαῖος ὁ πατὴρ ἐν τῷ γόνῳ καὶ ὁ γόνος ἐν τῷ πατρί· τὸ ἓν διαιρεῖται εἰς τρία, καὶ τὰ τρία εἰς ἕν.

Ἀριστοτέλης γέρων βουρλογένης, λέγει.

Ἀκάματος φύσει Θεοῦ γέννησις· ἐξ αὐτοῦ γὰρ ὁ αὐτὸς οὐσιοῦται λόγος ».

Φίλων φιλολόγος γέρων φαλακρὸς μαυροδιχαλογένης, λέγει.

Οὗτός ἐστι καθ' ὑπὲρ οὐρανὸν μεγάλον βεβηκὼς, φλογὸς ὑπερβάλλων ἀέκανον, καὶ πῦρ ἀθάνατον, ὃν τρέμουσιν οὐρανοὶ γαῖά τε καὶ θάλαττα, βαθὺς, τάρταρος, δαίμονες· ἦν δὲ αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ τρισόλβιος.

Σοφοκλῆς γέρων φαλακρὸς, εἰς πέντε χωρίζων τὸ γένειον, λέγει.

Ἔστι Θεὸς ἄναρχος ἁπλοῦς τῇ φύσει, ὃς οὐρανὸν ἔτευξεν ἅμα καὶ χθόνια.

Θούλης ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου γέρων πλατυγένης, λέγει.

Ὁ πατὴρ γόνος καὶ ὁ γόνος πατὴρ, ἄσαρκος γέγονε Θεὸς ὑπάρχων.

Ὁ Μάντις Βαλαὰμ γέρων στρογγυλογένης, φορῶν μανδῆλι εἰς τὴν κεφαλὴν λέγει.

Ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακὼβ, ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωάβ. (1)

Ἡ σοφὸς Σιβίλλα.

Ἥξει οὐρανόθεν βασιλεὺς αἰώνων, μέλλων κρῖναι πᾶσαν σάρκα καὶ κόσμον ἅπαντα.

Ἐκ μητρονύμφου παναμώμου Παρθένου.

Μέλλει παρεῖναι τοῦ Θεοῦ μόνος γόνος.

Ἄναρχος ἀπρόσιτος εἷς Θεὸς λόγος.

Ὃν οὐρανοὶ τρέμουσιν ἄνθρωποι νόες.

ΙΖ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΙΣΑΪΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ.

Πῶς ἱστορίζεται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί (2).

§ 139. Ὁ δίκαιος Ἰεσσαὶ κοιμώμενος, καὶ ὑποκάτωθεν τῆς πλάτης αὐτοῦ ἐξέρχονται τρεῖς κλῶνοι οἱ δύο μικροὶ περικυκλόνοννες αὐτόν· ὁ δὲ ἄλλος μέγας ἀνερχόμενος ἄνω, καὶ ἐν αὐτῷ, εἰσὶ περι-

(1) Ἀριθμοὶ κεφ. κδ'. 17'—(2) Ἡσαΐας κεφ. ιά. 10.

πλεγμένοι οἱ βασιλεῖς τῶν Ἑβραίων ἀπὸ Δαβὶδ ἕως Χριστοῦ. Πρῶτον ὁ Δαβὶδ βαστῶν τὴν κινύραν, εἶτα ὁ Σολομών, ἐπάνωθεν τοῦ Σολομῶντος οἱ λοιποὶ βασιλεῖς κατὰ τάξιν βαστάζοντες σκῆπτρα· καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ κλάδου ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ τὸ ἄλλο οἱ προφῆται μὲ τὰς προφητείας των, καὶ αὐτοὶ εἰς κλάδους περιπλεγμένοι, καὶ βλέποντες τὸν Χριστόν, καὶ δεικνύοντες αὐτόν· καὶ ὑποκάτωθεν τῶν προφητῶν οἱ σοφοὶ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὁ μάντις Βαλαὰμ βαστάζοντες τὰς ῥήσεις αὐτῶν καὶ βλέποντες ἄνω δεικνύουσιν εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ.

ΙΗ΄. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ.

Περὶ τοῦ πῶς νὰ ἱστορήσῃς τὰ ΙΒ΄. ἄρθρα τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως.

Α΄. *Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα παντοκράτορα κτλ.*

§ **140.** Ποίησον πρῶτον τὸν ἄναρχον πατέρα μὲ λευκὴν γενειάδα καὶ λευκὰ φορέματα μὲ νεφέλας περικυκλωμένον, ὅλον φῶς, καὶ ἀγγέλους θαυμάζοντας τριγύρω του καὶ σελήνην καὶ ἥλιον καὶ ἀστέρας καὶ τὴν γῆν ὡς σφαῖραν μὲ τὰ ἐν αὐτοῖς καὶ τὸν Θεὸν προστάζοντα.

Β΄. *Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ κτλ.*

§ **141.** Ποίησον θρόνον πύρινον ἐκ τροχῶν πυρίνων περιπεπλεγμένον καὶ μὲ πτέρυγας ἓξ ἕκαστος τροχὸς καὶ ὄμματα μεταξὺ τῶν πτερύγων καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα ἀστράπτοντας· τὸ δὲ ἅγιον πνεῦμα ἀκτινοβολοῦν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας του ἀγγέλους μὲ νέφη περικαλυμμένους χωρὶς χεῖρας καὶ πόδας, καὶ πάλιν ἄλλους ψάλλοντας τὸ ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος.

Γ΄. *Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν κτλ.*

§ **142.** Ποίησον τὴν Παναγίαν προσευχομένην ἔχουσαν εἰς τοὺς πόδας της λυχνίαν, στάμνον, ῥάβδον ἀνθισμένην, λαβίδα, πόκον, κλίμακα καὶ λίθον· καὶ εἰς τὴν κορυφήν της τὸ ἅγιον Πνεῦμα πετόμενον καὶ φωτίζον τὴν Παναγίαν μὲ τὰς ἀκτῖνάς του φαίνεται ὅλως πῦρ·

καὶ τριγύρω της ἄγγελοι μὲ σέβας θαυμάζοντες, καὶ πάλιν ἄλλοι ἄγγελοι πετόμενοι χαίροντες καὶ ψάλλοντες, καὶ ὁ Ἰησοῦς βρέφος μικρὸν σχηματιζόμενον διὰ τῶν ἀκτίνων, φαινόμενον καὶ μὴ φαινόμενον, ἀστράπτει εἰς τὴν κοιλίαν τῆς Θεοτόκου ἔξωθεν τῶν φορεμάτων.

Δ'. *Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου. κτλ.*

§ **143**. Ποίησον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν μὲ κάλαμον εἰς χεῖρας καὶ πορφύραν καὶ στέφανον ἀκάνθινον ἐμπαιζόμενον καὶ ῥαπιζόμενον ὑπὸ στρατιωτῶν, καὶ πάλιν εἰς ἄλλο μέρος τον Ἰωσήφ, τὸν Νικόδημον, τὴν Θεοτόκον, τὴν Μαγδαληνὴν καὶ τὸν Ἰωάννην θάπτοντας αὐτὸν καὶ κλαίοντας.

Ε'. *Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς. κτλ.*

§ **144**. Τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πετόμενον μὲ σημαίαν εἰς χεῖρας ὅλον ἀστράπτοντα, καὶ ἄγγελον κυλίοντα τὸν λίθον καὶ στρατιώτας ἄλλους κοιμωμένους ἄλλους κατατρομασμένους καὶ ἄλλους ἀναχωροῦντας μὲ φόβον.

ϛ'. *Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον κτλ.*

§ **145**. Ποίησον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀναβαίνοντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς μετὰ δόξης, καὶ ἀγγέλους σαλπίζοντας, οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ θρόνον πύρινον φαινόμενον, καὶ ἀγγέλους καὶ ἁγίους προσκυνοῦντας αὐτόν, τοὺς δὲ ἀποστόλους ἐκστατικοὺς βλέποντας εἰς τὰ ἄνω ὁμοῦ μὲ τὴν Θεοτόκον καὶ ἀγγέλους δύο παρηγοροῦντας αὐτούς.

Ζ'. *Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας κτλ.*

§ **146**. Ποίησον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς θρόνον καθήμενον μὲ ἀρχιερατικὴν στολὴν καὶ μὲ σταυρὸν εἰς χεῖρας ἀστράπτοντα καὶ τὴν Παναγίαν εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ θρόνου καὶ τὸν Πρόδρομον εἰς τὰ ἀριστερὰ παρακαλοῦντας αὐτὸν καὶ τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων καὶ ἁγίων τριγύρω κτλ. ὡς εἰς τὸ παγκόσμιον κριτήριον.

Η'. *Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸ Κύριον τὸ Ζωοποιὸν τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον κτλ.*

§ **147**. Ποίησον τὸν ἄναρχον πατέρα φαινόμενον ἕως τὴν μέσην βλέποντα πρὸς τὰ κάτω καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὡς περιστερὰ ἐξερχόμενον· καὶ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καθημένους μετὰ τῆς Θεοτό-

κου ἐκστατικοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ἐπ' αὐτοὺς ῥιπτόμενον φωτίζει αὐτοὺς καὶ φαίνονται ὅλως πῦρ, καὶ προφήτας ἐν νεφέλαις φαινομένους.

Θ'. *Εἰς μίαν ἁγίαν, καθολικὴν, καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.*

§ **148.** Ποίησον μίαν γυναῖκα ἐνδεδυμένην λαμπρὰ μὲ φοίνικα εἰς χεῖρας βλέπουσαν εἰς τὰ ἄνω καὶ τὸν Πέτρον καὶ Παῦλον πλησίον της, βαστῶν ὁ μὲν Πέτρος τὰ κλειδία, ὁ δὲ Παῦλος τὴν ῥομφαίαν καὶ εἰς (τοὺς) πόδας της δράκοντα μέγαν καὶ σελήνην καὶ ἄνθρωπον γέροντα καὶ πλησίον της τὰ τετράμορφα ζῶα.

Ι'. *Ὁμογογῶ ἓν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,*

§ **149.** Ποίησον τὸν Ἰορδάνην, καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν βαπτιζόμενον ὑπὸ τοῦ Προδρόμου καὶ τὸν ἄναρχον Πατέρα φαινόμενον εἰς τοὺς οὐρανοὺς μὲ πλῆθος ἀγγέλων καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ῥιπτόμενον ὡς περιστερὰ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἰησοῦ.

ΙΑ'. *Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.*

§ **150.** Ποίησον μνήματα καὶ ἀνθρώπους ἐξερχομένους μὲ διαφόρους ἡλικίας καὶ ἀγγέλους σαλπίζοντας καὶ τοὺς ἀρχαγγέλους μετὰ δόξης ἱσταμένους ἐν τῷ μέσῳ τῶν νεκρῶν (καὶ) δεικνύοντας τὸν Χριστόν· καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἄλλους χαίροντας, ἄλλους κλαίοντας, καὶ ἄλλους ἐπικαλουμένους.

ΙΒ'. *Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος Ἀμήν.*

§ **151.** Ποίησον τὴν ἁγίαν Τριάδα εἰς θρόνον πύρινον καὶ ἀγγέλους καὶ ἁγίους μὲ διάφορα σχήματα ὑμνοῦντας καὶ δοξάζοντας αὐτὴν καὶ αὐτοὺς ὅλως φῶς.

ΙΘ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ.

Περὶ τοῦ πῶς νὰ ἱστορήσῃς τὸ Πάτερ ἡμῶν.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

§ **152.** Ποίησον τὸν ἄναρχον πατέρα ἐπὶ νεφελῶν ἀκτινοβολοῦντα καὶ βλέποντα πρὸς τὰ κάτω καὶ τὰ Χερουβεὶμ ὑπὸ τοὺς πόδας του.

Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.

§ **153.** Ποίησον τὸν ἀκοίμητον ὀφθαλμὸν τοῦ Πατρὸς καὶ τὰ Χε-

ρουβεὶμ Σεραφεὶμ καὶ τὰ λοιπὰ τάγματα τῶν ἁγίων Ἀγγέλων κύκλω τοῦ ὀφθαλμοῦ, καὶ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους δοξολογοῦντας, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἁγίους, προφήτας, καὶ ὁσίους καὶ λοιποὺς ὅλους ἀστράπτοντας, ἐπὶ νεφελῶν· ἔπειτα ἱστόρισον διαφόρους ἀνθρώπους μὲ διάφορα σχήματα καὶ ἡλικίας ἀτενίζοννας πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν προσευχομένους (¹).

Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου.

§ **154**. Ἱστόρισον σφαῖραν καὶ νέον ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς προσευχόμενον, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐπ' αὐτοῦ κατερχόμενον καὶ πλῆθος ἀγγέλων ἐπὶ νεφελῶν βλέποντες πρὸς αὐτὸν τοῦ προσφέρουν· ὁ μὲν μήτραν, ὁ δὲ πατερίτζαν, ἄλλος τὸ θεῖον δισκοπότηρον, ἄλλος σκῆπτρον, ἄλλος δάφνην, ἄλλος φοίνικα καὶ ἄλλος λαμπάδα· καὶ τὰ τετράμορφα ζῶα περὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

§ **155**. Ποίησον ἄγγελον καθήμενον ἐπὶ νεφελῶν καὶ μὲ ἔκστασιν βλέποντα πρὸς τὰ ἄνω καὶ εἰς μὲν τὴν μίαν του χεῖρα κρατῶν ζώνην χαλκίνην χαράττει μὲ τὴν ἄλλην, καὶ κύκλον τῆς γῆς εἰς τοὺς πόδας του σκεπασμένον καὶ βροχὴν καὶ ἀστραπὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατερχόμενα, καὶ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἀστέρας φαινόμενα ἐν τῷ οὐρανῷ· τὸν μὲν ἥλιον περὶ τὴν ζώνην του ἀστράπτοντα· τὴν δὲ σελήνην σκοτίζουσαν.

Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον,

§ **156**. Ποίησον ἄγγελον ἐπὶ νεφελῶν καθήμενον ἐστεφανωμένον μὲ διάφορα ἄνθη μὲ πρόσωπον χαροποιὸν ἔχοντα εἰς τὰς ἀγκάλας του δεμάτιον ἀστάχυα καὶ πλησίον τῶν ποδῶν του κάνιστρον μὲ διάφορα ὀπωρικά· καὶ [ἕτερος] ἄγγελος μὲ φοίνικα σκῆπτρον καὶ διάδημα πετώμενον σκορπᾷ ἀργύρια ἐν τῇ γῇ θάλασσα δὲ καὶ γῆ εἰς τοὺς πόδας των.

Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν· ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.

(¹) Ματθ. κεφ. ϛ'. 6 Λουκ. ιά. 2.

§ 157. Σχημάτισον ἄνθρωπον γέροντα γονατισμένον μὲ χαρτὶ εἰς χεῖρα γεγραμμένον καὶ ἐξαλείφει αὐτὰ μὲ σπογγάρι καὶ ἄγγελος πλησίον αὐτοῦ ἱστάμενος βλέπει αὐτόν, καὶ κρατεῖ μέγαν λίθον γεγραμμένον ἐξαλείφει ἐξ αὐτοῦ τὰ γεγραμμένα καὶ παλάτια μεγάλα ὑπὸ τὰ ὀπίσθια τοῦ γέροντος.

Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.

§ 158. Ποίησον ἄνθρωπον νέον ἱστάμενον προσευχόμενον καὶ φῶς ἐξ οὐρανοῦ κατερχόμενον εἰς αὐτόν, καὶ πλησίον του θάλασσαν μὲ σειρῆνας παιζούσας διάφορα ὄργανα καὶ γυναῖκα γυμνὴν ὡραίαν [νὰ] κρατῇ αὐτὸν καὶ [νὰ] ζητῇ αὐτὸν νὰ τὸν ῥίψῃ εἰς ἁμαρτίαν καὶ δένδρον μέγα συκῆς πλησίον του καὶ δράκων ἐπ' αὐτοῦ τειλιγμένος ζητεῖ νὰ ριφθῇ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

§ 159. Ἱστόρισον ἄνθρωπον γέροντα μεταξὺ βράχων ἡμίγυμνον καὶ ἐζωσμένον σιδηρᾶν ζώνην καὶ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα αὐτοῦ ἀλυσσοδεμένην ὡς καὶ τὸν ἕνα του πόδα· τὴν μὲν χεῖρα του εἰς βράχον τὸν δὲ πόδα του εἰς σφαῖραν γῆς, καὶ ἄγγελον πετώμενον [νὰ] δεικνύῃ αὐτῷ τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸν Πέτρον δίδοντα τὰς κλεῖς τοῦ Παραδείσου ἐπὶ νεφελῶν καὶ τοὺς τέσσαρας Εὐαγγελιστὰς δεικνύοντου τὰ θεῖα Εὐαγγέλια ἠνεῳγμένα καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν ἀστράπτοντα μεταξὺ τῶν νεφελῶν, καὶ δαίμονες πλησίον του τοῦ προσφέρουν ἄλλος χρήματα, ἄλλος γυναῖκα, ἄλλος ποτήριον ἡδονῶν, καί αὐτὸς ἐκστατικὸς βλέπει πρὸς τοὺς οὐρανούς.

Ἀμήν. Ἀμήν. Ἀμήν.

§ 160. Ἱστόρισον καρδίαν ἀνθρώπου και τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐνθρονισμένον εἰς αὐτὴν καὶ τὰ τετράμορφα ζῶα εἰς αὐτὴν καὶ τὰ οὐράνια τάγματα γονατισμένα ἔμπροσθέν της καὶ φῶς πολὺ τριγύρω αὐτῆς καὶ χεὶρ Θεοῦ ἐπ' αὐτῆς ὅλως νεφελώδης.

Κ΄. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΚΑΙ ΙΕΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

Πῶς ἱστορίζονται αἱ δεσποτικαὶ ἑορταὶ, καὶ τὰ λοιπὰ ἔργα καὶ θαύματα τοῦ Χριστοῦ τὰ κατὰ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου (1).

§ 161. Ὀσπήτια καὶ ἡ Παναγία ἱσταμένη ἔμπροσθεν σκαμνίου, ἔχουσα ὀλίγον κλιτὴν τὴν κεφαλὴν, καὶ εἰς τὸ ἕνα χέρι βαστάζουσα μετάξι τειλιγμένον εἰς ἀδράκτι, καὶ τὴν δεξιὰ ἔχουσα ἁπλωμένην εἰς τὸν Ἄγγελον· καὶ ὁ Ἄρχων Γαβριὴλ ἔμπροσθεν αὐτῆς μὲ τὴν δεξιὰν εὐλογῶν αὐτήν, καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν βαστῶν κοντάρι· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ ὀσπητίου οὐρανὸς, καὶ ἐξ αὐτοῦ κατερχόμενον τὸ ἅγιον Πνεῦμα μὲ ἀκτῖνα εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς Παναγίας.

Ὁ Ἰωσὴφ ὁρῶν ἔγκυον τὴν Θεοτόκον τὴν ὀνειδίζει (2)

§ 162. Ὀσπήτια καὶ ἡ Παναγία ἔγκυος καὶ ἡ Ἐλισάβετ ἐκστατικὴ καὶ ἔμπροσθεν αὐτῆς ὁ Ἰωσὴφ ἀκουμβισμένος εἰς ῥάβδον μὲ τὴν μίαν χεῖρα καὶ ἔχων τὴν ἄλλην πρὸς αὐτὴν ἁπλωμένην, βλέπει αὐτὴν μὲ φοβερὸν σχῆμα.

Ὁ ἀσπασμὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῆς Ἐλισάβετ (3).

§ 163. Οἶκος καὶ ἔσω ἡ Θεοτόκος καὶ ἡ Ἐλισάβετ ἀσπαζόμεναι ἀλλήλας· καὶ εἰς ἄλλο μέρος ὁ Ἰωσήφ, καὶ ὁ Ζαχαρίας ὁμιλοῦντες καὶ ὄπισθεν αὐτῶν παιδίον μικρὸν ἔχον εἰς τὸν ὦμον τοῦ δεκανίκι, καὶ εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δεκανικίου του καλάθι κρεμασμένον· καὶ εἰς ἄλλο μέρος πάλιν παχνί, καὶ ἐν αὐτῷ μουλάρι τρώγει.

Ἡ ἐρώτησις τῶν μάγων (4).

§ 164. Παλάτι, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης μέσα εἰς κάμαραν καθή-

(1) Λουκᾶς κεφ. ά. 26— (2) Ματθ. κεφ. ά. 18.— (3) Λουκ. κεφ. ά. 41.— (4) Ματθ. κεφ. β΄. 1.

μενος εἰς θρόνον καὶ οἱ τρεῖς μάγοι ἔμπροσθέν του ἔχοντες τὰς χεῖρας ἁπλωμένας εἰς αὐτόν, καὶ ἔξωθεν Ἰουδαῖοι, Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι ὁμιλοῦντες ἀλλήλοις.

Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ([1]).

§ 165. Σπήλαιον καὶ ἔσω εἰς τὸ δεξιὸν μέρος ἡ Θεοτόκος γονατιστή, καὶ βάλλουσα τὸν Χριστὸν ὡς βρέφος ἐσπαργανωμένον μέσα εἰς τὴν φάτνην, καὶ ἀριστερὰ ὁ Ἰωσὴφ γονατιστὸς ἔχων τὰ χέρια σταυρωμένα ἐμπρὸς εἰς τὸ στῆθος του· καὶ ὄπισθεν τῆς φάτνης ἕνα βῶδι καὶ ἕνα ἄλογον βλέποντα πρὸς τὸν Χριστόν, καὶ ὄπισθεν τοῦ Ἰωσὴφ καὶ τῆς Παναγίας ποιμένες βαστάζοντες ῥάβδους, καὶ βλέποντες μετὰ θάμβους τὸν Χριστόν· καὶ ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου πρόβατα καὶ ποιμένες, ὁ ἕνας λαλῶν αὐλόν, καὶ ἕτεροι βλέποντες ἄνω μετὰ φόβου· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ἕνας ἄγγελος εὐλογῶν αὐτούς, καὶ ἀπὸ ἄλλο μέρος οἱ μάγοι μετὰ βασιλικῆς στολῆς καθήμενοι ἐπάνω εἰς ἄλογα καὶ δεικνύοντες ἀλλήλοις τὸν ἀστέρα· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ σπηλαίου πλῆθος ἀγγέλων μέσα εἰς νέφαλα βαστάζοντες χαρτία μὲ αὐτὰ τὰ γράμματα «*δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία*»· καὶ ἀκτῖνα μεγάλην κατερχομένην ἕως τῆς κεφαλῆς τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων ([2]).

§ 166. Οἶκος καὶ ἡ Παναγία καθημένη εἰς σκαμνὶ βαστάζουσα ὡς βρέφος τὸν Χριστὸν εὐλογοῦντα καὶ οἱ τρεῖς Μάγοι ἔμπροσθεν αὐτῆς βαστάζοντες τὰ δῶρα μέσα εἰς χρυσᾶ κιβώτια· ἕνας ἀπ' αὐτοὺς γέρων μακρυγένης ἀσκεπὴς γονατιστὸς βλέπων τὸν Χριστόν, μὲ ἕνα χέρι βαστῶν τὸ δῶρον, καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὴν κορῶννά του· ὁ δὲ ἄλλος ἀρχιγένης· καὶ ὁ ἕτερος ἀγένειος βλέποντες ἀλλήλοις καὶ δεικνύοντες τὸν Χριστόν, καὶ ὄπισθεν τῆς Παναγίας ὁ Ἰωσὴφ ἱστάμενος καὶ θαυμάζων· ἔξωθεν δὲ τοῦ ὀσπητίου ἕνας νέος κρατῶν τρία ἄλογα ἀπὸ νὰ σαλιβάριά των· καὶ παρέκει πάλιν ἐπάνω εἰς βουνὰ

([1]) Λουκ. κεφ. β'. 6. Μάτθ. κεφ. β'. 25.— ([2]) Μάτθ. κεφ. β'. 10.

οἱ τρεῖς μάγοι καθήμενοι εἰς τὰ ἄλογά των καὶ ὑποστρέφοντες εἰς τὴν χώραν του· καὶ ἕνας ἄγγελος ἔμπροσθεν δεικνύει αὐτοῖς τὸν δρόμον.

Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ [1].

§ 167. Ναὸς καὶ κουβοῦκλι, καὶ ὑποκάτω τοῦ Κουβουκλίου τράπεζα καὶ ἐπάνω αὐτῆς θυμιατήριον χρυσοῦν καὶ ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Θεοδόχος βαστάζων τὸν Χριστὸν ὡς βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας του, ὁ ὁποῖος εὐλογεῖ αὐτόν· καὶ ἡ Παναγία ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς τραπέζης ἁπλώνουσα πρὸς αὐτὸν τὰς χεῖρας· καὶ ὄπισθεν αὐτῆς ὁ Ἰωσὴφ βαστῶν εἰς τὸ ῥοῦχόν του δύο περιστεράς· καὶ πλησίον ἡ προφῆτις Ἄννα δεικνύουσα τὸν Χριστόν, λέγει εἰς χαρτὶ «*τοῦτο τὸ βρέφος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐδημιούργησε*».

Ὁ Ἰωσὴφ μὲ τὴν Θεοτόκον φεύγει εἰς Αἴγυπτον [2].

§ 168. Βουνὰ καὶ ἡ Παναγία καθημένη εἰς πωλάρι μετὰ βρέφους, καὶ βλέπουσα ὄπισθεν τὸν Ἰωσὴφ ἔχοντα τὸ δεκανίκι μὲ τὸ ῥοῦχόν του εἰς τὸν ὦμόν του, καὶ ἕνας νέος σύρει τὸ πωλάρι ἀπὸ τὸ σχοινὶ βαστῶν καλάθι καὶ βλέπων ὄπισθεν τὴν Παναγίαν καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν φρούριον καὶ εἴδωλα κρημνιζόμενα, ἀπὸ τὰ τείχη του.

Ἡ βρεφοκτονία [3].

§ 169. Κάστρον καὶ ὁ Ἡρώδης καθήμενος εἰς θρόνον καὶ δύο στρατιῶται πλησίον· καὶ παρέμπροσθεν ἄλλοι πολλοὶ στρατιῶται μὲ φλάμπουρον· καὶ παρέκει πάλιν χώραις εἰς βουνά, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν γυναῖκες βαστάζουσαι βρέφη· ἄλλαις φεύγουσαι καὶ κρύπτουσαι αὐτὰ ὄπισθέν των καὶ ἐμποδίζουσαι μὲ τὰς χεῖράς των τοὺς στρατιώτας νὰ μὴ θανατώσουν αὐτά· ἄλλαις καθήμεναι καὶ θρηνοῦσαι τὰ ἔμπροσθεν αὐτῶν κείμενα θανατωμένα νήπια· καὶ στρατιῶται ἄλλοι ἁρπάζοντες τὰ βρέφη ἀπὸ τὰς μητρικὰς ἀγκάλας· ἄλλοι σουβλίζοντες αὐτά· ἄλλοι ξεσχίζοντες ἄλλα, καὶ ἄλλα ἀποκεφαλίζον-

(1) Λουκ. κεφ. β'. 23.— (2). Ματθ. κεφ. β'. 14.—(3) Ματθ. κεφ. β'. 16.

τες· καὶ τὰ πλήθη τῶν νηπίων κείμενα κατὰ γῆς φονευμένα, ἄλλα μὲ σπάργανα, καὶ ἄλλα μὲ ἄλλα φορέματα. Ἡ δὲ Ἐλισάβετ βαστάζουσα τὸν Πρόδρομον ὡς βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας της φεύγει βλέπουσα εἰς τὰ ὀπίσω· καὶ ὄπισθεν αὐτῆς ἕνας στρατιώτης διώκων αὐτὴν μὲ ξίφος καὶ πέτρα μεγάλη ὡς βουνὸν σχισμένη ἔμπροσθέν της.

Ὁ Χριστὸς ἐτῶν δώδεκα καθήμενος μέσον τῶν διδασκάλων. (¹).

§ 170. Ναός, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Χριστὸς καθήμενος εἰς θρόνον, μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστῶν χαρτὶ τειλιγμένον, καὶ τὸ ἄλλο ἔχων ἁπλωμένον, ἀμφοτέρων δὲ τῶν μερῶν αὐτοῦ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι καθήμενοι καὶ βλέποντες ἀλλήλους καὶ ἀποροῦντες· καὶ ὄπισθεν τοῦ θρόνου ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Θεοτόκος δεικνύουσα πρὸς αὐτὸν τὸν Χριστόν.

Ὁ Χριστὸς ἐρχόμενος ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι (²).

§ 171. Βουνὰ καὶ κάτωθεν αὐτῶν ὁ Ἰορδάνης ποταμός, καὶ ὁ Χριστὸς ἐρχόμενος, καὶ ὁ Πρόδρομος δεικνύων αὐτὸν εἰς τοὺς λαοὺς λέγει εἰς χαρτί· « *ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου* », *κτλ.* καὶ πάλιν ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ὁ Πρόδρομος ἔμπροσθεν αὐτοῦ λέγων αὐτῷ εἰς χαρτὶ « *ἐγὼ ἔχω χρείαν ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με ;* » ὁ δὲ Χριστὸς εὐλογῶν αὐτὸν λέγει αὐτῷ εἰς χαρτὶ « *προφῆτα ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην* ».

Ἡ βάπτισις τοῦ Χριστοῦ (³).

§ 172. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος μέσον τοῦ Ἰορδάνου γυμνὸς καὶ ὁ Πρόδρομος εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ποταμοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ Χριστοῦ βλέπων ἄνω, καὶ ἔχων τὴν δεξιὰν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς τοῦ Χριστοῦ, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἁπλωμένην ἄνω· καὶ ἐπάνωθεν οὐρανός, καὶ ἐξ

(¹) Λουκ. κεφ. β'. 46.— (²) Ματθ. κεφ. γ'. 13. Μάρκ. κεφ. ά. 9. —Ἰωάν. κεφ. ά. 26.— (³) Ματθ. κεφ. γ'. 19. Μάρκ. ά. 10. Λουκ. κεφ. γ'. 21. Ἰωάν. κεφ. ά. 29.

αὐτοῦ κατερχόμενον τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μὲ ἀκτῖνα εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Χριστοῦ· καὶ μέσον τῆς ἀκτῖνος αὐτὰ τὰ γράμματα «*οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ηὐδόκησα*» καὶ ἐξ ἀριστερῶν ἄγγελοι ἱστάμενοι εὐλαβῶς ἔχοντες ἁπλωμένα ὑποκάτω τὰ ἱμάτιά τους· καὶ ὑποκάτω τοῦ Προδρόμου μέσα εἰς τὸν Ἰορδάνην ἕνας ἄνθρωπος γυμνὸς κείμενος δίπλα καὶ βλέπων ὄπισθεν αὐτοῦ τὸν Χριστὸν μετὰ φόβου καὶ βαστῶν στάμνον χύνει ἐξ αὐτῆς νερὸν καὶ γύρωθεν τοῦ Χριστοῦ ὀψάρια.

Ὁ Χριστὸς πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. ([1]).

§ 173. Ἔρημος μὲ δένδρα καὶ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ διάβολος δεικνύων τοὺς λίθους καὶ λέγων «*εἰ υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται*» καὶ ὁ Χριστὸς λέγει «*οὐκ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος*». Καὶ παρέκει ἱερὸν καὶ ἐπάνω εἰς τὴν ἄκρην τοῦ ἱεροῦ πάλιν ὁ Χριστός, καὶ ὁ διάβολος ἔμπροσθεν αὐτοῦ λέγει αὐτῷ «*εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ βάλε σαυτὸν κάτω*», καὶ ὁ Χριστὸς λέγει αὐτῷ ἐν χαρτὶ «*οὐκ ἐκπειράσει κύριον τὸν Θεόν σου*«. Καὶ παρέκει ὄρος ὑψηλόν, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ὁ Χριστὸς καὶ ὁ διάβολος ἔμπροσθεν αὐτοῦ δεικνύων αὐτῷ ὅλας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου, καὶ λέγων· «*ταῦτα πάντα σοὶ δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι*»· καὶ ὁ Χριστὸς λέγει πρὸς αὐτὸν ἐν χαρτί· «*ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ γέγραπται γάρ, Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις*»· καὶ ὑποκάτω τοῦ ὄρους πόλεις καὶ κάστρα, καὶ βασιλεῖς καθήμενοι εἰς τραπέζας καὶ στρατιῶται γύρωθεν αὐτῶν μὲ φλάμπουρα· καὶ παρέκει πάλιν ὁ Χριστός, καὶ ἄγγελοι γύρωθεν αὐτοῦ, ἄλλοι γονατιστοί, ἄλλοι βαστάζοντες ῥιπίδια ἐπάνωθεν αὐτοῦ· καὶ ὁ διάβολος φεύγων καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω.

Ὁ Χριστὸς μαρτυρούμενος εἰς τοὺς μαθητὰς ὑπὸ τοῦ Προδρόμου. ([2]).

§ 174. Ὁ Πρόδρομος δεικνύων τὸν Χριστὸν εἰς τὸν Ἰωάννην καὶ

([1]) Ματθ. κεφ. δ΄. 1. Μάρκ. κεφ. ά. 13. Λουκ. κεφ. δ΄. 1. Δευτερ. κεφ. ς΄. 13.— ([2]) Ἰωάν. κέφ. ά. 35.

τὸν Ἀνδρέαν· καὶ παρέχει πάλιν ὁ Ἀνδρέας φέρων τὸν Πέτρον, καὶ ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ.

Χριστὸς προσκαλῶν τοὺς μαθητὰς διὰ τῆς ἄγρας τῶν ἰχθύων. (1)

§ 175. Θάλασσα καὶ δύω πλοιάρια μέσα καὶ εἰς τὸ ἕνα ὁ Χριστός, καὶ ὁ Πέτρος ἔμπροσθέν του γονατιστός, καὶ ὁ Ἀνδρέας σύρνων τὸ δίκτυον· καὶ εἰς τὸ ἄλλο ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰάκωβος μὲ τὸν πατέρα τους Ζεβεδαῖον σύρνοντες καὶ αὐτοὶ τὸ ἴδιον ὁποῦ σύρνει ὁ Ἀνδρέας ἀπὸ τὸ ἄλλο πλοιάριον, καὶ μέσα εἰς τὸ δίκτυον πλῆθος ὀψάρια καὶ σχίζουν τὸ δίκτυον.

Ὁ Χριστὸς μεταβάλλων τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον εἰς τὸν ἐν Κανᾷ γάμον. (2).

§ 176. Τράπεζα, καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι καθήμενοι εἰς αὐτήν· καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐνδοξότερος βαστῶν ποτήρι μὲ κρασί, καὶ ἀπορῶν· καὶ μέσον αὐτῶν ὁ νύμφιος μιξαιπόλιος στρογγυλογένης, καὶ ἡ νύμφη πλησίον αὐτοῦ φοροῦντες εἰς τὰς κεφαλάς των στέφανα ἐξ ἀνθέων καὶ ὄπισθεν αὐτῶν ἕνας νέος βαστῶν κανάτι, καὶ βάλλων εἰς τὸ ποτήριον οἶνον καὶ κάτωθεν τῆς τραπέζης ἓξ πιθάρια καὶ δύω νέοι χύνοντες μὲ δερμάτια νερὸν εἰς αὐτά· καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος εἰς τὴν ἄκρην τῆς τραπέζης εὐλογεῖ αὐτά· καὶ ἡ Παναγία καὶ ὁ Ἰωσὴφ πλησίον αὐτοῦ καὶ οἱ Ἀπόστολοι ὄπισθεν αὐτοῦ.

Ὁ Χριστὸς ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου. (3)

§ 177. Ὁ Χριστὸς καθήμενος, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ οἱ Ἀπόστολοι· καὶ ὁ Νικόδημος ἔμπροσθεν αὐτοῦ καθήμενος καὶ ἐρωτῶν αὐτόν.

---

(1) Ματθ. κεφ. δ'. 19. Μάρκ. κεφ. ά. 16. Λουκ. κεφ. έ. 10.— (2) Ἰωάν. κεφ. β'. 1.— (3) Ἰωάν. κεφ. γ'. 1.

Ὁ Χριστὸς ὁμιλῶν τῇ Σαμαρείτιδι (1).

§ 178 Ὁ Χριστὸς καθήμενος εἰς πέτραν, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ὄπισθέν του θαυμάζοντες· καὶ ἔμπροσθέν του φρέαρ, καὶ μία γυνὴ πλησίον εἰς τὸ χεῖλος τοῦ φρέατος βαστάζουσα μὲ τὴν ἀριστερὰν σκυλί, καὶ τὴν δεξιὰν ἁπλώνουσα εἰς τὸν Χριστόν· καὶ ἐμπρὸς αὐτῆς ὑδρία, καὶ ὁ Χριστὸς εὐλογῶν.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλίσκου(2).

§ 179. Κάστρον καὶ ὁ Χριστὸς εὐλογῶν, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἔμπροσθεν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τιάραν καὶ μὲ φορέματα λαμπρά, παρακαλῶν αὐτόν· καὶ ὄπισθεν τοῦ ἀνθρώπου τρεῖς στρατιῶται βλέποντες αὐτόν, καὶ δεικνύοντες ὄπισθεν ἕνα μέγα παλάτι, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐστὶ κλίνη, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἕνας νέος φορῶν τὴν ζώνην του.

Ὁ Χριστὸς ἀναγινώσκων ἐν τῇ συναγωγῇ (3)

§ 180. Ναὸς καὶ ὁ Χριστὸς μέσον ἱστάμενος, κρατῶν βιβλίον μὲ τὰς δύο του χεῖρας, ἀναγινώσκων ταῦτα τὰ γράμματα «*Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς*»· καὶ ἕνας νέος κείμενος πλησίον αὐτοῦ ἁπλώνων τὴν χεῖρα τάχα νὰ λάβῃ τὸ βιβλίον, καὶ γύρωθεν αὐτοῦ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι καθήμενοι καὶ δεικνύοντες αὐτοῖς ἀλλήλοις καὶ ἄλλος λαὸς πολὺς βλέποντες αὐτὸν μετὰ θάμβους.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν δαιμονιζόμενον ἐν τῇ συναγωγῇ (4).

§ 181. Ναὸς καὶ ὁ Χριστὸς ἔσω, καὶ οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἕνας νέος κείμενος κατὰ γῆς ἀφρίζων· καὶ ἕνας δαίμων ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸ στόμα του· καὶ γύρωθεν Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι καὶ ἄλλος λαὸς θαυμάζοντες.

---

(1) Ἰωάν. κεφ. δ'. 7. — (2) Ἰωάν. κεφ. δ'. 46. — (3) Λουκ. κεφ. δ'. 15. Ματθ. κεφ. ιγ'. 54.—Μάρκ. κεφ. ά. 21.—(4) Λουκ. κεφ. δ'. 33. Μάρκ. κεφ. ά. 23.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν λεπρόν ([1]).

§182 Ὄρος, καὶ ὑποκάτωθεν ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἔμπροσθέν του ἕνας ἄνθρωπος γυμνὸς ὅλος πληγαῖς, γονατιστὸς ἐμπρὸς τοῦ Χριστοῦ· καὶ ὁ Χριστὸς βάλλει τὸ χέρι του εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λεπροῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ στόμα πίπτουν ὡσὰν λέπια ὀψαρίου.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου ([2]).

§ Ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἕνας ἄνθρωπος στρατιωτικὰ φορεμένος γονατιστὸς ἔμπροσθέν του· καὶ μακρόθεν παλάτι καὶ ἕνας ἄνθρωπος νέος ἐγείρεται ἀπὸ κλίνης καὶ τριγύρω αὐτοῦ ἄνδρες καὶ γυναῖκες· καὶ ἕνας ἄνθρωπος ἱστάμενος πλησίον τοῦ ἑκατοντάρχου δεικνύει αὐτῷ τὸ παλάτι.

Ὁ Χριστὸς ἀνιστῶν τὸν υἱὸν τῆς χήρας ([3]).

§ 184. Φρούριον καὶ ἔξω τῆς πύλης πλῆθος ἀνθρώπων, καὶ μέσον αὐτῶν τέσσαρες ἄνθρωποι ἔχοντες κλίνην ἀποθεμένην εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάνω τῆς κλίνης ἕνας ἄνθρωπος τειλιγμένος μὲ σάβανον, ὀλίγον σηκωμένος καὶ βλέπει τὸν Χριστόν· καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστῶν τὴν κλίνην, καὶ τὸ ἄλλο εὐλογεῖ τὸν νέον καὶ ὄπισθέν του οἱ Ἀπόστολοι· καὶ εἰς τοὺς πόδας του γυνὴ κλαίουσα, καὶ τραβίζουσα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της.

Ὁ Χριστὸς ἰᾶται τὴν πενθερὰν Σίμωνος ([4]).

§ 185. Οἶκος, καὶ ἡ πενθερὰ τοῦ Πέτρου γραῦς κειμένη ἐπὶ κλίνης, καὶ ὁ Χριστὸς βαστάζων αὐτὴν ἐκ τῆς χειρός, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ὄπισθέν του.

([1]) Μάρκ. κεφ. α'. 40. Ματθ. κεφ. η'. 1. Λουκ. κεφ. ε'. 12.—([2]) Λουκ. κεφ. ζ'. 2.—([3]) Λουκ. κεφ. ζ'. 14.—([4]) Ματθ. κεφ. η'. 14. Μάρκ. κεφ. α'. 29. Λουκ. κεφ. δ'. 38.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τοὺς ἐν ποικίλοις νόσοις (¹).

§ 186. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εὐλογῶν, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ὀπίσω του, καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς ἔμπροσθέν του, ἄλλοι κείμενοι εἰς κρεββάτια· ἄλλοι ἀκουμβιστοὶ εἰς πατερίτζας· καὶ ἄλλοι ὑπὸ ἄλλων βασταζόμενοι, τυφλοί, χωλοί, παράλυτοι.

Ὁ Χριστὸς ἐπιτιμῶν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ(²).

§ 187. Θάλασσα ταραγμένη καὶ μέσον πλοιάριον ἀρμενίζον καὶ ὁ Χριστὸς εἰς τὴν πρύμνην κοιμώμενος καὶ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἐπάνωθέν του ἔχοντες πρὸς αὐτὸν ἁπλωμένα τὰ χέρια μετὰ φόβου· καὶ ὁ Ἀνδρέας κρατῶν τὸ πηδάλιον τοῦ πλοιαρίου· καὶ ὁ Φίλιππος καὶ Θωμᾶς λύοντες τὰ ἄρμενα. Καὶ πάλιν ὁ Χριστὸς εἰς τὴν μέσην τοῦ πλοίου ἁπλώνων τὰς χεῖρας κατὰ τῶν ἀνέμων καὶ ἐπιτιμῶν αὐτούς· καὶ ἄνωθεν εἰς τὰ σύννεφα οἱ ἄνεμοι φυσοῦντες εἰς τὰ ἄρμενα.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τοὺς δαιμονιζομένους ἀποστέλλει τοὺς δαίμονας εἰς τοὺς χοίρους (³).

§ 188. Φρούριον, καὶ ἔξωθεν αὐτοῦ βουνὰ καὶ μνημεῖα πολλά, καὶ δύο δαιμονιζόμενοι εὐγαίνοντες ἀπὸ τὰ μνημεῖα ἔχοντες τὸ ἕνα χέρι εἰς τὴν γῆν ἀκουμβισμένον, καὶ τὸ ἄλλο ἁπλώνοντες εἰς τὸν Χριστόν· καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους ἱστάμενος εὐλογεῖ αὐτούς, καὶ πλῆθος δαιμόνων εὐγαίνοντες ἀπὸ τὸ στόμα των, παγαίνουν εἰς τοὺς ἐκεῖ πλησίον βόσκοντας χοίρους· ἄλλοι καβαλικεύοντες αὐτούς, ἄλλοι ἐμβαίνουν εἰς τὰ στόματα αὐτῶν· καὶ χοῖροι κρημνίζονται εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οἱ βοσκοὶ φεύγουν πρὸς τὸ φρούριον, βλέποντες πρὸς τὰ ὀπίσω.

(¹) Λουκ. κεφ. ε'. 40. Ματθ. κεφ. ιε'. 30. Μάρκ. κεφ. α'. 32. — (²) Ματθ. κεφ. η'. 23. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 36. Λουκ. κεφ. η'. 22. — (³) Ματθ. κεφ. η'. 28 Μάρκ. κεφ. ε'. 2. Λουκ. κεφ. η'. 26.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν παράλυτον ἐν τῷ οἴκῳ [1].

§ 189. Οἶκος καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους του, καὶ Φαρισσαῖοι καθήμενοι, καὶ ὄχλος πολύς, καὶ ἐπάνωθεν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν στέγην δύο ἄνθρωποι ἔχοντες κράββατον κρεμασμένον ἔμπροσθέν του· καὶ ἐπάνω εἰς τὸν κράββατον ἄνθρωπος ὀλίγον σηκωμένος· καὶ παρέκει πάλιν ἐν μέσῳ τοῦ ὄχλου ὁ ἴδιος ἄνθρωπος βαστῶν τὸν κράββατον εἰς τοὺς ὤμους του καὶ περιπατῶν.

Ὁ Χριστὸς προσκαλῶν τὸν Ματθαῖον ἀπὸ τοῦ τελωνείου [2].

§ 190. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εἰς τὴν θύραν τοῦ τελωνείου μὲ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔμπροσθέν του ὁ Ματθαῖος γονατιστός, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ οἶκος μὲ σεντούκια καὶ κατάστιχα καὶ καλαμάρια, καὶ ζύγι ἐπάνωθεν αὐτοῦ.

Ὁ Χριστὸς συνεσθίων τελώναις [3].

§ 191. Ὀσπήτια καὶ τράπεζα, καὶ ὁ Χριστός, καθήμενος, καὶ ἄνθρωποι, ἄλλοι μὲ καλπάκια, ἄλλοι μὲ σαρίκια, καὶ ἄλλοι ἀσκεπεῖς· καὶ ὁ Ματθαῖος μὲ δύο γυναῖκας φέροντες φαγητά· καὶ ἕνας νέος, βαστῶν ποτῆρι κερνᾷ· καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἔξωθεν τοῦ ὀσπητίου· καὶ οἱ Φαρισσαῖοι διαλεγόμενοι μὲ αὐτοὺς καὶ δεικνύοντες τὸν Χριστόν.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὴν Αἱμορροοῦσαν[4].

§ 192. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος καὶ γυρίζων τὸ πρόσωπόν του ὄπισθεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους, καὶ μία γυνὴ γονατιστὴ κρατοῦσα τὴν ποδιάν του καὶ βλέπουσα ἄνω, καὶ αὐτὸς εὐλογῶν αὐτήν, καὶ πλῆθος λαοῦ τριγύρου.

---

(1) Ματθ. κεφ. θ΄. 1. Μάρκ· κεφ. β΄. 3. Λουκ. κεφ. έ. 17.— (2) Ματθ. κεφ· θ΄. 9. Μάρκ. κεφ. β΄. 14. Λουκ. κεφ. έ. 27.— (3) Ματθ. κεφ. θ΄. 10. Μάρκ. κεφ. β΄. 15· Λουκ. κεφ. έ· 29.—(4) Ματθ. κεφ. θ΄. 20. Μάρκ. κεφ. έ. 26. Λουκ. ή. 43.

Ὁ Χριστὸς ἀνιστῶν τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰάρου (¹).

§ **193**. Οἶκος, καὶ μία κόρη καθημένη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς, καὶ ὁ Χριστὸς ἔμπροσθεν αὐτῆς ἱστάμενος μὲ τὴν ἀριστερὰν κρατῶν αὐτὴν ἐκ τῆς χειρός, καὶ μὲ τὴν δεξιὰν τὴν εὐλογεῖ καὶ ὀπίσω τοῦ Χριστοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης· καὶ ἀπὸ ἕνα μέρος τῆς κλίνης ἕνας ἄνθρωπος φορῶν γοῦναν καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν μανδῆλι, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς κλίνης ἡ γυνὴ αὐτοῦ κλαίουσα· καὶ ἔξωθεν τοῦ οἴκου ὄχλος πολύς.

Ὁ Χριστὸς ἰᾶται τὸν δαιμονιζόμενον κωφόν. (²).

§ **194**. Ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἔμπροσθέν του ἕνας ἄνθρωπος, καὶ δαιμόνιον ἐξερχόμενον ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ ὁ Χριστὸς βαρτάζει τὴν δεξιάν του εἰς τὸ αὐτὶ τοῦ κωφοῦ, καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι, καὶ ἄλλο πλῆθος τριγύρω του.

Ὁ Χριστὸς ἐρωτώμενος ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Προδρόμου (³).

§ **195**. Ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς εὐλογῶν καὶ βαστῶν χαρτὶ λέγει· «*εἴπατε Ἰωάννῃ ἃ ἠκούσατε καὶ βλέπετε*». καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ τυφλοί, κουτζοί, λεπροί, δαιμονιζόμενοι, καὶ δαιμόνια ἐξερχόμενα ἀπὸ τὸ στόμα των· καὶ ἄντικρυ τοῦ Χριστοῦ ὁ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας κρατοῦντες χαρτὶ λέγει· «*σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν*;»

Ὁ Χριστὸς διερχόμενος διὰ τῶν σπορίμων (⁴)

§ **196**. Κάστρον, καὶ ἔξωθεν χωράφια μὲ ξεσταχυσμένον σιτάρι· καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἄλλοι ξεριζόνοντες τὰ στάχυα· ἄλλοι τραβοῦν, ἄλλοι τρώγουν· καὶ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ χωραφίου ὁ Χριστὸς βαστῶν χαρτί, λέγει· «*οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβὶδ ὅτε ἐπείνασεν*».

(¹) Ματθ. κεφ. θ'. 23. Μάρκ. κεφ. ε. 22. Λουκ. κεφ. ή. 55.—(²) Ματθ. θ'. 32· Λουκ. κεφ. ιά. 14. — (³) Ματθ. κεφ. ιά. 2. Λουκ. κεφ. ζ'. 19. — (⁴) Ματθ. κεφ. ιβ'. 1. Λουκ. κεφ. ς'. 1. Μάρκ. β'. 23.

καὶ ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ κάστρου Φαρισσαῖοι βλέποντες πρὸς αὐτὸν, καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν βαστῶν χαρτὶ λέγει· «τί ποιεῖται ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; »

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν ξυρὰν ἔχοντα τὴν χεῖρα (1).

§ 197. Ναὸς, καὶ μέσον ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητάς του εὐλογῶν καὶ εἷς ἄνθρωπος ἔμπροσθεν αὐτοῦ βαστῶν τὴν μίαν χεῖρα αὐτοῦ ξηρὰν μὲ τὴν ἄλλην, καὶ δεικνύων αὐτὴν εἰς τὸν Χριστόν· καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ Ἰουδαῖοι.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν δαιμονιζόμενον τυφλὸν καὶ κωφὸν (2).

§ 198. Ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους εὐλογῶν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἕνας τυφλὸς, μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστῶν πατερίτσαν, καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὸ ἀφτί του, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του ἐξερχόμενον δαιμόνιον.

Ὁ Χριστὸς ζητούμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ (3).

§ 199. Ὀσπήτιον, καὶ ὁ Χριστὸς μέσον μὲ τοὺς Ἀποστόλους διδάσκων καὶ ἔξω τῆς θύρας ἡ Παναγία καὶ ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος, καὶ Συμαιὼν ὁ ἀδελφός του, ἀκόμη καὶ ἄλλοι δύω ἄνδρες, καὶ δύω γυναῖκες, καὶ ἕνας ἄνδρας πλησίον τοῦ Χριστοῦ, δεικνύων αὐτῷ ἔξω τὴν Παναγίαν.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν παράλυτον ἐν τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ (4).

§ 200. Ἡ κολυμβήθρα ὑποκάτω πέντε καμάρων καὶ ἕνας ἄγγελος ἔχων τὰς χεῖράς του μεσ' τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας, καὶ δεξιὰ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους εὐλογῶν· καὶ ἕνας ἄνθρωπος ἔμπροσθέν του στρογγυλογένης φορῶν κοντὸ ῥοῦχον ἕως τὰ

(1) Ματθ. κεφ. ιβ'. 10. Μάρκ. κεφ. γ'. 1 Λουκ. κεφ. ς'. 6 — (2) Ματθ. κεφ. ιβ'. 22. — (3) Ματθ. κεφ. ιβ'. 46. Λουκ. κεφ. ή. 19. Μάρκ. κεφ. γ'. 31. — (4) Ἰωάν. κεφ. έ. 2.

γόνατα, καὶ ἕως τοὺς ἀγκῶνας καὶ βαστῶν εἰς τὴν πλάτην του κραββάτι μὲ πάπλωμα, καὶ πλησίον αὐτοῦ ἄλλοι ἀσθενεῖς κείμενοι ἐπάνω εἰς κραββάτια.

Ὁ Χριστὸς εὐλογῶν τοὺς πέντε ἄρτους (1).

§ 201. Βουνὰ καὶ ἕνα παιδὶ βαστάζον πανέρι μὲ πέντε ἄρτους, καὶ δύο ἰχθύας· καὶ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος καὶ βλέπων εἰς τὸν οὐρανόν, μὲ τὴν ἀριστερὰν βαστῶν τὸ πανέρι, καὶ μὲ τὴν δεξιὰν τὸ εὐλογεῖ· καὶ πλησίον του ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ἀνδρέας, καὶ πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων καθήμενοι εἰς πέντε τόπους, καὶ τρεῖς Ἀπόστολοι σηκώνοντες εἰς τοὺς ὤμους των κοφίνια ὀλίγον κλιτά, καὶ ἄλλοι τρεῖς εὐγαίνοντες κομμάτια ἀπὸ τὰ κοφίνια τὰ βάζουν ἔμπροσθεν τῶν καθημένων ἀνθρώπων, καὶ οἱ λοιποὶ βαστάζοντες πανέρια μοιράζουν καὶ αὐτοὶ κομμάτια εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Χριστὸς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης (2).

§ 202. Θάλασσα μὲ φοβερὰ καὶ ἄγρια κύματα, καὶ ἐν μέσῳ πλοιάριον καὶ εἰς αὐτὸ οἱ Ἀπόστολοι πεφοβισμένοι καὶ ὁ Πέτρος ἔξω εἰς τὴν θάλασσαν βυθισμένος ἕως τὰ γόνατα, καὶ ἁπλώνων τὰς χεῖρας· ὁ δὲ Χριστὸς περιπατῶν ἐπάνω τῶν κυμάτων λαμβάνει αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος πολλοὺς ἀσθενεῖς τῇ ἀφῇ τοῦ κρασπέδου (3).

§ 203. Ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους εὐλογῶν, καὶ γύρωθέν του πολλοὶ ἀσθενεῖς ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας βεβαρημένοι ἐγγίζοντες εἰς τὴν ἄκρην τῶν ἱματίων του.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὴν θυγατέρα Χανανέας (4).

§ 204. Ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους εὐλογῶν, καὶ ἡ γυνὴ

---

(1) Ματθ. κεφ. ιδ'. 15 Μάρκ. κεφ. ς'. 41. Λουκ. κεφ. θ'. 13. Ἰωάν. κεφ. ς'. 10.— (2) Ματθ. κεφ. ιδ'. 25. Μάρκ. κεφ. ς'. 48. Ἰωαν. κεφ. ς'. 19.— (3) Ματθ. κεφ. ιδ'. 35. Μάρκ. κεφ. ς'. 56.— (4) Ματθ. κεφ. ιέ. 22. Μάρκ. κεφ. ζ'. 25.

πίπτουσα εἰς τοὺς πόδας του· καὶ ὀλίγον μακρόθεν ὄπισθεν τῆς γυναικὸς μία κόρη καθημένη εἰς κράββατον, καὶ δαίμων εὐγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα της.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν μογγιλάλον (1).

§ 205. Ὅμοιον μὲ τὸν δαιμονιζόμενον κωφόν. βλ. §. 164.

Ὁ Χριστὸς εὐλογῶν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους (2).

§ 206. Οἱ ἑπτὰ ἄρτοι μέσα εἰς πανέρι καὶ ὀλίγα ὀψάρια· καὶ ὁ Χριστὸς βλέπων εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλογεῖ αὐτά, καὶ οἱ Ἀπόστολοι τὰ μοιράζουν εἰς τοὺς ὄχλους βαστάζοντες κάθε δύω ἀπὸ αὐτοὺς ζεμπίλι γεμάτον, καὶ ἄλλοι μερίζοντες αὐτά.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος [τὸν] ἐν Βηθσαϊδᾷ τυφλόν (3).

§ 207. Κάστρον καὶ ἔξωθεν τῆς πύλης τοῦ κάστρου ὁ Χριστὸς καὶ ἔμπροσθέν του ἕνας τυφλὸς βαστῶν πατερίτζαν καὶ ὁ Χριστὸς βάζει τὴν δεξιάν του εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ· καὶ οἱ Ἀπόστολοι πλησίον του.

Ἡ Μεταμόρφωσις (4).

§ 208. Βουνὸν μὲ τρεῖς κορυφάς, καὶ εἰς τὴν μεσαίαν κορυφὴν ὁ Χριστὸς ἱστάμενος μὲ λευκὰ ἱμάτια καὶ εὐλογῶν· καὶ γύρωθέν του φῶς μὲ ἀκτῖνας· καὶ εἰς τὴν δεξιὰν κορυφὴν ὁ Μωϋσῆς βαστῶν τὰς πλάκας, εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν ὁ προφήτης Ἠλίας, ἱστάμενοι καὶ οἱ δύω ἱκετικῶς, καὶ βλέποντες τὸν Χριστόν· καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ Χριστοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης κείμενοι πρόμυτα, καὶ βλέποντες ἄνω ὡς ἐξεστηκοί· καὶ ὄπισθεν εἰς τὸ ἕνα μέρος τοῦ βουνοῦ πάλιν ὁ Χριστὸς ἀναβαίνων μὲ τοὺς τρεῖς Ἀποστόλους καὶ δεικνύων εἰς αὐτοὺς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ· καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ

---

(1) Μάρκ. κεφ. ζ'. 32. — (2) Ματθ. κεφ. ιέ. 30. Μάρκ. κεφ. ή. 6. — (3) Μάρκ. κεφ. ή. 22. — (4) Ματθ. κεφ. ιζ'. 1 Μάρκ. κεφ. θ'. 2. Λουκ. κεφ. θ'. 28.

βουνοῦ πάλιν οἱ Ἀπόστολοι καταβαίνοντες μὲ φόβον καὶ βλέποντες εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ πάλιν ὁ Χριστὸς ὄπισθεν αὐτῶν εὐλογῶν αὐτούς.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὸν σεληνιαζόμενον υἱὸν τοῦ ἄρχοντος (1).

§ 209. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος μὲ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἐμπρὸς εἰς τοὺς πόδας του ἕνας νέος δεμένος μὲ ἁλύσεις κείμενος ὕπτιος ὡς νεκρός, καὶ ἔχων ἀφροὺς εἰς τὸ στόμα του, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ γονατισμένος ἔχων τὰ χέρια ἁπλωμένα πρὸς τὸν Χριστόν.

Ὁ Χριστὸς μὲ τὸν Πέτρον τελῶν τὰ δίδραχμα (2).

§ 210. Αἰγιαλὸς, καὶ ὁ Πέτρος ξυπόλητος καὶ ξεγυμνωμένος τὰ χέρια κ.θηται ἐπάνω εἰς πέτραν βαστῶν ὄρθιον κάλαμον, καὶ εἰς τὸ καλάμι ὀψάρι κρεμασμένον· καὶ παρέχει πάλιν ὁ Χριστὸς καὶ ὁ Πέτρος δίδων ἑνὸς στρατιώτου ἀργύρια.

Ὁ Χριστὸς εὐλογῶν τὸ παιδίον (3).

§ 211. Ὁ Χριστὸς καθήμενος, μὲ τὸ ἕνα χέρι κρατεῖ παιδίον ἔμπροσθέν του, καὶ μὲ τὸ ἄλλο εὐλογεῖ αὐτὸ, καὶ δεικνύων αὐτὸ τοῖς Ἀποστόλοις λέγει· «*ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτος ἐστὶν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν*»· καὶ οἱ Ἀπόστολοι θαυμάζοντες βλέπουσιν ἀλλήλους.

Ὁ Χριστὸς ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ (4).

§ 212. Ὁ Χριστὸς καθήμενος καὶ οἱ μαθηταὶ ἱστάμενοι ὀπίσω του καὶ ὁ Νομικὸς γέρων ἔχων τὴν κεφαλὴν τειλιγμένην μὲ μανδῆλι, καὶ βαστῶν εἰς τὸ χέρι του κλεισμένον βιβλίον, ἱστάμενος ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ ἐρωτᾷ αὐτόν.

---

(1) Ματθ. κεφ. ιζ'. 15. Μάρκ. κεφ. θ' 17. Λουκ. θ' 37.— (2) Ματθ. κεφ. ιζ'. 24.— (3) Ματθ. ιή. 2. Μάρκ. θ'. 36.— (4) Λουκ. ι. 25.

Ὁ Χριστὸς ξενιζόμενος παρὰ τῆς Μάρθας καὶ Μαρίας ([1]).

§ 213. Ὀσπήτιον, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Κύριος καθήμενος εἰς σκαμνί, καὶ ὄπισθέν του οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἡ Μαρία καθημένη πλησίον εἰς τοὺς πόδας του βλέπουσα καὶ ἀκούσασα αὐτὸν μὲ προθυμίαν· ἄντικρυ δὲ αὐτοῦ τράπεζα ἡτοιμασμένη, καὶ ἡ Μάρθα βάλλουσα σκουτέλι σκεπασμένον εἰς αὐτήν, καὶ ἄλλα φαγητά, καὶ βλέπει πρὸς τὸν Χριστόν.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τὴν συγκύπτουσαν ἐν τῇ συναγωγῇ ([2]).

§ 214. Ναὸς καὶ ἡ γυνὴ πολλὰ κυρτὴ ἀκουμβίζουσα εἰς δεκανίκι, καὶ ὁ Χριστὸς ἔμπροσθεν αὐτῆς ἱστάμενος, ἔχων τὸ ἕνα χέρι ἐπάνω τῆς κεφαλῆς της, καὶ τὸ ἄλλο ἁπλωμένον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ βλέπων αὐτούς· καὶ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἁπλώνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Χριστὸν στρέφει πρὸς τοὺς ὄχλους τὸ πρόσωπόν του, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ὄπισθεν τοῦ Χριστοῦ ἱστάμενοι μετὰ θάμβους.

Ὁ Χριστὸς ἰᾶται τὸν Ὑδρωπικόν ([3]).

§ 215. Ὀσπήτιον καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἔμπροθέν του ὁ ὑδρωπικὸς γυμνός, βρακὶ μόνον φορῶν, πρισμένος ὅλος, ἀκουμβίζων εἰς δύω πατερίτζας καὶ βλέπων τὸν Χριστόν· αὐτὸς εὐλογεῖ αὐτὸν καὶ γύρωθεν πλῆθος Ἰουδαῖοι.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τοὺς δέκα λεπρούς ([4]).

§ 216. Κάστρον, καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἔμπροσθέν του οἱ δέκα λεπροὶ γυμνοὶ φοροῦντες μόνον βρακία, καὶ πληγωμένοι ὅλον τὸ σῶμα· ὁ δὲ Χριστὸς εὐλογῶν αὐτούς.

Ὁ Χριστὸς εὐλογῶν τὰ βρέφη ([5]).

§ 217. Ὁ Χριστὸς καθήμενος, καὶ γυναῖκες φέρουσαι ἔμπρο-

([1]) Λουκ. κεφ. ι. 38.— ([2]) Λουκ. κεφ. ιγ. 10.—([3]) Λουκ. κεφ. ιδ'. 2.— ([5]) Ματθ. κεφ. ιθ'. 13. Μάρκ. κεφ. ι. 13. Λουκ. κεφ. ιη. 16.

σθέν του παιδία, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐμπαίζοντες αὐτούς· ὁ δὲ Χριστὸς εὐλογεῖ αὐτά.

Ὁ Χριστὸς ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ νέου πλουσίου ([1]).

§ 218. Ὀσπήτια, καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος, καὶ ὄπισθέν του οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἔμπροθέν του ὁ πλούσιος νέος γονατιστός, καὶ ἐρωτῶν αὐτὸν μετ' εὐλαβείας.

Ὁ Χριστὸς διδάσκων τοὺς υἱοὺς Ζεβεδαίου μὴ ζητεῖν προεδρίαν ([2]).

§ 219. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος, καὶ ἔμπροσθέν του ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, ἔχοντες ἁπλωμένα τὰ χέρια εἰς αὐτόν, καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν πλησίον γονατιστή, ἔχουσα χεῖρας καὶ ὄμματα πρὸς τὸν Χριστὸν ἁπλωμένα, ὁ δὲ Χριστὸς τὸ ἕνα χέρι ἁπλωμένον, μὲ τὸ ἄλλο βαστᾷ χαρτὶ λέγων· *οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε*. Καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι ὄπισθέν του, βλέποντες τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μὲ ἀγανάκτησιν.

Ὁ Χριστὸς εἰσερχόμενος ἐν τῇ Ἱεριχῷ ἰᾶται τὸν τυφλὸν ([3]).

§ 220. Κάστρον καὶ ἔξω τῆς πύλης του ὁ Χριστὸς ἱστάμενος καὶ ὄπισθεν οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἔμπροσθέν του ἕνας τυφλὸς βαστῶν δεκανίκι καὶ ὁ Χριστὸς εὐλογεῖ αὐτόν.

Ὁ Χριστὸς προσκαλῶν τὸν Ζακχαῖον ([4]).

§ 221. Πόλις καὶ λαὸς πολύς, καὶ συκομορέα εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐπάνω αὐτῆς ὁ Ζακχαῖος μικρόκορμος μιξαιπόλιος, φορῶν κοντόστενα ῥοῦχα, καὶ ἔχων εἰς τὸ κεφάλι τυλιγμένον μαντῆλι, καὶ βλέπων τὸν Χριστὸν καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς Ἀποστόλους κάτωθεν βλέπουν εἰς αὐτόν, με τὸ ἕνα χέρι εὐλογεῖ αὐτόν, καὶ μὲ τὸ ἄλλο

([1]) Ματθ. κεφ. ιθ'. 19 Μάρκ. κεφ. ι. 17. Λουκ. κεφ. ιή. 18.— ([2]) Ματθ. κεφ. κ'. 22.— Μάρκ. κεφ. ι. 55.— ([3]) Μάρκ. κεφ. ι. 46. Λουκ. κεφ. ιή. 35.— ([4]) κεφ· Λουκ. ιθ'. 1.

βαστᾷ χαρτὶ λέγων. *Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι σήμερον γὰρ [ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι].*

Ὁ Χριστὸς ἐξερχόμενος τῆς Ἱεριχοῦς ἰᾶται τὸν τυφλὸν Βαρτιμαῖον (1).

§ **222.** Ὅμοιον μὲ τὸ πρῶτον [§. **220**], μόνον οἱ χαρακτῆρες νὰ διαφέρουν κατὰ τὸ πρόσωπόν των.

Ὁ Χριστὸς ἐλευθερώνει τὴν μοιχαλίδα (2).

§ **223.** Λαὸς καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενον γράφει εἰς τὴν γῆν καὶ λέγει. *Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτήν.* Καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἔμπροσθέν του μία γυνὴ ἱσταμένη, ἔχουσα σταυρωμένα τὰ χέρια εἰς τὸ στῆθος, καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι φεύγοντες καὶ βλέποντες εἰς τὰ ὀπίσω.

Ὁ Χριστὸς λιθαζόμενος παρὰ τῶν Ἰουδαίων (3).

§ **224.** Ὁ Χριστὸς διδάσκων, καὶ οἱ Ἀπόστολοι, καὶ Ἰουδαῖοι τριγύρω βαστάζοντες λίθους.

Ὁ Χριστὸς ἰᾶται τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν (4).

§ **226.** Ὁδὸς ἔσω τοῦ φρουρίου τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἕνας τυφλὸς νέος ἀκουμβίζων εἰς δεκανίκι, ἔχων κρεμασμένον τορβᾶν εἰς τὸν ὦμόν του, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν του φαινόμενοι ἔξωθεν τῶν ὑποδημάτων του· καὶ ὁ Χριστὸς ἔμπροσθέν του καὶ παρέχει πάλιν κολυμβήθρα μὲ νερόν, καὶ νίπτει ὁ τυφλὸς τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ Χριστὸς πάλιν λιθαζόμενος (5).

§ **229.** Ὅμοιον μὲ τὸ πρῶτον [§. **224**].

Ἡ ἔγερσις τοῦ Λαζάρου (6).

§ **227.** Βουνὸν μὲ δύω κορυφάς, καὶ ὄπισθεν κάστρον φαινόμενον ὀλίγον, καὶ Ἑβραῖοι ἐξερχόμενοι ἀπὸ τὰς θύρας αὐτοῦ φαινό-

(1) Μάρκ. κεφ. ι. 46. (2) Ἰωάν. κεφ. η 3.— (3) Ἰωάν. κεφ. η. 59.— (4) Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 1.— (5) Ἰωάν. κεφ. ι. 31.— (6) Ἰωάν. κεφ. ιά. 41.

μενοι ὡς τὴν μέσην ὄπισθεν τῶν βουνῶν κλαίοντες· ἔμπροθεν τοῦ βουνοῦ μνημεῖον καὶ ἕνας ἄνθρωπος τραβᾷ ἐξ αὐτοῦ τὸν λίθον· καὶ ὁ Λάζαρος ἱστάμενος ἐν μέσῳ τοῦ μνημείου, καὶ ἄλλος ἄνθρωπος ἐκτυλίσσων αὐτόν· καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστᾷ χαρτί, λέγων· *Λάζαρε δεῦρο ἔξω.* Καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ οἱ Ἀπόστολοι· καὶ εἰς τοὺς πόδας του ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία προσκυνοῦσαι αὐτόν.

Ὁ Χριστὸς ἀλειφόμενος μύρῳ τοὺς πόδας ὑπὸ Μαρίας ἀδελφῆς Λαζάρου (¹).

§ **228.** Ὀσπήτια, καὶ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τραπέζης καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὁ Λάζαρος, καὶ ὁ Σίμων ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ ἡ Μαρία γονατιστὴ ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ, σφογγίζει μὲ τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς της τοὺς πόδας του κατάφιλοῦσα αὐτούς· καὶ πλησίον αὐτῆς ἀγγεῖον γυάλινον στενόστομον· καὶ ἡ Μάρθα ἄντικρυς μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστᾷ μουσοῦρι καὶ βλέπουσα μετὰ θάμβους τὸν Χριστόν, ὁμοίως καὶ οἱ Ἀπόστολοι θαυμάζουσιν, ὁ δὲ Ἰούδας ἀγανακτῶν δεικνύει τὸ μύρον εἰς αὐτούς.

Ἡ Βαϊφόρος (²).

§ **229.** Κάστρον, καὶ ἔξωθεν βουνόν, καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος εἰς πωλάρι εὐλογῶν· καὶ ὄπισθεν οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ ἐπάνω τοῦ βουνοῦ δένδρον, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰ παιδία κόπτοντα κλάδους, μὲ τζεκούρια καὶ τοὺς ῥίχνουν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἄλλο παιδὶ ἀναβαῖνον καὶ βλέπον κάτωθεν τὸν Χριστὸν καὶ ὑποκάτω τοῦ πωλαρίου ἄλλα παιδία· ἄλλα βαστοῦν κλάδους· ἄλλα παλεύουν· ἄλλα στρώνουν ῥοῦχα, καὶ ἄλλα εὐγαίνουν ἀγκάθια ἀπὸ τοὺς πόδας των· καὶ ἔξω τῆς πύλης τοῦ Κάστρου Ἰουδαῖοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες, βαστάζουσαι παιδία εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ εἰς τοὺς ὤμους των βαστάζοντα καὶ αὐτὰ κλάδους· καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὰ τείχη καὶ

(¹) Ἰωάν. κεφ. ιβ'. 2.— (²) Ματθ. κεφ. κά. 1. Μάρκ. κεφ. ιά. 2. Λουκ. κεφ. ιθ'. 30. Ἰωάν. κεφ. ιβ'. 12.

τὰ παράθυρα τοῦ Κάστρου βλέποντες πρὸς τὸν Χριστόν.

Ὁ Χριστὸς ἐκβάλλων τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ (1).

§ 230. Ναὸς καὶ ἐν αὐτῷ τράπεζαι, καὶ σεντούκια κρημνισμένα καὶ ἄσπρα σκορπισμένα κατὰ γῆς, καὶ ἄνθρωποι, ἄλλοι σύρνουν βόδια, ἄλλοι πρόβατα, ἄλλοι ἄλογα, ἄλλοι περιστέρας βαστάζοντες, καὶ ἄλλοι καλπάκια, ἄλλοι σκιάδια, ἄλλοι μανδήλια εἰς τὰς κεφαλὰς φοροῦντες, ἄλλοι φεύγοντες καὶ βλέποντες εἰς τὰ ὀπίσω μετὰ φόβου Θεοῦ· καὶ ὁ Χριστὸς βαστῶν φραγγέλιον διώκει αὐτοὺς μετὰ θυμοῦ· οἱ δὲ Ἀπόστολοι ἀκολουθοῦσιν, ὄπισθεν αὐτοῦ.

Ὁ Χριστὸς ἰώμενος τοὺς τυφλοὺς καὶ χωλοὺς ἐν τῷ ἱερῷ (2).

§ 231. Ναὸς καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Χριστὸς καὶ ὄπισθεν οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἔμπροσθέν του τυφλοὶ κοτζοί, ἄλλοι ἀκουμβίζοντες εἰς πατερίτζαις· ἄλλοι βαστοῦν ῥαβδία, καὶ ὁ Χριστὸς εὐλογεῖ αὐτούς.

Ὁ Χριστὸς καταρώμενος τὴν συκῆν (3).

§ 232. Κάστρον καὶ ἔξωθεν τοῦ κάστρου βουνά, καὶ συκὴ ἄκαρπος μὲ φύλλα ξηρὰ καὶ ὁ Χριστὸς βλέπων πρὸς αὐτήν, καὶ ἁπλώνων πρὸς αὐτήν, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ὄπισθέν του θαυμάζοντες.

Ὁ Χριστὸς ἐρωτώμενος ὑπὸ ἑτέρου νομικοῦ (4).

§ 233. Ὁ Χριστὸς καθήμενος μὲ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἔμπροσθέν του πλῆθος Γραμματέων καὶ Φαρισσαίων ὁμιλοῦντες ἀλλήλους· καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν ἔχων τὸ πρόσωπόν του γυρισμένον πρὸς τὸν Χριστὸν ὁμιλεῖ αὐτῷ.

Ὁ Χριστὸς ἐπαινῶν τὰ δύω λεπτὰ τῆς χήρας (5).

§ 234 Ναὸς καὶ κιβώτιον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ Φαρισ-

(1) Ματθ. κεφ. κά. 12. Μάρκ. κεφ. ιά. 15. Λουκ. κεφ. ιθ'. 45. Ἰωάν κεφ. β'. 15.— (2) Ματθ. κεφ. κά. 14.— (3) Ματθ. κεφ. κά. 18. Μάρκ. κεφ. ιά. 12.— (4) Ματθ. κεφ. κβ'. 34.— (5) Μάρκ. κεφ. ιβ. 41. Λουκ. κεφ. κά. 2.

σαῖοι καὶ Ἄρχοντες ῥίπτοντες ἐπάνω αὐτοῦ, ἄλλος φλωρία, ἄλλος ἀργύρια πολλά. Καὶ μέσον αὐτῶν γυνὴ χήρα βάνουσα καὶ αὐτὴ δύω φόλας, καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος ἄντικρυς δεικνύει αὐτὴν πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, καὶ λέγει εἰς χαρτί. *Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ἡ χήρα αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλε.*

Ὁ Χριστὸς ἀλειφόμενος τὴν κεφαλὴν μύρῳ ὑπὸ τῆς πόρνης ἐν τῇ τοῦ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ (1).

§ 235. Ὀσπήτιον, καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος εἰς τράπεζαν μὲ τὸν Σίμωνα καὶ μὲ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἕνας νέος ὑπηρετῶν· καὶ ἡ πόρνη ὄπισθεν τοῦ Χριστοῦ βαστάζουσα ἐπάνω τῆς κεφαλῆς του γυάλινον ἀγγεῖον τζακισμένον.

ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ

Ἡ συμφωνία τοῦ Ἰούδα μετὰ τῶν Ἰουδαίων (2).

§ 236. Ὀσπήτιον, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Ἄννας καὶ Καϊάφας καθήμενοι εἰς θρόνους, καὶ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ αὐτοὶ καθήμενοι τριγύρω αὐτῶν· ἔμπροσθεν δὲ αὐτῶν κιβώτιον· καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν μετρᾷ ἀργύρια ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ὁ Ἰούδας ἐμπρὸς εἰς τὸ κιβώτιον ἔχων τὰ χέρια ἁπλωμένα πρὸς τὰ ἀργύρια, καὶ ὁ Ἄννας δεικνύει αὐτὰ πρὸς αὐτόν.

Ὁ Ἱερὸς Νιπτήρ (3).

§ 237. Ὀσπήτιον καὶ ὁ Πέτρος καθήμενος εἰς κάθισμα, μὲ τὸ ἕνα χέρι δεικνύων τοὺς πόδας του, καὶ τὸ ἄλλο ἔχων εἰς τὴν κεφαλήν του· καὶ ὁ Χριστὸς γονατιστὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔχων εὐγαλμένον τὸ ἐπανωφόρεμά του, καὶ περιζωσμένος μανδῆλι· καὶ μὲ τὸ ἕνα χέρι κρατῶν τὸ ποδάρι τοῦ Πέτρου, καὶ τὸ ἄλλο ἁπλώνων πρὸς αὐτόν· καὶ ἐμπρὸς τὰ γόνατα τοῦ Χριστοῦ λεκάνη μὲ νερὸν καὶ

(1) Ματθ. κεφ. κϛ'. 6. Λουκ. κεφ. ζ'. 37. — (2) Ματθ. κεφ. κϛ'. 14. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 10 Λουκ. κεφ. κβ'. 3. — (3) Ἰωάν. κεφ. ιγ'. 5.

ἰμπρίκι πλησίον· οἱ δὲ λοιποὶ Ἀπόστολοι καθήμενοι ὄπισθεν, ἄλλοι ὁμιλοῦντες ἀλλήλους· ἄλλοι δένοντες τὰ ὑποδήματά των· καὶ πάλιν ὁ Χριστὸς εἰς ἄλλο μέρος καθήμενος καὶ φορῶν τὰ ἱμάτιά του τὸ ἕνα χέρι ἁπλόνων πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστῶν χαρτί, λέγει. *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.* Καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἔμπροσθέν του βλέποντες αὐτὸν μετὰ φόβου, καὶ ὁμιλοῦντες ἀλλήλοις.

Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος (1).

§ 238. Οἶκος, καὶ ἐν αὐτῷ τράπεζα μὲ ψωμία καὶ σκουτέλια μὲ φαγητά, καὶ κανάτι μὲ κρασὶ καὶ ποτῆρι· καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐν αὐτῇ μετὰ τῶν Ἀποστόλων· καὶ ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος ὁ Ἰωάννης κείμενος εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ· καὶ ἀπὸ τὸ δεξιὸν ὁ Ἰούδας, ἁπλόνων τὸ χέρι του εἰς τὸ σκουτέλι καὶ βλέπων εἰς τὸν Χριστόν.

Ἡ προσευχὴ τοῦ Χριστοῦ (2).

§ 249. Κῆπος καὶ δένδρα, καὶ ὁ Χριστὸς εἰς τὸ μέσον γονατιστὸς ἔχων τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα ἄνω, καὶ ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του πίπτουν ὡσὰν σταλαγματίαι αἷμα εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάνωθέν του ἄγγελος μὲ φῶς, ἔχων ἁπλωμένας τὰς χεῖρας πρὸς αὐτόν· καὶ ὀλίγον ὄπισθεν τοῦ Χριστοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης κοιμώμενοι· καὶ πάλιν ὁ Χριστὸς ἐπάνωθεν αὐτῶν, μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστῶν τὸν Πέτρον ἀπὸ τὸ ῥοῦχον, καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστᾷ χαρτί, λέγων. *Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ;*

Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα (3).

§ 240. Κῆπος καὶ ἐν μέσῳ ὁ Ἰούδας ἀγκαλίζων τὸν Χριστὸν ἀσπαζόμενος αὐτόν· καὶ ὄπισθεν τοῦ Ἰούδα ὁ Πέτρος, ἔχων ὑποκάτω του ἕνα νέον στρατιώτην, τὸν γονατίζει κόπτων μὲ μαχαῖρι

(1) Ματθ. κεφ. κς'. 20. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 18. Λουκ. κεφ. κβ'. 15. Ἰωάν. κεφ. ιγ'. 2. — (2) Ματθ. κεφ. κς'. 36. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 35. Λουκ. κεφ. κβ'. 41. Ἰωάν. κεφ. ιζ'. 1. — (3) Ματθ. κεφ. κς'. 47. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 43. Λουκ. κεφ. κβ'. 47. Ἰωάν. κεφ. ιή. 1.

τὸ αὐτί του. καὶ γύρωθεν τοῦ Χριστοῦ στρατιῶται, ἄλλοι μὲ ξεγυμνωμένα σπαθία· ἄλλοι μὲ κοντάρια, ἄλλοι μὲ φανάρια, καὶ ἄλλοι μὲ φανούς, ἄλλοι τὸν κρατοῦν, καὶ ἄλλοι τὸν δέρνουν.

Ὁ Χριστὸς κρινόμενος ὑπὸ Ἄννα καὶ Καϊάφα (1).

§ 241. Παλάτι καὶ ἕνας γέρων μακρυγένης μὲ φαρδία ῥοῦχα, καὶ μακρυὰν διχαλωτὴν σκούφιαν, ἱστάμενος εἰς θρόνον καὶ σχίζων τὰ ἱμάτιά του· καὶ ὁ Καϊάφας πλησίον αὐτοῦ μιξαιπόλιος μακρυγένης ἀγανακτῶν· καὶ ὁ Χριστὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν δεμένος, καὶ ἕνας στρατιώτης ῥαπίζει αὐτόν· καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι· καὶ δύω ἄνθρωποι ἱστάμενοι ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ δεικνύουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἄνναν.

Ἡ τρίτη ἄρνησις τοῦ Πέτρου (2).

§ 242. Ὑποκάτω τοῦ παλατίου Ἄννα, ὁποῦ κρίνεται ὁ Χριστὸς, στέκει ὁ Πετρος εἰς μίαν ἄκρην, καὶ ἔμπροσθέν του μία παιδίσκη ἔχουσα τὰ χέρια ἁπλωμένα πρὸς αὐτόν, καὶ πάλιν παρέκει φωτία, καὶ δύο στρατιῶται ζεσταίνονται καὶ ἐρωτοῦν τὸν Πέτρον καὶ παρέκει πάλιν εἰς τὴν θύραν τοῦ Παλατίου ὁ Πέτρος φοβούμενος ἔχων ἁπλωμένα τὰ χέρια, καὶ μία κόρη δεικνύουσα αὐτῷ τὸν Χριστόν· καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ εἰς ἕνα παράθυρον ὁ πετεινὸς φωνάζει· καὶ ὁ Πέτρος πάλιν παρέκει κλαίων.

Ὁ Χριστὸς κρινόμενος ὑπὸ τοῦ Πιλάτου (3).

§ 243. Παλάτι καὶ ὁ Πιλάτος νέος ἀρχιγένης φορῶν λαμπρὰν στολήν, καὶ καλπάκιον μὲ χρυσὸν πτερόν, καθήμενος εἰς θρόνον· καὶ ἔμπροσθέν του ὁ Χριστὸς δεμένος βασταζόμενος ὑπὸ στρατιωτῶν· καὶ πλῆθος Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι δεικνύοντες αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

---

(1) Ματθ. κεφ. κς'. 57. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 53. Λουκ. κεφ. κβ'. 66. Ἰωάν. κεφ. ιή. 12.— (2) Ματθ. κεφ. κς. 69. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 66. Λουκ. κεφ. κβ'. 57. Ἰωάν. κεφ. ιή. 25.— (3) Ματθ. κεφ. κζ'. 1— 11. Μάρκ. κεφ. ιέ. 1. Λουκ. κεφ. κγ'. 1. Ἰωάν. κεφ. ιή. 29.

Ἡ μεταμέλεια καὶ ἀγχόνη τοῦ Ἰούδα (¹).

§ 244. [illegible] ὁ Ἄννας [illegible] Καϊάφας καὶ [illegible] Γραμματεῖς [illegible] Φαρισαῖοι [illegible] καὶ ὁ Ἰούδας [illegible] εἰς [illegible] τοῦ ναοῦ [illegible] καὶ ὁ Ἰούδας εἰς δένδρον κρεμασμένος [illegible] εἰς τὴν γῆν.

Ὁ Χριστὸς χλευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου (²).

§ 245. [illegible] καὶ ὁ Ἡρώδης [illegible] εἰς θρόνον μετὰ [illegible] καὶ ὀπίσω αὐτοῦ στρατιῶται, καὶ ὁ Χριστὸς ἔμπροσθέν του· καὶ δύο στρατιῶται ἐνδύουν αὐτὸν φόρεμα λευκόν, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ πλῆθος Ἰουδαίων.

Ἡ ἀπόνιψις καὶ ἀπόφασις τοῦ Πιλάτου (³).

§ 246. Παλάτι καὶ ὁ Πιλάτος καθήμενος εἰς θρόνον βλέπει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ἕνας ἄνθρωπος ἔμπροσθέν του βαστῶν λεκάνην καὶ ἱμπρίκι τοῦ χύνει νερὸν καὶ νίπτει τὰ χέρια του· καὶ ὄπισθέν του ἕνας νέος λαλῶν εἰς τὸ αὐτί του καὶ πλησίον τοῦ θρόνου του ἕνας νέος γράφει εἰς χαρτὶ ταῦτα τὰ γράμματα. *Ἰησοῦν Ναζωραῖον ὡς διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, ὡς ὑβριστὴν Καίσαρος, καὶ ψευδῆ Μεσσίαν ἑαυτὸν κηρύττοντα, ὡς κατὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ ἔθνους μαρτυρίαν ἀνεδέχθη, πρὸς τὸ κοινὸν τῆς καταδίκης τόκον φέροντες, ἐν μέσῳ δύο λῃστῶν τῷ σταυρῷ κρεμάσατε.* Καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ Χριστὸς καὶ στρατιῶται κρατοῦντες αὐτόν, καὶ ὁ Ἄννας καὶ Καϊάφας καὶ ἄλλοι Ἰουδαῖοι ἔχοντες ἔμπροσθέν του παιδία βάνουν εἰς τὰς κεφαλὰς των τὰ χέρια τους καὶ βλέποντες πρὸς τὸν Πιλάτον δεικνύουσι τοὺς ἑαυτούς των.

(¹) Ματθ. κεφ. κζ'. 3.— (²) Λουκ. κεφ. κγ'. 8.— (³) Ματθ. κεφ. κζ'. 24. Λουκ. κεφ. κγ'.13. Ἰωάν κεφ. ιθ'. 16.

Ἡ μαστίγωσις (¹).

§ 247. Ὁ Χριστὸς δεμένος ὀπισθάγκωνα εἰς κολῶνα πληγωμένος καὶ δύω στρατιῶται δέρνουν αὐτόν.

Ὁ ἐμπαιγμός (²).

§ 248. Ὁ Χριστὸς γυμνὸς φορῶν μόνην κοκκίνην χλαμύδα· καὶ εἰς τὴν κεφαλήν του ἀκάνθινον στέφανον, βαστῶν καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιάν, καὶ στρατιῶται τριγύρω του ἐμπαίζοντες αὐτόν· ἄλλοι γονατίζοντες· ἄλλοι τύπτοντες μὲ κάλαμον τὴν κεφαλήν του.

Ὁ Χριστὸς ἑλκόμενος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ (³).

§ 249. Βουνά, καὶ στρατιῶται πεζοὶ καὶ καβαλλαραῖοι σύροντες τὸν Χριστὸν καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν βαστᾷ φλάμπουρον· καὶ ὁ Χριστὸς λειποθυμησμένος καὶ πίπτων εἰς τὴν γῆν ἀκουμβίζων μὲ τὸ ἕνα χέρι· καὶ ἐπάνωθέν του Σίμων ὁ Κυρηναῖος μιξαιπόλιος στογγυλογένης φορῶν κοντὰ ροῦχα, λαμβάνει τὸν σταυρὸν ἀπὸ τὸν ὦμον του· καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ἡ Παναγία καὶ Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καὶ ἄλλαι γυναῖκες θρηνοῦσαι· καὶ ἕνας ἄνθρωπος στρατιώτης μὲ ράβδον ἐμποδίζει αὐτούς.

Ἡ εἰς τὸν σταυρὸν καθήλωσις (⁴).

§ 250. Βουνὸν καὶ ἐπ' αὐτῷ Ἰουδαῖοι καὶ στρατιῶται, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἕνας σταυρὸς κείμενος κατὰ γῆς· καὶ ὁ Χριστὸς ἐπάνω αὐτοῦ τανίζοντες ἄλλος τὰ χέρια ἄλλος τὰ ποδάριά του μὲ σχοινία· καὶ ἄλλοι πάλιν στρατιῶται βαστοῦν τὰ καρφία, καὶ καρφώνουν αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας καὶ πόδας αὐτοῦ κτυπῶντές τα μὲ σφυρία· καὶ πάλιν ἔμπροσθεν τοῦ σταυροῦ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος· καὶ ἕνας στρατιώτης ἔμπροσθέν του προσάγει εἰς τὸ στόμα του ἀγγεῖόν τι γεμάτον οἴνου· καὶ ὁ Χριστὸς στρέφει τὸ πρόσωπόν του εἰς τὰ ὀπίσω ὡς μὴ θέλων τηρεῖν.

(¹) Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 1. — (²) Ματθ. κεφ. κζ'. 28. Μάρκ. κεφ. ιέ. 16. Λουκ. κεφ. κβ'. 63. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 2.— (³) Ματθ. κεφ. κζ'. 31. Μάρκ. κεφ. ιέ. 20. Λουκ. κεφ. κγ'. 26. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 17. — (⁴) Μάρκ. κεφ. ιέ. 23.

Ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ (1).

§ 251. Βουνόν, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Χριστὸς σταυρωμένος, καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο δύω λησταὶ σταυρωμένοι· ὁ μὲν ἐκ δεξιῶν μιξαιπόλιος στρογγυλογένης, λέγει πρὸς τὸν Χριστόν. *Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.* Ὁ δὲ ἐξ εὐωνύμων, νέος ἀγένειος, γυρισμένος εἰς τὰ ὀπίσω λέγει: *Εἰ σὺ εἶ Θεὸς [ὁ Χριστὸς] σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.* Καὶ εἰς τὴν ἐπάνω ἄκραν τοῦ σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος καρφωμένος τίτλος μὲ αὐτὰ τὰ γράμματα ΙΝΒΙ. κάτωθεν εἰς τὰ δεξιὰ μέρη ἕνας στρατιώτης καθήμενος εἰς ἄλογον, λογχεύει τὴν δεξιὰν πλευρὰν τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐγαίνει αἷμα καὶ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς· καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ἡ Θεοτόκος λιποθυμισμένη, καὶ ἄλλαι μυροφόραι πιάνουν αὐτήν· καὶ πλησίον αὐτῆς ὁ Θεολόγος Ἰωάννης στέκει μετὰ λύπης, ἔχων τὸ χέρι του εἰς τὸ μάγουλόν του, καὶ ὁ ἅγιος Λογγῖνος ὁ ἑκατόνταρχος βλέπων τὸν Χριστὸν καὶ ἔχων τὸ χέρι του σηκωμένον εὐλογεῖ τὸν Θεόν· εἰς δὲ ἀριστερὰ ἄλλος πάλιν στρατιώτης ἱππεὺς βαστῶν σπόγγον δεμένον εἰς καλάμι τὸν προσάγει σιμὰ εἰς τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ· καὶ πλησίον ἄλλοι στρατιῶται, καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι, καὶ λαὸς πολύς· καὶ ἄλλοι ὁμιλοῦντες ἀλλήλοις καὶ δεικνύοντες αὐτόν, ἄλλοι χάσκοντες καὶ βλέποντες αὐτόν, ἄλλοι καταγελῶντες βλέποντές τον· ἄλλοι ἔχοντες ἁπλωμένα τὰ χέρια, λέγουσιν· *Ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι.* Καὶ τρεῖς στρατιῶται καθήμενοι μοιράζουν τὰ ἱμάτιά του· ὁ ἕνας εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς κλεισμένους, καὶ τὰ χέριά του ἁπλωμένα εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος εἰς τῶν ἄλλων δύω στρατιωτῶν τὰ χέρια· κάτωθεν δὲ τοῦ σταυροῦ μικρὸν σπήλαιον, καὶ ἐν αὐτῷ ἡ κάρα τοῦ Ἀδὰμ καὶ ἄλλα δύω κόκκαλα ῥαντιζόμενα ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ὁποῦ ἐχύνετο ἀπὸ τὰς πληγὰς τῶν ποδῶν του.

---

(1) Λουκ. κεφ. κγ΄. 33. Ματθ. κεφ. κζ΄. 33. Ἰωάν. κεφ. ιθ΄. 18.

Ὁ Ἰωσὴφ αἰτῶν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ([1]).

§ 252. Παλάτι, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Πιλάτος καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ἕνας στρατιώτης στέκει ὀπίσω του βαστῶν σπαθὶ μεστὸ θηκάριόν του καὶ ἔμπροσθεν τοῦ Πιλάτου ὁ Ἰωσὴφ γέρων κλιτός, ἔχων τὰ χέρια ἁπλωμένα πρὸς αὐτόν, καὶ ὁ Κεντυρίων μέσον τοῦ Πιλάτου καὶ τοῦ Ἰωσὴφ ὁμιλῶν πρὸς τὸν Πιλάτον.

Ἡ Ἀποκαθήλωσις ([2]).

§ 253. Βουνὰ καὶ σταυρὸς πηγμένος, καὶ σκάλα ἀκουμβισμένη εἰς τὸν σταυρὸν καὶ ὁ Ἰωσὴφ πατεῖ ἐπάνω τῆς σκάλας, καὶ ἔχει ἀγκαλιασμένον ἀπὸ τὴν μέσην τὸν Χριστόν, τὸν κατεβάζει, καὶ ἡ Παναγία κάτωθεν ἱσταμένη δέχεται αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας της, καὶ τὸν φιλεῖ εἰς τὸ πρόσωπον· καὶ ὀπίσω τῆς Θεοτόκου αἱ Μυροφόροι καὶ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία κρατοῦσα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ ἀσπάζεται αὐτήν· καὶ ὄπισθεν τοῦ Ἰωσὴφ ὁ Θεολόγος Ἰωάννης, ἱστάμενος ἀσπάζεται τὴν δεξιάν του· καὶ ὁ Νικόδημος ὀλίγον γονατιστὸς εὐγάζει μὲ τανάλιαν τοὺς ἥλους ἀπὸ τοὺς πόδας του, καὶ καλάθι πλησίον αὐτοῦ· καὶ ὑποκάτω τοῦ σταυροῦ ἡ κάρα τοῦ Ἀδὰμ ὡσὰν καὶ εἰς τὴν σταύρωσιν.

Ὁ Ἐπιτάφιος Θρῆνος ([3]).

§ 254. Τετράγωνος καὶ μεγάλη πέτρα, καὶ εἰς αὐτὴν σενδόνι ἁπλωμένον, καὶ ἐπάνω ὁ Χριστὸς κείμενος ὕπτιος γυμνός, καὶ ἡ Παναγία ἐπάνωθέν του γονατιστὴ ἀσπάζεται τὸ πρόσωπόν του, καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἀσπάζεται τοὺς πόδας του, καὶ ὁ Θεολόγος τὴν δεξιάν του. καὶ ὄπισθεν τοῦ Ἰωσὴφ ὁ Νικόδημος ἀκουμβίζων εἰς σκάλαν καὶ καὶ βλέπων πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ πλησίον τῆς Παναγίας ἡ Μαγδαλινὴ Μαρία, ἔχουσα ἐκτεταμένα τὰ χέρια ὑψηλὰ εἰς ἕνα καὶ εἰς ἄλλο κλαίει· καὶ αἱ ἄλλαι Μυροφόροι τραβοῦσαι τὰς τρίχας των· καὶ ὄπισθεν ὁ σταυρὸς μὲ τὸν τίτλον καὶ ὑποκάτω τοῦ Χριστοῦ τὸ

([1]) Ματθ. κεφ. κζ΄. 57. Μάρκ. κεφ. ιέ. 42. Λουκ. κεφ. κγ΄. 50. Ἰωάν κεφ. ιθ΄. 38. — ([2]) Ματθ. κεφ. κζ΄. 59. Μάρκ. κεφ. ιέ. 46. Λουκ. κεφ. κγ΄. 52. Ἰωάν. κεφ. ιθ΄. 36. — ([3]) Ματθ. κεφ. κζ΄. 59. Λουκ. κεφ. κγ΄. 53. Ἰωάν. κεφ. ιθ΄. 40.

καλαθι τοῦ Νικοδήμου μὲ τὰ καρφία, καὶ τανάλιαν, καὶ τὸ σφυρί, καὶ πλησίον αὐτῶν ἄλλο σκεῦος ὥσπερ ὑδρία μικρή.

Ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Χριστοῦ ([1]).

§ 255. Βουνόν, καὶ ἐν αὐτῷ μνημεῖον πέτρινον, καὶ ὁ Νικόδημος ἔσω βαστῶν τὸν Χριστὸν τυλιγμένον ἀπὸ τὸ κεφάλι, καὶ ἡ Παναγία ἔξωθεν τοῦ μνημείου τὸν ἀγκαλιάζει καὶ τὸν φιλεῖ καὶ ὁ Ἰωσὴφ τὸν κρατεῖ ἀπὸ τὰ γόνατα· ὁ δὲ Ἰωάννης ἀπὸ τοὺς πόδας κύπτων ὀλίγον· καὶ αἱ Μυροφόροι κλαίουσαι· ὁ δὲ σταυρὸς φαίνεται ὄπισθεν τοῦ βουνοῦ.

Ἡ Κουστωδία φυλάττουσα τὸν τάφον ([2]).

§ 256. Μνημεῖον μαρμάρινον ἐσφραγισμένον τετράκις, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ στρατιῶται κοιμώμενοι ἐπάνω εἰς ἀσπίδας καὶ λόγχας καὶ ἄλλοι εἰς τὰ γόνατά των ἔχοντες τὰς χεῖράς των εἰς τὰς παρειάς των· ὁ δὲ ἑκατόνταρχος Λογγῖνος ἐν μέσῳ αὐτῶν καθήμενος ἀπορεῖ, καὶ ἀπέναντι τοῦ μνημείου αἱ Μυροφόροι καθήμεναι θρηνοῦσι, κατέχουσαι εἰς τὰς χεῖράς των διάφορα ἀγγεῖα μυροφόρα ἄλλα ἐκ πηλοῦ καὶ ἄλλα ἐξ ὑάλου.

Ἡ εἰς τὸν Ἅδην Κάθοδος ([3]).

§ 257. Ὄρη καὶ βουνὰ καὶ ὑπ' αὐτῶν σπήλαιον σκοτεινόν, καὶ ἄγγελοι ἀστράπτοντες δένουσι μὲ ἁλύσεις Βεελτζεβοὺλ τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν δαίμονας καταξεσχίζουν τύπτουν καὶ διώκουν· καὶ ἀνθρώπους γυμνοὺς δεμένους μὲ ἁλύσεις βλέποντες ἄνω· καὶ κλειδονίαι πολλαὶ καταθλιμμέναι καὶ αἱ πύλαι τοῦ Ἅδου ἐῤῥιμέναι σὺν τοῖς μοχλοῖς καὶ ὁ Χριστὸς ἐπ' αὐταῖς πατῶν κρατεῖ τὸν Ἀδὰμ μὲ τὴν δεξιάν του καὶ τὴν Εὔαν μὲ τὴν ἀριστεράν· ὁ δὲ Πρόδρομος ἐκ δεξιῶν τοῦ Χριστοῦ δεικνύει αὐτόν· καὶ ὁ Δαβὶδ πλησίον αὐτοῦ ὡς καὶ ἄλλοι Βασιλεῖς μὲ στέμματα καὶ στέφανα ἀριστερά· δὲ οἱ προφῆται Ἰωάννης, Ἡσαΐας, Ἱερεμίας, καὶ ὁ δίκαιος

([1]) Ματθ. κεφ. κζ'. 59. Λουκ. κεφ. κγ'. 53. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 42. — ([2]) Ματθ. κεφ. κζ'. 63.

Ἄβελ· καὶ ἄλλοι διάφοροι ἐστεφανωμένοι· φῶς δὲ μέγα κύκλω αὐτῶν καὶ ἀγγέλων πλῆθος.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ [1].

§ 258. Μνημεῖον ἡμιανεῳγμένον καὶ ἄγγελοι δύο λευκοφόροι καθήμενοι εἰς τὰς γωνίας αὐτοῦ· καὶ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τοῦ σκεπάσματος εὐλογῶν μὲ τὴν δεξιὰν καὶ τὴν ἀριστερὰν, κρατεῖ σημαίαν ἐρυθρὰν μὲ χρυσοῦν σταυρὸν καὶ στρατιῶται περὶ τὸ μνῆμα κοιμώμενοι· καὶ φεύγοντες καὶ ἄλλοι νεκροὶ κείμενοι· μακρόθεν δὲ αἱ Μυροφόροι βαστάζουσαι τὰ μῦρα.

Ἄγγελος φανεὶς ταῖς μυροφόροις εὐαγγελίζεται τὴν Ἀνάστασιν [2]

§ 259. Μνημεῖον ἀνεῳγμένον, καὶ εἰς τὸ σκέπασμά του ἄγγελος λευκοφόρος καθήμενος, μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστᾷ κοντάρι, καὶ μὲ τὸ ἄλλο δεικνύει τὸ σάβανον καὶ τὸ σουδάριον τὰ ἐν τῷ τάφῳ καὶ οἱ Μυροφόροι ἔμπροσθέν του βαστάζουσαι τὰ μῦρα.

Ὁ Χριστὸς φανεὶς ταῖς Μυροφόροις λέγει αὐταῖς χαίρετε [3].

§ 260. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εὐλογεῖ μὲ τὰς δύο του χεῖρας καὶ ἐκ δεξιῶν του ἡ Παναγία, ἐξ ἀριστερῶν του ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, γονατισταὶ καὶ αἱ δύο ἀσπαζόμεναι τοὺς πόδας του.

Ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης, ἐλθόντες εἰς τὸ μνημεῖον πιστοῦνται τὴν Ἀνάστασιν [4].

§ 261. Μνημεῖον καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὁ Πέτρος κύπτων καὶ ψηλαφῶν μὲ τὰς χεῖρας τὸ σουδάριον, καὶ ὁ Ἰωάννης ἔξωθεν ἱστάμενος βλέπει μέσα θαυμάζων· καὶ Μαγδαληνὴ Μαρία πλησίον κλαίουσα.

Ὁ Χριστὸς φαινόμενος τῇ Μαγδαληνῇ [5].

§ 262. Μνημεῖον, καὶ ἐν αὐτῷ καθήμενοι δύο Ἄγγελοι λευκο–

---

[1] Ματθ. κεφ. κή. 2. Μάρκ. κεφ. ις'. 9. Λουκ. κεφ. κδ'. 2. Ἰωάν. κεφ. κ'. 1.— [2] Μάρκ. κεφ. ις'. 5. Ἰωάν. κεφ. κ'. 11.— [3] Ματθ. κεφ. κή. 5. Μάρκ. κεφ. ς'. 12. — [4] Λουκ. κεφ. κδ'. 12. Ἰωάν. κεφ. κ'. 3. — [5] Ματθ. κεφ. κή. Μάρκ. ις'. 9.

καλάθι τοῦ Νικοδήμου μὲ τὰ καρφία, καὶ τανάλιαν, καὶ τὸ σφυρί, καὶ πλησίον αὐτῶν ἄλλο σκεῦος ὥσπερ ὑδρία μικρή.

Ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Χριστοῦ ([1]).

§ 255. Βουνόν, καὶ ἐν αὐτῷ μνημεῖον πέτρινον, καὶ ὁ Νικόδημος ἔσω βαστῶν τὸν Χριστὸν τυλιγμένον ἀπὸ τὸ κεφάλι, καὶ ἡ Παναγία ἔξωθεν τοῦ μνημείου τὸν ἀγκαλιάζει καὶ τὸν φιλεῖ καὶ ὁ Ἰωσὴφ τὸν κρατεῖ ἀπὸ τὰ γόνατα· ὁ δὲ Ἰωάννης ἀπὸ τοὺς πόδας κύπτων ὀλίγον· καὶ αἱ Μυροφόροι κλαίουσαι· ὁ δὲ σταυρὸς φαίνεται ὄπισθεν τοῦ βουνοῦ.

Ἡ Κουστωδία φυλάττουσα τὸν τάφον ([2]).

§ 256. Μνημεῖον μαρμάρινον ἐσφραγισμένον τετράκις, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ στρατιῶται κοιμώμενοι ἐπάνω εἰς ἀσπίδας καὶ λόγχας καὶ ἄλλοι εἰς τὰ γόνατά των ἔχοντες τὰς χεῖράς των εἰς τὰς παρειάς των· ὁ δὲ ἑκατόνταρχος Λογγῖνος ἐν μέσῳ αὐτῶν καθήμενος ἀπορεῖ, καὶ ἀπέναντι τοῦ μνημείου αἱ Μυροφόροι καθήμεναι θρηνοῦσι, κατέχουσαι εἰς τὰς χεῖράς των διάφορα ἀγγεῖα μυροφόρα ἄλλα ἐκ πηλοῦ καὶ ἄλλα ἐξ ὑάλου.

Ἡ εἰς τὸν Ἅδην Κάθοδος ([3]).

§ 257. Ὄρη καὶ βουνὰ καὶ ὑπ' αὐτῶν σπήλαιον σκοτεινόν, καὶ ἄγγελοι ἀστράπτοντες δένουσι μὲ ἁλύσεις Βεελτζεβοὺλ τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν δαίμονας καταξεσχίζουν τύπτουν καὶ διώκουν· καὶ ἀνθρώπους γυμνοὺς δεμένους μὲ ἁλύσεις βλέποντες ἄνω· καὶ κλειδονίαι πολλαὶ καταθλιμμέναι καὶ αἱ πύλαι τοῦ Ἅδου ἐῤῥιμέναι σὺν τοῖς μοχλοῖς καὶ ὁ Χριστὸς ἐπ' αὐταῖς πατῶν κρατεῖ τὸν Ἀδὰμ μὲ τὴν δεξιάν του καὶ τὴν Εὔαν μὲ τὴν ἀριστεράν· ὁ δὲ Πρόδρομος ἐκ δεξιῶν τοῦ Χριστοῦ δεικνύει αὐτόν· καὶ ὁ Δαβὶδ πλησίον αὐτοῦ ὡς καὶ ἄλλοι Βασιλεῖς μὲ στέμματα καὶ στέφανα ἀριστερά· δὲ οἱ προφῆται Ἰωάννης, Ἡσαΐας, Ἱερεμίας, καὶ ὁ δίκαιος

([1]) Ματθ. κεφ. κζ'. 59. Λουκ. κεφ. κγ'. 53. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 42. — ([2]) Ματθ. κεφ. κζ'. 63.

Ἄβελ· καὶ ἄλλοι διάφοροι ἐστεφανωμένοι· φῶς δὲ μέγα κύκλῳ αὐτῶν καὶ ἀγγέλων πλῆθος.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ([1]).

§ 258. Μνημεῖον ἡμιανεῳγμένον καὶ ἄγγελοι δύο λευκοφόροι καθήμενοι εἰς τὰς γωνίας αὐτοῦ· καὶ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τοῦ σκεπάσματος εὐλογῶν μὲ τὴν δεξιὰν καὶ τὴν ἀριστεράν, κρατεῖ σημαίαν ἐρυθρὰν μὲ χρυσοῦν σταυρὸν καὶ στρατιῶται περὶ τὸ μνῆμα κοιμώμενοι· καὶ φεύγοντες καὶ ἄλλοι νεκροὶ κείμενοι· μακρόθεν δὲ αἱ Μυροφόροι βαστάζουσαι τὰ μῦρα.

Ἄγγελος φανεὶς ταῖς μυροφόροις εὐαγγελίζεται τὴν Ἀνάστασιν ([2])

§ 259. Μνημεῖον ἀνεῳγμένον, καὶ εἰς τὸ σκέπασμά του ἄγγελος λευκοφόρος καθήμενος, μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστᾷ κοντάρι, καὶ μὲ τὸ ἄλλο δεικνύει τὸ σάβανον καὶ τὸ σουδάριον τὰ ἐν τῷ τάφῳ καὶ οἱ Μυροφόροι ἔμπροσθέν του βαστάζουσαι τὰ μῦρα.

Ὁ Χριστὸς φανεὶς ταῖς Μυροφόροις λέγει αὐταῖς χαίρετε ([3]).

§ 260. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εὐλογεῖ μὲ τὰς δύο του χεῖρας καὶ ἐκ δεξιῶν του ἡ Παναγία, ἐξ ἀριστερῶν του ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, γονατισταὶ καὶ αἱ δύο ἀσπαζόμεναι τοὺς πόδας του.

Ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης, ἐλθόντες εἰς τὸ μνημεῖον πιστοῦνται τὴν Ἀνάστασιν ([4]).

§ 261. Μνημεῖον καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὁ Πέτρος κύπτων καὶ ψηλαφῶν μὲ τὰς χεῖρας τὸ σουδάριον, καὶ ὁ Ἰωάννης ἔξωθεν ἱστάμενος βλέπει μέσα θαυμάζων· καὶ Μαγδαληνὴ Μαρία πλησίον κλαίουσα.

Ὁ Χριστὸς φαινόμενος τῇ Μαγδαληνῇ ([5]).

§ 262. Μνημεῖον, καὶ ἐν αὐτῷ καθήμενοι δύο Ἄγγελοι λευκο-

([1]) Ματθ. κεφ. κή. 2. Μάρκ. κεφ. ις'. 9. Λουκ. κεφ. κδ'. 2. Ἰωάν. κεφ. κἰ. 1.— ([2]) Μάρκ. κεφ. ις'. 5. Ἰωάν. κεφ. κ'. 11.— ([3]) Ματθ. κεφ. κή. 5. Μάρκ. κεφ. ς'. 12. — ([4]) Λουκ. κεφ. κδ'. 12. Ἰωάν. κεφ. κ'. 3. — ([5]) Ματθ. κεφ. κή. Μάρκ. ις'. 9.

ἰμπρίκι πλησίον· οἱ δὲ λοιποὶ Ἀπόστολοι καθήμενοι ὄπισθεν, ἄλλοι ὁμιλοῦντες ἀλλήλους· ἄλλοι δένοντες τὰ ὑποδήματά των· καὶ πάλιν ὁ Χριστὸς εἰς ἄλλο μέρος καθήμενος καὶ φορῶν τὰ ἱμάτιά του τὸ ἕνα χέρι ἁπλόνων πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστῶν χαρτί, λέγει. *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.* Καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἔμπροσθέν του βλέποντες αὐτὸν μετὰ φόβου, καὶ ὁμιλοῦντες ἀλλήλοις.

Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος (1).

§ 238. Οἶκος, καὶ ἐν αὐτῷ τράπεζα μὲ ψωμία καὶ σκουτέλια μὲ φαγητά, καὶ κανάτι μὲ κρασὶ καὶ ποτῆρι· καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐν αὐτῇ μετὰ τῶν Ἀποστόλων· καὶ ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος ὁ Ἰωάννης κείμενος εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ· καὶ ἀπὸ τὸ δεξιὸν ὁ Ἰούδας, ἁπλόνων τὸ χέρι του εἰς τὸ σκουτέλι καὶ βλέπων εἰς τὸν Χριστόν.

Ἡ προσευχὴ τοῦ Χριστοῦ (2).

§ 249. Κῆπος καὶ δένδρα, καὶ ὁ Χριστὸς εἰς τὸ μέσον γονατιστὸς ἔχων τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα ἄνω, καὶ ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του πίπτουν ὡσὰν σταλαγματίαι αἷμα εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάνωθέν του ἄγγελος μὲ φῶς, ἔχων ἁπλωμένας τὰς χεῖρας πρὸς αὐτόν· καὶ ὀλίγον ὄπισθεν τοῦ Χριστοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης κοιμώμενοι· καὶ πάλιν ὁ Χριστὸς ἐπάνωθεν αὐτῶν, μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστῶν τὸν Πέτρον ἀπὸ τὸ ροῦχον, καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστᾷ χαρτί, λέγων. *Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ;*

Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα (3).

§ 240. Κῆπος καὶ ἐν μέσῳ ὁ Ἰούδας ἀγκαλίζων τὸν Χριστὸν ἀσπαζόμενος αὐτόν· καὶ ὄπισθεν τοῦ Ἰούδα ὁ Πέτρος, ἔχων ὑποκάτω του ἕνα νέον στρατιώτην, τὸν γονατίζει κόπτων μὲ μαχαῖρι

(1) Ματθ· κεφ. κς'. 20. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 18. Λουκ. κεφ. κϐ'. 15. Ἰωάν. κεφ. ιγ'. 2. — (2) Ματθ. κεφ. κς'. 36. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 35. Λουκ. κεφ. κϐ'. 41. Ἰωάν. κεφ. ιζ'. 1. — (3) Ματθ. κεφ. κς'. 47. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 43. Λουκ. κεφ. κϐ'. 47. Ἰωάν. κεφ. ιή. 1.

τὸ αὐτί του. καὶ γύρωθεν τοῦ Χριστοῦ στρατιῶται, ἄλλοι μὲ ξεγυμνωμένα σπαθία· ἄλλοι μὲ κοντάρια, ἄλλοι μὲ φανάρια, καὶ ἄλλοι μὲ φανούς, ἄλλοι τὸν κρατοῦν, καὶ ἄλλοι τὸν δέρνουν.

Ὁ Χριστὸς κρινόμενος ὑπὸ Ἄννα καὶ Καϊάφα (¹).

§ 241. Παλάτι καὶ ἕνας γέρων μακρυγένης μὲ φαρδία ῥοῦχα, καὶ μακρυὰν διχαλωτὴν σκούφιαν, ἱστάμενος εἰς θρόνον καὶ σχίζων τὰ ἱμάτιά του· καὶ ὁ Καϊάφας πλησίον αὐτοῦ μιξαιπόλιος μακρυγένης ἀγανακτῶν· καὶ ὁ Χριστὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν δεμένος, καὶ ἕνας στρατιώτης ῥαπίζει αὐτόν· καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι· καὶ δύω ἄνθρωποι ἱστάμενοι ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ δεικνύουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἄνναν.

Ἡ τρέτη ἄρνησις τοῦ Πέτρου (²).

§ 242. Ὑποκάτω τοῦ παλατίου Ἄννα, ὁποῦ κρίνεται ὁ Χριστὸς, στέκει ὁ Πετρος εἰς μίαν ἄκρην, καὶ ἔμπροσθέν του μία παιδίσκη ἔχουσα τὰ χέρια ἁπλωμένα πρὸς αὐτόν, καὶ πάλιν παρέκει φωτία, καὶ δύο στρατιῶται ζεσταίνονται καὶ ἐρωτοῦν τὸν Πέτρον καὶ παρέκει πάλιν εἰς τὴν θύραν τοῦ Παλατίου ὁ Πέτρος φοβούμενος ἔχων ἁπλωμένα τὰ χέρια, καὶ μία κόρη δεικνύουσα αὐτῷ τὸν Χριστόν· καὶ ἐπάνωθέν αὐτοῦ εἰς ἕνα παράθυρον ὁ πετεινὸς φωνάζει· καὶ ὁ Πέτρος πάλιν παρέκει κλαίων.

Ὁ Χριστὸς κρινόμενος ὑπὸ τοῦ Πιλάτου (³).

§ 243. Παλάτι καὶ ὁ Πιλάτος νέος ἀρχιγένης φορῶν λαμπρὰν στολήν, καὶ καλπάκιον μὲ χρυσὸν πτερόν, καθήμενος εἰς θρόνον· καὶ ἔμπροσθέν του ὁ Χριστὸς δεμένος βασταζόμενος ὑπὸ στρατιωτῶν· καὶ πλῆθος Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι δεικνύοντες αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

(¹) Ματθ. κεφ. κς'. 57. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 53. Λουκ. κεφ. κβ'. 66. Ἰωάν. κεφ. ιή. 12.— (²) Μάτθ. κεφ. κς. 69. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 66. Λουκ. κεφ. κβ'. 57. Ἰωάν. κεφ. ιή. 25.— (³) Μάτθ. κεφ. κζ'. 1— 11. Μάρκ. κεφ. ιέ. 1. Λουκ. κεφ. κγ'. 1. Ἰωάν. κεφ. ιή. 29.

Ἡ μεταμέλεια καὶ ἀγχόνη τοῦ Ἰούδα (¹).

§ 244. Ναὸς καὶ ὁ Ἄννας καὶ Καϊάφας καὶ ἄλλοι Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι καθήμενοι, καὶ κιβώτιον ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ ὁ Ἰούδας ἱστάμενος καὶ κύπτων ὀλίγον ῥίχνει τὰ ἀργύρια μὲ τὰ δύω του χέρια ἐπάνω εἰς αὐτό· αὐτοὶ δὲ τὴν μὲν μίαν χεῖρα ἔχουν εἰς τὸ στῆθος των, τὴν δὲ ἄλλην ἁπλώνουν εἰς τὸν Ἰούδαν· καὶ ἔξωθεν τοῦ ναοῦ βουνά, καὶ ὁ Ἰούδας εἰς δένδρον κρεμασμένος, τὸ ὁποῖον κλίνει, ἕως οὗ ἀκουμβίζουν οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν του εἰς τὴν γῆν.

Ὁ Χριστὸς κρινόμενος ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου (²).

§ 245. Παλάτι καὶ ὁ Ἡρώδης γέρων στρογγυλογένης, εἰς θρόνον μετὰ βασιλικῆς στολῆς, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ στρατιῶται, καὶ ὁ Χριστὸς ἔμπροσθέν του· καὶ δύω στρατιῶται ἐνδύουν αὐτὸν φόρεμα λευκόν, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ πλῆθος Ἰουδαῖοι.

Ἡ ἀπόνιψις καὶ ἀπόφασις τοῦ Πιλάτου (³).

§ 346. Παλάτι καὶ ὁ Πιλάτος καθήμενος εἰς θρόνον βλέπει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ἕνας ἄνθρωπος ἔμπροσθέν του βαστῶν λεκάνην καὶ ἰμπρίκι τοῦ χύνει νερὸν καὶ νίπτει τὰ χέριά του· καὶ ὄπισθέν του ἕνας νέος λαλῶν εἰς τὸ αὐτί του· καὶ πλησίον τοῦ θρόνου του ἕνας νέος γράφει εἰς χαρτὶ ταῦτα τὰ γράμματα. *Ἰησοῦν Ναζωραῖον ὡς διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, ὡς ὑβριστὴν Καίσαρος, καὶ ψευδῆ Μεσσίαν ἑαυτὸν κηρύττοντα, ὡς κατὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ ἔθνους μαρτυρίαν ἀνεδέχθη, πρὸς τὸ κοινὸν τῆς καταδίκης τόπον φέροντες, ἐν μέσῳ δύο Ληστῶν τῷ σταυρῷ κρεμάσατε.* Καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ Χριστὸς καὶ στρατιῶται κρατοῦντες αὐτόν, καὶ ὁ Ἄννας καὶ Καϊάφας καὶ ἄλλοι Ἰουδαῖοι ἔχοντες ἔμπροσθέν του παιδία βάνουν εἰς τὰς κεφαλάς των τὰ χέριά τους καὶ βλέποντες πρὸς τὸν Πιλάτον δεικνύουσι τοὺς ἑαυτούς των.

(¹) Ματθ. κεφ. κζ'. 3.— (²) Λουκ. κεφ. κγ'. 8.— (³) Ματθ. κεφ. κζ'. 24. Λουκ. κεφ. κγ'.13. Ἰωάν κεφ. ιθ'. 16.

Ἡ μαστίγωσις (¹).

§ 247. Ὁ Χριστὸς δεμένος ὀπισθάγκωνα εἰς κολῶνα πληγωμένος καὶ δύω στρατιῶται δέρνουν αὐτόν.

Ὁ ἐμπαιγμός (²).

§ 248. Ὁ Χριστὸς γυμνὸς φορῶν μόνην κοκκίνην χλαμύδα· καὶ εἰς τὴν κεφαλήν του ἀκάνθινον στέφανον, βαστῶν καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιάν, καὶ στρατιῶται τριγύρω του ἐμπαίζοντες αὐτόν· ἄλλοι γονατίζοντες· ἄλλοι τύπτοντες μὲ κάλαμον τὴν κεφαλήν του.

Ὁ Χριστὸς ἑλκόμενος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ (³).

§ 249. Βουνά, καὶ στρατιῶται πεζοὶ καὶ καβαλλαραῖοι σύροντες τὸν Χριστὸν καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν βαστᾷ φλάμπουρον· καὶ ὁ Χριστὸς λειποθυμησμένος καὶ πίπτων εἰς τὴν γῆν ἀκουμβίζων μὲ τὸ ἕνα χέρι· καὶ ἐπάνωθέν του Σίμων ὁ Κυρηναῖος μιξαιπόλιος στογγυλογένης φορῶν κοντὰ ροῦχα, λαμβάνει τὸν σταυρὸν ἀπὸ τὸν ὦμον του· καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ἡ Παναγία καὶ Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καὶ ἄλλαι γυναῖκες θρηνοῦσαι· καὶ ἕνας ἄνθρωπος στρατιώτης μὲ ῥάβδον ἐμποδίζει αὐτούς.

Ἡ εἰς τὸν σταυρὸν καθήλωσις (⁴).

§ 250. Βουνὸν καὶ ἐπ' αὐτῷ Ἰουδαῖοι καὶ στρατιῶται, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἕνας σταυρὸς κείμενος κατὰ γῆς· καὶ ὁ Χριστὸς ἐπάνω αὐτοῦ τανίζοντες ἄλλος τὰ χέρια ἄλλος τὰ ποδάριά του μὲ σχοινία· καὶ ἄλλοι πάλιν στρατιῶται βαστοῦν τὰ καρφία, καὶ καρφώνουν αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας καὶ πόδας αὐτοῦ κτυπῶντές τα μὲ σφυρία· καὶ πάλιν ἔμπροσθεν τοῦ σταυροῦ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος· καὶ ἕνας στρατιώτης ἔμπροσθέν του προσάγει εἰς τὸ στόμα του ἀγγεῖόν τι γεμάτον οἴνου· καὶ ὁ Χριστὸς στρέφει τὸ πρόσωπόν του εἰς τὰ ὀπίσω ὡς μὴ θέλων τηρεῖν.

(¹) Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 1. — (²) Ματθ. κεφ. κζ'. 28. Μάρκ. κεφ. ιέ. 16. Λουκ. κεφ. κβ'. 63. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 2.— (³) Ματθ. κεφ. κζ'. 31. Μάρκ. κεφ. ιέ. 20. Λουκ. κεφ. κγ'. 26. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 17. — (⁴) Μάρκ. κεφ. ιέ. 23.

Ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ ([1]).

§ 251. Βουνόν, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Χριστὸς σταυρωμένος, καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο δύω λησταὶ σταυρωμένοι· ὁ μὲν ἐκ δεξιῶν μιξαιπόλιος στρογγυλογένης, λέγει πρὸς τὸν Χριστόν. *Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.* Ὁ δὲ ἐξ εὐωνύμων, νέος ἀγένειος, γυρισμένος εἰς τὰ ὀπίσω λέγει: *Εἰ σὺ εἶ Θεὸς* [*ὁ Χριστὸς*] *σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.* Καὶ εἰς τὴν ἐπάνω ἄκραν τοῦ σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος καρφωμένος τίτλος μὲ αὐτὰ τὰ γράμματα ΙΝΒΙ. κάτωθεν εἰς τὰ δεξιὰ μέρη ἕνας στρατιώτης καθήμενος εἰς ἄλογον, λογχεύει τὴν δεξιὰν πλευρὰν τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐγαίνει αἷμα καὶ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς· καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ἡ Θεοτόκος λιποθυμισμένη, καὶ ἄλλαι μυροφόραι πιάνουν αὐτήν· καὶ πλησίον αὐτῆς ὁ Θεολόγος Ἰωάννης στέκει μετὰ λύπης, ἔχων τὸ χέρι του εἰς τὸ μάγουλόν του, καὶ ὁ ἅγιος Λογγῖνος ὁ ἑκατόνταρχος βλέπων τὸν Χριστὸν καὶ ἔχων τὸ χέρι ταυ σηκωμένον εὐλογεῖ τὸν Θεόν· εἰς δὲ ἀριστερὰ ἄλλος πάλιν στρατιώτης ἱππεὺς βαστῶν σπόγγον δεμένον εἰς καλάμι τὸν προσάγει σιμὰ εἰς τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ· καὶ πλησίον ἄλλοι στρατιῶται, καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι, καὶ λαὸς πολύς· καὶ ἄλλοι ὁμιλοῦντες ἀλλήλοις καὶ δεικνύοντες αὐτόν, ἄλλοι χάσκοντες καὶ βλέποντες αὐτόν, ἄλλοι καταγελῶντες βλέποντές τον· ἄλλοι ἔχοντες ἁπλωμένα τὰ χέρια, λέγουσιν· *Ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι.* Καὶ τρεῖς στρατιῶται καθήμενοι μοιράζουν τὰ ἱμάτιά του· ὁ ἕνας εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς κλεισμένους, καὶ τὰ χέριά του ἁπλωμένα εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος εἰς τῶν ἄλλων δύω στρατιωτῶν τὰ χέρια· κάτωθεν δὲ τοῦ σταυροῦ μικρὸν σπήλαιον, καὶ ἐν αὐτῷ ἡ κάρα τοῦ Ἀδὰμ καὶ ἄλλα δύω κόκκαλα ῥαντιζόμενα ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ὁποῦ ἐχύνετο ἀπὸ τὰς πληγὰς τῶν ποδῶν του.

([1]) Λουκ. κεφ. κγ'. 33. Ματθ. κεφ. κζ'. 33. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 18.

Ὁ Ἰωσὴφ αἰτῶν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου [1].

§ 252. Παλάτι, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Πιλάτος καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ἕνας στρατιώτης στέκει ὀπίσω του βαστῶν σπαθὶ μεστὸ θηκάριόν του καὶ ἔμπροσθεν τοῦ Πιλάτου ὁ Ἰωσὴφ γέρων κλιτός, ἔχων τὰ χέρια ἁπλωμένα πρὸς αὐτόν, καὶ ὁ Κεντυρίων μέσον τοῦ Πιλάτου καὶ τοῦ Ἰωσὴφ ὁμιλῶν πρὸς τὸν Πιλάτον.

Ἡ Ἀποκαθήλωσις [2].

§ 253. Βουνὰ καὶ σταυρὸς πηγμένος, καὶ σκάλα ἀκουμβισμένη εἰς τὸν σταυρὸν καὶ ὁ Ἰωσὴφ πατεῖ ἐπάνω τῆς σκάλας, καὶ ἔχει ἀγκαλιασμένον ἀπὸ τὴν μέσην τὸν Χριστόν, τὸν κατεβάζει, καὶ ἡ Παναγία κάτωθεν ἱσταμένη δέχεται αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας της, καὶ τὸν φιλεῖ εἰς τὸ πρόσωπον· καὶ ὀπίσω τῆς Θεοτόκου αἱ Μυροφόροι καὶ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία κρατοῦσα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ ἀσπάζεται αὐτὴν· καὶ ὄπισθεν τοῦ Ἰωσὴφ ὁ Θεολόγος Ἰωάννης, ἱστάμενος ἀσπάζεται τὴν δεξιάν του· καὶ ὁ Νικόδημος ὀλίγον γονατιστὸς εὐγάζει μὲ τανάλιαν τοὺς ἥλους ἀπὸ τοὺς πόδας του, καὶ καλάθι πλησίον αὐτοῦ· καὶ ὑποκάτω τοῦ σταυροῦ ἡ κάρα τοῦ Ἀδὰμ ὡσὰν καὶ εἰς τὴν σταύρωσιν.

Ὁ Ἐπιτάφιος Θρῆνος [3].

§ 254. Τετράγωνος καὶ μεγάλη πέτρα, καὶ εἰς αὐτὴν σενδόνι ἁπλωμένον, καὶ ἐπάνω ὁ Χριστὸς κείμενος ὕπτιος γυμνός, καὶ ἡ Παναγία ἐπάνωθέν του γονατιστὴ ἀσπάζεται τὸ πρόσωπόν του, καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἀσπάζεται τοὺς πόδας του, καὶ ὁ Θεολόγος τὴν δεξιάν του. καὶ ὄπισθεν τοῦ Ἰωσὴφ ὁ Νικόδημος ἀκουμβίζων εἰς σκάλαν καὶ καὶ βλέπων πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ πλησίον τῆς Παναγίας ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, ἔχουσα ἐκτεταμένα τὰ χέρια ὑψηλὰ εἰς ἕνα καὶ εἰς ἄλλο κλαίει· καὶ αἱ ἄλλαι Μυροφόροι τραβοῦσαι τὰς τρίχας των· καὶ ὄπισθεν ὁ σταυρὸς μὲ τὸν τίτλον καὶ ὑποκάτω τοῦ Χριστοῦ τὸ

---

(1) Ματθ. κεφ. κζ'. 57. Μάρκ. κεφ. ιέ. 42. Λουκ. κεφ. κγ'. 50. Ἰωάν κεφ. ιθ'. 38. — (2) Ματθ. κεφ. κζ'. 59. Μάρκ. κεφ. ιέ. 46. Λουκ. κεφ. κγ'. 52. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 36. — (3) Ματθ. κεφ. κζ'. 59. Λουκ. κεφ. κγ'. 53. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 40.

καλάθι τοῦ Νικοδήμου μὲ τὰ καρφία, καὶ τανάλιαν, καὶ τὸ σφυρί, καὶ πλησίον αὐτῶν ἄλλο σκεῦος ὥσπερ ὑδρία μικρή.

Ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Χριστοῦ ([1]).

§ 255. Βουνόν, καὶ ἐν αὐτῷ μνημεῖον πέτρινον, καὶ ὁ Νικόδημος ἔσω βαστῶν τὸν Χριστὸν τυλιγμένον ἀπὸ τὸ κεφάλι, καὶ ἡ Παναγία ἔξωθεν τοῦ μνημείου τὸν ἀγκαλιάζει καὶ τὸν φιλεῖ καὶ ὁ Ἰωσὴφ τὸν κρατεῖ ἀπὸ τὰ γόνατα· ὁ δὲ Ἰωάννης ἀπὸ τοὺς πόδας κύπτων ὀλίγον· καὶ αἱ Μυροφόροι κλαίουσαι· ὁ δὲ σταυρὸς φαίνεται ὄπισθεν τοῦ βουνοῦ.

Ἡ Κουστωδία φυλάττουσα τὸν τάφον ([2]).

§ 256. Μνημεῖον μαρμάρινον ἐσφραγισμένον τετράκις, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ στρατιῶται κοιμώμενοι ἐπάνω εἰς ἀσπίδας καὶ λόγχας καὶ ἄλλοι εἰς τὰ γόνατά των ἔχοντες τὰς χεῖράς των εἰς τὰς παρειάς των· ὁ δὲ ἑκατόνταρχος Λογγῖνος ἐν μέσῳ αὐτῶν καθήμενος ἀπορεῖ, καὶ ἀπέναντι τοῦ μνημείου αἱ Μυροφόροι καθήμεναι θρηνοῦσι, κατέχουσαι εἰς τὰς χεῖράς των διάφορα ἀγγεῖα μυροφόρα ἄλλα ἐκ πηλοῦ καὶ ἄλλα ἐξ ὑάλου.

Ἡ εἰς τὸν Ἅδην Κάθοδος ([3]).

§ 257. Ὄρη καὶ βουνὰ καὶ ὑπ' αὐτῶν σπήλαιον σκοτεινόν, καὶ ἄγγελοι ἀστράπτοντες δένουσι μὲ ἁλύσεις Βεελτζεβοὺλ τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν δαίμονας καταξεσχίζουν τύπτουν καὶ διώκουν· καὶ ἀνθρώπους γυμνοὺς δεμένους μὲ ἁλύσεις βλέποντες ἄνω· καὶ κλειδωνίαι πολλαὶ καταθλιμμέναι καὶ αἱ πύλαι τοῦ Ἅδου ἐῤῥιμέναι σὺν τοῖς μοχλοῖς καὶ ὁ Χριστὸς ἐπ' αὐταῖς πατῶν κρατεῖ τὸν Ἀδὰμ μὲ τὴν δεξιάν του καὶ τὴν Εὔαν μὲ τὴν ἀριστεράν· ὁ δὲ Πρόδρομος ἐκ δεξιῶν τοῦ Χριστοῦ δεικνύει αὐτόν· καὶ ὁ Δαβὶδ πλησίον αὐτοῦ ὡς καὶ ἄλλοι Βασιλεῖς μὲ στέμματα καὶ στέφανα ἀριστερά· δὲ οἱ προφῆται Ἰωάννης, Ἡσαΐας, Ἱερεμίας, καὶ ὁ δίκαιος

([1]) Ματθ. κεφ. κζ'. 59. Λουκ. κεφ. κγ'. 53. Ἰωάν. κεφ. ιθ'. 42. — ([2]) Ματθ. κεφ. κζ'. 63.

Ἄβελ· καὶ ἄλλοι διάφοροι ἐστεφανωμένοι· φῶς δὲ μέγα κύκλω αὐτῶν καὶ ἀγγέλων πλῆθος.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ (1).

§ 258. Μνημεῖον ἡμιανεῳγμένον καὶ ἄγγελοι δύο λευκοφόροι καθήμενοι εἰς τὰς γωνίας αὐτοῦ· καὶ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τοῦ σκεπάσματος εὐλογῶν μὲ τὴν δεξιὰν καὶ τὴν ἀριστερὰν, κρατεῖ σημαίαν ἐρυθρὰν μὲ χρυσοῦν σταυρὸν καὶ στρατιῶται περὶ τὸ μνῆμα κοιμώμενοι· καὶ φεύγοντες καὶ ἄλλοι νεκροὶ κείμενοι· μακρόθεν δὲ αἱ Μυροφόροι βαστάζουσαι τὰ μῦρα.

Ἄγγελος φανεὶς ταῖς μυροφόροις εὐαγγελίζεται τὴν Ἀνάστασιν (2)

§ 259. Μνημεῖον ἀνεῳγμένον, καὶ εἰς τὸ σκέπασμά του ἄγγελος λευκοφόρος καθήμενος, μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστᾷ κοντάρι, καὶ μὲ τὸ ἄλλο δεικνύει τὸ σάβανον καὶ τὸ σουδάριον τὰ ἐν τῷ τάφῳ καὶ οἱ Μυροφόροι ἔμπροσθέν του βαστάζουσαι τὰ μῦρα.

Ὁ Χριστὸς φανεὶς ταῖς Μυροφόροις λέγει αὐταῖς χαίρετε (3).

§ 260. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εὐλογεῖ μὲ τὰς δύο του χεῖρας καὶ ἐκ δεξιῶν του ἡ Παναγία, ἐξ ἀριστερῶν του ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, γονατισταὶ καὶ αἱ δύο ἀσπαζόμεναι τοὺς πόδας του.

Ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης, ἐλθόντες εἰς τὸ μνημεῖον πιστοῦνται τὴν Ἀνάστασιν (4).

§ 261. Μνημεῖον καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὁ Πέτρος κύπτων καὶ ψηλαφῶν μὲ τὰς χεῖρας τὸ σουδάριον, καὶ ὁ Ἰωάννης ἔξωθεν ἱστάμενος βλέπει μέσα θαυμάζων· καὶ Μαγδαληνὴ Μαρία πλησίον κλαίουσα.

Ὁ Χριστὸς φαινόμενος τῇ Μαγδαληνῇ (5).

§ 262. Μνημεῖον, καὶ ἐν αὐτῷ καθήμενοι δύο Ἄγγελοι λευκο-

(1) Ματθ. κεφ. κή. 2. Μάρκ. κεφ. ις'. 9. Λουκ. κεφ. κδ'. 2. Ἰωάν. κεφ. κί. 1.— (2) Μάρκ. κεφ. ις'. 5. Ἰωάν. κεφ. κ'. 11. — (3) Ματθ. κεφ. κή. 5. Μάρκ. κεφ. ς'. 12. — (4) Λουκ. κεφ. κδ'. 12. Ἰωάν. κεφ. κ'. 3. — (5) Ματθ. κεφ. κή. Μάρκ. ις'. 9.

φόροι· καὶ ἔμπροσθεν τοῦ μνημείου ὁ Χριστὸς ἱστάμενος τραβᾷ μὲ τὴν δεξιάν του τὸ ἱμάτιόν του, μὲ τὸ ἄλλο βαστῶν χαρτὶ λέγει· *Μαρία μή μου ἅπτου.* Καὶ ἡ Μαρία ἔμπροσθέν του γονατιστὴ ζητοῦσα νὰ πιάσῃ τοὺς πόδας του.

Ὁ Χριστὸς εἰς Ἐμμαοὺς θλῶν τὸν ἄρτον γνωρίζεται ὑπὸ Λουκᾶ καὶ Κλεώπα (1).

§ 263. Οἶκος καὶ ἐν αὐτῷ τράπεζα καὶ βρώματα ἐπ αὐτῆς καὶ περὶ αὐτὴν Λουκᾶς καὶ Κλεώπας καθήμενοι καὶ ὁ Χριστὸς ἐν μέσῳ αὐτῶν εὐλογεῖ τὸν ἐν ταῖς χερσί του ἄρτον.

Ὁ Χριστὸς φανεὶς τοῖς Ἀποστόλοις ἔφαγεν ἐνώπιον αὐτῶν (2).

§ 264. Οἶκος καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Χριστὸς ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ὁ Πέτρος ἔμπροσθέν του κρατεῖ σκουτέλι μὲ ὀψάριον μισὸν καὶ κηρόμελον· ὁ δὲ Χριστὸς εὐλογεῖ μὲ τὴν δεξιὰν αὐτὰ καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν λαμβάνει κηρόμελον καὶ ὀψάριον.

Ἡ ψηλάφησις τοῦ Θωμᾶ (3).

§ 265. Ὀσπήτιον καὶ ὁ Χριστὸς εἰς τὸ μέσον, ἔχων τὴν δεξιὰν ὑψωμένην, καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν τραβᾷ τὸ φόρεμά του καὶ ξεσκεπάζει τὴν δεξιάν του πλευρὰν τὴν πληγωμένην· ὁ δὲ Θωμᾶς στέκει πλησίον αὐτοῦ μετὰ φόβου θέτει τὴν δεξιάν του χεῖρα εἰς τὴν πληγὴν τῆς πλευρᾶς, μὲ τὴν δὲ ἄλλην βαστᾷ χαρτί, λέγει· *Ὁ Κύριός μου καὶ Θεός μου.* Καὶ οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι τριγύρω του ἱστάμενοι θαυμάζουσιν.

Ὁ Χριστὸς φανεὶς τοῖς Ἀποστόλοις ἐπὶ τῆς θαλάσσης Τιβεριάδος (4).

§ 266. Θάλασσα, καὶ ἐν μέσῳ πλοῖον, καὶ οἱ δέκα Ἀπόστολοι σύροντες τὸ δίκτυον μὲ πλῆθος ὀψαρίων καὶ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εἰς τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης εὐλογεῖ αὐτούς· ὁ Πέτρος γυμνὸς πλέων εἰς

(1) Λουκ. κεφ. κδ'. 13. — (2) Λουκ. κεφ. κδ'. 36. Ἰωάν. κεφ. κά. 12. — (3) Ἰωάν. κεφ. κ'. 26. — (4) Ἰωάν. κεφ. κά. 1.

γυμνὸς πλέον εἰς τὴν θάλασσαν ἔρχεται πρὸς αὐτόν, καὶ ὄπισθεν τοῦ Χριστοῦ κάρβουνα ἀναμμένα καὶ ὀψάριον ἐπάνω εἰς αὐτά.

Ἡ τρίτη ἐρώτησις τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Πέτρον(¹).

§ 267. Θάλασσα καὶ εἰς τὴν ἄκρην πλοιάριον ἀραμένον, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἔξω καὶ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος βλέπει τὸν Πέτρον, καὶ βαστᾷ χαρτὶ λέγων *Σίμων Ἰωνᾶ φιλεῖς με ;* καὶ ὁ Πέτρος ἱστάμενος ἔμπροσθέν του μετὰ φόβου λέγει εἰς χαρτί. *Κύριε σὺ πάντα οἶδας, σὺ γινώσκεις, ὅτι φιλῶ σε.*

Ὁ Χριστὸς φαινόμενος τοῖς Ἀποστόλοις ἐν τῷ ὄρει τῆς Γαλιλαίας (²).

§ 268. Ὄρος, καὶ ὁ Χριστὸς ἐπάνω αὐτοῦ ἱστάμενος καὶ εὐλογῶν μὲ τὰς δύο του χεῖρας· καὶ ἔμπροσθέν του ὁ Πέτρος καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι, ἔχοντες ἁπλωμένα τὰ χέρια πρὸς αὐτόν.

Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ (³).

§ 269. Βουνὸν μὲ πολλαῖς ἐλαίας, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ οἱ Ἀπόστολοι βλεποντες ἄνω, καὶ ἁπλώνοντες τὰς χεῖρας των μετὰ θάμβους, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἡ Θεοτόκος βλέπουσα καὶ αὐτὴ ἄνω· ἀμφοτέρων δὲ τῶν μερῶν της δύο ἄγγελοι λευκοφόροι δεικνύοντες πρὸς τοὺς Ἀποστόλους τὸν Χριστὸν ἀνερχόμενον· ἔχοντες εἰς τὰς χεῖράς των χαρτία· ὁποῦ ὁ μὲν λέγει οὕτως· *Ἄνδρες Γαλιλαῖοι τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν;* Τοῦ δὲ ἄλλου τὸ χαρτὶ λέγει· *Οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτος πάλιν ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε πορευόμενος εἰς τὸν οὐρανόν.* Καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ἐπὶ νεφελῶν ὁ Χριστὸς καθεζόμενος καὶ μετὰ σαλπίγγων καὶ τυμπάνων καὶ ἄλλων ὀργάνων· καὶ ὑπὸ ἀγγέλων δορυφορούμενος ἀνέρχεται εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἡ Κάθοδος τοῦ ἁγίου Πνεύματος (⁴)

§ 270. Οἶκος καὶ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι καθήμενοι κύκλῳ καὶ

(¹) Ἰωάν. κεφ. κα' 17.—(²) Ματθ. κεφ. κη'. 16.—(³) Μάρκ. κεφ. ις'. 10. Λουκ. κεφ. κδ'. 50. (⁴) Πράξεις τῶν Ἀποστ. κεφ. β'. 1.

ὑποκάτωθεν αὐτῶν στοὰ μικρά, καὶ μέσα εἰς αὐτὴν ἕνας γέρων βαστῶν ἔμπροσθέν του μανδῆλι μὲ τὰς δύο του χεῖρας, καὶ ἐν μέσῳ δώδεκα χαρτία τυλιγμένα, καὶ εἰς τὴν κεφαλήν του φορῶν κορῶναν· καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ ταῦτα τὰ γράμματα· *Ὁ Κόσμος*. Καὶ ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὡς περιστερὰ φωτοβολοῦν· καὶ δώδεκα πύριναι γλῶσσαι ἐξερχόμεναι ἐξ αὐτοῦ καὶ καθεζόμεναι ἐφ' ἕνα ἕκαστον τῶν Ἀποστόλων.

ΠΩΣ ΙΣΤΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΙ ΠΑΡΑΒΟΛΑΙ

Ἡ Παραβολὴ τοῦ σπόρου ([1]).

Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ κτλ.

Ἱστορίζεται οὕτω.

§ 271. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος καὶ διδάσκων μὲ Εὐαγγέλιον εἰς χεῖρας καὶ ἔμπροσθέν του ἄνθρωποι εἰς τέσσαρας τάξεις· ἡ πρώτη τάξις, *οἱ παρὰ τὴν ὁδόν*, ἄνθρωποι ὡς λαλοῦντες ἀλλήλοις, καὶ πρὸς τὸν Χριστὸν μὴ βλέποντες, καὶ οἱ δαίμονες χαλινόνοντες αὐτούς· ἡ δευτέρα τάξις, *οἱ ἐπὶ τῆς πέτρας*, ἄνθρωποι ὡς ἀκούοντες τὸν λόγον μετὰ χαρᾶς, καὶ ὄπισθεν αὐτῶν εἴδωλα, εἰς τὰ ὁποῖα γυρίζοντες αὐτοὶ προσκυνοῦσι καὶ τύραννος μὲ στρατιώτας φοβερίζουν αὐτοὺς μὲ σπαθία ξεγυμνωμένα· ἡ τρίτη τάξις, *οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας*, ἄνθρωποι τρώγοντες καὶ πίνοντες μὲ γυναῖκας, καὶ δαίμονας πλησίον αὐτῶν· ἡ τετάρτη τάξις, *οἱ ἐν τῇ καλῇ γῇ*, μοναχοὶ προσευχόμενοι μέσα εἰς τὰ σπήλαια, ἔχοντες κανδῆλι, καὶ ἄλλοι ὡς δαίμονες, ἄλλοι ὡς ἱερεῖς· ἄλλοι ὡς λαϊκοὶ εἰς Ἐκκλησίας, καὶ μοναστήρια προσευχόμενοι.

([1]) Ματθ. κεφ. ιγ'. 3. Μάρκ. κεφ. δ'. 1. Λουκ. η'. 4.

Ἡ παραβολὴ τῶν Ζιζανίων [1].

Ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα κτλ.

Ἱστορία [*].

§ 272. Ὁ Χριστὸς μὲ τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ἔμπροσθέν του ἄνθρωποι πολλοί, ἄλλοι εἰς σχῆμα Ἱεραρχῶν· ἄλλοι εἰς σχῆμα μαρτύρων· ἄλλοι εἰς σχῆμα ὁσίων φοροῦντες στέφανα, καὶ ἄγγελοι πλησίον αὐτῶν, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν οἱ αἱρετικοὶ ἔχοντες εἰς τοὺς ὤμους των διαβόλους, καὶ εἰς ἄλλο μέρος ὁ Ἅδης καὶ ὁ Παράδεισος· εἰς μὲν τὸν Παράδεισον οἱ ὀρθόδοξοι ὑπὸ ἀγγέλων ὁδηγούμενοι· εἰς δὲ τὸν Ἅδην οἱ αἱρετικοὶ δεμένοι, καὶ ὑπὸ δαιμόνων τιμωρούμενοι.

Ἡ παραβολὴ τοῦ Σινάπεως [2].

Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ κόκκῳ σινάπεως κτλ.

§ 273. Ὁ Χριστὸς εἰς μνημεῖον, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του ἐξερχόμενον δένδρον, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ μὲ χαρτία ἀνοικτά· καὶ ὑποκάτω ἄνθρωποι βλέποντες τοὺς Ἀποστόλους.

Ἡ παραβολὴ τῆς Ζύμης [3].

Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ζύμῃ κτλ.

§ 274. Ὁ Χριστὸς μὲ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς χεῖρας λέγει *πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη* καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἔμπροσθέν του, ἄλλους βαπτίζουν ἄλλους διδάσκουν, καὶ ἀναρίθμητον πλῆθος ἔμπροσθέν του.

Ἡ παραβολὴ τοῦ Θησαυροῦ [4].

Ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν ἀγρῷ.

§ 275. Ὁ ἅγιος Παῦλος λέγων εἰς χαρτί, *σοφίαν κηρύττομεν τὴν ἀποκεκρυμμένην* καὶ τριγύρω αὐτοῦ ἄνδρες καὶ γυναῖκες·

---

(1) Ματθ. κεφ. ιγ'. 24.—(2) Ματθ. κεφ. ιγ' 31-Μάρκ. κεφ. δ'. 31 Λουκ. κεφ. ιγ'. 18. (3) Ματθ. κεφ. ιγ' 33- Λουκ. κεφ. ιϐ'. 1. (4) Μάρκ. κεφ. ιγ'. 44.

(*) Ἡ λέξις ἱστορία πανταχοῦ προηγεῖται τῶν ὑποθέσεων ἐν τῷ χειρογράφῳ, ἀλλ' ἡμεῖς παραλείπομεν αὐτὴν ὡς πάντῃ περιττὴν οὖσαν, καὶ ὡς ἅπαξ σημειωθεῖσαν. Σ. τοῦ Ἐ.

καὶ ἄλλα πολύτιμα πράγματα, καὶ βιβλία καὶ ἀργύρια ὄπισθεν αὐτῶν κείμενα κατὰ γῆς· καὶ ἄλλοι συντρίβοντες εἴδωλα.

Ἡ παραβολὴ τοῦ ζητοῦντος καλοὺς μαργαρίτας [1].

Ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας.

§ 276 Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος καὶ εὐλογῶν· καὶ ἔμπροσθέν του ὁ ὅσιος Ἰωάσαφ, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰνδίας, μὲ ὁσιακὰ φορέματα, στέκει μετ' εὐλαβείας· καὶ πλησίον του ὁ ἅγιος Βαρλαὰμ δεικνύων αὐτῷ δακτυλοειδῶς τὸν Χριστόν, καὶ βαστᾷ χαρτὶ λέγων· *ἴδετε ὁ πολύτιμος μαργαρίτης·* καὶ ὄπισθεν αὐτῷ στέμμα, καὶ ἄλλα βασιλικὰ ἐνδύματα, καὶ πλούτη καὶ εἴδωλα τζακισμένα καὶ ἐρριμένα κατὰ γῆς· καὶ παρέχει πάλιν οἱ σοφοὶ τῶν προπατόρων μας Ἑλλήνων, βαστάζοντες χαρτία· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ Χριστοῦ ταῦτα τὰ γράμματα, *Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ πολύτιμος μαργαρίτης.*

Ἡ παραβολὴ τῆς σαγήνης [2].

Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνη κτλ.

§ 277. Πλῆθος λαοῦ ἀπὸ διάφορα ἔθνη, καὶ γύρωθεν αὐτῶν οἱ Ἀπόστολοι· καὶ ὄπισθεν τῶν Ἀποστόλων δεξιὰ μὲν Παράδεισος, καὶ ὁ Πέτρος μέσα μὲ ἄλλους πολλούς, ἀριστερὰ δὲ ὁ Ἅδης καὶ ἄνθρωποι ὑπὸ δαιμόνων τιμωρούμενοι.

Ἡ παραβολὴ τῶν ἑκατὸν προβάτων [3].

Ἐὰν γένηταί τινι ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ κτλ.

§ 278. Οὐρανός, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ τὰ ἐννέα τάγματα τῶν ἀγγέλων· καὶ μέσον αὐτῶν θρόνος κενός, καὶ κάτωθεν αὐτῶν, ἡ εἰς τὸν Ἅδην κάθοδος τοῦ Κυρίου. (Ζήτει § 257).

Ἡ παραβολὴ τῶν δραχμῶν [4].

Τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα κτλ.

§ 279. Ὁ Χριστὸς σταυρωμένος, καὶ τριγύρω του φῶς πολὺ

[1] Ματθ. κεφ. ιγ'. 45. — [2] Ματθ. κεφ. ιγ'. 47. — [3] Ματθ. κεφ. ιη' 12 Λουκ. κεφ. ιέ. 4. — [4] Λουκ. κεφ. ιέ. 8.

καὶ ἄνθρωποι πολλοὶ συντρίβουν εἴδωλα, ἄλλοι βαπτιζόμενοι, ἄλλοι ὡς καλόγηροι εἰς σπήλαια προσευχόμενοι· καὶ ἄλλοι ἔμπροσθεν τοῦ σταυροῦ προσκυνοῦντες· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ σταυροῦ οὐρανός, καὶ ἐν αὐτῷ τὰ ἐννέα τάγματα τῶν Ἀγγέλων μὲ σάλπιγγας καὶ κιθάρας, καὶ ὁ Χριστὸς ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπὶ θρόνου, βαστῶν τὸν Ἀδὰμ μὲ τὴν δεξιάν, καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν χαρτὶ λέγων· *Συγχώρητέ μοι ὅτι εὑρέθη ἡ ἀπολλυμένη δραχμή.*

Ἡ παραβολὴ τοῦ ὀφείλοντος μυρία τάλαντα (1).

Ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ,
ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον κτλ.

§ **280.** Ὁ Χριστὸς καθήμενος εἰς θρόνον ὡς βασιλεὺς εὐλογῶν, καὶ γύρωθεν αὐτοῦ Ἄγγελοι καὶ ἕνας ἄνθρωπος γονατιστὰ ἔμπροσθέν του λέγων *μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοι ἀποδώσω·* καὶ οἱ δαίμονες ὄπισθεν αὐτοῦ βαστῶντες πολλὰ χαρτία γραμμένα· καὶ παρέκει πάλιν, ὄπισθεν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἴδιος ἄνθρωπος τραβῶν ἄλλον εἰς φυλακήν, καὶ λέγων πρὸς αὐτὸν *ἀπόδος μοι ὅ τι ὀφείλεις·* καὶ παρέκει πάλιν ὁ Χριστὸς καθήμενος καὶ δύω ἄγγελοι βλέποντες εἰς αὐτόν, δεικνύουσι δακτυλοειδῶς τὸν ἄνθρωπον· καὶ πάλιν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ συρόμενος ὑπὸ δαιμόνων εἰς τὸν Ἄδην ἀλυσσοδεμένος.

Ἡ παραβολὴ τῶν μισθουμένων ἐργατῶν (2).

Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ,
ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας.

§ **281.** Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ οἱ ἅγιοι προπάτορες εἰς τέσσαρας τάξεις διῃρημένοι· εἰς τὴν πρώτην τάξιν, ὁ Ἐνὼχ μὲν θυσιάζων, ὁ Νῶε δὲ βαστῶν Κιβωτόν· καὶ ἄλλοι γέροντες μετ' αὐτῶν προσευχόμενοι· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ταῦτα τὰ γράμματα· *οἱ ἐν τῇ πρώτῃ ὥρᾳ.* Εἰς τὴν δευτέραν τάξιν ὁ Ἀβραὰμ θυσιάζων τὸν Ἰσαάκ· ὁ Ἰσαὰκ εὐλογῶν τὸν Ἰακὼβ, ὁ Ἰακὼβ εὐλο-

(1) Ματθ. κεφ. ιη' 23. — (2) Ματθ. κεφ. κ' 1.

γῶν τοὺς ιβ' υἱοὺς αὐτοῦ· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ταῦτα τὰ γράμματα *οἱ ἐν τῇ τρίτῃ ὥρᾳ*. Εἰς τὴν τρίτην τάξιν ὁ Μωϋσῆς βαστῶν τὰς πλάκας καὶ διδάσκων τοὺς Ἑβραίους· καὶ ὁ Ἀαρών, καὶ ἄλλοι δίκαιοι πλησίον του· καὶ ἐπάνωθέν του ταῦτα τὰ γράμματα *οἱ ἐν τῇ ἕκτῃ ὥρᾳ*. Εἰς τὴν τετάρτην τάξιν οἱ προφῆται, ἄλλοι λιθοβολούμενοι· ἄλλοι πριονιζόμενοι· ἄλλοι δερόμενοι· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ταῦτα τὰ γράμματα *οἱ ἐν τῇ ἐννάτῃ ὥρᾳ*. Καὶ ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ οἱ Ἀπόστολοι καὶ τὰ ἔθνη προσπίπτοντα εἰς αὐτόν· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ταῦτα τὰ γράμματα *οἱ ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ ὥρᾳ*. Καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος πάλιν ὁ Χριστὸς εἰς παράδεισον μὲ πλῆθος ἀγγέλων, καὶ ὅλα τὰ τάγματα τῶν ἁγίων, καὶ οἱ Ἀπόστολοι καθήμενοι πλησίον του· ὁ δὲ δίκαιος Ἐνὼχ μὲ τὸ τάγμα του βαστάζοντες τοὺς στεφάνους των εἰς τὰς χεῖράς τους· λέγουσι πρὸς τὸν Χριστὸν δεικνύοντες τοὺς Ἀποστόλους, *οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν ἐποίησας τοῖς βαστάζουσι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα ;* ὁ δὲ Χριστὸς λέγει μετὰ πρᾳότητος εἰς αὐτόν· *Ἑταῖρε οὐκ ἀδικῶ σε, δηνάριον συνεφώνησάς μοι ; ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε.*

Ἡ παραβολὴ τῶν δύο υἱῶν (1).

Ἄνθρωπος εἶχε τέκνα δύω, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπε, τέκνον ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου κτλ.

§ 282. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος, καὶ εἰς τὸ ἕνα του μέρος Ἰουδαῖοι Φαρισσαῖοι καὶ Γραμματεῖς στρέφοντες εἰς τὰ ὀπίσω, ὡς μὴ στέργοντες τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ· καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος αὐτοῦ τελῶναι, πόρναι καὶ ἐθνικοὶ προσκυνοῦντες αὐτόν.

Ἡ παραβολὴ τῶν μιαιφόνων ἐργατῶν (2).

Ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν κτλ.

§ 283. Φρούριον καὶ ναὸς καὶ θυσιαστήριον, καὶ Γραμματεῖς

(1) Ματθ. κεφ. κα' 28.—(2) Ματθ. κα' 33. Μάρκ. κεφ. ιβ' 1. Λουκ. κεφ. κ' 9.

βαστάζοντες χαρτία καὶ διδάσκουν, καὶ πλῆθος Ἑβραῖοι ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ μέσα εἰς τὸ θυσιαστήριον ὁ προφήτης Ζαχαρίας σφαζόμενος ὑπὸ ἑνὸς στρατιώτου· καὶ ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ὁ προφήτης Μιχαίας ῥαπιζόμενος ὑπὸ ἑνὸς βασιλέως· καὶ πλησίον εἰς αὐτὸν ὁ προφήτης Ζαχαρίας ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωδαὲ λιθοβολούμενος· καὶ ἔξωθεν τοῦ φρουρίου ἐπάνω εἰς βουνὸν ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀκρογωνιαίου λίθου (¹).

Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες κτλ.

§ 284. Ἐκκλησία, καὶ ἔξωθεν Ἀπόστολοι καὶ Ἱεράρχαι καὶ Ὅσιοι βαπτίζοντες καὶ διδάσκοντες, καὶ Ἕλληνες καὶ Ἑβραῖοι ἀσπαζόμενοι ἀλλήλους· καὶ ὁ Χριστὸς ἐπάνωθεν εὐλογῶν αὐτούς· καὶ παρέκει ἡ Ἱερουσαλὴμ καιομένη· καὶ ἔξωθεν αὐτῆς στρατιῶται φονεύοντες Ἰουδαίους· καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας δεικνύων τὸν Χριστὸν λέγει εἰς χαρτί· *Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια Σιὼν λίθον πολυτελῆ ἐκλεκτόν, ἀκρογωνιαῖον ἔντιμον· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ.*

Ἡ παραβολὴ τοῦ Βασιλέως τοῦ ποιήσαντος γάμους (²).

Ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ Βασιλεῖ κτλ.

§ 285. Ἐκκλησία, καὶ ἔξωθεν εἰς ἕνα μέρος Ἰουδαῖοι, ἄλλοι μετροῦν ἄσπρα καὶ ἔχοντες ἔμπροσθέν τους βόας καὶ ἄλλας πραγματείας· ἄλλοι ξεφαντόνουν μὲ γυναῖκας, μὲ χοροὺς καὶ τύμπανα. ἄλλοι πριονίζουν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν· ἄλλοι ῥίπτουν εἰς λάκκον βορβόρου τὸν Ἱερεμίαν· καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς Ἐκκλησίας οἱ Ἀπόστολοι διδάσκοντες· καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ἐθνικοὶ καὶ τελῶναι καὶ πόρναι προσπίπτουν εἰς αὐτοὺς καὶ συντρίβοντες τὰ εἴδωλα· ἐν μέσῳ δὲ τῆς Ἐκκλησίας τράπεζα, καὶ ἐπ' αὐτὴν ποτήριον καὶ δισκάριον, καὶ κύκλῳ τὰ τάγματα τῶν Ἀγγέλων, καὶ οἱ χοροὶ

(¹) Ματθ. κεφ. κά. 42. Μάρκ. κεφ. ιβ'. 10. Λουκ. κεφ. κ'. 17.— (²) Ματθ. κεφ. κβ'. 2.

τῶν ἁγίων Πάντων, ὅλοι λευκοφόροι βαστάζοντες λαμπάδας· καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἕνας ἄνθρωπος μὲ ῥυπαρὰ ἱμάτια τοῦ δένουν τὰς χεῖρας καὶ τούς πόδας οἱ δαίμονες καὶ τὸν τραβοῦν εἰς τὸν Ἅδην· καὶ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος πλησίον του μετὰ βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς στολῆς, λέγει αὐτῷ εἰς χαρτί· *Ἑταῖρε πῶς ἦλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;*

Ἡ παραβολὴ τοῦ δείπνου (1).

Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε κτλ.

§ 286. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εὐλογῶν, καὶ γύρωθεν οἱ Ἀπόστολοι· καὶ εἰς τὰ δεξιά του μέρη, οἱ Ἰουδαῖοι, Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι ἄλλοι τρώγοντες καὶ πίνοντες· ἄλλοι πραγματευόμενοι· καὶ ἄλλοι ἰδιῶται προσπίπτοντες εἰς αὐτόν· καὶ οἱ Ἀπόστολοι διδάσκοντες αὐτούς.

Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων (2).

Ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα κτλ.

§ 287. Παράδεισος καὶ ἔξωθεν ὁ Χριστὸς ὡς βασιλεὺς καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ Ἄγγελοι· καὶ εἰς τὸ δεξιόν του μέρος, εἷς ἅγιος ἀρχιερεύς, καὶ εἷς ἅγιος ἱερεὺς βαστάζοντες εὐαγγέλια καὶ βλέποντες αὐτὸν *τὸν Χριστὸν* δεικνύουσιν τὸ ὄπισθέν τους πλῆθος τῶν ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ ὁ Χριστὸς εὐλογεῖ αὐτούς. Καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος αὐτοῦ εἷς διδάσκαλος, μὲ ἕνα χέρι δίδων αὐτῷ εὐαγγέλιον, καὶ μὲ τὸ ἄλλο δεικνύων αὐτὸ πρὸς αὐτὸν λέγει, *ἴδε ἡ ἀμνάς σου,* καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ δαίμονες χαλινόνοντες αὐτὸν καὶ τραβίζοντες βιαίως εἰς τὸν Ἅδην.

Ἡ παραβολὴ τῶν οἰκοδομούντων τὰς οἰκίας ἐπὶ τὴν πέτραν καὶ τὴν ψάμμον (3).

Πᾶς ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς κτλ.

§ 288. Ὁ Χριστὸς καὶ ὄπισθέν του οἱ Ἀπόστολοι, καὶ δύω ἄν-

(1) Λουκ. κεφ. ιδ'. 15.— (2) Ματθ. κεφ. κέ. 14. Λουκ· κεφ. ιθ'. 11.— (3) Ματθ. κεφ. ζ'. 24. Λουκ. κεφ. ς'. 49.

θρωποι ἔμπροσθέν του, ὁ εἷς γέρων, καὶ ὁ ἄλλος νέος, ἀκούοντες αὐτοῦ καὶ οἱ δύω μὲ προθυμίαν· καὶ παρέκει πάλιν ὁ γέρων προσευχόμενος μέσα εἰς σπήλαιον, καὶ τριγύρω του πόρναι καὶ δαίμονες τοξεύουν αὐτόν, καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι τραβοῦντες τὰ ἱμάτιά του· καὶ ὁ νέος πάλιν εἰς τράπεζαν τρώγων καὶ πίνων, μὲ γυναῖκας, καὶ δαίμονες καταγελῶντες αὐτόν.

Ἡ παραβολὴ τοῦ τυφλοῦ ὁδηγοῦ ([1]).

Τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγῶν ἀμφότεροι εἰς λάκκον κτλ.

§ **289.** Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι διδάσκοντες, καὶ εἰς τοὺς ὤμους των διάβολοι δεσμεύουν μὲ μανδήλια τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ ἔμπροσθέν τους Ἰουδαῖοι ὡς ἀκούοντες αὐτούς· καὶ αὐτοὶ ὁμοίως δαίμονες δένοντες τοὺς ὀφθαλμούς των· καὶ ἄλλοι δαίμονες ἔχοντες ὅλους αὐτοὺς περιμαζευμένους μὲ ἕνα σχοινὶ τοὺς τραβοῦν εἰς τὸν ᾅδην· καὶ ὁ Χριστὸς μακρόθεν ἱστάμενος καὶ δεικνύων αὐτοὺς εἰς τοὺς Ἀποστόλους λέγει εἰς χαρτί. *Τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγῶν ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται.*

Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων ([2]).

Ὁμοιωθήσεται ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις κτλ.

§ **290.** Παράδεισος, καὶ ὁ Χριστὸς ἔσωθεν, βλέπων ἔξω· καὶ ὄπισθέν του αἱ πέντε παρθένοι αἱ φρόνιμοι βαστάζουσαι λαμπάδας ἀναμμένας· καὶ αἱ πέντε μωραὶ ἔξωθεν βαστάζουσαι καὶ αὐταὶ σβυμένας λαμπάδας, καὶ κρούουσαι τὴν θύραν τοῦ παραδείσου, λέγουν *Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν.* Ὁ δὲ Χριστὸς ταῖς ἀποκρίνεται λέγων· *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς·* καὶ παρέκει πάλιν μνημεῖα, καὶ αἱ δέκα παρθέναι εὐγαίνουν ἀπ' αὐτά, καὶ εἷς ἄγγελος σαλπίζει ἄνωθέν των.

Ἡ παραβολὴ τοῦ πεσόντος εἰς λῃστὰς ([3]).

Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσε κτλ.

§ **291.** Παράδεισος καὶ φλογίνη ῥομφαία εἰς τὴν θύραν αὐτοῦ

([1]) Ματθ. κεφ. ιέ. 14. Λουκ. ϛ'. 39. — ([2]) Ματθ. κεφ. κέ[illegible] — ([3]) Λουκ. ί. 30.

καὶ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα ἔξωθεν γυμνοὶ κλαίοντες· καὶ παρέκει ἄλλοι ἄνθρωποι, ἄλλοι εἴδωλα προσκυνοῦντες, ἄλλοι γάτους, ἄλλοι σκύλλους· ἄλλοι βώδια· ἄλλοι ἀνθρώπους θυσιάζοντες εἰς τὰ εἴδωλα· ἄλλοι τρώγουν καὶ πίνουν μὲ γυναῖκας ἀσέμνους, καὶ δαίμονες χαλινόνοντες αὐτούς· καὶ εἰς ἕνα μέρος αὐτῶν ὁ Μωϋσῆς μὲ τὰς πλάκας, καὶ ὁ Ἀαρὼν ὄπισθεν αὐτοῦ βλέποντες πρὸς αὐτοὺς καὶ στρέφοντες εἰς τὰ ὀπίσω· καὶ παρέκει ναός, καὶ ἔσω οἱ Ἀπόστολοι, ἄλλους διδάσκοντες, ἄλλουςβ απτίζοντες, ἄλλους μεταλαμβάνοντες· καὶ ὁ Χριστὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν πάντων, μὲ τὸ ἕνα χέρι δίδει τοῦ ἁγίου Παύλου Εὐαγγέλιον καὶ τὰς πλάκας τοῦ νόμου· καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστᾷ τὸν σταυρόν του εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ δεικνύει αὐτοῖς τοὺς ὄπισθεν αὐτοῦ καὶ ἔξω τοῦ ναοῦ προειρημένους εἰδωλολατροῦντας ἀνθρώπους.

Ἡ παραβολὴ τοῦ κριτοῦ τῆς ἀδικίας (¹).

Κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος κτλ.

§ 292. Ὁ Χριστὸς ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἕνας ἱεράρχης προσευχόμενος, καὶ ὑπὸ αἱρετικῶν ἐνοχλούμενος· καὶ εἷς ἄγγελος μετὰ ξίφους διώκει τοὺς αἱρετικοὺς καὶ παρέκει εἷς νέος ἅγιος μέσα εἰς φωτίαν· καὶ οὐρανόθεν κατέρχεται ὕδωρ καὶ δροσίζει αὐτόν, καὶ δύω ἄγγελοι πλησίον του· καὶ παρέκει πάλιν ἕνας ὅσιος γονατιστὸς προσευχόμενος, καὶ δαίμονες γύρωθεν τοξεύουσιν αὐτόν, καὶ ἄγγελος Κυρίου διώκει αὐτούς.

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου (²).

Ἄνθρωπος εἶχε δύω υἱούς, καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος κτλ.

§ 293. Ναὸς καὶ θυσιαστήριον, καὶ πλησίον τοῦ ναοῦ ὁ πρεσβύτερος υἱὸς προσευχόμενος· καὶ παρέκει ὁ νεώτερος υἱὸς τρώγων καὶ πίνων μετὰ πορνῶν, καὶ πάλιν μέσα εἰς τὸν ναὸν κοινωνεῖ τὸν ἄσωτον, καὶ οἱ Ἀπόστολοι τὸν μυρόνουν καὶ τοῦ δίδουν καὶ σταυρόν·

(¹) Λουκ. κεφ. ιή[illegible] — (²) Λουκ. κεφ. ιέ. 11.

κύκλω δὲ τοῦ θυσιαστηρίου τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων μὲ κιθάρας καὶ ὄργανα, καὶ σάλπιγγας, χαρούμενα· καὶ ἔξωθεν τοῦ ναοῦ πάλιν ὁ Χριστὸς εἰς ἄλλο μέρος παρακαλῶν τῶν πρεσβύτερον καὶ λέγων εἰς χαρτί. *Τέκνον σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστί,* καὶ ἐκεῖνος βλέπων αὐτὸν στρέφει εἰς τὰ ὀπίσω.

Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου οὗ εὐφόρησεν ἡ χώρα (¹).

Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα κτλ.

§ **294.** Ὀσπήτιον καὶ εἷς ἄνθρωπος φορῶν κόκκινον φόρεμα καὶ καλπάκι, στέκει καὶ ἀπορεῖ· καὶ ἔμπροσθέν του σωροὶ σίτου· καὶ ἄνθρωποι πελεκοῦντες ποιοῦσιν ἀποθήκας· καὶ παρέκει πάλιν αὐτὸς κείμενος εἰς κλίνην χρυσῆν· καὶ δαίμονες τριγύρω του ἐκβάλλουν μὲ τρίαιναν τὴν ψυχήν του.

Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου (²).

Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον κτλ.

§ **295.** Παλάτι καὶ ἐν αὐτῷ τράπεζα μὲ βρώματα διάφορα, καὶ εἷς ἄνθρωπος φορῶν λαμπρὰ καὶ πολύτιμα φορέματα, κάθηται ἐν αὐτῇ καὶ βαστᾷ εἰς τὰς χεῖράς του ποτήριον· καὶ ὑπηρέται πολλοὶ ὑπηρετοῦσιν αὐτὸν φέροντες διάφορα βρώματα· καὶ παρέκει πάλιν αὐτὸς εἰς κλίνην, καὶ δαίμονες ἐκβάλλουν τὴν ψυχήν του· καὶ γύρωθεν αὐτοῦ γυναῖκες καὶ παιδία κλαίουσιν, καὶ ὑποκάτωθεν τῶν θυρῶν τοῦ παλατίου εἷς ἄνθρωπος γυμνὸς πληγωμένος, κείμενος κατὰ γῆς· καὶ κυνάρια περὶ αὐτὸν γλύφουν τὰς πληγάς του, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ Δαβὶδ μὲ τὴν κιθάραν, καὶ τῶν ἀγγέλων τὰ τάγματα λαμβάνουν τὴν ψυχήν του μετὰ σαλπίγγων καὶ ὀργάνων, καὶ Ἅδης παρέκει καὶ πλούσιος ἐν αὐτῷ φλεγόμενος λέγει· *Πάτερ Ἀβραὰμ ἐλέησόν με* καὶ ἄντικρυ αὐτοῦ Παράδεισος καὶ ὁ Ἀβραὰμ μέσα· καὶ εἰς τοὺς κόλπους του ὁ Λάζαρος, ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἀποκρίνεται πρὸς

(¹) Λουκ. κεφ. ιβ'. 16. — (²) Λουκ. κεφ. ις'. 19.

τὸν πλούσιον· τέκνον, *μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά.*

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἰσχυροῦ ([1]).

Οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ κτλ.

§ 296. Ὁ Χριστὸς ἱστάμενος εὐλογῶν, καὶ ἔμπροσθέν του ὁ Ματθαῖος ὁ τελώνης, καὶ ἀπόστολος ὁ Παῦλος, καὶ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ ἡ Πόρνη, καὶ ἄλλοι μετανοήσαντες ἁμαρτωλοὶ προσπίπτοντες εἰς τοὺς πόδας του, καὶ παρέχει ἄγγελοι δεσμεύοντες τὸν διάβολον, ῥίπτουν αὐτὸν εἰς τὸν Ἅδην.

Ἡ παραβολὴ τοῦ λύχνου ([2]).

Οὐδεὶς λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν κτλ.

§ 297. Ναὸς, καὶ εἷς Ἅγιος Ἀρχιερεὺς διδάσκων ἐπὶ ἄμβωνος, καὶ εἷς ἄγγελος καλεῖ εἰς τὸ ὠτίον του καὶ φῶς τριγύρω αὐτοῦ· καὶ ἄνθρωποι ὑποκάτω αὐτοῦ ἀκούοντες μετὰ προθυμίας, καὶ τὰς χεῖρας ὑψωμένας ἔχοντες· ὁ δὲ Χριστὸς ἄνω αὐτῶν λέγει, *οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὅπως ἴδωσιν.*

Ἡ παραβολὴ τῆς ἀκάρπου συκῆς ([3]).

Συκῆν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ κτλ.

§ 298. Ναός, καὶ εἷς ἄνθρωπος ἐν τῷ μέσῳ μιξαιπόλειος, ἔχων σταυρομένας τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ ὁ ἀθάνατος πλησίον αὐτοῦ βαστᾷ δρέπανον· καὶ ὁ Χριστὸς προστάζει ἵνα ἐγκόψῃ αὐτόν· καὶ Ἄγγελος ὁ φύλαξ τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ γονατιστὸς παρακαλεῖ αὐτὸν λέγων· *Κύριε ἄφες αὐτὸν καὶ τὸν χρόνον τοῦτον.*

Ἡ παραβολὴ τοῦ βουλομένου οἰκοδομῆσαι πύργον ([4]).

Τίς ἐξ ὑμῶν πύργον θέλων οἰκοδομῆσαι κτλ.

§ 299. Ὁ ἅγιος Παῦλος διδάσκων καὶ λέγων εἰς χαρτί, *θεμέλιον*

([1]) Ματθ. κεφ. ιβ'. 29. Μάρκ. κεφ. 6'. 27. — ([2]) Ματθ. κεφ. ε. 15. Μάρκ. κεφ. δ'. 21 Λουκ. ή. 16. — ([3]) Λουκ. κεφ. ιγ'. 6. — ([4]) Λουκ. κεφ. ιδ'. 28.

Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ τριγύρω του ἄνθρωποι ἀκούοντες αὐτοῦ προθύμως· καὶ παρέχει πάλιν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τρώγοντες καὶ πίνοντες καὶ πραγματευόμενοι, καὶ δαίμονες πλησίον τους ἐμπαίζοντες αὐτούς· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν τὰ γράμματα· *Οἱ πιστεύοντες καὶ μὴ δυνάμενοι ἐκτελοῦσι.*

Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ Φαρισσαίου ([1]).

Ἄνθρωποι δύω ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι κτλ.

§ **300**. Ναὸς καὶ κλίμαξ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὁ Φαρισσαῖος ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, γέρων, μακρυγένης μὲ περσικὰ φορέματα καὶ τειλιγμένος τὴν κεφαλὴν μὲ μανδήλιον βλέπει πρὸς τὸν οὐρανὸν ἔχων τὴν δεξιάν του ἁπλωμένην πρὸς τὰ ἄνω, τὴν δὲ ἀριστερὰν πρὸς τὸν τελώνην· καὶ εἰς τὴν κεφαλήν του δαίμων τῆς ὑπερηφανίας καθήμενος· καὶ ὁ Τελώνης ἀπέναντι αὐτοῦ βλέπει πρὸς τὰ κάτω, καὶ τὸ στῆθος του τύπτει· καὶ εἷς ἄγγελος ἄνω αὐτοῦ εὐλογεῖ αὐτόν.

Ἡ παραβολὴ τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων δούλων ([2]).

Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος κτλ.

§ **301**. Ναὸς καὶ εἷς ἀρχιερεὺς γέρων διδάσκων ἐν αὐτῷ καὶ εἷς ἅγιος ἱερεὺς ἔχων ποτήριον εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἕτεροι, βαστάζοντες λαμπάδας καὶ θυμιατά, καὶ ἄλλοι καλόγηροι· καὶ λαὸς πολὺς προσευχόμενος, καὶ ὁ Χριστὸς ἄνωθεν εὐλογῶν αὐτούς.

Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν δούλων ([3]).

Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ κτλ.

§ **302**. Οἶκος, καὶ ἐν αὐτῷ ἄνθρωποι χριστιανοὶ Ἐκκλησιαστικοί, μοναχοί, λαϊκοί, τρώγοντες καὶ πίνοντες μὲ χοροὺς καὶ τύμπανα, καὶ τύπτοντες ἀλλήλους, καὶ ὁ Χριστὸς ἐπάνωθεν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος πλησίον τοῦ σπηλαίου· ἡ κόλασις μὲ μεγάλας φλόγας,

([1]) Λουκ. κεφ. ιή. 10.— ([2]) Ματθ. κεφ. κδ'. 45.— ([3]) Ματθ. κεφ. κδ'. 48.

ἔχουσα μέσα ἀπίστους καὶ αἱρετικούς, καὶ δαίμονας σύρουσι τοὺς ἐκ τοῦ οἴκου ἀνθρώπους.

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἅλατος [1].

Καλὸν τὸ ἅλας, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ κτλ.

§ 303. Ναὸς καὶ Ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, διδάσκαλοι, ἄλλοι εἰς ἄμβωνας διδάσκουν, ἄλλοι εἰς θρόνους, ἄλλοι βιβλία ἀναγινώσκοντες. καὶ ὁ Παῦλος εἰς ἕνα μέρος βαστῶν χαρτὶ λέγει, *ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλας ἠρτυμένος* (Κολασ. κεφ. δ'. 6).

Ἡ παραβολὴ τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ σκότους [2].

Τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησεν κτλ.

§ 304. Ὁ Χριστὸς εἰς ἕνα μέρος καὶ τριγύρω του φῶς πολύ, βαστῶν [δὲ] Εὐαγγέλιον λέγει, *ἐγὼ εἰμὶ τὸ φῶς τοῦ κόσμου*· καὶ οἱ Ἀπόστολοι πλησίον του· καὶ παρέχει εἰς ἄλλο μέρος ὁ Ἄρχων τοῦ σκότους διάβολος μέσα εἰς σκότος, καὶ πλησίον αὐτοῦ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι, καὶ ἄλλο πλῆθος ἀπίστων γυρισμένοι πρὸς αὐτόν, καὶ τὸν Χριστὸν τὸν ἀφίνουν ὄπισθέν των.

Ἡ παραβολὴ τῆς βρώσεως [3].

Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμμένην κτλ.

§ 305. Οἶκος καὶ ἐν αὐτῷ ἄνθρωποι εὐθυμοῦντες, καὶ πλησίον αὐτῶν ναὸς καὶ ἐν αὐτῷ ἄλλοι ἄνθρωποι μεταλαμβάνοντες τὰ θεῖα μυστήρια, ἄλλοι διδάσκοντες, ἄλλοι προσευχόμενοι· καὶ ὁ Χριστὸς δεικνύων αὐτοὺς λέγει πρὸς τοὺς Ἀποστόλους εἰς χαρτί, *ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς τὸν αἰῶνα.*

Ἡ παραβολὴ τῆς θύρας καὶ τῆς αὐλῆς τῶν προβάτων [4]

Ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς κτλ.

§ 306. Ἐκκλησία καὶ ἔξω εἰς τὴν θύραν ὁ Χριστὸς κρατῶν

(1) Ματθ. κεφ. ε'. 13. Λουκ. κεφ. ιδ'. 34. — (2) Ἰωάν. κεφ. γ'. 19.—(3) Ἰωάν. κεφ. ς'. 27.— (4) Ἰωάν. κεφ. 1.

Εὐαγγέλιον ἀνοικτόν, λέγει· *ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται·* καὶ ὄπισθεν τῆς θύρας ὁ Μωϋσῆς βαστῶν τὰς πλάκας τοῦ νόμου· καὶ ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ οἱ ἅγιοι ἀρχιερεῖς βαστάζοντες Εὐαγγέλια, καὶ διδάσκοντες, καὶ ἐπάνωθεν ταῦτα τὰ γράμματα, *οἱ εἰσερχόμενοι διὰ τῆς θύρας.* Καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν πλῆθος χριστιανῶν ἀκούοντες αὐτὸν προθύμως· καὶ ὄπισθεν τῶν χριστιανῶν ὁ Ἄρειος, καὶ οἱ λοιποὶ αἱρεσιάρχαι ἐνοχλοῦντες αὐτούς· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ταῦτα τὰ γράμματα. *Οἱ μὴ εἰσερχόμενοι διὰ τῆς θύρας, ἀλλὰ ἀναβαίνοντες ἀλλαχόθεν.*

Ἡ παραβολὴ τῆς ἀμπέλου ([1]).

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ἡμεῖς τὰ κλήματα κτλ.

§ 307. Ὁ Χριστὸς εὐλογῶν μὲ τὰς δύο του χεῖρας, καὶ ἔχων ἐπὶ τοῦ στήθους του Εὐαγγέλιον λέγει, *ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ὑμεῖς τὰ κλήματα,* καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξερχόμενοι κλάδοι κλημάτων, καὶ οἱ Ἀπόστολοι περιπλεγμένοι εἰς αὐτούς.

Ἡ παραβολὴ τοῦ ὑποκριτοῦ ([2]).

Τί βλέπεις, τὸ κάρφος ἐν τῷ ὀφθαλμῷ κτλ.

§ 308. Εἷς ἄνθρωπος ἱστάμενος ἔχων εἰς τὸν ὀφθαλμὸν μικρὸν ξυλάριον, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ εἷς Φαρισαῖος, ἔχων ἐν τῷ ὀφθαλμῷ του ξύλον μέγα λέγει πρὸς τὸν ἄλλον, *ἀδελφὲ ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου,* καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ὁ Χριστὸς βλέπων μὲ φοβερὸν σχῆμα πρὸς τὸν Φαρισσαῖον, λέγει εἰς χαρτί, *ὑποκριτὰ ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου.*

Ἡ παραβολὴ τῶν καλῶν καὶ σαπρῶν δένδρων ([3]).

Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς κτλ.

§ 309. Ἄνθρωποι ἱστάμενοι, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα αὐτῶν ἐξέρχονται ταῦτα· ἄλλου μὲν πνεῦμα ἅγιον, ἄλλου δὲ ἄγγελος, ἄλλου

([1]) Ἰωάν. κεφ. ιέ 5. — ([2]) Ματθ. κεφ. ζ' 3. — ([3]) Ματθ. κεφ. ϐ' 33. Λουκ. κεφ. ϛ' 43.

φῶς, καὶ ἄλλου ῥόδον· καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων τίμια πράγματα· ἀπέναντι δὲ αὐτῶν ἄλλοι ἄνθρωποι ἱστάμενοι καὶ ἀπὸ τὸ στόμα τους εὐγαίνουν διάβολοι, ὄφεις, χοῖροι, ἄκανθαι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα καὶ ὁ Χριστὸς μακρόθεν δεικνύων αὐτοὺς λέγει εἰς χαρτί, *πᾶν δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ γινώσκεται*.

Ἡ παραβολὴ τῆς στενῆς πύλης (1).

Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης κτλ.

§ 310. Βουνόν, καὶ σπήλαια, καὶ ἐν αὐτοῖς ὅσιοι προσευχόμενοι καὶ δαίμονες πειράζοντες αὐτούς, καὶ παρέχει μάρτυρες τυραννούμενοι ὑπὸ τῶν τυράννων, καὶ ὁ Χριστὸς ἄνωθεν ἐπὶ νεφελῶν εὐλογῶν αὐτούς, καὶ ἔχων ἐπὶ στήθους Εὐαγγέλιον ἀνοικτὸν λέγει, *ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης*.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

§ 311. Κουβούκλιον, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ τράπεζα, καὶ ἐπ' αὐτῆς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἅγιον πνεῦμα καὶ ὁ ἄναρχος πατὴρ πλησίον ἐπὶ θρόνου καθήμενος εὐλογεῖ μὲ τὰς ἁγίας χεῖρας του λέγων, εἰς χαρτί· *ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε*. Καὶ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς Τραπέζης ὁ Χριστὸς μετὰ ἀρχιερατικῆς στολῆς ἱστάμενος εὐλογῶν· καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὰ λοιπὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων μετὰ ἱερατικῆς στολῆς ἱστάμενα μετὰ φόβου καὶ ποιοῦντα κύκλον ἕως τὸ ἀριστερὸν μέρος αὐτῆς· ὁ δὲ Χριστὸς λαμβάνει ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἑνὸς ἀγγέλου, εἰς σχῆμα διακόνου ὄντος, δισκάριον, καὶ ἄλλοι τέσσαρες Ἄγγελοι πλησίον, οἱ δύω θυμιάζοντες τὸν Χριστόν, καὶ οἱ δύω βαστῶντες μανουάλια· καὶ ὄπισθεν αὐτῶν οἱ λοιποὶ βαστάζοντες ἄλλος λαβίδιον, ἄλλος λόγχην, καὶ τὸν κάλαμον μὲ τὸν σπόγγον, ἄλλος σταυρόν, καὶ ἄλλος λαμπάδα.

(1) Ματθ. κεφ. ζ' 13.

Ἡ μετάδοσις τοῦ Κυριακοῦ σώματος καὶ αἵματος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους ([1]).

§ **312.** Οἶκος καὶ τράπεζα, ἐπ' αὐτὴν δισκάριον μὲ ἄρτον μελισμένον· καὶ ὁ Χριστὸς ὄπισθεν αὐτῆς φαινόμενος ἕως τὴν μέσην ἔχων τὰς χεῖρας ἁπλωμένας, καὶ βαστῶν εἰς τὴν δεξιὰν ἄρτον, εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν ποτῆρι καὶ ἔμπροσθέν του Εὐαγγέλιον ἀνοικτόν, καὶ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος ταῦτα τὰ γράμματα, *λάβετε φάγετε τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου,* εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν ταῦτα, *πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου·* καὶ ἑκατέρων τῶν μερῶν αὐτοῦ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ὀλίγον κλιτοὶ βλέποντες πρὸς τὸν Χριστόν, καὶ δεξιὰ μὲν ὁ Πέτρος ἔμπροσθεν τῶν πέντε ἁπλόνοντας τὰς χεῖράς του ὑποκάτω τοῦ ἄρτου ὁποῦ βαστᾷ ὁ Χριστός, ἀριστερᾷ δὲ ὁ Ἰωάννης ἔμπροσθεν τῶν ἄλλων πέντε ἔχων τὴν μὲν δεξιὰν ἁπλωμένην, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ τὸ στόμα του εἰς τὰ χείλη τοῦ ποτηρίου· καὶ ὁ Ἰούδας ὄπισθεν αὐτῶν γυρισμένος εἰς τὰ ὀπίσω· καὶ ἕνας δαίμων εἰσερχόμενος εἰς τὸ στόμα του.

ΚΑ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΨΑΛΜΩΝ.

ΤΟ ΠΑΣΑ ΠΝΟΗ

§ **313.** Οὐρανὸς μὲ ἥλιον, καὶ σελήνην καὶ ἀστέρας καὶ ἐν μέσῳ ὁ Χριστὸς καθήμενος βαστᾷ χαρτὶ λέγων, *Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν, πρὸ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με.* Καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταὶ εἰς τὸ εἶδος ἀνθρώπου, μόσχου, λέοντος, καὶ ἀετοῦ. Καὶ ἀπὸ τὰ δύω του μέρη ἡ Παναγία ἐκ δεξιῶν, καὶ ὁ Πρόδρομος ἐξ ἀριστερῶν πρεσβείαν ποιοῦντες· καὶ κύκλῳ αὐτοῦ τὰ ἐννέα τάγματα τῶν ἀγγέλων.

Θρόνοι, Χερουβεὶμ, Σεραφεὶμ, λέγοντα *ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος.*

([1]) Ματθ. κεφ. ϛ'. 26. Μάρκ. κεφ ιδ'. 22. Λουκ. κεφ. κβ'. 17.

Καὶ τὰ λοιπὰ τάγματα βαστάζοντα χαρτία. Αἱ μὲν *Κυριότητες* λέγουσαι. *Δόξα Κυριότητος τὸ ἀμήχανον κάλλος.*

Αἱ δὲ Δυνάμεις. *Δόξα τὸ ὑπερβάλλον τῶν Δυνάμεων κράτος.*

Αἱ δὲ Ἐξουσίαι. *Δόξα φέγγος τὸ ἀπρόσιτον τῶν λαμπρῶν Ἐξουσιῶν.*

Αἱ δὲ Ἀρχαί. *Δόξα φάος τὸ ὑπέρλαμπρον τῶν ἀρχῶν τῶν παμφανῶν.*

Οἱ Ἀρχάγγελοι. *Δόξα Ἀρχαγγέλων ἡ ἄφραστος εὔκλεια.*

Οἱ Ἄγγελοι. *Δόξα τῶν Ἀγγέλων ἡ θεία εὐπρέπεια.*

Καὶ γύρωθεν τοῦ οὐρανοῦ ταῦτα τὰ γράμματα *Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον, αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις, σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ θεῷ.*

Κατωτέρω δὲ τὰ τάγματα τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ νεφελῶν βαστάζοντα χαρτία. Οἱ ἅγιοι Προπάτορες, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Ἀδὰμ, λέγων εἰς χαρτί. *Δόξα τῶν Προπατόρων φαιδρὸν ἀγαλλίαμα.*

Οἱ Προφῆται, καὶ ἔμπροσθεν ὁ Μωϋσῆς λέγων. *Δόξα τῶν Προφητῶν καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα.*

Οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Πέτρος λέγων. *Δόξα τῶν Ἀποστόλων τὸ ἀσίγητον κήρυγμα .*

Οἱ Ἱεράρχαι, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Χρυσόστομος λέγων. *Δόξα Ἀρχιερέων καλλονὴ καὶ εὐπρέπεια.*

Οἱ Μάρτυρες καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Γεώργιος λέγων. *Δόξα τῶν Ἀθλοφόρων ἰσχὺς καὶ κραταίωμα,*

Οἱ Ὅσιοι καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Ἀντώνιος λέγων. *Δόξα τῶν Ἀσκητῶν καὶ Ὁσίων ἡ αἴνεσις.*

Οἱ Βασιλεῖς καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Κωνσταντῖνος λέγων. *Δόξα τῶν Ὀρθοδόξων Βασιλέων κραταίωσις.*

Αἱ Μάρτυρες γυναῖκες καὶ ἔμπροσθεν ἡ Αἰκατερίνα. *Δόξα τῶν παρθένων νυμφίε οὐράνιε.*

Αἱ Ὅσιαι γυναῖκες, καὶ ἔμπροσθεν ἡ Εὐπραξία, λέγουσα. *Δόξα μοναζουσῶν εὐφροσύνη οὐράνιος.*

Ὑποκάτωθεν δὲ τῶν ἁγίων ὄρη μὲ κάρπιμα δένδρα· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν διάφορα πτηνὰ καὶ ὑποκάτωθεν πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς ἥμερα καὶ ἄγρια.

ΚΒ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΣ.

ΤΑ ΕΝ ΤΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙ ΙΣΤΟΡΟΥΜΕΝΑ.

Ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ.... καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος λεγούσης, Ἐγὼ εἰμὶ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος καί, ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον κτλ (1).

§ 314. Σπήλαιον, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καθήμενος ἐκστατικὸς βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ὁ Χριστὸς ἐπὶ νεφελῶν φορῶν στιχάρι λευκόν, καὶ χρυσῆν ζώνην καὶ βαστάζων ἀστέρας ἑπτὰ ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του ἐκπορευομένη δίστομος ῥομφαία, καὶ γύρωθεν αὐτοῦ λυχνίαι· καὶ τὸ πρόσωπον ὡς ὁ ἥλιος ἀστράπτον.

Τῷ Ἀγγέλῳ τῆς Ἐφεσίνης ἐκκλησίας γράψον, τάδε λέγει Κύριος ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ κτλ (2).

§ 315. Τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν μὲ ἀστέρας ἑπτὰ εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα, καὶ ἑπτὰ λυχνίαι χρυσωμέναι περὶ αὐτόν. Καὶ τὴν πόλιν Ἔφεσον ὑπὸ τοὺς πόδας του ἐνδεδυμένην λαμπρῶς βλέπει πρὸς τὰ ἄνω λειποθυμοῦσα, ὡς ἐκ τῆς χαρᾶς· καὶ ἀνθρώπους φεύγοντας ἐν τρόμῳ ἀπὸ προσώπου αὐτῆς. Καὶ Ἰωάννην τὸν Θεολόγον μὲ μεμβράναν εἰς χεῖρας δεικνύει αὐτὴν τῇ γυναικὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν καὶ τὸν Ἰησοῦν μὲ τὴν δεξιάν.

Καὶ τῷ Ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Σμυρναίων γράψον κτλ. (3).

§ 316. Τὸν Ἰησοῦν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τὸν Ἰωάννην βλέποντα αὐτὸν καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ ἄγγελον. Καὶ γυνὴ κατεξεσχισμένην

(1) Ἀποκαλ. κεφ. 6', 12. — (2) κεφ, 6'. 08.— (3) κεφ. γ. 1.—(4) κεφ. γ'. 7.— (5) κεφ. γ'. 14.

ἐν φυλακῇ σκεπάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου καὶ ἀναστενάζουσα βλέπει τὸν Ἰωάννην.

Καὶ τῷ Ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον κτλ (1).

§ 317. Τὸν Ἰησοῦν ἐν νεφέλαις μὲ ῥομφαίαν δίστομον εἰς τὸ στόμα του καὶ γυναῖκα ὑπὸ τοὺς πόδας ἀγκαλιασμένην ὑπὸ ἑνὸς γέροντος καὶ ἑνὸς νέου, καὶ ὁ Ἄγγελος ὠργισμένος κατ' αὐτῆς· ὁ δὲ Ἰωάννης τῆς προσφέρει βιβλίον καὶ τῆς δεικνύει τὸν Ἰησοῦν.

Καὶ τῷ Ἀγγέλῳ τοῖς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον κτλ (2).

§ 318. Τὸν Ἰησοῦν μὲ ὀφθαλμοὺς πυρίνους καὶ πόδας χαλκολιβάνους καὶ ἄγγελον ὑπὸ τοὺς πόδας του, τρομασμένον καὶ γυνὴ ἐπὶ κλίνης πάσχουσα δεινῶς, καὶ ἄνδρες περὶ αὐτῆς κλαίοντες καὶ βρέφη νεκρὰ βασταζόμενα ὑπὸ τῶν διαβόλων.

Καὶ τῷ Ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον κτλ (3).

§ 319. Ὁ Χριστὸς ἔχων εν τῇ δεξιᾷ του ἀστέρας ἑπτά· καὶ ἄγγελος ἀπέναντι δακρύων καὶ γυνὴ ἡμίνεκρος πλησίον αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἰωάννης βλέπων αὐτὴν δεικνύει πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἑπτὰ ἄνδρες λευκὰ ἐνδεδυμένοι πετοῦν πρὸς τὰ ἄνω βασταζόμενοι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων.

Καὶ τῷ Ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον κτλ (4).

§ 320. Ὁ Χριστὸς ἐπὶ νεφελῶν βαστῶν κλεῖδας· καὶ πλησίον του θύρα μεγάλη ἀνεῳγμένη καὶ ἄγγελος ἐστεφανωμένος ἐνθαρρύνει νέαν δεκαπενταετῆ· ἡ δὲ νέα προσευχομένη κατέχει ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς κλάδον ἐλαίας καὶ σταυρὸν καὶ καταπατεῖ δράκοντα.

Καὶ τῷ Ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Λαοδικέων γράψον κτλ (5).

§ 321. Ὁ Χριστὸς ἐνδεδυμένος λαμπρῶς κάθηται ἐπὶ νεφελῶν, καὶ γυνὴ γυμνὴ καὶ τυφλὴ μεταξὺ βράχων ὀδύρεται καὶ ἄγγελος Θεοῦ ἐπ' αὐτῆς φυλάττει αὐτὴν λυπούμενος καὶ ὁ Ἰωάννης τῆς πλησιάζει βιβλίον.

---

(1) Ἀποκαλ. κεφ. β' 12. — (2) κεφ. β' 18. — (3) κεφ. γ' 1. (4) κεφ. γ' 7. — (5) κεφ. γ' 14.

Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνή.... λέγουσα, Ἀνάβα ὧδε, καὶ δείξω σας ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδού, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ . . . . Καὶ κύκλωθεν τοῦ θρόνου θρόνοι κδ'. ([1]). *Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ Καθημένου . . . . καὶ τ' ἄλλα* ([2]).

§ **322.** Νέφη καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ὁ Ἄναρχος Πατὴρ καθήμενος εἰς θρόνον κατέχει εἰς τὴν δεξιὰν βιβλίον κλεισμένον, καὶ ἐσφραγισμένον μὲ ἑπτὰ σφραγίδας καὶ ἕνα ἀρνίον ἔχον ἑπτὰ κέρατα καὶ ἑπτὰ ὀφθαλμοὺς κρατεῖ μὲ τοὺς δύω πόδας του τὸ βιβλίον ὁποῦ βαστᾷ ὁ Ἄναρχος Πατήρ· καὶ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου ἑπτὰ λαμπάδες ἀναμμέναι, καὶ θάλασσα. Καὶ κύκλῳ οἱ τετράμορφοι Εὐαγγελισταί, καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ τὸ ἄλλο οἱ κδ'. πρεσβύτεροι καθήμενοι εἰς θρόνους χρυσοῦς καὶ βαστῶντες εἰς τὰς χεῖράς των, τὰς δεξιάς, φιάλας χρυσᾶς μὲ θυμιάματα· εἰς δὲ τὰς ἀριστερὰς κιθάρας. Ὑποκάτωθεν δὲ τοῦ Πατρὸς εἷς ἄγγελος πετόμενος ἔχων τὰς χεῖρας του ἁπλωμένας εἰς τὸ ἕνα καὶ ἄλλο μέρος, ὡς προσδεχόμενος τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων.

Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνῆς βροντῆς ἔρχου καὶ βλέπε· καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχον τόξον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ ([3]).

§ **323.** Βουνὰ καὶ ἄνθρωποι, ἄλλοι θανατωμένοι, ἄλλοι ζωντανοί, κείμενοι εἰς τὴν γῆν φοβισμένοι· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν εἷς ἄνθρωπος ἐπὶ ἵππου λευκοῦ ἐνδεδυμένος στολὴν βασιλικὴν καὶ βαστῶν τόξον διευθύνει αὐτὸ κατὰ τῶν ἀνθρώπων. . . . .

Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυῤῥὸς κτλ. [4]).

§ **324.** Βουνὰ καὶ πόλεις καὶ λαὸς πολὺς καὶ ἵππος πύῤῥινος ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ καὶ ἀναβάτης ἐπ' αὐτῷ ὅλος ὀργὴ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὴν Εἰρήνην ὡς νεάνιδα χαρίεσσαν, καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς

([1]) Ἀποκαλ. κεφ. δ'. 1. — ([2]) κεφ. ε. 1. — ([3]) κεφ. ς'. 1. — ([4]) κεφ. ς'. 4.

μάχαιραν ἐκπέμπουσαν φλόγας κατασπαράζει τὸ πλῆθος· καὶ περὶ τὸν ἵππον νεκροί, καὶ αἱμάτων ποταμοί. Ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ εἷς ἀγριωμένος ἵππος μέλας, καὶ ἐπ αὐτοῦ ἀνὴρ κρατῶν πλάστιγγα.

Καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ θάνατος κτλ. (1).

§ 325. Ὁ Θάνατος καθήμενος ἐπὶ ἵππου χλωροῦ κρατῶν δρέπανον ἐν τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ μέγα, καὶ ὁρμῶν κατὰ τῶν λαῶν θερίζει τὰ πλήθη ἀδιακρίτως· ἔμπροσθεν δὲ αὐτοῦ ἀνὴρ τερατώδης ἔχων κεφαλὴν ὁμοίαν κήτους κατατρώγει τοὺς παρακειμένους ἀδιακρίτως καὶ ἐπὶ τοῦ κρανίου αὐτοῦ ταῦτα τὰ γράμματα ὁ *Λιμός*· ἀριστερὰ δὲ τοῦ Θανάτου δράκων μέγας καὶ φοβερὸς ἔχων τὸ στόμα ἀνεῳγμένον, καὶ ἐν αὐτῷ πλῆθος ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ παιδαρίων· περὶ δὲ τὸ θηρίον θηρία παντοδαπὰ κατατρώγοντα βασιλεῖς καὶ μεγιστάνας.

Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφραγισμένων κτλ. (2).

§ 326. Θυσιαστήριον καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ αἱ ψυχαὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων ἐνδεδυμέναι στολὰς λευκάς, ἔχουσαι χεῖρας καὶ ὄμματα ἀνατεταμένα ἄνω, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν δύω ἄγγελοι ὁμιλοῦντες αὐτοῖς.

Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην· καὶ ἰδού, σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη ἐγένετο ὡς αἷμα, καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ... καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον εἱλισσόμενον . . . . (3).

§ 327. Βουνὰ σκοτεινά, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων, ἄλλοι ὡς βασιλεῖς, ἄλλοι ὡς μεγιστάνες, ἄλλοι ὡς λαϊκοὶ συρμένοι μέσα εἰς σπήλαια· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν ὁ οὐρανὸς τειλιγμένος ὡς χαρτί· καὶ ὁ ἥλιος μελανός, καὶ ἡ σελήνη ὡς αἷμα, καὶ οἱ ἀστέρες πίπτοντες εἰς τὴν γῆν.

---

(1) Ἀποκαλ. κεφ. ς'. 8. — (2) κεφ. ς'. 9. — (3) κεφ. ις'. 12.

Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβάντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα Θεοῦ ζῶντος κτλ. (1).

§ 328. Γῆ καὶ θάλασσα καὶ εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας ἄνεμοι καὶ τέσσαρες ἄγγελοι βαστάζοντες σπαθία φοβερίζουν αὐτοὺς νὰ μὴ φυσοῦν, ὁ εἷς ἐμποδίζει τὸν Βορρᾶν, ὁ ἄλλος τὸν Νότον, ὁ ἄλλος τὸν Ζέφυρον, καὶ ὁ τέταρτος τὸν Ἀπηλιώτην· εἰς δὲ τὸ ἀνατολικὸν μέρος εἷς ἄγγελος ἀναβαίνων μετὰ νεφελῶν, βαστᾷ εἰς τὴν μίαν του χεῖρα σφραγίδα Θεοῦ ζῶντος (X) τὴν δὲ ἄλλην ἔχει ἁπλωμένην πρὸς τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους· ὑποκάτωθεν δ' αὐτοῦ ἄλλος ἄγγελος, μυρόνων τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων τῷ κύκλῳ αὐτοῦ ἱστάμενος ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολύς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ Θρόνου κτλ. (2).

§ 329. Νέφη πολλὰ καὶ μέσον ὁ Ἄναρχος Πατὴρ καθήμενος εἰς θρόνον καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ θρόνου οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταὶ τετράμορφοι· καὶ κύκλῳ ὅλα τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων· καὶ τὸ Ἀρνίον ἀνοῖγον τὸ Εὐαγγέλιον ὁποῦ κρατεῖ ὁ Πατὴρ εἰς τὰ γόνατά του. Καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ θρόνου λαὸς πολὺς φοροῦντες στολὰς λευκάς, καὶ βαστάζοντες φοίνικας εἰς τὰς χεῖρας των· καὶ ἀπὸ τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ θρόνου οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι· καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης πλησίον αὐτῶν, καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν ἵσταται δεικνύων αὐτῷ τοὺς περιβεβλημένους τὰς λευκὰς στολάς.

Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἑστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες· καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε, καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν . . . καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισε κτλ. (3).

(1) Ἀποκαλ. κεφ. ζ'. 1. — (2) κεφ. ζ'. 9. — (3) κεφ. η'. 1.

§ 330. Οὐρανὸς καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ὁ Πατὴρ καθήμενος ἐπὶ θρόνου, λευκοφόρος, καὶ γύρωθεν αὐτοῦ ἑπτὰ ἄγγελοι βαστοῦντες σάλπιγγας, καὶ προσκυνοῦντες αὐτόν, καὶ ἄλλος ἄγγελος ἔμπροσθεν αὐτοῦ βαστῶν θυμιατὸν χρυσοῦν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον εὐγαίνει καπνός, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἄλλος ἄγγελος, ἔχων τὴν μίαν χεῖρα ἁπλωμένην καὶ μὲ τὴν ἄγλην βαστᾷ χαρτὶ λέγων· *Οὐαί, οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν·* καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ὁ ἥλιος μελανός, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡ σελήνη, καὶ τὸ τρίτον μέρος αὐτῆς ὡς αἷμα· καὶ ἀστέρες πολλοί, τὸ τρίτον μέρος αὐτῶν ἔχοντες μελανόν· καὶ ὑποκάτωθεν αὐτῶν θάλασσα καὶ φωτία σμιγμένη μὲ τὰ κύματά της, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῆς ὄρος καιόμενον, ἀπὸ φωτίαν, καὶ πλοῖα μὲ τὰ πλοιάριά των συντριμμένα, καὶ ἄνω κάτω γυρισμένα· καὶ ἔξωθεν τῆς θαλάσσης δένδρα πολλὰ καὶ χορτάρια καιόμενα, καὶ πλησίον αὐτῶν ποταμός, καὶ εἰς τὸ μέσον ἀστὴρ μέγας ἀκτινοβολῶν, καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ ἄλλοι ἄνθρωποι πίνοντες, καὶ ἄλλοι ἀποθαμμένοι κείμενοι κατὰ γῆς.

Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν κτλ. (1).

§ 331. Νέφη καὶ ἐπ αὐτῶν ἄγγελος βλέπων πρὸς τὰ κάτω καὶ σαλπίζων βαστᾷ κλειδὶ εἰς τὴν χεῖρα του· καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ πηγάδι μεγάλον, καὶ καπνὸς πολὺς ἐξερχόμενος ἐξ αὐτοῦ σκοτίζει τὸν ἥλιον καὶ τὸν ἀστέρα· καὶ ἀναμέσον αὐτοῦ ἀστὴρ μέγας θαμβωμένος ἐκ τοῦ καπνοῦ· καὶ ἀκρίδες ἐξ αὐτοῦ ἐξερχόμεναι ἔχουσαι κεφαλὰς καὶ πρόσωπα ἀνθρώπων, τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς ὀδόντες λεόντων, καὶ φοροῦσαι στέφανα χρυσᾶ εἰς τὴν

---

(1) Ἀποκαλ. κεφ. θ'. 1.

κεφαλήν των, καὶ σιδηροπουκάμισα εἰς τὰ κορμία των, καὶ ἔχουσαι τὰς οὐράς των ὁμοίας σκορπίων, καὶ κέντρα εἰς τὰς οὐράς των καὶ τὰ πτερά των ὡς ἀσπίδων καὶ ἀπὸ τὸ ἓν καὶ ἄλλο μέρος τοῦ πηγαδίου βουνὰ καὶ ἄνθρωποι κείμενοι εἰς αὐτά.

Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὃς εἶχε τὴν σάλπιγγα. Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους, ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ κτλ. (1).

§ **332.** Οὐρανὸς καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ὁ Ἄναρχος Πατὴρ λευκοφόρος καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ἔμπροσθέν του θυσιαστήριον χρυσοῦν, καὶ ἐκ δεξιῶν του ἄγγελος σαλπίζων καὶ βλέπων κάτω· καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ βουνὰ καὶ τέσσαρες ἄγγελοι κατακόπτοντες ἀνθρώπους· καὶ μέσον τῶν ἀγγέλων πλῆθος στρατιωτῶν φοροῦντες σιδηροπουκάμισα πύρινα καὶ πορφυρογάλαζα καὶ περικεφαλαίας σιδηρᾶς μὲ σιργούτζια καθήμενοι εἰς ἄλογα ἔχοντα κεφαλὰς λεόντων, καὶ οὐρὰς ὄφεων ληγούσας εἰς κεφαλάς, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ἐξέρχεται πῦρ καὶ καπνός· ὑποκάτω δὲ τῶν ποδῶν καὶ κατὰ πρόσωπον αὐτῶν πλῆθος ζώντων, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἔντρομοι ἵστανται, οἱ δὲ φεύγουσι, καὶ τὰ ὄπισθεν βλέπουσιν ἔκθαμβοι.

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλίον ἀνεῳγμένον· καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τὴν γῆν κτλ. (2).

§ **333.** Οὐρανὸς καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ θάλασσα καὶ γῆ· καὶ εἷς ἄγγελος ἐνδεδυμένος νεφέλας ἔχων τὸ μὲν πρόσωπόν του λαμπρὸν ὡς ἥλιος ἐκπέμπει ἀκτῖνας, τοὺς δὲ πόδας ὡς στύλους πυρός·

---

(1) Ἀποκαλ. κεφ. θ' 13.—(2) κεφ. ι 1.

καὶ τὸν μὲν δεξιὸν πόδα ἔχει ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ ἀριστερὸν ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ βαστῶν μὲ τὸ ἕνα του χέρι βιβλιάριον· τὸ δὲ ἄλλο ἀπλωμένον ἔχει εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ὁ Ἰωάννης πλησίον του γονατιστὸς λαμβάνει τὸ βιβλίον ἐκ τῆς χειρός του.

Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ· καὶ ὁ ἄγγελος ἑστήκει λέγων, ἔγειραι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔσωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι· καὶ τὴν πόλιν τοῦ ἁγίου πατήσουσι μῆνας τεσσαράκοντα δύο κτλ. (1).

§ 334. Ναὸς καὶ ἐν αὐτῷ θυσιαστήριον, καὶ ὁ Ἰωάννης μετρῶν αὐτὸν μὲ κάλαμον, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ θηρίον ἱστάμενον φορεῖ διάδημα εἰς τὴν κεφαλήν του, καὶ ἔχων πτερά, καὶ ὁ Ἐνὼχ καὶ ὁ Ἠλίας ἀνερχόμενοι εἰς τὸν οὐρανὸν μετὰ νεφελῶν· καὶ πλησίον τοῦ ναοῦ ὀσπήτια, καὶ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ κρημνισμένα, καὶ ἄνθρωποι θανατωμένοι εἰς αὐτά, καὶ ἄλλοι ἔχοντες χεῖρας καὶ ὄμματα ὑψωμένα εἰς τὸν οὐρανόν.

Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι, ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ὑμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων κτλ. (2).

§ 335. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ νεφελῶν εἰς θρόνον ὑψηλόν, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων· καὶ κδ'. πρεσβύτεροι γονυκλιτοί, καὶ προσκυνοῦντες αὐτὸν καὶ ἐκ δεξιῶν ναὸς καὶ μέσα εἰς αὐτὸν ἡ Κιβωτὸς κεχρυσωμένα, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἄνθρωποι πολλοί, καὶ ἀστραπαὶ καὶ χάλαζα μεγάλη πίπτουσα ἀπὸ τὸν οὐρανόν.

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα (3).

---

(1) Ἀποκαλ. κεφ. ιά. 1.—(2) κεφ. ιά. 15.—(3) κεφ. ιβ'. 1.

§ 336. Ἡ Παναγία ἐπάνω εἰς νέφελα μὲ πορφυροῦν φόρεμα, καὶ μὲ πτέρυγας ἀγγέλου, καὶ γύρωθεν τοῦ στεφάνου της ἀστέρες δώδεκα, καὶ κύκλωθέν της ἀκτῖνες ἡλίου ἀπὸ κεφαλῆς ἕως τῶν ποδῶν της· καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας της ἡ σελήνη καὶ ἔμπροσθεν αὐτῆς εἷς δράκων κόκκινος ἔχων ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ φορῶν διαδήματα ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ εὐγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα του νερόν, ὡς ποταμὸς καὶ ὄπισθεν τῆς οὐρᾶς πλῆθος ἀστέρων καὶ ἐπάνωθεν τῆς Παναγίας δύο ἄγγελοι βαστάζοντες μέσα εἰς μανδῆλι τὸν Χριστὸν ὡς βρέφος, καὶ γύρωθεν αὐτῆς νέφη πολλά.

Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας· καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα ὡς στόμα λέοντος κτλ. ἕως τοῦ ἐστάλη ὁ δράκων (1).

§ 337. Γῆ καὶ θάλασσα, καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξέρχεται θηρίον ἑπτακέφαλον καὶ ἄνθρωποι μεγιστάνες προσκυνοῦσιν αὐτό, καὶ ἔμπροσθέν του ἄλλο μικρότερον θηρίον εἰς τὴν γῆν ἔχον δύο κέρατα ἀρνίου, καὶ ὄπισθεν αὐτῶν οὐρανὸς καὶ πῦρ καὶ χάλαζα κατερχόμενα ἐξ αὐτοῦ.

Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τοῦ ὄρους Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν . . . . . οὗτοί εἰσιν οἱ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν, παρθένοι γάρ οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ κτλ. (2).

§ 338. Ὄρος ὑψηλόν, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ἀρνίον ἱστάμενον φοροῦν στέφανον καὶ βαστάζουν σκῆπτρον· εἰς δὲ τὸν πόδα αὐτοῦ ἔχον σταυρόν, καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σκήπτρου σταυρός, καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ θρόνου οἱ τετράμορφοι εὐαγγελισταὶ καὶ οἱ εἰ-

---

(1) Ἀποκαλ. κεφ. ιγ'. 1.—(2) κεφ. ιδ'. 1.

κοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ πλῆθος ἀγγέλων βαστάζοντες κιθάρας, καὶ πλησίον παρθένοι πολλαὶ λευκοφόροι ἔχουν τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα ἀπλωμένα εἰς τὸ ἀρνίον· κάτωθεν δ' αὐτῶν νεφέλαι καὶ ἐπ' αὐτῶν τρεῖς ἄγγελοι βλέποντες κάτω, καὶ ὁ εἷς βαστῶν εὐαγγέλιον λέγει· *φοβήθητε τὸν Θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ·* καὶ ἄλλος ἐκ δεξιῶν τοὺς δεικνύει μὲ τὴν μίαν κάτω καὶ μὲ τὴν ἄλλην (χεῖρά του) βαστᾷ χαρτὶ λέγων· *ἔπεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη·* καὶ ἕτερος ἄγγελος ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ ἔχων καὶ αὐτὸς τὴν μίαν χεῖρα ἁπλωμένην καὶ μὲ τὴν ἄλλην βαστᾷ, χαρτὶ λέγων. *Εἴ τις τῷ θηρίῳ προσκυνεῖ καὶ λαμβάνει τὸ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ οὗτος πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ.* Κάτωθεν δ' αὐτῶν Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη χαλασμένη.

Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξὺ κτλ. (1).

§ 339. Νέφη καὶ ἐπάνω αὐτῶν ὁ Χριστὸς φορῶν κορόναν καὶ εἰς τὴν χεῖρά του φέρει δρέπανον κοπτερὸν καὶ μεγάλον, καὶ θέτει αὐτὸ εἰς τὴν γῆν καὶ θερίζει· καὶ ἄγγελος πάλιν βαστῶν καὶ αὐτὸς δρέπανον κοπτερὸν καὶ κόπτει σταφύλια καὶ τὰ ρίπτει μέσα εἰς τὸ ποτῆρι, καὶ εὐγαίνει αἷμα ἀντὶ οἴνου. Καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν οὐρανός, καὶ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ ναός, καὶ ἐν αὐτῷ θυσιαστήριον, καὶ ἐκ τῶν θυρῶν τοῦ ναοῦ ἐξέρχεται εἷς ἄγγελος, καὶ βλέπων τὸν Χριστὸν ἁπλώνει τὴν μίαν χεῖρα πρὸς αὐτόν, καὶ μὲ τὴν ἄλλην βαστᾷ χαρτὶ λέγων· *Πέμψον τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς γῆς.*

Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ (2).

(1) Ἀποκάλ. κεφ. ιδ' 14.— (2) κεφ. ιέ 1.

§ **340.** Βουνὰ καὶ ἄνθρωποι πολλοὶ ἄλλοι κείμενοι εἰς τὴν γῆν ἄλλοι λιποθυμημένοι καὶ πληγωμένοι βλέποντες ἄνω· καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἀντίχριστος καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ἕνα θηρίον ἔχων πτερὰ καὶ φορῶν κορόναν, καὶ ἑπτακέφαλος δράκων· ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν εὐγαίνουν τρία πνεύματα ἀκάθαρτα ὅμοια βατράχοις· καὶ κάστρον χαλασμένον πλησίον, καὶ ἡ θάλασσα καὶ οἱ ποταμοὶ ὡς αἷμα καὶ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ὁ μέγας καταξηραμμένος, καὶ ἄνωθεν αὐτῶν οὐρανός, καὶ ὁ ἥλιος ἔχων μεγάλας ἀκτῖνας ἁπλωμένας εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ χάλαζα κατερχομένη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ οὐρανοῦ ἡ σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξέρχονται ἑπτὰ ἄγγελοι λευκοφόροι, φοροῦντες ζώνας χρυσᾶς καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἄγγελος χύνει τὴν φιάλην εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τοὺς οὐρανούς, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ τρίτος εἰς τοὺς ποταμούς, ὁ τέταρτος εἰς τὸν ἥλιον, ὁ πέμπτος εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἀντιχρίστου, ὁ ἕκτος εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ὁ ἕβδομος εἰς τὸν ἀέρα.

Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἡ γυνὴ ἡ περιβεβλημένη πορφύρᾳ κτλ. ἕως τὸ γέμον πορνείας (1).

§ **341.** Ἑπτὰ κορυφαὶ βουνῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν θηρίον ἑπτακέφαλον ἔχον κέρατα δέκα. Καὶ ἐπάνω αὐτοῦ γυνὴ καθημένη φοροῦσα κορῶναν τρίδιπλην καὶ χρυσοῦφαντα ἱμάτια καὶ κρατοῦσα εἰς τὴν δεξιάν της ποτήριον χρυσοῦν, προσφέρει αὐτὸ πρὸς τοὺς βασιλεῖς, καὶ δέκα βασιλεῖς ἔμπροσθεν τοῦ θηρίου βλέποντες πρὸς αὐτὴν καὶ ὄπισθεν τοῦ θηρίου οἱ ἄρχοντες μὲ τοὺς μεγιστάνας τῆς γῆς καὶ τὰ γράμματα. *Ἡ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.*

Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ· καὶ ἔπραξεν ἐν ἰσχύϊ, φωνῇ μεγάλῃ κτλ. (2).

---

(1) Ἀποκάλ. κεφ. ιζ' 3. — (2) κεφ. ιη' 1.

§ 342. Γῆ καὶ ὄρη καὶ θάλασσα καὶ πόλεις καιόμεναι ὑπὸ πυρός, καὶ φλὸξ ἀναβαίνουσα εἰς τὸν ἀέρα, καὶ μακρόθεν ἵστανται βασιλεῖς, μεγιστᾶνες, καὶ πραγματευταὶ βλέποντες τὴν πόλιν καὶ θρηνοῦντες· ἄλλοι τραβοῦντες τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των, κρούοντες τὰ στήθη τους, ἄλλοι ἔχοντες χεῖρας καὶ ὄμματα ἐκτεθειμένα ἄνω, καὶ ἄλλο πλῆθος ἄνθρωποι θαυμάζουν· καὶ ἐπάνωθεν οὐρανός, καὶ ἐξ αὐτοῦ εἷς ἄγγελος καταβαίνων μὲ ἄπειρον φῶς κύκλῳ αὐτοῦ, καὶ μὲ τὴν δεξιὰν δεικνύει τὴν Πόλιν, μὲ τὴν ἀριστερὰν βαστᾷ χαρτὶ λέγων, *ἔπεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ Πόλις ἡ μεγάλη*. Καὶ ἕτερος ἄγγελος πλησίον αὐτοῦ ἐπὶ νεφελῶν ῥίπτει εἰς τὴν θάλασσαν λίθον ὡς μῦλον μέγαν, καὶ βαστάζει χαρτὶ λέγων, *οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ Πόλις ἡ μεγάλη, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι*. Καὶ ὑποκάτω τῶν ἀγγέλων ἄλλα σκοτεινὰ νέφη ῥίπτοντα χάλαζαν μὲ φωτίαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἄναρχος πατὴρ καθήμενος εἰς θρόνον· καὶ πλησίον τοῦ θρόνου δύω ἄγγελοι βαστάζοντες χαρτία· ὁ εἷς ἐκ δεξιῶν λέγων· *Αἰνεῖτε τὸν θεὸν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ·* καὶ ὁ ἕτερος ὁ ἐξ ἀριστερῶν λέγων· *Καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν μικροί τε καὶ μεγάλοι*. Καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου οἱ τετράμορφοι εὐαγγελισταί, καὶ τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων. Καὶ ἄλλος λαὸς πολὺς φοροῦντες στολὰς λευκάς, καὶ βαστοῦντες χαρτία λέγοντα *Ἀλληλούϊα, ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ δύναμις Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν . . . . . ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην . . . . καὶ ἐξεδίκασε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ . . . Ἀλληλούϊα*.

Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός· καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτόν, καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ . . . . καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ κτλ. ἕως τό, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων (1).

(1) Ἀποκάλ. κεφ. ιθ'. 11.

§ 343. Οὐρανὸς ἀνεῳγμένος, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξερχόμενος ὁ Χριστὸς ἐπὶ νεφελῶν, καθήμενος ἐφ' ἵππου λευκοῦ, φορῶν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ φόρεμα εἰς τὴν κεφαλήν του, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του εὐγαίνει σπαθὶ κοπτερὸν καὶ μεγάλον, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ ὁ *Βασιλεὺς Βασιλέων καὶ Κύριος Κυρίων*. Καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ τὰ στρατεύματα καθήμενα ἐφ' ἵππων λευκῶν φοροῦντα ἱμάτια λευκά, καὶ περικεφαλαίας, καὶ ζῶνας χρυσᾶς, καὶ βαστάζοντα σπαθία κοπτερὰ καὶ ἔμπροσθεν βασιλεῖς καὶ μεγιστᾶνες, καὶ στρατιῶται καθήμενοι ἐφ' ἵππων μελανῶν, καὶ βαστάζοντες σπαθία καὶ νενικημένοι φεύγουν καὶ βλέπουν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἄλλοι κείμενοι θανατωμένοι εἰς τὴν γῆν ἄλλοι κρεμαζόμενοι ἀπὸ τ' ἄλογά τους καὶ πτηνὰ σαρκοφάγα τρώγουν τὰς σάρκας των καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν εἷς ἄγγελος ἱστάμενος ἐπάνω τοῦ ἡλίου καὶ βλέπων τὰ πτηνά, λέγει εἰς χαρτί· *Δεῦτε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸν δεῖπνον τὸν μεγάλον τοῦ Θεοῦ, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιαρχῶν, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν κτλ.* Καὶ πλησίον τῶν κειμένων ἀνθρώπων, Ἅδης καὶ ὁ πύρινος ποταμὸς καὶ δύω ἄγγελοι κρατοῦντες τὸ θηρίον τὸ ἑπτακέφαλον καὶ τὸν Ἀντίχριστον, ῥίπτουσιν αὐτὸν μέσα εἰς τὸν πύρινον ποταμόν.

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἄλυσον μεγάλην κτλ. (1).

§ 344. Οὐρανὸς καὶ ἐξ αὐτοῦ κατέρχεται ἄγγελος βαστῶν εἰς τὴν μίαν του χεῖρα κλειδίον καὶ μὲ τὴν ἄλλην βαστᾷ τὴν ἄλυσον, ἡ ἔχει δεμένον τὸν διάβολον καὶ βάζει μέσα αὐτὸν εἰς τὸν παμφάγον Ἅδην.

Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς· καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, μικροὺς καὶ μεγάλους, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ βιβλία ἠνεῴχθησαν. (2).

§ 345· Ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου λευκοῦ, καὶ γύρωθεν

(1) Ἀποκάλ. κεφ. κί. 1. — (2) κεφ. κ'. 11.

αὐτοῦ τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Δευτέρας Παρουσίας (ἴδε § 347).

Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἱερουσαλὴμ καινὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης, Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ κτλ. (1).

§ 346. Κάστρον τῆς Ἱερουσαλήμ, ὡραϊσμένον μὲ πολύτιμα λιθάρια, καὶ περικεχρυσωμένον τετράγωνον ἔχον πύλας δώδεκα, ἀπὸ ἀνατολὰς πύλας τρεῖς· ἀπὸ βορρᾶν πύλας τρεῖς, ἀπὸ μεσημβρίαν πύλας τρεῖς, ἀπὸ δυσμῶν πύλας τρεῖς, καὶ εἰς κάθε πύλην ἱστάμενος ἕνας ἄγγελος βαστῶν εἰς τὴν δεξιὰν ῥάβδον χρυσῆν καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν σφραγῖδα θεοῦ Ζῶντος (☓). Καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἱστάμενος εἰς ὄρος ὑψηλὸν βλέπει αὐτήν, καὶ ἐπάνωθεν αὐτῆς οὐρανὸς ἀνεωγμένος καὶ ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξήρχετο ἄπειρον φῶς καὶ καταβαίνει εἰς τὸ κάστρον καὶ κύκλῳ τοῦ Χριστοῦ ὅλα τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων, καὶ τῶν ἁγίων, καὶ κδ'. πρεσβύτεροι. Καὶ εἷς ἄγγελος ἐκ τοῦ θρόνου βλέπων πρὸς τὸν Ἰωάννην δεικνύει αὐτῷ τὸ κάστρον λέγων εἰς χαρτί· *Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ*· καὶ ἕτερος ἄγγελος βαστῶν κάλαμον χρυσὸν μετρᾷ τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ.

ΚΓ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Πῶς ἱστορίζεται ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ, Ἰησοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

§ 347. Ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ τῶν πυριμόρφων καὶ Χερου-

(1) Ἀποκάλ. κεφ. κά. 2

βικῶν Θρόνων, φεγγοφόρος καὶ ἀστράπτων λίαν ἐν μέσῳ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης καὶ τῶν ἀστέρων, προπορευομένου τοῦ σταυροῦ· φέρει δὲ ὡς βασίλισσαν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ τὴν Ἀειπάρθενον Μαρίαν· καὶ μετὰ ψαλμῶν καὶ ὕμνων καὶ ὀργάνων πνευματικῶν πολλῶν, καὶ δόξης μεγίστης ὑπὸ πασῶν τῶν Ἀρχαγγελικῶν καὶ Ἀγγελικῶν ἐπουρανίων στρατευμάτων, ἔρχεται ἐπὶ νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ εὐλογῶν μὲ τὰς παναχράντους αὐτοῦ χεῖρας καὶ φέρων ἐπὶ τοῦ στήθους εὐαγγέλιον ἀνοικτὸν λέγων· *Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν*· καὶ τὸ *Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον*· καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ αὕτη ἡ ἐπιγραφή: *Ἰησοῦς Χριστός, ἡ δόξα, ἡ χαρὰ τῶν δικαίων*. Καὶ οἱ ἅγιοι πάντες προϋπαντοῦσιν αὐτόν· κατὰ τάξιν τῇ θείᾳ αὐτοῦ δυνάμει ἀνερχόμενοι ἐκ τῆς γῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἅπαντες ἐπὶ νεφελῶν οὕτως: α'. ὁ χορὸς τῶν Ἀποστόλων, β'. ὁ χορὸς τῶν Προπατόρων, γ'. ὁ χορὸς τῶν Πατριαρχῶν, δ'. ὁ χορὸς τῶν Προφητῶν, ε'. ὁ χορὸς τῶν Ἱεραρχῶν καὶ ὁ χορὸς τῶν Μαρτύρων, ζ'. ὁ χορὸς τῶν Ὁσίων, η'. ὁ χορὸς τῶν Εὐσεβῶν Βασιλέων, καὶ θ'. ὁ χορὸς τῶν Μαρτύρων καὶ Ὁσίων γυναικῶν φέροντες ἕκαστος ὡς κλάδον ἐν χερσὶ τὰς ἀρετὰς αὐτῶν. Καὶ ὑποκάτωθεν αὐτῶν ὁ ἄγγελος ἐν τῷ ἀέρι ἱπτάμενος καὶ σαλπίζων τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· καὶ ἡ γῆ μετὰ τῶν πόλεων καὶ λοιπῶν οἰκημάτων αὐτῆς ὑποκάτωθεν αὐτοῦ· ὁμοίως καὶ ἡ θάλασσα μετὰ τῶν πλοιαρίων αὐτῆς ἀποδίδοντες εὐθέως τοὺς νεκρούς. Καὶ οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν μνημάτων καὶ ὑδάτων ἐγειρόμενοι μετὰ θάμβους πολλοῦ, διαφορετικοὶ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον ἁρπάζονται ὑπὸ τῶν νεφελῶν ἅπαντες· καὶ οἱ μὲν δίκαιοι ἔρχονται πρὸς τὴν ἀπάντησιν αὐτοῦ, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ ὑπάγουν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Καὶ μακρόθεν οἱ Προφῆται μὲ χαρτία λέγοντες· ὁ Ἡσαΐας, *Αὐτὸς Κύριος εἰς κρίσιν ἥξει μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ* (κεφ. γ'. 14).

Ὁ Ἰωήλ, *Ἐγειρέσθωσαν καὶ ἀναβαινέτωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφὰτ* (κεφ. γ'. 12).

Ὁ Δανιήλ, *Καὶ πολλαὶ τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χώματι ἐγερθήσονται οὗτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὗτοι εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον* (*κεφ. ιβ'.* 2.)

ΚΔ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Τὸ παγκόσμιον καὶ ἀδέκαστον κριτήριον τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

§. 348. Ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου, λευκοφόρος καὶ ἀστράπτων ὑπὲρ τὸν ἥλιον, καὶ μὲ πολὺν φόβον καὶ τρόμον ἀπὸ πασῶν τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων δορυφορούμενος· μὲ τὴν δεξιὰν μὲν εὐλογῶν τοὺς ἁγίους, μὲ τὴν ἀριστερὰν δὲ δεικνύων τὸν ἧλον εἰς ἁμαρτωλούς. Καὶ φῶς πολὺ κύκλωθεν, καὶ αὕτη ἡ ἐπιγραφὴ ἐπάνωθεν αὐτοῦ· *Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ δίκαιος κριτής*. Καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ἡ Παναγία καὶ ὁ Πρόδρομος, πρεσβείαν ποιοῦντες, καὶ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ἐπὶ δώδεκα θρόνων καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἅγιοι πάντες ἱστάμενοι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, βαστάζοντες ἅπαντες, ὡς κλάδους, ἐν χερσὶ τὰς ἀρετάς των κατὰ τάξιν ἱστάμενοι, οὕτως εἰς τάξεις τρεῖς. Εἰς τὴν πρώτην ὁ χορὸς τῶν Προπατόρων, καὶ Πατριαρχῶν καὶ Προφητῶν, καὶ εἰς τὴν δευτέραν ὁ χορὸς τῶν Ἱεραρχῶν, Μαρτύρων καὶ Ἀσκητῶν καὶ εἰς τὴν τρίτην ὁ χορὸς τῶν Δικαίων βασιλέων καὶ τῶν Μαρτύρων καὶ Ὁσίων γυναικῶν· ἐξ ἀριστερῶν δέ, ὅλοι ὁμοῦ οἱ ἁμαρτωλοὶ διωκόμενοι ἐξ αὐτοῦ καὶ καταδικαζόμενοι μετὰ τῶν δαιμονίων καὶ τοῦ προδότου Ἰούδα, οἱ τύραννοι βασιλεῖς, οἱ εἰδωλολάτραι, οἱ ἀντίχριστοι, οἱ αἱρετικοί, οἱ φονεῖς, οἱ προδόται, οἱ κλέπται, οἱ ἅρπαγες, οἱ ἀνελεήμονες, οἱ πλεονέκται, οἱ φιλάργυροι, οἱ ψεῦσται, οἱ γόητες, οἱ μέθυσοι, οἱ πόρνοι, οἱ ἀσελγεῖς, καὶ ὅλοι οἱ μιαροὶ

καὶ ἀκάθαρτοι, καὶ πρὸ πάντων οἱ ἀγνώμονες Ἰουδαῖοι, γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι, οἵτινες μεγάλως ὀλολύζοντες τραβοῦσιν οἱ μὲν τὰς γενειάδας, οἱ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν κατέναντι τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν ἁγίων χορῶν, οὓς καὶ βλέπουσιν ἀσκαρδαμυκτί, καὶ τὸν Προφήτην Μωϋσῆν πλησίον αὐτῶν ἱστάμενον δεικνύοντα αὐτοῖς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ λέγοντα πρὸς αὐτοὺς ἐν χαρτίῳ «*Προφήτην ἀναστήσει κύριος ὁ θεός ἐκ τῶν ἡμῶν ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα*» (Δευτερ. ΙΗ'). Τὸ δὲ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου μὲ τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης Κυρίου καὶ τὰ μαρτύρια τοῦ νόμου, καὶ τῶν προφητῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἀνοικτὸν μὲ ἄλλα δύο χαρτία, τὸ μὲν ἐκ δεξιῶν καὶ τὸ ἄλλο ἐξ ἀριστερῶν, καὶ τὸ μὲν ἐκ δεξιῶν φέρει τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην *καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν*. (Ἀποκαλ. Κ'.) τὸ δὲ ἐξ ἀριστερῶν ταύτην. *Καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βιβλίῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός*. Γράψον δὲ καὶ τὸν πύρινον ποταμὸν ἐξερχόμενον ἐκ τῶν ποδῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀνελεήμονας δαίμονας, ῥίπτοντας ἁμαρτωλούς, καὶ δεινῶς βασανίζοντες τοὺς ῥιπτομένους μὲ διάφορα ὄργανα τυραννικά, ἤτοι καμάκια, λόγχας, καὶ τὰ παρόμοια, ὧν οἱ μὲν ὠθοῦσιν αὐτοὺς μὲ τὰ κοντάρια μέσα εἰς τὰς φλόγας, οἱ δὲ φλογεροὶ δράκοντες, περιπλεγμένοι ὄντες μὲ τὰς σάρκας τῶν ἁμαρτωλῶν, τοὺς σύρουσι καὶ τοὺς καταβιβάζουν βιαίως εἰς τὰ καταχθόνια, ὅπου ἐστὶ *τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, τὰ δεσμὰ τὰ ἄλυτα, ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος, καὶ τελευταῖον τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον*, διὰ νὰ βασανίζωνται καὶ νὰ τιμωρῶνται ἐκεῖ αἰωνίως. Οἵτινες καὶ φαίνονται ὅλοι ἀπό τινα χάσματα ἔσωθεν σιδηροδέσμιοι καὶ ζοφεροὶ πολλά, κτυπῶντες τοὺς ὀδόντας ἐλεεινῶς, καὶ ἀκαταπαύστως καιόμενοι ἀπὸ τὸ πῦρ, καὶ ἀπὸ τοὺς σκώληκας πάντοτε ἐσθιόμενοι ὁμοῦ μὲ τὸν ἀνελεήμονα πλούσιον, βλέποντες μακρόθεν τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ, τὸν παράδεισον αὐτόν, μὲ ὅλους τοὺς ἁγίους εὐφραινόμενος ἔσωθεν κατέναντι τῶν ἁμαρτωλῶν, περιτειχισμένον ὄντα μετὰ κρυστάλλου καὶ χρυσίου καθαροῦ,

κοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ πλῆθος ἀγγέλων βαστάζοντες κιθάρας, καὶ πλησίον παρθένοι πολλαὶ λευκοφόροι ἔχουν τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα ἁπλωμένα εἰς τὸ ἀρνίον· κάτωθεν δ' αὐτῶν νεφέλαι καὶ ἐπ' αὐτῶν τρεῖς ἄγγελοι βλέποντες κάτω, καὶ ὁ εἷς βαστῶν εὐαγγέλιον λέγει· *φοβήθητε τὸν θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ·* καὶ ἄλλος ἐκ δεξιῶν τοὺς δεικνύει μὲ τὴν μίαν κάτω καὶ μὲ τὴν ἄλλην (χεῖρά του) βαστᾷ χαρτὶ λέγων· *ἔπεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη·* καὶ ἕτερος ἄγγελος ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ ἔχων καὶ αὐτὸς τὴν μίαν χεῖρα ἁπλωμένην καὶ μὲ τὴν ἄλλην βαστᾷ, χαρτὶ λέγων. *Εἴ τις τῷ θηρίῳ προσκυνεῖ καὶ λαμβάνει τὸ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ οὗτος πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ.* Κάτωθεν δ' αὐτῶν Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη χαλασμένη.

Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξὺ κτλ. (1).

§ 339. Νέφη καὶ ἐπάνω αὐτῶν ὁ Χριστὸς φορῶν κορόναν καὶ εἰς τὴν χεῖρά του φέρει δρέπανον κοπτερὸν καὶ μεγάλον, καὶ θέτει αὐτὸ εἰς τὴν γῆν καὶ θερίζει· καὶ ἄγγελος πάλιν βαστῶν καὶ αὐτὸς δρέπανον κοπτερὸν καὶ κόπτει σταφύλια καὶ τὰ ῥίπτει μέσα εἰς τὸ ποτῆρι, καὶ εὐγαίνει αἷμα ἀντὶ οἴνου. Καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν οὐρανός, καὶ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ ναός, καὶ ἐν αὐτῷ θυσιαστήριον, καὶ ἐκ τῶν θυρῶν τοῦ ναοῦ ἐξέρχεται εἷς ἄγγελος, καὶ βλέπων τὸν Χριστὸν ἁπλώνει τὴν μίαν χεῖρα πρὸς αὐτόν, καὶ μὲ τὴν ἄλλην βαστᾷ χαρτὶ λέγων· *Πέμψον τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς γῆς.*

Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ (2).

---

(1) Ἀποκάλ. κεφ. ιδ' 14.— (2) κεφ. ιέ 1.

§ 340. Βουνὰ καὶ ἄνθρωποι πολλοὶ ἄλλοι κείμενοι εἰς τὴν γῆν ἄλλοι λιποθυμημένοι καὶ πληγωμένοι βλέποντες ἄνω· καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἀντίχριστος καθήμενος εἰς θρόνον, καὶ ἕνα θηρίον ἔχων πτερὰ καὶ φορῶν κορόναν, καὶ ἑπτακέφαλος δράκων· ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν εὐγαίνουν τρία πνεύματα ἀκάθαρτα ὅμοια βατράχοις· καὶ κάστρον χαλασμένον πλησίον, καὶ ἡ θάλασσα καὶ οἱ ποταμοὶ ὡς αἷμα καὶ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ὁ μέγας καταξηραμμένος, καὶ ἄνωθεν αὐτῶν οὐρανός, καὶ ὁ ἥλιος ἔχων μεγάλας ἀκτῖνας ἁπλωμένας εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ χάλαζα κατερχομένη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ οὐρανοῦ ἡ σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξέρχονται ἑπτὰ ἄγγελοι λευκοφόροι, φοροῦντες ζώνας χρυσᾶς καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἄγγελος χύνει τὴν φιάλην εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τοὺς οὐρανούς, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ τρίτος εἰς τοὺς ποταμούς, ὁ τέταρτος εἰς τὸν ἥλιον, ὁ πέμπτος εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἀντιχρίστου, ὁ ἕκτος εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ὁ ἕβδομος εἰς τὸν ἀέρα.

Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἡ γυνὴ ἡ περιβεβλημένη πορφύρᾳ κτλ. ἕως τὸ γέμον πορνείας (1).

§ 341. Ἑπτὰ κορυφαὶ βουνῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν θηρίον ἑπτακέφαλον ἔχον κέρατα δέκα. Καὶ ἐπάνω αὐτοῦ γυνὴ καθημένη φοροῦσα κορῶναν τρίδιπλην καὶ χρυσοῦφαντα ἱμάτια καὶ κρατοῦσα εἰς τὴν δεξιάν της ποτήριον χρυσοῦν, προσφέρει αὐτὸ πρὸς τοὺς βασιλεῖς, καὶ δέκα βασιλεῖς ἔμπροσθεν τοῦ θηρίου βλέποντες πρὸς αὐτὴν καὶ ὄπισθεν τοῦ θηρίου οἱ ἄρχοντες μὲ τοὺς μεγιστάνας τῆς γῆς καὶ τὰ γράμματα. *Ἡ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.*

Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ· καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχύϊ, φωνῇ μεγάλῃ κτλ. (2).

---

(1) Ἀποκάλ. κεφ. ιζ' 3. — (2) κεφ. ιη' 1.

§ **342.** Γῆ καὶ ὄρη καὶ θάλασσα καὶ πόλεις καιόμεναι ὑπὸ πυρός, καὶ φλὸξ ἀναβαίνουσα εἰς τὸν ἀέρα, καὶ μακρόθεν ἵστανται βασιλεῖς, μεγιστᾶνες, καὶ πραγματευταὶ βλέποντες τὴν πόλιν καὶ θρηνοῦντες· ἄλλοι τραβοῦντες τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των, κρούοντες τὰ στήθη τους, ἄλλοι ἔχοντες χεῖρας καὶ ὄμματα ἐκτεθειμένα ἄνω, καὶ ἄλλο πλῆθος ἄνθρωποι θαυμάζουν· καὶ ἐπάνωθεν οὐρανός, καὶ ἐξ αὐτοῦ εἷς ἄγγελος καταβαίνων μὲ ἄπειρον φῶς κύκλῳ αὐτοῦ, καὶ μὲ τὴν δεξιὰν δεικνύει τὴν Πόλιν, μὲ τὴν ἀριστερὰν βαστᾷ χαρτὶ λέγων, *ἔπεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ Πόλις ἡ μεγάλη.* Καὶ ἕτερος ἄγγελος πλησίον αὐτοῦ ἐπὶ νεφελῶν ῥίπτει εἰς τὴν θάλασσαν λίθον ὡς μῦλον μέγαν, καὶ βαστάζει χαρτὶ λέγων, *οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ Πόλις ἡ μεγάλη, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι.* Καὶ ὑποκάτω τῶν ἀγγέλων ἄλλα σκοτεινὰ νέφη ῥίπτοντα χάλαζαν μὲ φωτίαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάνωθεν τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἄναρχος πατὴρ καθήμενος εἰς θρόνον· καὶ πλησίον τοῦ θρόνου δύω ἄγγελοι βαστάζοντες χαρτία· ὁ εἷς ἐκ δεξιῶν λέγων· *Αἰνεῖτε τὸν θεὸν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ·* καὶ ὁ ἕτερος ὁ ἐξ ἀριστερῶν λέγων· *Καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν μικροί τε καὶ μεγάλοι.* Καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου οἱ τετράμορφοι εὐαγγελισταί, καὶ τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων. Καὶ ἄλλος λαὸς πολὺς φοροῦντες στολὰς λευκάς, καὶ βαστοῦντες χαρτία λέγοντα *Ἀλληλούϊα, ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ δύναμις Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν . . . . . ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην . . . . καὶ ἐξεδίκασε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ . . . Ἀλληλούϊα.*

Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός· καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτόν, καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ . . . . καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ κτλ. ἕως τό, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων (1).

---

(1) Ἀποκάλ. κεφ. ιθ'. 11.

§ 343. Οὐρανὸς ἀνεῳγμένος, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξερχόμενος ὁ Χριστὸς ἐπὶ νεφελῶν, καθήμενος ἐφ' ἵππου λευκοῦ, φορῶν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ φόρεμα εἰς τὴν κεφαλήν του, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του εὐγαίνει σπαθὶ κοπτερὸν καὶ μεγάλον, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ ὁ *Βασιλεὺς Βασιλέων καὶ Κύριος Κυρίων*. Καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ τὰ στρατεύματα καθήμενα ἐφ' ἵππων λευκῶν φοροῦντα ἱμάτια λευκά, καὶ περικεφαλαίας, καὶ ζώνας χρυσᾶς, καὶ βαστάζοντα σπαθία κοπτερὰ καὶ ἔμπροσθεν βασιλεῖς καὶ μεγιστᾶνες, καὶ στρατιῶται καθήμενοι ἐφ' ἵππων μελανῶν, καὶ βαστάζοντες σπαθία καὶ νενικημένοι φεύγουν καὶ βλέπουν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἄλλοι κείμενοι θανατωμένοι εἰς τὴν γῆν ἄλλοι κρεμαζόμενοι ἀπὸ τ' ἄλογά τους καὶ πτηνὰ σαρκοφάγα τρώγουν τὰς σάρκας των καὶ ἐπάνωθεν αὐτῶν εἷς ἄγγελος ἱστάμενος ἐπάνω τοῦ ἡλίου καὶ βλέπων τὰ πτηνά, λέγει εἰς χαρτί· *Δεῦτε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸν δεῖπνον τὸν μεγάλον τοῦ Θεοῦ, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιαρχῶν, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν κτλ.* Καὶ πλησίον τῶν κειμένων ἀνθρώπων, Ἅδης καὶ ὁ πύρινος ποταμὸς καὶ δύω ἄγγελοι κρατοῦντες τὸ θηρίον τὸ ἑπτακέφαλον καὶ τὸν Ἀντίχριστον, ῥίπτουσιν αὐτὸν μέσα εἰς τὸν πύρινον ποταμόν.

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυσον μεγάλην κτλ. ([1]).

§ 344. Οὐρανὸς καὶ ἐξ αὐτοῦ κατέρχεται ἄγγελος βαστῶν εἰς τὴν μίαν του χεῖρα κλειδίον καὶ μὲ τὴν ἄλλην βαστᾷ τὴν ἅλυσον, ἡ ἔχει δεμένον τὸν διάβολον καὶ βάζει μέσα αὐτὸν εἰς τὸν παμφάγον Ἅδην.

Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς· καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, μικροὺς καὶ μεγάλους, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ βιβλία ἠνεῴχθησαν. ([2]).

§ 345· Ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου λευκοῦ, καὶ γύρωθεν

([1]) Ἀποκάλ. κεφ. κϛ. 1. — ([2]) κεφ. κ'. 11.

Ὁ Δανιήλ, *Καὶ πολλαὶ τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χώματι ἐγερθήσονται οὗτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὗτοι εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον* (κεφ. ιβ'. 2.)

ΚΔ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Τὸ παγκόσμιον καὶ ἀδέκαστον κριτήριον τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

§. 348. Ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου, λευκοφόρος καὶ ἀστράπτων ὑπὲρ τὸν ἥλιον, καὶ μὲ πολὺν φόβον καὶ τρόμον ἀπὸ πασῶν τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων δορυφορούμενος· μὲ τὴν δεξιὰν μὲν εὐλογῶν τοὺς ἁγίους, μὲ τὴν ἀριστερὰν δὲ δεικνύων τὸν ἧλον εἰς ἁμαρτωλούς. Καὶ φῶς πολὺ κύκλωθεν, καὶ αὕτη ἡ ἐπιγραφὴ ἐπάνωθεν αὐτοῦ· *Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ δίκαιος κριτής*. Καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ἡ Παναγία καὶ ὁ Πρόδρομος, πρεσβείαν ποιοῦντες, καὶ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ἐπὶ δώδεκα θρόνων καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἅγιοι πάντες ἱστάμενοι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, βαστάζοντες ἅπαντες, ὡς κλάδους, ἐν χερσὶ τὰς ἀρετάς των κατὰ τάξιν ἱστάμενοι, οὕτως εἰς τάξεις τρεῖς. Εἰς τὴν πρώτην ὁ χορὸς τῶν Προπατόρων, καὶ Πατριαρχῶν καὶ Προφητῶν, καὶ εἰς τὴν δευτέραν ὁ χορὸς τῶν Ἱεραρχῶν, Μαρτύρων καὶ Ἀσκητῶν καὶ εἰς τὴν τρίτην ὁ χορὸς τῶν Δικαίων βασιλέων καὶ τῶν Μαρτύρων καὶ Ὁσίων γυναικῶν· ἐξ ἀριστερῶν δέ, ὅλοι ὁμοῦ οἱ ἁμαρτωλοὶ διωκόμενοι ἐξ αὐτοῦ καὶ καταδικαζόμενοι μετὰ τῶν δαιμονίων καὶ τοῦ προδότου Ἰούδα, οἱ τύραννοι βασιλεῖς, οἱ εἰδωλολάτραι, οἱ ἀντίχριστοι, οἱ αἱρετικοί, οἱ φονεῖς, οἱ προδόται, οἱ κλέπται, οἱ ἅρπαγες, οἱ ἀνελεήμονες, οἱ πλεονέκται, οἱ φιλάργυροι, οἱ ψεῦσται, οἱ γόητες, οἱ μέθυσοι, οἱ πόρνοι, οἱ ἀσελγεῖς, καὶ ὅλοι οἱ μιαροὶ

καὶ ἀκάθαρτοι, καὶ πρὸ πάντων οἱ ἀγνώμονες Ἰουδαῖοι, γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι, οἵτινες μεγάλως ὀλολύζοντες τραβοῦσιν οἱ μὲν τὰς γενειάδας, οἱ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν κατέναντι τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν ἁγίων χορῶν, οὓς καὶ βλέπουσιν ἀσκαρδαμυκτί, καὶ τὸν Προφήτην Μωϋσῆν πλησίον αὐτῶν ἱστάμενον δεικνύοντα αὐτοῖς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ λέγοντα πρὸς αὐτοὺς ἐν χαρτίῳ «*Προφήτην ἀναστήσει κύριος ὁ θεός ἐκ τῶν ἡμῶν ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα*» (Δευτερ. ΙΗ′). Τὸ δὲ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου μὲ τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης Κυρίου καὶ τὰ μαρτύρια τοῦ νόμου, καὶ τῶν προφητῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἀνοικτὸν μὲ ἄλλα δύο χαρτία, τὸ μὲν ἐκ δεξιῶν καὶ τὸ ἄλλο ἐξ ἀριστερῶν, καὶ τὸ μὲν ἐκ δεξιῶν φέρει τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην *καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν*. (Ἀποκαλ. Κ′.) τὸ δὲ ἐξ ἀριστερῶν ταύτην. *Καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βιβλίῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός*. Γράψον δὲ καὶ τὸν πύρινον ποταμὸν ἐξερχόμενον ἐκ τῶν ποδῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀνελεήμονας δαίμονας, ῥίπτοντας ἁμαρτωλούς, καὶ δεινῶς βασανίζοντες τοὺς ῥιπτομένους μὲ διάφορα ὄργανα τυραννικά, ἤτοι χαμάκια, λόγχας, καὶ τὰ παρόμοια, ὧν οἱ μὲν ὠθοῦσιν αὐτοὺς μὲ τὰ κοντάρια μέσα εἰς τὰς φλόγας, οἱ δὲ φλογεροὶ δράκοντες, περιπλεγμένοι ὄντες μὲ τὰς σάρκας τῶν ἁμαρτωλῶν, τοὺς σύρουσι καὶ τοὺς καταβιβάζουν βιαίως εἰς τὰ καταχθόνια, ὅπου ἐστὶ *τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, τὰ δεσμὰ τὰ ἄλυτα, ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος, καὶ τελευταῖον τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον*, διὰ νὰ βασανίζωνται καὶ νὰ τιμωρῶνται ἐκεῖ αἰωνίως. Οἵτινες καὶ φαίνονται ὅλοι ἀπό τινα χάσματα ἔσωθεν σιδηροδέσμιοι καὶ ζοφεροὶ πολλά, κτυπῶντες τοὺς ὀδόντας ἐλεεινῶς, καὶ ἀκαταπαύστως καιόμενοι ἀπὸ τὸ πῦρ, καὶ ἀπὸ τοὺς σκώληκας πάντοτε ἐσθιόμενοι ὁμοῦ μὲ τὸν ἀνελεήμονα πλούσιον, βλέποντες μακρόθεν τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ, τὸν παράδεισον αὐτόν, μὲ ὅλους τοὺς ἁγίους εὐφραινόμενος ἔσωθεν κατέναντι τῶν ἁμαρτωλῶν, περιτειχισμένον ὄντα μετὰ κρυστάλλου καὶ χρυσίου καθαροῦ,

καὶ λίθων πολυτελῶν πάντοθεν, κεκοσμημένον μὲ ὡραιοπλούμιστα δένδρα καὶ ὄρνεα καὶ πουλία διάφορα, καὶ ἀπὸ τὸ ἓν καὶ ἄλλο μέρος οἱ ἀκόλουθοι προφῆται φέροντες εἰς χεῖρας τὰς προφητικὰς ἑαυτῶν ῥήσεις· ὁ Δανιήλ. *ἐθεώρουν ἕως ὅτου οἱ θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν ἐκάθησε.*

Μαλαχίας *Ἰδοὺ ἡμέρα ἔρχεται καιομένη ὡς κλίβανος, καὶ φλέξει πάντας τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ πάντας τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄνομα.*

Ἡ δικαία Ἰουδήθ· *Κύριος Παντοκράτωρ ἐκδικήσει αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως δοῦναι εἰς πῦρ καὶ σκώληκας τὰς σάρκας αὐτῶν.*

ΚΕ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

ΑΙ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ.

Ἡ Σύλληψις τῆς Θεοτόκου.

349. Ὀσπήτια, καὶ περιβόλιον, μὲ διάφορα δένδρα, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἡ ἁγία Ἄννα προσευχομένη, καὶ εἷς ἄγγελος ἄνωθεν αὐτῆς, εὐλογεῖ αὐτὴν· καὶ ἔξω τοῦ Περιβολίου βουνόν, καὶ ἐπ' αὐτὸ ὁ Ἰωακεὶμ προσευχόμενος, καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ ἐν νεφέλαις ἄγγελος εὐλογῶν.

Ἡ γέννησις τῆς Θεοτόκου.

350. Ὀσπήτια, καὶ ἡ ἁγία Ἄννα κειμένη ἐπὶ κλίνης ἐντὸς ἐφαπλώματος, ἀκουμβίζουσα εἰς προσκέφαλον· δύω δὲ κοράσια ὄπισθεν αὐτῆς ἱστάμενα, βαστάζουσιν αὐτήν, ἔμπροσθεν δὲ αὐτῆς ἄλλο κοράσιον ῥιπίζει αὐτὴν μὲ ῥιπίδιον, ἕτερα δὲ πάλιν κοράσια εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται τῶν θυρῶν τοῦ θαλάμου βαστάζοντα φαγητὰ ἐπὶ τρυβλίων, μακρὰν δὲ τῆς κλίνης μικρὰ κοράσια καθήμενα, καθαρίζουσι τὸ γεννηθὲν ἐν λεκάνῃ δι' ὕδατος·

καὶ κλινίδιον, ἐν ᾧ τὸ βρέφος ἐπαναπαύεται, καὶ τὰ πέριξ φωτίζει διὰ τῶν ἀκτίνων τῶν ἐκ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐξερχομένων. Ἄγγελος δὲ τοῦ κλινιδίου ἄνωθεν ἐν νεφέλαις προσκυνεῖ τὸ βρέφος, τὸ δὲ κοράσιον τὸ πρὸς τὸ κλινίδιον ἔντρομον κινεῖ τοῦτο.

Ἡ Θεοτόκος εὐλογεῖται παρὰ τῶν ἱερέων.

§ 351. Ὀσπήτια, καὶ τράπεζα μὲ φαγητά, καὶ ἔμπροσθεν τῆς τραπέζης ὁ Ἰωακεὶμ φέρων ἐν ταῖς χερσὶ τὴν Θεοτόκον ὡς βρέφος· ἡ δὲ ἁγία Ἄννα ὄπισθεν αὐτοῦ καὶ τρεῖς ἱερεῖς συγκαθήμενοι περὶ τὴν τράπεζαν ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς Θεοτόκου καὶ εὐλογοῦντες αὐτήν.

Τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.

§ 352. Ναός, καὶ εἰς τὴν ἄκραν πύλη μὲ τρία σκαλόνια· καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἱστάμενος εἰς τὴν πύλην μετὰ ἀρχιερατικῆς στολῆς καὶ προτείνων τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς Θεοτόκου· ἡ δὲ Θεοτόκος τριετὴς οὖσα ἀναβαίνει τὴν κλίμακα, ἔχουσα τὴν μὲν μίαν χεῖρα αὐτῆς ἁπλωμένην πρὸς αὐτόν, μὲ τὴν ἄλλην δὲ βαστᾷ λαμπάδα· καὶ ὄπισθεν αὐτῆς ὁ Ἰωακεὶμ καὶ ἡ Ἄννα βλέποντες ἀλλήλους, καὶ δεικνύοντες αὐτήν· καὶ πλησίον αὐτῶν πλῆθος λαμπαδηφόρων παρθένων, ἄνωθεν δὲ τοῦ ναοῦ κουβούκλιον ὡραῖον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι μέσα ἡ Παναγία καθημένη, καὶ λαμβάνουσα τὸν ἄρτον, τὸν ὁποῖον προσάγων ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ εὐλογεῖ αὐτήν.

Ὁ Ἰωσὴφ λαμβάνει τὴν θεοτόκον ἀπὸ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων.

§ 353. Ναός, καὶ ἔσωθεν αὐτοῦ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας εὐλογῶν· καὶ ὄπισθεν ἄλλοι ἱερεῖς δεικνύοντες ἀλλήλοις τὴν Παναγίαν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Ἰωσὴφ λαμβάνει αὐτὴν ἐκ τῆς χειρός, καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι ὄπισθεν αὐτῶν.

Ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου.

§ 354. Ὀσπήτια, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἡ Παναγία κειμένη ἐπὶ κλίνης νεκρά, ἔχουσα ἐπὶ τοῦ Παναγίου στήθους αὐτῆς ἐσταυρω-

μένας τὰς θεοφόρους χεῖρας, καὶ πλησίον τῆς κλίνης ἔνθεν καὶ ἔνθεν μανουάλια μὲ λαμπάδας ἀναμμένας. Κάτωθεν δὲ τῆς κλίνης ἕνας Ἑβραῖος μὲ κομμένας τὰς χεῖρας, αἱ δὲ χεῖρες, αὐτοῦ κρέμονται ἐπὶ τῆς κλίνης· ἔμπροσθεν δὲ τοῦ Ἑβραίου ἄγγελος μὲ γυμνὸν ξίφος. Ὁ δὲ ἀπόστολος Παῦλος, καὶ ὁ Θεολόγος Ἰωάννης παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ἀσπάζονται αὐτήν, καὶ γύρωθεν οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἅγιοι ἱεράρχαι, Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, Ἱερόθεος καὶ Τιμόθεος, βαστάζοντες εὐαγγέλια, καὶ γυναῖκες κλαίουσαι· ἐπάνωθεν δὲ αὐτῆς ὁ Χριστὸς φέρων εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν παναγίαν ψυχὴν ἐν νεφέλῃ λευκῇ, καὶ γύρωθεν αὐτοῦ ἀκτῖνες φωτὸς καὶ πλῆθος ἀγγέλων, καὶ ἄνωθεν εἰς τὸν ἀέρα πάλιν οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι φερόμενοι ἐπὶ νεφελῶν· εἰς δὲ τὴν δεξιὰν ἄκραν τοῦ ὀσπητίου, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς βαστῶν χαρτίον λέγει. *Ἀξίως ὡς ἔμψυχόν σε οὐρανὸν ὑπεδέξαντο, οὐράνια πάναγνε θεῖα σκηνώματα κτλ.* καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ ποιητὴς βαστῶν καὶ αὐτὸς χαρτίον λέγει. *Γυναῖκά σε θνητήν, ἀλλ' ὑπερφυῶς καὶ μητέρα θεοῦ εἰδότες πανάμωμε οἱ κλεινοὶ ἀπόστολοι*

Ὁ ἐνταφιασμὸς τῆς Θεοτόκου

§ 355. Μνημεῖον, καὶ ἔσω ὁ ἀπόστολος Πέτρος κρατῶν τὴν παναγίαν ἀπὸ τὴν κεφαλήν, καὶ ὁ Παῦλος ἔξωθεν βαστῶν αὐτὴν ἀπὸ τοὺς πόδας, ὁ δὲ Θεολόγος Ἰωάννης ἀσπάζεται αὐτήν· καὶ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι τριγύρω λαμπαδηφόροι κλαίουσι.

Ἡ μετάστασις τῆς Θεοτόκου.

§ 356. Μνημεῖον ἀνεῳγμένον καὶ εὔκαιρον· καὶ οἱ ἀπόστολοι θαυμάζοντες· ὁ δὲ Θωμᾶς βαστῶν ζώνην δεικνύει αὐτὴν πρὸς αὐτούς· ἄνω δὲ τῶν ἀποστόλων ἐν τῷ αἰθέρι ἡ Παναγία ἐπὶ νεφελῶν· ἀνερχομένη εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ ὁ Θωμᾶς πλησίον τῆς Θεοτόκου ἐν νεφέλαις περιβεβλημένος, λαμβάνει τὴν ζώνην ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Θεοτόκου.

Ἡ Ζωοδόχος πηγή.

§ 357. Κολυμβήθρα ὁλόχρυσος, καὶ ἡ Θεοτόκος ἐν τῷ μέσῳ τὰς χεῖρας πρὸς τοὺς οὐρανοὺς ἀνατείνουσα· ὁ δὲ Ἰησοῦς Χριστός, τὰς μητρικὰς ἀγκάλας ἔχων θρόνον, εὐλογεῖ τούς τε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς ἐξ ἀριστερῶν προσερχομένους μετὰ πίστεως· ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους εὐαγγέλιον φέρει, καὶ ἐν αὐτῷ ταῦτα· *ἐγώ εἰμι τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν*· ἄνω δὲ τῆς Θεοτόκου ἄγγελοι δύο φέροντες καὶ τὰς ἐπιγραφὰς ταύτας, ὁ μὲν τοῦ δεξιοῦ μέρους, *χαῖρε Πηγὴ ἄχραντε καὶ ζωηφόρε*· ὁ δὲ τοῦ ἀριστεροῦ, *χαῖρε κρήνη ἄχραντε καὶ θεοδόχε*· ὑποκάτωθεν δὲ τῆς κολυμβήθρας δεξαμενὴ μὲ νερόν, καὶ μὲ τρία ὀψάρια ἔσω· ἑκατέρωθεν δὲ τῶν μερῶν αὐτῆς Πατριάρχαι καὶ βασιλεῖς, ἄρχοντες καὶ ἀρχόντισσαι, νιπτόμενοι καὶ πίνοντες νερὸν μὲ ποτήρια καὶ ἄλλα ἀγγεῖα, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ παράλυτοι χεῖρας καὶ πόδας, ποιοῦντες ὁμοίως· ἱερεὺς δὲ μὲ σταυρὸν εἰς χεῖρας ἁγιάζει αὐτούς· ἔμπροσθεν δὲ τούτων πάντων ἕνας δαιμονιζόμενος βασταζόμενος καὶ ὁ πλοίαρχος ἐπιχέων νερὸν εἰς τὸν νεκρέγερτον Θετταλόν.

ΚϚ′ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ

Τὸ ἄνωθεν οἱ Προφῆται.

§ 358. Ἡ Παναγία καθημένη ἐπὶ θρόνου φέρουσα ὡς βρέφος τὸν Χριστόν, καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ ὑποποδίου ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη· *ἄνωθεν οἱ προφῆται σὲ προκατήγγειλαν*· καὶ γύρωθεν οἱ προφῆται οὕτως:

Ὁ Πατριάρχης Ἰακὼβ ἔχων ἐν χερσὶ κλίμακα λέγει ἐν ἐπιγραφῇ, *ἐγὼ καθ' ὕπνους κλίμακα ἑώρακά σε, ἀπὸ γῆς φθάνουσαν τοῦ θείου πόλου.*

Ὁ Μωϋσῆς φέρων βάτον ἐν ταῖς χερσί, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Ἐγὼ βάτον κέκληκά σε, κόρη Θεοτόκε· μυστήριον γὰρ εἶδον ἐν βάτῳ ξένον.*

Ὁ Ἀαρών, φέρων βάτον ἠνθισμένον, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Ἐμοὶ δὲ ἀνθῖσαι σε τὸν κτίστην ἄνθος ῥάβδος προκατήγγειλεν, ἁγνὴ παρθένε.*

Ὁ Γεδεὼν φέρων πόκον λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Πόκον σε ἁγνὴ κέκληκα Παρθένε, τοῦ γὰρ τόκου σου εἶδον ἐν πόκῳ θαῦμα.*

Ὁ Δαβὶδ φέρων κιβωτὸν λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Ἐγὼ Κιβωτὸν ἡγιασμένην Κόρη κέκληκά σε πρίν, ὁ βλέπων ναοῦ χάριν.*

Ὁ Σολομὼν φέρων κλίνην, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Ἐγὼ δὲ κλίνην τοῦ βασιλέως Κόρη, κέκληκά σε πρίν, κηρύττων σοῦ τὸ θαῦμα.*

Ὁ Ἡσαΐας λαβίδα φέρων, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Ἐγὼ δὲ πρώην λαβὶδ ἀνθρακοφόρος, κέκληκα σ' ἁγνή, καὶ θρόνον βασιλέως.*

Ὁ Ἱερεμίας δεικνύων τὴν Θεοτόκον, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Ἐγὼ σὲ εἶδον Ἰσραὴλ κόρη νέον Ζωῆς πρὸς τρίβους ὁδηγοῦσαιν παρθένε.*

Ὁ Ἰεζεκιὴλ φέρων πύλην, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Πύλη τοῦ θεοῦ εἶδόν σε κεκλεισμένην, δι' ἧς διῆλθεν ὁ πάντων Θεὸς μόνος.*

Ὁ Δανιὴλ φέρων ὄρος, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Ὄρος νοητόν, ἐξ οὗ ἐτμήθη λίθος, κέκληκά σε πρίν, ἁγνὴ παρθενομῆτορ.*

Ὁ Ἀβραὰμ φέρων ὄρος κατάσκιον, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Προβλεπτικὸν χάρισμα πνεύματι φέρων· εἶδόν σε δασὺ καὶ κατάσκιον ὄρος.*

Ὁ Ζαχαρίας φέρων ἑπτάφωτον λυχνίαν, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Ἐγὼ λυχνίαν ἑπτάφωτον εἶδον, φῶς τὸ νοητὸν ἀστράψασαν τῷ κόσμῳ.*

ΚΖ' ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΥ ΔΑΒΙΔ ΘΕΙΟΝ ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ.

Τὸ ἐπὶ σοὶ χαίρει.

§ 359. Οὐρανὸς μὲ τὸν ἥλιον καὶ μὲ τὴν σελήνην, καὶ ἐπ' αὐτὸν ἡ Παναγία καθημένη ἐπὶ θρόνου μὲ τὸν Χριστὸν ὡς βρέφος, καὶ

γύρωθεν αὐτῆς ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη. *Ἐπὶ σοὶ χαίρει κεχαριτωμένη πᾶσα ἡ κτίσις, ἀγγέλων τὸ σύστημα κτλ.* Ἄνωθεν δὲ τοῦ δεξιοῦ καὶ ἀριστεροῦ μέρους αὐτῆς πλῆθος ἁγίων ἀγγέλων, ἐξ ὧν οἱ τέσσαρες φέρουσι ταύτας τὰς ἐπιγραφάς.

Ὁ ἐκ δεξιῶν πρῶτος. *Χαῖρε δόξα τῶν ἀγγέλων, χαῖρε σκέπη τῶν ἀνθρώπων.*

Ὁ ἐκ δεξιῶν δεύτερος. *Χαῖρε ναὲ θεότατε, χαῖρε θρόνε κυρίου.*

Ὁ ἐξ ἀριστερῶν τρίτος. *Χαῖρε παράδεισε τρυφῆς, χαῖρε ζωῆς τὸ ξύλον.*

Ὁ ἐξ ἀριστερῶν τέταρτος. *Χαῖρε τέμενος καὶ θρόνος τοῦ μεγάλου βασιλέως.*

Ὑποκάτωθεν δὲ αὐτῶν ὅλα τὰ τάγματα τῶν ἁγίων ἐπὶ νεφελῶν οὕτως.

Οἱ Προφῆται, καὶ ἔμπροσθεν πάντων ὁ Πρόδρομος φέρων ἐπιγραφήν. *Χαῖρε προφητῶν ἡ πληροῦσα κηρύγματα.*

Οἱ ἀπόστολοι, καὶ ἔμπροσθεν ὁ Πέτρος φέρων ἐπιγραφὴν *Χαῖρε τῶν ἀποστόλων τὸ ἀσίγητον στόμα.*

Οἱ Ἱεράρχαι, καὶ ἔμπροσθεν ὁ Χρυσόστομος φέρων ἐπιγραφήν. *Χαῖρε ἱερέων κῦδος καὶ ἱεραρχῶν τὸ γέρας.*

Οἱ μάρτυρες, καὶ ἔμπροσθεν ὁ Γεώργιος φέρων ἐπιγραφήν. *Χαῖρε δόξα τῶν μαρτύρων καὶ ἰσχὺς τῶν ἀθλοφόρων.*

Οἱ ὅσιοι, καὶ ἔμπροσθεν ὁ Ἀντώνιος φέρων ἐπιγραφήν. *Χαῖρε κλέος μοναζόντων, καὶ ὁσίων ἡ λαμπρότης.*

Οἱ δίκαιοι βασιλεῖς, καὶ ἔμπροσθεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος φέρων ἐπιγραφήν. *Χαῖρε βασιλέων κράτος, καὶ διάδημα παρθένε.*

Αἱ μάρτυρες γυναῖκες, καὶ ἔμπροσθεν ἡ Αἰκατερίνα φέρουσα ἐπιγραφήν. *Χαῖρε δόξα τῶν παρθένων, καὶ προπύργιον καὶ τεῖχος.*

Αἱ ὅσιαι καὶ ἔμπροσθεν ἡ Εὐπραξία μὲ ἐπιγραφήν. *Χαῖρε μοναζουσῶν ἡ γλυκεῖα παράκλησις.*

Καὶ ὑποκάτωθεν αὐτῶν ὁ ἐν Ἐδὲμ Παράδεισος, στολισμένος μὲ πουλία καὶ ζῶα διάφορα, κεκοσμημένος μὲ ἀνθοσμενοπράσινα καὶ ὡραιοπλούμιστα δένδρα, καὶ περιτειχισμένος μὲ χρυσολιθοκτισμένον

τειχίον. Καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀβραὰμ ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ πλῆθος ἀπειροκάκων παιδίων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ πάντες προπάτορες, καὶ δίκαιοι, μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων ἄνω ἀτενίζοντες· σὺν τούτοις δὲ καὶ δίκαιοι, καὶ ὁ εὐγνώμων ληστὴς βαστάζων τὸν σταυρὸν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ.

ΚΗ' ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΠΩΣ ΙΣΤΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΚΔ' ΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ἄγγελος πρωτοστάτης κτλ.

§ 360. Ὀσπήτιον, καὶ ἡ Παναγία καθημένη εἰς σκαμνίον, κλώθουσα μετάξην κοκκίνην, καὶ ἐπάνωθεν οὐρανός· καί τις αὐτοῦ ἄγγελος κατερχόμενος μετὰ νεφελῶν, μὲ τὴν δεξιὰν εὐλογεῖ τὴν Θεοτόκον, καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν κρατεῖ κλαδίον ἀνθισμένον.

Βλέπουσα ἡ ἁγία.

§ 361. Ὀσπήτια, καὶ ἡ Παναγία ἱσταμένη ὀρθία, θαυμάζουσα καὶ λέγουσα ἐν ἐπιγραφῇ· *κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω*. Ὁ δὲ Ἄγγελος Γαβριὴλ ἱστάμενος ἔμπροσθέν της εὐλογεῖ αὐτὴν μὲ τὴν δεξιάν· μὲ τὴν ἀριστερὰν δὲ φέρει εἰς ἔλειγμα χαρτίου ταύτην τὴν ἐπιγραφήν· *χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ κύριος μετὰ σοῦ*.

Γνῶσιν ἄγνωστον γνῶναι.

§ 362. Ὀσπήτια, καὶ ὁ Ἀρχάγγελος ἱστάμενος εὐλαβῶς, καὶ δεικνύων μὲ τὴν δεξιὰν τὰ ἄνω, καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν φέρει ἔλειγμα μὲ ταύτην τὴν ἐπιγραφήν· *πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι*· ἡ δὲ Παναγία ἔμπροσθέν του ἔχουσα τὴν μὲν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς, μὲ τὴν δὲ ἀριστερὰν φέρει ταύτην τὴν ἐπιγραφήν· *ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.*

Δύναμις τοῦ Ὑψίστου.

§ 363. Ἡ Παναγία καθημένη ἐπὶ θρόνου, καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη δύο ἄγγελοι βαστάζοντες ὀθόνην ὄπισθεν αὐτῆς, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἐπάνωθεν αὐτῆς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατερχόμενον μὲ λάμψιν πολλὴν καὶ μὲ νέφη πολλά.

Ἔχουσα Θεοδόχον.

§ 364. Ὀσπήτια, καὶ ἐν αὐτοῖς ἡ Παναγία καὶ ἡ Ἐλισάβετ ἀσπαζόμεναι ἀλλήλας· ὀλίγον δὲ ἀνωτέρω ὁ Ἰωσὴφ καὶ ὁ Ζαχαρίας ὁμιλοῦντες ἀλλήλοις· ὄπισθεν δὲ αὐτῶν παιδίον ἐνδεδυμένον φορέματα μέχρι τῶν γονάτων, καὶ φέρον ἐπὶ τῶν ὤμων κάλαθον ἐπὶ ῥάβδου κρεμάμενον· κάτωθεν δὲ τοῦ ὀσπητίου σταῦλος, καὶ ἐν αὐτῷ πωλάριον δεδεμένον καὶ τρῶγον.

Ζάλην ἔνδοθεν ἔχων.

§ 365. Ὀσπήτια, καὶ ἡ Παναγία ἔγκυος, ἱσταμένη ἐκστατική· ὁ δὲ Ἰωσὴφ ἔμπροσθεν αὐτῆς ἀκουμβίζων εἰς τὴν ῥάβδον του ἁπλώνει τὴν δεξιάν του πρὸς τὴν Παναγίαν, ἣν καὶ βλέπει μὲ βλέμμα ὀργίλον.

Ἤκουσαν οἱ ποιμένες.

§ 366. Ἅπαντα τὰ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἄνευ τῶν Μάγων, [Ζήτει 165.]

Θεοδρόμον ἀστέρα.

§ 367. Οὐρανός, καὶ ἐξ αὐτοῦ κατερχόμενος λαμπρὸς ἀστὴρ ἐν μέσῳ ἀκτῖνος, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ βουνά, καὶ οἱ μάγοι ἐφ' ἵππων, δεικνύουσιν αὐτὸν ἀλλήλοις.

Εἶδον παῖδες Χαλδέων.

§ 368. Ὀσπήτιον, καὶ ἡ Παναγία καθημένη ἐπὶ θρόνου, ἔχουσα

τὸν Χριστὸν ὡς βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας της, καὶ οἱ μάγοι γονατιστοὶ ἔμπροσθέν της βαστάζοντες τὰ δῶρα. Ὁ δὲ Ἰωσὴφ ἱστάμενος ὄπισθεν αὐτῆς· καὶ ὁ ἀστὴρ κατερχόμενος ἄνωθεν, καὶ ἔξωθεν τοῦ ὀσπητίου εἷς νέος βαστῶν τὰ ἄλογα τῶν μάγων ἀπὸ τὰ χαλινάρια.

Κήρυκες Θεοφόροι.

§ 369. Κάστρον, καὶ ἔμπροσθεν της θύρας τοῦ κάστρου θυρωρὸς βλέπων ἔξω· καὶ ἔξωθεν τοῦ κάστρου βουνά, καὶ οἱ μάγοι ἔφιπποι, καὶ εἷς ἄγγελος.

Λάμψας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ.

§ 370. Ζήτει τὴν εἰς Αἴγυπτον φυγὴν [167].

Μέλλοντος Συμεῶνος.

§ 371. Ἅπαντα τῆς Ὑπαπαντῆς [168].

Νέαν ἔδειξε κτίσιν.

§ 372. Ὁ Χριστὸς ἐπὶ νεφελῶν, εὐλογῶν μὲ τὰς δύο του χεῖρας· καὶ ἑνὸς καὶ ἄλλου μέρους, οἱ ἀπόστολοι, οἱ ἱεράρχαι καὶ τὰ λοιπὰ τάγματα τῶν ἁγίων πάντων.

Ξένον τόκον ἰδόντες.

§ 373. Οὐρανός, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ ἡ Παναγία καθημένη ἐπὶ θρόνου μὲ τὸ βρέφος, καὶ κάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ πλῆθος ὁσίων, βλέποντες πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ὅλος ἦν ἐν τοῖς κάτω.

§ 374. Οὐρανὸς καὶ ἐπάνωθεν ὁ Χριστός, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ ἄπειρον φῶς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δεικνύονται τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων ἀστραπόμορφα, κάτωθεν δὲ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν ὁ Χριστὸς εὐλογῶν μὲ τὰς δύο χεῖρας· καὶ ἐξ ἑνὸς καὶ ἄλλου μέρους αὐτοῦ οἱ ἀπόστολοι ἱστάμενοι· καὶ ἐν αὐτοῖς ὄχλος πολύς.

Πᾶσα φύσις Ἀγγέλων.

§ 375. Ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου καὶ εὐλογῶν· ἄνωθεν δὲ αὐτοῦ οὐρανὸς καὶ ὅλα τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων θαυμάζοντα, καὶ ἀναβαίνοντα καὶ καταβαίνοντα ἐπ' αὐτοῦ.

Ῥήτορας πολυφθόγγους.

§ 376. Ἡ παναγία καθημένη ἐπὶ θρόνου μετὰ βρέφους· ἐκ δε ξιῶν δὲ καὶ ἀριστερῶν αὐτῆς νέοι καὶ γέροντες, φοροῦντες εἰς τὰς κεφαλάς των ἄλλοι τιάρας, ἄλλοι ὀθόνας τυλιγμένας· ἵστανται δὲ θαυμάζοντες· καὶ πρὸς τοὺς πόδας αὐτῶν βιβλία κείμενα κατὰ γῆς ἀνοικτὰ καὶ σφαλισμένα.

Σῶσαι θέλων τὸν κόσμον.

§ 377. *Οὐρανὸς μὲ ἥλιον* καὶ Σελήνην καὶ ἀστέρας, καὶ δύο ἄγγελοι ἐξερχόμενοι ἐξ αὐτοῦ, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ βουνὰ στολισμένα μὲ δένδρα καὶ λουλούδια, καὶ ὀσπήτια ἐν αὐτοῖς· ὁ δὲ Χριστὸς περιπατῶν, καὶ οἱ ἀπόστολοι ὄπισθέν του θαυμάζοντες μετ' ἀλλήλων.

Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων.

§ 378. Ὀσπήτια καὶ ἡ Παναγία ἐν μέσῳ ἱσταμένη, καὶ φέρουσα εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς ὡς βρέφος τὸν κύριον· κύκλῳ δὲ αὐτῆς πλῆθος ἀνθρώπων.

Ὕμνος ἅπας ἡττᾶται.

§ 379. Οὐρανὸς καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐν θρόνῳ εὐλογῶν, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ πλῆθος ἀγγέλων· ὑποκάτωθεν δὲ τοῦ θρόνου ἱεράρχαι καὶ ὅσιοι, κρατοῦντες ἀνοιγμένας βίβλους.

Φωτοδόχον λαμπάδα.

§ 380. Ἡ Παναγία ὡς νεφέλη ἱσταμένη, καὶ φέρουσα εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς τὸν κύριον ὡς βρέφος, καὶ φῶς πολὺ γύρωθέν της, καὶ ἀκτῖνες κατερχόμεναι ἕως κάτω· κάτωθεν δὲ σπήλαιον σκο-

τεινόν, καὶ ἐν αὐτῷ ἄνθρωποι γονατιστοὶ ἀτενίζοντες πρὸς αὐτὴν μετὰ δακρύων.

Χάριν δοῦναι θελήσας.

§ 381. Ὀσπήτια, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος καὶ σχίζων χαρτία μὲ γράμματα ἑβραϊκά, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ χαρτίου ταῦτα τὰ γράμματα *τὸ τοῦ Ἀδὰμ χειρόγραφον*· ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο μέρος αὐτοῦ, ἄνθρωποι γονατιστοὶ νέοι καὶ γέροντες.

Ψάλλοντές σου τὸν τόκον.

§ 382. Ὀσπήτια καὶ ἡ Παναγία ἐπὶ θρόνου φέρουσα ἐν ἀγκάλαις ὡς βρέφος τὸν κύριον, καὶ ἔμπροσθέν της ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, βαστάζοντες ἄλλος εὐαγγέλιον, ἄλλος θυμιατόν· καὶ ὄπισθεν αὐτῆς ψάλται· ἄλλοι μὲ σκιάδια, ἄλλοι μὲ μακροὺς σκούφους λευκούς· διάκονοι δὲ ἐν μέσῳ αὐτῶν, φέροντες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν βίβλους ἀνοικτάς, κανοναρχοῦσιν.

Ὦ πανύμνητε μῆτερ.

§ 383. Ἡ Παναγία καθημένη ἐπ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς ὑποπόδιον ἐκ μαρμάρου λευκοῦ μὲ τρία σκαλούνια· ἔμπροσθεν δὲ τοῦ ὑποποδίου βασιλεῖς, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς καὶ ὅσιοι προσευχόμενοι· ἄλλοι γονατιστοί, ἄλλοι ἱστάμενοι, βαστάζοντες χαρτία καὶ λέγοντες· *ὦ πανύμνητε μῆτερ, ἡ τεκοῦσα τὸν πάντων κτλ.*

❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΚΘ΄. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΒΙΩΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

Οἱ ἅγιοι ΙΒ΄ ἀπόστολοι καὶ τὰ σχήματα αὐτῶν.

§ 384. Ὁ Πέτρος γέρων στρογγυλογένης λέγει εἰς χαρτίον, *Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ* (Ἰουνίου κθ΄.), ὁ Παῦλος φαλακρὸς βουρλογένης μεξαιπόλαιος φέρων τὰς ιδ΄ ἐπιστολὰς αὐτοῦ τειλιγμένας καὶ δεμένας ὅλας ὁμοῦ (Ἰουνίου κθ΄).

Ὁ Θεολόγος Ἰωάννης, γέρων φαλακρός, μακρυγένης οὐ πολύ, φέρων εὐαγγέλιον (Σεπτεμβ. κς΄).

Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστὴς νέος, σγουροκέφαλος, ὀλιγογένης, ἱςορῶν τὴν Θεοτόκον (Ὀκτωβρίου ιη΄).

Μάρκος ὁ εὐαγγελιστής, μεσαιπόλεος στρογγυλογένης, φέρων εὐαγγέλιον (Ἀπριλ. κέ).

Ἀνδρέας, γέρων κατζαρομάλης, εἰς δύο χωρίζων τὸ γένειον, βαστῶν σταυρὸν καὶ τειλιγμένον χάρτην (Νοεμβ. λ΄).

Σίμων ὁ ζηλωτής, γέρων φαλακρὸς στρογγυλογένης· (Μαΐου γ΄).

Ἰάκωβος Νέος ἀρχιγένης (Ἀπριλ. λ΄).

Βαρθολομαῖος, νέος ἀρχιγένης (Ἰουνίου ιά).

Θωμᾶς, νέος ἀγένειος (Ὀκτωβ. στ΄).

Φίλιππος, νέος ἀγένειος (Νοεμβ. ιδ΄.) οὗτοι φέρουσι χαρτία τειλιγμένα.

Οἱ τέσσαρες εὐαγγελισταὶ ὅταν κάθηνται εἰς σκαμνία, καὶ γράφουν.

§ 385. Ὁ Ματθαῖος ὁ εὐαγγελιστής, καθήμενος, γράφει. *Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ Δαβὶδ* (κεφ. ά).

Ὁ Μάρκος γράφει. *Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ* (κεφ. ά).

Ὁ Λουκᾶς γράφει. *Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν κτλ.* (κεφ. ά).

Ἰωάννης ὁ θεολόγος καὶ εὐαγγελιστὴς ἐν σπηλαίῳ καθήμενος, βλέπει ἐκστατικῶς ὄπισθεν εἰς τὸν οὐρανόν, ἔχων τὴν μὲν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν γονάτων· τὴν δὲ ἀριστερὰν ἁπλωμένην πρὸς τὸν Πρόχωρον· ὁ δὲ ἅγιος Πρόχωρος καθήμενος ἔμπροσθέν του γράφει. *Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος.*

Ἔμπροσθεν δὲ αὐτῶν τὰ τετράμορφα ζῶα μὲ πτέρυγας, βαστάζοντα εὐαγγέλια, καὶ βλέποντα πρὸς αὐτούς· εἰς τὸν Ματθαῖον ἄνθρωπος, εἰς τὸν Μάρκον λέων, εἰς τὸν Λουκᾶν μόσχος, καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην ἀετός. Τὸ ὅμοιον ἀνθρώπῳ τὴν σάρκωσιν διαγράφει. Τὸ ὅμοιον λέοντι, τὸ ἔμπρακτον καὶ βασιλικὸν χαρακτηρίζει. Τὸ ὅμοιον μόσχῳ, τὴν ἱερουργικὴν καὶ ἱερατικὴν ἐμφαίνει. Τὸ ὅμοιον ἀετῷ, τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐμφανίζει. Ἤξευρε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ Ματθαῖος, Μάρκος, καὶ Λουκᾶς ἱστορίζονται μέσα εἰς ὀσπήτια, ὅταν γράφουν· ὁ δὲ Ἰωάννης ἐν τῷ σπηλαίῳ ὁμοῦ μὲ τὸν Πρόχωρον.

Οἱ ἅγιοι ἑβδομήκοντα ἀπόστολοι καὶ τὰ σχήματα αὐτῶν.

Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος, γέρων μακρυγένης (Ὀκτωβρίου κγ').

Ῥοῦφος μεσαιπόλιος πλατυγένης. — Ματθίας, γέρων στρογγυλογένης.

Ἀνδρόνικος νέος σπανός. — Ἀνανίας γέρων μακρυγένης.

Σιλουπινός, γέρων φαλακρὸς κοντογένης. — Σωσθένης, γέρων φαλακρὸς μακρυγένης.

Στέφανος νέος ἀγένειος διάκονος. — Ἑρμᾶς νέος ἀρχιγένης.

Σωσίπατρος νέος στρογγιλογένης. — Γάϊος, γέρων μακρυγένης.

Φιλήμων, γέρων περικαπνισμένον ἔχων τὸ γένειον. — Καῖσαρ, νέος ἀγένειος.

Ἀρίσταρχος, γέρων σγορογέφαλος. — Σίλλας νέος ἀρχιγένης.

Ἀσύγκριτος, γέρων εἰς τρία χωρίζων τὸ γένειον. — Κηφᾶς νέος ἀρχιγένης.

Ἰοῦλος, γέρων ὀξυγένης. — Ἐρᾶλος νέος βουρλογένης.

Κάρπος, γέρων εἰς δύο χωρίζων τὸ γένειον. — Ἀριστόβουλος νέος.

Τυχικός, νέος ἀρχιγένης. — Ποῦδας, νέος, ἀρχιγένης.

Ἑρμᾶς, νέος ὀξυγένης. — Λυμπᾶς γέρων.

Λουκᾶς, γέρων μακρογένης. — Ἀμπλίας, νέος ἀρχιγένης.

Νικάνωρ, νέος ἀρχιγένης. — Κλεώπας, γέρων ὀξυγένης.

Ἄγαβος, γέρων διχαλογένης. — Φίλιππος νέος ἀρχιγένης (Ὀκτωβρ. ιά).

Πρόχωρος μεσαιπόλιος κοντογένης. — Στάχυς νέος ὀξυγένης.

Τίμων, μεσαιπόλιος βουρλογένης. — Φλέγων, νέος ἀγένειος.

Ἰάσων, νέος ἀρχιγένης. — Τυφικός, νέος ἀγένειος.

Νάρκισος, νέος ἀρχιγένης. — Τρόφιμος, μιξαιπόλιος, μακρυγένης.

Μάρκος, ἀγένειος. — Βαρνάβας νέος ἀγένειος.

Ἑρμῆς, νέος μακρυπλατυγένης. — Ἀπολλώς, γέρων πλατυγένης.

Ὀνύσιμος, γέρων. — Εὔαδος, νέος μακρυγένης.

Οὐρβανός, νέος μακρυγένης. — Συμεών, ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου ὑπέργηρος.

Ἡρωδίων, γέρων. — Φιλόλογος, μεσαιπόλιος κοντογένης.

Ῥοδίων νέος. — Ἀπελλῆς νέος κοντογένης.

Πετροτᾶς, νέος βουρλογένης. — Ἰάκωβος, Ἀλφαίου ἐκ τῶν ιβ′ νέος ὀξυγένης.

Ἰούδας, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου νέος ἀρχιγένης. — Τῖτος νέος ἀγένειος.

Θαδδαῖος, μεσαιπόλιος πλατυγένης. — Ἀχαϊκός, γέρων στρογγυλογένης.

Λούκιος, νέος ἀγένειος. — Φουρτουνάτος, γέρων στρογγυλογένης.

Κρήσκης, γέρων ὀξυγένης. — Νῖνος, νέος στρογγυλογένης.

Τερπνοῦς, γέρων φαλακρὸς διχαλογένης. — Ἐπαινετός, νέος εἰς τρία χωρίζων τὸ γένειον.

Ἀκύλας, γέρων εἰς πέντε χωρίζων τὸ γένειον. — Βαρνάβας, μεσαιπόλιος μακρυγένης. — Ἐπαφρόδιτος, νέος ἀγένειος.

Παρμενᾶς νέος. — Ἑρμόδωρος νέος ἀγένειος.

Οἱ ἅγιοι ἱεράρχαι, καὶ τὰ σχήματα καὶ ἐπιγράμματα αὐτῶν.

§ 386. Ὁ μέγας Βασίλειος μεσαιπόλιος, μακρὰν ἔχων τὴν γενειάδα, ὀφρύδια καμαρωτά, λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις.*

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, νέος ὀλιγογένης, λέγων. *Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον ἄρτον.*

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, γέρων φαλακρός, κοντογένης, περικαπνισμένον ἔχων τὸ γένειον, καὶ τὰ ὀφρύδια ἴσα λέγει δέ. *Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, τρισάγιος.*

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας, γέρων φαλακρὸς πλατυγένης, λέγει. *Πάλιν καὶ πολλάκις σοι προσπίπτομεν.*

Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας μεσαιπόλιος μακροδιχαλογένης φορῶν εἰς τὴν κεφαλὴν σπέπασμα μὲ σταυρόν, λέγει. *Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας ἀχράντου.*

Ὁ ἅγιος Νικόλαος, γέρων φαλακρὸς στρογγυλογένης, λέγει. *Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους χαρισάμενος.*

Ὁ ἅγιος Σπυρίδων γέρων μακροδιχαλογένης φορῶν σκοῦφον, λέγει. *Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην.*

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος, γέρων σγουροκέφαλος, μακρογένης λέγει. *Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε Κύριε καὶ ἁγιάζων.*

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ ἐλεήμων, γέρων ἀσπρογένης, λέγει. *Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων δυνάμεων.*

Ὁ ἅγιος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, σγουροκέφαλος, διχαλογένης καὶ μακρογένης, λέγει. *Μεμνημένος τοίνυν τῆς σωτηρίας ταύτης.*

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος, γέρων μακρυγένης, λέγει. *Κύριε παντοκράτωρ ὁ μόνος.*

Ὁ ἅγιος Βησσαρίων ἐπίσκοπος Λαρίσσης ὡσαύτως.

Ὁ ἅγιος Σίλβεστρος πάπας Ῥώμης, γέρων μακρυγένης, λέγει. *Σοὶ παρακατιθέμεθα τὴν ζωήν.*

Ὁ ἅγιος Ἀνδρέας ὁ Κρήτης γέρων ἀσπρογένης, λέγει. *Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.*

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης, γέρων ὀξυγένης, λέγει. *Εὐχαριστοῦμέν σοι βασιλεῦ ἀόρατε τῇ ἀμέμπτῳ.*

Ὁ ἅγιος Πέτρος Ἀλεξανδρείας γέρων στρογγυλογένης, λέγει. *Τίς σοι τὸν χιτῶνα Σῶτερ διεῖλε;* ὁ δὲ Χριστὸς ἱστάμενος ὡς βρέφος ἔμπροσθέν του, καὶ εὐλογῶν αὐτὸν λέγει, *Ἄρειος ὁ ἄφρων.*

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, πολιός, πλατεῖαν ἔχων τὴν γενειάδα, λέγει. *Οἱ λέγοντες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύεσθαι, τὴν μοναρχίαν τῆς θεότητος εἰς διαρχίαν τέμνουσιν.*

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νεοκαισσαρίας, γέρων σγουροκέφαλος κοντογένης, λέγει. *Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὸ κράτος ἀνείκαστον ἔχων.*

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Διάλογος, νέος ὀλιγογένης, λέγει. *Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν ἐκτενῆ ταύτην.*

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος τῆς μεγάλης Ἀρμενίας, γέρων κοντοδιχαλογένης.—Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ἀκραγαντίνων, γέρων κοντογένης.—Ὁ ἅγιος Ἱερόθεος Ἀθηνῶν, γέρων μακρογένης.—Ὁ ἅγιος Πρόχωρος Κωνσταντινουπόλεως, γέρων μακρυμάλλης.—Πολύκαρπος ὁ Σμύρνης, γέρων στρογγυλογένης.—Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων, μεσαιπόλιος, ὀξυγένης.—Μεθόδιος Κωνσταντινουπόλεως, γέρων φουντογένης.—Βλάσιος Σεβαστίας, γέρων ὀξυγένης σγουροκέφαλος.—Ἀμβρόσιος Μεδιολάνων, γέρων ὀξυγένης.—Παρθένιος Λαμψάκων, γέρων πλατυγένης.—Ταράσιος Κωνσταντινουπόλεως, γέρων ὀξυγένης.—Ἀντύπας Περγάμου, γέρων μακρυγένης.—Λέων πάπας Ῥώμης, γέρων μακρυγένης.—Λέων Κατάνης· γέρων πλατυγένης·—Ἀχίλλιος Λαρίσσης, γέρων βουρλογένης.—Νίκανδρος

Κωνσταντινουπόλεως, γέρων.— Θεοφύλακτος γέρων σπανός. — Ἄνθιμος νέος ὀλιγογένης. — Βαβύλας γέρων πλατυγένης. — Ἄνθιμος γέρων κοντοδιχαλογένης. — Πατρίκης νέος ὀλιγογένης. — Νικηφόρος Κωνσταντινουπόλεως, γέρων βουρλογένης. — Μητροφάνης Κωνσταντινουπόλεως, γέρων δασογένης. — Ὑπάτιος Γαμβρῶν, γέρων ὀξυγένης. — Εὐσέβιος ἀρχιγένης. — Ἀγαπητὸς νέος, ὀξυγένης. — Μαρτῖνος Ῥώμης, νέος ὀξυγένης. — Ἰωσὴφ Θεσσαλονίκης, νέος ὀξυγένης. — Θεράπων, γέρων κοντοδιχαλογένης, κρατῶν φλεβότομον. — Ἐλευθέριος, νέος ἀρχιγένης. — Μελέτιος γέρων μαυρογένης εἰς τρία χωρίζων τὸ γένειον.— Βασίλειος Ἀμασίας, γέρων ὀξυγένης, ὅμοιος τοῦ μεγάλου Βασιλείου. — Βουκόλος Σμύρνης, γέρων εἰς τρία χωρίζων τὸ γένειον. — Παῦλος ὁ ὁμολογητής, νέος κοντοδιχαλογένης. — Ἀμφιλόχιος γέρων πολλά. — Κύριλλος Ἱεροσολύμων, γέρων στρογγυλογένης. — Ἰωάννης ὁ Νηστευτής, γέρων οὐ πολλά. — Κυπριανὸς νέος σγουροκέφαλος μακροδιχαλογένης. — Δονάτος Εὐροίας, γέρων ἀσπρογένης. — Μιχαὴλ σινάδων, γέρων ὀξυγένης. — Λεωνίδας, γέρων κοντογένης. — Ἱππόλυτος Ῥώμης, νέος ὀλιγογένης. — Κλήμης Ῥώμης, γέρων στρογγυλογένης. — Κλήμης Ἀγγύρας, πολιὸς στρογγυλογένης. — Χαραλάμπης ἱερεύς, γέρων ὀξυδιχαλογένης. — Ἰωσὴφ ὁ Πρεσβύτερος, γέρων ὀξυγένης.

Οἱ ἅγιοι Διάκονοι.

§ 387. Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς καὶ ἀρχιδιάκονος νέος ἀγένειος. — Ῥωμανὸς ὁ μελῳδός, νέος ἀρχιγένειος. — Εὔπλης νέος ἀγένειος. — Ῥουφῖνος νέος ἀγένειος. — Λαυρέντιος νέος ἀρχιγένης. — Βενιαμὶν νέος ἀγένειος.

ΚΘ'. ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ.

ΣΧΗΜΑΤΑ

Οἱ ἅγιοι Μάρτυρες καὶ τὰ σχήματα αὐτῶν.

§ 388. Ὁ ἅγιος Γεώργιος νέος ἀγένειος—Δημήτριος νέος μουστακίζων. — Προκόπιος νέος ἀγένειος. — Θεόδωρος ὁ Στρατηλά-

της, νέος σγουρογένειος. — Θεόδωρος ὁ Τύρων μαυρογένειος, τὴν κόμην ἄνωθεν τῶν ὠτίων. — Μερκούριος, νέος ἀρχιγένειος. — Νικήτας, ὅμοιος τῷ Μερκουρίῳ. — Βίκτωρ καὶ Βικέντιος, νέοι ἀγένειοι. — Καλλίστρατος, νέος μαυροδιχαλογένειος. — Σαμωνᾶς, νέος κοντογένειος. — Ἀρέθας, γέρων ὀξυγένειος. Ἑρμογένης, ἀρχιγένειος. — Εὐστράτιος, μεσαιπόλιος στρογγυλογένειος. — Ἀγάπιος καὶ Θεόπιστος, οἱ υἱοί του, νέοι ἀγένειοι. — Σέργιος καὶ Βάκχος, νέοι ἀγένειοι. — Στρατόνικος, νέος ἀγένειος. — Ναζάριος, νέος μεσαιπόλιος ὀλιγογένειος. — Πορτάσιος, νέος κοντογένειος. — Πρόβος, γέρων. — Ἀνδρόνικος, ἀρχιγένειος. — Μαριθιανὸς καὶ Μαρτύριος, νέοι βαστάζοντες καλαμάρια. — Ὀνησιφόρος, νέος ὀλιγογένειος. — Πλάτων καὶ Ῥουμανός, νέος ἀγένειος. — Λουκιανός, νέος ἀγένειος. — Φλῶρος καὶ Μαῦρος, νέοι ἀγένειοι. — Ἀκάκιος, ὅμοιος τῷ ἁγίῳ Μερκουρίῳ. — Ἀγαθόνικος, νέος ὀλιγογένειος. — Νικηφόρος, νέος στρογγυλογένειος. — Ἀρτέμιος, ὅμοιος τῷ Κυρίῳ τὴν μορφήν. — Μηνᾶς ὁ Αἰγύπτιος, γέρων στρογγυλογένειος. — Ἰάκωβος ὁ Πέρσης, νέος μαυροδιχαλογένειος. — Γουρίας, νέος κοντογένειος. — Ἄβιβος, διάκονος στρογγυλογένειος ὀλίγον. — Μηνᾶς ὁ Καλλικέλαδος, νέος ὀλίγον. — Εὔμορφος, ἀγένειος. — Ἑρμύλος, γέρων στρογγυλογένειος. — Γυμνάσιος, νέος στρογγυλογένειος. — Γερβάσιος, νέος πλατυγένειος. — Κέλσος, νέος ἀγένειος. — Τάραλος, νέος. — Νέστωρ, νέος ἀγένειος. — Σισίναιος, γέρων κοντογένειος. — Εἰρήναρχος, νέος ἀγένειος. — Ἀνδρόνικος καὶ Ἀνδριανός, νέοι ὀξυγένειοι. — Λεόντιος, νέος ἀγένειος. — Νεόφυτος, νέος ἀγένειος. — Βονιφάτιος, καὶ Αἰμιλιανός, νέοι. — Λουκιανός, μεσαιπόλιος στρογγυλογένειος. — Εὔλαμπος, νέος στρογγυλογένειος. — Οὐάρτος, νέος κοντογένειος. — Μώκινος, νέος ὀλιγογένειος — Μαῦρος, νέος στρογγυλογένειος. — Γοδδελᾶς, νέος ἀγένειος. — Ἰωάννης, ὁ νέος μάρτυς ὅμοιος τῷ Νέστωρι. — Ἰουλιανὸς ὁ Αἰγύπτιος, νέος ἀρχιγένειος. — Ἀκίνδυνος, νέος ὀξυγένειος. — Ἀφθόνιος, νέος διχαλογένειος. — Ἀνεμπόδιστος νέος ἀγένειος. — Ἀνδρέας ὁ Στρατηλάτης, γέρων

σγουροκέφαλος. — Λεῦκος, νέος ἀρχιγένειος. — Ἀρριανός, νέος ἀρχιγένειος. — Μαυρίκιος, μεσαιπόλιος στρογγυλογένειος. — Ἀγαθόπους, νέος ἀγένειος. — Ἰσίδωρος, ὁ ἐν Χίῳ, ἀρχιγένειος, ὅμοιος τῷ Ἀρτεμίῳ. — Χριστόφορος, νέος ἀγένειος. — Ζηνόβιος, νέος ἀρχιγένειος. — Πολύευκτος, νέος κοντογένειος. — Δούξιος, νέος ἀγένειος. — Κύριχος τριετής. — Μάμμας, νέος ἀγένειος. — Πηγάσιος, νέος στρογγυλογένειος.— Ἐλπιδοφόρος, νέος ἀγένειος.— Σεβαστιανός, νέος ἀρχιγένειος. — Θύρσος, γέρων ὀξυγένειος. — Κρήσκης ὁ ἐν Μύροις, νέος ἀρχιγένειος. — Φιλήμων καὶ Ἀπόλλων, νέοι ἀγένειοι. — Βασιλίσκος, νέος. — Θεόδωρος, νέος ἀρχιγένειος. — Ἔρως, νέος μουστακίζων.

Οἱ ἅγιοι πέντε Μάρτυρες. (Δεκεμ. ιγ').

§ 389. Εὐστράτιος, γέρων ὀξυγένειος. — Αὐξέντιος, γέρων σγουροκέφαλος ὀξυγένειος. — Μαρτύριος, γέρων στρογγυλογένειος· — Εὐγένειος, νέος ἀρχιγένειος. — Ὀρέστης νέος ἀγένειος.

Οἱ ἐν Κρήτῃ δέκα Μάρτυρες. (Δεκεμ. κγ').

§ 390. Θεόδουλος, νέος ἀγένειος. — Εὔπορος, νέος στρογγυλογένειος. — Γεράσιμος, νέος ἀρχιγένειος. — Ἀγαθόπους, νέος ἀγένειος. — Εὐάρεστος, νέος σγουροκέφαλος μουστακίζων. — Σατωρνῖνος, νέος ἀρχιγένειος. — Εὐνικιανός, γέρων ὀξυγένειος. — Ζωτικός, νέος ὀξυγένειος. — Βασιλίσκος, γέρων στρογγυλογένειος. — Πόμπιος, γέρων ὀξυγένειος.

Οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες.

§ 391. Ἡσύχιος, νέος μουστακίζων. — Ἡράκλειος, νέος ὀξυγένειος. — Δόμνος, γέρων ὀξυγένειος. — Οὐάλιος, νέος ὀξυγένειος. — Κλαύδιος, γέρων σγουροκέφαλος. — Θεόδουλος, μεσαιπόλιος ὀξυγένειος. — Ἰωάννης, νέος ὀξυγένειος. — Ἡλιανός, γέρων πλατυγένειος. — Κυρίων, νέος ἀγένειος. — Ἀέτιος, νέος ἀρχιγένειος. — Ἀκάκιος, νέος ὀξυγένειος. — Λυσίμαχος, γέρων

διχαλογένειος. — Ἠλίας, νέος στρογγυλογένειος. — Θεόφιλος, νέος ἀγένειος. — Γαΐος, γέρων ὀξυγένειος. — Εὐτυχής, νέος ἀρχιγένειος. — Κύριλλος, νέος ἀγένειος. — Νικόλαος, νέος ἀγένειος. — Νικόλαος, νέος μουστακίζων. — Φιλοκτήμων, νέος στρογγυλογένειος. — Χουδίων, νέος ἀγένειος. — Μελίτων, νέος ἀγένειος. — Σμάραγδος, νέος μουστακίζων. — Εὐνοϊκός, νέος στρογγυλογένειος. — Βιβιανός, γέρων ὀξυγένειος. — Πρίσκος, γέρων ὀλιγογένειος. — Ξάνθιος, νέος σγουροκέφαλος. — Σισίνιος, γέρων φαλακρὸς στρογγυλογένειος. — Ἀγγίας, νέος ἀγένειος. — Φλάβιος, νέος σγουροκέφαλος ὀξυγένειος. — Ἐκδίκιος, νέος ἀγένειος. — Ἀλέξανδρος, νέος σγουροκέφαλος ὀξυγένειος. — Καυδίδης, μεσαιπόλιος φαλακρὸς στρογγυλογένειος. — Δομετιανός, μεσαιπόλιος ὀξυγένειος. — Γοργίας, νέος μουστακίζων. — Ἀθανάσιος, γέρων εἰς πέντε χωρίζων τὸ γένειον. — Σακερδών, γέρων ὀξυγένειος. — Οὐαλέριος, νέος κοντογένειος. — Σεβηριανός, νέος σπανὸς φαλακρός. — Ἀγλάϊος ὁ φύλαξ αὐτῶν, νέος ἀρχιγένειος.

Οἱ ἅγιοι Μακκαβαῖοι.

§ 392. Ὁ ἅγιος Ἀβὶβ μουστακίζων. — Γουρίας, νέος ἀγένειος. — Γουρίας, νέος ἀγένειος. — Ἐλεάζαρ ὁμοίως. — Ἀλεὶμ παιδίον. — Ἐλεάζαρ, ὁ διδάσκαλός των, γέρων ἀγένειος. — Ἀντώνιος, νέος ἀγένειος. — Εὐσεβωνᾶς, νέος ἀγένειος. — Μάρκελλος, παιδίον. — Σολομονὴ ἡ μήτηρ αὐτῶν γραῦς.

Οἱ ἅγιοι ἑπτὰ παῖδες οἱ ἐν Ἐφέσῳ.

§ 393. Μαξιμιλιανός, νέος ἀγένειος. — Μαρτιανός, νέος ἀγένειος. — Ἀντώνιος, νέος ἀγένειος. — Κωνσταντῖνος, νέος ἀγένειος. — Ἰάμβιβλος, νέος ἀγένειος. — Διονύσιος, νέος ἀγένειος.— Ἐξακουστουτιανός, νέος ἀγένειος.

Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι.

§ 394. Τρεῖς εἰσὶν αἱ συζυγίαι τῶν ἁγίων Ἀναργύρων, ὧν

τὰ ὀνόματα, Κοσμᾶς, καὶ Δαμιανός. Οἱ μὲν ἀπὸ Ῥώμης οἱ δὲ ἐξ Ἀσίας, καὶ οἱ ἄλλοι ἐξ Ἀραβίας.

§ 395. Οἱ ἀπὸ Ῥώμης (ἑορταζόμενοι τῇ ά. Ἰουλίου), Κοσμᾶς καὶ Δαμιανός, νέοι ὀξυγένειοι· οἱ ἐξ Ἀσίας (ἑορταζόμενοι τῇ ά. Νοεμβ.) νέοι ὀξυγένειοι καὶ αὐτοί.

Οἱ δὲ ἐξ Ἀραβίας (ἑορτ. τῇ ιζ'. Ὀκτωβρ.), μελανοί, ἀρχιγένειοι, ἔχοντες εἰς τὰς κεφαλὰς μανδήλια τυλιγμένα. Ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ οἱ ἀκόλουθοι Ἀνάργυροι εἰσίν.

§ 396. Ὁ ἅγιος Κῦρος, γέρων φαλακρὸς μακροδιχαλογένειος.— Ὁ ἅγιος Ἰωάννης, μεσαιπόλιος ὀξυγένειος. — Παντελεήμων, νέος ἀγένειος σγουροκέφαλος. — Ἑρμόλαος ἱερεύς, γέρων ὀξυγένειος.— Σαμψὼν ἱερεύς, γέρων στρογγυλογένειος. — Διομήδης, νέος ὀξυγένειος. — Θαλαλαῖος, νέος μακρογένειος. — Φώτιος καὶ Ἀνίκητος, νέοι ἀγένειοι. — Τρύφων, νέος ἀγένειος κατζαρομάλης.

Λ'. ΣΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Οἱ ὅσιοι καὶ τὰ σχήματα καὶ ἐπιγράμματα αὐτῶν.

§ 397. Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, γέρων κοντοδιχαλογένειος, ἔχων γυμνὸν ὀλίγον τὸν πώγωνα, καὶ φορῶν σκέπασμα λέγει. *Μὴ ἀπατᾷ σε μοναχὲ χορτασία κοιλίας· ὑποταγὴ μετ' ἐγκρατείας ὑποτάσσει τοὺς δαίμονας.*

Ὁ ἅγιος Εὐθύμιος, γέρων φαλακρός, μακρὰν ἔχων τὴν γενειάδα ἕως εἰς τοὺς μηρούς, λέγει. *Ἀδελφοὶ τὰ ὅπλα τοῦ μοναχοῦ εἰσὶν ἡ μελέτη, ἡ προσευχή, ἡ διάκρισις, ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ κατὰ Θεὸν ὑπακοή.*

Ὁ ἅγιος Σάββας, γέρων ἔχων τὸ γένειον εἰς δύο χωρισμένον καὶ τὸν πώγωνα βαδαρὸν λέγει. *Ὅστις σῶμα ἐνίκησεν, οὗτος φύσιν ἐνίκησεν· ὁ δὲ φύσιν νικήσας, πάντως ὑπὲρ φύσιν ἐγένετο.*

Ὁ ἅγιος Ἀρσένιος, γέρων σγουροκέφαλος, μακρυπλατυγένειος

λέγει· *Ἀδελφοί, δι' ὃ ἐξήλθετε ἀγωνίσασθε, καὶ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας μὴ ἀμελήσητε.*

Ὁ ἅγιος Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης, γέρων διχαλογένειος λέγει. *Ἐὰν μὴ ἀποτάξησθε πάντων τῶν τοῦ κόσμου, οὐ δύνασθε γενέσθαι μοναχοί.*

Ὁ ἅγιος Ἱλαρίων ὁ μέγας, γέρων βουρλογένειος εἰς τρία χωρίζων τὸ γένειον λέγει. *Τὸ εἰς πάντα ἑαυτὸν βιάζεσθαι, αὕτη ἐστὶν ἡ ὁδὸς τοῦ θεοῦ.*

Ὁ ἅγιος Παχώμιος, γέρων, φαλακρός, εἰς πέντε χωρίζων τὸ γένειον, λέγει. *Ἄγρυπνον ὄμμα οἶδε τὸν νοῦν ἀγνίζειν, θραῦσιν πύρωσιν φάσμα φυγαδεύειν.*

Ἔμπροσθεν δὲ αὐτοῦ ἄγγελος Κυρίου φορῶν σχῆμα μοναχικόν, μανδύαν καὶ κουκούλιον εἰς τὴν κεφαλήν του, καὶ δεικνύων αὐτὸ δακτυλοειδῶς πρὸς αὐτόν, λέγει. *Ἐν τούτῳ τῷ σχήματι σωθήσεται πᾶσα σάρξ, ὦ Παχώμιε.*

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ, γέρων φαλακρὸς ὀξυγένειος.— Ὁ ἅγιος Θωμᾶς ὁ ἐν τῷ Μαλαιῷ, γέρων φαλακρὸς κατζαρομάλης. — Ὁ ἅγιος Ἱλαρίων, γέρων σγουροκέφαλος κοντοδιχαλογένειος — Ὁ ἅγιος Παῦλος ὁ Θηβαῖος, γέρων ἔχων τὰ γένεια μακρὰ ἕως τὴν ζώνην, καὶ φορῶν ψαθίον λέγει. *Ὡς χόρτος ἡμῶν τῶν βροτῶν αἱ ἡμέραι Δαυὶδ ἔφησε, μή τις ἀμφιβαλέτω τοίνυν ἄξιον χόρτου ἡμᾶς ἐσθίειν καὶ ἐνδύσασθαι τὰ παντὸς τοῦ βίου.*

Ὁ ἅγιος Στέφανος ὁ νέος ὁμολογητής, νέος ὀξυγένειος, βαστῶν εἰς τὴν δεξιὰν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ λέγει. *Εἴ τις οὐ προσκυνεῖ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· περιγραπτὸν ἐν εἰκόνι εἴη τὸ ἀνάθεμα.*

Ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ ὁμολογητής, γέρων φαλακρὸς λέγει. *Ἀδελφέ, δάμαζε τὴν σάρκα, καὶ σχόλαζε εἰς εὐχάς.*

Θεόδωρος ὁ Τριχινᾶς, γέρων μακροδιχαλογένειος. — Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, γέρων φαλακρὸς διχαλογένης. — Θεόδωρος ὁ Σικελιώτης, γέρων μακροδιχαλογένης. — Θεόκτιστος, μακροφουντογένειος.—

Μαρτιανός, γέρων ὀξυγένειος λέγει. *Φεῦγε μοναχὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ σώζου.*

Παφνούτιος, γέρων μακροδιχαλογένειος, φαλακρός. — Ἀβράμιος γέρων μεγαλοξυγένειος. — Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης, γέρων ὀξυγένειος. — Ποιμὴν γέρων μακροτριχαλογένειος. — Ἀκάκιος, γέρων, φαλακρός, κοντοβουρλογένειος. — Μωϋσῆς ὁ Αἰθίοψ, γέρων κατζαροστρογγυλογένης. — Λουκᾶς ὁ Στηρίου, νέος ὀξυγένειος. — Πόπρις, γέρων ἀσπρομακρογένειος. — Μάρκος, γέρων σπανὸς ἔχων ὀλίγας τρίχας εἰς τὸν πώγωνα. — Ὁ ἅγιος Δανιὴλ ὁ τῆς σκήτεως γέρων ὀξυγένειος. — Κασσιανὸς ὁ Ῥωμαῖος γέρων ὀξυγένειος. — Νεῖλος γέρων, μακροδιχαλογένειος λέγει. *Ζήλου τὰ καλά, τὰ δὲ κακὰ ἐντρέπου.*

Γεράσιμος γέρων, δασυγένειος. — Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος, γέρων πολλά. — Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος, γέρων μακρυγένειος λέγει. *Ταῖς ἀρεταῖς πρόβαινε ὥσπερ βαθμίσι, τὸν νοῦν ἀνυψῶν πρακτικαῖς Θεωρίαις.*

Στυλιανὸς ὁ Παφλαγών, γέρων δασυγένειος λέγει. *Παίδων φύλαξ πέφυκε Θεοῦ τὸ δῶρον.*

Ἐφραὶμ ὁ Σύρος, γέρων σπανὸς ἔχων ὀλίγα γένεια καὶ φορῶν σκέπασμα λέγει. *Παρρησία γέλωτι συγκεκραμμένη, ψυχὰς ἀπὸ γῆς εὐχερῶς καταστρέφει.*

Χαρίτων, γηραιὸς πάνυ. — Ἰωαννίκιος, γέρων μακρυγένειος, μονοχίτων, ἀνυπόδητος, γυμνοὺς ἔχων τοὺς βραχίονας καὶ κνήμας· εἰς δὲ τὰς χεῖρας φέρων σταυρὸν λέγει. *Ἡ ἐλπίς μου ὁ πατήρ, καταφυγή μου ὁ υἱός, σκέπη μου τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τριὰς ἁγία δόξα σοι.*

Ὁ ἅγιος Ζαχαρίας, γέρων εἰς πέντε χωρίζων τὸ γένειον. — Ἰωάννης ὁ *μονάζων*, πάνυ γέρων. — Ἰωάννης ὁ Χοτζεβίτης, γέρων μακροδιχαλογένειος. — Θεόδουλος, νέος ὀξυγένης. — Ἀμφίων, γέρων μακροδιχαλογένειος, καὶ μακρυμάλης. — Λάζαρος ὁ ὁμολογητής, γέρων, φαλακρός, μακρυγένειος. — Βασίλειος, νέος μεσαιπόλιος κατζαρομάλης. — Βενέδικτος, γέρων, ὀλιγογένειος. — Ὀνούφριος,

γέρων, γυμνός, μακρυμάλης, ἔχων τὸ γένειον μέχρι ποδῶν λέγει ἐν ἐπιγραφῇ.

Μὴ κόρος ἐντέρων σε Χριστοῦ χωρίσει·
μὴ βόρβορος σὲ τῶν παθῶν καθηδύνει·
εἰ δ' οὖν δακρύσεις ἐν φλογὶ τῇ παμφάγῳ.

Βαλαάμ, γέρων ἀσπρογένειος. — Ἰώασαφ βασιλεὺς Ἰνδίας, νέος ἀρχιγένειος φορῶν κορώναν. — Ὁ ἅγιος Πέτρος ὁ Ἀθωνίτης, γέρων ὁλόγυμνος, ἔχων τὸ γένειον ἕως τὰ γόνατα, φέρων δὲ σταυρὸν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ λέγει ἐν ἐπιγραφῇ. *Μοναχὸς ἐστὶν ἀληθῶς ὁ μηδὲν ἔχων ἐν τῷ παρόντι βίῳ, εἰμὴ τὸν Χριστὸν μόνον.*

Κυριακὸς ὁ ἀναχωρητής, γέρων ὀξυγένειος. — Σισώης, γέρων πλατυγένειος φαλακρός· — Ἰωάννης ὁ Παλαιολαυρίτης, γέρων κοντογένειος. — Δαβὶδ ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης, γέρων μακρομάλης· ἔχων τὸ γένειον μακρὸν ἕως τοὺς πόδας. — Ἰωάννης ὁ Καλυβήτης, γέρων μακρυγένειος εἰς πέντε χωρίζων τὸ γένειον καὶ φορῶν αἴγιον δέρμα. — Ἀκάκιος ὁ ἐν τῇ Κλίμῃ. — Ποδάσιος, γέρων ὀξυγένειος. — Ἰωάννης ὁ Καλυβίτης, νέος ἀγένειος βαστῶν κεκλεισμένον Εὐαγγέλιον. — Παῦλος ὁ Ἁπλοῦς, γέρων ὀλιγογένειος. — Παῦλος ὁ Ὑποτακτικός, μεσαιπόλιος διχαλογένειος. — Αὐξέντιος ὁ ἐν τῷ Βουνῷ, γέρων ὀξυγένειος. — Ἰωάννης ὁ Ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Καθαρῶν, γέρων. — Συμεὼν ὁ διὰ Χριστὸν σαλός, γέρων ὀξυγένειος. — Ἰωάννης ὁ σὺν τῷ αὐτῷ Συμεῶνι, γέρων κοντογένειος. — Στέφανος ὁ Σαββαΐτης, νέος ὀξυγένειος. — Ἀλέξιος ὁ Ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὅμοιος τῷ προδρόμῳ· φέρει δὲ ἐν ἐπιγραφῇ ταῦτα. *Πόθος Θεοῦ ἔσβεσε πόθον γονέων.*

Ἀναστάσιος ὁ Πέρσης, νέος ὀξυγένειος. — Νίκων ὁ Μετανίτης, νέος στρογγυλογένειος, μακρότριχος, ἔχων τὰς τρίχας ἠγριωμένας. — Μακάριος ὁ Ἀλεξανδρεύς, γέρων χαροπρόσωπος. — Ξενοφῶν, γέρων ὀξυγένειος. — Ἰωάννης ὁ Ξενοφῶντος, μεσαιπόλιος βουρλογένειος. — Ἀρκάδιος, νέος ὀξυγένειος.

Οἱ στυλῖται.

§ 398. Συμεὼν ὁ στυλίτης, γέρων κοντοδιχαλογένειος. — Συμεὼν ὁ Θαυμαστορίτης, γέρων στρογγυλογένειος. — Δανιὴλ ὁ Στυλίτης, γέρων ὀξυγένειος. — Ἀλύπιος ὁ Κιονίτης, γέρων μακρυγένειος. — Λουκᾶς ὁ νέος στυλίτης, μεσαιπόλιος διχαλογένειος (α).

Οἱ ποιηταί.

§ 399. Γερμανὸς ὁ Πατριάρχης, γέρων σπανὸς λέγει *Ἀγάλλεται ὁ χορὸς τῶν ἁγίων εἰς αἰῶνας· βασιλείαν γὰρ οὐρανῶν ἐκληρονόμησα.*

Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων, μεσαιπόλιος ὀξυγένειος λέγει. *Ἄκουε οὐρανὲ καὶ ἐνωτίζου ἡ γῆ· σαλευθήτω τὰ θεμέλια.*

Φιλόθεος ὁ Πατριάρχης, γέρων ὀξυγένειος λέγει. *Σεσωμάτωται τὸ μῦρον τὸ οὐράνιον Χριστὸς ὁ Κύριος.*

Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, γέρων ἀσπρογένειος λέγει. *Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.*

Ἰωάννης Εὐχαΐτων, γέρων διχαλογένειος. *Ὁ Λόγος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν πατέρα συνάναρχος.*

Γεώργιος Νικομηδείας, γέρων φαλακρὸς ὀξυγένειος λέγει *Ἀγαλλιάσθω οὐρανὸς ἄνωθεν, καὶ αἱ νεφέλαι ῥανάτωσαν εὐφροσύνην.*

Μεθόδιος ὁ Πατριάρχης, γέρων φουντογένειος λέγει. *Σὺ βασιλεὺς ὁ ὢν καὶ διαμένων εἰς αἰῶνας.*

Ἀνατόλιος ὁ Πατριάρχης, γέρων, στρογγυλογένειος λέγει. *Ἡ βασιλεία σου Χριστὲ ὁ Θεὸς βασιλεία πάντων.*

Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, γέρων, διχαλογένειος φορῶν σκέπασμα λέγει. *Τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς πρόσδεξαι.*

(α) Ἰστέον ὅτι τὰ ἀποφθέγματα, ἅτινα ἐγράψαμεν εἰς μερικούς, τὰ αὐτὰ ἁρμόζουσι καὶ εἰς ἄλλους· λοιπὸν οὕτινος βιβλίον ἐθέλεις λάβε, καὶ ἀπ' ἐκεῖνα γράφε καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ οὗ τινος ὁσίου θέλεις.

Κοσμᾶς, γέρων φαλακρὸς ὀξυγένειος λέγει. *Σοφία λόγος καὶ δύναμις, υἱὸς ὢν τοῦ πατρὸς τοῦ ἁγίου.*

Ἰωσήφ, νέος ὀξυγένειος λέγει. *Ηὔγασεν, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα σωτηρίας τῆς ἐν νυκτί.*

Θεοφάνης, νέος ὀξυγένειος λέγει. *Εὑρών σε καθαρωτέραν πάναγνε πάσης τῆς.*

Βυζάντιος, γέρων διχαλογένειος λέγει. *Σῶσαι βουλόμενος τὸν πλανηθέντα ἄνθρωπον.*

Κυριακός, νέος, σγουροκέφαλος διχαλογένειος λέγει. *Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.*

Γεώργιος ὁ Σικελιώτης, μεσαιπόλιος, διχαλογένειος λέγει. *Νυκτὶ ὡμοίωται ὡς τὴν σκιὰν τὴν νομικήν.*

Στέφανος ὁ ἁγιοπολίτης, γέρων φορῶν σκέπασμα λέγει. *Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ ἡ ἐκκλησία ἀγάλλου καὶ χόρευε.*

Συμεὼν ὁ Θαυμαστορίτης, γέρων ἀρχιγένειος λέγει. *Φοβερὸς Κύριε, καὶ τίς ὑποστήσεται τῆς δικαίας σου.*

Ἀρσένιος, νέος, ἀρχιγένειος λέγει. *Τὴν ἐν τριάδι μίαν δύναμιν ὀρθοδόξως πάντες.*

Ἐφραὶμ Καρίας, γέρων κοντοδιχαλογένειος λέγει. *Οἱ ἄγγελοί σου Χριστὲ τῷ θρόνῳ τῆς μεγαλωσύνης.*

Ἀνδρέας ὁ Πύρρος, μεσαιπόλιος, φαλακρὸς πλατοδιχαλογένειος. *Ὅνπερ οἱ ἄνω λειτουργοὶ τρόμῳ λίαν.*

Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, γέρων φαλακρὸς διχαλογένειος. *Αἰσχύνθητε ἄνομοι ἐρεσχελοῦντες κατὰ τοῦ Κυρίου.*

Θωμᾶς ὁ μελῳδός, νέος, ἀρχιγένειος λέγει. *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει.*

Σέργιος, μεσαιπόλιος, ὀξυγένειος λέγει. *Ἐν εὐσήμῳ ἡμέρᾳ ἑορτῆς ἡμῶν.*

Λέων ὁ Δεσπότης, γέρων ὀξυγένειος φορῶν μίτραν. *Σύμου σκέπη κραταιὰ ὑπάρχεις τριάς.*

Λέων ὁ Μαΐστωρ, μεσαιπόλιος ὀξυγένειος, φορῶν σκιάδι λέγει. *Μητέρες συγχάρητε παρθένοι σκιρτήσατε.*

Βασίλειος ὁ Πηγριώτης, γέρων στρογγυλογένειος φορῶν σκιάδι λέγει. *Τριὰς ὁμοούσιε, πάτερ καὶ πνεῦμα τὸ ἅγιον.*

Χριστόφορος ὁ Πρωτοασιακρίτης, νέος μακρυγένειος φορῶν μανδῆλι λέγει. *Ὑπὸ πολλῆς εὐσπλαγχνίας καὶ οἰκτιρμῶν.*

Ἰουλῖνος, νέος στρογγυλογένειος λέγει. *Ὁ ἐν πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ θείῳ πνεύματι Θεὸς ἅγιος.*

Νικόλαος, γέρων φαλακρὸς μακροδιχαλογένειος. *Λύμης φθοροροποιοῦ φυγόντες κακοδόξων.*

Ἡ ὁσία Κασσιανή, λέγει. *Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα.*

Οἱ δίκαιοι.

§ **400**. Ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῶν χριστιανῶν, νέος ἀρχιγένειος βαστῶν εὐαγγέλιον.

Ἑλένη ἡ μήτηρ αὐτοῦ γραῦς φέρουσα εὐαγγέλιον.

Πέτρος ὁ τελώνης, μεσαιπόλιος, ὀξυγένειος.

Φιλάρετος ὁ ἐλεήμων, γέρων, μακρογένειος.

Εὐλόγιος ὁ Λατόμος, ἀρχιγένης. — Ἰωάννης, νέος ὀξυγένειος.

Ζαχαρίας ὁ Σκυτοτόμος, μεσαιπόλιος.

Πουλχερία ἡ βασίλισσα νέα φέρουσα τὸν σταυρόν.

Πλακίλλα ἡ βασίλισσα Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, νέα φέρουσα σταυρόν.

Αἱ ἅγιαι Μυροφόροι.

§ **401**. Μαρία ἡ Μαγδαληνή. — Σαλώμη. — Ἰωάννα. — Μαρία καὶ Μάρθα ἀδελφαὶ Λαζάρου. — Μαρία τοῦ Κλωπᾶ. — Σωσάνα ὅλαι νέαι.

Αἱ ἅγιαι Μάρτυρες γυναῖκες.

§ **402**. Ἡ ἁγία πρωτομάρτυς Θέκλα. — Αἰκατερίνα. — Κυριακή. — Μαρία. — Βαρβάρα. — Ἀναστασία ἡ Φαρμακολυτρία. — Ἀνυσία. — Σατιανή. — Θεοκτίστη σύζυγος Εὐσταθίου. — Θεοδότη. — Ἀγέθη καὶ Δαρέμ. — Ἀγάπη. — Εἰρήνη καὶ Χιονία. — Μαύρα. —

Σοφία. — Πίστις. — Ἐλπίς. — Ἀγάπη. — Πελαγία. — Φωτεινή. — Γλυκερία. — Κιλικία. — Ἀγρυππίνα. — Ἰουλίττα. — Χριστίνα. — Ναταλία. — Ἀνθοῦσα. — Καλλίστη. — Μηνοδώρα. — Μητροδώρα καὶ Νυμφοδώρα. — Εὐφημία. — Ἰουλίνα — Εὐλαμπία. — Χαριτίνη. — Καλλιόπη. — Ἑρμιόνη. — Μιρώπη καὶ Ἁγνή. — Κυπρίλλα.

Αἱ Ὁσιομάρτυρες γυναῖκες.

§ 403. Ἀναστασία ἡ Ῥωμαία. — Ἐπιστήμη. — Εὐγένεια. — Φευρωνία. — Εὐδοκία. — Παρασκευή.

Αἱ Ὅσιαι γυναῖκες.

§ 404. Εὐπραξία. — Θεοδώρα. — Εὐφροσύνη. — Πελαγία. — Ματρώνα. — Μελάνη. — Θεοδώρα ἡ ἐξ Ἀλεξανδρείας. — Μακρύνα. — Μαρία ἡ Αἰγυπτία. — Θεοκτίστη ἡ Λεσβία. — Ξένη. — Θεοφανὼ ἡ βασίλισσα.

Ἡ Ὕψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

§ 405. Ναὸς καὶ ἐν αὐτῷ ἄμβων, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ὁ ἅγιος Μακάριος ὁ Ἱεροσολύμων Πατριάρχης, βαστῶν τὸν τίμιον σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ· καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ ἄμβωνος ἡ ἁγία Ἑλένη ἡ βασίλισσα· καὶ μετ' αὐτῆς ἄρχοντες πολλοὶ καὶ πλῆθος λαοῦ, βλέποντες ἄνω, καὶ ἔχοντες ὑψωμένας τὰς χεῖρας.

ΛΒ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΠΤΑ ΣΥΝΟΔΩΝ

ΑΙ ΑΓΙΑΙ ΕΠΤΑ ΣΥΝΟΔΟΙ.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη Σύνοδος ἡ ἐν Νικαίᾳ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου συγκροτηθεῖσα κατὰ τὸ ΤΚΕ'. ἢ τὸ ΤΙΗ', ἔτος (κατὰ τὸ χειρ) παρὰ τῶν ΤΙΗ'. Θεοφόρων πατέρων κατὰ τοῦ Ἀρείου.

§ **406**. Ὀσπήτια, καὶ ἐπάνωθεν τὸ ἅγιον πνεῦμα, καὶ ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος καθήμενος ἐπὶ θρόνου κατὰ μέσον· ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ἄλλου μέρους συγκάθηνται αὐτῷ οἱ ἀκόλουθοι ἅγιοι, ἀρχιερεῖς ἐν στολῇ. Σίλβεστρος Πάπας Ῥώμης, Ἀλέξανδρος ὁ Ἀλεξανδρείας, Εὐστάθιος ὁ Ἱεροσολύμων, ὁ ἅγιος Παφνούτιος ὁ Ὁμολογητής, ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Νυσίβης, ὁ ἅγιος Παῦλος ὁ Νεοκαισαρίας, καὶ ἄλλοι ἀρχιερεῖς καὶ πατέρες κύκλω καθήμενοι· ἐν μέσῳ δὲ αὐτῶν εἷς φιλόσοφος θαυμάζων, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ ἅγιος Σπυρίδων ἱστάμενος, ἔχων τὴν μὲν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ ἀπλωμένην πρὸς αὐτόν, εἰς δὲ τὴν ἄλλην σφίγγει τὴν κεραμίδα· ἀπὸ τὴν ὁποίαν διέρχεται πῦρ, καὶ ὕδωρ· καὶ τὸ μὲν ὕδωρ διαρρέει διὰ τῶν δακτύλων αὐτοῦ πρὸς τὴν γῆν· τὸ δὲ πῦρ ἀνέρχεται. Ὁ δὲ Ἄρειος ἱστάμενος καὶ αὐτὸς μὲ ἱερατικὴν στολὴν θεωρεῖ τὰ πάντα περιφρονητικῶς· ὁ δὲ ἅγιος Νικόλαος ῥαπίζει αὐτὸν διὰ τῆς δεξιᾶς· οἱ δὲ ὁμόφρονες τῷ Ἀρείῳ κάθηνται οὐ μακρὰν τοῦ ἀπονενοημένου Ἀρείου· ὁ δὲ ἅγιος Ἀθανάσιος νέος ἀγένειος, διάκονος ἔτι ὤν, καθήμενος ἐνώπιον τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, γράφει τὸ *Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν*· μέχρι τοῦ *Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον*.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ Β'. Σύνοδος, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου συγκροτηθεῖσα κατὰ τὸ ΤΠΑ'. (τὸ δὲ χειρ. ΤΞΒ'.) παρὰ τῶν ΡΝ'. πατέρων κατὰ Μακεδονίου.

§ **407**. Ὀσπήτια καὶ ἐπάνωθεν τὸ ἅγιον πνεῦμα· καὶ ἐν μέσῳ

ὁ μέγας Θεοδόσιος καθήμενος ἐπὶ θρόνου· ἑκατέρωθεν δὲ αὐτοῦ, κάθηνται ὅτε ἅγιος Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας, καὶ Μελέτιος Ἀντιοχείας, σὺν Γρηγορίῳ τῷ Θεολόγῳ, τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ γράφουσι τὸ *Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπορευόμενον* κτλ. Πλησίον δ' αὐτῶν οἱ λοιποὶ ἀρχιερεῖς καὶ πατέρες καθήμενοι συνδιαλέγονται ἀλλήλοις.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ Γ'. Σύνοδος ἡ ἐν Ἐφέσῳ συγκροτηθεῖσα ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ κατὰ τὸ ΥΛΑ'. (ἐν δὲ τῷ χειρ. τὸ ΥΛΔ'.) παρὰ τῶν ΡΛ'. πατέρων κατὰ Νεστορίου.

§ 408. Ὀσπήτια καὶ ἐπάνω τὸ ἅγιον πνεῦμα, καὶ κατὰ μέσον ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ἐπιλεγόμενος ἔτι νέος ἀρχιγένης καθήμενος ἐπὶ θρόνου· συγκάθηνται δὲ αὐτῷ ἐξ ἑνὸς καὶ ἄλλου μέρους οἱ ἅγιοι, Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας, Ἰουβενάλιος ὁ Ἱεροσολύμων σὺν ἄλλοις ἀρχιερεῦσι καὶ πατράσι· κατὰ μέτωπον δὲ αὐτῶν ὁ Νεστόριος γέρων ἐν ἀρχιερατικῇ στολῇ διαλεγόμενος σὺν αὐτοῖς· οἱ δὲ ὁμόφρονες αὐτοῦ πλησίον ὄντες φέρουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων δαίμονας φοβερούς.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ Δ'. Σύνοδος ἡ ἐν Χαλκηδόνι τῆς Βυθηνίας συγκροτηθεῖσα ἐπὶ Μαρκιανοῦ τοῦ βασιλέως κατὰ τὸ ΥΝΑ'. ἢ κατὰ τὸ χειρ. τῷ ΥΝΕ'. παρὰ τῶν ΧΛ'. ἁγίων πατέρων κατὰ Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου.

§ 409. Ὀσπήτια καὶ ἄνωθεν αὐτῶν τὸ ἅγιον πνεῦμα κατερχόμενον ἀκτινοβολεῖ· ὁ δὲ βασιλεὺς Μαρκιανός, γέρων ὢν τὴν ἡλικίαν κάθηται ἐπὶ θρόνου· πλησίον δ' αὐτῷ ἄρχοντες καὶ μεγιστάνες φέροντες ἐπὶ κεφαλῆς τιάρας καὶ χρυσοκόκκινα ἐπισκιάδια· ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ἄλλου μέρους οἱ ἅγιοι Ἀνατόλιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, Μάξιμος ὁ Ἀντιοχείας, Ἰουβενάλιος ὁ Ἱεροσολύμων καὶ Πασχασῖνος ὁ Λουκάνσιος ἐπίσκοποι καὶ τοποτηρηταὶ Λέοντος πάπα Ῥώμης· σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ πλῆθος ἄλλων ἀρχιερέων καὶ πατέρων·

κατέναντι δὲ αὐτῶν ὁ Διόσκορος ἐν ἀρχιερατικῇ στολῇ σὺν Εὐτυχίῳ τῷ Κοδότῳ, συνδιαλεγόμενοι ἀλλήλοις· οὗτοι δὲ οἱ τελευταῖοι φέρουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτῶν δαίμονας ζοφεροὺς οἵτινες καὶ χαλινώνουσιν αὐτούς.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ Ε'. Σύνοδος γενομένη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπὶ Ἰουστιανοῦ τοῦ μεγάλου κατὰ τὸ ΦΝΓ': ἢ κατὰ τὸ χειρ. ΦΚΕ'. παρὰ τῶν ΡΝΒ'. πατέρων κατὰ Ὠριγένους.

§ 410. Ὀσπήτια καὶ ἄνωθεν τὸ ἅγιον πνεῦμα· ὁ δὲ βασιλεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου· ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ἄλλου μέρους κάθηνται οἱ ἅγιοι Βιγίλιος πάπας Ῥώμης καὶ Εὐτύχιος Κωνσταντινουπόλεως, σὺν ἄλλοις ἀρχιερεῦσι καὶ πατράσι θεοφόροις κατὰ μέτωπον δὲ τῆς Συνόδου Ὠριγένης γέρων ὢν τὴν ἡλικίαν καὶ διχαλογένης, κρατῶν βιβλία· εἷς δὲ δαίμων ἐπὶ τῶν ὤμων Ὠριγένους καθήμενος κρατεῖ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ϛ'. Σύνοδος ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθεῖσα ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου κατὰ τὸ ΧΠ. ἢ τὸ ΧΥΣΤ'. κατὰ τὸ χειρ. παρὰ τῶν ΡΟ'. πατέρων κατὰ Ὀνορίου, Σεργίου καὶ Πύῤῥου.

§ 411. Ὀσπήτια καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα ἄνωθεν· ὁ δὲ βασιλεὺς μεσαιπόλιος διχαλογένης καθήμενος ἐπὶ θρόνου· ὄπισθεν δ' αὐτοῦ πλῆθος δορυφόρων· ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ἄλλου μέρους κάθηνται οἱ ἅγιοι Γεώργιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οἱ τοποτηρηταὶ τοῦ πάπα Θεόδωρος καὶ Γεώργιος· συγκάθηνται δὲ τούτοις καὶ πλῆθος ἄλλων ἀρχιερέων καὶ πατέρων, οἱ δὲ αἱρετικοὶ συνδιαλέγονται τοῖς ἁγίοις.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ Ζ'. Σύνοδος ἡ ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συγκροτηθεῖσα ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης, κατὰ τῶν εἰκονομάχων παρὰ τῶν ΤΛΖ'. πατέρων ἢ ΤΥ' κατὰ τὸ χειρόγρ.

§ 412. Ὀσπήτια καὶ ἄνωθεν τὸ ἅγιον πνεῦμα· ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος παῖς ἔτι ὢν συγκάθηται μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ

Εἰρήνης ἐπὶ θρόνου· φέροντες ὁ μὲν Κωνσταντῖνος τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ἡ δὲ Εἰρήνη τὴν τῆς Θεοτόκου· ἑκατέρωθεν δὲ τῶν μερῶν αὐτῶν οἱ ἅγιοι Ταράσιος Κωνταντινουπόλεως, καὶ οἱ τοποτηρηταὶ τοῦ πάπα Πέτρος καὶ Παῦλος οἱ ἐπίσκοποι· σὺν τούτοις δὲ πλῆθος ἄλλων ἀρχιερέων καὶ πατέρων καθημένων ἐπὶ θρόνων καὶ φερόντων οἱ μὲν τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας τριάδος, οἱ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ, οἱ δὲ τὴν τῆς Θεοτόκου, ἐν τῷ μέσῳ δ' αὐτῶν ὁ ἅγιος Καισαρίας γράφων. *Εἴ τις οὐ προσκυνεῖ τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ τὸν τίμιον Σταυρὸν ἀνάθεμα.*

Ἡ ἀναστήλωσις τῶν ἁγίων εἰκόνων.

§ **413.** Ναὸς καὶ ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ὁ ἅγιος Μεθόδιος ὁ Πατριάρχης ἐν ἀρχιερατικῇ στολῇ φέρων πατερίτζαν· ὄπισθεν δὲ τούτου ἄλλοι ἀρχιερεῖς, φέροντες εἰκόνας· τούτων δὲ προπορεύονται δύο ἱεροδιάκονοι φέροντες τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ· ἕτεροι δὲ δύο τῆς Παναγίας Θεοτόκου τὴν ἐπονομαζομένην Ἡ ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ, πεποικιλμένην χρυσοϋφάντοις περιπετάσμασιν· ὄπισθεν δὲ τοῦ πατριάρχου ἡ βασίλισσα Θεοδώρα, καὶ ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτῆς, παιδάριον, φέροντες ἐν ταῖς χερσὶν εἰκόνας. Τούτων δὲ ὄπισθεν ἱερεῖς θυμιάμασι. καὶ κηρίοις καὶ λαμπάσι· σὺν τούτοις δὲ καὶ οἱ ὁσιώτατοι Ἀρσάκιος καὶ Ὡσαΐας, καὶ πλῆθος λαοῦ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων σταυροφορούντων τε καὶ λαμπαδοφορούντων.

ΛΓ' ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΞΑΡΙΩΝ.

Ὁ Ἄρχων Μιχαὴλ δεικνύων τῇ Ἄγαρ τὸ ὕδωρ.

§ **414.** Ὀσπήτιον, καὶ εἰς τὴν θύραν ὁ Ἀβραάμ, καὶ ἔμπροσθέν του ἡ Ἄγαρ φέρουσα ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Ἰσμαήλ, παιδάριον τὴν ἡλικίαν· ἐπὶ δὲ τῶν ὤμων αὐτῆς ἀσκὸν ὕδατος καὶ κάλαθον ἄρτου· εἰς δὲ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους ὁ Ἰσμαὴλ κείμενος ἐκτάδην ἐν

σκιᾷ δένδρου τινός· οὐ μακρὰν δὲ τοῦ δένδρου ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἄγαρ, καὶ ὁ Ἄρχων Μιχαὴλ πλησίον αὐτῆς ἐν νεφέλαις δεικνύων αὐτῇ τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ πηγὴν ὕδατος.

Ὁ Μιχαὴλ κωλύει τὸν Ἀβραὰμ ἐκ τῆς σφαγῆς τοῦ Ἰσαάκ.

§ 415. Ὁ Ἀβραὰμ ἐπάνω εἰς βουνὸν κτλ. (ἴδε § 36).

Ὁ Μιχαὴλ φανεὶς τῷ Γεδεῶνι ἐνισχύει αὐτὸν κατὰ Μαδιάμ.

§ 416. Χωράφιον καὶ ἄνθρωποι θερίζοντες σῖτον, κτλ. (ἴδε § 68).

Ὁ Μιχαὴλ φανεὶς τῷ Μανωὲ εὐαγγελίζεται τὸν τόκον Σαμψών.

§ 417. Ὁ Μανωέ, γέρων φαλακρός, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πλησίον (ἴδε § 70).

Ὁ Μιχαὴλ φανεὶς τῷ Δαυὶδ κατασφάζει 70 χιλιάδας λαῶν.

§ 418 Ἀλώνιον καὶ ἐν μέσῳ ὁ ἄγγελος κτλ. (ἴδε § 86).

Ὁ Μιχαὴλ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς Σεναχειείμ ΡΠΕ'. χιλιάδας.

§ 419 Κάστρον ἐπάνω εἰς βουνὸν κτλ. (ἴδε § 108).

Ὁ Μιχαὴλ συγκαταβὰς εἰς τοὺς τρεῖς παῖδας.

§ 420. Κάμινος καὶ οἱ τρεῖς παῖδες κτλ. (ἴδε § 116).

Ὁ Μιχαὴλ κομίζων τροφὴν τῷ Δανιὴλ διὰ τοῦ Ἀββακούμ.

§ 421. Ὁ Δανιὴλ μέσα εἰς λάκκον σκοτεινόν. (ἴδε § 122).

Ὁ Μιχαὴλ λυτρούμενος τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Περσῶν.

§ 422. Κάστρον μεγάλον καὶ ὡραῖον καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ σκηναὶ καὶ πλῆθος στρατιωτῶν ἱππέων τε καὶ πεζῶν κατασφα-

ζομένων ἀναμεταξὺ αὐτῶν· τινὲς δὲ τούτων προσεγγίζουσι κλίμακας τοῖς τείχεσιν. Ὁ δὲ ἄρχων Μιχαὴλ ἐν μέσῳ νεφελῶν φέρων πύρινον σπάθην, ἐκχέει θάμβος καὶ φλόγας καὶ τοὺς Πέρσας κατακαίει.

Ὁ Μιχαὴλ λυτρούμενος τὸν ναὸν αὐτοῦ τὸν ἐν ταῖς Χώναις ἐκ τοῦ καταποντισμοῦ.

§ 423. Ναός, καὶ ἐν μέσῳ ὁ ὅσιος Ἄρχιππος γέρων ὀξυγένης προσευχόμενος, καὶ ὁ Μιχαὴλ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἱστάμενος, κρούει κονταρίῳ τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ κάτωθεν δὲ τοῦ κονταρίου πέτρα ἐσχισμένη, δι' ἧς εἰσέρχονται δύο ποταμοὶ ἐκ τῶν παρακειμένων βουνῶν· ἄνω δὲ τῶν βουνῶν πλῆθος λαοῦ, σκάπτοντες καὶ καθαρίζοντες τὸν δρόμον διὰ σκαπανῶν καὶ σκαλιστηρίων.

Ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ διασώζουσι τὸν παῖδα ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης.

§ 424. Θάλασσα, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς πλοιάριον ἀρμενίζον καὶ ἐν αὐτῷ τρεῖς μοναχοί, ἐξ ὧν ὁ εἷς πηδαλιουχεῖ· οἱ δὲ δύο ἄλλοι ῥίπτουσι τὸν παῖδα εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ κεφαλῆς, ἔχοντες μέγαν λίθον εἰς τὸν τράχηλον τοῦ παιδὸς δεδεμένον· ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ἄλλου μέρους τοῦ παιδὸς οἱ ταξιάρχαι λαμβάνουσι τοῦτον· ἔξωθεν δὲ τῆς θαλάσσης Μοναστήριον, καὶ ἐν αὐτῷ ἐκκλησία καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ παῖς κοιμώμενος, φέρων καὶ τὸν λίθον εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου ἱστάμενος πλησίον αὐτοῦ ἐγγίζει αὐτὸν τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ, τοῦ ἡγουμένου δὲ ὄπισθεν πλῆθος μοναχῶν ἀποροῦντες καὶ θαυμάζοντες.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ εἰκονίζειν τὸ «Ἄξιόν ἐστι»

§ 455. Θρόνος νεφελιφλεγέθων ἐπηρμένος· ἡ δὲ Θεοτόκος ἐνθρονισμένη ἐν αὐτῷ οὖσα φέρει ἐν ταῖς παναγίαις αὐτῆς ἀγκάλαις τὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου, σκῆπτρον φέροντα ἐν ταῖς χερσὶ καὶ σταυρόν. Πέριξ δὲ τοῦ θρόνου τὰ τάγματα τῶν ἁγίων ἀγγέλων νεφέλαις περιβεβλημένα, ἵστανται σὺν τρόμῳ, τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ

στήθους σταυροειδῶς ἔχοντα· ἔμπροσθεν δὲ τῆς Θεοτόκου οἱ δύο Ταξιάρχαι Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ, φωτὶ περιβεβλημένοι, τὸν ὕμνον ᾄδουσι τὸ *Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς* κτλ· ἐξέρχεται δὲ ὁ ὕμνος οὗτος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Γαβριὴλ ὡς ταινία σμαραγδοφεγγής, καὶ φέρεται ἄνω τοῦ θρόνου κυματουμένη· λήγει δὲ ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ Μιχαὴλ τοῦ ἐκ δεξιῶν τῆς Θεοτόκου ἱσταμένου· καὶ πάλιν ἐκφέρεται δι' ἄλλης ταινίας ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Μιχαὴλ καὶ λήγει ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ Γαβριήλ· ἕκαστον δὲ γράμμα τοῦ ὕμνου τούτου φέρεται ὑπὸ δύο ἀγγέλων ἀστραπομόρφων ἄνω τῆς κεφαλῆς αὐτῶν καὶ μεταξὺ τῶν δύο τῶν φερόντων τὸ γράμμα τρίτος ἄγγελος, ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ τὸ αὐτὸ γράμμα ἀκτινοφόρον τὸ ὑπὸ τῶν ἀγγέλων φερόμενον. Πρὸς τὰ κάτω δὲ τοῦ θρόνου ὄρος δενδρόφυτον καὶ πλῆρες ναῶν· καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν μεγαλοπρεπεστάτων ναῶν ναΐσκος μικρός· καὶ ὁ μοναχὸς Ἀρσένιος, νέος ἀρχιγένειος, ἔκθαμβος τῆς Θεοτόκου ἐνώπιον ἱστάμενος παραλαμβάνει τὴν πλάκα ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἀνερχομένου εἰς τοὺς οὐρανοὺς γεγραμμένην τῷ δακτύλῳ τῆς χειρὸς αὐτοῦ· ἔξωθεν δὲ τοῦ ναΐσκου ἡ πληθὺς τῶν μοναστῶν τοῦ Ἄθωνος, προπορευομένων τῶν Μητροπολιτῶν Ἁγίου Ῥόδου κυρίου Σαμουὴλ καὶ ἁγίου Κασανδρείας κυρίου Παρθενίου σὺν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἱεροδιακόνοις ἐν στολῇ ἱερᾷ· φέροντες ἐν ταῖς χερσίν, ὁ μὲν ἅγιος Ῥόδου, τὴν ἁγίαν εἰκόνα ὁ δὲ Κασανδρείας τὴν ἀγγελοχάρακτον πλάκα· οὐ πόρρω δὲ τούτων ἐν νεφέλαις οἱ ἐν τῷ ὄρει ἀσκήσαντες πάντες προπορευόμενοι τῆς εἰκόνος ἐν παρατάξει σὺν τοῖς ἁγίοις ἀγγέλοις· ὁ δὲ ναὸς τοῦ Πρωτάτου οὐ μακρὰν αὐτῶν δείκνυται, οὗ τὸ καταπέτασμα οἱ δώδεκα ἀπόστολοι κατέχουσι ταῖς χερσί, τὰ δὲ τείχη αὐτοῦ τὰ πλήθη τῶν μαρτύρων καὶ μοναστῶν· ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ κύκλου τῶν ἀποστόλων θυσιαστήριον ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἑπτὰ παρθένων λευκοφόρων καθιδρυμένων, τὰς συνόδους εἰκονιζόντων· ἐπὶ δὲ τοῦ θυσιαστηρίου ἡ εἰκὼν καὶ ἡ πλὰξ ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις κατατίθεται· ἐκ δὲ τοῦ κύκλου τοῦ χοροῦ τῶν ἀποστόλων ἄγγελοι ἐξέρχονται μετὰ σαλ-

πίγγων καὶ ὅσιοι πολλοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χοροῦ ἀφαρπαζόμενοι εἰς τὸν ἀέρα, καὶ φερόμενοι ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου κηρύττουσι τὸ θαῦμα.

ΛΔ΄ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ.

Ὁ προφήτης Ζαχαρίας, εὐαγγελιζόμενος παρὰ τοῦ Ἀγγέλου τὴν σύλληψιν τοῦ Προδρόμου (1).

§ **426.** Ναὸς καὶ θυσιαστήριον καὶ ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου ὁ Ζαχαρίας ἱστάμενος φέρων ἐν τῇ δεξιᾷ θυμιατήριον· τὴν δὲ ἀριστερὰν ἐκτείνων πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἔχει προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄνω· ἄνωθεν δὲ τοῦ θυσιαστηρίου ὁ Γαβριὴλ λέγων αὐτῷ *Μὴ φοβοῦ Ζαχαρία· εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου,* ἔξωθεν δὲ τοῦ ναοῦ πλῆθος Ἑβραίων ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες προσευχόμενοι.

Ἡ γέννησις τοῦ Προδρόμου. (2).

§ **427.** Ὀσπήτιον καὶ ἡ Ἐλισάβετ κειμένη ἐπὶ κλίνης ἐσκεπασμένη ἐφαπλώμασι· ἔμπροσθεν δ' αὐτῆς κοράσιον ῥιπίζει αὐτὴν διὰ ῥιπιδίου, ἕτερα δὲ κοράσια ἐξέρχονται ἐκ τῶν θυρῶν τοῦ ὀσπητίου φέροντα ἐν ταῖς χερσὶ βρώματα διάφορα, ἃ καὶ κομίζουσι πρὸς τὴν Ἐλισάβετ. Πλησίον δὲ τῆς κλίνης ἕτερα κοράσια λούουσι τὸ βρέφος ἐντὸς λεκάνης· ὁ δὲ Ζαχαρίας καθήμενος γράφει ἐπὶ πίνακος, *Ἰωάννης τὸ ὄνομα αὐτοῦ.*

Ἡ Ἐλισάβετ λαβοῦσα τὸν Ἰωάννην φεύγει εἰς τὴν ἔρημον (3).

§ **428.** Βουνὰ καὶ ἡ Ἐλισάβετ λαβοῦσα τὸν Ἰωάννην εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς ὡς βρέφος φεύγει βλέπουσα πρὸς τὰ ὀπίσω· ἐμ-

(1) Λουκ. κεφ. ά. 5—25. — (2) Λουκ. κεφ. ά. 57. — (3) Ματθ. κεφ. β΄. 16.

προσθεν δ' αὐτῆς πέτρα μεγάλη ἐσχισμένη ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Ἐλισάβετ ἐντὸς τοῦ χάσματος τῆς πέτρας ὄπισθεν δ' αὐτῆς στρατιώτης διώκει αὐτὴν ξιφήρης.

Ὁ Πρόδρομος κηρύττων εἰς τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου βάπτισμα μετανοίας (1).

§ 429. Πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν βαστάζοντες εἰς τοὺς ὤμους καὶ τὰς ἀγκάλας αὐτῶν τὰ ἴδια τέκνα· καὶ κατὰ μέσον τοῦ πλήθους ὁ Πρόδρομος λέγων ἐν ἐπιγραφῇ *Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.*

Ὁ Πρόδρομος διδάσκων τοὺς Ἰουδαίους καὶ Φαρισσαίους πλησίον τοῦ Ἰορδάνου. (2).

§ 430. Πλῆθος λαοῦ, μεταξὺ δὲ τοῦ λαοῦ Γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι, καὶ παρ' αὐτοῖς δένδρα βαθύσκια πάνυ, καὶ πρὸς τὴν ῥίζαν αὐτῶν ἀξίνη κειμένη· ἐν δὲ τῷ μέσῳ τοῦ λαοῦ ὁ Πρόδρομος δεικνύων διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὴν ἀξίνην· εἰς δὲ τὴν ἄλλην φέρει ἐπιγραφὴν λέγουσαν· *Γεννήματα ἐχιδνῶν τίς ὑπέδειξεν κτ.λ.* Πλησίον δὲ τοῦ δένδρου, ὅπου κεῖται ἡ ἀξίνη αὕτη ἡ ἐπιγραφή· *Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται.*

Ὁ Πρόδρομος βαπτίζει τὸν λαόν (3).

§ 431. Πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων, τῶν μὲν ἐνδυομένων τῶν δὲ εἰσερχομένων ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ὁ δὲ Πρόδρομος βαπτίζων ἐκφέρει ταῦτα· *Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού ἐστι*, μακρόθεν δὲ ὁ Χριστὸς ἐρχόμενος, ὃν καὶ δεικνύει τοῖς ἀνθρώποις ὁ Πρόδρομος αὐτοῦ διὰ τῆς χειρός.

---

(1) **Ματθ. κεφ γ'. 14. Μάρκ. κεφ. ά. 4. καὶ Λουκ. κεφ. γ'.** 3. — (2) **Ματθ. κεφ. γ'.** 5. **Μάρκ. κεφ. ά.** 4 **καὶ Λουκ. κεφ. γ'.** 7. — (3) **Ματθ. κεφ. γ'.** 5. **Μάρκ. κεφ. ά.** 17. **Ἰωάν. κεφ.** 22.

Ὁ Πρόδρομος ἐλέγχων τὸν Ἡρώδην περὶ Ἡρωδιάδος γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ (¹).

§ 432. Παλάτιον, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, γέρων καθήμενος ἐπὶ θρόνου. Πλησίον δ' αὐτοῦ ἡ Ἡρωδιὰς συγκαθημένη τῷ Ἡρώδῃ· στρατιῶται δὲ κύκλῳ αὐτῶν· ὁ δὲ Πρόδρομος ἱστάμενος ἔμπροσθεν τοῦ Ἡρώδου δεικνύει αὐτῷ τὴν Ἡρωδιάδα λέγων· *Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν*· δύο δὲ στρατιῶται κρατοῦσι τὸν Πρόδρομον.

Ὁ Πρόδρομος ἀγόμενος εἰς φυλακήν (²).

§ 433. Φυλακὴ σκοτεινή, καὶ ἔμπροσθεν πρὸς τὴν θύραν εἷς στρατιώτης φέρων τὸν Πρόδρομον δεμένον διὰ τῆς μιᾶς χειρός, διὰ τῆς ἄλλης δὲ ἀνοίγει τὰς θύρας τῆς φυλακῆς διὰ τῆς κλειδός· ὄπισθεν δὲ τοῦ Προδρόμου ἕτεραι στρατιῶται κρατοῦντες αὐτόν.

Ἡ ἀποτομὴ τοῦ Προδρόμου.

§ 434. Παλάτιον, καὶ ἐν αὐτῷ τράπεζα· ὁ δὲ Ἡρώδης καθήμενος ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς σὺν τοῖς ἄρχουσι καὶ μεγιστάσιν αὐτοῦ· δύο δὲ ὑπηρέται κομίζουσι τὰ βρώματα ἔκ τινος θυρίδος τοῦ παλατίου φαινόμενοι, ἃ καὶ παραδίδουσιν ἄλλοις ὑπηρέταις· τῆς τραπέζης δὲ ἔμπροσθεν κοράσιον ἐστολισμένον χορεύει· καὶ παρὰ τὴν τράπεζαν καμάρα, καὶ ἐν αὐτῇ ἡ Ἡρωδιὰς ἐν βασιλικῇ στολῇ· ἔμπροσθεν δ' αὐτῆς τὸ κοράσιον φέρον ἐπὶ πίνακος τὴν κεφαλὴν τοῦ Προδρόμου. Οὐ μακρόθεν δὲ τοῦ Παλατίου ἡ φυλακὴ ἔχουσα θυρίδα περιφραγμένην σιδήρῳ· ὁ δὲ Πρόδρομος κείμενος κατὰ γῆς ἀποκεφαλισμένος· ὁ δὲ δήμιος φέρει τὴν κεφαλὴν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, ἣν καὶ βάλλει μετ' ὀργῆς εἰς πινάκιον φερόμενον ὑπὸ τοῦ κορασίου· ἀπωτέρω δὲ τῆς φυλακῆς οἱ ἀπόστολοι Ἀνδρέας καὶ Ἰωάννης θάπτουσι τὸ σῶμα τοῦ Προδρόμου ἐν μνήματι.

(¹) Λουκ. κεφ. γ' 18. — (²) Ματθ. κεφ. γ' 12. Μάρκ. κεφ. α' 14. Λουκ. κεφ. γ' 16.

ΛΕ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΝΑΞΑΡΙΩΝ.

Ἡ πρώτη εὕρεσις τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

§ 435. Ὀσπήτιον καὶ θύρα κατὰ μέτωπον αὐτοῦ· ἐντὸς δὲ τῆς θύρας κλίμαξ, φαινομένη ὀλίγον· κάτω δὲ τῆς κλίμακος μνημεῖον ἐσκεπασμένον καὶ ἐν αὐτῷ ἡ κεφαλὴ τοῦ Προδρόμου· εἷς δὲ μοναχὸς κρατῶν δίκελλαν σύρει τὸν λίθον ἐκ τοῦ τάφου· ἕτερος δὲ φέρων κιβώτιον· ὀλίγον δὲ μακρὰν τῆς σκηνῆς ταύτης οἱ αὐτοὶ μοναχοί, φέροντες ὁ μὲν εἰς τὸ φόρεμα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὤμων κρεμάμενον ἐπὶ ῥάβδου· ὁ δὲ ἕτερος ἐγχειρίζει τὴν κεφαλὴν τοῦ Προδρόμου (ἐν κιβωτίῳ οὖσαν) τῷ κεραμεῖ· καὶ κατέναντι φρούριον καὶ αὕτη ἡ ἐπιγραφή· *Ὁ κεραμεὺς λαμβάνει τὴν κεφαλὴν τοῦ Προδρόμου ἐκ τῶν χειρῶν τῶν μοναχῶν.*

Ἡ δευτέρα εὕρεσις.

§ 436. Σπήλαιον, καὶ ἐν αὐτῷ στάμνος· ἐν αὐτῇ δὲ ἡ κεφαλὴ τοῦ Προδρόμου· ἄνωθεν δὲ τοῦ σπηλαίου κατερχόμεναι ἀκτῖνες φωτὸς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου· εἷς δὲ ἱερεὺς φέρων λαμπάδα καὶ θυμιατὸν θυμιᾷ αὐτήν· τούτου δὲ ἔμπροσθεν ἕτερος μοναχὸς ὀλίγον κλιτός, δεικνύων τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς δεξιᾶς, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς φέρει λαμπάδα· τοῦ σπηλαίου δὲ ὄπισθεν οἰκίσκος μικρός· καὶ ἀνωτέρω τούτου βουνὰ καὶ εἷς γέρων μοναχὸς μακρυγένης φεύγει διὰ μέσου τῶν βουνῶν καὶ εἰς τὰ ὀπίσω βλέπει ἔντρομος ὅλος· δύο δὲ λαϊκοὶ διώκουσιν αὐτὸν ξύλοις καὶ ῥοπάλοις· ἄνωθεν δ' αὐτῶν γράφων ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν *Εὐστάθιος ὁ Ἀρειανὸς διωκόμενος παρὰ τῶν ὀρθοδόξων διὰ τὸ καπηλεύειν τὰ θαύματα τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.*

Ἡ τρίτη εὕρεσις.

§ 437. Ναὸς καὶ ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἡ τιμία κάρα ἐντὸς χρυσοῦ κιβωτίου· ἔμπροσθεν δ' αὐτῆς λαμπαδοστατῆρες ἔχοντες λαμπά-

δας ἀναμμένας· δύο δὲ διάκονοι ἐξ ἑνὸς καὶ ἐξ ἄλλου μέρους τοῦ κιβωτίου φέρουσι λαμπαδοστατῆρας χρυσοῦς τε καὶ ἀργυροῦς· εἷς δὲ ἀρχιερεὺς θυμιῶν αὐτὴν θυμιατηρίῳ. Πλησίον δ' αὐτῷ εἷς βασιλεὺς ἀρχιγένης ἱστάμενος μετ' εὐλαβείας, καὶ παρ' αὐτῷ ὁ ἔπαρχος αὐτοῦ σὺν λοιποῖς μεγιστᾶσιν· ἐξ ἄλλου δὲ μέρους ἱερεῖς καὶ ψάλται δύο φοροῦντες μακρυναῖς καὶ λευκαῖς σκούφιαις παίζουσι τὰ δάκτυλα· ἐν τῷ μέσῳ δὲ τούτων διάκονος κανοναρχεῖ· καὶ ἕτερος ψάλτης πρὸς τὸ μέρος τοῦ βασιλέως· πέριξ δὲ πλῆθος λαοῦ· ἐπὶ κεφαλῆς δὲ τῆς εἰκόνος ταύτης γράψε· *Ἡ τιμία κάρα τοῦ Προδρόμου προσκυνουμένη ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ·*

ΛΣΤ'. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΕΤΡΟΥ.

Ὁ Πέτρος ἰώμενος τὸν ἐκ γενετῆς χωλόν. (1)

§ 438. Ναὸς καὶ πύλη μεγαλοπρεπὴς καὶ κλίμαξ παρ' αὐτῇ, ἐπὶ δὲ τῆς κλίμακος καὶ τῆς πύλης τοῦ Ναοῦ ἔμπροσθεν, ἄνθρωπος καθήμενος ἔχων τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τειλιγμένην μανδηλίῳ· ἐπὶ δὲ τῶν ὤμων αὐτοῦ φέρει πήραν· ἔχει δὲ τάς τε χεῖρας καὶ τὰ ὄμματα πρὸς τὸν Πέτρον· ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ βακτηρίας ἱσταμένας πρὸς τὰ τείχη τοῦ Ναοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος ἱστάμενος ἔμπροσθεν αὐτοῦ εὐλογεῖ αὐτὸν διὰ τῆς δεξιᾶς· ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ φέρει χάρτην τειλιγμένον· τοῦ Πέτρου δὲ ὄπισθεν ὁ Θεολόγος Ἰωάννης νέος ἀγένειος.

Ὁ Πέτρος θεωρῶν τὸν Ἀνανέαν καὶ Σαπφείραν (2).

§ 439. Ὀσπήτια καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Πέτρος ἱστάμενος ἔχων τὴν χεῖραν ἡπλωμένην· ἔμπροσθεν δ' αὐτῶν ἡ Σαπφείρα κει-

---

(1) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. γ'. 1—7. (2) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. ε.

μένη νεκρὰ καὶ οὐ μακρὰν αὐτῶν δύο ἄνθρωποι φέροντες νεκρὸν τὸν ἄνδρα τῆς Σαπφείρας Ἀνανίαν· τοῦ Πέτρου δὲ ὄπισθεν οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι καὶ ὄχλος πολύς.

Ὁ Πέτρος ἰώμενος τὸν παραλελυμένον Αἰνέαν (1).

§ 440. Ἀγορὰ ἀνδρῶν γέμουσα καὶ γυναικῶν καὶ παιδαρίων πάσης τάξεως· ὁ δὲ Πέτρος εἰσερχόμενος ἐν αὐτῇ κηρύττει τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· πλῆθος δὲ λαοῦ περὶ αὐτὸν ἵστανται θαυμάζοντες, ἐξ ὧν τινὲς κατασπάζονται τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτοῦ, τινὲς δὲ καὶ τὰς χεῖρας· ὁ δὲ παράλυτος παρὰ τῇ κλίνῃ τῇ ἑαυτοῦ ἱστάμενος εὐχαριστεῖ Πέτρον τὰς χεῖρας ὑψωμένας ἔχων.

Ὁ Πέτρος ἀνιστῶν τὴν Ταβηθάν (2).

§ 441. Ὀσπήτιον ὑψηλόν, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ γυνὴ ἐπὶ κλίνης, ὁ δὲ Πέτρος διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς ἐγείρει τὴν Ταβηθάν, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς εὐλογεῖ αὐτήν· πέριξ δὲ αὐτῶν γυναῖκες πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας δεικνύουσαι τῷ Πέτρῳ χιτῶνας καὶ ἄλλα διάφορα ἱμάτια, ἃ φέρουσιν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

Ὁ Πέτρος βαπτίζων τὸν ἑκατόνταρχον Κορνήλιον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ (3).

§ 442. Ὕδωρ, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Κορνήλιος μεσαιπόλιος τὴν ἡλικίαν, μακρογένης τὸ γένειον καὶ γυμνὸς ἱματίων σὺν τοῖς αὐτῷ πέντε· ὁ δὲ Πέτρος ἔχων τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Κορνηλίου βαπτίζει αὐτόν· φῶς δὲ πνεύματος κατέρχεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Κορνηλίου καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ· τοῦ ὕδατος δὲ ἔξωθεν πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν θαυμαζόντων.

Ὁ Πέτρος λυτροῦται ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου ἐκ τῆς φυλακῆς τοῦ Ἡρώδου (4).

§ 443. Φυλακή, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς ὁ Πέτρος καθήμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν κοιμωμένων· ὑποδύεται τὰ σανδάλια αὐ-

(1) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. θ'. 32. — (2) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. θ'. 40. — (3) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. ι. — (4) Πράξ τῶν Ἀποστ. ιβ'. 7.

τοῦ· ἄγγελος δὲ παρὰ τῷ Πέτρῳ ἑστηκὼς πατάττει τὴν πλευρὰν αὐτοῦ διὰ τῆς ῥάβδου.

Ὁ Πέτρος θανατόνει Σίμωνα τὸν μάγον ([1]).

§ 444. Ὀσπήτιον καὶ ναός· δύο δὲ δαίμονες ἀνερχόμενοι εἰς τὸν ἀέρα διώκουσι τὸ πνεῦμα Σίμωνος ἀνερχόμενον· ὁ δὲ Σίμὼν ὁ μέγας ἐκτάδην κείμενος ἐπὶ τῆς γῆς συντριμμένον τὸ κρανίον ἔχων θεωρεῖται θαυμαζόμενος ἀπὸ τοὺς περὶ αὐτόν, ὁ δὲ Πέτρος τὴν χεῖρα ἔχων ἡπλωμένην ἐπιτιμᾷ τοὺς δαίμονας.

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἀντιστρόφως σταυρωθεὶς τελειοῦται.

§ 445. Σταυρὸς ὑψωμένος· ὁ δὲ ἅγιος Πέτρος ἐσταυρωμένος ὢν τὴν κεφαλὴν κάτω καὶ τοὺς πόδας ἄνω ἀντιστρόφως ἀντιβάλλεται φωτί· κύκλῳ δὲ τοῦ σταυροῦ πλῆθος στρατιωτῶν· ἐξ ὧν τινὲς καρφόνουσι τοὺς πόδας οἱ δὲ τὰς χεῖρας.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ.

Ὁ Παῦλος προσκαλούμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ([2]).

§ 446. Ὁ ἅγιος Παῦλος κείμενος πρηνὴς κατὰ γῆς ἔχει τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ· ἄνωθεν δὲ οὐρανὸς ἐν ᾧ ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου πυρίνου, ὅλος περιβεβλημένος νεφέλας ἀστραπομόρφους φέρει ἐν μιᾷ τὸν σταυρόν, διὰ δὲ τῆς ἄλλης εὐλογεῖ τὸν Παῦλον, ἐξ ἧς φῶς διαδίδεται ἄπειρον εἰς τὰ πέριξ τῶν κεφαλῶν καὶ κατέρχεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Παύλου· ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῶν ἀκτίνων ταῦτα τὰ γράμματα· *Σαοὺλ Σαοὺλ τί μὲ διώκεις*; Τοῦ Παύλου δὲ πλησίον ἄνδρες τέσσαρες Αἰγυπτιαστ ἐνδεδυμένοι μένουσιν ἔκθαμβοι.

Ὁ Παῦλος βαπτιζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀνανίου ([3]).

§ 447. Ὁ Παῦλος γυμνὸς ἑστὼς ἐντὸς τοῦ ὕδατος· ὁ δὲ Ἀνανίας

([1]) Πράξ τῶν Ἀποστ. κεφ. ή. 20. — ([2]) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. θ'. 3. — ([3]) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. θ'. 18.

ἔχων τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Παύλου βαπτίζει αὐτὸν ἐκ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Παύλου ἐκπίπτουσι λέπια ὅμοια τῶν ὀψαρίων.

Ὁ Παῦλος ἐκτυφλῶν τὸν Βαρισοῦν τὸν μάγον (¹).

§ 448. Ἄρχων ἐπὶ θρόνου καθήμενος φέρων διάδημα ἐπὶ κεφαλῆς· ἔμπροσθεν δὲ αὐτοῦ ὁ μάγος Βαριησοῦς ἔχων τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ἀπέναντι δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἐκτείνων τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ μάγου· ὁ δὲ Βαρνάβας τοῦ Παύλου ὄπισθεν· σὺν αὐτῷ δὲ καὶ πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν κύκλῳ τοῦ Παύλου θαυμαζόντων.

Ὁ Παῦλος ἰώμενος ἐν Λύστροις τὸν ἐκ κοιλίας μητρὸς χωλόν (²).

§ 449. Οἰκήματα μεγαλοπρεπῆ καὶ τῶν οἰκημάτων ἔξωθεν ἐπὶ κλίνης ἀνὴρ πωγονοφόρος ἐγειρόμενος· ὁ δὲ Παῦλος πλησίον αὐτοῦ ἀτενίζων πρὸς αὐτὸν καὶ εὐλογῶν τὸν ἐγειρόμενον· πέριξ δὲ καὶ τῶν δύο πλῆθος λαοῦ θαυμάζοντος καὶ δοξάζοντος.

Ὁ Παῦλος ἐν φυλακῇ (³).

§ 450. Δεσμωτήριον πεπαλαιωμένον φυτῶν γέμον ἀγρίων ἐπὶ τοῖς τοίχοις αὐτοῦ ἑτοιμόρροπον· αἱ δὲ πύλαι τοῦ δεσμωτηρίου ἀνεωγμέναι καθὼς καὶ αἱ θυρίδες· τὸ δὲ μέτωπον ἐρριμμένον τὸ ἥμισυ χαμαί· ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ δεσμωτηρίου ὅ,τε Παῦλος καὶ Σίλας καθήμενοι ἐν μέσῳ ἀκτίνων φωτὸς καὶ ἄγγελος πυρὸς ἱστάμενος ἔμπροσθεν αὐτῶν ὡς διακονοῦντες ἐμπνέουσι τρόμον τοῖς δεσμοφύλαξιν· ὁ δὲ ἀρχιδεσμοφύλαξ πρηνὴς ὢν κατὰ πρόσωπον τῶν ἀποστόλων καταφιλεῖ τοὺς πόδας αὐτῶν· οἱ δὲ εὐλογοῦσιν αὐτόν· τινὲς δὲ τῶν δεσμοφυλάκων οὐ μακρὰν αὐτῶν ἱσταμένων ὡς διωκόμενοι μετ' ἐκπλήξεως ἅμα καὶ φόβου.

(¹) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. ιγ'. 17. — (²) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. ιδ'. 8. — (³) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. ιϛ'. 23.

Ὁ Παῦλος ἀποτινάξας ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς τὴν δήξασαν αὐτῷ ἔχιδναν φέρει θαυμασμὸν τοῖς περιεστῶσιν (¹).

§ 451. Πυρὰ μεγάλη καὶ ἄνθρωποι θερμαινόμενοι πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας ὁ δὲ Παῦλος βάλλων δέσμην φρυγάνων καὶ τζάκνων εἰς τὴν πυρὰν δάκνει αὐτοῦ τὴν χεῖρα ἔχιδνα τρομερὰ ἐκ τῶν φρυγάνων ἐξερχομένη· ὁ δὲ Παῦλος ἀτάραχον χαρακτῆρα φέρων ὅλως καὶ τὴν χεῖρα τὴν δηχθεῖσαν, ὡς ἀποτινάσσουσαν ἔχων, καὶ τὸ θηρίον ὡς νεκρωμένον φαινόμενον τρόμον καὶ θαυμασμὸν συνάμα ἐμπνέει τοῖς συνοδοιπόροις στρατιώταις καὶ τοῖς ἄλλοις· πλησίον δὲ τοῦ Παύλου ὁ ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς καθήμενος θαυμάζει καὶ οὗτος σὺν τοῖς ἄλλοις.

Ὁ ἅγιος Παῦλος διὰ ξίφους τελειοῦται.

§ 452. Ὁ Παῦλος γονατιστός, ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς δεμένους μανδηλίῳ λευκῷ· πλησίον δὲ τῷ Παύλῳ ὁ δήμιος φέρων ξίφος ἐν τῇ χειρί· τούτων δὲ πέριξ στρατιωτῶν πλῆθος· ὀλίγον δὲ μακρὰν τοῦ Παύλου γυνὴ μονόφθαλμος βλέπουσα καὶ δακρύουσα τὸν θάνατον τοῦ πρωτοκορυφαίου Παύλου.

ΛΖʹ. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΓΡΑΦΩΝ.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ὁ ἅγιος ῥίπτων τὰ ἀργύρια ἐν τῷ οἴκῳ.

§ 453. Οἴκημα ὑψηλόν, καὶ ἐν αὐτῷ ἀνὴρ κοιμώμενος· τούτου δὲ οὐ μακρὰν αἱ τρεῖς αὐτοῦ θυγατέρες Μελπομένη, Εὐδοχία, καὶ Σωφρονία· ὁ δὲ ἅγιος Νικόλαος νέος τὴν ἡλικίαν ὤν, τοῦ οἰκήματος κάτωθεν ἱστάμενος, φέρει ὀθόνης δέμα χρημάτων γέμουσαν, ἣν καὶ ῥίπτει ἐντὸς τοῦ οἰκήματος ἐκ τῆς θυρίδος.

(¹) Πράξ. τῶν Ἀποστ. κεφ. κή. 3.

Ὁ ἅγιος Νικόλαος χειροτονούμενος διάκονος.

§ 454. Ναὸς καὶ ἱερὸν καὶ τράπεζα· ὁ δὲ ἅγιος Νικόλαος νέος στρογγυλογένης ἵσταται κλιτὸς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης· εἷς δὲ ἀρχιερεὺς γέρων τὴν ἡλικίαν μακρυγένης ἔχει τὴν χεῖρα καὶ τὸ ὑπογονάτιον καὶ τὴν ἄκραν τοῦ ὠμοφορίου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἁγίου· τὸ δὲ ἅγιον πνεῦμα κατέρχεται κατὰ κεφαλῆς τοῦ ἁγίου φῶς ἐκπέμπον ἐν τῷ ἱερῷ· ἑκατέρωθεν τῶν μερῶν αὐτοῦ δύο διάκονοι φέροντες τρικέρια· ἔξωθεν δὲ τοῦ ἱεροῦ λαμπαδοστατῆρες πολυέλαιοι κτλ· φῶς ἐκπέμποντες καὶ πλῆθος λαοῦ καὶ ἱερέων, τοῦ ἱεροῦ κατέναντι.

Ὁ ἅγιος ἀνιστῶν τὸν ναύτην ἐν τῷ πλοίῳ.

§ 455. Θάλασσα καὶ ἐν αὐτῇ πλοῖον· ὁ δὲ ἅγιος ἐντὸς τοῦ πλοίου ὢν προσεύχεται· ὁ δὲ νεκρὸς ναύτης ἔμπροσθέν του κείμενος ὕπτιος τὸ δὲ λοιπὸν πλήρωμα τῶν ναυτῶν πέριξ ὄντες μένουσιν ἔκθαμβοι.

Ὁ ἅγιος χειροτονούμενος ἀρχιερεύς.

§ 456. Ὁμοίως ὡς ἄνωθεν 454· ἐν τῇ χειροτονίᾳ ὅμως ταύτῃ τρεῖς ἀντὶ ἑνὸς ἀρχιερεῖς συλλειτουργοῦσιν.

Ὁ ἅγιος ἐν τῇ φυλακῇ ὢν λαμβάνει τὸ εὐαγγέλιον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Σωτῆρος, τὸ δὲ ὠμοφόριον ἐκ τῶν τῆς Θεοτόκου.

§ 457. Φυλακὴ καὶ ἐντὸς αὐτῆς ὁ ἅγιος· ὁ δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐγχειρίζει τῷ ἁγίῳ τὸ εὐαγγέλιον ἡ δὲ Θεοτόκος ἐξ ἀριστερῶν οὖσα ἐγχειρίζει τὸ ὠμοφόριον· φῶς δὲ πολὺ τὴν φυλακὴν καταφωτίζει.

Ὁ ἅγιος ἐλευθερῶν τοὺς ἀθώους ἐκ τοῦ θανάτου.

§ 458. Φρούριον· τοῦ φρουρίου δὲ ἔξωθεν βουνά, καὶ τρεῖς ἄνθρωποι κατάδικοι γονατιστοί, ἔχοντες δεμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ὀθονίοις· τὰς δὲ χεῖρας ὄπισθεν δεμένας καὶ ταύτας· ὁ δὲ

δήμιος παρ' αὐτοῖς ἱστάμενος προσεγγίζει τὴν μάχαιραν τοῖς ἁγίοις· ὁ ἅγιος τοῦ δημίου ὄπισθεν ἱστάμενος ἁρπάζει τὸν δήμιον ἐκ τῆς ὀσφύος πλήρης θυμοῦ· πλησίον δὲ τοῦ ἁγίου τρεῖς ἄνδρες, ἕτεροι φέροντες τιάρας ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ ἐνδεδυμένοι μηλωτάς, ἵστανται ἐκστατικοί· ὁ δὲ ἡγεμὼν Εὐστάθιος πίπτει κατὰ τοῦ ἁγίου· παρ' αὐτῷ δὲ ἵππος χρυσοχαλινωμένος.

Ὁ ἅγιος ὀφθεὶς κατ' ὄναρ τῷ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ καὶ τῷ Ἀβλαβίῳ ἐλευθεροῖ τοὺς στρατηλάτας.

§ 459. Παλάτιον, ὁ μέγας Κωνσταντῖνος κοιμώμενος ἐπὶ κλίνης χρυσῆς σκεπασμένος μέχρι στήθους ἐφαπλώμασι χρυσοϋφάντοις· ὁ δὲ ἅγιος ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ Κωνσταντίνου ἱστάμενος φοβερίζει αὐτόν· τούτου δὲ οὐ μακρὰν ἕτερον παλάτιον καὶ ὁ Ἀβλάβιος κοιμώμενος, ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὁ ἅγιος Νικόλαος φοβερίζει αὐτὸν ὡς καὶ τὸν Κωνσταντῖνον.

Ἡ κοίμησις τοῦ ἁγίου.

§ 460. Ὁ ἅγιος ἐπὶ κλίνης κείμενος νεκρὸς ἀρχιερατικὴν στολὴν ἐνδεδυμένος· κύκλῳ δὲ τοῦ νεκροῦ ἀρχιερεῖς φέροντες ἐν ταῖς χερσὶν εὐαγγέλια ἀνεῳγμένα· εἷς δὲ τῶν ἀρχιερέων κατασπάζεται δακρύων τὸν νεκρὸν τοῦ ἁγίου. Οἱ ἱεροδιάκονοι δὲ φέροντες λαμπάδα καὶ θυμιατὰ θυμιῶσι· ἄλλοι δὲ χανοναρχοῦσι· πλῆθος δὲ λαοῦ πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας καὶ μοναχῶν περικυκλοῦσι τὸν νεκρόν· εἷς δὲ τῶν μοναχῶν ἐνδεδυμένος μανδύαν κρούει σήμαντρον.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Ὁ ἅγιος παρουσιαζόμενος εἰς τὸν Διοκλητιανόν.

§ 461. Παλάτιον, ὁ δὲ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου· πλησίον δ' αὐτοῦ ἐπὶ θρόνου ἑτέρου ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ Μαγνέντιος· ὄπισθεν δὲ τοῦ βασιλέως στρατιῶται δορυφόροι· καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ βασιλέως ἄρχοντες μεγιστάνες καὶ στρατηλά-

ται· ὁ δὲ ἅγιος ἱστάμενος ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἐκτείνει τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα· τούτου δὲ πλησίον δύο στρατιῶται ὠθοῦσι τὸν ἅγιον διὰ κονταρίων.

Ὁ ἅγιος βαλλόμενος εἰς τὴν φυλακήν.

§ 462. Φυλακή, καὶ ἐν αὐτῇ ὁ ἅγιος κείμενος ὕπτιος, ἔχων τοὺς πόδας αὐτοῦ κλεισμένους εἰς ξύλον· εἷς δὲ στρατιώτης κλείει τὸ ξύλον διὰ κλειδαρίας· ἕτεροι δὲ στρατιῶται θέτουσιν ἐπὶ τῶν ποδῶν λίθον μέγαν.

Ὁ ἅγιος βαλλόμενος ἐν τῷ τροχῷ.

§ 463. Ξύλον τετράγωνον ἔχον ξυράφια ἐμπεπηγμένα καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ ὁ τροχός, ὁ δὲ ἅγιος ἐπ' αὐτοῦ κεῖται δεμένος χεῖρας καὶ πόδας· δύο δὲ δήμιοι περιστρέφουσι τὸν τροχὸν διὰ σχοινίων· ὁ δὲ βασιλεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου κατέναντι τοῦ πάσχοντος ἁγίου εὐχαριστεῖται εἰς τὰ κατὰ τοῦ ἁγίου πραττόμενα· πλησίον δὲ τοῦ βασιλέως ὁ Μαγνέντιος ἱστάμενος δεικνύει τῷ βασιλεῖ τὸν ἅγιον γελῶν· ἄνωθεν δὲ τοῦ τροχοῦ ἄγγελος ἐν νεφέλαις περιβεβλημένος πλησίον τοῦ ἁγίου ὢν λύει αὐτόν· ἔξωθεν δὲ τοῦ φρουρίου δύο ἄρχοντες καὶ στρατιωτῶν πλῆθος ἀποκεφαλιζόμενοι ὑπὸ τῶν δημίων.

Ὁ ἅγιος ὑποδυόμενος τὰ πεπυρωμένα ὑποδήματα.

§ 464. Ὁ ἅγιος καθήμενος φέρων πέδας ἐν ταῖς χερσίν· εἷς δὲ στρατιώτης ὑψόνει τὸν πόδα τοῦ ἁγίου καὶ ὄπισθεν πυρὰ μεγάλη καὶ ἐν αὐτῇ τὰ ὑποδήματα καιόμενα· στρατιώτης δὲ ἕτερος πλησιάζει διὰ πυράγρας ὑπόδημα προσεγγίζει τὸν πόδα τοῦ ἁγίου, ἐξ οὗ ἐξέρχεται ἀτμὸς οὐκ ὀλίγος.

Ὁ ἅγιος ποτιζόμενος τὰ δηλητήρια φάρμακα.

§ 465. Ὁ βασιλεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου καθὼς καὶ ὁ Μαγνέντιος ἔχοντες καὶ οἱ δύο τὰς χεῖρας αὐτῶν ἡπλωμένας πρὸς τὸν ἅγιον· ὁ δὲ ἅγιος ἱστάμενος τοῖς τυράννοις ἔμπροσθεν προσεγ-

γίζει τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ τὸ ποτήριον τῶν φαρμάκων· ὁ δὲ μάγος Ἀθανάσιος ἱστάμενος ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου φέρει, εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν ἕτερον ἀγγεῖον φαρμάκων, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς δεικνύει αὐτὸ τῷ βασιλεῖ δακτυλοειδῶς· πέριξ δὲ στρατιωτῶν πλῆθος.

Ὁ ἅγιος ἀνιστῶν τὸν νεκρόν.

§ 466. Ὁ βασιλεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου, ὁμοίως καὶ ὁ Μαγέντιος· ὁ δὲ μάγος Ἀθανάσιος πλησίον αὐτοῖς θαυμάζων· ὁ δὲ ἅγιος ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἵσταται, ὡς πλησιάζων τοῖς τυράννοις· τοῦ ἁγίου δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ τάφος ἀνεῳγμένος, καὶ ἐν αὐτῷ νεκρὸς ἐγειρόμενος· τοῦ τάφου δὲ πέριξ λαὸς θαυμάζων· οὐ μακρὰν δὲ τούτοις, ὅτε ἀναστηθεὶς νεκρὸς καὶ Ἀθανάσιος ἀποκεφαλιζομένοι παρὰ τῶν δημίων.

Ὁ ἅγιος ἀνιστῶν τὸν βοῦν τοῦ γεωργοῦ.

§ 467. Ὁ ἅγιος καθήμενος ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τὴν θυρίδα αὐτῆς· τῆς φυλακῆς δὲ ἔξωθεν ὁ βοῦς τοῦ γεωργοῦ ἐγειρόμενος· καὶ τοῦ ἁγίου ἐνώπιον ὁ γεωργὸς Γλυκέριος προσκυνῶν τὸν ἅγιον ἔχων τὰς χεῖρας ἁπλωμένας πρὸς τὸν ἅγιον καὶ τὰ ὄμματα προσηλωμένα.

Ἡ ἀποτομὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

§ 468. Ὁ ἅγιος γονατιστός, καὶ ὁ δήμιος παρ' αὐτῷ ξιφήρης· οὐ μακρὰν δὲ τοῦ ἁγίου ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα ἐπὶ πέτρας κειμένη νεκρά, ἄγγελος δὲ ἱπτάμενος φέρει τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἀναβαίνων εἰς τοὺς οὐρανούς.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ.

Ἡ ἁγία διδασκομένη ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ.

§ 469. Σπήλαιον, καὶ ἐν αὐτῷ εἷς μοναχὸς πνευματικὸς καθήμενος ἐπὶ σκήμποδος· ὅστις ἔχει τὰς χεῖρας αὐτοῦ πρὸς τὴν

ἁγίαν· ἡ δὲ ἁγία ἵσταται ἔμπροσθέν του θαυμάζουσα· πλησίον δὲ τῆς ἁγίας ἡ μήτηρ αὐτῆς.

Ἡ ἁγία Αἰκατερίνη, ὡς ἔτι ἀβάπτιστος οὖσα, ἀποστρέφεται ὑπὸ τοῦ Κυρίου.

§ 470. Ὀσπήτιον, καὶ ἡ ἁγία ἐν αὐτῷ ἱσταμένη ἱκετικῶς· ἔμπροσθεν δ' αὐτῆς ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη φέρουσα ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτῆς, ὡς βρέφος, τὸν Κύριον, ὅστις στρέφει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τὴν Αἰκατερίνην, ὡς ἀποστρεφόμενος αὐτήν, καθ' ὃ ἀβάπτιστος ἔτι οὖσα αὐτή.

Ἡ ἁγία βαπτιζομένη ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ.

§ 471. Σπήλαιον, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ πνευματικὸς αὐτῆς βαπτίζων αὐτὴν εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· ἡ δὲ μήτηρ τῆς ἁγίας πλησίον αὐτῆς οὖσα φέρει λαμπάδα ἀναμμένην.

Ἡ ἁγία λαμβάνει ἀραβῶνα ὑπὸ τοῦ Κυρίου.

§ 472. Ὀσπήτιον, καὶ ἐν αὐτῷ ἡ ἁγία ἱσταμένη, ἔχουσα ἁπλωμένην τὴν δεξιὰν αὐτῆς, ἡ δὲ Παναγία ἔμπροσθεν αὐτῆς ἱσταμένη φέρει, διὰ μὲν τῆς μιᾶς τὸν Κύριον ὡς βρέφος, διὰ δὲ τῆς ἄλλης κρατεῖ τὴν δεξιὰν τῆς ἁγίας· ὁ δὲ Κύριος, διὰ μὲν τῆς μιᾶς βάλλει δακτύλιον εἰς τὸν μικρὸν δάκτυλον τῆς δεξιᾶς χειρὸς τῆς ἁγίας· διὰ δὲ τῆς ἄλλης φέρει ταύτην τὴν ἐπιγραφήν. *Ἰδοὺ σήμερον λαμβάνω σε διὰ νύμφην μου ἄφθαρτον.*

Ἡ ἁγία παῤῥησιαζομένη τοῦ βασιλέως ἐνώπιον.

§ 473. Ναός, καὶ ἐν αὐτῷ εἴδωλα· τῶν εἰδώλων δὲ ἐνώπιον θυσιαστήρια καὶ ἐπ' αὐτοῖς ζῶα καιόμενα, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων κύκλῳ τῶν θυσιαστηρίων σύροντες, οἱ μὲν βόας, οἱ δὲ πρόβατα διὰ σχοινίων· τινὲς δὲ τούτων κρούουν διάφορα μουσικὰ ὄργανα τινὲς δὲ θυσιάζουν· ὁ δὲ βασιλεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου ἐλέγχεται ὑπὸ τῆς ἁγίας, περὶ δὲ τὸν βασιλέα δορυφόρων πλῆθος.

Ἡ ἁγία διαλεγομένη σὺν τοῖς πεντήκοντα ῥήτορσι.

§ 474. Παλάτιον, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου, καὶ οἱ πεντήκοντα ῥήτορες καθήμενοι ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ἁγίας, διάφοροι τὴν ἡλικίαν ὄντες, καθὼς καὶ τὰ φορέματα καὶ τὰ καλύμματα· εἷς δὲ τῶν ῥητόρων ὁ γηραλαιότερος παρὰ τῷ βασιλεῖ ἑστηκὼς καὶ κατέναντι τῆς ἁγίας συνδιαλεγόμενος μετ' αὐτῆς δεικνύει αὐτὴν τοῖς ἄλλοις ῥήτορσιν· οἱ δὲ θεωροῦντες αὐτὴν θαυμάζουσι καὶ τὰς γενειάδας αὐτῶν κρατοῦσι καὶ δάκνουσι.

Ἡ ἁγία βαλλομένη εἰς τοὺς τροχούς.

§ 475. Τέσσαρες τροχοὶ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν περόνην περασμένοι, πέριξ δὲ τῶν τροχῶν ξυράφια· καὶ ἡ ἁγία ὑποκάτωθεν αὐτῶν ἐξαπλωμένη κατὰ γῆς ἔχουσα τάς τε χεῖρας καὶ πόδας δεδεμένας· ἄγγελος δὲ πλησίον αὐτῆς ἱστάμενος λύει αὐτὴν ἐκ τῶν δεσμῶν· εἰς δὲ τὰ πλάγια τῶν τροχῶν πολλοὶ στρατιῶται κατακερματισμένοι καὶ θανατωμένοι· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέναντι καθήμενος ἐπὶ θρόνου ὀνειδίζεται παρὰ τῆς βασιλίσσης, ἐξερχομένης τῆς θύρας τοῦ ὀσπητίου· πλῆθος δὲ λαοῦ πέριξ· οὐ μακρὰν δὲ τῆς σκηνῆς ταύτης ἡ αὐτὴ βασίλισσα ἀποκεφαλιζομένη παρὰ τῶν δημίων καὶ παρ' αὐτῇ στρατιωτῶν πλῆθος ἀποκεφαλιζομένων παρ' ἑτέρων δημίων, ὡς ὁμολογήσαντες τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν.

Ἡ ἀποτομὴ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης.

§ 476. Ἡ ἁγία Αἰκατερίνη γονατίζει· ὁ δὲ δήμιος παρ' αὐτῇ φέρων ξίφος· πλῆθος δὲ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν πέριξ κλαιόντων τὸν θάνατον τῆς ἁγίας.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ.

Ὁ ἅγιος τυπτόμενος ὑπὸ τῶν δαιμόνων.

§ 477. Μνημεῖον, καὶ ὁ ἅγιος ἔσω, κείμενος κατὰ γῆς· οἱ δὲ

δαίμονες κύκλῳ τοῦ ἁγίου ὄντες δέρουσι αὐτὸν ξύλοις· τινὲς δὲ δαίμονες σύρουσι τὸ σκέπασμα τοῦ μνημείου.

Ὁ ἅγιος φεύγων ἐν τῇ ἐρήμῳ εὑρίσκει ἐν τῇ ὁδῷ τὸν δίσκον καὶ τὸ χρυσίον.

§ 478. Βουνά, καὶ δρόμος, καὶ ἐν αὐτῷ κεῖται μέγας δίσκος ἀργυροῦς· καὶ τοῦ δίσκου οὐ μακρὰν χρυσίον πολὺ ἐρριμμένον· ὁ δὲ ἅγιος φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ τὸ τριβώνιον αὐτοῦ καὶ τὴν ῥάβδον φεύγει δρομαίως βλέπων πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος ἐργαζόμενος τὴν γῆν.

§ 479. Χωράφιον μικρόν· ἐν αὐτῷ δὲ λαχάνων πλῆθος· ἐν δέ γωνίᾳ τινὶ σπήλαιον· καὶ παρ' αὐτῷ ὁ ἅγιος σκαλίζων τὰ λάχανα.

Ὁ ἅγιος ἀποστομήσας τοὺς φιλοσόφους ἰᾶται τοὺς δαιμονιζομένους.

§ 480. Ὁ ἅγιος ἱστάμενος, καὶ τρεῖς δαιμονιζόμενοι κείμενοι ἀνάσκελα ἔμπροσθέν του, καὶ δαίμονες ἐξερχόμενοι ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν· τρεῖς δὲ φιλόσοφοι ἱστάμενοι πλησίον ἔχοντας τὰς κεφαλὰς τειλιγμένας διὰ μανδυλίων ἀποροῦν καὶ θαυμάζουν.

Ὁ ἅγιος ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ ἁγίου Παύλου.

§ 481. Ἔρημος, καὶ ὁ ἅγιος ὁδοιπορῶν· εἷς δὲ λέων προπορεύεται τοῦ ἁγίου· οὐ μακρὰν δὲ αὐτῶν τὸ σπήλαιον τοῦ ἁγίου Παύλου διακρινόμενον μικρὸν μεταξὺ δένδρων καὶ βουνῶν.

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος εὑρὼν τὸν ἅγιον Παῦλον ἀσπάζεται αὐτόν.

§ 482. Σπήλαιον, καὶ τούτου ἔξω ὁ ἅγιος Παῦλος ὁ Θηβαῖος φορῶν ψιάθιον χιτῶνα ἀπὸ ἄνωθεν μέχρι τῶν γονάτων· οἱ δὲ ἅγιοι περιπτυσσόμενοι συνασπάζονται ἀλλήλοις· εἷς δὲ κόραξ καθήμενος ἐπί τινος δένδρου φέρει ἄρτον εἰς τὸ ῥάμφος αὐτοῦ.

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος ἐνταφιάζων τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου Παύλου.

§ 483. Σπήλαιον, καὶ ἔξω τοῦ σπηλαίου ὁ ἅγιος Παῦλος κείμενος κατὰ γῆς νεκρός, ὁ δὲ ἅγιος Ἀντώνιος τειλίσσει τὸν ἅγιον διὰ τοῦ ῥάσου αὐτοῦ· λέοντες δὲ δύο πλησίον ὄντες σκάπτουσι τὴν γῆν διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν.

Ἡ κοίμησις τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου.

§ 484. Τάφος ἐσκεπασμένος· δύο δὲ μοναχοὶ βαστάζουσι τὸν ἅγιον τειλιγμένον ἐντὸς ῥάσου· ἐντὸς δὲ τοῦ μνημείου ἕτερος μοναχός, καθὼς καὶ ἐκτός· καὶ πλησίον τοῦ ἐκτὸς σκαπάνη καὶ πτύον κείμενα χαμαί· πλῆθος δὲ ἀγγέλων πέριξ τοῦ ἁγίου λαμπαδοφοροῦντες θυμιῶσιν, οἱ μὲν τὸν νεκρόν, οἱ δὲ τὴν ψυχὴν φέροντες λευκοφόρον ἀνέρχονται εἰς τοὺς οὐρανούς.

Σημ. Ἰδοὺ ἐμνημονεύσαμεν ἤδη ἱκανῶς τινὰ τῶν θαυμάτων καὶ μαρτυρίων τῶν ἐπισημοτέρων ἁγίων· κατὰ τὸν αὐτὸν οὖν τρόπον ἱστοροῦνται καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων, εἴτε ὅλα εἴτε μερικά· ὁ δὲ ἔχων σκοπόν, ἵνα κατὰ πλάτος ἱστορήσῃ ὁποιονδήποτε τῶν ἁγίων θελήσει, δεῖ πρῶτον τὸν ζωγράφον ἐκεῖνον διελθεῖν τὸν βίον τοῦ ζητουμένου ἁγίου καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁδηγούμενος διαγράφει πάντα κανονικῶς.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΩΣ ΔΕΙ ΔΙΑΓΡΑΦΕΙΝ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ.

Οἱ ἅγιοι αὐτάδελφοι, Εὔοδος, Καλλίστη καὶ Ἑρμογένης, ξίφει τελειοῦνται (ά).

§ 485. Ὁ ἅγιος Εὔοδος καὶ Ἑρμογένης κεῖνται κατὰ γῆς ἀποκεφαλισμένοι, ὁ εἷς νέος καὶ ὁ ἕτερος γέρων· πλησίον δ' αὐτῶν ἡ ἁγία Καλλίστη· καὶ παρ' αὐτῇ ὁ δήμιος ξιφήρης.

Ὁ ἅγιος Μηνᾶς τὰ σπλάγχνα διασπασθεὶς τελειοῦται (β').

§ 486. Βουνά, ἐπ' αὐτοῖς δὲ οἶκος, καὶ ὁ ἅγιος Μηνᾶς, νέος ἀγένειος κείμενος ἀνάσκελα, εἷς δὲ στατιώτης παρ' αὐτῷ ἱστάμενος διατρυπᾷ τὴν κοιλίαν τοῦ μάρτυρος διὰ τριαίνης.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Στέφανος ξίφει τελειοῦται (γ').

§ 487. Φρούριον, ἔξωθεν δὲ τῆς πύλης τοῦ φρουρίου ὁ ἅγιος, νέος ἀρχιγένης ἐν στολῇ ἀρχιερατικῇ γονατιστὸς ἄνευ κεφαλῆς· ὁ δήμιος παρ' αὐτῷ φέρων ξίφος αἱματοβαμμένον· ἕτερος δὲ δήμιος λαμβάνει τὴν κεφαλὴν τοῦ μάρτυρος.

Ὁ ἅγιος Βαβύλας σὺν τοῖς τρισὶ νηπίοις τελειοῦται (δ').

§ 488. Ὁ ἅγιος Βαβύλας ἐν στολῇ ἀρχιερατικῇ, γέρων τὴν ἡλικίαν καὶ πλατυγένης, κείμενος ἀποκεφαλισμένος· πλησίον δὲ αὐτοῦ τὰ τρία νήπια γονατιστὰ κλίνοντα τὰς κεφαλάς· πλησίον δὲ αὐτοῖς ὁ δήμιος φέρων ξίφος αἵματι βεβαμμένον.

Ὁ προφήτης Ζαχαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Προδρόμου σφάζεται μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου (ε').

§ 489. Ναός, καὶ ἐν αὐτῷ κουβούκλιον καὶ τράπεζα ἔσω τοῦ κουβουκλίου· καταμέτωπον δὲ τῆς ἁγίας τραπέζης ὁ προφήτης Ζαχαρίας, γέρων, μακρυγένης ἐν ἀρχιερατικῇ στολῇ κατὰ τὴν τάξιν τῶν Ἑβραίων ἱστάμενος, ἔχων τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα ὑψωμένα ἄνω· εἷς δὲ στρατιώτης κρατῶν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς τοῦ προφήτου διαπερᾷ διὰ τοῦ ξίφους τὸν λαιμὸν αὐτοῦ.

Ὁ ἅγιος Εὐδόξειος, Ζήνων, Ῥωμῦλος καὶ Μακάριος ξίφει τελειοῦνται (ϛ').

§ 490. Ὁ Εὐδόξειος καὶ ὁ Ζήνων, νέος ἀρχιγένειος γονατιστοί· ἔχοντες τὰς χεῖρας ὑψωμένας εἰς τὸν οὐρανόν, αἱ δὲ κεφαλαὶ αὐτῶν κομμέναι κεῖνται κατὰ γῆς ἔμπροσθεν τῶν ἑαυτῶν σωμάτων· δήμιος δὲ παρ' αὐτοῖς φέρων ξίφος ἐν τῇ θήκῃ· πλη-

σίον δὲ τούτοις ὁ Ῥωμῦλος, γέρων ἀποκεφαλιζόμενος ὑπ' ἄλλου δημίου· ὁ δὲ ἅγιος Μακάριος, νέος τὴν ἡλικίαν, ἀποτέμνεται τὴν κεφαλὴν διὰ ξίφους χαμαὶ κείμενος.

Ὁ ἅγιος Σώζων ῥοπάλοις τυπτόμενος τελειοῦται (ζ').

§ 491. Ὁ ἅγιος κείμενος κατὰ γῆς· δύο δὲ στρατιῶται τύπτουσιν αὐτὸν ῥοπάλοις καὶ βουνεύροις.

Ὁ ἅγιος Σεβεριανὸς λίθων δεθεὶς εἰς τοὺς πόδας καὶ εἰς τὸ τεῖχος κρεμασθεὶς τελειοῦται (θ').

§ 492. Φρούριον καὶ ἄνω τῶν τειχίων δύο στρατιῶται βάλλοντες κάτω τὸν ἅγιον· λίθος μέγας κρέμαται εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου.

Αἱ ἅγιαι Μηνοδώρα, Μητροδώρα καὶ Νυμφοδώρα, τυπτόμεναι τελειοῦνται (ι').

§ 493. Αἱ ἅγιαι κείμεναι κατὰ γῆς γυμναὶ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ζώνης, ὧν αἱ κεφαλαὶ εἰσὶ τειλιγμέναι μανδυλίοις· στρατιῶται δὲ τρεῖς δέρουσιν αὐτὰς ῥοπάλοις.

Ὁ ἅγιος Διόδωρος Διομήδης, Δίδυμος τυπτόμενοι τελειοῦνται (ιά).

§ 494. Διόδωρος γέρων, ὁ δὲ Διομήδης καὶ Δίδυμος νέοι ἀρχιγένειοι κείμενοι κατὰ γῆς πληγωμένον τὸ σῶμα ἔχοντες παντοῦ· τρεῖς δὲ δήμιοι δέρουσιν αὐτοῖς βουνεύροις.

Ὁ ἅγιος Αὐτόνομος λίθοις καὶ ξύλοις κρουσθεὶς τελειοῦται (ιβ').

§ 495. Ὁ ἅγιος νέος στρογγυλογένης γονατιστὸς κείμενος, ἔχων τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὑψωμένας εἰς τὸν οὐρανόν· τέσσαρες δὲ στρατιῶται παρ' αὐτοῖς τύπτουσι ξύλοις καὶ βάλλουσι λίθοις.

Οἱ ἅγιοι Κρονίδης, Μακρόβιος, Λεόντιος καὶ Σεραπῖνος ἐν θαλάσσῃ ῥιφθέντες τελειοῦνται(ιγ').

§ 496. Θάλασσα, καὶ ἐν αὐτῇ πλοιάριον σὺν τοῖς ἁγίοις καὶ

στρατιῶται· ἐξ οὗ ῥίπτονται οἱ ἅγιοι διὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ Μακρόβιος γέρων τὴν ἡλικίαν ἔχει τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος ἐν τῇ θαλάσσῃ· ὁ Κρονίδης διάκονος τὸ ἀξίωμα νέαν ἔχει τὴν ἡλικίαν, οἱ δὲ Λεόντιος καὶ Σεραπῖνος, νέοι μεσαιπόλιοι.

Ὁ ἅγιος Νικήτας διὰ πυρὸς τελειοῦται (ιε').

§ **497.** Πυρκαϊὰ μεγάλη, καὶ ἐν αὐτῇ ὁ ἅγιος ἀρχιγένης, ἔχων χεῖρας καὶ ὄμματα ὑψωμένα εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἡ ἁγία Εὐφημία δοθεῖσα εἰς βρῶσιν ἄρκτων καὶ λεόντων καὶ μὴ βλαβεῖσα τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρέθετο (ις').

§ **498.** Λέοντες καὶ ἄρκτοι, καὶ ἡ ἁγία ἐν μέσῳ αὐτῶν γονατιστή· ἔχουσα χεῖρας καὶ ὄμματα ὑψωμένα εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἡ ἁγία Σοφία μετὰ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης, ξίφει τελειοῦνται(ιζ').

§ **499.** Βουνὰ καὶ ὀσπήτια, καὶ παρ' αὐτοῖς αἱ ἅγιαι, αἱ δύο κείμεναι κατὰ γῆς ἀποκεφαλισμέναι· αἱ δὲ λοιπαὶ δύο γενατισταὶ κλίνουσαι τὰι κεφαλὰς αὐτῶν· ὁ δὲ δήμιος παρ' αὐταῖς ἱστάμενος φέρει ξίφος αἱματόχρουν.

Οἱ ἅγιοι, Τρόφιμος, Δορυμέδων, ξίφει τὰς κεφαλὰς ἀποτέμνονται· ὁ δὲ Σαββάτιος τυπτόμενος τελειοῦται (ιθ').

§ **500.** Ὁ Τρόφιμος ἀρχιγένειος κείμενος ἀποκεφαλισμένος· ὁ Δορυμέδων ἀγένειος γονατιστός, ἔχων ὀπίσω τὰς χεῖρας δεμένος· ὁ δὲ δήμιος προσεγγίζει τὸ ξίφος τῷ λαιμῷ τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ Σαββάτιος κείμενος ὕπτιος πληγωμένος καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸ σῶμα δύο δὲ στρατιῶται τύπτουσι ῥοπάλοις τοὺς ἁγίους ὅλαις δυνάμεσιν, οὗ τοῦ ἑνὸς τὸ ῥόπαλον φαίνεται ἡμικλασμένον.

Ὁ ἅγιος Εὐστάθιος σὺν τῇ συνοδίᾳ αὐτοῦ ἐν χαλκένῳ βοῒ πυρομένῳ βληθέντες τελειοῦνται (κ').

§ **501.** Χάλκινος βοῦς, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ ἅγιος Εὐστάθιος, μεσαι-

πόλιος, στρογγυλογένης σὺν τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῦ· στρατιῶται δὲ τοῦ βοὸς κάτωθεν βάλλοντες μεγάλην πυρκαϊάν.

Ὁ ἅγιος Κοδράτος ξίφει τελειοῦται (κά).

§ 502. Ὁ Κοδράτος γέρων βουρλογένης γονατιστός, ἔχων τὰς χεῖρας ἁπλωμένας εἰς τὸν οὐρανόν· ὁ δὲ δήμιος παρ' αὐτῷ ἵσταται ται ξιφήρης.

Ὁ ἅγιος Φωκᾶς ξίφει τελειοῦται (κϐ').

§ 503. Ὁ ἅγιος γέρων ἐν ἀρχιερατικῇ στολῇ κείμενος ἀποκεφαλισμένος, καὶ ὄπισθεν τῶν ποδῶν του πῦρ, ὁ δὲ δήμιος φεύγων στρέφει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἡ ἁγία Θέκλη πέτρας ῥαγείσης καὶ ἐν αὐτῇ εἰσελθοῦσα τελειοῦται (κδ').

§ 504. Βουνὰ καὶ σπήλαιον, καὶ ὀλίγον μακρὰν ἔμπροσθεν τοῦ σπηλαίου πέτρα μεγάλη σχισμένη· καὶ ἡ ἁγία εἰσερχομένη, ἧς τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος ἐντὸς τοῦ σπηλαίου κρύπτεται· στρατιῶται δὲ δύο ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου κρατοῦσι τὸ ἐπανωφόρεμα αὐτῆς· ἄνω δὲ τῆς κεφαλῆς τῆς ἁγίας ὁ Κύριος ἡμῶν ἐν νεφέλαις δεικνύων διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς τὴν πέτραν διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς εὐλογεῖ αὐτήν.

Ὁ ἅγιος Παῦλος καὶ Τάττα σὺν τοῖς τέκνοις στρεβλούμενοι τελειοῦνται (κέ).

§ 505. Ὀσπήτιον καὶ βουνόν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν ὁ Παῦλος γέρων καὶ ἡ Τάττα γραῦς· οἱ δὲ παῖδες αὐτῶν Σαβιανός, νέος στρογγυλογένης, ὁ Μάξιμος ἀρχιγένης· ὁ Ῥοῦφος νέος ἀγένειος, ὁ Εὐγένιο νήπιον πάντες πληγωμένοι κατακερματισμένοι καὶ τελειωμένοι, ἐκτὸς τοῦ νηπίου τὸ ὁποῖον κρατεῖται ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ πόδας παρὰ δύο στρατιωτῶν καὶ στρεβλοῦνται.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καλυπτόμενος ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν Ἐφέσῳ τελειοῦται (κς).

§ 506. Γῆ καὶ λάκκος καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ οἱ ἑπτὰ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὧν οἱ μὲν φέροντες σκαπάνην, οἱ δὲ δίκελλαν, οἱ δὲ πτύον· ὁ δὲ Ἰωάννης ἐν τῷ τάφῳ κεκαλυμμένον ἔχων τὸ σῶμα χώμασι μέχρι λαιμοῦ· τινὲς δὲ αὐτῶν καλύπτουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ διδασκάλου αὐτῶν.

Ὁ ἅγιος Καλλίστρατος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ξίφει τελειοῦνται (κζ').

§ 507. Ναὸς καὶ ἐν αὐτῷ εἴδωλα κρημνισμένα καὶ συντριμμένα· οἱ δὲ ἅγιοι πλησίον, νέοι ὄντες τὴν ἡλικίαν καὶ γέροντες, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἀποκεφαλισμένοι, οἱ δὲ ἱστάμενοι, οἱ δὲ γονατιστοὶ εὑρίσκονται· οἱ δὲ δήμιοι ἀποκεφαλίζουν αὐτούς. Πλησίον δὲ τῆς σκηνῆς ταύτης ὁ ἅγιος Καλλίστρατος γέρων, γονατιστὸς καὶ ὀπισθαγκωνισμένος· ὁ δὲ δήμιος ἵσταται ἔμπροσθεν αὐτοῦ ξιφήρης.

Οἱ ἅγιοι Μάρκος, Ἀλέξανδρος, Ζώσιμος καὶ Ἀλφεῖος ἐν πέτρᾳ ἡλωθέντες τελειοῦνται (κή).

§ 508. Βουνὰ καὶ ἐν αὐτῷ οἱ ἅγιοι, ὁ Ἀλέξανδρος μεξαιπόλιος, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἀρχιγένειοι καρφωμένοι πάντες ἐπὶ πετρῶν καὶ τελειωμένοι ἐκτὸς τοῦ Μάρκου λευκὴν ἔχοντος τῆς κεφαλῆς τὴν κόμην μακρὰν μέχρι ποδῶν καρφωμένος καὶ αὐτὸς πνέει εἰσέτι· ὁ δὲ δήμιος ἐνώπιον αὐτοῦ ἵσταται ξιφήρης.

Ὁ ἅγιος Γοβδελαᾶς εἰς ἵππον ἐκ τῶν ποδῶν δεθείς, ὁ δὲ Δάδας κατακοπεὶς τελειοῦνται· ἡ δὲ Κασδόα ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ βασιλέως ἐν εἰρήνῃ τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρέθετο

§ 509. Βουνὰ καὶ ἐν αὐτοῖς ὁ ἅγιος Γοβδελαᾶς, νέος ἀγένειος, δεμένος ἐκ τῶν ὀπισθίων τοῦ ἵππου διὰ σχοινίων σύρεται χαμαί· ὁ δὲ Δάδας, γέρων μακρυγένειος, ἐνδεδυμένος πολύτιμον στολήν, κεῖται χαμαὶ κατακερματισμένος· πέριξ δὲ αὐτῶν στρατιῶται ξι-

φήρεις· ἡ δὲ ἁγία Κασδόα ἐντὸς κήπου εὑρισκομένη μεταλαμβάνει τῶν μυστηρίων διὰ τοῦ ἱερέως καὶ ἄγγελος κυρίου παρ' αὐτῇ.

Ὁ ἅγιος Μαρδόνιος ἄνθρακας ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ δεξάμενος τελειοῦται (λ')

§ 510. Ὀσπήτια, καὶ ἐν αὐτοῖς ὁ ἅγιος μεσαιπόλιος, βουρλογένης κείμενος κατὰ γῆς ὕπτιος, πλησίον δὲ αὐτοῦ ἀνθρακιὰ καὶ στρατιώτης λαμβάνων ἄνθρακας διά πτυαρίου τοὺς ῥίπτει ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἁγίου.

Σημ. Ἰδοὺ ἤδη ἑρμηνεύσαμέν σε καὶ τὰ μαρτύρια ἑνὸς μηνὸς τοῦ Σεπτεμβρίου κατὰ τὸ δυνατόν· κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἱστοροῦνται καὶ τὰ λοιπὰ μαρτύρια τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ· σὺ δέ, ὦ ἁγιογράφε, ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ὠφελούμενος ἀναγίνωσκε καὶ τοὺς κατ' ἔκτασιν αὐτῶν βίους πρὸς περισσοτέραν ὠφέλειαν· τὰ δὲ σχήματα αὐτῶν ζήτει ἐν τοῖς τοῦ Ἄθω καθολικοῖς Πρωτάτου, Βατοπαιδίου, Ἰβήρων, Παντοκράτορος, Ῥωσσικοῦ, Ἐσφιγμένου, Κασταμονίου, Διονυσίου, Σταυρονικήτα καὶ Καρακάλου, ὡς ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς χειρὸς Πανσεληνείου τῆς δευτέρας καθωραϊσθέντα ἐξ ἀντιγράφων τοῦ παλαιοῦ (α).

ΜΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ.

§ 511. Ὁ ἀπόστολος Ἀνανίας λιθοβοληθεὶς τελειοῦται, γέρων ὀξυγένης (ά). — Κυπριανὸς ξίφει τελειοῦται, γέρων στρογγυλογένης· ἐν ἄλλοις γέρων σγουροκέφαλος, διχαλογένης. (β'). — Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγείτης ξίφει τελειοῦται φέρων τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς χεῖρας του (γ'). — Καπιτολίων ἐξωρυχθεὶς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ σταυρωθεὶς τελειοῦται, νέος ἀρχιγένης (δ'). — Χαριτίνη τοὺς ὄνυχας χειρῶν καὶ ποδῶν ἐκριζωθεῖσα τελειοῦται (έ). —

(α) Δυστυχῶς ὅμως οὐδὲν τούτων σώζει τοῦ ἀρχαίου καλάμου· ἐκτὸς τὸ τοῦ Πρωτάτου καθολικοῦ Βατοπαιδίου καὶ Παντοκράτορος, πλὴν καὶ ταῦτα ἠκρωτηριασμένα (σημ. τοῦ ἐκδ.).

Θωμᾶς ὑπὸ πέντε στρατιωτῶν λόγχης νυχθεὶς τελειοῦται (ϛ'). — Σέργιος καὶ Βάκχος, ὁ μὲν ἐν βασάνοις· ὁ δὲ διὰ ξίφους τελειοῦνται (ζ'). — Ἰάκωβος ὁ ἀπόστολος σταυρωθεὶς τελειοῦται (ή). — Εὐλάμπιος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ξίφει τελειοῦνται, νέος ἀγένειος οἱ δὲ λοιποὶ διάφοροι (θ'). — Οἱ ἅγιοι, Πρόβος, Τάραχος, Ἀνδρόνικος, μαχαίραις κατακοπέντες τελειοῦνται· ὁ Τάραχος γέρων· οἱ δὲ λοιποὶ νέοι (ιβ'). — Κάρπος, Παπύλος, Ἀγαθόδωρος, Ἀγαθονίκη ξίφει τελειοῦνται· ὁ Κάρπος γέρων, ὁ Πάπυλος ἀρχιγένειος ὁ δὲ Ἀγαθόδωρος ἀγένειος (ιγ'). — Γερβάσιος, Ναζάριος, Πορτάσιος, Κέλσιος, ὁ Ναζάριος μεσαιπόλιος, ὁ Κέλσιος παιδίον, οἱ λοιποὶ νέοι ξίφει τελειοῦνται (ιδ'). —Λογγῖνος γέρων σὺν τοῖς δυσὶ στρατιώταις, ξίφει ἀποτέμνονται τὰς κεφαλὰς οἱ στρατιῶται (ιέ). — Ἀνδρέας συρόμενος ὑπὸ στρατιωτῶν καὶ τὸν πόδα μακελικῇ κοπίδι τμηθεὶς τελειοῦται· ἔστι δὲ γέρων μακρυγένης (ιϛ'). — Μαρῖνος, ὁ γέρων, ξίφει τελειοῦται (ιζ'). — Οὔαρος, νέος ἀρχιγένειος ξίφει τελειοῦται (ιή). — Ἀρτέμιος, νέος ἀρχιγένειος ξίφει τελειοῦται (κ'). — Οἱ ἐν Ἐφέσῳ ἑπτὰ παῖδες ἐν τῷ σπηλαίῳ κοιμώμενοι· νέοι ἀρχιγένειοι (κά). — Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος ἐν τῷ πτερίῳ τοῦ ἱεροῦ διδάσκων, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, τὴν κάραν χρουσθεὶς τελειοῦται (κγ'). — Ἀρέθας καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ξίφει τελειοῦνται· ἔστι δὲ ὁ μὲν Ἀρέθας γέρων, οἱ δὲ λοιποὶ διάφοροι τὴν ἡλικίαν (κδ'). — Μαρκιανὸς καὶ Μαρκιανός, νέοι ἀγένειοι, ξίφει τελειοῦνται (κέ). — Δημήτριος Μουστακίζων· διαφόρως βασανισθεὶς τελειοῦται (κϛ'). — Νέστωρ, νέος, ξίφει τελειοῦται (κζ'). — Ἀφρικανὸς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ξίφει τελειοῦνται· ὁ Ἀφρικανὸς γέρων, οἱ δὲ λοιποὶ διαφόρως ἔχουσι τὴν ἡλικίαν (κή). — Ἡ ἁγία Ἀναστασία, τοὺς μαστούς, ὄνυχας καὶ ὀδόντας καὶ τὴν γλῶσσαν ἀποσπασθεῖσα καὶ χεῖρας καὶ πόδας ἐγκοπεῖσα καὶ τὴν κεφαλὴν τμηθεῖσα τελειοῦται.

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

§ 512. Ἡ ἁγία Κυρίενα καὶ Ἰουλιανὴ πυρὶ τελειοῦνται (ά).

— Ἀκίνδυνος, Πηγάσιος, Ἀφθόνιος, Ἐλπιδοφόρος καὶ Ἀνεμπόδιστος εἰς κάμινον ἐμβληθέντες τελειοῦνται §. 388 (β'). — Ἀκεψιμᾶς. Ἰωσὴφ καὶ Ἀειθαλής, διαφόρως βασανισθέντες τελειοῦνται. ὁ ά. νέος, ὁ β'· γέρων καὶ ὁ γ'. ἀρχιγένειος (γ'). — Νίκανδρος καὶ Ἑρμαῖος γέροντες (δ'). — Γαλακτίων νέος ἀγένειος (έ). — Παῦλος λειτουργῶν ὑπὸ τῶν Ἀρειανῶν τῷ ἰδίῳ ὠμοφορίῳ ἀποπνιγεὶς τελειοῦται· νέος κοντοδιχαλογένειος (ς'). — Νικηφόρος καὶ Πορφύριος, νέοι (ζ'). — Ὀρέστης μεσαιπόλιος (θ'). — Μηνᾶς, Βίκτωρ καὶ Βικέντιος, διαφόρως βασανισθέντες τελειοῦνται §. 388. (ιά). — Φίλιππος νέος ἀγένειος (ιδ'). — Τουρίας, Σαμονᾶς καὶ Ἄβιβος, ἴδε §. 338. (ιέ). — Ματθαῖος ὁ ἀπόστολος, γέρων μακρυγένειος (ις'). — Λάζαρος ὁ Ζωγράφος, γέρων μακρυγένειος (ιζ'). — Πλάτων νέος ἀγένειος (ιή). — Βαρλαάμ, γέρων ὀξυγένειος (ιθ'). — Δάσιος νέος ἀγένειος (κ'). — Βερελιανὸς καὶ Τιβούρτιος, νέοι (κβ'). — Σισίνιος γέρων (κγ'). — Κλίμης γέρων μακρογένειος (κδ'). — Αἰκατερίνη, ζήτει § 469 — 476 (κέ). — Ἰάκωβος νέος, διχαλογένειος (κζ'). — Παράνομος, νέος (κθ'). — Ἀνδρέας γέρων (λ').

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

§ 513. Ἀνανίας (ά). — Μυρώπη (β'). — Θεόδωρος Ἀλεξανδρείας γέρων διχαλογένειος (γ'). — Σεραφεὶμ ἐπίσκοπος Φαναρίου, ὅμοιος τοῦ ἁγίου γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καὶ Βαρβάρα (δ'). — Ἀναστάσιος ἀρχιγένειος (έ). — Ἀθηνόδωρος, γέρων μακρυγένειος (ζ'). — Σωσίθεος καὶ Ναρσῆς γέροντες, ὁ Ἰσαὰκ νέος (θ'). — Μηνᾶς, Εὔγραφος καὶ Ἑρμογένειος §, 388 (ί). — Ἀκεψιὴς καὶ Ἀειθαλὴς ὁ ά. γέρων ὁ β'. νέος διάκονος (ιά). — Συνετός, νέος ἀναγνώστης μακρὰν κόμην ἔχων (ιβ'). — Οἱ ἅγιοι πέντε μάρτυρες ἴδε §, 389 (ιγ'). — Ἀπολλώνιος ὁσιομάρτυς Θύρσος, γέρων, ὁ Λεύκιος καὶ Καλλίνικος ἀρχιγένειοι (ιδ'). — Ἐλευθέριος, νέος, ἀρχιγένειος (ιέ). — Πρόβος καὶ Ἱλαρίων, νέοι ἀγένειοι (ις'). — Πατερμούθιος γέρων (ιζ)'. — Σεβαστιανός,

νέος ἀρχιγένειος (ιή'. — Βονιφάτιος νέος (ιθ'). — Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, γέρων μακρυγένειος (κ'). — Ἰουλιανή, νέα (κα'). — Ἀναστασία (κϐ'). — Οἱ ἐν Κρήτῃ δέκα μάρτυρες ἴδε §, 390. Εὐγενεία (κδ'). — Εὐθύμιος γέρων (κϛ'). — Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς νέος ἀγένειος (κζ'). — Οἱ ἅγιοι δισμύριοι οἱ ἐν Νικομηδίᾳ (κη').

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ.

§ 514. Θεόδοτος, νέος (ά). — Θεογένης γέρων (ϐ'). — Γόρδιος, νέος, ἀρχιγένειος (γ'). — Ζώσιμος καὶ Ἀθανάσιος γέροντες (δ'). — Θεόπομπτος καὶ Θεονᾶς γέροντες (έ). — Ἰουλιανός, μεσαιπόλιος (ή). — Πολύευκτος νέος (θ'). — Μάϊρος ἀρχιγένειος (ιά). — Ταπεινὴ (ιϐ'). — Ἑρμῦλος διάκονος ἀρχιγένης, Στρατόνικος γέρων στρογγυλογένειος (ιγ'). — Οἱ ἐν Σινᾷ καὶ Ῥαϊθῷ Ἀϐϐάδες (ιδ'). — Πανσόφιος ὁ όσιομάρτυς μεσαιπόλιος· οἱ ἅγιοι αὐτάδελφοι Πεύσιππος, Ἐλάσιππος νέοι, ὁ δὲ Μέσιππος παιδίον (ιζ'). — Θεοδούλη (ιή). — Εὐφρασία (ιθ'). — Βάσος, γέρων (κ'). — Νεόφυτος νέος ἀγένειος (κά). — Κλήμης νέος μακρυγένειος· ὁ δὲ Ἀγαθάγγελος νέος ἀρχιγένειος (κγ'). — Θεοδοτίων μεσαιπόλιος (κδ'). — Μεδούλη (κέ). — Φιλόθεος, ὑπερίχιος, Ἄϐιϐοι, Ἰουλιανός, Ῥωμανὸς καὶ οἱ λοιποὶ διάφοροι τὴν ἡλικίαν (κϛ').

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ.

§ 515. Τρύφων, νέος ἀγένειος (ά). — Ἀγαθόδωρος, ἀρχιγέγένειος (β'). Ἀνδριανός, νέος, στρογγυλογένειος (γ'). — Ἀβράμιος, γέρων μακρυπλατυγένειος (δ'). — Ἀγάθη, Εὐϊλάσιος, νέος, ὁ Μάξιμος ἀρχιγένειος (έ). Θεόδωρος ὁ Στρατηλάτης ἴδε §, 388 (ή). — Νικηφόρος ἀρχιγένειος (θ'). — Χαραλάμπης, γέρων ἀσπρογένης (ί). — Βλάσιος γέρων (ιά). — Σατορνῖνος, γέρων ἐλαττωγένειος (ιϐ'). — Ἀκύλας νέος ἀρχιγένειος (ιγ'). — Θεόδωρος Τύρων ἴδε §, 388 (ιζ'). — Λέων φαλακρὸς βουρλογέ-

νης (ιή). — Σαδώας ἱερομάρτυς γέρων, μακροδιχαλογένειος (κγ'). — Ῥιγῖνος ἱερομάρτυς, ἀρχιγένειος (κέ.) — Φωτεινὴ (κς'). — Γεράσιμος νέος (κζ'). — Παρτέριος ἱερομάρτυς, γέρων πλατυγένειος (κή).

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ.

§ 516. Εὐδοκία ἡ ὁσιομάρτυς (ά). — Νέστωρ, γέρων, ἀρχιγένειος (β'). — Κλεόνιος, νέος σιμογένειος, ὁ Εὐτρόπιος σγουροκέφαλος, κοντογένειος ὁ Βλάσιος ἀγένειος (γ'). — Παῦλος νέος ἀρχιγένειος (δ'). — Κοίων, γέρων (έ). — Οἱ μβ'. μάρτυρες, οἱ ἐν τῷ Ἀμορίῳ, διάφοροι (ζ'). — Ἐφραὶμ γέρων, οἱ δὲ λοιποὶ διάφοροι, Δίων ἀρχιγένειος (ή). — Οἱ τεσσαράκοντα μάρτυρες ἴδε §, 391 (θ'). — Κοδράτος ἀρχιγένειος (ί). — Τρόφιμος γέρων, ὁ δὲ Θολὸς μεσαιπόλιος (ιά). — Ἀρπασιανὸς γέρων, φαλακρὸς ὀξυγένειος (ιβ'). — Ἀγάπιος γέρων, οἱ δὲ λοιποὶ διάφοροι (ιέ). — Σαβῖνος, γέρων μακρυγένειος (ις'). — Παῦλος ἀρχιγένειος (ιζ'). — Χρύσανθος νέος (ιθ'). — Φιλήμων καὶ Δομῆνος ἀρχιγένειος (κά). — Βασίλειος ὁ Πρεσβύτερος γέρων (κβ'). — Νίκων ὁ ἱερομάρτυς γέρων (κγ'). — Ἀρτέμων γέρων μακρυγένειος (κέ). — Οἱ ἐν Γοτθίᾳ μάρτυρες διάφοροι κατὰ τὴν ἡλικίαν (κς'). — Ἰωνᾶς νέος, ὁ δὲ Φαρτιχύσιος βουρλογένειος (κζ'). — Φιλιτὸς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διάφοροι (κή). — Μάρκος ὁ ὁσιομάρτυς, γέρων, οἱ δὲ σὺν αὐτῷ διάφοροι (κθ'). — Ὕπατος, γέρων ὀξυγένειος (λα').

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

§ 517. Γερόντιος νέος, ὁ δὲ Βασιλίδης ἀρχιγένης (ά). — Ἀμφιανὸς γέρων (β'). — Ἐλπιδόφορος, νέος ἀγένειος (γ'). — Θεόδουλος καὶ Ἀγαθόπαις νέοι ἀγένειοι (δ'). — Κλαύδιος γέρων (έ). — Καλλιόπιος νέος ἀγένειος (ζ'). — Εὐτύχιος νέος (θ'). — Τερέντιος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διάφοροι (ι'). — Ἀντύπας ὁ ἱερομάρτυς, γέρων μακρυγένης (ιά). — Δῆμος ἀρχιγένειος ὁ δὲ Πρω-

τίνων σιμογένης (ιβ'). — Μάξιμος νέος, Κιντιλιανὸς γέρων (ιγ'). — Εἰρήνη, Ἀγάπη, Χιονία καὶ αἱ ἀδελφαὶ (ιδ'). — Κρήσκης ἀρχιγένης (ἑ). — Συμεὼν γέρων, οἱ δὲ σὺν αὐτῷ διάφοροι (ιζ'). — Σάββας ὁ στρατηλάτης (ιή). — Θεόδωρος νέος, ἀρχιγένειος (ιθ'). — Ἰανουάριος ὁ ἱερομάρτυς γέρων (κά). — Νέαρχος, νέος ἀγένειος (κβ'). — Γεώργιος, νέος ἀγένειος (γ'). — Σάββας ὁ ἄνωθεν ξανθογένειος (κδ'). — Βασιλεὺς ἱερομάρτυς, ἀρχιγένειος (κζ').

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ

§ 518. Βητᾶς ὁ Πέρσης γέρων στρογγυλογένειος (ά). — Ἑσπέριος ἀρχιγένειος (β'). — Τιμόθεος νέος βουρλογένειος (γ')· — Πελαγία (δ'). — Εἰρήνη (ἑ). — Ἀκάκιος, νέος ἀρχιγένειος (ζ'). — Ἡσαΐας ὁ Προφήτης, γέρων, (ή). — Σίμων ὁ Ζηλωτής, γέρων, φαλακρὸς στρογγυλογένειος (ι'). — Μώκιος ἱερομάρτυς, νέος, ἀρχιγένειος (ιά). — Θεόδοτος ἱερομάρτυς, γέρων στρογγυλογένειος (ιβ'). — Γλυκερία (ιγ'). — Ἰσίδωρος νέος ἀρχιγένειος (ιδ'). — Βάχθησος, γέρων, οἱ δὲ σὺν αὐτῷ διάφοροι (ις'). — Σολύχων, νέος στρογγυλογένειος (ιζ'). — Διονύσιος καὶ Πέτρος, γέροντες (ιή). — Πατρίκιος γέρων, οἱ δὲ λοιποὶ διάφοροι, ὁ Ἀπολύαινος ἀρχιγένειος (ιθ'). — Θαλαλαῖος, νέος μακρογένειος (κ'). — Βασιλίσκος, νέος (κβ'). — Παγχάριος, μεσαιπόλιος (κέ). — Ἀβάκιος, νέος μακρυγένειος (κς'). — Ἑλλάδιος, γέρων, (κζ'.) — Εὐτύχιος, νέος πλατυγένειος (κή). — Θεοδοσία (κθ'). — Ἕρμειος, ἀρχιγένειος (λ').

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ

§ 319. Ἰουλῖνος ὁ Φιλόσοφος, γέρων μακρυγένειος (ά). — Λουκιανός, γέρων (γ'). — Δωρόθεος ἱερομάρτυς, γέρων φαλακρὸς μακρυγένειος (ἑ). Θεόδοτος ἱερομάρτυς μεσαιπόλιος (ζ'). — Καλλιόπη (ή). — Πελαγία (θ'). — Ἀλέξανδρος, ἀρχιγένειος, Ἀπόλλων ὁ ἱερομάρτυς, ἀρχιγένειος (ι'). — Βαρθολομαῖος

καὶ Βαριάβας, νέοι ἀρχιγένειοι (ιά). — Ἀντώνιος (ιβ′). — Ἀκυλίνα (ιγ′). — Κύριλλος ὁ ἱερομάρτυς, νέος φαλακρὸς ἀρχιγένειος (ιδ′). — Δουλᾶς νέος (ιέ). — Μανοὴλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαὴλ ἀρχιγένειοι (ις′). — Ὑπάτιος μεσαιπόλιος, καὶ Λεόντιος ἀρχιγένειος (ιή). — Ἰούδας ὁ ἀπόστολος (ιθ′). — Μεθόδιος ὁ ἱερομάρτυς, γέρων μακρυγένειος (κ′). — Ἀφροδίσιος, νέος μακρυγένειος (κά). — Εὐσέβιος ἱερομάρτυς, γέρων πλατυγένειος (κβ′). — Ἔρως μάρτυς, νέος ἀγένειος (κδ′). — Φερουνία ἡ ὁσιομάρτυς (κέ). — Ἄνεκτος, ἀρχιγένειος (κζ′). — Πάπιος, νέος (κή).

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ.

§ 520. Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανός, ἀρχιγένειοι (ά). — Κόϊτος (β′). — Ὑάκινθος ἀρχιγένειος (γ′). Θεόδοτος, γέρων ἀρχιγένειος (δ′). — Ἀγνή (έ.) — Λουκία καὶ Ῥῆζος ἀρχιγένειος (ς′). — Κυριακὴ (ζ′). — Προκόπιος ἀγένειος (ή). — Παγκράτιος, μισαιπόλιος ὀξυγένειος (θ′). — Λεόντιος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διάφοροι (ί). — Πρόκλος, γέρων, Ἰουλιανός, νέος (ιβ′). — Ἰοῦστος, νέος ἀρχιγένειος (ιδ′). — Κυριακὸς τριετὴς (ιέ)· — Ἀθηνογένης ὁ ἱερομάρτυς, γέρων (ις′). — Μαρίνα (ιζ′). — Θεόφιλος ἀρχιγένειος (ιθ′). — Φωκᾶς ἱερομάρτυς, γέρων στρογγυλογένειος (κά). — Χριστίνα (κγ′). — Παρασκευὴ (κς′). — Παντελεήμων νέος ἀγένειος σγουροκέφαλος (κζ′). — Καλλίνικος (κθ′). — Ἰουλίττα (λ′).

ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

§ 521. Οἱ ἅγιοι Μακαβαῖοι ἴδε §, 392 (ά). — Φωκᾶς νέος στρογγυλογένειος (β′). — Στέφανος ὁ ἱερομάρτυς, γέρων ὀξυγένειος (γ′). — Θαλουὴλ ἀρχιγένειος (δ′). — Εὐσίγνιος γέρων (έ). — Δομέτιος ὁ ὁσιομάρτυς, γέρων· οἱ δὲ δύο αὐτοῦ μαθηταὶ ἀρχιγένειοι (ζ′). — Ἐλευθέριος ἀρχιγένειος· ὁ δὲ Λεόντιος ἀγένειος (ή). — Ματθίας ὁ ἀπόστολος, γέρων στρογγυλογένειος (θ′).

— Ἱππόλιτος ὁ ἱερομάρτυς, σιμογένης· ὁ δὲ Ξύστος γέρων μακρυγένης, ὁ Λαυρέντιος ἀρχιγένειος (ι'). — Εὔπλος διάκονος, νέος ἀγένειος (ιά). — Φώτιος καὶ Ἀκίνητος νέοι (ιϐ). — Μάρκελλος ἱερομάρτυς γέρων (ιδ'). — Διομήδης, νέος ὀξυγένειος (ιϛ'). — Μύρων ὁ ἱερεύς, γέρων (ιζ'). — Φλῶρος καὶ Λαῦρος, νέοι ἀγένειοι (ιή). — Ἀνδρέας ὁ στρατηλάτης, γέρων σγουροκέφαλος. οἱ δὲ σὺν αὐτῷ διάφοροι (ιθ'). — Οἱ ΛΓ'. μάρτυρες οἱ ἐν Βιζύῃ διάφοροι (κ'). — Ἡ ἁγία Βασάνη σὺν τοῖς τέκνοις (κα'). — Εἰρηναῖος διάκονος νέος (κϐ'). — Λοῦππος, νέος ἀγένειος· ὁ δὲ Γεώργιος γέρων (κδ'). — Ἀνδριανὸς νέος ἀρχιγένειος (κϛ'). — Εὐθαλία (κζ'). — Ἡ ἀποτομὴ τοῦ Προδρόμου (κθ'). — Οἱ ἅγιοι ΙϚ'. μάρτυρες οἱ Θηϐαῖοι (λ').

Σημ. Ἰδοὺ τέλος πάντων καὶ οἱ τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ μάρτυρες ἐν συντόμῳ. Σὺ οὖν εἰ βούλει διαγράφειν τὰ μαρτύρια αὐτῶν εἰκονικῶ καὶ κατ' κτασιν ἀναγίνωσκε ἐπιμελῶς πρῶτον τοὺς κατὰ πλάτο αὐτῶν βίους.

ΛΗ' ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ.

Πῶς ὁ τοῦ ἀληθινοῦ μοναχοῦ βίος διαγράφεται.

§ 522. Διάγραψον σταυρὸν καὶ ἐπ' αὐτῷ μοναχὸν ἐνδεδυμένον ῥάσον καὶ καλυμαύκιον· ἔχοντα τοὺς πόδας αὐτοῦ προσηλωμένους ἐπὶ τῷ ὑποποδίῳ τοῦ σταυροῦ, τὰ ὄμματα δὲ αὐτοῦ καὶ στόμα κεκλεισμένα καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ σταυροῦ γράψον ταύτην τὴν ἐπιγραφήν. *Θοῦ Κύριε φυλακὴν τὸ στόματί μου καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χείλη μου·* φέρει δὲ εἰς τὰς χεῖρας καὶ λαμπάδας ἀναμμένας· καὶ παρὰ ταῖς λαμπάσι ταύτην τὴν ἐπιγραφήν· *Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.* Ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους ταύτην τὴν ἐπιγραφήν.

Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεὸς καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Ἐπὶ δὲ τῆς κοιλίας ταύτην· *Μὴ σὲ ἀπατᾷ, ὦ μοναχέ, χορτασία κοιλίας.* Ὑπὸ τῶν γονάτων δὲ ταύτην· *Ἑτοιμάσατε τοὺς πόδας εἰς ὁδὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης.* Ἐπὶ τοῦ ὑπογαστρίου δὲ ταύτην· *Νεκρώσατε τὰ μέλη ἡμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς.* Ἄνω δὲ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς οὔσης ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ μοναχοῦ ταύτην· *Ἐμοὶ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰμὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου μου.* Εἰς δὲ τὴν δεξιὰν ἄκραν τοῦ σταυροῦ ταύτην· *Ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.* Εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν ταύτην. *Ὅστις οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ, οὐ δύναται εἶναι μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ.* Ὑπὸ τὸ ὑποπόδιον δὲ ταύτην· *Στενὴ καὶ τεθλιμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν.* Διάγραψον δὲ καὶ σπήλαιον σκοτεινὸν πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ σταυροῦ μέρη καὶ ἐπίγραψον αὐτό· *Ὁ παμφάγος ᾅδης.* Δράκων δὲ μέγας ἐκ τοῦ σπηλαίου ἐξερχόμενος φέρει ἐντὸς τοῦ χάσκοντος αὐτοῦ στόματος νεανίαν γυμνὸν ἔχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ κεκαλυμμένους μανδυλίῳ· φέρει δὲ ὁ νεανίας τόξον δι' οὗ τὸν μοναχὸν τοξεύει, φέρει δὲ ὄνομα· *Ὁ ἔρως τῆς πορνείας.* Τοῦ σπηλαίου δὲ ἄνωθεν γράψον ὄφεις διαφόρους τὸ χρῶμα καὶ τὸ μέγεθος καὶ ἐπιγραφήν· *Οἱ λογισμοί.* Παρὰ δὲ τῷ ᾅδῃ, δράκοντα διάγραψον, ἕλκοντα διὰ σχοινίου τὸν σταυρὸν πρὸ ἑαυτοῦ καὶ λέγοντα· *Οὐ δύναται βαστάζειν ἡ σάρξ, ἀσθενὴς οὖσα.* Εἰς δὲ τὸ δεξιὸν τοῦ ὑποποδίου μέρος διάγραψον ἱστὸν καὶ σημαίαν σταυροφόρον καὶ ἐν αὐτῇ ταῦτα· *Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με Χριστῷ.* Εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ σταυροῦ, πύργον διάγραψον καὶ νεανίαν ἐξερχόμενον τῆς θύρας αὐτοῦ ἔφιππον, φέροντα κάλυμμα μὲ τιάραν χρυσῆν καὶ κροσσωτήν, ἱμάτια δὲ ποικίλα ὅλως καὶ χρυσόπαστα· εἰς δὲ τὴν δεξιὰν φιάλην οἴνου, εἰς τὴν ἀριστερὰν δόρυ σπογγοφόρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κρέμαται ἐπιγραφὴ λέγουσα· *Ἀπόλαβε τὰ ἡδέα τοῦ κόσμου,* ἣν καὶ δεικνύει τῷ ἐσταυρωμένῳ μοναχῷ σὺν τῷ λοιπῷ κόσμῳ, ἃ φέρει ὁ νεανίας ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεανίου γράψον· *Ὁ μάταιος κόσμος.* Παρὰ δὲ

τῷ λευκῷ ἵππῳ τοῦ νεανίου τὸν θάνατον διάγραψον ἐξερχόμενον τοῦ μνημείου φέροντα δρέπανον μέγα καὶ ἡμιώριον ἐπικεφαλῆς καὶ βλέποντα τὸν μοναχόν· φέρει δὲ καὶ οὗτος ταύτην τὴν ἐπιγραφήν· *Ὁ θάνατος καὶ ὁ τάφος*. Ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ἄλλου μέρους τοῦ σταυροῦ ἀγγέλους δύο φέροντας ἐπιγραφάς· καὶ ἡ μὲν τοῦ δεξιοῦ λέγει· *Ὁ Κύριος ἐξαπέστειλέ με πρὸς βοήθειάν σου*. Ἡ δὲ τοῦ ἀριστεροῦ· *Ἐργάζου τὸ ἀγαθὸν καὶ μὴ φοβοῦ*. Διάγραψον δὲ καὶ τὸν Ἰησοῦν ἐν μέσῳ νεφελῶν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ σταυροῦ φέροντα ἐπὶ τοῦ στήθους εὐαγγέλιον ἀνοικτὸν λέγον· *Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοι*. Φέρει δὲ ὁ Κύριος εἰς μὲν τὴν δεξιὰν διάδημα βασιλικὸν εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν στέφανον ἐξ ἀνθέων· ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ἄλλου μέρους τοῦ Κυρίου παρὰ τῷ σταυρῷ ἄγγελοι ἐπιβλέποντες τῷ μοναχῷ καὶ λέγοντες διὰ τῆς ἐπιγραφῆς ἣν φέρουσιν· *Ἀγωνίζου ἵνα λήψῃς τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐπιθήσει Κύριος διάδημα ἐκ λίθων πολυτελῶν*. Ἔγραψα δὲ καὶ ταῦτα· *Ὁ βίος τοῦ ἀληθινοῦ μοναχοῦ*.

Ἡ ψυχοσωτήριος καὶ οὐρανόδρομος κλίμαξ.

§ 523. Μοναστήριον καὶ ἔξωθεν τῆς πύλης αὐτοῦ πλῆθος μοναχῶν πάσης ἡλικίας· παρ' αὐτῇ δὲ κλίμαξ φθάνουσα μέχρις οὐρανοῦ· καὶ μοναχοὶ ἀνερχόμενοι διὰ τῶν βαθμίδων αὐτῆς· οἱ μὲν πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς κλίμακος ὄντες, οἱ δὲ πρὸς τὰ μέσα οἱ δὲ πρὸς τὸ τέρμα σχεδόν· καὶ ἄγγελοι παρὰ τοῖς ἀναβαίνουσι βοηθοῦντες τοῖς μοναχοῖς· ὁ δὲ Κύριος τῆς κλίμακος ἄνω μεταξὺ ἀγγέλων πολυαρίθμων καὶ νεφελῶν λαμβάνει τὸν ἀναβαίνοντα μοναχὸν ἐκ τῶν χειρῶν διὰ τῆς μιᾶς, γηραιὸν ὄντα πάνυ τὴν ἡλικίαν καὶ ἱεροπρεπῆ, διὰ δὲ τῆς ἄλλης ἐπιθέτει ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ μοναχοῦ στέφανον ἀνθοφόρον καὶ λίθοις πεποικιλμένον· ἐκ δὲ τοῦ στόματος τοῦ Κυρίου ἐξέρχονται ταῦτα· « *Δεῦτε πρός με πάντες, οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς* ». Πρὸς τὰ ἀριστερὰ δὲ τῆς κλίμακος μέρη δαίμονες ἀναβαίνοντες

καὶ καταβαίνοντες σύροντες πρὸς ἑαυτοὺς τοὺς μοναχοὺς διὰ τῆς βίας ἐκ τῶν ἐνδυμάτων· τινας μὲν τούτων φοβίζουσιν μακρόθεν· τινὰς δὲ ῥίπτουσιν κατακεφαλῆς ἐκ τῆς ἀνωτάτης βαθμίδος· τινὰς δὲ ἐκ τοῦ μέσου, τινὰς δὲ εὐθὺς ἐν τῇ ἀναβάσει, τινὰς δὲ δοκιμάζουσιν ἵνα ῥίψωσι κάτω, ἀλλὰ μὴ δυνάμενοι καταξεσχίζουσιν ἑαυτούς· τινὲς δὲ καί τοι κατὰ κεφαλῆς ὄντες συρόμενοι πρὸς τὰ κάτω παρὰ τῶν δαιμόνων, ἀντέχουσιν ὅμως κρατοῦντες τὴν κλίμακα ὅλαις δυνάμεσι διὰ τῶν χειρῶν· ἐγγὺς δὲ τῆς κλίμακος ὁ παμφάγος ᾄδης ὡς δράκων μέγας καὶ φοβερὸς ἔχων ἐντὸς τοῦ στόματος μοναχὸν καταβαίνοντα πρὸς τὰ κάτω.

Ἐπίγραμμα.

« Βλέπον κλίμακα πρὸς πόλον ἐστραμμένην
» Ὀρθῶς νόειμοι ἀρετῶν ἀναβάσεις
» Ῥευστοῦ βίου οὖν ἐκφυγὼν ὅσον τάχος
» Ἴθι πρὸς αὐτὴν καὶ ἄνελθε ἐμπόνως
» Ἔχων δὲ φρουροὺς τοὺς χοροὺς τῶν ἀγγέλων
» Λόχους διέλθεις τῶν πονηρῶν δαιμόνων.
» Ὅπως ἀνελθὼν εἰς πύλας οὐρανίους
» Ἕξεις στέφανον χειρὶ τοῦ Κυρίου».

Πῶς διαγράφεται ὁ θάνατος τοῦ ὑποκριτοῦ.

§ 524. Μοναχὸς ἐπὶ κλίνης χρυσοϋφάντου· ἐκ δὲ τοῦ στόματος αὐτοῦ δράκων ἐξέρχεται μέγας καὶ φοβερὸς τὴν ὄψιν· ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ μοναχοῦ δαίμων σκοτεινὸς ἐμπήγων εἰς τὴν καρδίαν τοῦ μοναχοῦ τρίαιναν.

Πῶς δὲ ὁ τοῦ δικαίου.

§ 525. Ἀνὴρ ἀρχιγένειος κείμενος νεκρὸς ἐπὶ ψάθης πενιχρᾶς ἔχων πρόσωπον σεμνὸν καὶ χαρίεν, τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλεισμένους· παρ' αὐτῷ δὲ ἀγ-

γελος ἀνερχόμενος ἱλαρῷ τῷ προσώπῳ φέρει τὴν ψυχὴν ἐν τιμῇ καὶ εὐλαβείᾳ πολλῇ.

Ὁ θάνατος τοῦ ἁμαρτωλοῦ.

§ 526. Ἀνὴρ προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν ἐπὶ κλίνης κείμενος ἐσκεπασμένος ὢν πολυτίμοις ἐφαπλώμασι στρέφων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ κάτω καὶ σφαδάζων τῷ σώματι τὰς δὲ χεῖρας ἐκτείνων ἀτάκτως πρὸς τὰ ὄπισθεν· ἄνω δὲ τῆς κλίνης δαίμων, ἐμπήγων εἰς τὴν καρδίαν του τρίαιναν πύρινον, ἕλκει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ βιαίως.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ διαγράφειν τὸν μάταιον χρόνον τοῦ βίου τούτου.

§ 527. Γράψον κύκλον, καὶ ἐν αὐτῷ ἄνδρα γέροντα στρογγυλογένειον ἐνδεδυμένον πορφύραν καὶ βύσσον καὶ διάδημα ἐπὶ κεφαλῆς φέροντα ἐπὶ θρόνου καθήμενον ἐκτείνοντα τὰς χεῖρας αὐτοῦ πρὸς τὸ ἓν καὶ ἄλλο μέρος τοῦ κύκλου φέροντα ἐν ταῖς χερσὶν ταύτην τὴν ἐπιγραφήν· *Ὁ μάταιος καὶ πλάνος καὶ ἀπατεὼν κόσμος*. Γράψον δὲ καὶ δεύτερον τροχὸν μεγαλήτερον τοῦ πρώτου ἔχων ἐν τῷ κέντρῳ τὸν πρῶτον καὶ μεταξὺ τῶν δύω γράψον ἄλλους μικροτέρους σταυροειδῶς καὶ ἐν αὐτοῖς τοὺς τέσσαρας καιροὺς τοῦ χρόνου. *Ἔαρ, Θέρος, Φθινόπωρον καὶ Χειμῶνα*. Καὶ τὸ μὲν Ἔαρ γράψον ἐπικεφαλῆς οὕτως· νεανίαν καθήμενον μεταξὺ ἀνθέων καὶ χλοφόρων φυτῶν ἐστεφανωμένον στεφάνῳ ἀνθέων καὶ κρούοντα κιθάραν· ἐν δὲ τῷ δεξιῷ κύκλῳ γράψον τὸ θέρος οὕτως· ἄνδρα φέροντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σκιάδιον καὶ δρέπανον ἐν ταῖς χερσὶ θερίζοντα χωράφιον· ἐν δὲ τῷ κάτω κύκλῳ τὸ φθινόπωρον οὕτως· ἄνδρα ῥαβδίζοντα δένδρα καὶ ῥίπτοντα κάτω τοὺς καρποὺς καὶ τὰ φύλλα· ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ κύκλῳ τὸν χειμῶνα οὕτως· ἄνθρωπον ἐν μηλωταῖς καὶ ἐνδύμασι ποικίλοις σκέπασμα δὲ φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, δέρμα ἄρκτου λευκῆς· καθήμενον ἐπὶ σκίμποδος ἐνώπιον πυρὸς θερμαινόμενος· γράψον δὲ καὶ

τρίτον κύκλον μεγαλήτερον τοῦ δευτέρου· ἔχοντα ἐν τῷ κύκλῳ καὶ τοὺς δύο πρώτους· μεταξὺ δὲ τοῦ τρίτου καὶ τοῦ δευτέρου γράψον δώδεκα κυκλίσκους, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰ δώδεκα ζῴδια τῶν δώδεκα μηνῶν· πρόσεχε δὲ ἵνα γράψῃς τὰ ἁρμόζοντα ζῴδια ἑκάστῳ· οἷον εἰς μὲν τὸ ἔαρ· *Κριόν, Ταῦρον καὶ Δίδυμον·* εἰς δὲ τὸ θέρος· *Καρκῖνον Λέοντα καὶ Παρθένον·* εἰς δὲ τὸ φθινόπωρον· *Ζυγόν, Σκορπιὸν καὶ Τοξότην·* εἰς δὲ τὸν χειμῶνα· *Αἰγόκερων, Ὑδροχόον καὶ Ἰχθύν·* γράψον δὲ ταῦτα κατὰ τάξιν τοῦ τροχοῦ πέριξ καθὼς καὶ τὰ ὀνόματα ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν σὺν τοῖς τῶν μηνῶν οὕτως· εἰς τὸν Κριὸν γράψον Μάρτιος, εἰς τὸν Ταῦρον Ἀπρίλιος, εἰς τὸν Δίδυμον Μάϊος, εἰς τὸν Καρκῖνον Ἰούνιος, εἰς τὸν Λέοντα Ἰούλιος, εἰς τὴν Παρθένον Αὔγουστος, εἰς τὸν Ζυγὸν Σεπτέμβριος, εἰς τὸν Σκορπίον Ὀκτώβριος, εἰς τὸν Τοξότην Νοέμβριος, εἰς τὸν Αἰγόκερων Δεκέμβριος, εἰς τὸν Ὑδροχόον Ἰανουάριος, καὶ εἰς τὸν Ἰχθὺν Φεβρουάριος. Ἔξωθεν δὲ τοῦ τρίτου καὶ μεγαλητέρου κύκλου γράψον τὰς ἑπτὰ ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως. Πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ κύκλου τοῦ κέντρου ἀντίον γράψον νήπιον ἀναβαῖνον· καὶ ἐπὶ κεφαλῆς, γράψον· *παιδίον ἐτῶν ζ΄,* τοῦ παιδὸς δὲ ἄνω γράψον, ἄλλο μεγαλήτερον καὶ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ *παῖς ἐτῶν ιδ΄,* τούτου δὲ ἀνωτέρω μειράκιον μουστακίζον καὶ ταῦτα *μειρακίου ἐτῶν κα΄,* ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς ἀρχιγένειον ἐπὶ θρόνου καθήμενον ἐνδεδυμένον χρυσόπαστον πορφύραν ἐκτείνοντα τὰς χεῖρας αὐτοῦ πρὸς τὸ ἓν καὶ ἄλλο μέρος καὶ φέροντα εἰς μὲν τὴν δεξιὰν σκῆπτρον, εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν θυλάκιον χρημάτων· ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς διάδημα, ἐπὶ δὲ τοῦ ὑποποδίου ταῦτα *νεανίσκον ἐτῶν κη.* κατωτέρω δὲ ἄλλο κείμενον ἀνάσκελα καὶ βλέποντα πρὸς τὰ ἄνω καὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ κύκλω *ἀνὴρ ἐτῶν λέ,* κατωτέρω δὲ τούτου ἄλλον κείμενον προὔμυτα μεσαιπόλιον καὶ περὶ αὐτοῦ *πρεσβύτης ἐτῶν μϐ΄,* καὶ τούτου κατωτέρω τὸν πρεσβύτην ἀσπρογένειον καὶ φαλακρὸν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω ἔχοντα καὶ τὰς χεῖρας κρεμασμένας καὶ ἐπὶ κεφαλῆς *γέρων ἐτῶν οέ,* κατωτέρω δὲ τοῦ τροχοῦ γράψον τάφον καὶ ἐν αὐτῷ δράκοντα μέγα καὶ ἐν τῷ στόματι

αὐτοῦ ἄνδρα κατερχόμενον διὰ τῆς κεφαλῆς φαινόμενος μόνος ἥμισυς καὶ παρὰ τῷ δράκοντι τὸν Θάνατον ἐν τῷ τάφῳ φέροντα δρέπανον μέγα ὃ καὶ πλησιάζει τῷ τραχήλῳ τοῦ γέροντος καὶ ἕλκει πρὸς ἑαυτόν· γράψον δὲ καὶ ταῦτα πέριξ τοῦ τροχοῦ τοῦ μεγάλου ἐγγὺς τοῖς στόμασι τῶν εἰκονιζομένων· εἰς μὲν τοῦ παιδίου ταῦτα· *ἄρα καὶ πότε διαβὰς ἀνέλθω εἰς τὰ ἄνω;* εἰς δὲ τοῦ παιδός· *στρέφου, ὦ χρόνε, τῇ σπουδῇ ὅπως τάχει ἀνέλθω·* εἰς δὲ τὸ μειράκιον ταῦτα· *ἰδοὺ ἐγγὺς ἐλήλυθα κάθησαι εἰς τὸν θρόνον·* εἰς δὲ τὸν νεανίσκον *ποῖος ὑπάρχει ὡς ἐμὲ καὶ τὶς ὑπέρτερός μου;* εἰς τὸν ἄνδρα, *ἄρα, ὦ χρόνε, ὡς ὁρῶ παρῆλθεν ἡ νεότης·* εἰς τὸν πρεσβύτην *ἆ πῶς ἐμὲ τὸν δύστηνον ἠπάτησας, ὦ κόσμε·* εἰς τὸν γέροντα· *βαβαὶ βαβαί, ὦ θάνατε τίς δύναται φυγεῖν σε;* εἰς δὲ τὸν τάφον *ὁ παμφάγος ᾅδης καὶ θάνατος* εἰς δὲ τὸν καταπινόμενον παρὰ τοῦ δράκοντος ταῦτα· *οὐαί, καὶ τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ παμφάγου ᾅδου.* Ποίησον δὲ ἐκ δεξιῶν τοῦ χρόνου καὶ ἐξ ἀριστερῶν δύο ἀγγέλους ἔχοντας εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἡμιώριον καὶ περιστρέφοντας τὸν τροχὸν διὰ σχοινίων· καὶ εἰς μὲν τὸν δεξιὸν ἄγγελον γράψον *ἡμέρα·* εἰς δὲ τὸν ἀριστερὸν *νύξ·* ἄνωθεν τοῦ τροχοῦ γράψον ταύτην τὴν ἐπιγραφήν· *ὁ μάταιος βίος τοῦ πλάνου κόσμου.*

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Καὶ πρῶτον περὶ τοῦ πῶς δεῖ διαγράφειν τὴν φιαλόεσσαν ἐκκλησίαν.

§ **528.** Ὅταν πρόκηται ἵνα φιαλόεσσαν ἐκκλησίαν διαγράψῃς. κατὰ πρῶτον γράψον πέριξ τοῦ ὀμφαλοῦ τῆς ὑπερτάτης φιάλης κύκλον βαφαῖς ποικίλαις τόξῳ ὅμοιον τῷ ἐν καιρῷ βροχῆς φαινομένῳ· ἐν τῷ κύκλῳ δὲ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εὐλογοῦντα διὰ τῆς δεξιᾶς· διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς φέροντα εὐαγγέλιον ἐπὶ τοῦ στήθους· γράψον δὲ καὶ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ Ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ. Τοῦ κύκλου δὲ πέριξ τὰ Χερουβεὶμ καὶ τοὺς θρόνους καὶ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν «*ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ ἐποίησα γῆν καὶ ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς ἐγὼ τῇ χειρί μου ἐστερέωσα τὸν οὐρανὸν* » Δευτερ. λϐ'. Ἠσαΐας). Τοῦ παντοκράτορος δὲ κάτωθεν πέριξ τῆς φιάλης τὰ λοιπὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων τάγματα· καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν κατ' ἀνατολὰς τὴν Παναγίαν, ἔχουσαν ἡπλωμένας τὰς χεῖρας πρὸς τὸ ἓν καὶ ἄλλο μέρος ἔχουσα ὑποπόδιον καὶ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΥ Η ΚΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ. Ἀντίον δὲ τῆς Θεοτόκου Δυτικὰ διάγραψον τὸν Πρόδρομον. Κατωτέρω δὲ τοὺς προφήτας ἐν ἄλλῳ χορῷ, καὶ τῶν προφητῶν κάτωθεν πέριξ τῆς φιάλης ταῦτα· « *Τὸ στερέωμα τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων, στερέωσον Κύριε τὴν ἐκκλησίαν, ἣν ἐκτήσω τῷ τιμίῳ σου αἵματι* »· εἰς δὲ τὰς γωνίας τῶν ἀψίδων τοὺς τέσσαρας εὐαγγελιστάς· καὶ μεταξὺ τῶν δύο κατ' Ἀνατολὰς εὐαγγελιστῶν, τὸ ἅγιον *μανδύλιον*

ἀντίον δὲ αὐτοῦ μεταξὺ τῶν λοιπῶν δύω τὸ ἅγιον *Κεράμιον*· δεξιὰ δὲ μεταξὺ τῶν εὐαγγελιστῶν, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν φέροντα εὐαγγέλιον ἀνεῳγμένον, ἐν ᾧ ἀναγινώσκονται ταῦτα· *Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα*· ἀριστερὰ δὲ τὸν Ἐμμανουὴλ φέροντα ἐπιγραφὴν ἐν ᾗ ὑπάρχει· *Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με*· ἐκ τῶν τεσσάρων δὲ τούτων εἰκόνων παραστάσεων γράψον κλάδους κλημάτων ἐξερχομένων ἐξ αὐτῶν ληγόντων ἐπὶ τοῦ ὑποποδίου τῶν εὐαγγελιστῶν ἑλικοειδῶς· μεταξὺ δὲ τῶν κλάδων τῆς ἀμπέλου καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, ἐντὸς δὲ τοῦ κύκλου ἑκάστης ἀψῖδος γράψον ἀνὰ τρεῖς προφήτας φέροντας εἰς χεῖρας τὰς ἑαυτῶν ἁρμοζούσας προφητείας ὡς ἐπιγραφάς· διὰ τὰς ὑπ' αὐτῶν δεικνυομένας κάτωθεν ἑορτάς· (ἴδε § **135** καὶ **136**).

Ἀρχὴ τῆς πρώτης τάξεως.

§ **529.** Ἔνδον τοῦ ἱεροῦ βήματος κάτωθεν τῶν προφητῶν τῶν ἄνωθεν καὶ τῆς ἀνατολικῆς ἀψῖδος κατὰ μέσον γράψον τὴν Παναγίαν καθημένην ἐπὶ θρόνου, καὶ φέρουσαν ὡς βρέφος τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΥ Η ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ· ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ἄλλου μέρους τοὺς δύο Ταξιάρχας Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ πρεσβείαν ποιοῦντας. Μετὰ δὲ γράφε ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς Θεοτόκου ἀρχόμενος, τὰς δώδεκα δεσποτικὰς ἑορτάς, τὰ ἅγια Πάθη, καὶ τὰ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου Θαύματα· ταῦτα δὲ πέριξ τοῦ ναοῦ διάγραφε τῶν προφητῶν καὶ κάτωθεν μέχρι τοῦ δεξιοῦ τῆς ὑψηλοτέρας μέρους.

Τοιουτοτρόπως διαγραφομένη ἡ πρώτη τάξις λαμβάνει τέλος.

Ἀρχὴ τῆς δευτέρας τάξεως.

§ **530.** Κατωτέρω τῆς ὑψηλοτέρας γράψον τὴν θείαν λειτουργίαν (ἴδε § **311**). Ἔπειτα ποίησον ἀρχὴν τῶν ἔργων καὶ θαυμάτων τοῦ Κυρίου ἐξ ἀριστερῶν ἀρχόμενος τῆς θείας λειτουργίας καὶ λήγων ἐπὶ τῶν δεξιῶν αὐτῆς καὶ οὕτω λήγει καὶ ἡ δευτέρα τάξις. Ἐντὸς δὲ τῆς φιάλης τοῦ βήματος τῆς προσκομιδῆς γράψον

τὸν Ἰησοῦν ἐν ἀρχιερατικῇ στολῇ ἐπὶ νεφέλης καθήμενον εὐλογοῦντα καὶ φέροντα εὐαγγέλιον ἐν ᾧ ταῦτα ἐστὶ γεγραμμένα· *Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός*· καὶ τοῖς στεφάνοις κύκλῳ *Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ μέγας ἀρχιερεύς*· τοῦ Ἰησοῦ δὲ πέριξ γράψον τὰ Χερουβεὶμ. καὶ τοὺς θρόνους· καὶ τοῦ κύκλου ἐκτὸς πέριξ τῆς φιάλης οἵους βούλει ἱεράρχας· κατωτέρω δὲ τὴν θυσίαν τοῦ Ἄβελ (ἴδε § **18** μέρ. 6')· τὴν θυσίαν τοῦ Μανωὲ (ἴδε § **70**. μέρος 6')· εἰς δὲ τὸ ἡμικύκλιον τῆς προσκομιδῆς τὴν *ἀποκαθήλωσιν*. Εἰς τὴν δευτέραν δὲ φιάλην τοῦ ἱεροῦ, γράψον τὴν Παναγίαν ἐντὸς κύκλου φέρουσαν ἐπὶ τοῦ στήθους τὸν Κύριον ἡμῶν, τὰς δὲ χεῖρας ἐκτεινομένας ἔχουσαν πρὸς τὸ ἓν καὶ ἄλλο μέρος καὶ πέριξ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν **ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΥ Η ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ**· καὶ τοῦ κύκλου πέριξ οἵους βούλει ἱεράρχας· κατωτέρω δὲ αὐτῶν τὸν Μωϋσῆν βλέποντα τὴν βάτον καιομένην (ἴδε § **47** μέρ. 6')· τοὺς τρεῖς παῖδας ἐν τῇ καμίνῳ (ἴδε § **116** μέρ. 6')· τὸν Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων (ἴδε § **122**. μέρος 6')· τὴν φιλοξενίαν τοῦ Ἀβραὰμ (ἴδε §. **34** μέρ. 6')· ἔξωθεν δὲ τοῦ βήματος ἐπὶ τῶν τεσσάρων σταυροστοῶν, ταῦτα γράψον· εἰς τὴν πρώτην ἄνω τὸ τῶν διακονικῶν τὸν τῆς μεγάλης βουλῆς ἄγγελον ἐν νεφέλῃ φερόμενον παρὰ τεσσάρων ἀγγέλων καὶ λέγοντα· *ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω· οὐ δὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπεστάλκέ με*· γράψον δὲ καὶ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν *Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος*. Εἰς δὲ τὴν δευτέραν τὸν Ἐμμανουὴλ ἐπὶ νεφέλης, λέγοντα δι' ἐπιγραφῆς· *Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με* εἰς δὲ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς νεφέλης γράψον τοὺς τετραμόρφους εὐαγγελιστάς· εἰς τὴν τρίτην δὲ σταυροστοὰν τὸν ἀρχάγγελον Μιχαὴλ φέροντα διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς σπάθην, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς ἐπιγραφήν, ἐν ᾗ ταῦτα:

Τοῖς μὴ καθαραῖς προστρέχουσι καρδίαις
Ἐν τῷ καθαρῷ τοῦ Θεοῦ δόμῳ
Ἀσυμπαθῶς μου τὴν σπάθην ἐκτείνω.

Εἰς δὲ τὴν τετάρτην σταυροστοάν, τὸν Πρόδρομον ἐπὶ νεφέλης

εὐλογοῦντα διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ φέροντα διὰ τῆς ἄλλης σταυρὸν καὶ ἐπιγραφὴν ἐν ᾗ ταῦτα· *Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*· ὑπὸ δὲ τοῦ τῆς μεγάλης βουλῆς ἀγγέλου τὸν Μωϋσῆν φέροντα τὰς πλάκας τοῦ νόμου, καὶ τὸν Ἀαρὼν τὴν στάμνον τὴν χρυσῆν καὶ τὴν ἀνθήσασαν ῥάβδον ἐν στολῇ ἀρχιερατικῇ σὺν μήτρᾳ καὶ οἱ δύο, καὶ τὸν Νῶε φέροντα τὴν κιβωτόν· καὶ τὸν Δανιὴλ φέροντα χάρτην· ὑπὸ δὲ τοῦ Ἐμμανουὴλ τὸν προφήτην Σαμουὴλ φέροντα τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου καὶ τὸ θυμιατόν· καὶ τὸν Μελχισεδὲκ φέροντα ἐπὶ δίσκου τοὺς τρεῖς ἄρτους, καὶ τὸν προφήτην Ζαχαρίαν τὸν πατέρα τοῦ Προδρόμου φέροντα θυμιατὸν ἐνδεδυμένοι καὶ οὗτοι τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν κατὰ τὴν τάξιν τὴν παρὰ τοῖς ἑβραίοις· καὶ τὸν δίκαιον Ἰὼβ κορωνοφοροῦντα καὶ λέγοντα ἐν ἐπιγραφῇ· *εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος*· ὑπὸ δὲ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ καὶ τοῦ Προδρόμου τοὺς δώδεκα ἀποστόλους (ἴδε § **484** μέρ. β')· κατ' ἀνατολὰς δὲ ἐπικεφαλῆς τῶν δύο στηλῶν γράψον τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου (ἴδε § **161** μέρ. β')· ὄπισθεν τῆς Παναγίας τὸν Προφητάνακτα Δαυὶδ λέγοντα· *Ἄκουσον θύγατερ καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου κτλ.*· τοῦ ἀγγέλου δὲ ὄπισθεν τὸν Ἠσαΐαν δακτυλοδεικτοῦντα τὴν Θεοτόκον καὶ λέγοντα δι' ἐπιγραφῆς· *Ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσουσι κτλ.* ἐπὶ δὲ τῶν κιονοκράνων γράψον ταῦτα, εἰς τὸ πρῶτον· *Τοῦτον τὸν οἶκον ὁ πατὴρ ᾠκοδόμησεν*· εἰς τὸν δεύτερον· *Τοῦτον τὸν οἶκον ὁ υἱὸς ἐστερέωσεν*· εἰς τὸ τρίτον· *Τοῦτον τὸν οἶκον τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀνεκαίνισεν*· εἰς δὲ τὸ τέταρτον· *Τριὰς ἁγία δόξα σοι.*

Ἀρχὴ τῆς τρίτης τάξεως.

§ **531.** Ἔσωθεν τοῦ βήματος, κάτωθεν τῆς θείας λειτουργίας γράψον τὴν μετάδοσιν τοῦ κυριακοῦ σώματος καὶ αἵματος (ἴδε § **312** μέρ. β')· ἀπὸ δὲ τοῦ δεξιοῦ μέρους τῆς μεταδόσεως μέχρι τοῦ εἰκονοστασίου τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου (ἴδε § **352** μέρ.

β')· τὸν Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λειτουργοῦντα ἐν τῇ σκηνῇ (ἴδε § 60 μέρ. β')· ἐξ ἀριστερῶν δὲ τῆς μεταδόσεως, τὴν κλίμακα τοῦ Ἰακὼβ (ἴδε § 38 μέρ. β'). τὴν κιβωτὸν φερομένην εἰς Ἱερουσαλὴμ (ἴδε § 81 μέρ. β')· ταῦτα δὲ πάντα ἐντὸς τοῦ βήματος γράφονται, ἔξωθεν δὲ τοῦ βήματος πέριξ τοῦ ναοῦ τὰς ἐκλεκτοτέρας εἰκόνισον παραβολὰς τοῦ Κυρίου (ἴδε § 271 μέρ. β')· τὴν ὕψωσιν τοῦ Σταυροῦ (ἴδε § 405 μέρ. γ')· τὴν ἀναστήλωσιν τῶν εἰκόνων (ἴδε § 413 μέρ. γ')· ἀντίον δὲ τοῦ εἰκονοστασίου τῆς πύλης τοῦ ναοῦ ἄνωθεν τὴν κοίμησιν εἰκόνισον τῆς Θεοτόκου (ἴδε § 354 μέρ. β')· καὶ τὰς λοιπὰς θεομητορικὰς ἑορτὰς πέριξ· καὶ οὕτω λαμβάνει καὶ ἡ τρίτη τάξις τέλος.

Ἀρχὴ τῆς τετάρτης τάξεως.

§ 532. Ὑπὸ δὲ τὴν τρίτην τάξιν πέριξ ὅλου τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ γράψον ἐντὸς κύκλων ἁγίους, ἐντὸς μὲν τοῦ ἱεροῦ ἱεράρχας, ἐντὸς δὲ τῶν χορῶν μάρτυρας καὶ πέριξ ἐξ ἑνὸς καὶ ἄλλου μέρους τοῦ ναοῦ ὁσίους καὶ ποιητὰς οἵους βούλει.

Ἀρχὴ τῆς πέμπτης τάξεως.

§ 533. Ὑπὸ τὴν τετάρτην δὲ τάξιν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ κύκλῳ τῆς ἁγίας τραπέζης εἰκόνισον τοὺς ἁγίους ἱεράρχας ἐκ δεξιῶν μὲν τὸν ἅγιον Βασίλειον ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὸν ἅγιον Χρυσόστομον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς τοὺς ἐπισήμους ἱεράρχας φέροντας ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ τὰ ἐπιγράμματα αὐτῶν (ἴδε § 386 μέρ. γ')· πλησίον δὲ τῆς προσκομιδῆς εἰκόνισον τὸν ἅγιον Πέτρον Ἀλεξανδρείας φέροντα ἐπιγραφὴν τοιαύτην· *Τίς σου τὸν χιτῶνα Σῶτερ διεῖλε;* καὶ κατὰ μέτωπον αὐτοῦ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ ἐπ' αὐτῆς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν ὡς βρέφος ἐνδεδυμένον σχισμένον χιτῶνα εὐλογοῦντα καὶ ἀποκρινόμενον τῷ Πέτρῳ· *Ἄρειος ὁ ἄφρων καὶ παγκάκιστος Πέτρε.* Ἐν δὲ ταῖς στοαῖς τοῦ ἱεροῦ τοὺς ἁγίους διακόνους εἰκόνισον (ἴδε § 387 μέρ. γ')· ἔξωθεν δὲ εἰς τοὺς τροχοὺς ποίησον τοὺς μεγαλομάρτυρας· ἐκ δεξιῶν μὲν τὸν ἅγιον Γεώργιον, ἐξ

ἀριστερῶν δὲ τὸν ἅγιον Δημήτριον καὶ τοὺς λοιποὺς κατὰ τάξιν (ἴδε § 388 μέρ. γ')· μετὰ δὲ τοὺς ἁγίους ἀναργύρους (ἴδε § 374 μέρ. γ')· τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἑλένῃ φέροντες ἀμφότεροι τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου· κάτωθεν δὲ τῆς εἰκονικῆς κοιμήσεως τῆς παραστάσεως τῆς Θεοτόκου γράψον τὸν ὅσιον Ἀντώνιον πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τὸν ὅσιον Εὐθύμιον πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοὺς δὲ λοιποὺς ὁσίους κατὰ τὴν τάξιν καθὼς καὶ τοὺς ποιητὰς φέροντας ἅπαντας τὰς ῥήσεις καὶ ἀποφθέγματα ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς (ἴδε § 387 καὶ 399 μέρ. γ')· ἔσωθεν δὲ τῆς πύλης τοῦ ναοῦ πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος γράψον τὸν ἀρχιστράτηγον τοῦ Κυρίου Μιχαὴλ φέροντα σπάθην καὶ ἐπιγραφὴν ἐν ᾗ ταῦτα.

Θεοῦ στρατηγὸς εἰμὶ τὴν σπάθην φέρων
καὶ τοὺς ἐνταῦθα εἰσιόντας ἐν φόβῳ
φρουρῶ, προμαχῶ, ὑπερμαχῶ καὶ σκέπω.
τοὺς δὲ καρδίᾳ ῥυπαρᾷ εἰσιόντας,
πικρῶς ἐκτέμνω ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τῇ δε.

Πρὸς δὲ τὸ ἀριστερὸν τὸν ἀρχάγγελον Γαβριὴλ γράφοντα διὰ γραφίδος ταῦτα.

Ὀξυγράφου κάλαμον τῇ χειρὶ φέρων
Τῶν εἰσιόντων συνταγὰς ἀπογράφω,
Φρουρῶ στέργοντας, εἰδὲ μὴ φθείρω τάχει.

Ὑπὲρ τὴν πύλην δὲ τοῦ ναοῦ, εἰκόνισον τὸν Σωτῆρα ἡμῶν ἐν ἡλικίᾳ βρέφους τριετοῦς κοιμώμενον ἐπὶ πετρῶν καὶ χαμοκλάδων κλίνοντα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρός· τὴν δὲ Παντάνασσαν καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἱσταμένην ἔμπροσθεν τοῦ Σωτῆρος ἐν εὐλαβείᾳ· καὶ κύκλῳ τοῦ κοιμωμένου ἀγγέλων πληθὺς σκιαζόντων διὰ τῶν πτερύγων τὸν κοιμώμενον· ὑπὸ δὲ γράψον ταῦτα.

«Ἱστορήθη ὁ παρὼν θεῖος καὶ ἱερώτατος ναὸς τῆς θείας καὶ ἱερᾶς »μονῆς (Δ) διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης (Δ) ἐν ἔτει....

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ διαγράφειν.

§ 524. Ἀνίσως ὁ διαγραφόμενος νάρθηξ ἔχει φιάλας δύο εἰς

μὲν τὴν μίαν γράψον κύκλον καὶ ἐν αὐτῷ τὸν σωτῆρα σὺν τοῖς τάγμασι τῶν ἀγγέλων καὶ πέριξ τὰ λοιπὰ τῶν ἁγίων τάγματα ὡς περιγράφονται ἐν τῷ *Πᾶσα πνοὴ* (ἴδε § **313** μέρος β')· εἰς δὲ τὴν ἄλλην γράψον τὸ *Ἄνωθεν οἱ προφῆται* ἤτοι τὴν Θεοτόκον μεταξὺ νεφελῶν καὶ ἀστέρων φέροντες ἐν ἀγκάλαις τὸν Σωτῆρα κτλ. (ἴδε § **357** μέρ. β')· ἐπὶ δὲ τῶν γωνιῶν τοὺς ἀκολούθους ποιητὰς καθημένους ἐπὶ θρόνων· καὶ εἰς μὲν τὰς γωνίας τῆς δεξιᾶς φιάλης ἔνθα τὸ *Πᾶσα πνοὴ* διεγράφη γράψον τὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην γράφοντα· *Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ πατρὸς γεννηθέντα τὸν Θεὸν Λόγον σαρκωθέντα ἐκ Παρθένου Μαρίας κτλ.* Τὸν Κοσμᾶν γράφοντα· *Εἰκὼν ἀπαράλλακτε, τοῦ ὄντος ἀκίνητε σφραγὶς ἀναλλοίωτε, Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ βραχίων δεξιὰ ὑψίστου σθένους σὲ ἀνυμνοῦμεν σὺν πατρὶ καὶ τῷ πνεύματι.* Τὸν ἅγιον Ἀνατόλιον γράφοντα· *Εὐφράνθητε οὐρανοί, σαλεύθητε τὰ θεμέλια τῆς γῆς, βοήσατε τὰ ὄρη εὐφροσύνης· ἰδοὺ γὰρ ὁ Ἐμμανουὴλ τὰς ἁμαρτίας.* Τὸν ἅγιον Κυπριανὸν γράφοντα· *Θαυμαστὸς εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, καὶ αἱ ὁδοί σου ἀνεξιχνίαστοι· πέλεις γὰρ σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπόστασις τελεία, καὶ δύναμις συνάναρχός τε καὶ συναΐδιος.* Ἐπὶ δὲ τῶν ἀριστερῶν ἔνθα τὸ *Ἄνωθεν οἱ προφῆται.* Τὸν ἅγιον Μητροφάνην γράφοντα· *Ῥήσεις προφητῶν διάγραψον ἄχραντε τὸν σὸν τόκον τὸν ἀπόῤῥητον καὶ δυσερμήνευτον, ὃν ἡμεῖς ἐγνώκαμεν μυσταγωγὸν τῆς ἑνιαίας καὶ τρισηλίου Θεότητος κτλ.* Τὸν ἅγιον Ἰωσὴφ γράφοντα· *Οὐρανὸν ὁ τανύσας βουλήμασι οὐρανὸν ἄλλον ἐπίγειον ἐπλάτυνε σὲ Θεομήτωρ ἄχραντε καὶ ἐκ σοῦ ἀνατείλας ἐπέφανε.* Τὸν ἅγιον Θεοφάνην γράφοντα· *Ῥήσεσιν ἑπόμενοι τῶν θεηγόρων πανάμωμε, Θεοτόκον φρονοῦμεν σε, Θεὸν γὰρ ἐγέννησας σεσαρκωμένον.* Τὸν ἅγιον Ἀνδρέαν γράφοντα· *Ἀσπόρου συλλήψεως ὁ τόκος ἀνερμήνευτος κτλ.* ὑπὸ δὲ ἐν ταῖς σταυροστοαῖς γράψον τὰ χωροῦντα μαρτύρια τοῦ ἐνιαυτοῦ. Πέριξ δὲ τοῦ νάρθηκος τοὺς ΚΔ'· οἴκους τῆς Θεοτόκου (ἴδε § **361** μέρ. β')· ἄνωθεν τῆς πύλης ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ναοῦ τὸν Κύριον ἡμῶν ἐπὶ

θρόνου φέρων εὐαγγέλιον ἀνεῳγμένον, ἐν ᾧ ταῦτα ἀναγινώσκονται· *Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα, δι' ἐμοῦ, ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται* κτλ. ἐκ δεξιῶν δὲ τοῦ Σωτῆρος τὴν Θεοτόκον καὶ ἐξ ἀριστερῶν τὸν Πρόδρομον πρεσβείαν ποιοῦντος· κατέναντι δὲ τὰς ἑπτὰ ἁγίας οἰκουμενικὰς Συνόδους (ἴδε § **406—412** μέρ. γ΄)· εἰς δὲ τὸν δεξιὸν χορὸν γράψον τὴν ῥίζαν τοῦ Ἰεσσαὶ (ἴδε § **149** μέρ. β΄)· καὶ τὴν παράβασιν καὶ ἐξορίαν τοῦ Ἀδὰμ (ἴδε **10—11** μέρ. β΄)· καὶ ἄλλα τινὰ ἐκ τοῦ εὐαγγελίου (ἴδε § **271** μέρ. β΄)· καὶ τὴν οὐρανόδρομον κλίμακα (ἴδε § **523** μέρ. γ΄)· ὑπὸ δὲ ὁσίους καὶ ποιητὰς οἵους βούλει· ἐν δὲ τοῖς χοροῖς τοῦ καθολικοῦ κάτωθεν τῶν τάξεων γράψον τὸ σύμβολον τῆς πίτεως ἐν τῷ δεξιῷ (ἴδε §. . . .)· ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ τὴν κυριακὴν προσευχήν.

Πῶς δεῖ διαγράφειν τὴν φιάλην.

§ **535.** Εἰς τὸν ἀνώτατον τῆς φιάλης ὀμφαλὸν διάγραψον οὐρανὸν καὶ τὰ τοῦ οὐρανοῦ ἥλιον σελήνην καὶ ἀστέρας· τοῦ οὐρανοῦ δὲ πέριξ γράψον τὴν ἐν καιρῷ βροχῆς φαινομένην δόξαν καὶ ἀγγέλων πλῆθος· μετὰ δὲ διάγραφε τὴν πρώτην τάξιν ἤτοι πάντα τὰ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπὸ τοῦ Προδρόμου γενόμενα (ἴδε § **529** μέρ. γ΄)· κατ' ἀνατολὰς δὲ εἰκόνιζον τὴν βάπτισιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀκτίνας κατερχομένας ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ βαπτιζομένου καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀκτίνων τὸ ἅγιον Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς εἶδος περιστερᾶς· καὶ ταῦτα τὰ πατρικὰ λόγια· *Οὗτος ἐστὶν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ηὐδόκησα.* Ἐν μέσῳ τῶν ἀκτίνων καὶ ταῦτα· ταύτης δὲ τῆς τάξεως παρακτιῶν τὰ ἐκ τῆς παλαιᾶς διαθήκης προεικονίζοντα τὸ θεῖον Βάπτισμα οἷον τὴν εὕρεσιν τοῦ Μωϋσέως (ἴδε § **46** μέρ. β΄)· τὸν καταποντισμὸν τῶν Αἰγυπτίων (ἴδε § **56** μέρ. β΄.) τὸν Μωϋσῆν γλυκαίνοντα τὰ ὕδατα Μερρᾶς (ἴδε § **57** μέρ. β΄)· τὰς δώδεκα πληγὰς ὑδάτων καὶ ἑβδομήκοντα στελέχους φοινίκων (ἴδε § **57** (γρα. **58** μέρ. β΄)· τὸ ὕδωρ τῆς ἀντιλογίας (ἴδε § **61** μέρ. β΄)· τὴν διάβασιν τῆς Κιβωτοῦ διὰ

τοῦ Ἰορδάνου (ἴδε § 66 μέρ. β'). Τὸν Πόκον Γεδεὼν (ἴδε § 69 μέρ. β')· τὴν θυσίαν Ἠλιοῦ (ἴδε § 94 μέρ. β')· τὸν Ἠλίαν διαβαίνοντα τὸν Ἰορδάνην (ἴδε § 99 μέρος β')· τὸν Ἐλισσαῖον ἰώμενον τὰ ὕδατα (ἴδε § 102 μέρ. β')· τὸν Νεεμὰν λουόμενον ἐν τῷ Ἰορδάνῃ (ἴδε § 106 μέρος β')· τὸν Ἐλισσαῖον διαβαίνοντα διὰ ξηρᾶς τὸν Ἰορδάνην (ἴδε § 101 μέρ. β')· καὶ τὴν Ζωοδόχον πηγὴν (ἴδε § 356 μέρ. β')· ἐπὶ τῶν κιανοκράνων δὲ γράψον τοὺς ὅσους προφήτας προφήτευσαν τὴν Βάπτισιν τοῦ Κυρίου (ἴδε § 136 μέρος β').

Διαγραφὴ τραπέζης.

§ 536. Διαγράφων τράπεζαν, γράψον πρῶτον καὶ κατὰ μέσον τῆς στοᾶς, ἄνωθεν τῆς ἡγουμενικῆς τραπέζης· τὸν δεῖπνον τὸν μυστικὸν (ἴδε § 238 μέρ. β')· πρὸς τὰ δεξιὰ δὲ τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου (ἴδε § 161 μέρος β')· ἀριστερὰ δὲ *Ἄξιον ἐστι* (ἴδε § 425 μέρ. γ')· πέριξ δὲ τῆς τραπέζης τὸν Χριστὸν συνεσθίοντα τοῖς τελώναις (ἴδε § 191 μέρ. β')· τοὺς ἀποστόλους τίλλοντας τοὺς ἀστάχεις (ἴδε § 196 μέρ. β')· τὸν Χριστὸν εὐλογοῦντα τοὺς πέντε ἄρτους (ἴδε § 201 μέρ. β')· τὴν φιλοξενίαν τῆς Μάρθας (ἴδε § 213 μέρ. β')· τὸν Χριστὸν εἰς Ἐμμαοὺς κλῶντα τὸν ἄρτον (ἴδε § 263 μέρ. β')· τὸν Χριστὸν τρώγοντα ἰχθύας ὀπτομένους (ἴδε § 264 μέρος β')· τὸν Χριστὸν ἐπὶ τὴν Τιβεριάδος θάλασσαν (ἴδε § 226 μέρ. β')· παραβολὰς δέ, οἵας βούλει, τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου τῆς Μονῆς, ἧς τὴν τράπεζαν διαγράφεις καὶ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ Ἑωσφόρου (ἴδε § 6 μέρ. β')· καὶ οὕτω διαγράφεται ἡ πρώτη τάξις.

Ἀρχὴ τῆς β'. τάξεως.

§ 537. Ὑπὸ τὸν Μυστικὸν δεῖπνον γράψον τοὺς ἐπισήμους τῶν ἱεραρχῶν ἐν ὁσιωτικῇ στολῇ φέροντας ἐπιγράμματα ὁσιακά· καὶ πρῶτον τὸν ἅγιον Βασίλειον πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ Μυστικοῦ δεῖπνου λέγοντα· *Ψυχῆς τὸ κάλλος ἀσφαλῶς τηρητέον, τοῦτο Θεὸς ζητήσει ἐκ τοῦ βροτείου γένους.* Τὸν Θεολόγον Γρηγόριον λέγοντα· *Ποιμὴν λογικῆς ἐγκαταστὰς ἀγέλης, ἁπλοῦς, ταπεινός, εὐμενής, πραΰς· ἕως οὗ, γὰρ πληθύεις ἐν Κυρίῳ.* Τὸν ἅγιον Νικόλαον λέγοντα· *Εἷς Θεὸς πατὴρ λόγου ζῶντος, σοφίας ὑφεστώσης·* ἀριστερὰ δὲ τὸν Χρυσόστομον λέγοντα· *Τῶν πρὶν ἕκαστος εἴπερ*

ἐκστῇ σφαλμάτων σωθήσεται πᾶς ἐγγνῶναι γνησίως. Τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον λέγοντα· *Ἕνα Θεὸν σεβόμεθα ἐν Τριάδι καὶ τρία πρόσωπα ἐν Μονάδι*· Τὸν ἅγιον Κύριλλον λέγοντα· *Οἱ τὰ ὅπλα τῆς νηστείας ῥίπτοντες ὑπὸ τῆς γαστριμαργίας σκανδαλίζονται, καὶ ὑπὸ τῆς πορνομοιχοῦ ἀναιροῦνται ἁμαρτίας*· ἔξωθεν δὲ τῆς χυβάδας τὸν ὅσιον Ἀντώνιον ἐστραμμένον πρὸς τὴν τράπεζαν, καὶ λέγοντα· *Μὴ ἀπατῶ, ὦ μοναχὲ χορτασία κοιλίας· ὑποταγὴ μετ' ἐγκρατείας ὑποτάσσει τοὺς δαίμονας*· ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὸν ὅσιον Ἐφραὶμ ἐστραμμένον πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ λέγοντα· *Ἡ σιωπῶσα καὶ δοξολογοῦσα καὶ εὐτάκτως διοικουμένη, ὑπὸ ἀγγέλων εὐφημεῖται, ἡ δὲ ἀργολογοῦσα καὶ ἀμέτρως σπαταλῶσα, ὑπὸ δαιμόνων ἀχρειοῦται*. Γράψον δὲ καὶ οἵους ἄλλους βούλει ὁσίους φέροντας ἐπιγράμματα. Πρὸς τὸ κάτω μέρος δὲ τῆς τραπέζης γράψον τὸν βίον τοῦ μοναχοῦ (ἴδε § 522 μέρ. β')· καὶ τὸν μάταιον βίον τοῦ ἀνθρώπου (ἴδε § 527 μέρ. β')· ἂν δὲ ἡ τράπεζα εἶναι μεγάλη καὶ σταυροειδής, γράψον καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (§ 314 μέρος β')· καὶ εἰς ἄλλο· ἔξωθεν δὲ τῆς τραπέζης ἐπὶ τῆς πύλης γράψον τὸν ἅγιον τῆς Μονῆς.

Πῶς δεῖ τὴν ὀμφαλόεσσαν διαγράφειν Ἐκκλησίαν.

§ 538. Τὴν ὀμφαλόεσσαν διαγράφων Ἐκκλησίαν· γράψον κατὰ μέσον τὸν Παντοκράτορα· πέριξ δὲ τοῦ Παντοκράτορος τὰ οὐράνια τῶν ἀγγέλων τάγματα· ἐπὶ δὲ τῶν γωνιῶν τοὺς Εὐαγγελιστάς, ἐν δὲ ταῖς στοαῖς τοὺς προφήτας καὶ προπάτορας οἵους βούλει· ἂν δὲ εἶναι μεγαλητέρα καὶ ἔχει ὀμφαλοὺς πέντε· εἰς μὲν τὸν μεσαῖον καὶ περιεκτικώτερον τῶν λοιπῶν τεσσάρων· γράψον τὸν Παντοκράτορα καθὼς καὶ εἰς τὴν φιαλόεσσαν εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς ὀμφαλοὺς τὰ ἀκόλουθα· εἰς μὲν τὸν ἕνα, τὸν τῆς μεγάλης βουλῆς ἄγγελον· εἰς δὲ τὸν τρίτον τὸν Ἐμμανουήλ, εἰς δὲ τὸν τέταρτον, τὴν Παναγίαν φέρουσαν ἐν ἀγκάλαις τὸν σωτῆρα, καὶ εἰς τὸν πέμπτον τὸν Πρόδρομον· ἐπὶ δὲ τῶν στοῶν τοὺς Εὐαγγελιστάς, προφήτας καὶ προπάτορας, ἐπὶ δὲ τῆς λοιπῆς ἐπιφανείας τῶν τοιχίων τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτάς· τὰ ἅγια πάθη, τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου τῆς Μονῆς, καὶ τὰ λοιπά, ὡς προερμηνεύθησαν.

Διαγραφὴ κοίλης Ἐκκλησίας.

§ 539. Κοίλην Ἐκκλησίαν διαγράφων κατὰ μέσον γράψον τὸν

Παντοκράτορα ἐντὸς κύκλου· ἄνω δὲ τοῦ εἰκονοστασίου ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς Θεοτόκου καὶ λήγων ἐπὶ τοῦ Προδρόμου γράψον οὐρανόν, καὶ πλῆθος ἀγγέλων ἐν αὐτῷ· ἀμφοτέρωθεν δὲ τοῦ οὐρανοῦ γράψον τοὺς προπάτορας καὶ προφήτας ἐντὸς κύκλων. Τούτοις δὲ κατωτέρω διάγραφε τὴν Α'. τάξιν τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, τὰ ἅγια πάθη, καὶ τὰ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν θαύματα· καταμέσον δὲ τοῦ βήματος τὴν Πλατυτέραν. Τούτοις δὲ κατωτέρω γράψον τὴν Β'. τάξιν καθὼς καὶ εἰς τὴν φιαλόεσσαν· τοῦ βήματος δὲ ἐκτὸς τοὺς Εὐαγγελιστάς, καὶ τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου τῆς Μονῆς, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς καὶ εἰς τὴν φιαλόεσσαν.

Πόθεν τὰς ἁγίας εἰκόνας παρελάβομεν εἰκονίζειν ;

§ 540. Τὸ εἰκονίζειν τὰς ἁγίας εἰκόνας παρελάβομεν οὐ μόνον ἐκ τῶν πατέρων τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὸν λέγω τὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς καὶ προερρέθη ἐν ἀρχῇ τῆς συγγραφῆς ἡμῶν· ὅθεν καὶ τὸν μὲν σωτῆρα Χριστὸν εἰκονίζομεν ὡς ἄνθρωπον, ἐπειδή, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη γενόμενος τέλειος ἄνθρωπος, ὅμοιος ἡμῖν πλὴν τῆς ἁμαρτίας (Βαροὺχ Γ'.). Εἰκονίζομεν δὲ καὶ τὸν ἄναρχον πατέρα ὡς γέροντα, ὡς ὤφθη τῷ Δανιὴλ (κεφ. Ζ'.) Τὸ δὲ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰκονίζειν ὡς εἶδος περιστερᾶς, διότι καὶ οὕτως ἐφάνη ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ἔτι δὲ καὶ τὴν τῆς θεομήτορος εἰκόνα εἰκονίζομεν καθάπερ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων, καὶ προσκυνοῦμεν αὐτὰς σχετικῶς καὶ οὐχὶ λατρευτικῶς· ἤγουν δὲν λέγομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός, ἢ Θεοτόκος, ἢ ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα ἅγιος ἄπαγε ! ἀλλὰ προσκυνοῦμεν αὐτὰς σχετικῶς. Ἡ δὲ ἀπονεμομένη παρ' ἡμῶν τιμὴ εἰς ὅποιαν δήποτε εἰκόνα ἀναφέρεται εἰς τὸ πρωτότυπον, ἤγουν ἐὰν ἀσπαζώμεθα ἢ προσκυνῶμεν τὴν εἰκόνα τοῦ σωτῆρος τὴν προσκύνησιν καὶ τὸν ἀσπασμὸν ἀναφέρομεν εἰς αὐτὸν τὸν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος τὸν δι' ἡμᾶς γενόμενον ἄνθρωπον, δὲν προσκυνοῦμεν δὲ τὰ χρώματα ἢ τὴν τέχνην καὶ τὰ παρόμοια, ὡς οἱ εἰκο-

νομάχοι πρεσβεύουσιν· ἀλλὰ τὸν τύπον τοῦ Χριστοῦ τὸν εἰς οὐρανοὺς καθεζόμενον, *ἡ γὰρ τιμὴ τῆς εἰκόνος ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει*· ὁπότε δὲ βλέπομεν τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ἢ ὁποίου δήποτε ἄλλου εἰκονιζομένου ἁγίου οὐ λατρευτικῶς ἀλλὰ τιμητικῶς καὶ τυπικῶς προσκυνοῦμεν αὐτάς· ἱστοροῦμεν δὲ αὐτάς, ἵνα μὴ ἀμνημονῶμεν τὰς ἀρετὰς καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶν εἰκονιζομένων καὶ πρὸ πάντων ἵνα καὶ ἡμεῖς οἱ προσκυνοῦντες αὐτὰς μεταβαίνωμεν εἰς οὐρανοὺς διὰ τοῦ νοὸς καὶ τὰς ἀρετὰς μιμηθῶμεν τῶν εἰκονιζομένων. Δικαίως λοιπὸν εἰκονίζομεν καὶ προσκυνοῦμεν τὰς ἁγίας εἰκόνας. Οἱ δὲ κατήγοροι καὶ βλάσφημοι ἀναθεματιζέσθωσαν.

Περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Δεσποτικοῦ προσώπου καὶ σώματος ὡς παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται Γερμανοί.

§ **541**. Τὸ θεανδρικὸν σῶμά ἐστι τρίπηχυ μικρὸν ἐπικεκυφὸς καὶ τὸ τῆς πρᾳότητος ὑποφαῖνον· εὔοφρυ, καὶ τοῦτο συνδεδεμένον, εὐόφθαλμον, εὔρινον, σιτόχρουν, οὐλότριχον τὴν κεφαλὴν καὶ ξανθὴν ὀλίγον, μέλαν τὸ γένειον καὶ τοὺς δακτύλους τῶν ἀχράντων χειρῶν μακροτέρους συμμέτρως· καὶ ἁπλῶς ὡς ὁ τῆς τεκούσης χαρακτήρ, ἐξ ἧς ἔμψυχον ἑαυτῷ καὶ τελείαν τὴν ἀνθρωπότητα περιέπλασε.

Περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς Θεοτόκου.

§ **542**. Ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, ἦν τῇ ἡλικίᾳ τρίπηχυς μακρόφρυς, μεσόρριν, μακρόλαιμος, μακροδάκτυλος, εὔστοχος, ταπεινή, ἀσχημάτιστος, ἀβλάκευτος, ἱμάτια αὐτόγραφα ἀγαπῶσα καὶ τοῦτο μαρτυρεῖ τὸ ἑαυτῆς, τὸ ὠμόφορον τὸ ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς κείμενον.

Τίνι τρόπῳ τὴν εὐλογοῦσαν χεῖρα διαγράφειν δεῖ.

§ **543**. Εὐλογοῦσαν χεῖρα διαγράφων μὴ καὶ τὰ τρία ὁμοῦ δάκτυλα μιγνύῃς, ἀλλὰ τὸν μέγα δάκτυλον σὺν τῷ παραμέσῳ μόνον, διότι ὁ μὲν ὀρθὸς δάκτυλος ὁ λεγόμενος λιχανὸς καὶ τὸ

λύγισμα τοῦ μέσου δακτύλου τὸ ΙΣ (Ἰησοῦ) ὄνομα σημαίνουσι ἤγουν ὁ ὀρθὸς τὸ Ι καὶ ὁ καμπύλος τὸ Σ· ὁ δὲ μέγας δάκτυλος καὶ παράμεσος, ἑνούμενοι ἀλλήλοις, χιαστῷ τῷ τρόπῳ τὸ Χ στοιχεῖον εἰκονίζουσι· τὸ δὲ καμπύλωμα τοῦ μικροῦ δακτύλου τὸ στοιχεῖον Σ, ἤτοι τὴν λέξιν ΧΡΙΣΤΟΣ. Ὅθεν κατὰ πρόνοιαν τοῦ δημιουργοῦ οἱ δάκτυλοι τῆς ἀνθρωπίνης χειρὸς τοιουτοτρόπως φαίνεται ἐπλάσθησαν, ἵνα σχηματιζόμενοι, ὡς προερρέθη, τὸ ὄνομα τοῦ ΙΗΣΟΥ Χριστοῦ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου δημιουργοῦ αὐτῶν κηρύττωσι οὐχὶ δὲ ὀλιγώτεροι ἀλλ' οὐδὲ περισσότεροι, ἀλλ' ὅσοι ἔπρεπεν, ἵνα τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν γῇ καὶ τῶν ἐν οὐρανῷ, καὶ πάντων τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων αὐτοῦ τοῦ σωτῆρος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους φανερώσωσι.

Τὰ συνήθη ἐπιγράμματα τὰ εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα ἀναφερόμενα.

§ 544. *Ὁ Ἄναρχος Πατὴρ — ὁ Παλαιὸς Ἡμερῶν — ὁ Συνάναρχος Υἱὸς — ὁ ΛΟΓΟΣ τοῦ Θεοῦ — Τὸ ἅγιον Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον — Ἡ ἁγία Τριάς, εἷς Θεὸς τῶν ὅλων*· εἰς δὲ τὸν σταυρὸν τὸν ἐν τοῖς στεφάνοις τῶν τριῶν προσώπων, Πατρός, Υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος γράφε ταῦτα: Ὁ ὬΝ. Οὕτω γὰρ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ, ὅτε εἶδεν αὐτὸν ἐν τῇ βάτῳ, *ἐγώ εἰμι Ὁ ὬΝ*· γράφε δὲ αὐτὰ οὕτω. Τὸ μὲν Ο πρὸς τὸ δεξιὸν τοῦ στεφάνου μέρος. Τὸ δὲ Ω ἄνωθεν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ στεφάνου· τὸ δὲ Ν πρὸς τὸ ἀριστερόν.

Ἕτερα ἐπιγράμματα τῆς ἁγίας Τριάδος.

§ 545. Εἰκονίζων τὸν Πατέρα σὺν τῷ Υἱῷ καθημένους καὶ φέροντας ἐν ταῖς χερσὶν εὐαγγέλιον γράφε· εἰς μὲν τὸ τοῦ Πατρὸς

Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε·

ἕτερον· *Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.*

Εἰς δὲ τὸ τοῦ Υἱοῦ γράφε· *Πάτερ ἅγιε ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις*·

ἕτερον· *Ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν· ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί.*

Τὰ ἐπίθετα, τὰ ἐπὶ τῆς εἰκόνος τοῦ Σωτῆρος γραφόμενα.

§ 546. *Ἰησοῦς Χριστός. — ὁ Παντοκράτωρ· — ὁ Ζωοδότης· — ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου· — ὁ Ἐλεήμων· — ὁ Μεγάλης Βουλῆς Ἄγγελος· — ὁ Ἐμμανουήλ·* γράφων δὲ ἐσταυρωμένον ταῦτα, *ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης·*
ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.
ἐπὶ τοῦ μανδυλίου δὲ, *τὸ ἅγιον Μανδύλιον·*
ἐπὶ δὲ τοῦ κεραμίου, *τὸ ἅγιον Κεράμιον.*

Τὰ ἐπὶ τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου γραφόμενα συνήθη ἐπίθετα.

§ 547. *Μήτηρ Θεοῦ· — ἡ Ἐλεοῦσα· — ἡ Ὁδηγήτρια· — ἡ Γοργοϋπήκοος· — ἡ Κυρία τῶν Ἀγγέλων· — ἡ Παντάνασσα·— Παράχραντος Δέσποινα· — ἡ Ὑψηλοτέρα τῶν οὐρανῶν· — ἡ Ζωοδόχος Πηγή· — ἡ Γλυκοφιλοῦσα· — ἡ Γαλακτοτροφοῦσα· — ἡ φοβερὰ Προστασία. — ἡ ἁμαρτωλῶν Σωτηρία· — ἡ Παραμυθία τῶν θλιβομένων — ἡ Πάντων χαρά· — ἡ Πορταΐτισσα τῶν Ἰβήρων· — ἡ Μεγάλη Σπηλαιότισσα — ἡ Τριχεροῦσα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.*

Τὰ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ τόπον ἐπιγράμματα τοῦ Σωτῆρος.

§ 548. Εἰς τὸν Παντοκράτορα· «*Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.*»

Εἰς τὸν Ζωοδότην· «*Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.*»

Εἰς τὸν μεγάλης βουλῆς Ἄγγελον. *Ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω· οὐ δὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνος.*

Εἰς τὸν Ἐμμανουήλ. *Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπεσταλκέ με.*

Ἐν ἀρχιερατικῇ στολῇ γραφόμενον. *Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ὢν ποιμήν.*

Ἐν τῇ συνάξει τῶν Ἀσωμάτων γραφόμενον· *Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα κτλ.*

Μεταξὺ προφητῶν· *Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται.*

Μεταξὺ τῶν Ἀποστόλων· *Ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων κτλ.*

Μεταξὺ Ἱεραρχῶν· *Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη.*

Μεταξὺ Μαρτύρων· *Ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.*

Μεταξὺ Ὁσίων· *Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς· ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾷός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.*

Μεταξὺ Ἀναργύρων· *Ἀσθενοῦντας θεραπεύσατε, λεπροὺς καθαρίζετε· δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε δωρεὰν δότε.*

Ἐπὶ θύρας γραφόμενον· *Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα, δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ κτλ.*

Ἐντὸς κοιμητηρίου· *Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται.*

Ἐπὶ δὲ τῆς εἰκόνος τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως· *Κύριε Κύριε ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψε τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου.*

Ἐπιγράμματα ἃ οἱ Ἀρχάγγελοι τοῦ Κυρίου φέρουσιν εἰκονιζόμενοι ἀμφοτέρων τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου τῆς προσαγορευμένης Ῥόδον τὸ Ἀμάραντον.

§ 549. Τὸ τοῦ Μιχαήλ· *Ὄρθος φαεινὸς χαῖρε ἡ μόνη.*
Τὸ τοῦ Γαβριήλ· *Στάχυν ἡ βλαστήσασα τὸν θεῖον.*
Ἐπιγραφὴ φερομένη καὶ παρὰ τῶν δύο· *Ῥόδον τὸ ἀμάραντον χαῖρε ἡ μόνη κτλ.*

Ἐπιγράμματα φερόμενα παρά τε τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Προδρόμου εἰκονιζομένων ἑμφοτέρωθεν τοῦ Σωτῆρος.

§ 550. Τὸ τῆς Θεοτόκου ἐπίγραμμα:

Υἱὲ καὶ Θεοῦ ζῶντος, Λόγε Πατρός,
Ὁ ἐκφυής, νεύσεως Σῶτερ δίχα,
Αὐτῷ σε συνεύσει ἐξ ἐμοῦ, δι' ἐπ' σχάτων
Χρόνων σαρκωθείς, ὑπὲρ νοῦν
Σπορᾶς ἄνευ, Σῆς κλήσεως τὰς ἁμαρτίας ἄφες
Καὶ μητρικὰς πλήρωσον ἱκεσίας

Τὸ τοῦ Προδρόμου·

Κἀγὼ συνᾴδω δέσποτα τῇ μητρί σου
Φωνῇ φιλικῇ προδρομικῇ σου Λόγε,
Οὓς ἠγόρασας αἵματι τῷ τιμίῳ
Σταυρῷ κρεμασθεὶς καὶ σφαγεὶς ἀνευθύνως.
Τούτοις καταλλάγηθι δωρεὰν πάλιν.
Εὔσπλαχνε Λόγε, καὶ φιλανθρώπου τρόπου.

Ἕτερον ἐπίγραμμα εἰκονιζομένου μόνου.

Μετανοεῖτε ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

Ἐπιγράμματα φερόμενα παρὰ τῶν ἱεραρχῶν.

§ 551. Εἶπεν ὁ Κύριος, οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ἕτερα διάφορα ἐπιγράμματα πρὸς διαφόρους ἁγίους εἰς τὸν Ἀπόστολον Πέτρον.

§ 552. Τὰς κλεῖς ἔχων σου τῶν ἀνοικτήρων λόγε,
Θαρρῶν ἀνοίγω πᾶσι τοῖς δεομένοις,
Ἐπεί με Χριστέ, σοῦ διαγράφω στόμα,
Ἔχω τὸ θάρρος, σῶσαι τὴν κληρουχίαν.

Εἰς τὸν ἀσπασμὸν Πέτρου καὶ Παύλου.

§ 553. Ποθῶν ὁ Πέτρος· τὴν σεβασμίαν θέσιν
Τοῦ συμμαθητοῦ πρὸς συνάντησιν τρέχει·
Ἰδὼν ὁ Παῦλος, ὅπερ ἐπόθει λίαν,
Χεῖρας ἐκτείνας δεξιοῦται τὸν φίλον.

Εἰς τὸν Ἐφραίμ.

§ 554. Σύρος μὲν Ἐφραίμ, ἀλλὰ γλῶσσα Ἀγγέλου.
Ὡς ἄγγελός τις φθέγγεται πρὸς ἀγγέλους,
Πρὸς οὓς ἐκεῖνος καὶ λαλεῖ ὡς ἡ γραφή.
Μονότροπος γὰρ ἄγγελος γῆς εἶναι πέπος.

Εἰς τοὺς ἁγίους Θεοδώρους.

§ 555. Στεφθέντες ἄμφω πρὸς Θεὸν θείου στέφους.
Δῶρα περιφέροντες εἰς θυμηδίαν.

Εἰς τὸν ὅσιον Ἀντώνιον.

§ 556. Ἀντώνιε πάνσοφε κλέος ἀζύγων
Φρούρει με καὶ δίωκε τὰ βέλη τῶν δαιμόνων
Τῶν τοξευόντων ἀναιδῶς τὴν ψυχήν μου.

Εἰς τὸν ὅσιον Ὀνούφριον.

§ 557. Μοναστῶν τὸ καύχημα Ὀνούφριε τρισμάκαρ
Αἴσταζε Χριστὸν ὑπὲρ ἡμῶν σῶν δούλων,
Κλίμαξ ἀερόβαθμος ἐξηριγμένος.
Ἡ πάντας διδάσκουσα πρὸς σωτηρίαν.

Εἰς τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαήλ.

§ 558. Ἔφιππον ὁρᾶτε με οἱ προσιόντες,
Δίστομον κατέχοντας χειρὶ ῥομφαίαν,
Στίφη βαρβάρων ἐκδιώκω καὶ πλήττω

Ἐμοῦ δὲ ναοῦ ὑπάρχει Θεὸς μέγας
Τὸ δεινὸν αὐτῷ, ὅστις βουληθῇ πρᾶξαι·
Πατάξω τοῦτον τῇ ῥομφαίᾳ ἐν τάχει.

Ἕτεροι εἰς τὸν αὐτόν.

§ 559. Βροτοὶ βλέποντες τὸ ξίφος τεταμένον
Ὅσοι βέβηλοι, καὶ ῥάθυμοι τὸν τρόπον
Συσταλεῖτε πρὸς μετάνοιαν τάχει·
Εἰδὲ μὴ προψαύσητε τῇ θείᾳ πύλῃ,
Ἐγὼ γὰρ ὁ πρὶν παλαιᾶς προστάτης
Ταύτης δ' ἐτάχθην τῆς νέας Ἐδὲμ φύλαξ.

Ἐπιγραφαὶ τῶν θείων εἰκόνων τῶν ἐν τῷ εἰκονοστασίῳ τῶν καὶ ἀποστολικῶν προσαγορευομένων.

§ 560. *Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.* — *Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ.* — *Ἡ Ὑπαπαντή.* — *Ἡ Βάπτισις τοῦ Χριστοῦ.* — *Ἡ Ἀποκαθήλωσις.* — *Ὁ Ἐπιτάφιος θρῆνος.* — *Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.* — *Ἡ ψηλάφησις τοῦ Θωμᾶ.* — *Ἡ Ἀνάληψις.* — *Ἡ κάθοδος τοῦ ἁγίου Πνεύματος.* — *Ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου.*

Πρόσεχε δὲ πάντοτε ἵνα τὴν εἰκόνα τῆς τοῦ Κυρίου σταυρώσεως φέρῃς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ εἰκονοστασίου. Ἂν δὲ τὸ εἰκονοστάσιον ἔχῃ ἔκτασιν πρόσθες καὶ τὴν *Μεταμόρφωσιν.* — *Ἔγερσιν τοῦ Λαζάρου Βαϊφόρου.* — Τὰ πρὸ τῆς σταυρώσεως πάθη, τὰ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου *θαύματα*, καὶ ἄλλα, ἃ καὶ ζήτει ἔμπροσθεν.

Ἐπιγραφαὶ εἰς τὰς θεομητορικὰς εἰκόνας καὶ ἄλλων ἁγίων.

§ 561. *Ἡ σύλληψις τῆς Θεοτόκου.* — *Ἡ γέννησις τῆς Θεοτόκου.* — *Τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.* — *Τὰ νέα τάγματα τῶν ἀγγέλων.* — *Ἡ σύναξις τῶν Ἀσωμάτων.* — *Ἡ σύναξις τῶν Ἀποστόλων καὶ οἱ ἅγιοι Πάντες.*

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩι ΘΕΩι ΔΟΞΑ.

Πληρώσας εἶπον, δόξα σοι τῷ Κυρίῳ.
Καὶ αὖθις εἶπον, δόξα σοι Κύριέ μου.
Καὶ τρίτον εἶπον, δόξα Θεῷ τῶν ὅλων.

